

**Šišmundo Menčetić
Džore Držić**

**Pjesme iz
Zbornika Nikše Ranjine**

SADRŽAJ

I. PJESNI ŠIŠKA VLAHOVIĆA	26
[Br. 1] [Koji čtiš sej pjesni]	27
[Br. 2] [Ako je ispovis svaku zled ka čisti.]	28
[Br. 3] [Zoviješe zora dan a slavno prolitje]	29
[Br. 4] [Perenu strilicu obrati u milos]	30
[Br. 5] [Što mi je, ne vim ja, ni poznam čim bolju]	31
[Br. 6] [Oči mê, tužite, jer vas se plač prima]	32
[Br. 7] [Zač pravde, moj Bože, ljubavi ovoj ni]	33
[Br. 8] [Stavil sam sunačce ime ja toj vili]	34
[Br. 9] [Što ima bit ovo što nigda prî ne bi?]	35
[Br. 10] [Gdi je ovo sunačce?]	36
[Br. 11] [Zač ovu, ružan cvit, proslavljam svaki dan?]	37
[Br. 12] [Gizdava ružice, tako ti života]	38
[Br. 13] [Svitovna po sebi izvrsna nî lipos]	39
[Br. 14] [Tko zlatom oprede kosice na glavi]	40
[Br. 15] [Višnji Bog na nebi, vladalac od zvizda]	41
[Br. 16] [Slišite ovi sud, molim vas za ljubav]	42
[Br. 17] [Ovu rič svak, Bože, more čut i riti]	43
[Br. 18] [Pribijela ružice, molim te ljuveno]	44
[Br. 19] [Kamo se tko vlada, kamo se tko sudi?]	46
[Br. 20] [Željno me povenut učini ljuven stril]	48
[Br. 21] [Ovo svak govori, najliše razuman]	50
[Br. 22] [Ako ćeš, sunačce, da te se ostavim]	51
[Br. 23] [Tko želi novu stvar da čuje sad hodi]	52
[Br. 24] [Kad život moj pođe na službu ljuvenu]	53
[Br. 25] [Kolikat uzbijesni, gospoje, moj razum]	54
[Br. 26] [Mniti će tkogodi, ovu vil gdi slavlju]	55
[Br. 27] [Gizdava diklice, tako mi zdravu bit]	56
[Br. 28] [Nigdar me, sunačce, neće jad ostavit]	57
[Br. 29] [Ovu vil sunačce mogu zvat i velit]	58

[Br. 30] [Molim te, rozice, rači mi reć hrlo] _____	59
[Br. 31] [Da možem ja tebi izreći, sunačce] _____	60
[Br. 32] [Sliši me svak sada, sliši me tko sudi] _____	61
[Br. 33] [Tako mi mladosti, gospoje od gospoj] _____	62
[Br. 34] [Svak meni zabavi gdi daju svit ljudem] _____	63
[Br. 35] [Ako je ono stvor razumni što scine] _____	64
[Br. 36] [Ako si gdi oni znat ki si dobra rad] _____	65
[Br. 37] [Toliko ni polje uresno s prolitja] _____	66
[Br. 38] [Kad tvoju gdi lipos zamirih, sunačce] _____	67
[Br. 39] [Krunice povita, džilju moj gizdavi] _____	68
[Br. 40] [Skrila je taj za cvit dva ličca vesela] _____	69
[Br. 41] [Tko more da muči gdi se 'e rič vazela] _____	70
[Br. 42] [Ovo ja ku želim jakino srdačce] _____	71
[Br. 43] [Povazdan ja plačem, ma kad noć ugledam] _____	72
[Br. 44] [Ne vim ja ini lik ovojzi ljubavi] _____	73
[Br. 45] [Ovu ja od ljudi čuju rič svaki čas] _____	74
[Br. 46] [Gdi možem da poju, noseći srdačce] _____	75
[Br. 47] [Ako je i s štetom i s vel'jom boljezni] _____	76
[Br. 48] [Ova rič odvika vinu se govori] _____	77
[Br. 49] [Sve molju Bogu se je li gdi sudac prav] _____	78
[Br. 50] [Pravi mi, moj Bože, neka te proslavju] _____	79
[Br. 51] [Svak ovdj pristupi pogledat ljuveno] _____	80
[Br. 52] [Pokli sam odlučen, od šta Bog izbavi] _____	81
[Br. 53] [Ako je na nebi ovakaj ljepota] _____	82
[Br. 54] [Za mene cvitak nî ni druge radosti] _____	83
[Br. 55] [Da bude jur strasna ljeposti ovaj vil] _____	84
[Br. 56] [Moj venče zeleni i kruno vesela] _____	85
[Br. 57] [Zlo ne vim ja veće negoli sluzi kad] _____	86
[Br. 58] [Pogledaj svak hrlo gdi je ovaj pustila] _____	87
[Br. 59] [Što veće da živu? Sad je smrt za mene] _____	88
[Br. 60] [Sunačce u litu ima vruć toli zrak] _____	89
[Br. 61] [Da većma zamami ovaj mē srdačce] _____	90
[Br. 62] [Pokli plač, sunačce, vidiš moj i tužbu] _____	91
[Br. 63] [Pomisli, ružice, moj cvite svih gospoj] _____	92
[Br. 64] [Moj Bože, Bože moj, molim te za rados] _____	93
[Br. 65] [Sve odkle grem dresel, vapije razbor moj] _____	94
[Br. 66] [Zec tjeran od hrta, po poljih jur biže] _____	95
[Br. 67] [Svakomu sve, Bože, a meni, što vidu] _____	96
[Br. 68] [Sliši me tužice, uresna ma kruno] _____	97

[Br. 69] [Jeda je daj sada prišal rok, sunačce] _____	98
[Br. 70] [Sluga se tvoj volju neg car zvat u saj hip] _____	99
[Br. 71] [Za virno služen'je prid onom od gospoj] _____	100
[Br. 72] [Pomoz' mi cviliti svak želje ljuvene] _____	101
[Br. 73] [Molim te, cvite moj, jakino gospoju] _____	102
[Br. 74] [Zakon je ljuveni da virno tko služi] _____	103
[Br. 75] [Dosada ljuven stril ne ćutih srdačcem] _____	104
[Br. 76] [Prisvitla gospoje koja sjaš sunačcem] _____	105
[Br. 77] [Je li tko na sviti da ovom ljubavju] _____	106
[Br. 78] [Sve človik što tuži (govore da je tač)] _____	107
[Br. 79] [Veli se jer oganj toliku ima moć] _____	108
[Br. 80] [Odkuda sad ova Boga dil izide?] _____	109
[Br. 81] [Prijal bih za službu u platu od ove] _____	110
[Br. 82] [Prjeđe će sunačce u istok zapadat] _____	111
[Br. 83] [Ako me ne ljubiš, moj venče izbrani] _____	112
[Br. 84] [Jes narav letušta (ovo je nje zlamen)] _____	113
[Br. 85] [Stvori Bog krjepostju zvir ke vid ne sveda] _____	114
[Br. 86] [Što tebi za rados da moju vidiš prit] _____	115
[Br. 87] [Pri nego ja pođu drugojzi poslužit] _____	116
[Br. 88] [Ne vim ja gdi stoje uzdisi bez broja] _____	117
[Br. 89] [Ne mnju da poznaje još ovaj od gospoj] _____	118
[Br. 90] [Pozri svak ureda na slavnu vil ovu] _____	119
[Br. 91] [Scijeneći u meni tko zađe daleče] _____	120
[Br. 92] [Prislavna gospođe, rači mi reć ovoj] _____	121
[Br. 93] [Vazmi me za slugu, prisvitlo sunačce] _____	122
[Br. 94] [Molim te, ružice, moj venče gizdavi] _____	123
[Br. 95] [Stanimo, ljubavi, gledati vil ovu] _____	124
[Br. 96] [Primili Blažu moj, molim te ovu stvar] _____	125
[Br. 97] [Nika vil izide jakino sunačce] _____	126
[Br. 98] [Sličniju pod nebi, vilo, stvar ne vime] _____	127
[Br. 99] [Prisvitlo sunačce, pravi mi za rados] _____	128
[Br. 100] [Što Judit gospoja kon tvoje ljeposti] _____	129
[Br. 101] [Gdi mi će vil ova što veće satvorit] _____	130
[Br. 102] [Perice, u krilu izvidaj sokola] _____	131
[Br. 103] [Zmija se nahodi, - ovo je istina, -] _____	132
[Br. 104] [Slave ja mladosti inojzi jur ne dam] _____	133
[Br. 105] [Ovdi nam u koli niku vil Bog izda] _____	134
[Br. 106] [Ne mogu ne slavit tebe ja, sunačce] _____	135
[Br. 107] [Svi lovci ki zviru za koris ne love] _____	136

[Br. 108] [Za vel'ju dobrotu ku scijenjah u ovo]j _____	137
[Br. 109] [Daj mi se za milos, gospođe, viditi] _____	138
[Br. 110] [More li bit rados tolika na svitu] _____	139
[Br. 111] [Ovo ti znam reći: na moju moli smrt] _____	140
[Br. 112] [Ne vim te odkli ja začet jur slaviti] _____	141
[Br. 113] [Neka je družim sve iman'je od svita] _____	142
[Br. 114] [Slišite niki glas i čujte Boga dil] _____	143
[Br. 115] [Rec'te mi Boga dil kako će radosti] _____	144
[Br. 116] [Ja ne vim koja čes toliku moć ima] _____	145
[Br. 117] [Ovo je niki dan, slobodno mogu rit] _____	146
[Br. 118] [Ne mogu ne žalit tebe cvit od gospoj] _____	147
[Br. 119] [Poziram po tancu, od koga gospoje] _____	148
[Br. 120] [Kolikrat, gospoje, virno ti poslužih!] _____	149
[Br. 121] [Mneći ja, gospođe, da neće potužit] _____	150
[Br. 122] [Zašto ja ne umrih, gospođe od gospoj] _____	151
[Br. 123] [Ner tko je srcem lav i kamen u sebi] _____	152
[Br. 124] [Ne bî li, gospođe, gdi veće ka mlados] _____	154
[Br. 125] [Ako ćeš, cvite moj, za mene što stvorit] _____	155
[Br. 126] [Mru, željom živeći, svaki hip a ne dan] _____	156
[Br. 127] [Pokoli, gospoje, nećeš me za slugu] _____	157
[Br. 128] [Razmi smrt jedinu ja ne vim zlo veće] _____	158
[Br. 129] [Makar tve da uvijek ne viđah mladosti] _____	159
[Br. 130] [Iznese ova vil svoj obraz gizdavi] _____	160
[Br. 131] [Pravi mi, sunačce, gospoje od vila] _____	161
[Br. 132] [Mnogo sam u tuzi razlici ja bolil] _____	162
[Br. 133] [A što je život moj odkli znam ljubezan] _____	163
[Br. 134] [Ne mnju med od pćela da ima tuj slados] _____	164
[Br. 135] [Gospođe gizdava, puna sve radosti] _____	165
[Br. 136] [Prisvitla gospođe, neka znaš uviku] _____	166
[Br. 137] [Dugo ja pohodim u željah, gospoje] _____	167
[Br. 138] [Pribijela ružice, tako ti radosti] _____	168
[Br. 139] [Ako ćeš da sam zvan, gospođe, blažem sve] _____	169
[Br. 140] [Tko nije vesel sad kamen je, nî človik] _____	170
[Br. 141] [Pokli me u družbu, gospoje, neć nigdar] _____	171
[Br. 142] [Nu mi se umoli, prisvitlo sunačce] _____	172
[Br. 143] [Veća se, mnju, rados, gospoje, ne veli] _____	173
[Br. 144] [Ljuvena krjeposti, kaž' moći tej tvoje] _____	174
[Br. 145] [Velmi se kriv pravi i togaj sud čeka] _____	175
[Br. 146] [Kad godi, ružice, zamirim ures tvoj] _____	176

[Br. 147] [Vite, me srdačce želeći umira] _____	177
[Br. 148] [Što ćete da poju, koju li pjesancu] _____	178
[Br. 149] [Molim te, sunačce, da mene ne zgubiš] _____	179
[Br. 150] [Ovo je džilj bili, ovo je sva slava] _____	180
[Br. 151] [Moćno t' me odskora ovaj vil prihini] _____	181
[Br. 152] [Ako ćeš, ružice, da jošte poživu] _____	182
[Br. 153] [Molim te ljuveno, moj venče gizdavi] _____	183
[Br. 154] [Jeda je naredno nebeskom kriposti] _____	184
[Br. 155] [Molim te gospođu, ne budi srdcem lav] _____	185
[Br. 156] [Svaki viš lovac zapregne na ždrilu trudnoj zviru] ____	186
[Br. 157] [Svitlostju lipos prosinu, kad pride tanci vila] _____	187
[Br. 158] [Oh, što se ne čudi zajedno sa mnoom sad] _____	188
[Br. 159] [Slavi svak iz glasa ovu vil gizdavu] _____	189
[Br. 160] [Neka smrt u mukah oćutim do mal hip] _____	190
[Br. 161] [Sva rajska gledajte u ovoj gospoiji] _____	191
[Br. 162] [Toliku boljezan, gospoje od gospoj] _____	192
[Br. 163] [Pri bih znal sunačce kad zađe gdi stoji] _____	193
[Br. 164] [Da mogu životom izdvorit ovuj vil] _____	194
[Br. 165] [Što scijeniš, gospoje, reci mi za rados] _____	195
[Br. 166] [Ne krije zlat pjenez skup človik tolukoj] _____	196
[Br. 167] [Slatko ti je ljubav rit, nu toj nje ime nî] _____	197
[Br. 168] [Slišite, mladosti, slišite, gospoje] _____	198
[Br. 169] [Veliku t' ima čes, veliku t' moć ima] _____	199
[Br. 170] [Moj cvite rumeni, reci mi ovuj stvar] _____	200
[Br. 171] [Tko će znat ljuven stril pogleda' svak lice] _____	201
[Br. 172] [Gospođe, sliši me: toluku slas ima] _____	202
[Br. 173] [Tako mi ljubavi, ne vim ja česa dil] _____	203
[Br. 174] [Hoću se, gospoje, pomamit za slados] _____	204
[Br. 175] [Bog mene človikom na svitu satvori] _____	205
[Br. 176] [Prisvitlo sunačce, tako mi zdravu bit] _____	206
[Br. 177] [Prisvitlo sunačce, ti s' moja gospoja] _____	207
[Br. 178] [Gospođe i kruno, u tvojo' ljeposti] _____	208
[Br. 179] [Kamo se tko pravi] _____	210
[Br. 180] [Sunačce, umiru nesmirnom željom ja] _____	211
[Br. 181] [Rači mi reć za har kako bi, sunačce] _____	212
[Br. 182] [Kako mož, ružice, odolit srdcem toj] _____	213
[Br. 183] [Život moj ne želi, gospođe, inu čes] _____	214
[Br. 184] [Ne viđu taj ures, ne viđu tuj lipos] _____	215
[Br. 185] [Kolicih vidit jes koje bih mogal reć] _____	216

[Br. 186] [Da bi mi govoril, molju te, cvite moj] _____	217
[Br. 187] [Ukaži, diklice, tvoj pozor gizdavi] _____	218
[Br. 188] [Jak travi od polja prituži sunačce] _____	219
[Br. 189] [Pomoz' mi svak tužit, kad ovu od gospoj] _____	220
[Br. 190] [Sliši me, ružice, er ti ću sad praviti] _____	221
[Br. 191] [Krozašto, ružice, ne pomniš za mene] _____	222
[Br. 192] [Tko je ova, Boga dil rec'ite mi da ju vim] _____	223
[Br. 193] [Koli sam u tuzi ljuvenoj bolio] _____	224
[Br. 194] [Gdi godi ličca dva izrazi ovaj vil] _____	225
[Br. 195] [Ovo ka dostoja da ju svit proslavi] _____	226
[Br. 196] [Prislavnu ovuj vil pogleda' hrlo svak] _____	227
[Br. 197] [Što lovac luk i stril, kad u lov gre, nosi] _____	228
[Br. 198] [Pribijela ružice, moj džilju gizdavi] _____	229
[Br. 199] [Čudne ti je liposti ovaj vil gizdava] _____	230
[Br. 200] [Da me sve nesrjeće od svita tiraju] _____	231
[Br. 201] [Sada se zvat mogu i čestit i blažen] _____	232
[Br. 202] [Misal mi zanosi ovaj vil gdi pušta] _____	233
[Br. 203] [Makar svit da stane, ter što će govori] _____	234
[Br. 204] [Molim te, nu me čuj, tako ti radosti] _____	235
[Br. 205] [Mogu li da ne mrem svaki čas ljuveno] _____	236
[Br. 206] [Molim svih ki sliše od ovih pjesni glas] _____	237
[Br. 207] [Ako nî ovo man rečeno, sunačce] _____	238
[Br. 208] [Misli se zloj ne dah, smrt makar da vidim] _____	239
[Br. 209] [Nikoje vesel'je ovi svit sad ima] _____	240
[Br. 210] [Meni ja kad stavljen oćutih na glavi] _____	242
[Br. 211] [More se zvat kamen i mramor studeni] _____	243
[Br. 212] [Moreš li, sunačce, izustit rič jednu] _____	244
[Br. 213] [Slatko me zadosti ovaj vil pozire] _____	245
[Br. 214] [Dokole ja željah viditi vil ovu] _____	246
[Br. 215] [Priđe bih znal, Bože, što je sad na nebi] _____	247
[Br. 216] [Kitice, ti pođi, dokole pođu ja] _____	248
[Br. 217] [Neka znaš, sunačce, očito umiru] _____	249
[Br. 218] [Želeći ovu vil ljuveno da združu] _____	250
[Br. 219] [O slavna liposti svitlja ner sunačce] _____	251
[Br. 220] [O slava od gospoj, anđelska liposti] _____	252
[Br. 221] [Doj, višnji moj Bože, veliku t' ima moć] _____	253
[Br. 222] [Sve bi se človikom vazelo govoriti] _____	255
[Br. 223] [Draža je viditi, lipša ner sunačce] _____	256
[Br. 224] [Pod nebom stvar veću ne želim ni pitam] _____	257

[Br. 225] [Pokli t Bog da kripas, ružice, na saj svit] _____	258
[Br. 226] [Glasom ja dan i noć prizivam krjeposti] _____	259
[Br. 227] [Što ću reć, ružice, pokli me neć slišit] _____	260
[Br. 228] [Za ljuven razgovor stojah ja u sjeni] _____	261
[Br. 229] [Draže nî človjeku poslušat ner meni] _____	262
[Br. 230] [Gospođe, za mene govorit nî pjesni] _____	263
[Br. 231] [Začuh svak gdi slavi, diklice primila] _____	264
[Br. 232] [Ne mogu biti zdrav, gospođe gizdava] _____	265
[Br. 233] [Bisere gizdavi, biser te svak zove] _____	266
[Br. 234] [Mnil ne bih nigda ja da oni lip obraz] _____	267
[Br. 235] [Mnogo mož, gospoje, moj venče veseli] _____	268
[Br. 236] [Onojzi ku sliđu nî birek zadosti] _____	269
[Br. 237] [Ner tko je kamen'je, a svak bi mogal rit] _____	270
[Br. 238] [Molim te, sunačce, nemoj mi zazriti] _____	271
[Br. 239] [Molim se jednu stvar tvojojzi radosti] _____	272
[Br. 240] [Molim te, sunačce, promisli štogodi] _____	273
[Br. 241] [Gospođe, zač prosiš jer mi su tužice] _____	274
[Br. 242] [Onojzi ku ljubim rekoh ja uz tužbu] _____	275
[Br. 243] [Slatko me ovaj vil pozire očima] _____	276
[Br. 244] [Pomisli, ružice, što stvori jučera] _____	277
[Br. 245] [Odkole ne skriva ovaj vil svoj ures] _____	278
[Br. 246] [Ne mogu ne slavit dan i noć vil ovu] _____	279
[Br. 247] [Svemogi moj Bože, molim te, ako glas] _____	280
[Br. 248] [Za službu svaki čas pogledah radosti] _____	281
[Br. 249] [Što tužih, toj dosta! odkoli život moj] _____	284
[Br. 250] [Uresna krunice, sva dragi kamenak] _____	285
[Br. 251] [Sliši ti ki ne mož slišat mē radosti] _____	288
[Br. 252] [Oni se veseli, oni se zove blag] _____	289
[Br. 253] [Ako mi tko želi od drazih čut rados] _____	290
[Br. 254] [Človiče, nikoga toliko srčano] _____	291
[Br. 255] [Reci mi, ružice, jesi li bez mene] _____	292
[Br. 256] [Kad ličce rumeno ovejzi od gospoj] _____	293
[Br. 257] [Slađu rič čut ni reć ljubavi ne prave] _____	294
[Br. 258] [Viditi tko žudi što mogu nebesa] _____	295
[Br. 259] [Tko želi svital raj da gleda na sviti] _____	296
[Br. 260] [Za drugo vil ovu život moj ne obra] _____	297
[Br. 261] [Birek zna ovaj vil jer zlate nje kose] _____	298
[Br. 262] [Blaženi čas i hip najprvo kad sam ja] _____	299
[Br. 263] [Koji su u raju čudno se vesele] _____	300

[Br. 264] [Ako ti prî pode, komu ćeš mene oć?] _____	301
[Br. 265] [Čestit ti prstenčac, gospođe od svih vil] _____	302
[Br. 266] [Ako još dobrota nebeska raj stječe] _____	303
[Br. 267] [Moj cvite izbrani, imam ti har nosit] _____	304
[Br. 268] [Pomisli, sunačce, o venče biseran] _____	305
[Br. 269] [Sokole gizdavi, prilijepa ptičice] _____	306
[Br. 270] [Kad ova izide istoku protiva] _____	307
[Br. 271] [Zapovid od vile obslužih, stvar malu] _____	308
[Br. 272] [Velmi se veselih ovomu dnevi ja] _____	309
[Br. 273] [Što je toj, gospođe, reci mi za rados] _____	310
[Br. 274] [Kad pustiš kosice, diklice gizdava] _____	311
[Br. 275] [Od tebe, sunačce, kada ja sčekah dar] _____	312
[Br. 276] [Kad vidi ovaj vil, koja je sunačce] _____	313
[Br. 277] [Jednom se ja spravljah na niku rados poć] _____	314
[Br. 278] [Prisvitla gospođe, tako mi života] _____	315
[Br. 279] [Slatko se veseli život moj, sunačce] _____	316
[Br. 280] [Prisvitla od gospoj, tako mi života] _____	317
[Br. 281] [Gdi si ti, kamo si koji znat sve si rad?] _____	318
[Br. 282] [Kamo se tko veli da nije Bog ni raj?] _____	319
[Br. 283] [Za ljubav jur vel'ju, gospoje, i za har] _____	320
[Br. 284] [Što ima bit ovo, pravi mi za tvoj stril] _____	321
[Br. 285] [Dokli te, sunačce, mlados mâ ne združi] _____	322
[Br. 286] [Niku sam gospoju izabral služiti] _____	323
[Br. 287] [Istom mi zapovid a ne mol', cvite moj] _____	324
[Br. 288] [Moj tanče ljuveni, velmi te ja mol'ju] _____	325
[Br. 289] [Sunačcem viđu sja nika vil u tanci] _____	326
[Br. 290] [Reć mi se jur hoće, nu me je, cvijete, sram] _____	327
[Br. 291] [Prisvitlo sunačce, višnji Bog učini] _____	328
[Br. 292] [Kada Bog ovi svit odluči proslavit] _____	329
[Br. 293] [Tko sčeka darom dar, moj cvite veseli] _____	330
[Br. 294] [Imam ja gospođu punu sve radosti] _____	331
[Br. 295] [Dva draga, dim uprav, jedan se mogu rit] _____	333
[Br. 296] [Kad vidi ovaj vil ucviljen da sam ja] _____	334
[Br. 297] [Čuh gdi se spovida da lijepim kosami] _____	335
[Br. 298] [Ako se istina viruje sad moja] _____	336
[Br. 299] [Izbrana gospoje, moj cvite rumeni] _____	337
[Br. 300] [Sliš' moju svak mlados gdi cvili svaki čas] _____	338
[Br. 301] [Nî mi sad život moj na pamet, ružice] _____	339
[Br. 302] [Veći se jur prirok človiku ne stvori] _____	340

[Br. 303] [Jak srce od lava, također od mene] _____	341
[Br. 304] [Gojil sam jedan cvit od moga života] _____	342
[Br. 305] [Od ove tko srjeće većma je nadiljen] _____	343
[Br. 306] [Govore jur družu: "Nî veće žalosti] _____	344
[Br. 307] [Za malo vrimenta što postah na dvori] _____	345
[Br. 308] [U vel'jih jes tugah tko je bil prjeđe blag] _____	346
[Br. 309] [Jurve mi ljuvena boljezan dotuži] _____	347
[Br. 310] [Molim te, ružice, pogledaj na mene] _____	348
[Br. 311] [Sliši svak tko skrovno ne drži potaje] _____	349
[Br. 312] [Ako je koji trud što želim imati] _____	356
[Br. 313] [Još mogu rit ovoj: jes mene tko ljubi] _____	357
[Br. 314] [Što živih u mukah, namirit mišlju ja] _____	358
[Br. 315] [Nemoj da govoru, moj džilju veseli] _____	359
[Br. 316] [Jakino tko venčac ružicom ukresi] _____	360
[Br. 317] [Što ima bit, Bože, da ova ka je cvit] _____	361
[Br. 318] [Ovo su dvi zvizde, ovo dva sunačca] _____	362
[Br. 319] [Zavidos koja bdi kako straž dan i noć] _____	363
[Br. 320] [Velmi se čudu sad kako me prosiš toj] _____	364
[Br. 321] [Za vele vrimenta ne služih ku služu] _____	365
[Br. 322] [Tko vas je, gospođe, ljepotom napisal?] _____	366
[Br. 323] [Svi ki ste u tancu, tako vam radosti] _____	367
[Br. 324] [Onaj vil ku ljublju poruči jedan dan] _____	368
[Br. 325] [Mogu reć pravedno, od moje mladosti] _____	369
[Br. 326] [Svu tugu priljutu od svita zabudem] _____	370
[Br. 327] [Govoru pravedno da mojoj mladosti] _____	371
[Br. 328] [Zač imaš zlu volju, moj cvite rumeni] _____	372
[Br. 329] [Sve zabih tužice od moje mladosti] _____	373
[Br. 330] [Molim vas svih okol, nemojte zazriti] _____	374
[Br. 331] [Pjesance, kad budeš na skutu toj fravi] _____	375
[Br. 332] [Pozri svak, dim uprav, međ nami sunačce] _____	376
[Br. 333] [Neka toj dobro viš, ne scinju veći dar] _____	377
[Br. 334] [Ljubica, pripros cvit, nu lipo zač vonja] _____	378
[Br. 335] [Nu pamet postavi, gizdava gospoje] _____	379
[Br. 336] [Mogu reć, odkola znam što je svit ovi] _____	380
[Br. 337] [Sliši me za ljubav, molim te, sunačce] _____	381
[Br. 338] [Grlica, jedna zvir, kad zgubi jur druga] _____	382
[Br. 339] [Pravi mi, ružice, smirno te ja molim] _____	383
[Br. 340] [Sâm se sam ja zabil jes' li ti on cvitak] _____	384
[Br. 341] [Odkud mnjah da me će ogrijat sunačce] _____	385

[Br. 342] [Pitripih velik trud za tvoje počten'je] _____	386
[Br. 343] [Prjeđe mnjah umriti, prisvitla od gospoj] _____	387
[Br. 344] [Dokle je život moj, da t' vesel ne stoju] _____	388
[Br. 345] [Bogme ti umira tvoj sluga, sunačce] _____	390
[Br. 346] [Svakožji nemoći človika nezdrava] _____	391
[Br. 347] [Da živu sto godin kako struc tvrd i zdrav] _____	392
[Br. 348] [Sliši, svitlo sunačce, koje tuge s boljezni] _____	393
[Br. 349] [Od moje gospođe kad čuju ime ja] _____	394
[Br. 350] [Zlo ti je zla običaj, na viru zlo vel'je] _____	395
[Br. 351] [Tvrđi je nere lav, tvrđi je ner kami] _____	396
[Br. 352] [Ako je paklen trud s tolikom boljezni] _____	397
[Br. 353] [Svaka ptičica žalosno ka poje] _____	398
[Br. 354] [Nika vil cvit vidi u mene žut; zatoj] _____	399
[Br. 355] [Kakav je ovoj red ki život moj obra] _____	400
[Br. 356] [Doj, Bože, pogledaj, ki dijeliš radosti] _____	401
[Br. 357] [Svak mene ostavi, pokli sam ostavljen] _____	402
[Br. 358] [Ne scijeni zlo veće na sviti moja svis] _____	403
[Br. 359] [Kamo se tko prave da ljubav i nje stril] _____	404
[Br. 360] [Priblažen tko bi znal svršen'ja od stvari] _____	405
[Br. 361] [Ako tko poželi čut moje dobro kad] _____	406
[Br. 362] [Kad ta vil doteče, pruživ se jak zmija] _____	408
[Br. 363] [Sada se jur tašto ne zvoni ni poje] _____	409
[Br. 364] [Ako sam toj rekal, moj džilju gizdavi] _____	410
[Br. 365] [Kad vidim gdi rados od ove ku služu] _____	411
[Br. 366] [Uzmožna gospođe, tko milos ku žudi] _____	412
I.a TRI KNJIGE PJESAMA ŠIŠKA MENČETIĆA _____	413
LIBRO PRVO. _____	414
[Br. 367] [Za vele vrimenta od moje mladosti] _____	414
[Br. 368] [Prisvitla od gospoj, da bude živiti] _____	415
[Br. 369] [Biserni cvite moj, biserom svak zove] _____	416
[Br. 370] [Zač skrivaš svoj obraz od mene, cvite moj?] _____	417
[Br. 371] [Kročahta diklice, tako ti radosti] _____	418
[Br. 372] [Da znate, ljuveni, sve ljubi život moj] _____	419
[Br. 373] [Pale mê srdačce tvoja dva pozora] _____	420
[Br. 374] [Neka znaš, ružice, meni su s boljezni] _____	421
[Br. 375] [Žalosna mâ mlados, ka pokoj ne ima] _____	422
[Br. 376] [Jak trudan jelenčac poželi vodice] _____	423

[Br. 377] [Neka znaš, diklice, želja mi dotuži] _____	424
[Br. 378] [Kročahta diklice, ako ćeš slaviti] _____	425
[Br. 379] [Mlađahta diklice, prî nego bîh uzril] _____	426
[Br. 380] [Kad godi, sunačce, pomislim na tvoj plač] _____	427
[Br. 381] [Kad bi imal cvit ovi lip miris jak pomas] _____	428
[Br. 382] [Koliko razbludno ovaj vil putem gre] _____	429
[Br. 383] [Kolikrat govoru, gospođe, s kim na zbor] _____	430
[Br. 384] [Tome tvom liposti, diklice gizdava] _____	431
[Br. 385] [Pravi mi, cvite moj, pokle mi s' gospoja] _____	432
[Br. 386] [Kročahta diklice, stiru se, dim uprav] _____	433
[Br. 387] [Ako se napuno mnom brineš i boliš] _____	434
[Br. 388] [Ne ljubim, dim uprav, ner venem, sunačce] _____	435
[Br. 389] [Kad bih ja tebi drag kako si ti meni] _____	436
[Br. 390] [Kako se odpravljaš, prisvitlo sunačce?] _____	437
[Br. 391] [Koliko ima moć lipos tva, gospoje] _____	438
[Br. 392] [Koliko život moj ne misliš rastvorit] _____	439
[Br. 393] [Ova će još dikla bit mnogim s tužice] _____	440
[Br. 394] [Meni jur od nova nî veće pogodje] _____	441
[Br. 395] [Prikrasna diklice, kad stanu pozirat] _____	442
[Br. 396] [Kad ta vil uz pjesan na prozor izide] _____	443
[Br. 397] [Gorči je život moj, oh, vinče biserni] _____	444
[Br. 398] [Vim da moj razgovor Kupido sam ne vi] _____	445
[Br. 399] [Kad taj vil odluči smilit se na mene] _____	446
[Br. 400] [Koli se on blažen i čestit još pravi] _____	447
[Br. 401] [Kako se bez sebe ne more živiti] _____	448
[Br. 402] [Kad vidih gospoju na rosnoj travici] _____	449
[Br. 403] [Hrlo tec' i svemog tko nije dosle vil] _____	450
[Br. 404] [Vidiš li, Ljubavi, tuj vilu međ svima] _____	451
[Br. 405] [Kad bi um tko stavil na ovu ku želju] _____	452
[Br. 406] [Kako će da pođu? što pamet ne stave] _____	453
[Br. 407] [Kad ta vil doteče za milos ku dvoru] _____	454
[Br. 408] [Kada se obazre ovaj vil oko] _____	455
[Br. 409] [Ozri se vil ova za diku uokol] _____	456
[Br. 410] [Ovu rič svak veli: ne malo tko ima] _____	457
[Br. 411] [Kad među gospođe ova se prigodi] _____	458
[Br. 412] [Molim te, ružice, ozri se na me sad] _____	459
[Br. 413] [Mlađahta diklice, tako ti ljuvezni] _____	460
[Br. 414] [Da scijenim jer mene slobodit more smrt] _____	461
LIBER SECVNDVS _____	462

[Br. 415] ELEGIA PRIMA. [Gdi se je sada dil svak, da mu govoru] _____	462
[Br. 416] [Za ljubav od ove smamit se gdi neću] _____	465
[Br. 417] [Kad jednom s tom vilom stah da se razdilim] _____	466
[Br. 418] [Čuda su skrovena, čudne ti je naravi] _____	467
[Br. 419] [Slavi svak vil ovu, hvali svak nje ures] _____	471
[Br. 420] [Srčani moj družo, s tebe mi sunce sja] _____	472
[Br. 421] [Slađu stvar na sviti ne vidih, dim uprav] _____	473
[Br. 422] [Kade me zaupi taj vila jelinkom] _____	474
[Br. 423] [Anđelski tanca međ nami jedna mlađahta vila] _____	475
[Br. 424] [Što samo ja željah očima viditi] _____	476
[Br. 425] [Kad bih ja tebi lik, kako si ti meni] _____	477
[Br. 426] [Imam ja sad smilos prsten zlat da sam zvan] _____	478
[Br. 427] [Nî toli onada Saul kralj vesel bil] _____	479
[Br. 428] [Ako sam komu drag, sa mnom se veseli] _____	480
[Br. 429] [Kade se, sunačce, namirim u tvoj dvor] _____	481
[Br. 430] [Rači mi reć uprav tko slišiš mene sad] _____	482
[Br. 431] [Koliko da tvoj dvor pohodit ja začeh] _____	483
[Br. 432] [Ka je toj pomama pravednih da tvoriš] _____	484
[Br. 433] [Kako ja nisam rad i vesel zadosti] _____	485
[Br. 434] [K onoj se odpravljam koja me tač obra] _____	486
[Br. 435] [Kako svak ne hvali tej obraz umiljen] _____	487
[Br. 436] [Kupido, ki sklada poda se vas sî svit] _____	488
[Br. 437] [Ako ćeš, Stijepo moj, za mene što stvorit] _____	489
[Br. 438] [Pomisli, sunačce, krunice od vila] _____	490
[Br. 439] [Kad tê vil od gospoj mene stril porazi] _____	492
[Br. 440] [Kad ta vil ugleda gdi gredu ja hrlo] _____	493
[Br. 441] [Velmi je trudna stvar za ljubav služiti] _____	494
[Br. 442] [Kad pusti ovaj glas iz usti jak grimiz] _____	495
[Br. 443] [Kad ta vil izide jakino sunačce] _____	496
[Br. 444] [Kad ta vil pristupi na mjesto skroveno] _____	497
[Br. 445] [Ovo je prišal rok kad ću reć: blažen dan] _____	498
[Br. 446] [Koli je obično gdi se je stavila] _____	499
[Br. 447] [Kad grlo jur slavje ovaj vil prostri van] _____	500
[Br. 448] [Kako ja za rados ovo sad ne venu] _____	501
[Br. 449] [Ako se blag zove i čestit još pravi] _____	502
[Br. 450] [Kad vidi ovaj vil koja je sunačce] _____	503
[Br. 451] [Kako da na polju, kada je s prolitja] _____	504
[Br. 452] [Kako me strah ne bi gdi biješe stavila] _____	505

[Br. 453] [Kamo se ki žude lijepu stvar gledati?] _____	506
[Br. 454] [Kad godi spomenem, moj Bože, stvar ovu] _____	507
[Br. 455] [Kako čuh da pođe gospoja na zelen] _____	508
[Br. 456] [Kako da ne venu i ličcem ne blidim] _____	521
[Br. 457] [Ovu rič svak veli: ne mnogo tko ima] _____	522
[Br. 458] [Drago ti je drag biti, drago ti je mila stvar] _____	523
[Br. 459] [Mogu reć: tač sluga ova me udvori] _____	524
[Br. 460] [Dosada nisam vil kako se žali drag] _____	530
[Br. 461] [Ovo je prilika: starica za pinez] _____	534
LIBER TERTIVS. _____	535
[Br. 462] ELEGIA PRIMA. [Slišite, ljuveni, da vam se potužu] _____	535
[Br. 463] [Otide sunačce, otide ljepota] _____	537
[Br. 464] [Otide, dim uprav, priz more ljuven stril] _____	538
[Br. 465] [Od Boga veću stvar ne želim ni vim reć] _____	539
[Br. 466] [Bože, ki caruješ kraljevstva nebeska] _____	540
[Br. 467] [Tako mi mladosti, kako vas ne gledam] _____	541
[Br. 468] [Tko može da gleda nemilu ovu zvir] _____	542
[Br. 469] [Njeki se nahodi u gradu trag sada] _____	543
[Br. 470] [Tko može odoliti da ličca suzami] _____	544
[Br. 471] [Ovo čuh govore gdi veli star i mlad] _____	546
[Br. 472] [Ali je nesrjeća, ali je uzrok tvoj] _____	547
[Br. 473] [Koje su tužice na tvomu srdcu sad?] _____	548
[Br. 474] [Kupidov luk i stril proklinam svaki čas] _____	549
[Br. 475] [Koliko ovaj vil slađe me pozira] _____	550
[Br. 476] [Od svih je mudrih sud: tko želi što mučit] _____	551
[Br. 477] [Pođ' da je tko uzdan u ženu, koja je] _____	552
[Br. 478] [Drž' ovoj na pamet, človiče, ter nigdar] _____	553
[Br. 479] [Ako je lip obraz u ove mladosti] _____	556
[Br. 480] [Na sviti nî s većom, što sunce obasja] _____	557
[Br. 481] [Oh, višnji Bože moj, gorko ti ucvili] _____	558
[Br. 482] [Što ste tač žalosne? što biste imali] _____	559
[Br. 483] [Koja je ovoj ćud u semuj človiku?] _____	560
[Br. 484] [Prisvitla od gospođ, da li bî srcem lav] _____	561
[Br. 485] [Sad život moj obra, odsad se zatječem] _____	562
[Br. 486] [Da li toj dostoju od tebe, gospođe] _____	563
[Br. 487] [Tko ima u sebi milosti tač malo] _____	564
[Br. 488] [Ne nađoh huđu stvar do danas pod nebi] _____	565
[Br. 489] [Ne nađoh zlo veće na svitu vas moj vik] _____	566

[Br. 490] [Kada bîh vazel ja ovu vil sliditi] _____	567
[Br. 491] [Kad koga nesrjeće odluče ucviliti] _____	569
[Br. 492] [Kako da govoru dobro ja na ljubav] _____	570
[Br. 493] [Kako se k obrazu Božjemu odpravlja] _____	571
[Br. 494] [Koliku taji zled ova jur gospoja] _____	572
[Br. 495] [Kamo se ki vele da je trud najveći] _____	573
[Br. 496] [Kupido sâm da je! danu je još veća] _____	574
[Br. 497] [Koliko da rados zgodi se toj vili] _____	575
[Br. 498] [Oštar ti zub ima prokleta nenavis] _____	576
[Br. 499] [Ako tko ima moć obraz lip gledati] _____	577
[Br. 500] [Koliko jes ljudi, za svih je meni vaj!] _____	578
[Br. 501] [Tko bude razdijeljen s velikom radosti] _____	579
[Pjesni o Isusu.] _____	580
[Br. 502] [Kad godi, dim uprav, dođe mi na pamet] _____	580
[Br. 503] [Slatki moj Izuse, smirno te ja molim] _____	581
[Br. 504] [Komu sad ne rižu srdačce svi noži] _____	582
[Br. 505] [Slatki moj Izuse, tač svrúci svis moju] _____	583
[Br. 506] [O vjerni krstjane ki putem hodite] _____	584
[Br. 507] [Človiče, tva ljubav čini me s neba sît] _____	585
[Br. 508] [Za mal čas nu postoj, ti koji putem greš] _____	586
[Br. 509] [Omehšaj, Izuse, mê srce kameno] _____	587
[Br. 510] [O sinu Davidov, ljubavi gorušta] _____	588
[Br. 511] [Velmi ti je gorušta, moj Bože, ljubav tva] _____	589
[Br. 512] [Koji će, Bože, sud da ti se za zlobe] _____	590
II. PJESME DŽORE DRŽIĆA [PJESNI LJUVENE] _____	591
[Br. 513] [Gizdava t' jur nika vidih da gre vila] _____	592
[Br. 514] [Pokle nî stvar ina da saj svit uresa] _____	593
[Br. 515] [Draža je od zlata, lipša ner prolitje] _____	594
[Br. 516] [Oh, kruno pridraga, biserni moj cvite] _____	595
[Br. 517] [Milos svû napuno tad svitu Bog izda] _____	596
[Br. 518] [Želim te povazdan, moj dragi biseru] _____	597
[Br. 519] [Mladahte divice ter vile gizdave] _____	598
[Br. 520] [Zamukni sva hvala tihoga slavica] _____	599
[Br. 521] [Ka se je jur vila ajli još gospoja] _____	600
[Br. 522] [Prî može biti lav bez lova od zviri] _____	601
[Br. 523] [er lipos uresa razumom anđelskim] _____	602
[Br. 524] [U čem se tko vidi, u tom je mišljen'ju] _____	603

[Br. 525] [Gdi možem da poju, cvileći srdačcem] _____	604
[Br. 526] [Biserna s' krunica svim diklam od svita] _____	605
[Br. 527] [Ki čas te ja vidim, oj svitla danice] _____	606
[Br. 528] [Sve kej sam jur slušal like ter nauke] _____	607
[Br. 529] [Vila ka mnom vlada i mojim životom] _____	608
[Br. 530] [Vilo, ka prostrili mē prsi ljubezni] _____	609
[Br. 531] [Gizdave mladosti i vi svi ostali] _____	610
[Br. 532] [Mniš li da taj slava u pisneh ku poju] _____	613
[Br. 533] [Višnji Bog, ki vlada nas i sva ostala] _____	614
[Br. 534] [Perena jur strila i plamen ognjeni] _____	615
[Br. 535] [Moje čisto zlato, pokle me Bog stvori] _____	616
[Br. 536] [Od jele u gori jur dubak naravni] _____	617
[Br. 537] [Nitkor se ne čudi gdi tužan usišem] _____	618
[Br. 538] [Ljubav mi domori, ljubav mi dodija] _____	619
[Br. 539] [Ljubav jur vidim da kripos] _____	621
[Br. 540] [Gizdava mâ kruno, mojojzi mladosti] _____	622
[Br. 541] [Gospođe gizdave, služih dosti lita] _____	623
[Br. 542] [Perena zlatna strila u prsi mene rani] _____	624
[Br. 543] [Perena strilice, kom smo svi gizdavi] _____	625
[Br. 544] [Kruno mâ ugodna vrh svega na sviti] _____	626
[Br. 545] [Gdi može sunačce s nebesa poginut] _____	627
[Br. 546] [Pođi mi, rozice, k onojzi gospoји] _____	630
[Br. 547] [Gizdava krunice, kroz te m' srce gori] _____	631
[Br. 548] [Jur na te a tebi neka t' se potužu] _____	632
[Br. 549] [Nika bez imena mlađahta gospoja] _____	633
[Br. 550] [Gdi su pisni za me ner za one vile] _____	634
[Br. 551] [Svani mi, svital dan, ki caftiš lipotu] _____	635
[Br. 552] [Gizdava mâ vilo, ka mi s' jak svitli dan] _____	636
[Br. 553] [Ako bih rekal smiljeno] _____	637
[Br. 554] [Svakomu na saj svit nî bolje umriti] _____	639
[Br. 555] [Tamnu smrt smišljaje ajli poslinji sud] _____	640
[Br. 556] [Kad službi taj neće ka je sva čes moja] _____	641
[Br. 557] [Tko je tač mramoran, rec' mi Boga dila] _____	643
[Br. 558] [Za virno služen'je, oj kruno vrh vila] _____	644
[Br. 559] [i za nju jedinu vas venem i blidim] _____	645
[Br. 560] [Pridrago sej lito i svi dni ostali] _____	646

III. PJESME IZ PRVOG DIJELA RANJININA ZBORNIKA, KOJIH NEMA NI U RUKOPISU MENČETIĆEVIH NI U RUKOPISU DRŽIĆEVIH PJESAMA _____	647
[Br. 561] [Ah, kruno biserna, tvojijem ličcem pribilim] _____	648
[Br. 562] [Ako jes istini, moj Bože, ovi san] _____	650
[Br. 563] _____	654
[Br. 564] [Ajli se svi sile i velmi još muče] _____	655
[Br. 565] [Biserna krunice, moj džilju rumeni] _____	656
[Br. 566] [Blaženstvo dobiva tko ne da plakati] _____	657
[Br. 567] [Kad pusti tko hrtu za vele jur zviri] _____	658
[Br. 568] [Kada se spomenem od tebe sluga tvoj] _____	659
[Br. 569] [Ćutio bi svak žalos ko bi vidio mene] _____	660
[Br. 570] [Diklicu poziram meu nami u koli] _____	661
[Br. 571] [Djevojka hodi po zeleni travi] _____	662
[Br. 572] [Djevojka je podranila, ružicu je brala] _____	663
[Br. 573] [Djevojka je ružu brala po ravnoj livadi] _____	664
[Br. 574] [Da bi mi srdačce ledom se smrznulo] _____	665
[Br. 575] [Doleti jedan glas zlatima krilami] _____	666
[Br. 576] [Gizdavo sunačce, gospođe od vila] _____	667
[Br. 577] [Ljub' me, dušice mlađahta] _____	668
[Br. 578] [Grlica, ka ljubi virno svoga druga] _____	669
[Br. 579] [Grem tužan povazdan cvileći odveće] _____	670
[Br. 580] [Gizdavo prolitje sobom se dičaše] _____	672
[Br. 581] [Gdi može bit tilo bez duše živeći?] _____	674
[Br. 582] [Glas puštam, smiljeno velmi vas moleći] _____	675
[Br. 583] [Gizdavi moj cvite, moj vinče biserni] _____	676
[Br. 584] [Ljuveno dotekoh vili ka me strilja] _____	678
[Br. 585] [Gorko mi dresel'je prijede iz srdačca] _____	679
[Br. 586] [Gdi t' kletve jur biše? gdi je vjera tvoja?] _____	680
[Br. 587] [Gorčije žalosti jesu li gdi komu] _____	681
[Br. 588] [Ljubav mi dodija ka se bez razbora] _____	682
[Br. 589] [I vele tva silos za svaku stvar slove] _____	683
[Br. 590] [Jelinka od luga pas kad ga zateče] _____	684
[Br. 591] [Izrasla je vita jela na brijeg Dunaja] _____	685
[Br. 592] _____	686
[Br. 593] [Jesi li smamljeno, mê želno srdačce] _____	687
[Br. 594] [Jur po mom htin'ju znaj, vilo, nisam zdrav] _____	688
[Br. 595] [Leute moj mili, hoću te moliti] _____	691
[Br. 596] [Lovac loveći, diklice] _____	692

[Br. 597] [Moja košutice, krij se po sve strane] _____	693
[Br. 598] [Mlađahat još ne imah ni šesnaes ljeta] _____	694
[Br. 599] [Molim te, sunačce, smiluj se na mene] _____	695
[Br. 600] [Nemoj da se bolim, nemoj da se tužim] _____	696
[Br. 601] [Našla 'e hrabra djevojčica u travici speci] _____	697
[Br. 602] [Nesrjeća s ljubavi kad komu pridruži] _____	698
[Br. 603] [Odišjam se, moja vilo] _____	699
[Br. 604] [Ovako izbrane nje stvari razbirah] _____	700
[Br. 605] [Ovo sam izdalek, kruno, k tebi prišal] _____	701
[Br. 606] [Ojme, nesrićo zla, ojme, nemilosti] _____	702
[Br. 607] [Oh, vilo, ka s' meni jak anđeo s nebesa] _____	703
[Br. 608] [Oh, zvijezdo, po polju morskome čim plovem] _____	704
[Br. 609] _____	705
[Br. 610] [Oh, tužne sej pjesni s uzdahom složene] _____	706
[Br. 611] [U broj se tim vidim občene bolosti] _____	707
[Br. 612] [Oh, protiv ljubavi je li gdi ko zel'je] _____	708
[Br. 613] [Ovo ti on piše ki t' lipos i gizde] _____	709
[Br. 614] [Okol srca striljana kruna mi s' čista zlata] _____	710
[Br. 615] [Od svitle danice tko taj bi ki skonča] _____	711
[Br. 616] [Prisvitla gospode m', prisvitlo sunačce m'] _____	712
[Br. 617] [Pokli me tiraju nesriće najprvo] _____	713
[Br. 618] [Povazdan jadovno ja cvilim i tužim] _____	714
[Br. 619] [Plač' mi duša s tilom i život s srdačcem] _____	715
[Br. 620] [Prislavna mâ vilo, kad počnem misliti] _____	716
[Br. 621] [Reci mi za milos, zač toli potamnil'] _____	717
[Br. 622] [Sve moje vesel'je, ti si kruna moja] _____	718
[Br. 623] [Sve tuge od svijeta sad skupa nahode] _____	719
[Br. 624] [Zlatima jur slovi upiši svak svude] _____	720
[Br. 625] [Svijetla mâ krunice, molim te ljuveno] _____	721
[Br. 626] [Slavan trg utrži ki ođe svitovna] _____	722
[Br. 627] [Svrći se, kolo, spijevaje] _____	723
[Br. 628] [Slatko me zadosti onaj vil pozire] _____	724
[Br. 629] [Ti s' moje srdačce i ti mi s' gospoja] _____	725
[Br. 630] [Vaj, da li suzice i plač moj čemeran] _____	726
[Br. 631] [U ruke ti sam dal jednom srce moje] _____	727
[Br. 632] [U brime od zore otvorih očice] _____	728
[Br. 633] [Veseli tanče moj, molim vas Boga dil] _____	729
[Br. 634] [Vaj meni nebogu nada sve mladosti] _____	730
[Br. 635] [Vila je moma tri vjenačca] _____	731

[Br. 636] [U meni nijedna stvar ne ima pokoja] _____	732
[Br. 637] [Gospo, ka s' u gizdah moj dičan vinačac] _____	733
[Br. 638] [Umiru a poju, kako kuf pribili] _____	735
IV. PJESME DRUGOGA DIJELA RANJININA ZBORNIKA _____	736
[Br. 639] [Ajme, ti počivaš razbludno kako hoć] _____	737
[Br. 640] [Tamnu noć svak žudi da mirno počiva] _____	738
[Br. 641] [De sup(er) capitulo de la castita] _____	739
[Br. 642] [Pokli hoć da slavi mladost mâ vavike] _____	742
[Br. 643] [Pođite, mê pjesni, u one od gospoj] _____	743
[Br. 644] [Pravi mi, Ljubavi, vidiš li ali ne] _____	744
[Br. 645] [Prolitje tko želi srid zime moć vidjet] _____	745
[Br. 646] [Luk Ljubav nemila i strile ljuvene] _____	746
[Br. 647] [Liposti tvoje cić, vrh svega cić oči] _____	747
[Br. 648] [Dialogus. _____]	748
[Br. 649] [Kolikrat ova vil pogleda proć meni] _____	749
[Br. 650] [Kuf kako pribili, koji se pojeći] _____	750
[Br. 651] [Čudi se svak na svijet gdi ova neće vil] _____	751
[Br. 652] [Kad nebo oholas prolomi ter pade] _____	752
[Br. 653] [Kad poznaš, gospođe, tko tuđu stvar drži] _____	753
[Br. 654] [Kamo se tko pravi] _____	754
[Br. 655] [Kamo se ki vele] _____	755
[Br. 656] [Kad ima za svoj trud bit plaćen tko dvori] _____	756
[Br. 657] [Komu se obrati u narav nauka] _____	757
[Br. 658] [Čini mi, sunačce, sve što mož najgore] _____	758
[Br. 659] [Čudim se jer sam živ, kolik si, sunačce] _____	759
[Br. 660] [Ka s' vilam, kruno, cvit a drúga sunačcu] _____	760
[Br. 661] [Kaje se noć i dan i plače očima] _____	761
[Br. 662] [Kolikrat sam sebi hotil sam zadat smrt] _____	762
[Br. 663] [Kamen'ja od gore kimgodi zlamen'jem] _____	763
[Br. 664] [Krozač se gnijevaš tač još na me, moj bore] _____	764
[Br. 665] [Česa cić, vilo mâ ter kruno biserna] _____	765
[Br. 666] [Kami bi od gore još imal smiljen'je] _____	766
[Br. 667] [Kraljice od svih vil, što tvoriš? ne stoj man] _____	767
[Br. 668] [Kad zgledam, sunačce, ures tvoj prilijepi] _____	768
[Br. 669] [Koja si ti od vil? Jer poznám da s' vila] _____	769
[Br. 670] [Kad godi zvire hrt rasrčen uhvati] _____	770
[Br. 671] [Česa mi ima dil ovu stvar poslati] _____	771

[Br. 672] [Kakono za hip mal otvoriv tko oči] _____	772
[Br. 673] [Čudim se ka sila sili me i krjepos] _____	773
[Br. 674] [Kroz tvoju lipotu mnokrat sam, gospođe] _____	774
[Br. 675] [Kad mi da prvi cvijet gizdava ova vil] _____	775
[Br. 676] [Kupido, gdi ti je moć i hvale od strila] _____	776
[Br. 677] [Čudim se ka sila sili me i krjepos] _____	777
[Br. 678] [Ka mi je ne vim zled na srcu i nemoć] _____	778
[Br. 679] [Kraljicam gospoje, znaš kada stavljaše] _____	779
[Br. 680] [Kamo se, ljuveni? pozrite Boga dil] _____	780
[Br. 681] [Ka te, mâ gospoje, pravi mi, sili stvar] _____	781
[Br. 682] [Čemerni život moj želje cić ljuvene] _____	782
[Br. 683] [Čudim se na milos gdi pjesni čine doć] _____	783
[Br. 684] [Čudim se na saj svijet gdi narav moć stvori] _____	784
[Br. 685] [Krozač mi toj veliš, drag venče poviti] _____	785
[Br. 686] [Ćud imah pjet nekad jak slavic u lugu] _____	786
[Br. 687] [Kruno mâ povita, molim te Boga dil] _____	787
[Br. 688] [Kralj da bih bil ter svit pod moju da jes vlas] _____	788
[Br. 689] [Čudo se viđaše svakomu, - česa dil? -] _____	789
[Br. 690] [Kud godi moj pogled obratim pun vire] _____	790
[Br. 691] [Čudim se dan i noć gdi, protiv naravi] _____	791
[Br. 692] [Kraljice od svijeh vil ter venče poviti] _____	792
[Br. 693] [Ako je tko na svijet van tebe, moj Bože] _____	793
[Br. 694] [Anđelska mâ slavo ter venče poviti] _____	794
[Br. 695] [Ako će tko novu izvrsnu stvar vidjet] _____	795
[Br. 696] [Ah, je li, moj Bože, van tebe tko na svijet] _____	796
[Br. 697] [Je li tko na saj svit zamjeril ikadar] _____	797
[Br. 698] [Nikako, ljuveni, ne mogu po vas svijet] _____	798
[Br. 699] [Ako će, venče moj ter kruno povita] _____	799
[Br. 700] [Nu čuj plač jadovan i suze bez broja] _____	800
[Br. 701] [Koliko jes godiš da ljuto i vrlo] _____	801
[Br. 702] [Krunice povita, nu me čuj gdi tužu] _____	802
[Br. 703] [Ako je meni sud da patim dovika] _____	803
[Br. 704] [Veliko jes vrijeme da nika jur vila] _____	804
[Br. 705] [Moć, misal i viru i ljubav svu stavih] _____	805
[Br. 706] [Sliši me rič njeku, moj družje gizdavi] _____	806
[Br. 707] _____	807
[Br. 708] [Je li, mâ gospoje, ti smisli, pravo toj] _____	808
[Br. 709] [Srce mêt, upivaj, toj ti bud' razgovor] _____	809
[Br. 710] [Cvit pun sve radosti najprvi ki mi da] _____	810

[Br. 711] [Kad te, vilo draga, na prozor gdi vidim] _____	811
[Br. 712] _____	812
[Br. 713] [Moj džilju rumeni ter slavni moj cvite] _____	813
[Br. 714] [Ovdi je onaj vil i kruna izbrana] _____	814
[Br. 715] [Sluga tvoj, ki za te tvrdo je izmučen] _____	815
[Br. 716] [Sad ću zacić ljubavi] _____	816
[Br. 717] [Uzrok je vil nika da mlados mâ vene] _____	818
[Br. 718] [Plaču moj čemerni, s jadovnom žalosti] _____	819
[Br. 719] [Lava, zvir srditu, u gori govore] _____	820
[Br. 720] [U srcu momu plač ti, vilo, postavi] _____	821
[Br. 721] _____	822
[Br. 722] [Zovući ja, brače, drago ime tvoje] _____	823
[Br. 723] [Moj cvite, je li stvar ku rekoh ljuvena] _____	824
[Br. 724] [Cvit pun sve radosti najprvo ki mi da] _____	825
[Br. 725] [Izvrсна ljubavi od moje mladosti] _____	826
[Br. 726] [Zaman će svaki trud za ljubav prijati] _____	827
[Br. 727] [Moj brajo, kolikrat kle mi se, a zaman] _____	828
[Br. 728] [Muče jur sve stoji, ner sam ja u tuzi] _____	829
[Br. 729] [Sliši moj pun jada uzdihaj i tužbu] _____	830
[Br. 730] [Isteci, danice] _____	831
[Br. 731] [Mê srce odoliti ne more gorki plač] _____	832
[Br. 732] [Jelu mi jur prave od duba najvišu] _____	833
[Br. 733] [Nesrječan velmi bi oni dan za mene] _____	834
[Br. 734] [Funjestra tva meni zadava velik jad] _____	835
[Br. 735] [Nesrječnu mû tužbu slišite, ljuveni] _____	836
[Br. 736] [Dovodi na milos cviljen'je ljuveno] _____	837
[Br. 737] [Mož li već, vilo mâ, odoliti srcem toj] _____	838
[Br. 738] [Meni je bolje, znaj, život oć na službi] _____	839
[Br. 739] [Tvrđi bih kamena, da mogoh odoliti] _____	840
[Br. 740] [Oh, moji uzdasi srce ti ranili] _____	841
[Br. 741] [Ovo sam zapantila da vazda uteče] _____	842
[Br. 742] [Nut lipo koli gre, nut slatko što gleda!] _____	843
[Br. 743] [Uz nike jur dvori sunačcem idući] _____	844
[Br. 744] [Zorom sam ranila na glas od slavica] _____	846
[Br. 745] [S brjemenom sunačce zahodi za goru] _____	847
[Br. 746] _____	848
[Br. 747] _____	849
[Br. 748] [Ajme, što ovo bi, koja li nesreća] _____	850
[Br. 749] _____	851

[Br. 750] [Neharna gospoje, znaš kad mi stavljaše] _____	852
[Br. 751] [Plači svak i cvili, molim vas Boga dil] _____	853
[Br. 752] [Nevjerni družo moj, neka te uprošu] _____	854
[Br. 753] [Draža si ti meni neg dragi kamenak] _____	855
[Br. 754] Hvala od vile izvrsne. _____	856
[Br. 755] Obrača besjedu k njoj. _____	857
[Br. 756] [Dvoreći njeku vil jur mi se dotuži] _____	858
[Br. 757] [Eto me s' vik dana u svemu iskusi!'] _____	861
[Br. 758] [Nika me porazi, rad nike umiru] _____	863
[Br. 759] [Da t' mogu izreći što ćuti srdačce] _____	864
[Br. 760] [Srce mē kroz ljubav toli bi jadovno] _____	865
[Br. 761] [Tko žudi ovdi od vas ljuvenu nu krjepos] _____	866
[Br. 762] [Ohola koja greš nada sve mladosti] _____	867
[Br. 763] [Prislavni jes' li ti prstenak ki s' me vil] _____	868
[Br. 764] [Prstenče, ki si bil u brijeme minuto] _____	869
[Br. 765] [Jadovne bolesti i uzdasi gorući] _____	870
[Br. 766] [Ohola koja greš tvojojzi liposti] _____	871
[Br. 767] [Gizdave mladosti ke ljubav slidite] _____	872
[Br. 768] [Pirna drama.] _____	873
[Br. 769] [Ajmeh, ča htîše izreći] _____	881
[Br. 770] [Svudi grem a sjedim, sve vapim a mučim] _____	883
[Br. 771] [Brijeme je jur, vilo, da pozriš na milos] _____	884
[Br. 772] [S cvitkom sam govoril, čim se je uresil] _____	885
[Br. 773] [Lucretia Romana] _____	886
[Br. 774] [Pjesance pritužna, molim te, hotij poč] _____	887
[Br. 775] _____	888
[Br. 776] [Za veći dati cvil i veće žalosti] _____	889
[Br. 777] [Neka svak govori da patim nepokoj] _____	890
[Br. 778] [Svim vilam ki je bil razgovor ljuveni] _____	891
[Br. 779] [Gizdavi cvite moj, moj venče zeleni] _____	892
[Br. 780] [Dinarâ dobudi, u kih je svaka moć] _____	894
[Br. 781] _____	895
[Br. 782] _____	896
[Br. 783] [Gizdava mâ kruno, gospođe od vila] _____	897
[Br. 784] [Tko čini da služba mâ ide u nehar] _____	898
[Br. 785] [Ne čud' se ucviljen ere grem osamljen] _____	899
[Br. 786] _____	900
[Br. 787] [Da smišljam početak od moga života] _____	901
[Br. 788] [Ne žalim sad tvrdo tužne mē nevolje] _____	902

[Br. 789] [Neka znaš, diklice, pakljeni život moj] _____	903
[Br. 790] [Za Boga molim vas, tko bi ta diklica?] _____	904
[Br. 791] [Nika t' mi diklica ranu da skrovenu] _____	905
[Br. 792] [Slišite, nevoljni, što mi tač dodija!] _____	906
[Br. 793] [Gizdava diklice, čemer mi dodija] _____	907
[Br. 794] [Ljubav me umara kroz rados dva oka] _____	908
[Br. 795] [Prikrati život moj, pralju ti uisto] _____	909
[Br. 796] [Razmišljam oni dan s velikom radosti] _____	910
[Br. 797] [Usilos meni bi od ove prjetužna] _____	911
[Br. 798] [Perena strelice, što me tač porazi] _____	912
[Br. 799] [Pozrite, očice, ke spite skozni san] _____	913
[Br. 800] [Porazi život moj perena strjelica] _____	914
[Br. 801] [Da znate ljuven trud koli je čemeran] _____	915
[Br. 802] [Sliši svak ovi trud ki ćutim mnogo lit] _____	916
[Br. 803] [Pogubi, Isuse, onoga človika] _____	917
[Br. 804] [Svakomu na saj svijet nî bolje umrijeti] _____	918
[Br. 805] [Vaskolik život moj, od moje mladosti] _____	919
[Br. 806] [Misal me obujmi odveće velika] _____	920
[Br. 807] [Ne mogu nikakor utješit srdačce] _____	922
[Br. 808] [Pohval'te diklicu, molim vas, kako ja] _____	924
[Br. 809] [Ako li i dođe prijeka smrt na mene] _____	925
[Br. 810] [Sliši me, sunačce, hoću t' se tužiti] _____	926
[Br. 811] [Moj Bože veliki ki dijeliš milosti] _____	927
[Br. 812] [Miran je život moj cječ tebe, diklice] _____	929
[Br. 813] [Nî t' moja nesrjeća, nî moj sud od zvijezda] _____	930
[Br. 814] [Ne marim ja ino neg za te, sunačce] _____	931
[Br. 815] [Gizdavi cvite moj, hoću te moliti] _____	932
[Br. 816] [Prikrasna ljeposti, izbav' me tužice] _____	933
[Br. 817] [Molim te, diklice, nemoj mi zazrjeti] _____	934
[Br. 818] _____	935
[Br. 819] _____	936
[Br. 820] [Pozrite u kolu mladahtu diklicu] _____	937
[Br. 821] [Pokoli noćni mrak obujmi vas saj svit] _____	938
[Br. 822] [Svilo nenošena, gizdavi moj cvite] _____	939
[Br. 823] _____	940
[Br. 824] [Tač jeljen ne tuži s naljepom ustriljen] _____	941
[Br. 825] [Milosti jesu sve od raja s tobome] _____	942
[Br. 826] [Da znate, oćutih jere sam jur svezan] _____	943
[Br. 827] [Ja t' ovi cvijetak moj dajem sad, neka znaš] _____	944

[Br. 828] [Me oči, plačite i srce još s vami] _____	945
[Br. 829] [Što su tej strjelice, reci mi, Ljubavi?] _____	946
[Br. 830] _____	947
[Br. 831] [A ne vijem što mi je, ni ćutim čim bolju] _____	948
[Br. 832] [A sad se odiljam, ljepša od sunačca] _____	949
[Br. 833] _____	950
[Br. 834] [Prikasna strelice, tako mi života] _____	951
[Br. 835] [Ni dušu ni tijelo ne branim izgubit] _____	952
[Br. 836] [S brjemenom] _____	953
[Br. 837] [Jedina mâ vilo, ne gnijevaj na mene] _____	954
[Br. 838] [Knjižice, nut pođi, hrlo se odpravi] _____	955
[Br. 839] [Jedina mâ vilo, biserna krunice] _____	956
[Br. 840] [Čemu me potvaraš, prisvijetlo sunačce] _____	957
[Br. 841] _____	958
[Br. 842] _____	959
[Br. 843] _____	960
[Br. 844] _____	961
[Br. 845] [Čuj me svak tužeći, gdi grozom plačem sad] _____	962
[Br. 846] [Gladan miš ljezući nesrjećom nabata] _____	963
[Br. 847] [Tko tuđu stvar bljude, ako će bit častan] _____	964
V. DODATAK _____	965
VI. PJESME DŽORE DRŽIĆA IZ DUBLINSKOG RUKOPISA KOJIH NEMA U RANIJE POZNATIM RUKOPISIMA _____	969
LXX. [Grem si grem, gdigodir misal mi pozade] _____	970
LXXV. [Ljubav jur tajati razum je najveći] _____	971
LXXVI. [Ni mnih tač da smin'je i srce imaju] _____	972
LXXVIII. [Ljubav svak tko slidi bolježjiv usiše] _____	973
LXXIX. [Ki ljubav slidite, gdi vam je slavna svijes?] _____	974
LXXX. [Po vas dan minuti hodih si svim cvile] _____	975
LXXXI. [Gorki gnjiv ki m' prsi pripuni želin'ja] _____	978
LXXXII. [Vaj, čudna ljubavi, i tvoje hitrosti] _____	979
LXXXIII. [O' strilo perena, ma zlata strelice] _____	981
LXXXIII. [U srcu vaj momu neki me gnjiv steza] _____	982
LXXXV. [O' vrime čestito, kako taj promini] _____	983
LXXXVI. [Jadovnih boljezni prsi su me pune] _____	984
LXXXVII. [Sladoje, po dilu pjesnivče pjesnivi] _____	985

LXXXVIII. Ptica svezana govori vili _____	986
LXXXIX. Salve Regina _____	987
XC. [Gizdava ma vilo, biserni moj cvite] _____	988
XCI. [Gizdav je razgovor o vili gizdavi] _____	989
XCII. [Za ne imat hudu rat, posilje ku t' čini] _____	990
XCIII. [Jur mene a meni povrati, ma vilo] _____	991
XCVI. Ave Maria _____	992
RJEČNIK _____	993
ABECEDNI POPIS PJESAMA _____	1005

I. P JESNI ŠIŠKA VLAHOVIĆA

INCIPIVNT
SIGISMVNDI MENSII, PATRITII RAGVSINI,
CARMINA.

[Br. 1]

[Koji čtiš sej pjesni]

5 Koji čtiš sej pjesni, molim te veselo,
tako ti ljuvezni, veseli tve čelo.
Ako što zađoh ja, ne prija' tužicu,
odvrzi draču tja, a vazmi ružicu.
Toj li jur sad bolje ti moreš, ti tvori;
oto ti jur polje: što umiš, govori.
A meni jur kosti prigrizat, čuj, nemoj,
da još tej gorkosti ne ćutim uz trud moj.

Akrostih Kata.

[Br. 2]

[Ako je ispovis svaku zled ka čisti.]

5 Ako je ispovis svaku zled ka čisti,
ima bit moja svis jakino snig isti;
jer što ja satvorih ljuveno upotaj,
svakomu otvorih, i zatoj zovu vaj.
Molim se togaj rad, tko pozna ljuven trud
da bude sa mnom sad ljuveni kajat blud;
er viđu ovi svit jakino kratak san
i kako ljetni cvit, ki trpi čas jedan.

Akrostih Ajme.

[Br. 3]

[Zoviješe zora dan a slavno prolitje]

Zoviješe zora dan a slavno prolitje
travicu drobnu van, zelen lis i cvitje,
ja kad bih uhićen od ove gospoje,
ke obraz nakićen u slavi vas poje.
5 S jutra, dim, na prozor pogledat općah ja,
ter tada moj pozor u taj čas pozri tja:
meni bi viditi još lipšu ner vilu
gospođu sjediti u rušcu pribilu.
10 Vidiv me ka hrla vaze trak i kosu
niz bijela ter grla kosice sve prosu;
na čelu ostavi dva prama od zlata,
ostalo sve zavi okolo, dim, vrata,
da kosa ne vitri, u kojoj do mal hip
rukami zahitri na glavi venčac lip;
15 ozriv se jak jelin ter ončas pođe tja,
ter gorči ner pelin i čemer ostah ja.

Akrostih Šišmundo.

[Br. 4]

[Perenu strilicu obrati u milos]

5 Perenu strilicu obrati u milos,
ka nosiš pri licu od sunca svu svitlos;
er me je ljubezan stavila u nemoć,
ljuvenu boljezan trpeći dan i noć.
Razbi se po meni, gizdava gospođe,
taj nalip ljuveni, na srce da pođe;
ako mi ne daš lik, život mi ć zatajat
ter neć moć vas svoj vik prirok taj iskajat.

Akrostih Pera.

[Br. 5]

**[Što mi je, ne vim ja, ni poznam čim
bolju]**

Što mi je, ne vim ja, ni poznam čim bolju;
istom jur odnit tja ne možem zlu volju.
Jedini moj Bože, ako je ljuven blud,
pravo se reć može, ljubav je velik trud;
5 svega me uzboja a ne mnjah ja dovik
da može hez boja plakati mlad človik.
Makar me oni dan skončahu boljezni
kad najpri poznah plan od gorke ljubezni;
10 volj' da se ne budu na saj svit porodil,
ne bih sad u trudu život svoj provodil,
ni bih bil vesel'ja strasan ja, moj Bože,
ko s moćju od zel'ja vratit se ne može.
Da gdi znam lik ovoj ljubavi ali svit,
15 ne bih ja život svoj poštedil obit svît;
ovakoj zač veće ne mnju se veselit,
zač huđe nesrjeće ne vim ja ner želit.

Akrostih Šišmundo.

[Br. 6]

[Oči mê, tužite, jer vas se plač prima]

5 Oči mê, tužite, jer vas se plač prima,
ter srce združite ko za vas smrt ima,
jere je povazdan ljubavi put prvi,
gdi kako u svoj stan s naporom još vrvi.
Mnah da će pri slipos objumit sunačca
ner će imat on kripas vrh moga srdačca.
Evo ju, dim, ima! Ovako svak, Bože,
gre ki se vazima veće jur neg može.

Akrostih Ojme.

[Br. 7]

[Zač pravde, moj Bože, ljubavi ovoj ni]

Zač pravde, moj Bože, ljubavi ovoj ni,
ter tužit ne može komu se krivo mni?
Još prave napokon da ptice i zviri
5 ti stavi pod zakon i pravdom samiri;
sada se dviže glas da ljubav još rabi,
ljuveno da oblas od svita svu zgrabi.
More svit opustit ter ostat sirota,
da li će dopustit tvoja toj dobrota?
10 Vidiš li da mlados taj ljubav svu sprži
ter od sto u rados jednoga ne drži?
Najliše život moj, ki za čas radosti
prija dug nepokoj u svojoj mladosti.
Da moj plač napoli smišan je s vesel'jem,
15 ne bi mi sad koli plakati s dresel'jem;
oh, ali da je trud ki mogu trpiti,
sila mi prid tvoj sud ne bi sad vapiti:
danu me jak zvir lav taj ljubav razmače,
toj, viruj, ni ljubav, gdi na nju svak plače.
20 Bud' što jes, moj Bože, skрати tuj vel'ju moć,
odko svit ne može toj moći vrha doć.

Akrostih Šišmundo.

[Br. 8]

[Stavil sam sunačce ime ja toj vili]

Stavil sam sunačce ime ja toj vili
koja mē srdačce i mladost rascvili.
Jošte zled od dobra ne znah ja razvidit
mē srce kad obra nju slaviti i slidit.
5 Služih ju na moj dan sa svu moć i kripost
i život Bogom dan donih jo' za lipost;
milost jo' u zlatu ne pitah ni vas svit,
ni činih za platu s njom cinu ni uvit.
10 Volju nje ja dvorih svaki rok čekaje,
sam sebe izdvorih ter ostah plakaje;
najmanji moj uzdah ne plati mogućí
a neg trud ki uzdah zaminit pojućí.
Da kupi još roba, bez hrane stal ne bi:
što veće podoba tko služi o sebi?
15 Ovo me slobodi, ne pitam ini dar;
a služih što godi, budi ti sve na har.

Akrostih Šišmundo.

[Br. 9]

[Što ima bit ovo što nigda prî ne bi?]

Što ima bit ovo što nigda prî ne bi?
jeda je ko novo hotin'je na nebi?
Jeda li ko rokom slovo se ispunja
da zapad istokom sada se okrunja?
5 Svak teći tko želil vidit je čudesa,
gdi se 'e svit naselil pun slave s nebesa:
mimo sad od truda slobod'te mladosti,
ovo cvit i ruda od svake radosti,
u kojoj pogleda' što nigda nisi vil
10 ter na se već ne da' zlo' volji, da nî cvil.
Neka ti bde ini i blago riju van,
a meni prosini ovaki vazda dan;
druzim um taj vel'ji i znan'je i misal
ki znaju Bog je li što će bit upisal.
15 Ovo je sva gizda, ovo je što poju -
pod nebom od zvizda najlipšu gospoju.

Akrostih Šišmundo.

[Br. 10]

[Gdi je ovo sunačce?]

Gdi je ovo sunačce? gdi je ovo što smami
željno me srdačce grlom ter kosami?
Er me će sliditi tužica čemerno
čim brani viditi ličce se biserno.

[Br. 11]

[Zač ovu, ružan cvit, proslavljam svaki dan?]

Zač ovu, ružan cvit, proslavljam svaki dan?

5 Mnití će zlobni svit da sam ja bezuman,
jer činim nje mlados vrh svega gizdavu,
da svemu uze rados, vesel'je i slavu.
Sve drugo jes brže; ter se ja vas boju,
da što dim ne vrže, veće reć dostoju.
Ma nu li tkogodi vire mi jur ne da,
i veće sam hodi očima da gleda:
10 vidit će toj kruni ljepos ku Bog izda,
da njom raj napuni i nebo od zvizda.
Ne zna on zlat poraz ni u njem ljubavi
tko ne zna nje obraz i pozor gizdavi;
da kad ga kud svrne s ljuvenom kriposti,
srći mom ockvrne sve se ine ljeposti.
15 Osumnjen dotečem da vidim je li raj
ali svit, ter rečem sam sebi: poziraj!

Akrostih Šišmundo.

[Br. 12]

[Gizdava ružice, tako ti života]

Gizdava ružice, tako ti života,
čin' da nî s tužice meni tva lipota,
ter ne daj da moj plač prid Boga bude doć,
ako ćeš da nî zač pogrdit tvoju moć.
5 Neka ti dobro viš, ne scijenju veći dar
neg da mi zapoviš jak sluzi gospodar;
i veću još milos ako ćeš dat sluzi,
što mi je usilos, u to me iskusi.
10 To li se ne stvori tvoja rič, sunačce
tadaj rec: "Ne dvori pravo mê srdačce."

[Br. 13]

[Svitovna po sebi izvrsna nî lipos]

Svitovna po sebi izvrsna nî lipos;
avo je ka ne bi zgubila, mnju, kripos,
jer među anđelska obličja u raj
viđu sva nebeska da se k njoj zbiraju.
5 Skončan'ju nî slična, ne taji nje lice,
po kom je prî vična ner ptica fenice.
Misal ju srdačcem gdi more da obja,
gdi ona, [s] sunačcem upored grede, sja?
10 od koga da kola povlada za mal hip,
toprv bi ohola nebesa i svit lip:
ne bi bil manji strah da zemlja ne zgori,
kad malo vas u prah Fetont svit ne stvori.
Dobiva svuda dvor; gdi pride, stvori raj;
tko želi razgovor, hod', veće ne krsmaj:
15 ovo je cvit oni od koga slavan glas
po stranah svih zvoni ter njom svit ima čas.

Akrostih SISMONDO.

[Br. 14]

[Tko zlatom oprede kosice na glavi]

5 Tko zlatom oprede kosice na glavi
 ovojzi ka grede jak anđel u slavi?
tko li ih zaplete u venčac i zavi
 ter niz lic' da lete dva prama ostavi?
Ar želje nadili ljuvene život moj,
 po sve dni da cvili u želji ljuvenoj;
ter ako nje slava ne stvori na toj lik,
 u nokteh od lava život je moj vas vik.

[Br. 15]

**[Višnji Bog na nebi, vladalac od
zvizda]**

Višnji Bog na nebi, vladalac od zvizda,
što stvori sam sebi, kad ovo nam izda?

[Br. 16]

[Slišite ovi sud, molim vas za ljubav]

Slišite ovi sud, molim vas za ljubav,
tere vam ne bud' trud vidjeti tko je prav.
Istrajah svu mlados služeći tuj vilu,
ka nosi svu rados u ličcu pribilu,
5 želeći nje obraz i u san i javi,
u kom je vas poraz od gorke ljubavi.
Stvoriti jur nigdar ne hti mi milosti,
mogući raj nje dar napunit svitlosti,
10 razmi još sam pogled, prid kim mê srdačce
staplja se kako led na gorko sunačce.
Moje sve ljubezni videći i službu,
s tolikom boljezni da želim nje družbu,
nigdar jo' ne pušta ime zvat mê srce,
toliko jer susta sad željno do smrce.
15 Vel'ji je toj uzrok kroz ki se sad tužu,
jer zgubljam u mal rok život moj i dušu,
svaki čas cvileći u željah pritužan,
a toj sve želeći da bih s njom sadružan.
20 Nebeska da želju koliko cvitak taj,
istinu vam velju, imal bih dosle raj;
ar svrhu da rečem, početak i sridu:
odkoli k njoj tečem u milos da pridu,
dan i noć i još dan ne bih se ustavil
od muka ke zaman dosle sam postavil
25 slaveći gospoju gdi kako sunce gre,
u pjesneh ku poju, a srce plačem mre.
Okriv'te tko je kriv, oprav'te tko je prav:
ovo sam istom živ, ginući za ljubav.

Akrostih Šišmundo.

[Br. 17]

[Ovu rič svak, Bože, more čut i riti]

Ovu rič svak, Bože, more čut i riti:
tko veće ne može pušta se umriti.
Ja veće ne mogu ljubavi odoliti
ner tebi jur Bogu jošte se pomolit,
ne da se odlože trudi mi ljuveni, -
jer toj znam ne može dovika bit meni, -
nu slavna ovaj vil, koja gre ohola,
da sa mnom ljuven stril razdili napola.

5

[Br. 18]

[Pribijela ružice, molim te ljuveno]

Pribijela ružice, molim te ljuveno,
povij tej kosice gdigodi skroveno,
a stati tuj nemoj, još molju Boga dil.
Zašto mni život moj da s' nika gorska vil,
5 ka ljudi otravit jedinim vlasom mož,
posli ckniš ozdravit otravljen tko bi još.
Zatoj pođ' ureda, neka se ne smami
tko tebe pogleda sa zlatim kosami,
10 ter ti neć' bit prirok, mnju, tvoja lipota,
da skratit budeš rok od moga života.
Ar mramor i kamen tko je taj u sebi
ljuveni ter plamen pričekał sad ne bi?
Tko ne bi život svoj u željah očutil,
15 gdi se je obraz tvoj ružicom zamutil,
ter kako sunačce sja među kosami,
da svako srdačce procvili s grozami?
Ne bih čul stvar novu tve ime, ko slove,
serenom da zovu, po moru ka plove;
20 zač se nje prilika u tebi sva vidi,
liposti velika, kojoj svit zavidi.
Komu se ne trže s uzdihom jad hrlo,
kada ti razvrže kosice niz grlo,
ter ti se svaki pram ponase razdili?
25 Zato ja sada znam najveće što cvili;
zašto vrat još bilji kroz vlase naziru
ner s bilom gdi džilji ružicom izviru.
Opet mi misli sve na pamet još gredu,
da smišljam kosi tve jak zlato što predu:
30 lipše su ner izreć mogla bi svis moja,
draže su meni već ner biser od broja;
draže su meni još ner drago kamen'je, -
po licu momu mož toj vidit zlamen'je.
Izreći sve neću, nu sam ja stanovit,
35 za moju nesreću Bog ti je darovit;
ar te je okrunil ljepotom od slave
i takođ napunil radosti gizdave.
Ter tako lijepu stvar tko more ne želit,
za ku se nikadar neću ja veselit;
40 zač mi je život ljut potribno sliditi,
dokli se u tvoj skut ne budem viditi;
dokole stril onu ne budeš stvorit lik
ka čini da tonu u željah vas moj vik;

45

ka čini da traju u tuzi bez goja
kako val o kraju, u kom nî pokoja.
Doj, Bože, tva kripas moljen'je usliši,
ter ova čin' lipos da jad moj utiši;
inako umiram ljuvenom boljezni,
ako lijek ne zbiram bolesnoj ljubezni.

[Br. 19]

[Kamo se tko vlada, kamo se tko sudi?]

Kamo se tko vlada, kamo se tko sudi?
kamo se, gdi je sada pravo reć tko žudi?
Sve je toj podhibno ter pravdu govori,
a gdi je potribno, tuj pravde ne tvori.
5 Vidi se jer ova, od gospoj ka je cvit,
ljuveno istrova ljepotom vas sî svit,
ter stoje svak muči, nitko se ne javlja,
da željnih ne muči nitko se ne spravlja.
10 Od ognja gorušta, mnjah, plamom sva gori
kosice kad pušta kako vil u gori,
ter slavno daleče pogleda nje pogled,
neka se svak steče da kopni kako led,
da stine kako mraz, da cvili u tuzi,
15 da željom vene vas i željno da suzi,
gdi ruci od slave nje ures prostira,
uokol ter glave kosice pribira,
uz koje prinosi zlat prsten nje ljepos,
ter zlatu nje kosi vazimlju svu krjepos.
20 Oh, komu človiku srdce sad ne gori,
videći za diku nje ljepos što tvori?
videći nje mlados koliku čes ima,
i sama gdi rados od kosic vazima,
na koje kako cvit po srići pogleda,
ter birek vitru vit na svoj vlas da ne da!
25 Da kad nju zanose, što ću ja govorit,
što li će nje kose od družih satvorit?
ke tiho razdilja po bijelom tom čeli
toj smrtno rascvilja tko ljepos nje želi.
30 Najliše kad glavu okruni nje ukras
a pusti za slavu dva prama niz obraz;
tko će dat red tadaj, providit tko će toj,
kad ova kako raj iznese ures svoj?
ter na nju tko pozre činit će najedno,
u željah da svak mre - je li toj pravedno?
35 je li toj uzrok vas, tko pravdu čini oć,
pođ' mu dat sudit vlas, pođ' mu dat vladat moć!
Tko ništa ne može, na tom se vrši sud:
nî li ti, moj Bože, trpiti ovoj trud?
nî li ti čudna stvar nepravde viditi?
40 Nu malo stavi var što more sliditi:
jer jedna kad mlada, moj Bože, čini toj
ter oni tko vlada zakriva obraz svoj,

45

sve će poć u zamet, sve se će ozledit,
ako tim tva pamet ne bude obredit.
Ja za me ne brinu, zašto sam odlučen
u željah nje vinu ljuveno bit mučen;
nu mi je onih žal tko pravdom sve prijete, -
bit se će kako val, dokli se osvete.

[Br. 20]

[Željno me povenut učini ljuven stril]

Željno me povenut učini ljuven stril,
kad godi spomenut onu ja stanem vil
ka jednom doteče kako džilj na prozor,
ter željni daleče ne bi mi tuj umor.
5 Zač prosu niz bil vrat svoje vlas' i kosi,
ter ja mnjah preden zlat na grlu da nosi;
nu kad se razbludno uokol obazri,
željami pričudno srdačce mē vadri.
10 Većma se smamih ja, nje ruci pribijeli
gdi vlase razvija po bijelom tom čeli,
ter obraz uresan onojzi gospoji
mnjah biser povezan u zlatu da stoji.
I takoj u slavu, kojom je svitu čas,
15 svoj obraz i glavu podrža za mal čas,
koliko razgovor nje ljepos da ćuti
gdi se vas okol dvor mladostju zamuti.
Ter ostah poražen, ah, željo gorušta,
da se zvat svak blažen u željah dopušta,
20 gdi ona za diku sva sjaše u gizdah,
kojojzi priliku ne vele u zvizdah.
Još njeko pozrjen'je satvori tuj novo,
koje mi da smjen'je da rečem: "raj ovo!"
Zatoj mi pogledat bi kako sunačce,
ter tko bi njoj ne dat mogal tuj srdačce?
25 Ter tko bi branil njoj sužnom se darovat,
tko li bi život svoj mogal tuj varovat?
tko li bi mogal rit "ovo sam slobodan",
mogući nje nazrit ljeposti oni dan?
Kad mene zanose i moju svu pamet
30 gizdave nje kose, za ke sam velmi spet;
ke zače raspravljat, da život ja kunu,
zašto ih postavljat spravljaje u krunu.
Tač bilim rukami hitraše nje lipos
da bi tuj tvrd kami ljuvenu čul kripos;
35 ter kada poskupi kosice nje mlados,
mnjah okol svak upi: "Ovdje je sva rados!"
Zašto ih sta zbirat nje lipos u venčac,
a svuda pozirat, kako plah jeljenčac.
Zatoj mi zanese svu pamet i misal
40 i čini da veze od željnih u čisal.
Ter u toj ljubavi od željne grozice
i ne znah kad zavi tej lijepe kosice;

45

istom ih ja vidih krunicom na glavu,
otole ter slidih nje lipos gizdavu;
otole ter venu bez rose kako cvit,
kad godi spomenu oni dan jadovit
koji me izmuči, koji me razmače,
koji me nauči kako se plač plače.

[Br. 21]

[Ovo svak govori, najliše razuman]

Ovo svak govori, najliše razuman,
da ništo ne stvori na svitu Bog zaman:
jedan vlas od glave satvoren nî tašto,
ali lis od trave nî da je za ništo.
5 Ma nu su za ništa u ove gospoje
sva moja godišta od službe sve moje;
evo mi na službi virnu bit naudi,
što mojoj svoj družbi govore da prudi.

Akrostih Šišmundo.

[Br. 22]

[Ako ćeš, sunačce, da te se ostavim]

5

Ako ćeš, sunačce, da te se ostavim,
povrat' mi srdačce, u tebe ko pravim;
jer mi ga s' vazela tom tvojom ljepotom,
kojom si vesela rastat me [s] životom.
Inako ako mniš, sve zvizde zbrojit hoć,
a zato zaman ckniš da misliš dan i noć;
ar ne mož, sunačce, taku mi stvorit zled
da moje srdačce ne želi tvoj pogled.

[Br. 23]

[Tko želi novu stvar da čuje sad hodi]

Tko želi novu stvar da čuje sad hodi
ter sliši što nigdar meni se ne zgodi.
Koliko da živu na trudni ovi svit,
sve dni sta u gnivu život moj jadovit;
5 sve dni me nesrjeće, sve dni me žalosti
tjerahu najveće od moje mladosti.
Dosad mi živ človik ne vidi suzice,
i ne bi još dovik suzilo mê lice,
da mene namirit ne bude, dim uprav,
10 nesrjeća ka tirit čini me tuj ljubav,
za koju umirem, za koju ja ginu,
za koju razdirem svoju moć jedinu.
Jer me tač izmuči ova vil ku služu,
koja me nauči da cvilim i sužu,
15 bez ke se veseljah kadgod i sobom sam
i takođ ne željah da život smrti dam.
Zašto se sva ina mogla bi zla ponit
ner ljubav jedina, ka me će izronit;
ter sudih po meni sve tuge od pjesni
20 pri želji ljuveni i pri nje boljezni.
Zatoj rih: umiru, zač muke ni veće
negoli ku tiru punu sve nesrjeće;
ter život moj pravi: Blaženi človik taj
ki želne ljubavi ne pozna ni nje vaj;
25 zač ne zna što je plač, zač ne zna što je gniv,
zač ne zna bridak mač ki ne da da sam živ,
zašto mi srca srid ostavi za nalip
nikoji žestok vrid, ter venu svaki hip.
Na što ti još ljubav ne čini mene doć?
30 Bolje bi gdi je lav da ja na nj budu poč;
bolje bi da ja sril budu smrt na puti
negoli ljuven stril mê srce da ćuti.
Ar će bit još uzrok ovi stril ljuveni
da skratim sebi rok - toj da dam smrt meni;
35 zač veće ovi trud ne mogu trpiti,
a ljuven ne bi sud prid kim bi vapiti.

[Br. 24]
[Kad život moj pođe na službu
ljuvenu]

Kad život moj pođe na službu ljuvenu
od ove gospođe, srdce mi povenu,
želeći nje diku, kojojzi u vas svit
ne nađoh priliku, jakino rusi cvit;
5 ter stavih svu kripas i pamet, želeće
kako bih nje lipos udvoril ja veće.
I začuh da vira nada sve jur slavi
želin'je tko tira od ove ljubavi;
zato joj pravedno u viri poslužih,
10 ter s virom zajedno i pravdu sadružih.
Nu viđu, pomože svakomu virnu bit,
a mene, moj Bože, vira će pogubit;
jer što se zarekoh, ono ja sve slidim,
ter smrtni trud stekoh gdi hari ne vidim.
15 Pravednaj zač viri anđelski nje ures
po tegu ne miri, koja svît vrijedna jes;
ter obraz i kosi nje lipos gizdava
od mene ponosi, neka me skončava,
neka me rasuzi, neka me rascvilja,
20 neka me u tuzi [s] životom razdilja.
Koji čtiš znati mož česa dilj toj tvori
neg da me većma još u željah izmori,
i da jad vrh mene umnaža svaki dan,
od koga spomene odbiše meni san.
25 Vaze se moj pokoj, vaze se mir meni,
ter skonča život moj u tuzi ljuveni;
ovo ja umiru, ovo ja smrt prosim
za pravdu i viru gospoji ku nosim.

Stih 16 - "pravednoj zač... vijedna jes" - pravedna vjera vrijedna je (koliko) svijet.

[Br. 25]

**[Kolikrat uzbijesni, gospoje, moj
razum]**

Kolikrat uzbijesni, gospoje, moj razum
da veće ljuvezni ne slidim ni nje drum,
da veće ja tirat ljuven stig ne budu
ki čini razdirat život moj u trudu.
5 Većekrat, gospoje, sam sebi govoru
da pjesni od tvoje ljeposti ne tvorju,
da pjesni ne pišu ni spijevam od tebe,
jer za njih razdižu ljuveno sam sebe.
10 Nu ova misal sva odlukom otide,
kad slavna lipos tva kako raj izide,
noseći obraz svoj jakino sunačce.
Tuj se ja stvorim tvoj a ti mē srdačce,
i tadaj protrnu u željah ljuveno
15 ter moje privrnu mišljen'je skroveno;
a vazmu tvoj ures iznova sliditi
ki sličan slavi jes svakožji na sviti
i koji dostoja da se ti praviš još
od gospoj gospoja, pokoli toli mož;
20 pokoli svu moju privrnut mož misal,
koju sam na tvoju zapovid zapisal.

[Br. 26]

[Mniti će tkogodi, ovu vil gdi slavlju]

5 Mniti će tkogodi, ovu vil gdi slavlju,
da moj um zahodi, ar suncem nju pravljju;
avo se meni mni, i takoj pravo jes,
da trajah zaman dni što slavih nje ures.
Rajska je tolika nje lipos, moj Bože,
ku človik dovika izbrojit ne može,
a nego na bilig da će prit nje slave,
koju cvit ali stig ljepotom svi prave.

Akrostih Mara.

[Br. 27]

[Gizdava diklice, tako mi zdravu bit]

Gizdava diklice, tako mi zdravu bit,
tako mi tve lice ljuveno poljubit,
tako mi u družbi imati dobar glas,
tako mi na službi slobodu steć i vlas:
5 kako ja sve ginu, kako ja kopnim vas
za ljepos jedinu kojom sja tvoj obraz,
u kom je viditi anđelska dobrotā,
ter te rih sliditi do moga života;
i dokli ja mogu sam sobom obladat,
10 obijetam toj Bogu: tvoj se ću sluga zvat.
Zatoj se ja molju sve kako ružici,
ne čin' me da bolju u željno' tužici;
ne čin' me da sužu u željah čemerno,
želeći da združu tve ličce biserno,
15 želeći da grlim tve grlo pribijelo,
za koje ja hrlim dušu dat i tijelo.
A zatoj, sunačce, tako ti radosti,
daruj mi srdačce od tvoje mladosti,
neka t' ja ozdravlju od željne boljezni,
20 a tebe da slavlju i tvoje ljubezni.

[Br. 28]

[Nigdar me, sunačce, neće jad ostavit]

5 Nigdar me, sunačce, neće jad ostavit,
dokli mi srdačce ne budeš pojavit,
koje mi povenu kako cvit od mraza
za ljepos ljuvenu od tvoga obraza;
ter cvilim ter tužu ter želim smrt meni,
želeći da združu tvoj obraz rumeni,
koji me otravi i koji ima moć
da željnu ozdravi boljezan i nemoć.
10 Zatoj me, sunačce, molju te, smili sad,
neka mē srdačce ne pati gorki jad.

[Br. 29]

[Ovu vil sunačce mogu zvat i velit]

5 Ovu vil sunačce mogu zvat i velit,
koju mê srdačce gdi more ne želit,
pokoli ima čes nada sve mladosti
da slove nje ures, pun svake radosti;
ter živit u željah mni mi se smrtni trud,
zatoj se blag veljah čim ne znah ljuven blud.
I zatoj, moj Bože, odnes' mi želin'je,
ali čin' da može što želi me htin'je.

[Br. 30]

[Molim te, rozice, rači mi reć hrlo]

Molim te, rozice, rači mi reć hrlo,
krozač si kosice prosula niz grlo?
Ali t' se drago jes pogizdat njimi sad,
ali će tvoj ures da željnim zadaš jad?
5 Ar kad bil izvi trak, ovoj dim istinu,
ončas mnjah sunač zrak uokol da sinu:
taj svitlos popade tve grlo i glavu
ter zlatu nî kade da stigne tvu slavu,
10 za ljepos toliku kom cafte tve kose,
ke birek priliku od ognja svu nose,
i nješto u sebi imaju drago već,
dovijeka što ne bi človiku moć izreć.
Nit ja znam što velit inu rič, sunačce,
ner tebe jer želit osta mê srdačce;
15 ka želja da tužu činit će život moj
dokole sadružu gizdavi ures tvoj.

[Br. 31]

[Da možem ja tebi izreći, sunačce]

Da možem ja tebi izreći, sunačce,
što pati u sebi mē željno srdačce
ne tebe, ma kamen činil bih još smutit,
činil bih još plamen ljuveni očitit.
5 Danu mi, ružice, toliku boljezan,
tolike tužice zadaje ljubezan,
ar skončah svu misal ter želju smrt združiti,
u ti sam ja čisal da ne vim ni tužiti!
10 Ne znam red ni čelo odkuda da začnu
živin'je dreselo i muku jur plačnu;
nu tako t' živiti, pogleda' moj obraz,
u kom ćeš viditi kakav je tvoj poraz,
u kom ćeš viditi koje su boljezni
15 svaki čas sliditi stril tvoje ljubezni,
ter mene čimgodi nadil' tva lipota,
ali me slobodi gorkoga života.

[Br. 32]

[Sliši me svak sada, sliši me tko sudi]

Sliši me svak sada, sliši me tko sudi,
sliši me tko vlada i pravdu tko žudi;
još ako tkogodi toliko jur more,
ne da' vlas da hodi ovaj vil od gore,
5 zašto se sva mlados u željah zamami,
 videći nje rados na grlu s kosami.
More li bez bil'ja ovoj bit, moj Bože?
 zač ovaj posil'ja ne vidih tko može.
10 U ki čas pogleda tko slavni nje ures,
 onomu već ne da da voljan sobom jes,
negoli da tuži u želno' ljubavi,
 želeći da združi nje pozor gizdavi.
Da zginut budem tad kad vidih nje obraz,
ne bih ja sada rad skopniti kako mraz,
15 odko me nje milos ne misli jur ubit,
 ni mi da tuj smilos nje ličce poljubit.

Akrostih Šišmundo.

[Br. 33]

[Tako mi mladosti, gospoje od gospoj]

Tako mi mladosti, gospoje od gospoj,
za tvojom radosti vas vene život moj;
za tvojom ljepotom meni je sve cvilit,
meni je [s] životom sila se razdilit.
5 Meni je za ljubav za tvoju umriti,
koja mi, dim uprav, srce će podriti.
Sva mi su skončana, ner samo što tužim,
ako dva sončana tva lica ne združim;
10 ako ja ures tvoj ne vidim u moj kril,
od koga, jes ovoj sedam lit, nošu stril,
ter se htih ljuveno u željah umorit,
ne hteći skroveno mê srce otvorit.
Nu tolik veće jad ne mogoh odoliti,
15 ter ti se, kruno, sad odlučih pomolit:
daruj mi za rados tvoj obraz prilijepi,
ako ćeš da mlados moja se pokrijepi;
ako ćeš željna smrt da me se odreče,
koja me kako hrt jelinka zatječe,
20 koju sam u mukah želeći požudu,
želeći u rukah da ti se pobludu.

[Br. 34]
[Svak meni zabavi gdi daju svit
ljudem]

Svak meni zabavi gdi daju svit ljudem
ne služiti ljubavi, a sebe ne bljudem.
Ja srca dim s dobra, po roku naučen,
da tko li toj obra kako ja bit mučen,
5 strah me je domalo on da se ne kaje,
trud nad sve ostalo milosti čekaje.
Makar ja ne kušah krjeposti ljuvene,
ter sada ne sužah da život moj vene;
vim da bi oćutil tko moju boljezan,
10 ja mnju bi ni slutil na srci ljubezan.
Ne ima' li pokoja život nje, živeći
kako moj jur, koja skonča ga gniveći!
Da bi se oni dan u broju ne našal
kad najpri ljuven plan mene je obašal
15 ona jur da mista travicam ne zenu
na kojih godišta osam gre da venu!

Akrostih Šišmundo.

[Br. 35]

[Ako je ono stvor razumni što scine]

Ako je ono stvor razumni što scine
da tužnim razgovor imat je družine,
tko ima nevolju ali ke boljezni
5 hod', gleda' gdi bolju u želno' ljubezni;
ter ako poslišit bude me svis tvoja,
scijen' da ćeš utišit ončas mnom zla svoja.
Pače ću reć drugu: kad budeš toj vidit,
za moj plač i tugu većma se ć povridit;
10 većma se ć pobolit, žaleći mene sve,
ter neć moć ne polit suzami ličce tve,
kako se sad moje polijeva svaki hip
cjeć ove gospoje za ku sam jak nalip,
kažući jur ka mni vazda se vesela,
15 ter me je u tamni laberint zavela,
iz koga izljesti ne more mâ mlados.
dokli me izvesti ne bude nje rados.

[Br. 36]

[Ako si gdi oni znat ki si dobra rad]

Ako si gdi oni znat ki si dobra rad,
zov' da Bog ukloni od tebe ljuven jad;
to li s' ki sebe klet odlučil tvrdo sâm,
sâm svoju kun' pamet da želi ljuven plam.
Ar, žimi srdačce, ne scijeni život moj
da gorči sunačce obsiva nepokoj
koliko ljuveni, a toj ja dobro vim
jer je trud pakleni toj ljudem vidit svim.

5

[Br. 37]

[Toliko ni polje uresno s prolitja]

Toliko ni polje uresno s prolitja,
u kom je dovolje razlika jur cvitja,
koliko vil ova oči mē ku vide,
ku scijene stvar nova na saj svit da pride.
5 Nje ličce pribilo kako džilj gdi cafti,
sve se je zabilo, u željah sve dahti;
sve stoji u smami, ter željom umira
nje obraz s kosami tko srcem razbira.
10 Zač ova kosice kad pusti niz obraz,
u cvitku rozice nî vidit taj ukras.
Kada li još venčac posvije kosami,
bude t' zlat prstenčac u kom je drag kami;
bude ti jak kruna biserom povita
koja je sva puna od roze jur cvita.
15 Zatoj ću u tužbi sve dni me provodit,
dokli se u družbi ne budem nje zgodit.

[Br. 38]

[Kad tvoju gdi lipos zamirih, sunačce]

Kad tvoju gdi lipos zamirih, sunačce,
postavih svu kripos da t' spovim, srdačce,
da t' skažu sve tužbe u kojih ja hodim,
želeći od družbe da se tve čas zgodim.
5 Nu sliši čudnu stvar, gospoje od gospoj,
da jošte ja nigdar ne imah srdce toj,
a ovoj tvoje dil velike liposti
prid kojom ljuven stril ne ima kriposti.
10 Nu me sad, ružice, skončaše boljezni,
skončaše tužice od željne ljubezni,
ter veće trpiti ne mogu muku tuj
koju rih vapiti prida te, molim, čuj:
odkole ja tiram, gospoje, tvoj ures,
umirem, umiram, umrijeti meni jes;
15 pače ja mru da mrem i želim smrt hrlo,
želeći da uzrem uz moje tve grlo.

[Br. 39]

[Krunice povita, džilju moj gizdavi]

5 Krunice povita, džilju moj gizdavi,
pokli te vrh svita najlipšu Bog stavi,
povrzi oholas koja je u tebi,
ka ne da vični glas da budeš steć sebi,
ka t' ne da da ljubiš tko ima kriposti
da stečeš i gubiš glas tvojoj liposti.
Zač koga jur mile, sila je da hvali,
a koga jur cvile, sila je da žali.

[Br. 40]

[Skrila je taj za cvit dva ličca vesela]

Skrila je taj za cvit dva ličca vesela,
koja je vas si svit ljuveno vazela
jadovnim pozorom iz koga siva plan
sunačcem i zorom jakino bili dan.
5 Zatoj tko pogleda ne ima akvile
stvari se od leda prid ličcem od vile,
mlados kim izrani jakino ptîc sokol,
ljubiti kad brani od džilja vrat ohol.
10 Obraz nje i glava, kako cvit u gori
vrh koga cti slava, istokom sve gori.
Napisa nje ljepos Bog svakom radostju,
tere jo' da krjepos vladati mladostju;
da svak zna i vije što može satvorit,
kad grlom zavije anđelski govorit.
15 Ona se u hvali ne more zabivat,
koliko jur vali u miru pribivat.

Akrostih SISMONDO.

[Br. 41]

[Tko more da muči gdi se 'e rič vazela]

5 Tko more da muči gdi se 'e rič vazela
što človik odluči, da tjera do čela;
a huđe nî na svît negoli otrnut,
ali čut dobar svit ter se na nj ne svrnut,
kako ja ki slidim ljuvenu odluku
u kojoj ne vidim razmi jad i muku.
Zatoj sam ja našal da veći nî razum
ner tko je pozašal da opet gre na drum.

[Br. 42]

[Ovo ja ku želim jakino srdačce]

5 Ovo ja ku želim jakino srdačce,
 ovo ja ku velim i zovem sunačce.
 Jer kako ne može bez sunca biti cvit
 tač bez nje ja, Bože, ne mogu bit na svit;
5 ter volju iman'je i život izgubit
 negoli ufan'je da mene će ljubit.
 Zatoj nju nisam kriv zovuće sunačce
 očito kom sam živ ja i mê srdačce.

[Br. 43]

**[Povazdan ja plačem, ma kad noć
ugledam]**

5

Povazdan ja plačem, ma kad noć ugledam,
malo je da mačem sam sebi smrt ne dam;
er pridu na mene, jakino na trudna,
sve želje ljuvene i misal razbludna.
Rad toga umiru, ter na se poziram
gdi suze izviru svakčas ke podiram;
a zatoj utišit neće se svis moja,
dokli me uslišit ne bude gospoja.

Akrostih Pera.

[Br. 44]

[Ne vim ja ini lik ovojzi ljubavi]

Ne vim ja ini lik ovojzi ljubavi,
ako će ki človik da je se izbavi,
negoli umriti. Još me strah ter velju,
i tamo da priti, ne vidiv nje, želju.
5 Zač stoji u kosti, gdi je svis i duša:
koga čes ne prosti, zaman se sve kuša.
Togaj se dil človik svaki njoj priloži,
zač tko već ište lik većma ju umnoži;
10 jakino jur oganj, u kom je taj zlamen:
što puhaš tvrđe na nj, veći mu daš plamen.

[Br. 45]

[Ovu ja od ljudi čuju rič svaki čas]

Ovu ja od ljudi čuju rič svaki čas,
gdi vele: "Tko trudi za trdom čeka las";
još prave: "da ljubiš tvrđu stvar ner je lav,
da vrime izgubiš, neće sud ni ljubav."

5

Meni se taj ruda izvnu nanice,
ter srce od truda povenu i lice;
er ova ku služu mni da se proslavi
kad vidi gdi tužu u željah ljubavi.

Akrostih Ojme.

[Br. 46]

[Gdi možem da poju, noseći srdačce]

Gdi možem da poju, noseći srdačce
od svita gospoju jakino sunačce!
Sustal bih, ja vime, da sam môć od zmaja,
toliko jur vrime koje se ne zbraja
5 jak vali na moru; a rad bih da pišem
po bijelom mramoru za koga uzdišem.
Svak neka govori od nje toj dovika:
"Ovo ka umori neharno človika!"
10 Milos jo' zasluživ, ne taji mâ mlados,
ovo sam istom živ, želeći nje rados.
Vaj budi svim ljudem ki ljubav tiraju;
da je se ja bljudem, živil bih u rajju.
Nebeski Izuse, pokoli takoj hoć
15 da oči mê suze cvileći dan i noć,
daruj mi ovi dar, molim te, - smrt hrlo,
da obraz nje nigdar ne vidim ni grlo.
Odko se podobi nemilos za službu?
Li ona zlo kobi, Bog čuje svu tužbu.

Akrostih Šišmundo.

[Br. 47]

[Ako je i s štetom i s vel'jom boljezni]

Ako je i [s] štetom i s vel'jom boljezni
pod ovom prokletom živiti ljubezni,
ktomu je i rados, zač ona ku služu
tač pozri mû mlados, daj da sad ne tužu.

[Br. 48]

[Ova rič odvika vinu se govori]

Ova rič odvika vinu se govori,
da tvrđe človika ništo Bog ne stvori;
a drugo u vas svit ne nađoh slabije,
ni oni jesenj cvit ki vitar zabije.
5 Ar meni mala stvar mogla je vrha doć,
u kojoj nikadar toliku ne mnjah moć:
jedna rič i pogled onejzi od gospoj
učini kako led da kopni život moj;
10 učini da mržu sam sebe i morim,
očito ter držu da zaman ja dvorim,
da zaman nje ljepos služih ja ter ures,
koja mi svu krjepos činila smamit jes.
Ovo rih ljuveno. Ako me tko čuje
molim, drž' skroveno, zač tajat tribuje;
15 neka se ne straše ki ovo ne znaju,
neka se ne plaše ki na sve predaju.

[Br. 49]

[Sve molju Bogu se je li gdi sudac prav]

Sve molju Bogu se je li gdi sudac prav,
da malo mogu se potužit na ljubav;
jer dokle u tuzi ljuveno ne bluđah,
gdi tuže jur družu, velmi se sâm čuđah.
5 Zač ne znah ljubavi kakva je ni koja,
koja me izbavi ne samo pokoja
ma dođe s krjepostju ter me da gospoji
koja me ljepostju nesmirnom opoji.
10 Vaze mi svu oblas, i mojoj slobodi
postavi zlatan vlas, da voljno ne hodi;
ne da mi odtoli da skrašu radosti,
toli se oholi vrh moje mladosti,
da, kad je navlašno gdi meu gospojam,
čini se izbašno ter gleda drugojam.
15 Ovo je žestok trud, ovoj su nesrjeće,
ovo je gork osud i tuge najveće!

Akrostih Šišmundo.

[Br. 50]

[Pravi mi, moj Bože, neka te proslavju]

5 Pravi mi, moj Bože, neka te proslavju:
je li taj tko može hvalit se ljubavju?
jer ti znaš svakoja, najliše mû mlados
ka nigdar pokoja ne prija ni rados,
služeći gospoju napoli životom,
koja me opoji anđelskom ljepotom;
ka većma obraz svoj uresa svaki dan,
da većma život moj oćuti ljuven plan.

[Br. 51]

[Svak ovdje pristupi pogledat ljuveno]

Svak ovdje pristupi pogledat ljuveno
vil ovaj gdi kupi toj cvitje rumeno;
zač nitko za biser toliko ne haje,
ter s jutra ni večer o drugom ne traje.
5 Njeki cvit pripravlja okolnim da dijeli,
a niki postavlja u prsi pribijeli;
niki cvit zatiče za ruse jur kosi,
ter se njoj priliče takaj stvar i prosi.
Ne mogu ja ne reć u želji ljuveni:
10 "Da se je cvitkom steć onimim moć meni,
najliše ki stavi u prsi pribile
i koji na glavi viđu ja od vile!"
Ne bih stvar htíl veću, zač scijenju u meni
toj svu čes i srjeću za život svršeni.

[Br. 52]

[Pokli sam odlučen, od šta Bog izbavi]

Pokli sam odlučen, od šta Bog izbavi,
sve dni mē bit mučen od ove ljubavi,
jednom ću stat na put ovojzi od gospoj,
kojoj ću ja, za skut uhvativ, reći: "Stoj!"
5 ter joj ću skazati mē tužne boljezni
ke život moj pati cić gorke ljubezni,
a pak ću puštat glas ter joj ću govorit:
"Odkuda imaš vlas od mene toj tvorit?
10 Ako t' sam jošte kriv, pravda je i nje sud,
krozač mi daješ gniv i smrtni ovi trud?"
Eta dim sad ovo, a prid njom kad budu,
tad ne vim reć slovo, sam sebe zabudu;
zač slavni nje obraz i grlo s kosami
stavi me u poraz i svega zamami.

[Br. 53]

[Ako je na nebi ovakaj ljepota]

5 Ako je na nebi ovakaj ljepota,
sada ću sam sebi prikratit života;
zač viđu u ove vesel'ja zadosti,
obraz nje gdi plove pun svake radosti,
i ličce i grlo sve cafti u ruži
ter se njoj umrlo stvoren'je ne družī.
Lijepo ti je gdi ovaj ljepos se nahodi,
još ljepše ures taj komu se prigodi.

Akrostih ASIL = LISA (Liza?).

[Br. 54]

[Za mene cvitak nî ni druge radosti]

Za mene cvitak nî ni druge radosti,
pokli se ljubav ckni mojojzi mladosti;
ni mi tko nazivaj dobar dan ni večer,
jer gdi se zove vaj, dobro nî ner čemer.

[Br. 55]

[Da bude jur strasna ljeposti ovaj vil]

Da bude jur strasna ljeposti ovaj vil
kako je ukrasna, ne bih sad prijal cvil;
ar ne bih slidio ljuvenu ja kripos,
kad ne bih vidio u ličcu nje lipos,
5 ter momu životu moći su skončane,
zač ima ljepotu svitlosti sončane.
Od koje slavna svis da ljubav kaže van
koliku nenavis, sad bih ja blažen zvan;
zač bih ja slidio gizdavi nje obraz,
10 kad bih ga vidio da je pun ljubve vas.
Nu je tuj svaki jad, nenavis velika,
zatoj ja nisam rad ni ću bit dovika.
Onda ću i potom ne plakat i rad bit,
kad ljubav s lipotom bude se istakmit.

Akrostih "Da to sno" ("Da to znô", da to znao)?

[Br. 56]

[Moj venče zeleni i kruno vesela]

Moj venče zeleni i kruno vesela,
koja si Eleni svu slavu vazela,
zgoni me taj ljubav prid slavni tvoj okol
jakino zviru lav i ptice jur sokol.

5 Ter molim za milos, hotij me pogledat,
ljuvena gdi silos smrt meni misli dat;
odko me, sunačce, tva lipos porazi,
čini mē srdačce vesel'je da skrasi.

[Br. 57]

[Zlo ne vim ja veće negoli sluzi kad]

Zlo ne vim ja veće negoli sluzi kad
služba se nameće, jakino meni sad;
jer ona ku služu sve birek govori:
5 "Ne vad' mi tač dušu, pođ' indi ter dvori."
Za toga sve radi Bogu se ja molju:
"Iz mene izvadi ljuvenu nevolju."
Nu će toj bit nigdar, zač je man i tašto
poruku svaka stvar, ljuvena navlašto;
10 u koj se ne pušta tko naprid razbori,
er človik kad susta, zaman se sve mori.
Nitko se ne pravi da se još slobodi
od ove ljubavi, ner sprva tkogodi
dokle je u snazi; potom nî spomena,
15 zač s dušom izlazi takmo stril ljuvena.
Oh, zatoj svak muči ter imaj strpin'je,
i mučat odluči ljuveno želin'je.

Akrostih Šišmundo.

[Br. 58]

[Pogledaj svak hrlo gdi je ovaj pustila]

Pogledaj svak hrlo gdi je ovaj pustila
niz bil vrat i grlo kosice jak vila:
lipo t' bi po dvori ovako da pogre,
neka se pomori tko ljepos nje pozre!

[Br. 59]

[Što veće da živu? Sad je smrt za mene]

Što veće da živu? Sad je smrt za mene,
pokli sam u gnivu od želje ljuvene;
gorča je ner pelin, mogu reč živa smrt
ku ćuti plah jelin kada ga stiže hrt.

[Br. 60]

[Sunačce u litu ima vruć toli zrak]

Sunačce u litu ima vruć toli zrak,
dogori ter cvitu, da želi noćni mrak;
jur sunce otide, a pride slana noć,
koja ga obide ter mrzal zgubi moć.
5 Stječe se toj meni zlo, kada izide
moj cvitak rumeni; huđe, kad otide.
Zač srce prostrili, a lika ne pušta
nje obraz pribili iz lica gorušta;
milos kih želije vazme me grozica,
10 jakno se stelije prid vitrom rozica.
Mnogo već ner človik zač budu poražen,
imati mneći lik i željan bit blažen.
U nečas mladosti mojo' Bog da krjepost,
da objat radosti mogu nje ter ljepost;
15 u kojoj boljezni ne vidih ljuvene,
zač ne znah ljuvezni kakve su skrovene;
prid kojom venu ja, i svak bi tko bi vil
ča u nje ličcu sja, kruna je od svih vil.
Nose jo' sve zvizde zavidos s nebesi,
20 videći nje gizde uresne čudesi,
ke dvoru ja čisto, toj višnji tvorac vi,
scijeneći za ništo ča žele ljudi svi.
Da nitko ne sudi zazrjet mi u zal hip
tko ne zna mē ćudi kom želju pozor lip
25 i grlo od džilja, najlišno tej vlase
s prilikom od smilja kad pusti niza se.
Oh, kad se obazri jakino sunačce,
komu stril ne vadri ljuveno srdačce?
tko da ju ne želi upored [s] životom,
30 obraz nje veseli gdi cafti lipotom?
usti nje, ka plovu u slavno' radosti,
za rados ter slovu prid svakom mladosti?
ar u njih niki smih nahodim [s] željami
izreći ki ne smih, da se svak ne smami;
35 od nje svit vazima ljuvenu svu milos,
jak mjeseć ki prima od sunca svu svitlos.

Akrostih Šišmundovo.

[Br. 61]

[Da većma zamami ovaj mê srdačce]

Da većma zamami ovaj mê srdačce,
stala je s kosami na svitlo sunačce,
koje je rastresla na prame niz vrat bil,
ter se je uresla jakino sama vil.
Ar zlatom sve gore ter mi se sad vidi
Dijana iz gore, - tko da ju ne slidi?
tko da se ne smami, kako mê srdačce,
gdi ona s kosami prisiva sunačce?

5

[Br. 62]

[Pokli plač, sunačce, vidiš moj i tužbu]

5 Pokli plač, sunačce, vidiš moj i tužbu,
zovi mē srdačce jedan dan u družbu;
er ako ja skončan ovako budem bit,
tvoj obraz vas sončan koju će čas dobit?
Rada li s' prid Boga dat za me odgovor,
da mene željnoga rastvoriš, božji stvor?
ar gasne srdačce mē kako cvit s rozom
ku ne obsja sunačce ni sladi daž s rosom.

Akrostih Pera.

[Br. 63]

[Pomisli, ružice, moj cvite svih gospoj]

Pomisli, ružice, moj cvite svih gospoj,
jesu li tužice skončale život moj?
Er da sam satvoren od mora kamenom,
dosle bih rastvoren ljuvenim plamenom;
5 tuj imam nalogu od željne ljubezni
ter veće ne mogu trpit nje boljezni.
Rad se ću tvojemu obrazu pomolit
nemoj se mojemu prošen'ju oholit:
10 vazmi me u družbu, ako t' sam podoban,
za vjeru i službu ku vidiš svaki dan.
Nu to li još moga služen'ja ne haješ,
ozri se na Boga, da se pak ne kaješ;
jer ako prav umrit budu ja za tebe,
15 što ti će vas svit rit? nu stani vrh sebe.
Eto te cić toga još molim, sunačce,
ozri se na Boga, smili mi srdačce.
Lav kad je za zviru, ter ka se pridava,
onu već ne tiri, - toga je narava.
I ja se liposti tvojoj dah za ljubav,
20 koja si kriposti još veće nego lav.
Cić toga ne rani on ki t' se umilja,
ali mi ne brani tve grlo od džilja.
Eto ti jošte rih: ne zgubi život moj,
ar će bit tebi grih, meni mir i pokoj.

Akrostih Petrunjelice.

[Br. 64]

**[Moj Bože, Bože moj, molim te za
rados]**

Moj Bože, Bože moj, molim te za rados,
izgubit još nemoj, oh, moju tač mladost,
dokli se ne budu naljubiti gospoje,
a posli da zbudu volje se sve tvoje.

5

To li me ć izgubit, velika kriposti,
prî ner se naljubiti budu nje liposti,
stvari me tebe dil kladencem vodice,
gdi ona ruci bil' umiva ter lice.

[Br. 65]

**[Sve odkle grem dresel, vapije razbor
moj]**

Sve odkle grem dresel, vapije razbor moj:

"Ako ćeš bit vesel, služiti već nemoj."

I toj stah potvrdiv. Ali ti gre Ljubav,
većma se rasrdiv negoli na zvir lav;
5 skriti se gdi ne vih, a ne bih oružan,

tere se prida nj svih, da mu se dam sužan,
mneći će takoj proć. Ali luk rastegnu
i zlat stril sa svu moć, ter k meni opregnu,
vas da se htiše strt. Tolik ja vidiv gniv,

10 "Počtenu volim smrt, rekoh, ner stati živ."

Ne sčekah ispusta. Takođ toj od mene
tko vidi, svak usta, jak da nas lav ždene.

Danu sve upusti, a za mnom poteče,
tere glas izusti: "Uteći neć," reče;

15 otvori sva krila i ne znah kad stiže:
ovo t' mi taj strila srdačce još riže.

Akrostih Šišmundo.

[Br. 66]

[Zec tjeran od hrta, po poljih jur biže]

Zec tjeran od hrta, po poljih jur biže,
često se obrta jeda ga hrt stiže.
Ja se tač ozirem, prid vilom kad budu,
a željom umirem, kom je se izbudu;
5 zašto me nje lice ljuveno ucvili,
jakino grlice kad sokol razdili.
Mlados se i vrime u željah istraja
slideći nje ime i ljepos od raja;
10 u dvorbi mnogo lit toj vili jer stoju,
ter hoće odoliti da ništa dostoju.
Ni drugo u meni želin'je ni sam rad
ner da bi ljuveni na sviti sudac sad,
da prida nj za mal čas željno se potužu
jer svital nje obraz zamani sve služu.
15 Ovo se li tužu, slišaj me okol vas,
jer zgublja mi jur dušu a sebi slavan glas.

Akrostih Šišmundo.

[Br. 67]

[Svakomu sve, Bože, a meni, što viđu]

Svakomu sve, Bože, a meni, što viđu,
ako mi bit može u milos da pridū;
jer ovo od raja zlamen'je na svitu
koje se potaja jak miris u cvitu.
5 Svidoči nebesom ovaj vil gizdava
kakvim je čudesom uresna njih slava;
mani sja u gizdah, kako cvit u kruni
i mjesec u zvizdah kada se ispuni.
Vazel bih dovik ja ovi dan da bude,
10 i da mi pamet tja sve misli zabude,
neka se nagledam ljeposti na volju
a veće da ne da m' u željah da bolju.
Dobro bih ja tada mogal se zvat blažen,
zovu se i sada, zasveer sam poražen
15 odkole sunce m' sja, ter dil nje tužiti
volju ner inu ja ljuveno združiti.

Akrostih Šišmundo.

[Br. 68]

[Sliši me tužice, uresna ma kruno]

Sliši me tužice, uresna ma kruno,
u koju' ružice na ličcu cti puno.
Jelinka kad stigne pas da mu smrt zada,
čoviku dobigne ter mu se smiljen da;
5 zač mni bit ubranjen oda psa nemila,
a bude izranjen ljutostju od strila.
Meni se godi tak' kad na smrt dotira
ljubav jur moj žitak ter da ga razdira:
10 utečem vas on dan prida te umiljen,
mneći bit slobodan, a budem ucviljen
nalipom ljuveno, prid kojim trnu sve
kolikrat rumeno obrneš ličce tve,
da mene ubiješ jakino lovac zvir.
15 Da mi svit daruješ, ne bi mi veći mir,
odko mi neć vavik slobodit mladosti
ni mi ćeš dat za lik ke godi radosti.

Akrostih Šišmundo.

[Br. 69]

[Jeda je daj sada prišal rok, sunačce]

Jeda je daj sada prišal rok, sunačce,
da izmeš iz jada mê željno srdačce?
Jer ti se užudih tej tvoje radosti,
želeći istrudih, tako mi mladosti.

[Br. 70]

**[Sluga se tvoj volju neg car zvat u saj
hip]**

Sluga se tvoj volju neg car zvat u saj hip,
ter Boga sve molju da mi da razum lip;
jer bih rad staviti na nebo ime tve,
dostojno slaviti od raja hvalom sve.
5 Bog tebe krunicu vrh gospoj satvori,
jak svitlu danicu međ zvizdam ka gori:
svim vaze anđelom izvrsne liposti,
za tebe veselom uresit svitlosti,
kom ovdi prisivaš svako'zi jur vili,
10 ljepos im još skrivaš, jak zvizdam dan bili,
mogućim pozorom i ličmi, ki gore
sunačcem i zorom i rosom od gore.
Kad svrneš tvu mlados toliko običnu,
mnimo te svi rados k nebesom priličnu.
15 U mramor pravo jes da pišu, dim uprav,
anđelski tvoj ures u kom je sva ljubav;
er biše poražen bez tvoje ljeposti
svit, kom je sad blažen i pun sve krjeposti.
Ni drugo dobro mni na zemlji tve lice,
20 jakino veće nî ner jedna fenice;
ter ti se dava čas nad svaku gospoju,
da t' ptice slave glas u pjesneh ke poju.
Di svaka: "Čudan dar, Bože, da na sviti
ne javi toj nigdar ni, mnju, ćeš javiti."
25 Ne mni prî proctit cvit za vidit tvu slavu,
i da bi tebi svit u venčac na glavu.
O strilo perena, po moru svud plove
za tebe serena, ter ime tve slove.

Akrostih Šišmundo.

[Br. 71]

**[Za virno služen'je prid onom od
gospoj]**

Za virno služen'je prid onom od gospoj
sčekal sam tužen'je i vični nepokoj.
Ja ne znam u zlobi koji bih imal red,
odkoli podobi služen'je virno zled.
5 Sve što mu drago bud', zatoj ja li neću
poštedit virni trud i službu još veću.
Makar da mladosti mojojzi dovika
ne stvori radosti, smiljen'ja ni lika,
vazda sve moje dni hoću nje da sam zvan,
10 dokli mi smrt uckni i pride konac dan.
Ni toj mi nî zaman er ću bit za nje dil
daj pravo viran zvan, a to je svit vidil.
Daj mi će družba rit kugodi jur slavu:
"Ovi se da umrit za službu jur pravu,
15 ovi je kamenom žestocim prilika,
ki gori plamenom ter trpi dovika."

Akrostih Šišmundo.

[Br. 72]

[Pomoz' mi cviliti svak želje ljuvene]

5 Pomoz' mi cviliti svak želje ljuvene,
kad ova smiliti neće se na mene;
er meni svit družbe u tugah ne ima,
gdi moj trud i službe nje ljepos ne prima.
Razmišljam sončan'je nje ličce ter venu,
ter zovem skončan'je uz tugu ljuvenu;
ako se još smilit ne bude ljepotom,
uskora razdilit mene će [s] životom.

Akrostih Pera.

[Br. 73]

[Molim te, cvite moj, jakino gospoju]

Molim te, cvite moj, jakino gospoju,
gdi cvilim, čuj, nemoj procinit da poju, -
istinom, da, vapim iz glasa ovdi sad.
Nu za te što trpim gdi mogu biti rad?
gdi li mi može doć od srca da spivam,
pokoli dan i noć u željah pribivam?
kom željom sve gori me tužno srdačce,
kako cvit u gori kad plane sunačce.

5

[Br. 74]

[Zakon je ljuveni da virno tko služi]

Zakon je ljuveni da virno tko služi,
da obraz rumeni od gospoj sadruži.
Ja togaj ne vidih, zač virno ku služih
i pravo još slidih, ljepos nje ne združih.
5 Zatoj se on bljudi, svakomu ja velju,
tko ne zna od ljudi ljuvenu tuj želju;
mnogo je medena i slatka kad je sprid,
danu je ledena i gorka unaprid:
10 uvede človika ter ga pak odbigne,
da veće dovika pokoja ne stigne,
ni da se veseli za svoje mladosti,
nego smrt da želi umisto radosti;
da jošte govori pod gorcim plamenom:
15 "Što me Bog ne stvori od mora kamenom,
odkole ufan'je ne imam vas moj vik
čemerno zdihan'je da ljuven prija lik!"

Akrostih Šišmundo.

[Br. 75]

[Dosada ljuven stril ne ćutih srdačcem]

Dosada ljuven stril ne ćutih srdačcem
jakino ove vil koja sja sunačcem,
gdi nosi obraz svoj jakino cvit ružan,
ter mogu reć ovoj: svak jo' se daj sužan.
U plamen otidoh odkoli nju slidih,
zač dosti obidoh, - ljepos nje ne vidih,
ni gdi čuh nje ures komu bi prilika
krunica ali vez od cvitja razlika.

5

[Br. 76]

[Prisvitla gospoje koja sjaš sunačcem]

Prisvitla gospoje koja sjaš sunačcem,
nemoj mnit da poje tvoj sluga srdačcem;
ar ti mi jur pjesni na pamet nisu još
cjeć gorke ljubezni koju znat i ti mož.
5 Zatoj te ja molju, moj cvite gizdavi,
razberi nevolju od željne ljubavi,
ter milos meni sad kugodi satvori,
da me tač ljuven jad ne skonča ni mori;
ar vel'je radosti, ke ne bih ispisal,
10 od moje mladosti zanose svu misal.
Togaj dilj umiru u želji ljuveni
kad godi poziru tvoj obraz rumeni,
u komu nahodim svu gizdu ka slove,
ter da se mru zgodim od družbe njegove
15 ar ti si vas ures i rajska lipota,
u kojoj srce jes od moga života.

Stih 14 - smisao bi zahtijevao: ter mru da se zgodim, ali to bi se protivilo Menčetićevim metričkim pravilima. (M. Rešetar)

[Br. 77]

[Je li tko na sviti da ovom ljubavju]

Je li tko na sviti da ovom ljubavju
more se hvaliti? neka ga proslavlju,
er se ja ne hvalju, zač ovo nî na čem,
negoli živ žalju sam sebe i plačem,
5 služeći gospoju ke ljepos suncem sja,
koja mni da poju, gdi željan cvilju ja.
Zato ja sad velju: svak s mirom probavi
tko ne zna jur želju od gorke ljubavi;
er huđa nî strava neg želit što ne viš, -
10 tko li stvar poznavava, on jo' je dobro viš.

[Br. 78]

[Sve človik što tuži (govore da je tač)]

Sve človik što tuži (govore da je tač),
tko ljubav ne služi, on ne zna što je plač;
jer samu smrt zovu najveći da je trud
i ljubav tač ovu nada sve žestok sud,
5 zač u njoj ni reda: jakino srid pakla
svak drugu smrt gleda da bi ga razmakla.
Ma ću reć naludo: vidih sva čudesa
i vidih za čudo uskrsnut telesa;
veće bih još vidil, prislavni moj Bože,
10 da vidim ljuven stril izvidat tko može.
Ne mni se vam novo koji me slišite?
Meni se mni ovo. Zatoj me tišite,
dajte mi razgovor, molim vas Boga cić;
jer mene ljuven dvor na konac čini prić,
15 odkole ovaj vil ne haje moju smrt,
videći ljuven stril život moj gdi će strt.

Akrostih Šišmundo.

[Br. 79]

[Veli se jer oganj toliku ima moć]

5 Veli se jer oganj toliku ima moć,
što godi staviš na nj, svemu će vrha doć;
ovoj vil od gore dva ličca sončana
plamenom sve gore a nijesu skončana.
Jeda je fenice ku oganj ponavlja,
tere se nje lice plamenom proslavlja?
ali se prigodi od zlata njoj zlamen,
ter lipša ishodi jak zlato u plamen?

[Br. 80]

[Odkuda sad ova Boga dil izide?]

Odkuda sad ova Boga dil izide?

 zač mi se mni nova stvar na svit da pride;

jere je sve kosi prosula niz vrat bil,

 tere se prem nosi jakino gorska vil.

5

Ma nu jo' obuci odjeću pribilu

 i da' jo' u ruci jedan luk i strilu:

eto dim, stvar druga na njojzi ne lipše, -

 ostalim od luga k Dijani sva pripše.

Akrostih Ojme.

[Br. 81]

[Prijal bih za službu u platu od ove]

Prijal bih za službu u platu od ove
da mene u družbu jedan dan prizove;
er na svit nî rados kojoj bih zavidil,
kad godi ja mlados moju bih tuj vidil.
5 Rad bih još neba srid da sunce osvane,
ter opet ni naprid da svitlos ne gane,
neka se satvori dovika oni dan,
dokli se govori da je svit koncu dan;
ter da nje obraz lip, iz koga sunce sja,
10 u jedan stoji hip, dokli ga gledam ja.
A zašto rekoh još: dokli ga ja gledam?
zač tomuj (znati mož tko slišiš) rok ne dam.
Er bih ja s radosti poživil, moj Bože,
da mojo' mladosti taki dar bit može,
15 ki da se prodava, ne bih ja život svoj,
ne bih ja sto glava poštedil, dim, za toj.

[Br. 82]

[Prjeđe će sunačce u istok zapadat]

5 Prjeđe će sunačce u istok zapadat
ner će me srdačce moć ini tko vladat,
razni ti, gospoje, moj vijenče gizdavi,
anđelski gdi poje tve grlo ko slavi;
ter stoji, ružice, u zabit sve kolo,
a tvoga služice srce je oholo,
gdi se svak začudi odkuda ova slas,
ter te svak osudi: "Ovo je s neba glas!"

[Br. 83]

[Ako me ne ljubiš, moj venče izbrani]

Ako me ne ljubiš, moj venče izbrani,
neka me ne zgubiš, ljubiti se ne brani;
er ću ja iscviliti život moj neki dan,
ter me ćeš htiti smilit, ali će bit zaman.

[Br. 84]

[Jes narav letušta (ovo je nje zlamen)]

Jes narav letušta (ovo je nje zlamen):

od ognja gorušta kad vidi gdi plamen,
doleti oni čas, mnijući da oganj
dat jo' će njeku slas, ter zgori živa na nj.

5 Tako ja vazdi grem, - tuj mi Bog da slipos, -
kad godi gdi nazrem od vile tej lipos,
koja sja sunačcem, ter imat mnim pomoć,
a budu srdačcem da zgoru na toj doć.

[Br. 85]

[Stvori Bog krjepostju zvir ke vid ne sveda]

Stvori Bog krjepostju zvir ke vid ne sveda
 prid sunca svitlostju, kad godi na nj gleda;
i drugu ka svu noć leteći uživa
 a k svitu bude poč gdi u dne pribiva;
5 zač jo' je vrid svitlos, a Bog jo' razum da
 da bježi u tamnos kad zora uspada.
Zvir još ka u oganj nalita mni pomoć,
 a sprliv krila na nj, ne može veće poč;
 ter čim se umori i mrtva zadržće,
10 na oganj gdi gori sve trepi i prhće.
Menije je prilika ovaj zvir, dim uprav,
 kojojzi jur vika prikрати sam narav;
 moć ne imam akvile, ter nisam krjepostan
 gledati od vile na obraz ljepostan.
15 Ukrit se u tamnos također jur ne vim,
 tere grem prid svitlos, - pomoć se nebog mnim, -
 ka zgara mê srce jakino plamen vruć,
 da željan do smrce nisam jo' voljan uč.
Ni bih rad, zač je sud da služim njoj vas vik,
20 jeda bi na ov trud dala mi ljuven lik,
 ali s mê mladosti da slimi zlatan vlas,
 jer ne imam radosti odko nje tiram glas.
Do suz me ucvilja nje grlo od sniga,
 a ličcem rastrilja jak strilac biliga.
25 Oh, zatoj ja vidim, zaman je svaki red, -
 sila je da slidim gizdavi nje pogled,
odko je odluka koja me donesa
 gdi strila od luka na me se oteza.

Akrostih Šišmundo.

[Br. 86]

[Što tebi za rados da moju vidiš prit]

Što tebi za rados da moju vidiš prit
na svrhu sad mlados ka za te gre umrit?
jer da znam da nać mož u tomu koju slas
ali pak takođ još njekoji vični glas,
5 sam bih se ja ubil, da vidiš ti, kruno,
neka znaš jer ljubil tebe sam napuno.
Ma pokli t', sunačce, ni koris moja smrt,
ne daj mê srdačce ljuvenoj želji strt;
vazmi me za roba, ako me slugu neć,
10 u svako ja doba da se tvoj mogu reć;
neka se dovika ovaj rič govori:
"Gledajte človika ki se sam rob stvori."
Da još smrt dostaju, krunice vesela,
na mlados tač moju ne bi gniv vazela;
15 odkli se tvoj daju i kad smrt od tebe
i život gledaju, ne prim' grih vrh sebe.

Akrostih Šišmundo.

[Br. 87]

[Pri nego ja pođu drugojzi poslužit]

Pri nego ja pođu drugojzi poslužit,
 prid moju gospođu mišlju se potužit;
ter joj ću spovidat što trplju za nje dil,
 jeda mi izvidat ushoće ljuven cvil.
5 Ako li htit bude na tuj stvar ustupit,
 ondi ću tko bude, svakomu zaupit:
"Slišite Boga dil, molju vas, gledajte
 što tvori ovaj vil, ter joj vlas ne dajte;
10 zašto će istravit ljuveno svu mlados,
 ku ne vi ozdravit negoli nje rados."
A zatoj jur sada svak pamet postavi,
 najliše tko vlada ter pravih opravi.

[Br. 88]

[Ne vim ja gdi stoje uzdisi bez broja]

5 Ne vim ja gdi stoje uzdisi bez broja
koje cjeć gospoje podira svis moja,
također što tužu odkud mi jest krjepos,
želeći da združu anđelsku nje ljepos,
odkud li imam mōć ter nisam još skončan,
cvijeleći dan i noć za obraz nje sončan?
Na svijetu nije muke koja me ne davi,
odkli sam u ruke dan ovoj ljubavi.

[Br. 89]

**[Ne mnju da poznaje još ovaj od
gospoj]**

Ne mnju da poznaje još ovaj od gospoj
er joj se prjedaje za roba život moj,
odkoli umaknut neće stril ljuveni
ki s mirom odahnut ne prašta čas meni.
5 Er kad bi poznala, procijenih u sebi,
grozno me skončala u željah tač ne bi;
ni bi me mučila jakino da sam kriv,
nu bi me učila kako ću biti živ.
10 Ako li poznaje er jo' se daju rob,
ali stril puštaje, ne scijenju dobru kob:
da će me jur ubit, odluči ljuveno;
da će me izgubit, namisli svršeno.
Dake bi još bolje da nijesam ni začet,
er ću s te nevolje izgubit još pamet.

[Br. 90]

[Pozri svak ureda na slavnu vil ovu]

Pozri svak ureda na slavnu vil ovu
tko hoće da gleda na svijeti stvar novu;
ter život svoj istraj slaveći nje mlados,
gdi nosi kako raj u ličcu svu rados.

5

Nut lijepo koli gre! nut slatko što gleda!
tko za njom da ne mre? tko srca njoj ne da?
er kada govori, bez sumnje oni glas
čovika satvori da pođe vas u slas.

[Br. 91]

[Scijeneći u meni tko zađe daleče]

Scijeneći u meni tko zađe daleče
da želji ljuveni svršeno uteče,
ja zatoj otidoh u tuđe jur strane
ter nađoh, gdi pridoh, veći trud i rane.
5 Zašto prî u željah samo noć provedih,
a dan se veseljah, zač viđah što želih;
a sade noć i dan i s jutrom vas večer
menije je čemeran jak nalip i čemer,
vazdi se ozire gdi mogu viditi
10 onu ka umire srce mê vriditi.
Nigdi još priliku ljeposti gizdave
ne vidih ni diku dostojnu nje slave;
dil togaj hoću reć, toj svaki znaj človik,
ljubavi jer uteć ne moreš vas tvoj vik.
15 Ovo ja sve kusih, jeda bih slobodan;
znam da se nasuzih, ali bi sve zaman.

Akrostih Šišmundo.

[Br. 92]

[Prislavna gospođe, rači mi reć ovoj]

Pripravna gospođe, rači mi reć ovoj:
koliko ljet pođe da slavim ures tvoj?
koliko vrijeme jes, prisvitlo sunačce,
da želi tvoj ures željno mê srdačce?
5 koliko ja službu tebi sam satvoril,
želeći u družbu da bih te izdvoril?
Jer pravo govoru, poštedih las meni,
da većma udvoru tvoj obraz rumeni;
da većma ja tebi proslavim ljepotu,
10 ne dah mir sam sebi ni svomu životu.
A sada bezbrže, gospođe gizdava,
u zabit sve vržel koja t' jest taj slava?
Sve, sa svim zajedno, uzdih sam ne plati:
je li toj pravedno da ću prav plakati?
15 Je li toj nemilo da željom umiru,
kad godi pribilo tve ličce poziru?
kojim me izrani anđelskom radosti,
pokli se još brani mojojzi mladosti.
Ako smim reć uprav, kamen te mogu zvat,
20 pokoli na ljubav na moju neć pristat,
pokoli još tužbe razumit moje neć.
S početka od službe biješe toj meni reć,
biješe daj na znan'je onada dat mani,
neka ja ufan'je ne trajem zamani,
25 neka zlo ne rečem na tvoju ljuvezan,
za koju ja stječem žestoku boljezan.
Ar ljudi govore da huđe nikadar
stvari se ne tvore negoli za nehar;
ter što htîh biserno tve ime proslavit,
30 sad mu ću čemerno ime ja postavit.
Sada ću, krunice, - govoru na pravu, -
izvrnut nanice svu službu i slavu:
toliko dotuži mojojzi mladosti
bes plate gdi služi tvojojzi radosti.
35 Ako li platu još od tebe izdvoru,
vidjeti tada mož tko se ja govoru;
jer ljepos i gizda od tvoje radosti
slovit će do zvizda, tako mi mladosti!
A zatoj ja molju tvojoj se ljeposti,
40 razberi nevolju ljuvene krjeposti.

[Br. 93]

[Vazmi me za slugu, prisvitlo sunačce]

Vazmi me za slugu, prisvitlo sunačce,
da želju i tugu ne pati srdačce,
neka te ja pravljju za moju gospoju,
neka te proslavlju u pjesneh ke poju;
5 neka se pogizdam tvojomzi ljeposti,
jak mjesec međ zvizdam sunčanom svjetlosti;
neka mi s' još dika, jak venčac na glavi,
u drugom zač lika ni mojoj ljubavi.
Ako li prikрати meni se tadi lik,
10 meni se obrati u gork plač vas moj vik;
meni bi još bolje da nisam na svit bil,
ter željne nevolje ne bih ja sad patil.

[Br. 94]

[Molim te, ružice, moj venče gizdavi]

Molim te, ružice, moj venče gizdavi,
razmisli tužice od željne ljubavi,
koja mi ne da san do sutra od večer,
ni pokoj kad je dan ner uzdih jak čemer.
5 A tomuj uzrok jes tva lipos i gizda
koje kras i ures prosiva do zvizda;
ter molim i zovu ja tvoju ljubezan:
odnes' mi jur ovu ljuvenu boljezan.
10 Odnos' mi ovu smrt koja me sve vridi,
koja me, kako hrt jelinka, sve slidi;
ali mi pokloni za ljubav tvoj obraz,
neka se ne roni život moj kako mraz;
neka te podvoru, neka te poslužu,
15 neka se po moru i gorah ne tužu;
neka te proslavlju, prisvitlo sunačce,
jer viruj što pravljju: vene mē srdačce.
Jošte mi Boga dil viru da' tva ljubav
kako me ljuven cvil razdire kako lav;
20 ter ću ja umriti, neka ti je na znan'je,
ako mi sad riti ne budeš ufan'je.
Zatoj mi satvori, gospođe, ljuven dar,
neka t' se govori ovoli slavna stvar:
"Blaženi nje obraz, blaženi nje ures
koji lik na poraz satvoril željnu jes."

[Br. 95]

[Stanimo, ljubavi, gledati vil ovu]

Stanimo, ljubavi, gledati vil ovu,
vrh naše naravi lijepu stvar i novu;
još dobro nu pozri na slavnu nje mlados,
iz ličca gdi jo' vri bez izma sva slados.
5 Zašto se pogledom ozire kako cvit,
ter mi se mni medom da grezne vas sî svit.
More li tvoja vlas imati nju drúgu?
nut slišaj sad nje glas gdi poje po lugu!
Viđ ter se veseli koliko slavno gre;
10 birek nju cvit želi, neka ga stupom tre.
Nut gleda' još vitar okol nje gdi tvori
od cvitja lip vihar, da joj se udvori;
deri cvit svaki stav, mni mi se jer pravi:
"Ovdi je sva ljubav ter ures gizdavi."
15 Ovo ja spovidih, što i sam vidit mož,
li slike ne vidih ovo' ja ni ti još.

Akrostih Šišmundo.

[Br. 96]

[Primili Blažu moj, molim te ovu stvar]

Primili Blažu moj, molim te ovu stvar,
moljen'je mê nemoj obrnut u nehar.
Kroz dražih tvojih dvor jučer se zaputih,
ter ljuven razgovor mom srci oćutih;
5 zač njeku gospođu čuh s tobom pojući,
 ka čini da pođu u plamen gorući;
 ka čini da za slas moja svis uzbijesni,
 slagaje sladak glas a slađe još pjesni.
 Zatoj te još molju, kazat mi toj ne ckni,
10 neka se ne bolju na tebe sve mê dni:
 tko biješe od gospoj? Zač ono po grlu
 ne mnjaše život moj dovik stvar umrlu.
 Jer mi se čini čut što ne čuh nikada,
 ter s cvitjem u moj skut mnjah biser da pada:
15 tuj slavu i rados imaše glas oni,
 koji mi svu mlados za sobom tja poni.
 Po medu tada mnjah da srce mê plove,
 a koli san da snjah na krilu ka slove.
 Ter što se zвах blažen, er se tuj namirih,
20 većma bih poražen kada se razdilih.

[Br. 97]

[Nika vil izide jakino sunačce]

5 Nika vil izide jakino sunačce
tere mi obide ljuven plam srdačce;
jer se tač prigodi da nitko reče njoj,
bez družbe gdi hodi: "Što sama greš takoj?"
Kako se neću sad u željah sam ubit?
kako me neće jad ljuveni izgubit?
ar ličca obteče nje rados pribila
veselo ter reče: "Družbu sam zgubila."

Akrostih Nika.

[Br. 98]

[Sličniju pod nebi, vilo, stvar ne vime]

Sličniju pod nebi, vilo, stvar ne vime
negoli gdi tebi Dražica jes ime;
ako se još smije, ružice, reć ovoj,
veće zna od zmije tko t' ime stavi toj.
5 Zašto si sva draga, zašto se sva ljubiš,
zašto si sva blaga ter među slas gubiš;
zašto si još draža ner zdravje i rados:
zatoj me poraža anđelska tva mlados.
10 Ter kako ljuvena i mila viditi,
također skrovena imaju sliditi:
također za službu on će raj izdvorit
tko s tobom u družbu bude se satvorit.
Ako mi što veliš da sudim iznenad,
15 ter ako znat želiš, ovi sud sliši sad:
prisvitlo sunačce, narav taj stavi red
da kaže srdačce rič, obraz i pogled.
A pak vas grad zvoni od tvoje dobrote
i da s' ti cvit oni od rajske lipote,
20 ter imaš velik glas, ima bit veći stvor,
ima bit veća slas tvoj slavni razgovor.
Zatoj mi dar jedan, gospođe, dopusti, -
da budem ja vrijedan tvoj celov od usti,
da budem dostojan razgovor, vilo, tvoj.
Inako pokojan neće bit život moj,
25 inako umiram i moja svis vene,
dokli te poziram daleč ja od mene.
Čin' da se u tvoj kril život moj ugleda,
ako ćeš ljuven stril da meni smrt ne da.

[Br. 99]

[Prisvitlo sunačce, pravi mi za rados]

Prisvitlo sunačce, pravi mi za rados
krozač mē srdačce rascvilja tva mlados,
ter skrivaš ljuveni tvoj obraz i pogled,
koliko u meni da niku vidiš zled?

5

Ne znaš li, gospoje, jer imam ja kripas
satvorit da poje sve dni se tva lipos,
ka se će izgubit kako sin, sunačce,
ako mi obljubit ne budeš srdačce.

[Br. 100]

[Što Judit gospoja kon tvoje ljeposti]

Što Judit gospoja kon tvoje ljeposti,
ku slavit svis moja ne ima krjeposti?
jer krasan obraz tvoj kad godi gdi pride,
svak bude reć ovoj: "Eto raj izide";
5 zač u njem ugleda tej slave zadosti
koja se još ne da ner tvojoj radosti.
Mnju da vas Izrael ne ima t' prilike,
Suzana ni Rakel ljeposti tolke.
10 Vas istok i zapad, spivaje u pjesni,
slavi tvoj pozor sad i ličci uresni.
Neka te slavi svak, neka te svak služi,
jer lijepa Abizak tebi se ne družī.
Dim, vas svit uokol ne ima razum tvoj:
15 Rebeka ter Mikol pri tvomu zgubi svoj.
Ovo je, Bože moj, na svitu što prave
krunica od gospoj i venčac od slave.

Akrostih Šišmundo.

[Br. 101]

[Gdi mi će vil ova što veće satvorit]

Gdi mi će vil ova što veće satvorit,
kad sa mnom daj slova ne stane govorit?
gdi će rič sa mnom rit, kad neće mimogred
na mene još pozrit prisvitli nje pogled?

5

Nu kako otrnu jak mramor i kamen,
ne vidih da svrnu najmanji još zlamen,
ter viđu da ljubi gvozdje se žestoko,
a vrime svak gubi tko gleda visoka.

10

Ja hoću sve more u droban sud isplit,
a toj bit ne more, ako bih htíl umrit,
pokli je ovaj vil gorčija nere mač,
koji bi prijal cvíl, da sliši željni plač.

[Br. 102]

[Perice, u krilu izvidaj sokola]

Perice, u krilu izvidaj sokola,
ti ka mu sla strilu iz ličca ohola;
er mi je tuj rana ranila srdačce,
i tuj će bit shrana, ako ćeš, sunačce.

[Br. 103]

[Zmija se nahodi, - ovo je istina, -]

Zmija se nahodi, - ovo je istina, -
kada se prigodi da ju tko zaklina,
jur kudom zavije, tu uho neka glas
od riječi ne čuje ke bi jo' strli vlas:
5 sve meni gospoja ku služu toj tvori,
odkole hti moja da mlados nju dvori.
Mnokrat se stah molit nje ličcu ter veljah:
"Ne čin' me tač bolit, gospoje, u željah!"
10 Vinu mi bi zaman, zač ona procini
mê riječi kako san, - živ je Bog istini;
na stranu rumena dva ličca obrne,
da ju rič ljuvena na milos ne svrne.
Dil togaj ova reć zmija se ne more
15 negoli kamen već i mramor od gore,
odkoli ne daje da sam s njom u družbu,
i takođ ne haje za moj plač ni službu.

Akrostih Šišmundo.

Uz stih 1 nacrtana je na rubu ruka.

[Br. 104]

[Slave ja mladosti inojzi jur ne dam]

Slave ja mladosti inojzi jur ne dam
ner tvojo' radosti, za milos ku gledam;
jer volju poslužit tebi, vil, a za har,
negoli sadružiti od ine ljuven dar;
5 zač mi si danica viditi vrh gore,
plamenom gdi lica ljuvenim tva gore.
Mani si još vidit serena od mora,
zatoj te rih slidit do moga umora.
Uzras tvoj gizdavi tko da ga ne poje?
10 tko da ga ne slavi sve kako gospoje?
Najliše gdi sve vil visinom dobivaš
i takođ obraz bil ljepotom prisivaš,
da kad gre ljepos tva, mni mi se, u koli,
ter mi se pamet sva za rados oholi.
15 On tvoj hod gizdavi (toli je običan)
tko vidi, svak pravi: "K tancu je priličan."
Volja kad govoriš, neka znaš, sunačce,
sve moje satvoriš u željah srdačce;
ar ima ljubezan tvoja rič, gospoje,
20 toliku jer pjesan mnim nitko da poje.

Akrostih Šišmundo.

[Br. 105]

[Ovdi nam u koli niku vil Bog izda]

Ovdi nam u koli niku vil Bog izda
koja se oholi ljepotom i gizda;
pozire još na se jak pozru pauni,
gdi nosi sve vlase zavite u kruni,
5 ner zlata dva prama, koja su moj umor,
gdi s bilim rukama zaliću nje pozor.
Svrće se još ova za diku uokol
jakino od lova brzi hrt i sokol;
10 ter ni sam ne viđu kad me nje stril rani,
zatoj dil još sliđu nje obraz izbrani.

[Br. 106]

[Ne mogu ne slavit tebe ja, sunačce]

Ne mogu ne slavit tebe ja, sunačce,
ne mogu ne praviti što mni mē srdačce,
jer, ako još ljubav ne vara mene toj
ter ja smim reć uprav, ti si cvit od gospojo!
5 Ti s' morskā serena, ti s' kruna i rados
ti si stril perena ka ranjaš svu mlados.
Kad usti otvoriš rozicom skrovena,
koga tuj ne vadriš, gospođe ljuvena?
10 komu li ne zađe sva pamet i misal,
tvoj razum gdi nađe ki ne bih ispisal?
od koga rič hitra s nas tira zle volje,
kako moć od vitra maglinu niz polje;
ter koga pogledaš prislacim pozorom,
15 koliko da ne daš budit ga prid zorom:
las njeku oćuti ter tebe, ružice,
ončas lik svak sluti od željne tužice.
Zač ures i lipos od tvoje mladosti
ima moć i kripos bit željnim s radosti.
Er človik od luga da vidi još tebe,
20 neka ti je od sluga tebi bi dal sebe,
a negli željan ja koji sam stanovit
da svitlje sunca sja tvoj obraz darovit;
ter kad na nj poziram za ljubav jur pravu,
u njemu nabiram od hvale svu slavu,
25 kojom će ime tve prosivat dovika,
ar ti se vrime sve ne nađe prilika.
Ah, toj svis zanosi! zatoj se dostoja
tebi svit i prosi da mu si gospojo.

[Br. 107]

[Svi lovci ki zviru za koris ne love]

Svi lovci ki zviru za koris ne love,
što ju već hrt tiri, lipši se lov zove;
tač ima taj rados, kada me zamiri,
što moju već mlados s ljubavju protiri.

[Br. 108]

[Za vel'ju dobrotu ku scijenjah u ovoj]

Za vel'ju dobrotu ku scijenjah u ovoj
mojemu životu rekoh ja: "Služi njoj,
jere nî prilično on pozor izbrani
i ličce obično da mi se zabrani."
5 Zatoj ja dan i noć vazeh njoj služiti,
želeći da bi m' moć od nje dar združiti;
ma nu je sve tašto, ma nu je sve mani,
kad meni navlašto vidit se još brani.
10 Vide mnjah prî umrit i skopnit kako mraz
negli će ona krit od mene svoj obraz.
Nî moga življen'ja u niko' radosti,
kad ni nje smiljen'ja vrh moje mladosti!
Da se ja ne uzdah u slavnu ovu vil,
ne bih sad za uzdah ljuveni potamnil.
15 Ovo ću li tamnit svaki čas, svaki hip,
dokli mi uzbranit bude svoj obraz lip.

Akrostih Šišmundo.

[Br. 109]

[Daj mi se za milos, gospođe, viditi]

Daj mi se za milos, gospođe, viditi,
er mi je usilos ime tve sliditi;
ako ćeš jur ne dat da stignu ures tvoj,
dopust' mi daj gledat gizdavi obraz svoj.

[Br. 110]

[More li bit rados tolika na svitu]

More li bit rados tolika na svitu,
more li tuj slados pčela nać u cvitu,
koju ja nahodim u tebi, diklice,
kada se prigodim viditi tve lice?
5 Ali ti govoriš, ali tî svoj pogled
pogledat otvoriš, mni mi se, sve je med,
mni mi se, sve je slas; toliku ima čes
pozrin'je i tvoj glas: jur mnogih smamil jes.
10 Rič kada izusta tvoj razum, gospođe,
čovik se dopusta umriti da pođe;
a toli jes pitom tvoj pogled gizdavi,
er mnogi stan i dom cić njega ostavi.
Ja rekoh, reć uprav, da su sve sladosti
i da je sva ljubav u tvojoj mladosti,
15 svakoga jer milo i slatko pogledaš;
ter komu tim, vilo, razgovor da ne daš?
Ako mi još ljubav ne vara srdačce,
ter ja smim reć uprav, ti s' moje sunačce,
ti s' moja sva gizda, ti s' hvala gizdava
20 od koje do zvizda slove glas i slava.

Akrostih Marija.

[Br. 111]

[Ovo ti znam reći: na moju moli smrt]

5

Ovo ti znam reći: na moju moli smrt,
ar mi neć uteći, da bih se znal satrt;
zač te ja sliditi odlučih život vas;
tuj ćemo viditi tko će bit brži nas!
Ti bježi koli mož, - ufan'je i sud moj
ima moć veću još negoli ponos tvoj,
prisvitla gospođe, ter sčeza moja svis,
da ljubav ne pođe u čudnu nenavis.

[Br. 112]

[Ne vim te odkli ja začet jur slaviti]

Ne vim te odkli ja začet jur slaviti:
tolika slava sja od tebe na sviti!
anđelskim vjenačcem birek se s' krunila,
a bilim mjesečcem da s' čelo povila,
5 iz koga sja zora, a pod njim jak zvizde
dva svitla pozora, u kom su sve gizde.
Za sincu i za hlad uzvila s' obrvi,
kako se misec mlad uzvije dan prvi.
10 Kako da imena zabit mi ne stvoriš,
kad godi rumena tva usta otvoriš?
koralj se izgubi i razum Omera,
u kojih cte zubi, dva reda bisera.
Ličce kad s kosama daruješ vesel'ju,
15 veća je pomama negoli u zel'ju;
gdi na njem procvata ružica rumena,
uz koju od zlata lete dva pramena.
Eleni ni Didu ime već ne slovi,
vazela s' Kupidu vlas, kojom ponovi
20 ljuvene kriposti, ke se svak varuje;
a tvojo' liposti slugom se daruje,
tom zglada obraz tvoj gdi cafti vrh grla
ter vase: "Nî ovoj - reče - stvar umrla!"
zač vidi u tebi što narav človika
sam da dâ po sebi, ne može dovika.
25 Ar da je Kasandra, tebe bi slavila,
glas je tvoj kalandra od gore i vila,
vjetar ka razbijaš od glasa visinom,
ter more njim zbijaš, da stoji tišinom.

Akrostih Nikleta.

[Br. 113]

[Neka je družim sve iman'je od svita]

Neka je družim sve iman'je od svita
a meni ličce tve, krunice povita,
zač mi je već drago, gospođe gizdava
tve ličce ner blago u kom je sva slava.

[Br. 114]

[Slišite niki glas i čujte Boga dil]

Slišite niki glas i čujte Boga dil:

mnite li svjetnu slas što poje ovaj vil?

Slišite još pjesni i čujte Boga rad:

smite li ljuvezni ove zvat medom sad?

5 er toli san sladak nî kad jest pri zori,
ni ljeti jur hladak kad sunce dogori.

Toliko još ne bi oćutil vesel'je

na smrti tko sebi nađe lik i zel'je,

10 koliko nisam rad i vesel veće ja,

slišeći ovuj sad gdi grlom izvija,

ter bi se izgubil od gore slavic taj.

Oh, tko je tko ljubil ovaki ne bi raj?

[Br. 115]

[Rec'te mi Boga dil kako će radosti]

Rec'te mi Boga dil kako će radosti
satvorit ovaj vil mojojzi mladosti,
pokoli ja mene ne marim uklonit
od želje ljuvene ka me će izronit,
5 pokli se ne bljudem od strila ljuvena
u kom je jad ljudem i tuga svršena?
Gdi se će darovat lik mojo' boljezni,
pokli se varovat ne vim sam ljubezni?
10 Brže bih rad, Bože, ter da sam sloboden,
nu mi bit ne može: na toj sam porođen;
ter imam nevolju ljuven stril još tirit:
zatoj vas svih molju, nemojte zamirit.

[Br. 116]

[Ja ne vim koja čes toliku moć ima]

Ja ne vim koja čes toliku moć ima
da rajski vas ures sad vidim očima;
ter ako gospoja za ljepos ka slavi
i slavu dostoja, ovdi se sad pravi.
5 Nika je stavila pozor svoj u slavu,
kojim je ranila svu mlados gizdavu;
a niku drugu vim ka zmijam pozna drum
ter vaze pamet svim toliki nje razum.
10 Nika se ozira jakino sunačce
ter mnozim podira s korinom srdačce;
a nika život moj zanosi u lice,
ka je cvit od gospoj jak od ptic fenice.
Ovu ću daleče toliko sliditi,
dokle mi doteče na sviti živiti;
15 ovu ću ja tirat sa svu moć i kripas,
dokole nazirat uzmagu nje lipos.

[Br. 117]

[Ovo je niki dan, slobodno mogu rit]

Ovo je niki dan, slobodno mogu rit,
na moje oči san ne može nigdi prit.
Nu pamet postavi česa dil paću toj
nego cječ ljubavi ka mrazi život moj?

[Br. 118]

[Ne mogu ne žaliti tebe cvit od gospoj]

5 Ne mogu ne žaliti tebe cvit od gospoj,
ne mogu ne zaliti suzami obraz moj.
Ne mogu da ne dam tuzi se čemerno,
u tuzi gdi gledam tve ličce biserno,
gdi gledam tvu mlados da je sva skončana,
ka biješe prî rados i svitlos sončana,
ka biješe razgovor u željah ljuvenu, -
prilipi moj javor zač mi tač poveni?

[Br. 119]

[Poziram po tancu, od koga gospoje]

Poziram po tancu, od koga gospoje
ljeposti pjesancu za slavu dostoje:
ja lipši nigda zbor ne vidih u koli,
5 ter se vas ovi dvor za rados oholi;
ar je sad blažen zvan, zač odkli postanu
nigdar mu bolji dan ni s jutrom ne svanu.
Zašto ga obasja svitloća od gospoj,
ter se sam zabil ja i smamil život moj;
10 zašto me zanose, jakino sunce vid,
gizdave njih kose u kih je ljuven vrid.
Najliše ova vil koja je od slave,
koja je venčac svil' od kosic vrh glave.
Nosi dva pramena objestran od zlata
niz ličca rumena na kih džilj procvata;
15 prisvitli svoj pogled obrati u rados,
iz koga leti med i rajska sva slados.
Kad stanu govore nje usti rumeni,
biser lip otvore i koralj crljeni.
Nje ruci pribile, grlo, vrat i čelo
20 džilj su bil dobile; zatoj grem veselo,
zatoj se zatekoh da slidim nje družbu,
odkli jo' narekoh život moj na službu;
jer mi se ona cvit gospojam vidi svim,
pokoli u vas svit prilike njoj ne vim.

[Br. 120]

[Kolikrat, gospoje, virno ti poslužih!]

Kolikrat, gospoje, virno ti poslužih!
zač lice još moje i tvoje ne združih?
zašto li smrt meni tva lipos zabranja,
pokli me rumeni tvoj obraz tač ranja,
5 pokli me rascvilja anđelskom lipotom
i mene nadilja čemernim životom?
Ako me, sunačce, ne htiše obljubiti,
biše mē srdačce napospih izgubiti,
neka se ne bolim toliko želno sad,
10 zač umrit još volim ner trpiti ovi jad.

[Br. 121]

[Mneći ja, gospođe, da neće potužit]

Mneći ja, gospođe, da neće potužit
pravedno tko pođe i virno poslužiti,
ter tvoju tuj ljepos, sunačcem koja sja,
sa svu moć i krjepos poslužih virno ja.
5 Ter ovo li tužim, ter ovo li venu
pravedno er služim tvoju moć ljuvenu;
ku pravdu u ehar tva ljepos obrati,
ter mi je nova stvar toj čudo gledati.
10 Ko čudo da ja vih, ne bih sad žalovan,
od ljudi ne bih svih prstom sad kazovan,
ni bih bil prilika pakleno' boljezni
ka čini dovika svis moju da bijesni.
15 Nu ne mnih da će toj satvorit tvoj pogled;
zatoj ja ovi moj privrnut mišlju red:
pokli mi dosade za dobro bi nehar,
jeda me dopade za zlobu ljuven dar.

[Br. 122]

[Zašto ja ne umrih, gospođe od gospoj]

Zašto ja ne umrih, gospođe od gospoj,
najprvo kad uzrih anđelski ures tvoj?
Ter ne bih patil sad gorušte ljuvezni,
s ke mi jest žestok jad i tužne boljezni;
5 jer slavni tvoj ures, moj venče gizdavi,
razgoril mene jes goruštom ljubavi;
ka ljubav satvori da cvijelim, da sam spet,
u željah da gori život moj i pamet.
Zato ja pravedno htih da te poslužu,
10 da s mojim zajedno obraz tvoj sadružu,
jeda bih životu odmakal što roka
i da ti ljepotu ne kažu s priroka.
Ali ti ne hvališ pravedno služen'je
i takođ ne žališ ljuveno tužen'je,
15 pokli neć da sam tvoj, pokoli neć k meni
svrnuti pogled svoj i ličci rumeni,
pokoli smiliti neće me tvoj ures
za kojim cviliti usilno meni jes.
Oh, ja mnjah da slava virnos jest satvorit
20 i služba da prava milos će izdvorit!

[Br. 123]

[Ner tko je srcem lav i kamen u sebi]

Ner tko je srcem lav i kamen u sebi,
a kamo tko ljubav oćutil sad ne bi,
gdi ovaj u zoru ustaje svaki dan,
ter na svom prozoru postoji malo van.
5 Nu misli tkogodi: vrime toj navlašto
kako tuj ishodi nje lipos i zašto?
Ne stavlja nidan var da ju će tko vidit,
sve kako ona stvar ka ne zna jošte svit.
10 Ter neću spovidit neredno što bude,
li znam toj er vidit ljuveni svi žude.
Danu ću govorit rič ka je prilična
i što će tuj tvorit nje lipos obična.
S koscicam izide okolo, dim, grla
15 ter mi um ne pride da je stvar umrla;
nu gdi se prsi bil' ukažu malo van,
ončas mi od nje stril donese žestok plan.
Ar u njih viđu slas ka se reć ne može,
ter hoću ja u glas zaupit: "Moj Bože!"
20 Nu pozru sam k sebi ter začnu govorit:
"Za život taj ne bi ni slično satvorit,
zašto bi toj sada moglo bit i slidit
da veće nikada ne mož nju tač vidit!"
Za togaj dil ne dam volji ja tuj kripos,
do svrhe ter gledam što tvori nje lipos.
25 Najprvo donese sve što je potriba,
kosice čim rese, ke nam su podhiba;
ke hitro raspravlja, a pak ih razdili,
u venčac da stavlja rukami pribili.
Ter ovo gdi tvori, uzmnim ja, dim uprav,
30 svaki vlas govori: "Ovdi je sva ljubav!"
Takaj se čudesa od koscic nje čine
da stanu nebesa i morske pučine,
da stanu svi vitri ter vlasom ne krenu;
nje lipos gdi hitri, svak bi mnil serenu.
35 Nu kad jo' na glavi ugledam tuj krunu,
od željne ljubavi život moj prokunu;
zač mi se zamuti sva misal u plamen,
gdi srce oćuti u sebi nov zlamen
i niku veću moć negoli ljuvenu,
40 ter uzmnim život oć ćuteći gdi venu.
najliše uokol kada se obazre,
kako hrt i sokol za lovom kada gre.

Nu pamet stavi sad svak tere rec' meni:
tko ne bi ondi jad očutil ljuveni?
45 tko ne bi pobolil tadaj se jadovno?
tko ne bi još volil združiti ju ljubovno
negoli iman'je, negoli na svit stvar
ka bi mi ufan'je mogla dat da sam car?
Kad vaze da zapne do grla prsi bil',
50 koliko da napne na mene luk i stril,
ar mi su zamama, ljuven jad i nalip,
gdi na nje još sama pogleda za mal hip;
ter gdi se proziru kako led i rosa,
od želje umiru, stigne me taj groza.
55 Nu čim ih zaplete tim trakom od svile,
mnoge t' mi dolete u srce još strile;
i mnogo t' tuj meni pozor lip i kose
ter usti rumeni svu pamet zanase.
Ma prsi gdi steže, ovoj sam stanovit,
60 da me tuj zaveže većma trak jadovit;
ter meni jur pride vrh svega želit toj,
kad ona otide gizdavo u dvor svoj,
i dokle opet prit ne bude narok taj,
ne da mi želja skrit zdihan'je ali vaj.
65 Ter kunem ondi dan i sunce i zoru,
kad sam nju vidil van na svitlu prozoru;
zač mi jad ponove ljuvene kriposti,
da život smrt zove zadil nje liposti.

[Br. 124]

[Ne bî li, gospođe, gdi veće ka mlados]

Ne bî li, gospođe, gdi veće ka mlados,
na mene ter pođe anđelska tva rados?
ter moje srdačce ljuveno izrani
stvorivši, sunačce, svoj obraz izbrani.
Na onih bîše poć, moj džilju gizdavi,
tko misle dan i noć o željno' ljubavi,
a prostit jur meni ki stojah u miru,
dokli stril ljuveni ne prijah da tiru.

5

[Br. 125]

[Ako ćeš, cvite moj, za mene što stvorit]

Ako ćeš, cvite moj, za mene što stvorit,
toliko jur nemoj, oh, slatko govorit,
toliko jur milo, oh, nemoj pozirat,
jer čini toj, vilo, mene suz otirat;
5 jer čini mene toj da živu željami
i da se život moj u željah zamami.
Tolike sladosti, prisvitlo sunačce,
u tvojo' mladosti vidi mê srdačce,
10 ter željnom gorkostju jad mi toj zadaje,
jakino kad s kostju duša se rastaje.
Zatoj se još molju, razumij, ružice,
ljuvenu nevolju i željne tužice;
ter ako jur ne mož ner slatko govorit
15 i tako milo još pozor tvoj otvorit,
a ti me svršeno skončati stavi red:
neka ja ljuveno ne kopnim kako led,
neka ja čemeran ne živem u gnivu,
moj venče biseran, čin' da već ne živu;
20 jer možeš, ako hoć da t' bude taj slava, -
toliku ima moć tva ljepos gizdava.
To li još od mene satvorit neć ni toj. -
da mi svis ne vene, učini da sam tvoj;
učini u tvoj kril da se ja pobludu,
25 zač hoće ljuven stril da gorku smrt žuđu.
A zato iz tuga izvadi život moj,
neka se ja sluga mogu zvat uvik tvoj,
neka se još upi ovaj rič dovika:
"Ono ka zastupi od smrti človika,
30 ono ka ukloni život svoj zazora,
ter slugu zaslani željnoga umora;
zatoj ga nadili milosti ljuvene,
da smrtno ne cvili i željom ne vene."

[Br. 126]

[Mru, željom živeći, svaki hip a ne dan]

Mru, željom živeći, svaki hip a ne dan
od ove videći pribijele prsi van.
Ako toj diku mni, ino ja ne velju,
meni se život ckni ter sebi smrt želju;
5 nu to li nastoji ter hoće još potom
da koga razdvoji ljuveno [s] životom,
dopustih u ruke mojojzi mladosti,
ja ću umrit bez muke za dat njoj radosti.
Ar veće odoliti ovi trud ne vim kad,
10 neg jo' se pomolit odlučih želno sad;
li znam er taki dar zaslužil i milos
nisam ja nikadar, nu mi je usilos.
Još prave pak veće: "Svak tko je slobodan
dozvan je od srjeće a strašiv izagnan".
15 Eto prem čekaju taku stvar da kusim,
neka se ne kaju kad ve se nasuzim.
Nut ja sad što velim, a kad se s njom stečem,
tad ne smim da želim a neg što da rečem;
ar prid nje obraz lip kolikrat izidu,
20 tolikrat svaki hip protrnem u stidu.

Akrostih Mandalijena.

[Br. 127]

[Pokoli, gospoje, nećeš me za slugu]

Pokoli, gospoje, nećeš me za slugu
i takođ zlo moje ne žališ ni tugu,
za moju svu službu mogu li izdvorit
jedan dan u družbu s tobom se satvorit?
5 Mimo to ja veće ne haju život oć,
makar sve nesrjeće da na me budu doć;
da t' samo skažu ja velike boljezni
ke život moj prija cjeć tvoje ljubezni,
cjeć tvoje liposti slavnoga obraza
10 u kom su kriposti ljuvena poraza.

[Br. 128]

[Razmi smrt jedinu ja ne vim zlo veće]

Razmi smrt jedinu ja ne vim zlo veće
ner meni istinu vjerovat gdi neće;
i cvilim i ćuću, ter taj vil od gore
mni da se ja bludu; a toj bit ne more.
5 Bez ognja dima zač ne vidi človik živ,
također ovi plač ne more bit laživ.
Ako se otrok mlad pohiri u bludu,
ja ve sam človik sad, ne cvilim zaludu;
10 tot ve mi želja taj ljuvena dotuži
koja mi zada vaj životu i duši.
Jer kada tko pozre nje obraz veseli,
želeći željom mre i željom smrt želi:
tolike radosti u nje se nahode
ke mojoj mladosti ne dade slobode.

[Br. 129]

[Makar tve da uvek ne viđah mladosti]

5 Makar tve da uvek ne viđah mladosti,
nada mnom živ človik ne bi imal radosti,
ar ne bih u željah za tvoju stal ljepos,
što vidit prî veljah u suncu ja sljepos.
Da kada čes moja toj hoće, sunačce,
da mi si gospoja, pridaju t' srdačce:
ali t' me smili ti, gizdavi cvite moj,
ali t' me cvili ti, - li sam ja sasvim tvoj.

Akrostih Mada.

[Br. 130]

[Iznese ova vil svoj obraz gizdavi]

Iznese ova vil svoj obraz gizdavi,
 što lovac luk i stril kad se u lov pripravi;
ter lovac mnokrat dan u trudu propati
 i vele stril zaman također potrati,
5 a ova gre s mirom ter samo pozira
 ter samim pozinom ljuvenih razdira.
Na koga pogleda anđelski nje ures,
 onomu već ne da da voljan sobom jes
negoli da slidi nje lipos ljuvenu
10 i želno da blidi za ljubav skrovenu.
Zatoj nju prikrasno slavi svak i scini,
 ovoli kad lasno od željnih plin čini.

[Br. 131]

[Pravi mi, sunačce, gospoje od vila]

Pravi mi, sunačce, gospoje od vila,
mê želno srdačce kamo si jur dila?
jer ga nî pri meni, odkoli pozrih ja
tvoj obraz rumeni u kom sva slava sja.
5 Ako ga s' ubila tom tvojom kriposti,
koju s' čas dobila tvojojzi liposti?
ubivši jednu stvar bez nijedne uzroči
koja ti nikadar nî bila s priroči.
10 To li ga sahrani tva lipos, sunačce,
jednom prit ne brani mê vidit srdačce,
da ga se nagledam kon tvoje radosti
i da ga još predam tvojojzi mladosti.

[Br. 132]

[Mnogo sam u tuzi razlici ja bolil]

5 Mnogo sam u tuzi razlici ja bolil,
nu nisam ja suzi tač gorcih još prolil;
nu nisam takove oćutil boljezni
jakino od ove proklete ljubezni
koja mi ne da san, koja mi ne da mir,
koja me svaki dan razdira jak lav zvir;
razdira jak zvir hrt, ter bi mi sad blazi,
u majci mojoj smrt da mene porazi.

[Br. 133]

**[A što je život moj odkli znam
ljubezan]**

A što je život moj odkli znam ljubezan
ner smrtni nepokoj i trudna boljezan?
ka čini da traju svis moju po sve dni
kako val o kraju u komu pokoj nî.

[Br. 134]

**[Ne mnju med od pćela da ima tuj
slados]**

Ne mnju med od pćela da ima tuj slados,
krunice vesela, ku ima tva rados;
jer slavni razum tvoj toliku ima moć
da človik vas čin svoj cječ njega bude oć.
5 Kad prideš gdi na zbor, gospođe gizdava,
tvoj razum i razbor vesel'je svim dava;
obični razgovor od tebe svak ima,
želi te svaki dvor, rado te svak prima.
Lav bi stal, mnju, krotom, ka je zvir ohola,
10 gdi tvoj smih s dobrotom izmišaš napola;
er na svit nî človik toliko zlovoljan
tko našal ne bi lik kon tebe podoban.
Ter veće rit ne vim: gdi godi tî pride,
ondi se vidi svim da sunce izide;
15 jer tuj rič ne veliš koja se ne poje,
zatoj se sva želiš, gizdava gospoje.
Cić toga, tko tirit želi te ljuveno,
nemoj mu zamirit tve ličce rumeno;
ako ti drago nî, okrivi razum tvoj
20 ki veće svak scini negoli život svoj.

Akrostih Nikoletica.

[Br. 135]

[Gospođe gizdava, puna sve radosti]

Gospođe gizdava, puna sve radosti,
raj se mniš i slava mojojzi mladosti;
zato je pravedno da se tvoj svak pravi
i da te zajedno [s] sunačcem proslavi.
Vazela s' ufan'je zemaljsko' ljeposti,
ter s tobom iman'je ne ima krjeposti;
ar da ti je još drago u ljubav prikladat,
volil bih ner blago svitovno sve vladat.

5

[Br. 136]

[Prisvitla gospođe, neka znaš uviku]

5 Prisvitla gospođe, neka znaš uviku
 pamet mi ne pođe zavidit človiku;
a tebi zavidih i tvomu životu,
 kon tebe kad vidih anđelsku lipotu;
kad vidih kon tebe onu vil gizdavu
 ka slove od sebe, dostojna za slavu;
tere se veselih, vidiv tvoj obraz lip,
 i moćno poželih vidit se u tvoj hip.

[Br. 137]

[Dugo ja pohodim u željah, gospoje]

Dugo ja pohodim u željah, gospoje,
kada se prigodim tva lipos gdi poje;
zač mi svis i pamet zanese on glas tvoj,
ter kako da sam spet, ne budem tada svoj.
5 Nu se još u smami život moj zabiva
svoj obraz s kosami tva ljepos gdi spiva;
to li kad postanu, da tvoj glas razbiram,
mni mi se jer manu u nov sud sabiram;
10 mni mi se jer biser da nižu za rados
ka bi jad i čemer svrnula u slados.
Takuj slas nahodim, prisvitla gospoje,
kada se prigodim tva lipos gdi poje.

[Br. 138]

[Pribijela ružice, tako ti radosti]

Pribijela ružice, tako ti radosti,
odnesi tužice od moje mladosti!
Tako ti ljubavi, gospođe od gospoj,
kadgod i izbavi žalosti život moj;
5 kadgod i izami iz tuge svis moju,
neka se ne smami: zač se toj sve boju.
Ali čin' smrt prika da mi da skončan'je,
ali mi daj lika tve ličce sončan'je;
10 ter dopust' u tvoj kril neki dan mene prit,
neka me ljuven stril ne čini želno mrit,
neka dni ne traju u gorke ljubezni
koje me skončaju jakino boljezni;
koje me sve znobe jakino slana cvit
15 i meni smrt kobe prî nego hoće svit,
ter, svitlo sunačce, želeći tvoj obraz,
željno mē srdačce topi se kako mraz.

[Br. 139]

**[Ako ćeš da sam zvan, gospođe, blažem
sve]**

Ako ćeš da sam zvan, gospođe, blažem sve,
ukaži malo van pribijelo liče tve;
daj mi se viditi, neka se veselju,
neka ja umriti u željah ne želju.

[Br. 140]

[Tko nije vesel sad kamen je, nî človik]

5 Tko nije vesel sad kamen je, nî človik;
tko nije sada rad neće rad bit uvik.
Er človik ako bi htíl umrit u saj čas,
bez sumnje pravo bi da je sad vesel vas,
videći uokol uresne mladosti
i tanac ov ohol, pun svake radosti;
ter bih se viditi mogal ja u rajú,
ako će sliditi da želje ne traju.

Stih 2 - neće rad bit uvik - uvik s negacijom = nikad.

[Br. 141]

**[Pokli me u družbu, gospoje, neć
nigdar]**

5

Pokli me u družbu, gospoje, neć nigdar,
za moju svu službu stvori mi ovi dar:
nemoj me ljuveno i slatko pozirat,
neka ja svršeno ne začnem umirat;
i neka u željah ne stre se život moj,
u kom se veseljah čim ne znah ures tvoj,
ter veće ner človik radostan ja idah
i hodit htih uvik, da tebe ne viđah.

[Br. 142]

[Nu mi se umoli, prisvitlo sunačce]

Nu mi se umoli, prisvitlo sunačce,
neka se ne boli na te mê srdačce,
neka se ne tuži, želeći ljuven dar,
nu da te sadruži jakino dragu stvar.
5 Nikada u tvoj dvor zapoviđ prit k meni,
neka ja razgovor oćutim ljuveni;
neka ja ne venu, neka ja ne tužu,
neka ja ljuvenu tvu ljepos sadružu,
10 da se još veselim kon tvoje mladosti
za koju smrt želim umjesto radosti.

[Br. 143]

[Veća se, mnju, rados, gospoje, ne veli]

Veća se, mnju, rados, gospoje, ne veli
ner tvoju tko mlados ljuveno ne želi,
zač ne zna što je trud, zač ne zna što je smrt,
zač ne zna gork osud koji će mene strt.

5

Ter komu hoću zled, ino mu ne budi
ner slatki tvoj pogled da malo požudi,
kako ga ja žudih u tuđih stranah sad,
ter se vas utrudih pateći željni jad.

10

Zatoj se odsada zatječu, gospođe,
da daleč nikada mâ mlados ne pođe;
ter volju ja želit i mriti za ljubav
ner se još veselit bez tebe, dim uprav.

[Br. 144]

[Ljuvena krjeposti, kaž' moći tej tvoje]

Ljuvena krjeposti, kaž' moći tej tvoje
vrh slavne ljeposti od ove gospoje,
koja te ne scini ner mlada djeteta,
koja te ne čini blažena ni sveta.
5 Tuj ukaž' vel'ju moć, tuj iskus' zlat stril svoj,
a nemoj na me doć koji sam vinu tvoj;
ar ti se ne prima, zašto si zlamenit,
zašto tuj ćud ima tko nije plemenit.
10 Onoga porazi ljuveni tvoj plamen
tko ti se u snazi čini drug i takmen;
to je čas i prava oholas na sviti,
i ta je prem slava dostojna slaviti.
Tuj ako dobudeš, tuj ti će bit dika,
neka se ne budeš zabiti dovika,
15 neka tve počten'je more sjat sve vrime;
tuj se će u čten'je postaviti tve ime.
Ar što je jer dobi ti mlados jur moju?
drugo se podobi na vel'ju moć tvoju.
Nu mi je mislit trud tko te se jur poni,
20 pokli se prid tvoj sud vas sî svit pokloni;
pokli se govoriš da imaš svu oblas,
dosta bi da tvoriš deseto što te 'e glas.
Zatoj bih rad ovoj koja je sunačce
da u nje poraz tvoj postaviš srdačce;
25 da malo povene u željno' ljubezni,
neka mē ljuvene razumi boljezni;
neka zna ljuven blud u kom je tvoja moć,
neka zna željni trud ki patim dan i noć;
neka zna svaki hip što je san i nesan,
30 i kolik jes nalip služiti sve zaman.
A zatoj hrlo pođ', dokli mi čuješ duh,
ter ovu od gospođ' prit na tvoj čin' posluh.
Danu ću ja reći: zašto mi svis vene?
zač te je strah veći ner deri i mene;
35 ter brže nje ljepos ne smiš jur ni pozrit,
a ner tva da krjepos može njoj vrha prit!

[Br. 145]

[Velmi se kriv pravi i togaj sud čeka]

Velmi se kriv pravi i togaj sud čeka
tko godir otravi jednoga človjeka;
avo ova s kosami i s grlom od gospoj
svu mlados zamami, najliše život moj.
5 Nitko tuj ne vapi, "Što činiš?" da reče,
ner gleda ter trpi što prid njom tko steče.
Da li njoj osud nî, da li tuj ima vlas
da travi po sve dni a da svit gleda vas?
Ako li tko pravi: "Što kriviš nje ljepos,
10 kad zel'jem ne travi ni bil'ju zna krjepos?"
Zatoj je rič prava ovaj svim reć, Bože:
ako jeka strava vrh zel'ja ka može,
taj veća sud čeka, a to je nje ures
ki pozriv človjeka otravit ima čas;
15 ter veću ner zel'je ima moć nje obraz,
gdi nosi vesel'je u sebi ter poraz.
Zakon se sad razor', slabodno mogu reć,
pokole nje pozor neg pravda može već,
ki samo gledaje srce mi zanosi,
20 ter ništa ne haje tko željom smrt prosi.
Zač pravda otide i dobri nje zakon,
ni pravo tko ide dnive su napokon.
Kad je slas, o Bože, ka svemu daje slas,
veće se ne može stat u mir jedan čas.

Stihovi 1-10 akrostih Vanda?

Stih 22 je nejasan.

[Br. 146]

[Kad godi, ružice, zamirim ures tvoj]

Kad godi, ružice, zamirim ures tvoj,
od svake tužice ozdravi život moj;
i ne vim ja pravit nedragos ali jad
od koga ozdravit ne budeš mene tad.
5 Nu, cvite izbrani ter svitlo sunačce,
scin' da se ne stani na toj mê srdačce;
zač drugo mâ mlados i veće zlo ćuti,
kad vidim tvu rados ka mi svis zamuti;
10 koja mi srdce sve proleti kako stril,
a tomu ličce tve uzrok jes i vrat bil,
koji me pogubi, koji me skončava,
pokli me ne ljubi nje lipos gizdava.
Tere bih svaki trud trpiti volil ja
15 negoli željni blud, zašto mi ne prija,
zašto me ne sladi, zašto me ne goji,
ner birek sve radi da mene razdvoji.
Na se ćeš ter stavit krivinu i zazor,
ako me ozdravit ne bude tvoj pozor;
20 koji lik lastan jes: čin' da me u kril svoj,
gospoje, ter ures prizove obraz tvoj.

[Br. 147]

[Vite, me srdačce želeći umira]

5 Vite, me srdačce želeći umira,
gdi kako sunačce tvoj obraz pozira.
Ili me obaruj ljuvene krjeposti,
ili me sad daruj tom tvojom ljeposti,
ter veće ne krsmaj izvidat ljuven stril.
Čin' da se kako zmaj svijem ja u tvoj kril, -
ako se ć kajati, zač momu životu
dosada tajati hti tvoju ljepotu.

Akrostih Vita.

[Br. 148]

[Što ćete da poju, koju li pjesancu]

Što ćete da poju, koju li pjesancu,
kad moju gospoju ne vidim u tancu?
Ona je sva dika, ona je cvit oni
komu se dovika život moj pokloni
5 ona je moj venčac, ter mi se tanac mni
jakino prstenčac u komu biser nî,
i kako jur polje, kada je s prolitja,
u kom je dovolje travice bez cvitja.
Ter ovo ne poju, nu srcem spovidih,
10 kad moju gospoju u tanci ne vidih.

[Br. 149]

[Molim te, sunačce, da mene ne zgubiš]

Molim te, sunačce, da mene ne zgubiš,
da moje srdačce za ljubav obljubiš;
jer je toj naredno od Boga ter ljudi,
tko služi pravedno da zaman ne trudi.
Zatoj čuj čas tvoju ljudckoga jezika,
čin' mlados jur moju da ne gre bez lika,
ar huđu ne vim stvar jezika zla na svît;
zatoj te molju, var postavi na moj svit.

5

[Br. 150]

[Ovo je džilj bili, ovo je sva slava]

5 Ovo je džilj bili, ovo je sva slava
 ka ličcem umili oholas od lava.
Gdi zdravje naziva svojemu brajenu,
 pamet mi uživa svu kripas ljuvenu;
a gdi rič i pogled jednaga ispusti,
 ja slatki mnjah da med pada joj iz usti.
Ova je stvorena da bude, moj Bože,
 za Venus dvorena, gdi ljubav što može.

[Br. 151]

[Moćno t' me odskora ovaj vil prihini]

5 Moćno t' me odskora ovaj vil prihini,
gdi me se s prozora viditi ne čini,
a vidi jer viđu, ter birek dohodi
navlasto, kad priđu, da shitri štogodi.
Drugovic pribile otvori prsi sprid,
ka želja od vile zada mi ljuven vrid;
a nigda razvrže kosice na glavi,
ter me toj bezbrže jak zel'jem otravi.

Akrostih Mada.

[Br. 152]

[Ako ćeš, ružice, da jošte poživu]

Ako ćeš, ružice, da jošte poživu,
tvojega služice ne drži u gnivu;
stvari mi tuj rados, koju bi ti htila,
ako bi tva mlados ljuven lik želila.

[Br. 153]

[Molim te ljuveno, moj venče gizdavi]

5 Molim te ljuveno, moj venče gizdavi,
da mene skroveno tva lipos ne travi.
Ako t' su radosti život moj izgubit,
rec' mojoj mladosti, ter se ću sam ubit,
da tvoje podhibno ne stvaraš gizdan'je,
zač je zvat potribno takuj stvar izdan'je.
Ar da ja znat mogu er navlaš tvoriš taj,
obitam toj Bogu, žalil bi ures tvoj.

Akrostih Mada.

[Br. 154]

[Jeda je naredno nebeskom kriposti]

Jeda je naredno nebeskom kriposti
da su sad zajedno ovdi sve liposti?
jer ako gdi prave gospoju na sviti
koja je od slave, ovdi je viditi.

5 Ja lipši nigdar sklad ne vidih, moj Bože;
nî toli lud ni mlad ki drugo reć može
ar svaka od broja može bit Eleni
za ku se sad Troja travicom zeleni.

10 Ter kako Dijana prilična k sunačcu,
nika je izbrana u mojem srdačcu,
za ku ja poštedil ne bih môć ni kripos,
zač joj sam odredil život moj za lipos.

[Br. 155]

**[Molim te gospođu, ne budi srdcem
lav]**

Molim te gospođu, ne budi srdcem lav,
ter ne da' da pođu skončat se za ljubav,
zač pamet razdiru u želji ljuveni,
kad godi poziru tvoj obraz rumeni.
5 Ar u njem meni sja prisvitlo sunačce,
zatoj sad venem ja i moje srdačce;
zatoj mi zamiru ne ima' svršeno,
ako te ja tiru i slidim ljuveno.
10 Rači se čudit još gdi sam ja dosad živ,
ter mi rec': kako mož odoliti tolik gniv?
ki trplju s trdom sve, moj cvite izbrani,
želeći ličce tve ko mi se sve brani.
Jer sama viditi toj moreš, ružice,
što bude sliditi od tvoga služice;
15 ar svaki čas i hip ličca mi poblide,
kad godi obraz lip tvoj odkud izide.
A zatoj još molju, gospoje od gospoj,
ne čin' tač da bolju u tuzi ljuvenoj;
ja drugo ne želim, moj venče gizdavi,
20 ner da se veselim kon tvoje ljubavi.

Akrostih Marija.

[Br. 156]

**[Svaki viš lovac zapregne na ždrilu
trudnoj zviri]**

Svaki viš lovac zapregne na ždrilu trudnoj zviri,
ter gorki luk k njoj rastegne, kade ju hrt istiri.
Jur takoj vila taj mene čeka na putu spravno,
a kad me ljubav k njoj ždene, satvori ličca slavno;
5 svakoga [ter] pušta s mirom slobodna, za nj ne teza,
a k meni svojim pozorom jadovno luk rasteza.
Mlados i moje srdačce s ranicom grozno združī,
jakino cvitak sunačce gorkostju kad prituži;
vazme mi svu moć i krjepos, istom me ođe živa,
10 pak stvori sunačcem ljepos, jakino da nī kriva.
Ne smim jo' pitat milosti ni pozrit ličca bila,
zač uzgre oholo dosti, kako ka je dobila.
Da sam od onih jeljenčac Augusto ke hvaćaše,
tere im na grlo venčac od zlata postavljāše,
15 okol koga prave slovca: "Ne tič' me, Čezarov sam,"
ter se nje ni s lukom lovca ne hih bljul, živ dokol sam!

Akrostih Šišmundo.

"Ne tič' me, Čezarov sam" aludira na legendu po kojoj su 300 godina poslije Cezarove smrti vidjeli košutu kojoj se na ogrlici čitalo: "Ne diraj me, Cezarova sam." (Noli me tangere, quia Caesaris sum)

[Br. 157]
[Svitlostju lipos prosinu, kad pride tanci vila]

Svitlostju lipos prosinu, kad pride tanci vila,
ljuveno srce prominu od nje jadovna strila;
jer ona ka gre ohola, s nebes anđel serafin,
izrani mlados od kola jak ptic sokol peregrin.
5 Svu Kupida ima krjepos, luk i stril nje dva lica;
kada jo' pogledam ljepos, padne vid k zemlji nica.
Moja moć nije od akvile, ne smim jo' pozrit obraz,
s koga lete zlate strile u kih je ljuven poraz.
10 U slavnjzi, dim, Greciji nije njoj, mnju, prilike;
vazimlju glas Lukreciji nje ljeposti tolike.
Navlaš ke hvale serene, po sva mora plovući,
ponize ime Elene, vrhu svih tuj pojući.
Dil ke pristol naređena s Venerom pored stoji;
od ki čas je porođena anđelski dvor dostoji.
15 Ova pride lipos na svit, da ga uresi rajski;
ne kažem vam tko je taj cvit, zač ga držu otajski.

Akrostih Šišmundo.

[Br. 158]

**[Oh, što se ne čudi zajedno sa mnom
sad]**

Oh, što se ne čudi zajedno sa mnom sad,
ako je od ljudi ovu tko vidil kad;
ar samo ne čudi moja se sad mlados,
nu želnu smrt žudi, odkli zna nje rados.
5 Od ke stril jak mačem život moj proleti,
ljuveno da plačem sve dni mê pameti;
jer kada izide, uzمني me srdačce
s nebesa da pride na saj svit sunačce.

[Br. 159]

[Slavi svak iz glasa ovu vil gizdavu]

Slavi svak iz glasa ovu vil gizdavu
ka nosi od vlasa venčac lip na glavu,
a pušta na čeli dva zlata pramena, -
zato ju svak veli da je moć ljuvena;
5 izmiša s ružom džilj ter prosu niz lice.
ter nas zbi jak smirilj i sokol ptičice.
A niku ima slas pozor nje izbrani,
da človik za nje vlas život svoj ne brani;
10 ako li tko pozre nje usta rumena,
more reć cvitkom zre koralja crljena.
Oh, grlo ljuveno i ruci pribile,
kolici skroveno za ljubav njih cvile?

[Br. 160]

**[Neka smrt u mukah oćutim do mal
hip]**

5

Neka smrt u mukah oćutim do mal hip,
u mojih kad rukah viđu tvoj obraz lip,
za kojim umiru i ki bih uhvatil, -
tač da me razdiru, ne bih se obratil;
ni bih ja hajal gniv od smrti prihude,
bud' mrtav, budi živ, bud' što će da bude;
li bih se blag na svit i čestit govoril,
kad bih ja taki cvit ružice izdvoril.

[Br. 161]

[Sva rajska gledajte u ovoj gospoји]

Sva rajska gledajte u ovoj gospoји,
ali se čuvajte, jer vas svih opoји;
zač prave da jedna na svitu jes trava,
ustom je sva medna a srci nezdrava.
5 Također nje ures pozrit je običan,
ali vas naprid jes k toј travi priličan;
er suncem gdi sva sja, mniš da ćeš bit blažen,
danu bi kako ja skoro bil poražen.
10 Zač najpri kad vidih anđelsku nje lipos,
dosada ter slidih sa svu moć i kripos,
mnjah biti blažen zvan, - tuj se sad dreselim!
A zatoј ja zaman što rekoх ne velim:
zašto se nje ures ne more ne želit;
ka želja s trudom jes, ne da se veselit,
15 ne da se radovat, ne da stat u pokoj,
dokoli darovat ne bude lik na toј.

[Br. 162]

[Toliku boljezan, gospoje od gospoj]

Toliku boljezan, gospoje od gospoj,
za tvoju ljubezan oćuti život moj!
Vas gredu zatoj spet u željah smrti rad
ter stanu mene klet i moga srca jad;
5 a želju li tebi i život i lipos,
dokole u sebi čuju moć i kripos.
Nu pamet sada stav', tako ti radosti,
jesam li tvojo' prav i vjeran mladosti,
10 pokle ti ružici sva dobra želim ja
u želno' tužici koja mi ne prija.
Što bih tuj satvoril, mlađahta diklice,
kada bih izdvoril tvoj obraz i lice?
Kada bih u družbu tvoju se ja brojil,
15 koju sam za službu većekrat dostojil,
poštedil ne bih tad za tebe život svoj, -
ne štedim toj ni sad, kako zna ures tvoj.
Ne bih ja poštedil skončati sam sebe,
zašto sam odredil život moj za tebe,
20 do smrti jer sluga mišlju ja biti tvoj,
da bih znal od tuga istrajat život moj.
Da bih znal dan i noć patit jad i muke
i da znam još svim doć nesrjećam na ruke,
i da znam jer uzrok svemu s' ti tomu još,
neću zled ni prirok da za me prijat mož.
25 Zatoj te, kako prav, molju ja, diklice,
daruj mi za ljubav tvoj obraz i lice,
daruj mi za rados tvoj ures veseli,
neka mi smrt mlados u željah ne želi,
30 a da tvoj stanovit razum se pohvali,
jer moj trud jadovit tva lipos požali.
Zašto zna ljepos tva kako je svemu red:
hvale se dobra sva, a huli svaka zled.

[Br. 163]

**[Pri bih znal sunačce kad zađe gdi
stoji]**

5

Pri bih znal sunačce kad zađe gdi stoji
negoli srdačce mojojzi gospoji
zač na me pogleda tač vinu obično,
tač da mnim od meda življen'je mê vično;
a mnokrat odnosi od mene svoj ures,
svoj obraz i kosi, - zatoj smrt meni jes,
zatoj ću još umit suzami obraz moj,
dokole razumit budu ja misal njoj.

[Br. 164]

[Da mogu životom izdvorit ovuj vil]

5 Da mogu životom izdvorit ovuj vil,
skoro nje ljepotom plač bih moj utišil
zač nisam pripravan dat samo život svoj
za ures prislavan ovejzi od gospoj,
nu dušu i tijelo ne branju ja zgubit,
da mogu pribijelo nje ličce poljubit
koje me zanosi, ter tužna mâ mlados
u željah smrt prosi, želeći nje rados.

[Br. 165]

[Što scijeniš, gospoje, reci mi za rados]

Što scijeniš, gospoje, reci mi za rados,
gdi pjesni sad poje veselo sva mlados?
Jeda ih njih vile ne gnive ljubovno,
jeda ih ne cvile ni more jadovno?
5 Jak mene ti svak dan rascviljaš ljepotom,
odkle sam tebi dan za slugu životom,
ter među svu družbu plačan gre obraz moj, -
da li je za službu pravednu plata toj?
10 Da li se dostoji, rači mi reć uprav,
tolikoj gospoji nemilos za ljubav?
u kojoj ljubavi iman'je ne želju,
moj cvite gizdavi, ner da se veselju,
kako se veseli ovdi sad svak okol,
ter brže što želi jer ima, gre ohol.
15 Ar svemu, gospoje, na svitu jes uzrok:
za darov svak poje, a cvili za prirok,
jak cvili mâ mlados koja bi vesela,
kad bi me tva rados u milos vazela.
20 A zatoj, gospoje, daruj mi obraz svoj,
ako ćeš da poje veselo sluga tvoj.

[Br. 166]

**[Ne krije zlat pjenez skup človik
tolikoj]**

Ne krije zlat pjenez skup človik tolikoj,
koliko svoj ures ovaj vil od gospoj;
ne da se pogledat, ne da se viditi, -
volil bih da ne dat može mi živiti!

5

Ma neka još reku (što ne mni mâ pamet):

mogla bi človjeku život dat i vazet,
kako ga vazima svaki čas, gdi brani
obazrit očima svoj ures izbrani,

10

kojim bi jur dala živit mi svršeno,
da mi se nje hvala da pozrit ljuveno;
istinu ter velim: nisam živ ni ću bit,
dokole ja želim nje lipos obazrit.

[Br. 167]

**[Slatko ti je ljubav rit, nu toj nje ime
nî]**

5

Slatko ti je ljubav rit, nu toj nje ime nî,
ar mene čini mrit u tugah po sve dni;
ter ljubav jur ovu, govori moja svis,
pravo bi da zovu mrzeću nenavis.
Ar me je jednu stvar činila sliditi
koj neću nikadar svrhu moć viditi;
ter ovo nî ljubav negoli nepokoj,
negoli tvrdi lav ki dere život moj.

[Br. 168]

[Slišite, mladosti, slišite, gospoje]

Slišite, mladosti, slišite, gospoje,
s kolikom sladosti ovaj vil sad poje,
i tomuj, tko sliši, velmi se veseli,
a želju utiši vesel'jem tko želi;
5 zač ne čuh ja dosle spivan'je tač medno,
za koje sve posle parjat bi pravedno.
Moj Bože, sad ovi ako bih mogal glas
ispisat ja slovi, čudnu t bih stekal vlas:
10 vas zapad, vas istok činil bih da pride,
činil bih na ov rok što čuju da vide.
Nu tom bi dotekli da nazru nje mlados,
ne bi li još rekli: "Ovdi je sva rados?"
Dim ovo na pravu: tako mi krjeposti,
dali bi njoj slavu vrhu svih ljeposti,
15 odkole uresa slična njoj ne sude,
komu se nebesa s naravom sva čude.

Akrostih Šišmundo.

[Br. 169]

[Veliku t' ima čes, veliku t' moć ima]

5 Veliku t' ima čes, veliku t' moć ima,
gospođe, tvoj ures prid našim očima,
jer slavno ličce tve tko vidi ostavi
činjen'je svoje sve a tebe jur slavi,
a tebe jur tira sa svu moć i kripas,
ter ti se zazira smamljeno u lipos,
i ktomuj govori: "Ovo čas od svita,
ovo svit ku stvori, da slavom procvita!"

[Br. 170]

[Moj cvite rumeni, reci mi ovuj stvar]

Moj cvite rumeni, reci mi ovuj stvar:
kako bi ti meni stvorila veći dar,
kad samo tvoj ka mni obrnut neć pogled,
da vidiš ti na mni ku trplju za te zled?
Jer žimi, diklice, tvoja dva pozora
i žimi tve lice iz koga sja zora,
kako je usilos meni sad umriti,
ako me za milos ne budeš pozriti.

5

[Br. 171]

**[Tko će znat ljuven stril pogleda' svak
lice]**

Tko će znat ljuven stril pogleda' svak lice,
pozri svak obraz bil od ove diklice,
ka istom pozire ter čini svu mlados
da željom umire, želeći nje rados.

5

Što družu jur zel'jem otrave človika,
toj slavnim vesel'jem nje ljepos velika,
ka me je zanila, koja mi um krati,
kad ličca pribila u rados obrati.

[Br. 172]

[Gospođe, sliši me: toliku slas ima]

Gospođe, sliši me: toliku slas ima
prislakto tve ime jer mi svis vazima;
ter kada ime čuh od tvoje mladosti,
ončas ti dah posluh s velikom radosti.
5 Zač rekoh u sebi: slatko se zove slas;
nu togaj sad ne bi, a kad bi, što je glas?
Ma neka sluga tvoj, moj cvite pribili,
još bude reć ovoj česa dil sve cvili,
10 česa dil sve tuži, negoli jer prave
gospođi da služi za ime ku slave;
zač ime tve drže s naravom da sklada,
toj držu, kad brže oholas ne vlada.
Ne bired ljepotom da se ti oholiš,
15 ter mojim životom ništa se ne boliš,
ter za me ne pomni anđelski obraz tvoj,
videći gdi domni u željah život moj.
Ter ako ć ne dobit rečen'je jadovno,
ne mari tač zlobit tve ime ljubovno,
20 nu k tomu imenu priloži srdačce,
neka ja ne venu, prisvitlo sunačce;
neka ja ne bolju, neka zlo ne slutim,
neka ja nevolju toliku ne ćutim,
i neka smrt ovu mîsli mē ne žele,
a tebe što zovu, istinu da vele.

[Br. 173]

[Tako mi ljubavi, ne vim ja česa dil]

Tako mi ljubavi, ne vim ja česa dil
svoj obraz gizdavi sakriva ovaj vil;
jeda se uroka što boji, jer prave:
"Sunce su s istoka nje ličca od slave?"
5 Ali se gizdavi nje ures ponosi,
znajući jer slavi nje obraz i kosi?
jeda li još ćuti razgovor veseli,
da bude začuti tko za nju smrt želi?
10 Kako ju ja želju mojojzi mladosti
odkli se još velju sluga nje radosti,
ter mješte smiljen'ja i mješte ljubezni
sčekuju cviljen'ja i gorke boljezni.
Ovako obraz svoj da skrije najprij
15 kad služit život moj ljeposti nje prija,
ne bih ja prî roka poželim smrt sebi,
zač bilo uzroka želit mi toj ne bi.

Akrostih Tako.

[Br. 174]

[Hoću se, gospoje, pomamit za slados]

Hoću se, gospoje, pomamit za slados
kad čuju gdi poje anđelska tva mlados,
ar mi se s neba glas učine tve pjesni,
za koju vičnu slas pamet mi sva bijesni.
Zatoj mi hotij reć odkuda toj tebi?
zač toj svit ovi steć ne more po sebi;
jer, kruno perena, tuj slavic od gore,
tuj morska serena čas imat ne more.

5

[Br. 175]

[Bog mene človikom na svitu satvori]

Bog mene človikom na svitu satvori
ter čestju razlikom život moj udvori;
tri stvari na izbor među sve da menije:
napuno vas razbor, svu pamet i htjen'je.
5 I sve ja toj donih prid ovu od gospoj,
kada jo' poklonih na službu život moj;
odtoli ja naprid ne željah rič inu
negoli zapovid obslužit nje vinu.
10 Ali mi toj na har nje ljepos ne stavi,
pokli mi brani dar od svoje ljubavi.
Oh, žalos i tužba veća se ne ima
ner prava gdi služba sluzi se ne prima.

[Br. 176]

[Prisvitlo sunačce, tako mi zdravu bit]

Prisvitlo sunačce, tako mi zdravu bit
i žimi srdačce, što ne bih rad zgubit,
kako ja umiru u želji ljuvenoj,
kad godi poziru gizdavi ures tvoj.
5 Zač je vas napunjen ljuvene kriposti
i krunam okrunjen vrhu svih liposti;
ter da znaš, moju moć toliku ne velim,
toliku dan i noć da lipos ne želim.
10 Ka želja ne more dat meni mir na svit,
zač suho ni more ne zdrži lipši cvit;
zatoj me pomili, prisvitlo sunačce,
da grozno ne cvili mê želno srdačce,
koje se udavit za želnu gre ljubav,
ako ga pojavit ne budeš, dim uprav.
15 Ter nemoj satvorit tolikuj na svit zled, -
dopust' mi izdvorit za milos tvoj pogled.

[Br. 177]

[Prisvitlo sunačce, ti s' moja gospoja]

Prisvitlo sunačce, ti s' moja gospoja,
ti s' moje srdačce i ti ćeš bit moja;
zač slavim tvoj ures, zač služu tvoj ukras,
ter pravlju, pravo jes da združju tvoj obraz.

[Br. 178]

[Gospođe i kruno, u tvojo' ljeposti]

Gospođe i kruno, u tvojo' ljeposti
vidit je sve puno ljuvene krjeposti.
Obraz tvoj i čelo, grlo, vrat i kosi
ter liče veselo život moj zanosi.
5 Pozor tvoj gizdavi i ruci pribile
goruštom ljubavi srce mē sve cvile;
nu slatka rič tvoja toliku ima moć,
da za nju svis moja skonča se dan i noć.
10 Jer kad greš što velit, jedna je razbluda,
koja se poželit ne more bez truda;
zač mi je draga već negoli iman'je,
ner da ja mogu steć sve ino ufan'je.
15 Ter mi se prilikom ovo reć dostoji:
pod tvojim jezikom da slatki med stoji
izmiješan napoli s vesel'jem od slave,
što život moj voli ner saj svit što prave.
20 Jer gdi tvoj čujem glas, prisvitla gospođe,
strne mi svaki vlas a razum tja pođe:
toliku jur slados pamet mi očuti,
jer mi se sva mladasi u slasti zamuti.
25 Jer mi se stvarem svim izgubi spomena,
ter svoga sam ne vim spomenut imena,
i da nī stvar ina, prisvitlo sunačce,
negli rič jedina: zamamiš srdačce!
30 Zaneseš človika i činiš da je spet,
zač mu slas tolika obujmi svu pamet,
obujmi svu misal, od koje sladosti
sve dni bih ja pisal, i ne bi zadosti.
35 I sve dni ja stoju, krunice od gospoj,
da ljepos jur tvoju sve slavi život moj;
nu kada ljuvenu tvoju rič razbiram,
u željah vas venu i željom umiram.
40 Ter neka još rečem: kada tvoj čujem glas,
što želju, mnim, stječem i rajsku pijem slas,
koja t' se kako med prolijeva iz usi,
ter čestit komu red čut se toj dopusti;
jer čuje što čul ni od svoje mladosti,
ni bi čul po sve dni van tvoje radosti.
Zatoj te vas moj vik slidu ja, gospođe,
jak zlato skup človik sliditi kad pođe,
i s većom željom još tebe ću sliditi,
Toj sama vazda mož kad hoćeš viditi,

i nećeš nego cvil od mene željni čut,
dokli se tebi vil ne zgodim ja u skut.

Stih 28 I ne bi zadosti - i ne bi bilo zadosti.

[Br. 179]

[Kamo se tko pravi]

Kamo se tko pravi "Ne želi ljubezan,
zač ljubav ne zdravi nu množi boljezan"?
Nu sada doteci, molju te Boga dil,
ter meni izreci što s' tada reći htíl.
5 Zašto bi bil kamen, zašto bi tvrdi lav
tko ne bi sad plamen očutil za ljubav,
videći vil ovu jakino ruže cvít,
koju bi da slovu dostojno po vas svít.
10 Jer slavni nje ures toliku moć ima,
toliku ima čes jer mi svis vazima;
ter da znam smrt vidit od ove ljubavi,
ne mogu ne slidit nje pozor gizdavi.
Ne mogu da ne dam moju njoj svu mlados,
15 kad godi pogledam na slavnú nje rados,
kojo' se veselím kako cvít sunačcu
i nad sve što želim u mojem srdačcu.
Toliku ter kripós ne ima moja moć,
da rajsku nje lipos ne želim dan i noć,
20 ni bih htíl da mogu nje ures ne želit
toj skrovno nî Bogu komu je bilj velit.
Jer dosti ovi svít obtjeca život moj, -
ne vidih takmen cvít ovojzi od gospoj
ka suncu lipotom anđelskom dosiva,
a slavnim životom Dijanu dobiva.

[Br. 180]

[Sunačce, umiru nesmirnom željom ja]

5 Sunačce, umiru nesmirnom željom ja,
kada se namiru gdi ličce tvoje sja,
zač mi se jezero učiniš ljeposti
ku izreć Omero ne bi imal krjeposti.
Ter mnokrat budu reć iz glasa sam sebi:
da oćic imam već ner zvizda na nebi,
ne bi mi zadosti, ne bih se sit ove
nagledal radosti po vas svit ka slove.

[Br. 181]

[Rači mi reć za har kako bi, sunačce]

5

Rači mi reć za har kako bi, sunačce,
stvorila veću stvar za moje srdačce,
kad obraz biserni od mene svrćeš tja,
koliko čemerni bazilisk da sam ja!
Ako gniv dostoja tko slavi tvoj ures,
dostojno svis moja skončana sada jes;
to li što podobi pravedno služen'je,
bez sumnje pravo bi meni tve združen'je.

[Br. 182]

[Kako mož, ružice, odoliti srcem toj]

5 Kako mož, ružice, odoliti srcem toj,
gdi željne tužice skončaju život moj?
a toj sve za ures od tvoje liposti,
u kojoj sva moć jes ljuvene kriposti.
Ter da ti je na znan'je, er ću ja umriti,
er me će zdihan'je ljuveno razdriti,
ar me će boljezan [s] životom razdilit,
ako me ljubezan ne bude tva smilit.

[Br. 183]

[Život moj ne želi, gospođe, inu čes]

Život moj ne želi, gospođe, inu čes
ner jednom veseli da združu tvoj ures;
ter kad mi, sunačce, satvoriš tadi dar,
neću me srdačce da misli drugu stvar.
5 Još milos da stečem bit s tvojom ljeposti,
dokoli ja rečem: jurve je zadosti, -
brže bi svitu rok i konac dotekal,
nego bi bil uzrok da bih ja toj rekal.
10 Bez mire zač velim tvoj ures, diklice,
nesmirno ter želim tvoj obraz i lice,
koje se meni sni, koga se ne bih ja
nagledal po sve dni, - tolikom slavom sja.
Zatoj trud i želju razumij, ružice,
15 jer mi nî što želju bez želne tužice;
ter milos htij stvorit mojemu životu
da tvoju izdvorit mogu ja lipotu.

[Br. 184]

[Ne viđu taj ures, ne viđu tuj lipos]

Ne viđu taj ures, ne viđu tuj lipos
kojojzi dana jes ljuvena sva kripos
moju svis i mene da more tač smutit,
da želje ljuvene budu ja oćutit.
5 Nu ova od gospoj kad samo što veli
učini život moj da željom smrt želi,
zač ima rič jednu u svojoj mladosti
svu slatku, svu mednu, svu punu radosti;
ter mnokrat satvorit budu se kako mraz
10 slišeći govorit prisvital nje obraz.
Ako ja u nje kril ne budem skoro doć,
mene će ljuven stril učinit život oć;
zašto sam bez mire nju želit odzgor dan,
ka želja razdire moj život svaki dan.
15 Sada me svak žali, sad sa mnom svak tuži,
veliki ter mali hod' plač moj sadruži.
Jer pravo ja velju: ako jes tko ljubi,
cviljen'je i želju tač zaman ne gubi,
kako ju gublju ja i moje srdačce
20 cječ ove koja sja jakino sunačce.
Sve gore i luzi, ki znate život moj,
kolikrat isuzi srdačce mê zatoj?
kolikrat mene smrt čuli ste zovući?
kolikrat hotih strt sam sebe plačući?

[Br. 185]

[Kolicih vidit jes koje bih mogal reć]

Kolicih vidit jes koje bih mogal reć
ki slugu na pjenez ne mogu virna steć;
to li se gdi steče, mjeri se na zlatu,
ter mu se ner reče veće da za platu.
5 A ovo' od gospođ bez plate služu, vaj,
ka da mi reče: "Pođ', ter za me dušu daj!",
ne bi nje život moj zapovid porekal, -
ter službi nijesam toj "Zahvaljam" još stekal,
10 a nego dar koji, a nego združen'je
koje se dostoji za virno služen'je.
Nu da me izbrani ter slavni nje ures
odijeva i hrani i plaća na pjenez,
satvoril što bi tad - nu mi svak govori, -
kad službi virno' sad ku milos ne stvori?
15 Mnju bi me satrla nje čudna neljubav,
mnju bi me razdrła kako zvir gorsku lav,
mnju bi me činila životom da plaću,
i što je stratila, samosto da vraću.
Moji su dni gori negoli od sužna,
20 pokli me tač mori ni kriva ni dužna;
ter plačem odolih dosada ja ovoj
i mnokrat još polih suzami obraz moj;
a veće trpiti ne mogu ovu zled
ner rekoh vapiti ovoj zlo upored.
25 Ter koga stizati budu ja i srjetat,
svakomu kazati ovoj zlo rekoh stat.
Er da me za roba gdigodi zaplini,
još joj se podoba da virnos procini;
a nego o mucu o svojo' gdi služu.
30 U kamen zatuci tko sliši gdi tužu,
ter sluga po dobroj volji se ne daj reć,
kad prava nî na broj brojena služba već.

[Br. 186]

[Da bi mi govoril, molju te, cvite moj]

Da bi mi govoril, molju te, cvite moj,
jeda t' sam satvoril koju zled sluga tvoj?
jeda li mač ubi od tvojih koga moj,
jeda li što zgubi za mene razum tvoj,
5 ter nećeš jur k meni obrnut tvoj ures,
tvoj obraz rumeni život moj u kom jes?
Ma neka istinu svršeno budu rit:
čas ljepos jedinu ne puštaš obazrit.
Reci mi Boga rad krozač mi činiš toj,
10 ako nis' s mene kad imala nepokoj?
Moj venče biserni, ne znaš li jer sam tvoj?
ne znaš li jer vjerni tvoj sluga jes ovoj?
Ne znaš li er sam ja on, kruno povita,
za koga t' ime sja po stranah od svita?
15 Od mene ter skrivat nemoj tve radosti,
pust' ljepost uživat za svoje mladosti;
a nemoj zbrajati uzaman mlade dni,
neka t' se kajati po roku sila nî.
Ar, svitla gospođe, ovoj zna' tvoja moć:
20 oni dan ki pođe ne more veće doć.

[Br. 187]

[Ukaži, diklice, tvoj pozor gizdavi]

Ukaži, diklice, tvoj pozor gizdavi,
ukaži tve lice po vas svit ko slavi;
učini mē oči da nazru tvoj obraz,
u kom je s istoči od sunca vas poraz.
Još molju, ukaži meni se tva rados,
neka se utaži od jada mâ mlados,
koja će umriti u željah, diklice,
ako sad nazriti ne budu tve lice.

5

[Br. 188]

[Jak travi od polja prituži sunačce]

Jak travi od polja prituži sunačce,
tač ovaj zla volja skonča mē srdačce.

[Br. 189]

**[Pomoz' mi svak tužit, kad ovu od
gospoj]**

Pomoz' mi svak tužit, kad ovu od gospoj
ne more sadružiti ljuveno život moj;
er da zna tkogodi što sam ja vidil sad,
da veće ne hodi, na smrt bi pošal rad.

5

Rekoše da gori jezik je od mača,
koji me izmori tač deri do plača.
Ah, njeka nenavis ovo sad nastaje
ka zlobom moju svis i pamet skončaje.

Akrostih Pera.

[Br. 190]

[Sliši me, ružice, er ti ću sad praviti]

Sliši me, ružice, er ti ću sad praviti
koje me tužice još neće ostavit.
Kad vidih s kosami tvoj obraz uresan,
toli me zamami ter ostah zavezan;
5 jer ostah kako spet, zač tvoja ljepota
obujmi svu pamet od moga života.
Ter kad se prigodi međ družbom bit meni,
veći me jad shodi negli trud pakleni;
zač drugo ne vime ni marit ni tvoriti
10 ner slatko tve ime među sve govoriti.
Zatoj se uzboju, hoću se zadavit,
da tebe gospoju ne budem projaviti.
More li taj misal menije bit bez truda?
zač druge ispisal ne bih ja do suda,
15 zač ne vim broj ni red koli me skončava
prislatici tvoj pogled i kosa gizdava.
Velmi bi pravedno togaj dilj sunačce,
da skrasi zajedno mē s tvojim srdačce,
da moja ljuvena želja se utaži;
20 zač ljubav skrovena život moj vas sprazi.
Ne mogu ter veće odoliti ljubezni:
dobro svis da neće, nu pamet sva bijesni.
Odlučih tirat svit koji me sili poč
gdi se ću ja izvit tolike želje moć.
25 Dim ovo za tugu od plahe ljubavi,
danu drž' stvar drugu, moj venče gizdavi:
zašto bih volil sam život svoj izgubiti
ner da ja družim dam mē srce poljubiti,
od koga dah posluh tvojojzi radosti
30 od ki čas ime čuh od tvoje mladosti,
koje sam upisal u moje srdačce
ter mi si na misal dan i noć, sunačce.
Volju rit pravedna: čas ni hip ne vime,
kad sa mnom zajedno nî slavno tve ime
35 koje mi govori: "Služen'je dostojno;
dostojno tko dvori dočeka čas svoj."
Oh, za tvoj zlatan stril, ružice, i za toj
čin' da se u tvoj kril ugleda život moj,
ako ćeš kako se viditi raduje
40 tvoj obraz i kose komu se daruje.

Akrostih Šišmundovo.

[Br. 191]

[Krozašto, ružice, ne pomniš za mene]

Krozašto, ružice, ne pomniš za mene,
gdi me će tužice skončati ljuvene;
ar sve toj viditi more tva ljepota
koju rih sliditi do moga života.

[Br. 192]

**[Tko je ova, Boga dil rec'te mi da ju
vim]**

Tko je ova, Boga dil rec'te mi da ju vim,
od koje obraz bil zanese srce svim?
Je li vil iz gore? ali je ka smama?
jer život moj more nje ličca s kosama.
5 Ruko[m] me ne teza ni za me pomene,
vinu me zaveza, što pozri na mene;
da lasno zvir može uhvatit ovoli,
čemu bi, moj Bože, hrti ter sokoli?
10 Zatoj se svak čuvaj slavne nje ljeposti,
jer meni zada vaj ljuvenom krjeposti;
ter može nauk sad svak vazet od mene
tko se je bljusti rad od želje ljuvene.

[Br. 193]

[Koli sam u tuzi ljuvenoj bolio]

Koli sam u tuzi ljuvenoj bolio,
da nisam još suzi tač gorkih prolio.
Koli sam u tuzi nevoljan ljuveni,
a neće toj družu vjerovat jur meni?
5 Nu nisam tač ove ja ćutil boljezni
jakino od ove praklete ljuvezni.
Viruju svi ljudi ner ovo sunačce
nada sve što žudi mē željno srdačce.
10 Ljeposti velika, male s' ti jur vire
videći človika gdi željom umire,
ter mu neć željami ni malo razumit;
zatoj ću suzami ličce mē još umit.

[Br. 194]

[Gdi godi ličca dva izrazi ovaj vil]

Gdi godi ličca dva izrazi ovaj vil,
učini mlados sva da ljuven prija cvil,
ter budem viditi tuj mnozi gdi prave:

"Sila je sliditi nje ljepos od slave."

5

A dosad posil'je ne stvori nje lipos,
ako s njom ni bil'je ko ima tuj kripos.
Li sam ja stanovit, tko želi nje ures
da velmi jadovit ljuvenom željom jes.

[Br. 195]

[Ovo ka dostoja da ju svit proslavi]

5 Ovo ka dostoja da ju svit proslavi
 i da se gospoja od svita još pravi;
ovo ka za rados od svoje ljeposti
 zamami svu mlados ljuvenom kriposti;
ovo ka prisivat htila bi sunačce,
 ku suncem može zvat želno mê srdačce
ovo ka sad Judit pravo se reć može,
 ako će tko sudit pravedno, moj Bože.

[Br. 196]

[Prislavnu ovuj vil pogleda' hrlo svak]

Prislavnu ovuj vil pogleda' hrlo svak,
gdi nosi obraz bil jakino sunač zrak;
gizda se lipotom jakino snagom lav
i človik životom kada se čuje zdrav.

[Br. 197]

**[Što lovac luk i stril, kad u lov gre,
nosi]**

5

Što lovac luk i stril, kad u lov gre, nosi,
toj ova slavna vil pozor lip i kosi.
Kad stane protresat zlatima kosami,
koga tuj zavezat ne bude željami?
kada li pozor lip na koga obrati,
komu jad i nalip srdačce ne skrati?
ter cvili čemerno, ter plače, ter tuži,
želeći biserno nje ličce da združi.

[Br. 198]

[Pribijela ružice, moj džilju gizdavi]

5 Pribijela ružice, moj džilju gizdavi
i moja tužice u željnoj ljubavi,
pokli će ljuven stril tvoj ures da sliđu,
čin' da se u tvoj kril neki dan ja viđu.
Učin' tuj da zbrojim mê tužne boljezni
u kojih ja stojim cječ' tvoje ljubezni,
u kojih ja venu kako cvit od mraza
za ljepos ljuvenu od tvoga obraza.

[Br. 199]

[Čudne ti je liposti ovaj vil gizdava]

Čudne ti je liposti ovaj vil gizdava,
čudnije kriposti nje lipos i slava!
zač samo tko pozre anđelski nje obraz
oni čas željom mre i kopni kako mraz.
5 Ter mnokrat ja pravih: bez zel'ja nî ovojj, -
i pamet postavih da vidim je li tojj;
nu ljepos nje vel'ju ne mogoh još nigdar
zamirit po zel'ju da tvori koju stvar.
10 Zatoj mi otvori sad se svis i pamet,
koja mi govori: "Što s' toli velmi spet?
što s' toli velmi slip? što s' toli smamljen vas?
nu pozri za mal hip prisvital nje obraz,
u kom ćeš nač ures pun rajske ljeposti
ki veći vele jes od zel'ja krjeposti.
15 Ako li na pravu tko hoće da reče,
i bil'je i travu krjepostju natječe."
Zatoj se svak čudi ljeposti nje čudnoj,
a čudo ne sudi jer može tolikoj;
zatoj se čuđu ja kako svit ne zgori,
20 ljuveno sva gdi sja jak sunce na gori.

[Br. 200]

[Da me sve nesrjeće od svita tiraju]

Da me sve nesrjeće od svita tiraju
i tuge najveće ke život skončaju,
ne more srdačce moje bit dreselo,
kad ovoj sunačce pozri me veselo.

[Br. 201]

[Sada se zvat mogu i čestit i blažen]

Sada se zvat mogu i čestit i blažen
i hvalu dat Bogu što sam bil poražen,
jer ovaj od gospoj ku stavljam na nebi
ne skriva obraz svoj, što nigda prî ne bi.
5 Sad mi da ufan'ja da se ja pojavim
i da se zdihan'ja žel'noga izbavim.
Mimo sad ne žuđu u mojih odlukah
ner da se pobludu malo njoj u rukah,
volja da u moj kril postavi pristol'je;
10 inako ljuven stril izvidat nî kol'je.
Nemoj mnit tkogodi malu stvar da želju,
da mi se sve zgodi sad ovo što velju;
da kad me zadosti pozire ljuveno,
još sčekam s radosti nje ličce rumeno,
15 od koga, Bože, kad oćutim družbu ja,
onda ću reći: sad sunačcem meni sja.

Akrostih Šišmundo.

[Br. 202]

[Misal mi zanosi ovaj vil gdi pušta]

Misal mi zanosi ovaj vil gdi pušta
dva prama od kosi niz ličca gorušta,
ali kad otvori dva svitla pozora
ter bjelji svit stvori negoli dan zora.
5 Rozom jes povezla obličje veselo,
a džiljom prinesla bijeli vrat i čelo,
iz koga jezera može bit da nose
s koraljom bisera, čim usti nje rose;
10 ar iz njih leti glas za ki svak svidoči
da rajsku ima slas ter miris s istoči.

Akrostih Marija.

[Br. 203]

[Makar svit da stane, ter što će govori]

Makar svit da stane, ter što će govori,
tebe Bog od mane nebeske satvori;
ar bired tvoj pogled da zdesna i slijeva
s dzaharom slatki med zajedno proljeva.
5 Raj ovoj satvaraš u našoj mladosti,
kad usi otvaraš pune sve radosti,
iz kojih izlazi svaka rič na vrime,
ter mene priblazi, da gdi sam ne vime.
10 A zatoj dim sada: gdi tvoj glas budem čut,
ružica, mnim, pada s biserom u moj skut.

Akrostih Marija.

[Br. 204]

[Molim te, nu me čuj, tako ti radosti]

Molim te, nu me čuj, tako ti radosti,
ter parjaj misal tuj iz tvoje mladosti;
ar onu ku velim k sunačcu priliku
za drugo ne želim negoli za diku.
5 Ruci zlat prstenčac za diku svak nosi,
a ja nju za venčac ki nose vrh kosi
i za stig od slave, ter uzmnim imam ja
krunicu vrh glave koja sva slavom sja.
10 A zatoj ne sudi tko ljubav zna moju,
ner dvorno da žudi srce mê gospoju.

Akrostih Marija.

[Br. 205]

[Mogu li da ne mrem svaki čas ljuveno]

Mogu li da ne mrem svaki čas ljuveno,
 ovojzi kad pozrem na ličce rumeno?
anđelski veseli svoj obraz gdi svrne,
 tko da ga ne želi, tko da za nj ne trne?
5 Rad bih ja človika da budem jur vidit
 nje ljepos dovika tko ne bi rad slidit
 i želil za ljubav, slatki smih kad pusti,
 er se tuj srcem lav ne more sabljusti.
10 A zatoj ja velju: nitko mi ne zabav',
 ako zna tko želju ku mi da nje ljubav.

Akrostih Marija.

[Br. 206]

**[Molim svih ki sliše od ovih pjesni
glas]**

Molim svih ki sliše od ovih pjesni glas,
onogaj najliše ki ćuti ljuven vlas,
ako ću dobrotu od ove ja slavit
jakino ljepotu, nemoj mi zabavit.
5 Rači mi jošte reć: ako se razum pun
dobrotom može steć, drugi je Salamun;
jer istom da je ovo od ove gospođe
da zla rič ni slovo iz nje ust ne pođe,
10 a nego dobrota koje nî na sviti,
kom nakon života ona će živiti.

Akrostih Marija.

[Br. 207]

[Ako nî ovo man rečeno, sunačce]

Ako nî ovo man rečeno, sunačce,
da kaže obraz van što ima srdačce,
ima bit tva ljepos bolja ner dobrota,
ter nosi svu krjepos od moga života.
5 Rajski vas jur posluh nahodim u tebi,
a nigda rič ne čuh od meda ka ne bi;
a nigda ne vidih tvoj pogled gizdavi
ner da mu zavidih na vel'jo' ljubavi.
10 More se tva mlados, moj venče veseli,
imenom zvat slados, sam obraz tvoj veli.

Akrostih AIRAM, tj. izvrnuto Marija.

[Br. 208]

[Misli se zloj ne dah, smrt makar da vidim]

Misli se zloj ne dah, smrt makar da vidim,
kad ovo ugledah od one ku slidim;
ar k meni veseli tač svrnu pogled svoj,
koliko da veli: "Ja tvoja a ti moj."
5 Razmisli, ljuveni, prijah li koju slas,
prijah li u meni za to ja oholas?
jer pođoh daleče od ljudi togaj dil,
da mi tko ne reče: "Džišmundo, što s' vidil?"
Ar vel'je radosti ukrotit ne bi kad
10 u mojo' mladosti od taj čas još do sad.

Akrostih Marija.

[Br. 209]

[Nikoje vesel'je ovi svit sad ima]

Nikoje vesel'je ovi svit sad ima
od koga svak vel'je radosti vazima.
Ovo je napokon: tuj budu gospođe,
ter svaka pod zakon venačce vit pođe
5 za stavljat vrh glave mladim ter veselim, -
za zlamen toj prave koji sad ne velim.
Jednom se namirih na tako' radosti,
ter krunu zamirih od moje mladosti.
10 Stojaše zajedno s gospođam u družbi,
kojim bi pravedno da je svit na službi.
Togaj dil pristupih kako plah jelenčac,
ter glasom zaupih: "Svijte mi jur venčac."
Svaka njih poteče; zatoj se nađoh rad,
15 najliše gdi reče: "Veselo majde sad!"
Radosno čuh dosti mê srce ljuveno
gdi se tej mladosti natječu skroveno
koja će brže svit i lipše venčac moj,
er da im gre o svit, dosta bi bilo toj.
20 Ja Boga li moljah da ga prî taj savije,
ku željah i voljah ner pokoj i zdravje.
Ter mi se umoli vladalac od zvizda, -
zatoj se oholi život moj i gizda, -
ar ga taj pri savi ku dvorim za slavu
i meni postavi još sama na glavu.
25 Tada ja protrnuh ljuvenom kriposti,
ter se vas obrnuh protiv nje liposti;
i tu joj zahvalih priklono s ljubavju,
ter od svih ostalih čestit se ja pravju.
Zač meni jur trpe još one radosti,
30 ter na me sve vape iz glasa mladosti,
moleći ljuveno da im ja kazuju
toliko svršeno zašto se raduju.
Ja zatoj uzvelim: "Hoć da vam sve rečem
zašto se veselim i rados svu stječem?"
35 Prvo im govoru kako se zgodi toj,
a posli otvoru ljuveno venčac moj,
ter pravim: "Gledajte zač mi su radosti
i tugu ne dajte reć mojo' mladosti;
jer ona čudna stvar veliku ima moć
40 da mene nikadar ne bude rados oć."
Ovo tuj tko vide, svaki njih uzbijesni
i moćno zavide mojojzi ljubezni.

Još ondi što reku, ovo ću praviti:
"Ovomu čovjeku nî druga na sviti."
45 Zatoj se uzvišu u mojo' mladosti,
ter kažem i pišu od ove radosti;
jer bih rad na nebi nje slavu postaviti,
koja se po sebi dostoja proslaviti,
50 koje'zi od prave da ne gre ljubavi,
ne bih čul od slave venačac na glavi;
ni bih se radosti oćutili nikad,
da od nje mladosti ne sčekam ovi dar.

[Br. 210]

[Meni ja kad stavljen oćutih na glavi]

5 Meni ja kad stavljen oćutih na glavi
venćac bil i crljen, vas ostah u slavi,
ar me njim okruni onaj vil od gospoj
ka s vrhom napuni vesel'ja život moj.
10 Rado jo' pohvalu na tadi dar stvorih,
zać vidih ne malu da milos izdvorih.
Jošte se obazrih na slavnu nje mlados,
ter malo ne zamrih za ljubav i rados,
ar se mnjah u broju ne jedan nu prvi
od Grka ki Troju puštaše u krvi.

Akrostih Marija.

[Br. 211]

[More se zvat kamen i mramor studeni]

More se zvat kamen i mramor studeni
tko godi sad plamen ne ćuti ljuveni,
anđelski gđi poje ova vil gizdava, -
među sve gospoje sunce je i slava.
5 Riječi nje i pjesni takoj su ljuvene
da človik uzbijesni i željom povene,
jer kada pušta glas što morske serene,
pravo bi lis ni vlas da vitar ne krene;
10 ar sve što ima duh (tu joj Bog da kripos),
sve stoji u posluh, kad spiva nje lipos.

Akrostih Marija.

[Br. 212]

[Moreš li, sunačce, izustit rič jednu]

5 Moreš li, sunačce, izustit rič jednu
ku moje srdačce ne scini svu mednu?
ar slavni pogled taj obrnut tač ne mož,
kad ne mnim da je raj na svitu drugi još.
Rači me togaj cić, gospoje, jedan dan
u tvoju družbu prič, neka sam blažen zvan;
ar ovi ljuven stril mira mi čas ne da,
dokli se u tvoj kril život moj ne zgloda.

Akrostih Marija.

[Br. 213]

[Slatko me zadosti ovaj vil pozire]

5 Slatko me zadosti ovaj vil pozire
za kojom sladosti moja svis umire,
ar na me gizdavi kad svrne pogled svoj,
uzmnim ja da pravi, da veli: "Ti si moj!"
Toliko veselo satvori svoj ures,
svoj obraz i čelo, da mene smamil' jes.
Oh, što ja viđu van da srcem nosi toj,
skoro bi blažen zvan i čestit život moj.

Akrostih SATO, tj. zato?

[Br. 214]

[Dokole ja željah viditi vil ovu]

Dokole ja željah viditi vil ovu,
ino jur ne veljah ner da se nje zovu;
toliku držah čes u milos priti njoj,
jer slavni nje ures zamami život moj.
5 A sad me govorit može nje sluga svak,
kad od nje izdvorit može rič moj žitak;
ter kad mnih sve sasvim da živem u pokoj
gdi se nje sluga vim a venčac ona moj,
10 tadaj mi ljubezni zadaše žestok jad
i željne boljezni, da nisam živit rad;
jer viđu da služu gdi sam ja obljubljen,
ter jošte ne družu; zatoj sam izgubljen!
Ar kad me za zdravje nje ljepos uprosi,
15 grlo mi nje slavje svu pamet zanosi,
ter ino odsela ne želim ni tužu
nego nje vesela da ličca sadružu.
Pravlju još u meni: neću ja imat lik
u želji ljuveni po sve dni, po vas vik,
20 dokole u rukah onuj stvar ne vidim
ka čini u mukah ljuvenih da blidim.

[Br. 215]

[Pride bih znal, Bože, što je sad na nebi]

Pride bih znal, Bože, što je sad na nebi
(što znati ne može živ človik po sebi)
ner ću znat moć misal onojzi od gospoj
kojoj sam zapisal na posluh život moj;
5 zač slatko pogleda nje ljepos sve k meni,
a združiti li ne da svoj obraz rumeni.
Ako me ne želi za svoga nje ukras,
zač k meni veseli obraća svoj obraz?
10 To li me još ljubi, zač svojo' mladosti
i mojo' dni gubi s kom biše radosti?
Ne zna li nje ures što se je kajati
i koja rados jes dobre dni zbrajati?
ne zna li što će čut u svojoj pameti,
kada jo' drag u skut kako stril doleti?
15 Ne pozna, mogu rit, ništo toj, kad ljubav
ne pozna, koja mrit čini me, dim uprav.

[Br. 216]

[Kitice, ti pođi, dokole pođu ja]

5 Kitice, ti pođi, dokole pođu ja,
k onojzi gospođi ke ljepos suncem sja,
tere me prida' njoj, jeda me ne zgubi,
dokli se život moj nje ličca naljubi. -
"Ja nijesam svezana, svezan je nu oni
ki, vilo sunčana, mnom ti se pokloni;
s mene ćeš tuj uzu od zlata razdriješit,
njegovu nu suzu hoć li kad utješit?

U Dublinskom rukopisu pjesama Džore Držića, pronađenom 1965, nalaze se stihovi 5-8, sa naslovom Ptica svezana govori vili. (V. pj. LXXXVIII u VI. dijelu)

[Br. 217]

[Neka znaš, sunačce, očito umiru]

Neka znaš, sunačce, očito umiru,
očito srdačce za žalos razdiru,
kolikrat moj razum oni dan spomene
kad s tobom sam u drum ugledah ja mene;
5 koja me za ruku tač prija obično
tere mnjah za muku vesel'je steć vično,
ter začeh govorit sam sebi skroveno:
sada ću izdvorit nje družbu ljuveno.
10 Ovo je dan oni odvika ki želim,
koji mi Bog doni, neka se veselim;
ovo je kad blažen zvat ću ja ljuven stril
kim stoju poražen dokli sam van nje kril.
A sad je na vrime prišal rok, čas i vik
da slavno nje ime meni se da za lik.
15 Još pravljah: ovo čes koja me namiri,
koja sad uzrok jes želje mê da smiri.
Danu taj misal sva, neka znaš ružice,
neka zna ljeupos tva, meni bi s tužice,
zašto mi sva rados kako tma pomrče,
20 zašto mi sva slados srid grla ogrče,
zašto mi vesel'je u plač se obrati,
ter je toj dresel'je život moj da skrati,
pokli me za straža ti ne hti, sunačce,
koja stvar poraža mê željno srdačce.

[Br. 218]

[Želeći ovu vil ljuveno da združu]

Želeći ovu vil ljuveno da združu,
od ke mi ljuven stril skonča put i dušu,
ličce mi povelu sve biješe u tuzi,
dan i noć dreselo ne lipše da suzi;
5 ter da tač ne hođu, odlučih ne mučit,
nu tom se s njom zgođu, prem jo' se preručit.
Ali vlas nikadar mē srce ne ima
za niku takuj stvar za ku se ne prima.
Jednom jo' li rekoh po način otajski
10 za oblas ku stekoh prid obraz nje rajski;
vaze me nje rados usiono uprašat:
"Što ima tva mlados, hotij mi sad kazat,
jer oto sam vidiš da gredeš istom živ,
ter veneš i blidiš; što je taj na te gniv?"
15 U mukah ondi ja najprvo za mal hip
pozirem gdi nje sja sunačcem obraz lip,
ter htih reć jer sam zdrav u snazi i puti,
ner samo za ljubav srce mē što ćuti.
Sta ter me izruči moj niki ki reče:
20 "Sve ono, zna', muči za ljubav i steče."
Ljuvena ter krjepos srce me protgnu,
kada se nje ljepos na mene obrnu
i reče tuj meni nje obraz ljuveno:
"Boga dil ne veni tolikoj svršeno!"
25 Tuj kako gospoji svapi mē srdačce:
"U meni ne stoji, prisvitlo sunačce!"
Cić toga još sta rit: "Da u kom stoji toj?
tko takoj čini mrit i skončat život tvoj?"
Ja rekoh oni čas: "U slavi od svita
30 koja je meni čas i kruna povita;
a to sve stoji toj u tojzi ku rekoh.
Eto ja sve ovoj za ljepos nje stekoh!"
Na vas moj odgovor još reče: "Ne veni!"
Zatoj ja razgovor oćutih ljuveni,
35 zatoj se još uzdah da slavna nje mlados
gorki će moj uzdah obratit u slados.

Akrostih Slavušica.

[Br. 219]

[O slavna liposti svitlja ner sunačce]

5 O slavna liposti svitlja ner sunačce,
koje tve kriposti ne ćuti srdačce?
jer kad tî izide kako cvit bisera,
mnih nika vil pride ali zmaj s jezera.
Misal mi sva pođe, pamet se zamuti,
zač take gospođe nigda stril ne ćuti;
er kad se nasmija ali rič satvori,
zavije, mnih, zmija ter anđel govori.

Akrostih Ojme.

[Br. 220]

[O slava od gospoj, anđelska liposti]

O slava od gospoj, anđelska liposti
ka nosiš vas opoj ljuvene kriposti!
O slava i hvala koja s' glas i pravu
plemštinu svu dala našem naravu!
5 O slava i gizda svakomu človiku
koja se nam izda za milos i diku!
O slava i rados, tvoju Bog lipotu
darova za slados na semuj životu!
O slava i venčac kojom je vas svit blag
10 jakino prstenčac u kom je kami drag!
O slava i kruna skićena s mirisom
koja si sva puna bisera s grimizom!
O slava, u družbi zazrit mi ter nemoj,
jer tebi na službi darovah život moj!
15 O slava od svita koja si u tanceh
vesel'jem povita u slavnih pjesanceh!
O slava od slave, slavom te zove svak,
er ljudi svi prave da ti je ime tak'!
20 Neka me pokripi, gospođe gizdava,
tvoj obraz prilipi u kom je sva slava!

[Br. 221]

[Doj, višnji moj Bože, veliku t' ima moć]

Doj, višnji moj Bože, veliku t' ima moć
poznati tko može što će bit ali doć;
kako je on poznal, kad javi svît ovu,
tko jo' je ime dal da Slavom nju zovu.
5 Zač birek krjeposti poznal je od zvizda,
jer u nje ljepasti zbrat se će sva gizda,
koja se dostoja pripivat u slavi
i da se gospoja od slave još pravi.
10 Ter će vik uviku i po sva vrjemena
sloviti za diku glas od nje imena;
zašto ja ne vime na svitu dosada
da veće toj ime g dilu se priklada.
Uresni nje uzras kako cvit izniče,
15 od koga vas ukras k sunačcu priliče;
ter kako Dijana među vil od gore
ona se izbrana visinom reć more.
Kad vidim prislavnu nje lipos gdi hodi,
mni mi se po ravnu da tanac izvodi;
20 toliko gizdavo uzgrede nje rados,
ter mogu reć pravo: zamami svu mlados.
Kada li obraz svoj u ljepos postavi,
svak bude reć ovoj: "Ovo raj gizdavi!"
zač u njem ugleda svitlosti sončan'je,
koja se mnit ne da da ima skončan'je.
25 Pozrite nje čelo, u kom će svak vidit
još ništo veselo što čini zavidit,
što hrlo človika s vidin'jem razdili, -
svitloća tolika na njem se zabili.
Gdi čista grimiza toli se dobavi
30 kim ličca naniza, ter gore ljubavi?
ter birek da prosu niza nje naredno
bili džilj i rozu, da cafte zajedno!
Kad ona otvori dva svitla pozora,
svitlje dan ne stvori istočna taj zora;
35 ter toli izročit pridragi nî kamen
ki more svidočit od očic nje zlamen.
Tko da tuj ne susta u želji ljuveni,
gdi cafti iz usta njoj koralj crveni
purpurom van roze? ter kada govori,
40 jakino od rose da se cvit otvori.

U željah što hrlo on začne umirat
pribilo nje grlo tko stane pozirat?
Zač birek sve da je povito džilji još;
zatoj se gledaje, človiče, zabit mož.
45 Stani svak misleći ove nje liposti
koje ja izreći ne imam kriposti;
jer vele veće jes negoli govoru
prislavni nje ures za milos ki dvoru.
50 Nu kad bi postavil tko pamet na nje um,
tadaj bi sam pravil: "Ovdi je vas razum,
ovdi je vas razbor koji bi dal odvit,
ako bi gdi na zbor stekal se vas sî svit."
Zatoj je, dim, ovu slaviti još pravo
i Slavom da zovu nje ime gizdavo,
55 ako bi Homero i Virgil na sviti,
koji su jezero lijepu stvar slaviti.

[Br. 222]

[Sve bi se človikom vazelo govorit]

Sve bi se človikom vazelo govorit,
a ja bih bosilkom vazel se satvorit
ki ova vodicom svaki čas poliva,
a vlasi ter licom jak sunce obsiva.

[Br. 223]

[Draž a je viditi, lipša ner sunačce]

Draž a je viditi, lipša ner sunačce
koju bih sliditi ne štedil srdačce;
nu nisam fenice, da se opet pojavi,
kada me nje lice ljuveno otravi.

5 Ne bil'jem ni travom, kom lovac zvir strilja,
nu ranom nezdravom ka nigda zacilja;
zaman je svaki red i staric mađije,
ako će nje pogled ki meda slađi je.

[Br. 224]

**[Pod nebom stvar veću ne želim ni
pitam]**

Pod nebom stvar veću ne želim ni pitam
ner vazda da srjeću ovaku susritam.

[Br. 225]

**[Pokli t Bog da kripos, ružice, na saj
svit]**

Pokli t Bog da kripos, ružice, na saj svit
da si ti sva lipos, daruj mi tadi cvit,
neka se proslavlju po družbi jur mojoj
i da te postavlju slaveći vrh gospoj.

[Br. 226]

**[Glasom ja dan i noć prizivam
krjeposti]**

Glasom ja dan i noć prizivam krjeposti,
jer slavit sa svu moć rad bih tve ljeposti.
Raju sja danica od zvizda najsvitlja;
tako j ctiš, Anica, međ vilam svih liplja.
5 Akvile krjeposti nitko nas ne ima,
ter se tve ljeposti pozirat ne prima;
cić ako tko gleda veseli tvoj obraz,
stvari se od leda ter kopni kako mraz.
Jer sjaje promineš i kud se ti ozriš,
10 svitlostju prosineš ter suncem sva goriš.
Od raja dar imaš da t' ličca zorom zre;
ljepos vil vazimaš ka godi s tobom gre.
Zato je svak vesel, obraz tvoj videći,
zato je svak dresel, srcem ga slideći;
15 ar si drag viditi, moj venče gizdavi,
nu je trud živiti u željah ljubavi.

Akrostih Gracioza.

[Br. 227]

[Što ću reć, ružice, pokli me neć slišit]

Što ću reć, ružice, pokli me neć slišit
ni mi ćeš tužice ljuvene utišit?
Jer što ja govorih sva moja godišta
i službu ku stvorih, ti scijeni za ništa.
5 Zatoj me ostavi, izbrani cvite moj,
kad za lik ljubavi neć mi dat obraz tvoj.
Možebit, da tebe ne poznam ja dosad,
ne bih sad od sebe viditi konac rad;
volja još da zlobom budem ti služio,
10 mnju moju da s tobom ljubav bih združio.
Nu jer bih prav sužan prid tvojom ljepotom,
togaj dil ja dužan birek sam životom.
Da vidiš ti, Bože, jer ovu človik živ
trpiti ne može nepravdu i nje gniv;
15 ovo ja na svit saj ne imam stvar inu
negoli gorki vaj za družih krivinu.

Akrostih Šišmundo.

[Br. 228]

[Za ljuven razgovor stojah ja u sjeni]

Za ljuven razgovor stojah ja u sjeni
pod jedan lip javor na travi zeleni,
kad vidih vil jednu da k meni doteče,
koja mi rič mednu iz glasa tuj reče:
5 "Ali si na ovo sunačce izišal,
ali je što novo što si tuj sam prišal?"
Pomni mê srdačce da ovo učini,
zašto se sunačce sama jur procini;
zato jo' rekoh ja: "Moj cvite rumeni,
10 sunce me obasja, kad pride ti k meni;
a što mi još veliš što sam ja ovdi sad,
ter ako znat želiš, tebi sam kazat rad:
svak koga jur tište ljuvena služen'ja,
on, prave, ne ište od ljudi združen'ja,
15 da cjelje gospoju razbira od službe;
zatoj ja sad stoju sam ovdi bez družbe."

[Br. 229]

[Draže nî človjeku poslušat ner meni]

Draže nî človjeku poslušat ner meni;
nu što ćeš da reku, moj cvite rumeni?
Ako bih tvu lipos proslavit hotil ja,
nî moja toj kripos, ter mi se ne prija;
5 to li se potužu što pati život moj,
želeći da združu gizdavi obraz tvoj,
nećeš mi vjerovat. Zatoj te ja molju,
kad mi nî mirovat za željnu nevolju,
10 nemoj mi prikladat k tužicam žalosti,
da mojoj smrt zadat ne budeš mladosti.
A kad bi jur dala ti meni smrt prijeku,
komu bi tuj hvala, ja ne vim da reku;
koris bi li meni, jer ne bih ja plakal
u želji ljuveni živu smrt i pakal,
15 koji me umara, koji me mori sve,
koji me izgara, odkli znam lice tve.

[Br. 230]

[Gospođe, za mene govorit nî pjesni]

Gospođe, za mene govorit nî pjesni,
ar život moj vene cjeć tvoje ljubezni,
ter meni proplakat većma je obično,
većma je uzdihat i cvilit prilično.
5 A toj znaš i sama da tvoje radosti
vel'ja su zamama mojojzi mladosti;
ner ako ne haješ i znat se ne činiš,
ter mene puštaješ ljuveno da hiniš.
10 Ako jur odluči navlašto činit toj
dokli se izmuči ljuveno život moj, -
da ti Bog satre moć i tvoju odluku
ku činiš dan i noć da patim tuj muku.
Nu to li ne znaš još me željne ljubavi,
neka ju znati mož, nu pamet postavi:
15 ovo ti dim uprav, prisvitlo sunačce,
za tvoju da ljubav vene mê srdačce;
za tvoju još rados život ću izronit,
ako me tva mlados ne bude zaslonit;
ako me tva ljepos ne bude pomilit,
20 ljuvena, znaj, krjepos smrt mi će udilit.
Hotij toj virovat, ružice, Boga rad,
neka ja mirovat za mal hip budu sad.
Reci mi takođe ako me neć ljubit,
prisvitla gospođe, da mi nî dni gubit;
25 da te daj ne slavju, ka slavu, mnih, da hoć
zaplatit ljubavju i da me neć tač oć.
Li da te ne želim, činit ja ne mogu;
danu se man, velim, ne služi ni Bogu!

[Br. 231]

[Začuh svak gdi slavi, diklice primila]

Začuh svak gdi slavi, diklice primila,
tvoj ures gizdavi, da cafti vrh vila.
Nu što će sliditi? postavih svu krjepos,
kako bi viditi tvoju moć gdi ljepos.
5 Ter dobro tvoj ures glas velik da tvori,
nu vele veće jes negli se govori;
jer kom te ja uzrih, diklice gizdava,
u meni ončas rih: ovo je sva slava,
ovo je sva gizda, ovo je oni cvit
10 koga će do zvizda uzvisit ovi svit;
u tebi zač zgledah ljeposti tolike,
kojojzi reć ne dah pod suncem prilike;
ter tebe okrunih ljepotom vrh gospoj,
a želje napunih ljuvene život moj.
15 Odtole ja veće ne imam pokoja,
svaki čas želeće da mi si gospoja,
svaki čas cvileći u tuzi ljuvenoj
i željom želeći da bih zvan sluga tvoj.
A toj se sve vidi u mojem obrazu,
20 u željah gdi blidi kako cvit na mrazu.
Zatoj te ja molim, ako ćeš, ružice,
da se već ne bolim ni paću tužice,
daruj mi za rados tvoj obraz gizdavi,
neka te ma mlados spivaje proslavi;
25 neka ja postavljju tve ime u pjesni
i da ja ozdravlju od želne ljubezni,
ku moćno ukrijepi u moje srdačce
tvoj obraz prilijepi, prisvitlo sunačce.
Zato te još zovu, diklice, sa svu moć,
30 ne čin' me da plovu u željah dan i noć;
ne čin' me da tužu ovako dan za dan,
nu da te sadružju, ter ću bit blažen zvan.

[Br. 232]

[Ne mogu biti zdrav, gospođe gizdava]

Ne mogu biti zdrav, gospođe gizdava,
zašto mi tva ljubav zdravu bit ne dava.

[Br. 233]

[Bisere gizdavi, biser te svak zove]

5 Bisere gizdavi, biser te svak zove,
biserom svak pravi tve ime da slove;
biser te svak veli, nu slavni tvoj obraz
većma se poželi negoli biser vas.
Zatoj me, ružice, molju te, zabrani
od željne tužice koja me sve rani,
koja me sve cvili, koja mi smrt tač jes,
ako me ne smili biserni tvoj ures.

[Br. 234]

[Mnil ne bih nigda ja da oni lip obraz]

Mnil ne bih nigda ja da oni lip obraz,
iz koga sunce sja, nosi jad i poraz;
ar kaže u sebi anđelsku dobrotu.

5 Nu togaj sad ne bi mojemu životu:
razdor mi učini od srca kako lav,
koji čas procini da želim nje ljubav;
i pozor izbrani i ličce veselo
od mene sve brani, - zatoj grem dreselo!
10 Ah, mene zatrudi u ljubav bez lika,
ter nitko ne sudi po ličcu človika!

Akrostih Marija.

[Br. 235]

**[Mnogo mož, gospoje, moj venče
veseli]**

Mnogo mož, gospoje, moj venče veseli,
nu ne mož da moje srce te ne želi;
ar se je utvrdil ljuven plam, sunačce,
5 koji je razgrdil željom mê srdačce.
Rad togaj u gnivu ne drži život moj,
ako ćeš da živu veselo sluga tvoj.
Jeda li stvorit mož da te ja ne želim?
ali te molju još, hoć da se veselim?
10 a ti mi dopust' toj, kad me neć u družbu;
neću t' ja htit zatoj manju čas i službu.

Akrostih Marija.

[Br. 236]

[Onojzi ku sliđu nî birek zadosti]

Onojzi ku sliđu nî birek zadosti
obraz nje da viđu pun svake radosti,
nu jošte iznasi svaki čas na prozor
prosute tej kosi koje su moj umor;
5 zato joj niz bil vrat na prame sve lete,
jakino preden zlat kada se rasplete;
ter isto dim ovoj: nî način taj na svit
u koji vlasi svoj' ne stane ona vit.
Pod nebom od zvizda nî, ni će bit potom
10 od ove da gizda slaga se lipotom;
ja mnju da sunačcu puštala ne bi red,
ter u svom srdačcu ne ima drugu zled.

[Br. 237]

**[Ner tko je kamen'je, a svak bi mogal
rit]**

Ner tko je kamen'je, a svak bi mogal rit
jer ova zlamen'je na dobro ima prit;
zatoj se vili toj odlučih pomolit
da ne da život moj ljuveno već bolit.

[Br. 238]

[Molim te, sunačce, nemoj mi zazriti]

Molim te, sunačce, nemoj mi zazriti
er ti me srdačce odlučih izriti.
Anđelski tvoj obraz i ličce biserno
stavi me u poraz ljuveni čemerno;
5 rič svaka od usta, u kojih nosiš med,
želju mi dopusta da kopnim kako led,
i slavni pozor tvoj, grlo, vrat i kosi
činiše život moj da željom smrt prosi.
10 A zatoj iz tuga vazeti ako me ć,
učini da sluga ja se tvoj mogu reć.

Akrostih Marija.

[Br. 239]

[Molim se jednu stvar tvojojzi radosti]

Molim se jednu stvar tvojojzi radosti,
da mojo' ljuven dar ne tajiš mladosti;
ar meni nî veće inako života,
zač ljubav toj neće i tvoja ljepota.
5 Rači me uslišit, ali te još molju
da budeš utišit ljuvenu nevolju;
jer ako daš umrit za pravu još ljubav,
poslinji, mogu rit, er sam bil sluga prav,
10 a ti se ć ozlobit, ter žalim ja veće
gdi ćeš glas zal dobit ljeposti hoteće.

Akrostih Marija.

[Br. 240]

[Molim te, sunačce, promisli štogodi]

Molim te, sunačce, promisli štogodi
da moje srdačce cvileći ne hodi;
ar obraz tvoj slavni i ličca sončana
mene su pripravni viditi skončana.
5 Rad togaj još molju, moj cvite rumeni,
čin' da se ne bolju u želji ljuveni;
ili me od službe ljuvene slobodi,
ili me od družbe od tvoje čas zgodi.
10 Ako mi tuj milos ne stvoriš, dim uprav,
meni je usilos umriti za ljubav.

Akrostih Marija.

[Br. 241]

[Gospođe, zač prosiš jer mi su tužice]

Gospođe, zač prosiš jer mi su tužice,
kad ljubav ponosiš od vjerna služice?
ar željno povenut potribno meni jes,
kad godi spomenut budu ja tvoj ures
5 u kom se raj veli, gizdava ružice,
ter se toj ne želi bez željne tužice.
Ako li tuj želju ima tve srdačce
da se ja veselju, prisvitlo sunačce,
10 stvori mi tuj milos da te ja sadružu,
ter mi će bit silos da veće ne tužu;
zašto je tvoj prirok da se ja dresel'ju,
također bit uzrok mož da se vesel'ju.

[Br. 242]

[Onojzi ku ljubim rekoh ja uz tužbu]

Onojzi ku ljubim rekoh ja uz tužbu:

"Ne čin' tač da gubim posluh moj i službu;
jer ću ja iscvilit sve moje dni zamañ,
ako me pomilit ne budeš niki dan."

5

Tadaj se obrnu nje lipos ljuveno,
zatoj ja vas trnu i venem skroveno,
zatoj mi svaki čas još pamet utječe
spominat slatki glas, "Ne boj se" kad reče.

10

Misal je toj veća ka me će ispržit:

što mi se obeća kad se će izvršit?
Zašto se mâ mlados tim pase još na svit,
želeće nje rados jak sunce mrzal cvit.

[Br. 243]

[Slatko me ovaj vil pozire očima]

Slatko me ovaj vil pozire očima,
koja slas ljuven stril iz mene vazima;
jer bired sve slavna nje ljepos da pravi:
"Ovo sam pripavna za lik tve ljubavi!"

[Br. 244]

[Pomisli, ružice, što stvori jučera]

Pomisli, ružice, što stvori jučera,
jer mi da tužice gorčije čemera;
jer želje ljuvene napuni život moj
ter mlados sva vene, želeći da sam tvoj.
5 Ar ono ljuveni procinih ja zlamen,
ter začuh u meni na srci gork plamen;
a s druge li strane razmislih u sebi
jer moje lik rane imat će u tebi;
10 koji lik ne nađoh u travi ni zel'ju,
toj čini da zađoh u čudnom vesel'ju.
Zatoj te ja molju i zovu ružicom,
čin' da već ne bolju ljuvenom tužicom.

[Br. 245]

[Odkole ne skriva ovaj vil svoj ures]

5 Odkole ne skriva ovaj vil svoj ures,
pamet mi uživa njekoju vičnu čes
i niku slas novu. U kojoj sladosti
čestit se ja zovu među svom mladosti,
zašto sam stanovit nje lipos da radi
da svaj stril jadovit milostju osladi,
ter da mi pokripi srdačce ljuveno,
koje mi rascipi nje ličce rumeno.

[Br. 246]

[Ne mogu ne slavit dan i noć vil ovu]

Ne mogu ne slavit dan i noć vil ovu,
ni mogu ne praviti ne ures stvar novu,
gdi smihom obrnu na mene svoj obraz
ter čini da trnu i kopnim kako mraz;
5 ter čini da želim dovika nje slavu
i nad sve da velim nju slavom gizdavu.
Jer mi se satvori sunačce nje mladost
i suncem mnjah gori anđelska nje radost,
kojojzi prilične ne nađoh liposti,
10 zač u njoj sve vične procvicu kriposti;
zatoj se pouzdah nje lipos još moliti
da želni moj uzdah ne pušta već boliti.
Tada ja od vel'je radosti vas zađoh
za čudno vesel'je što tuj čuh i nađoh,
15 kad reče: "Cvite moj, drž' ovo skroveno
ter cvilit već nemoj ni tužit ljuveno;
zač me tva primaga ljubav ku ne kažu,
zatoj sam sad naga, tvoj da jad utažu.
Ako ti jur blidiš cíc moje ljubezni,
20 skoro stoj, da vidiš konac tej boljezni.
Hrlo će svrha doć tvojemu porazu,
ako ka bude moć u mojem obrazu;
zatoj već ne želi tko ti će čut tužbe,
nego se veseli između sve družbe.
25 Rano ćeš bit u skut od moje ljubavi,
ako me budeš čut, moj cvite gizdavi;
zamalo pokrsmaj, molju te Boga dil,
a potom kako zmaj doleti u moj kril.
Tuj se ćeš izvit moć ljuvene boljezni
30 i tuj ćeš na lik doć od željne ljubezni."
Kad sam ja toj slišil, tko čuješ, što t' se mni,
jesam li utišil tuge tuj od svih dni?
jer ništa u željah o sebi ne znah ja,
negoli sve veljah: ovo ka suncem sja;
35 ter hvalu i slavu gdi imah njoj poniti
a obraz i glavu do zemlje prikloniti,
istom rih: "Gospođe, viđu ja da sam tvoj."
Tuj ljepos nje pođe, nasmijejav obraz svoj,
i tuj se veće još oćuti ufan'je.
40 Tko sliši znati mož što je mê uzdan'je!

[Br. 247]

[Svemogi moj Bože, molim te, ako glas]

Svemogi moj Bože, molim te, ako glas
umrlih prit može prid vel'ju tvoju vlas,
čin' da se nagledam pridrazih, a potom
sebi čas da ne dam živiti životom.

5

Ako li, Bože moj, umrlih ne slišiš,
ter nećeš stvorit toj da mene utišiš,
a ti me porazi, da mnom nî spomene,
kad mili ter drazi dalek su od mene.

[Br. 248]

[Za službu svaki čas pogledah radosti]

Za službu svaki čas pogledah radosti
od te ka ima vlas vrh moje mladosti,
zašto se zateče smilit me nje obraz
ter svrši što reče; zatoj sam vesel vas,
5 jer imat mogah dar kojim bih odlučan
plaćen bit, što igdar ljuveno bih mučen.
Ar gdi grem dreselo, vidi me jedan dan
ter zaupi veselo: "Svrzi zlu volju van,
zašto t' se podobe ljuvene krjeposti.
10 Neću već da znobe moje te ljeposti;
prî nego iskoči na goru mjesečac,
prid' da ti dam oči, jer si moj venačac."
Misli svak ljuveni taki dar tko ima
kolika jur meni rados se tuj prima!
15 kolikrat spomenih toj vrime prikrasno,
u svako povenih, želeći prikasno!
Utoj se oni hip približi k vrjemenju;
taj čas se spravih lip k rajskomu imenu.
Pun idoh radosti, a kad bih u nje kram,
20 mojomzi mladosti ne bih ja voljan sam:
ne mogah naprid poć, toli se stideći,
toliku scijenjah moć nje ljepos videći.
Danu bi srce lav, ko se prî bojaše,
ter pođoh gologlav gdi vila stojaše;
25 dvorno se poklonih, u darov zatime
sebe joj sam ponih slaveći nje ime.
Goraše svital raj u ličcu toj fravi;
pride, - mnjah sleti zmaj, kada me pozdravi.
Oh, život zavinu, kom pusti slatki glas,
30 ki smišlju jur vinu, - strne mi svaki vlas!
K sebi me primili ter venčac svi hrlo
rukami pribili i kruni me grlo;
celov mi ne brani na moje tužice,
u kom slas dohrani od rajске ružice.
35 Tač ne sta velik hip, nazva me jelinka:
"Je li ti već nalip na srci pelinka?"
Ja imah smilosti u obraz gospojen,
ter čudnom milosti bih kako opojen,
ter na rič prizlatu ka side s rozami
40 odgovor podah tu [s] željnimi grozami:
"O kruno gizdava ter venče zeleni
komu je sva slava što biješe Eleni,

na svitu nî meni vesel'jem prilika,
moj cvite rumeni i moja sva dika.
45 Blažene one dim ovako ki traju;
evo se sad vidim i scinim u rajju.
Tko bi bil ustriljen ljuvenom krjepostju,
pak da je nadiljen ovakom ljepostju,
ne bi li ranici lik imal u mukah,
50 vidiv se danici ovakoj u rukah?
jakino ja tebije ke ljepos suncem sja,
zavidim sam sebije, er se tvoj zovu ja."
Na tadi odgovor vesel smih satvori
ter sinu vas nje dvor, mnjah raj se otvori.
55 Zatoj se još hrlo upustih tada ja
ter prijah nje grlo, zač ona me prija,
toliko jur drago, toliko obično,
koliko jur blago da nam je sve vično.
Ne more znat se red tko veće nas ljubi,
60 pri kojoj ljubvi med svoju slas izgubi;
ter misto ne ima ni grlo ni lice
što celov ne prima od one diklice,
ka meni nimalo ne prosti za milos.
A naprid ostalo kazat mi nî smilos,
65 zašto bih uzrok bil od željne boljezni
komu bih spovidil ostale ljubezni.
To li bi tko pozrit mogal nam tuj mlados,
mogal bi dobro rit: "Ovdi je sva rados!"
I tko se jur blazi mogu zvat pravedno
70 ner mili ter drazi kada su zajedno,
gdi čase sve traju u slatke celove?
Ja scinjah po rajju da život moj plove;
toli se zovih rad er pravljah sam sebi:
jesam li na svit sad ali sam na nebi?
75 Da kada nje ljepos svoje ust' otvori,
Božja me mnjah krjepos vičnoga satvori,
zač reče: "Venče moj, uresan ružicom,
cviliti već nemoj ljuvenom tužicom:
ti si moj razgovor, ti si cvit veseli,
80 ovi t' se veće dvor zatvorit ne veli.
I tvoj bi odprî plač utješén po meni,
nu se je moglo tač, moj džilju rumeni,
ar sam ja takod još cvilila za ljubav;
toj i sam znati mož, ako ćeš reć uprav.
85 Kad spivah ja pjesni, što u njih tad veljah
neg da t' me ljubezni otvorim ke željah?
ter iskah pute sve kako bih u kril moj
vidila ličce tve; oto bi sada toj!
Oto se zgodi sad, oto se sad zgodi
90 u željah da gork jad život vas ne vodi."

Kad ovo izreče nje ures gizdavi,
oni čas doteče s velikom ljubavi,
uz moje ter lice prinese obraz svoj.
Zatoj rih: "Svilice, sliši me čas ovoj!
95 gospođe, toli reć mogla mi još ne bi
što ne bih mnogo već viroval ja tebi.
Zatoj ti imam har, i hvalit u slavi
neću stat nikadar tvoj ures gizdavi."
Zatim s njom povratih minuto sve vrime,
100 ko zaman ne stratih, - kazat ga ne vime.
Potom vas protrnuh videći blizu dan,
ter riječi obrnuh: "Vrime je meni van!"
Toj vila čuv reče: "Moćno t' me ucvili,
kuda mi uteče, oh, džilju pribili?"
105 Raskriliv ruci pak pade se na me sva;
za grlo stasmo tak' velik čas obadva.
Još da me udvori i darom daruje,
prsi bil' otvori ke sunca varuje;
nu za svoj razgovor meni se stvori mni,
110 neka se u nje dvor opet jur meni ckni.
Li jur toj zamami svu misal i pamet
i čini željami ljuveno da sam spet.
Reče dan: "Ovo sam!" zatoj se bojasmu.
Nu misli svaki sam kako se rastasmo!
115 Ove li danke ja ne prijah s pokojom,
želeći da prija vidim se s gospojom.

Akrostih Šišmundo.

[Br. 249]

[Što tužih, toj dosta! odkoli život moj]

Što tužih, toj dosta! odkoli život moj
na slavni svit posta, ne prija dobro toj;
jer suncem ku zovem od moje mladosti
čini me da plovem po rajskoj sladosti.
5 Sad ino ja, Bože, ne želim ner zdravje,
pokli mi bit može na ličcu uzglavje;
makar mi ova vlas može bit na svitu
da shodim nje obraz jak pčela po cvitu.
10 Vazmi svak za svoj trud tuj platu od zlata,
meni je za moj blud u krilu sva plata.
Neka ti svak žudi iman'ja veće steć,
i moj mu dil budi, slobodno mogu reć:
dosti se zovu blag po srići ljuveni,
onomu kad sam drag tkono je drag meni.
15 On ki znat sve želi, što me sad ne kuša
što se tač veseli život moj i duša?

Akrostih Šišmundo.

[Br. 250]

[Uresna krunice, sva dragi kamenak]

Uresna krunice, sva dragi kamenak
u kom sja danice prisvitli plamenak,
povita biserom i cvitjem od raja,
izvrila s' jezerom jur u hip od zmaja,
5 da vas svit poraziš ognjenom ljubavi
i da ga okrašiš, čim nebo Bog slavi.
Eva raj upušta zemaljski nehajstvom,
opet ga dopušta ti mnogim otajstvom,
10 ki znaju raspraviti tvoju moć i kripos.
Ter vazeh ja slavit s vesel'jem tvu lipos;
tancom jer od svih vil slovu te gospoju,
venčac t' se s krunom svil, pjesni t' se tuj poju,
veće ner u Greciji Eleni cječ Troje
i u Rim Lukreciji nad ljepos ku broje.
15 Ružica rumena i s bil'jem zazire
od hvale imena tvojega i vire,
tere se ozira i s listjem k nebesom
slovući primira tvu lipos k čudesom,
u kojoj sva slava jes kako u raj,
20 ter gredeš gizdava jak vila po gaju,
svrćući pozorom prikrasnim veselo,
vrh koga sja zorom jakino dan čelo;
na komu cafti cvit džilj bilji od sniga, -
toj slidi vas sî svit umjesto od stiga.
25 Ar gdi si ti, kruno, ino se ne želi,
rados je napuno obraz tvoj veseli,
iz koga plam gori svitlostju koja sja
jak sunce na gori, kad zađe oblak tja.
Najlišno svak pravi, kad te smih obide:
30 "Ono se pripravi da k nebu otide!"
er bil dan s istoka nî tvoje svitlosti,
koja si prî roka dana raj milosti.
Da vidi tko pomni, što nî čul u čten'je,
u tebi gdi domni sve divno počten'je:
35 ličce tve, kom oganj ljuven se satvoril,
da nî lis ruže na nj, vas svit bi izgorel.
Od vel'je radosti koje nî ni bit će
u tvojoj mladosti sada sva proctit će:
jak ljeti perivoj, kad cvitje ishodi,
40 tako vrat bili tvoj po kom se džilj plodi.
Ter se svak zasjeni tko gledat na nj počne,
zač vas vri u pjenu od zore istočne.

Cti pored s njim grlo, koje se progleda,
gdi kroza nj gre hrlo uzdihaj od meda.
45 Ali ti od' mane draža je vonj toli,
ka smami tko stane da miris odoli;
ar je mil i sladak svakomu bludniku,
jak ljeti jur hladak kad puhne putniku.
A nego da bilos prsi t' se otvori,
50 u kih je taj smilos da tebe svak dvori,
kakono vil onu ke usti od roze
u cvitju sva tonu ter koralj van rose.
Kada ih otvoriš, vas se raj ukaže,
a to li govoriš, vitri se utaže,
55 hitreći romonom u kom rič izlazi
sladostju jur onom da kami priblazi,
a nego človika, o cvite pereni,
koji neć dovika sit biti sereni,
od tebe plovući ka spiva vrh vala
60 ter ne da slovući da zgine tva hvala;
kojojzi nî čisal ni takođ prilike
ter ljudska znat misal ne može tve dike.
Raj di, tî da si cvit, svakomu očita,
tekal bi vas sî svit, da tebe počita
65 kakono stvar novu ljeposti izvrsne,
anđelski ku zovu, komu jur iskrsne
u sriću tva gizda; koju kad obratiš
k nebesom od zvizda, svitlos im prikратиš,
kakono dan zori, prikrasnim koticam
70 na kih se raj zori u zlatu s rozicam.
Najliše ti prami kada t' se rastrese,
tadaj se tvoji krami svitlostju narese,
zač budeš jak vila ka za stan obći lug,
dokli ih zavila gojtanom nis' u krug,
75 jakino venčac rus prihitrim rukami,
na kih cti džilja bus ter skriva drag kami,
a ine sve ude toj ruho pričisto
po kom te svi sude Leksandra namisto,
Eto svit da vladaš, razum tvoj jes dosti,
80 kojim se prikladaš k nebeskoj mudrosti
i k onim naravom jedine feniče,
ter tebi međ travom sličan cvit ne niče;
ljepos jer, vjenačcu, tebi Bog svu izda
jakino mjesečcu između svih zvizda,
85 kojih se s' hitila lakomo krjepostju
tere si skitila ime tve ljepostju.
Jere se podoba Homeru slaviti,
ako bi toj doba njemu sad na sviti,
i mudri još Virdžilj, u mramor da pišu
90 slaveći tebe džilj ljepotom najvišu.

Carstvo tve čas ima, ne misec [s] sunačcem,
kim se zrak vazima najmanjim oblačcem.

95 Tva ljepos jes tvora ka nigda ne gine,
jak zelen sa bora i listak s masline;
a toj se jur izrit ne mogu tve slave,
ni takođ vlas izrit najmanji od glave,
a negli ostala ljeposti ku prave
da svitu jes hvala dostojna sve slave;
100 najliše kad pođe tvoj ures da hodi,
svak uzمني, gospođe, da tanac izvodi.
Zašto si uresna razlicim gizdami,
kako su ukresna nebesa zvezdami;
ter tebe za diku imat će svit ovi
i činit uvijek tvoj ures da slovi.

[Br. 251]

[Sliši ti ki ne mož slišat mē radosti]

Sliši ti ki ne mož slišat mē radosti,
koju ćeš rados još čut mojoj mladosti,
ter se sad samohoć [s] životom razluči,
neka te dan i noć zavidos ne muči.
5 Jer tvoja što zavis ter jezik prokleti
željaše skončat svis od moje pameti,
sve milos od vile napravi, dim uprav,
da želno ne cvile mē oči za ljubav.
10 Slava nje i razum za pravdu od službe
ukaza meni drum da sam njoj od družbe,
ter ako sto godin žive nje ljepota,
sve dni ću gospodin bit od nje života.
Mlados nje hoti toj da vidi tko nî rad,
a da se sa mnom moj raduje takmo sad,
15 i da se veseli, dokli mu teče vik,
a tko mi zlo želi da bi zlu dionik.

[Br. 252]

[Oni se veseli, oni se zove blag]

Oni se veseli, oni se zove blag,
čestit se još veli on tko je dragu drag;
a to je dar Božji, kim darom, mogu toj
reć, da Bog umnoži najveće život moj.

[Br. 253]

[Ako mi tko želi od drazih čut rados]

5 Ako mi tko želi od drazih čut rados,
znaj da se veseli radosno mâ mlados,
videći ovdi sad ovu vil gizdavu,
za ku sam živit rad slaveći nje slavu.
Kako zlat prstenčac urese kamenom,
krunicu i venčac ružicom rumenom,
takoj jest okol vas uresil nje ures;
nebeska hoti vlas da jest toj moja čes.

[Br. 254]

[Človiče, nikoga toliko srčano]

Človiče, nikoga toliko srčano
ne ljubi, bez koga život je skončano;
zašto ćeš život svoj u ruke smrti dat,
pokli se dragi tvoj drugi tî može zvat.
Ter kada kon tebe ne vidiš stvar tvoju,
ne vidiš sam sebe negoli smrt svoju;
ar veći ne veli na svit se nepokoj
ner drazih tko želi, kako zna život moj.

5

[Br. 255]

[Reci mi, ružice, jesi li bez mene]

5 Reci mi, ružice, jesi li bez mene
 ćutila tužice od želje ljuvene?
Zašto se meni mni, žimi tvoj obraz bil,
 u pakli ove dni bez tebe da sam bil,
ter da se odcela hoće svit oborit,
 iz čela do čela vas ognjem pogorit.
Bez tebe ja nikud, moj venče veseli!
 oh, ne zna što je trud tko drazih ne želi!

[Br. 256]

[Kad ličce rumeno ovejzi od gospoj]

5 Kad ličce rumeno ovejzi od gospoj
sadružu ljuveno, što je tuj posal moj?
ne drugo ner bljusti nje pozor očima,
a celov od usti da broja ne ima,
i ruci mē hrlo pospjeha napunjat,
gospoji ter grlo i venčat i krunjat.
I sve tuj drago što satvori mâ mlados,
za svaku jednu sto vrati mi nje rados.

[Br. 257]

[Slađu rič čut ni reć ljubavi ne prave]

5 Slađu rič čut ni reć ljubavi ne prave,
ni blago veće steć ner tugam zabave.
Ja mnju vas u meni da ljubav stavi dvor,
ktomu lik ljuveni svim tugam razgovor;
zač ljepos od one za kom mnjah dni traju
učini da tone život moj u rajju.
10 Milos mi dopušta toj za trud ljuveni -
dva ličca gorušta ter obraz rumeni;
volju rit pravedno: vaze mi svu želju
ter čini najedno da se ja veselju.
Napokon dar doni zlatom vas uresan,
koji mi pokloni pojućí s njim pjesan.
Dosta joj toj ne bi, nu reče: "Dokli sja
15 sunačce na nebi, tvoja ću biti ja!"
Odsade ja veće ne gledam ničesa
ner za mê nesrjeće da za me ne čeza.

Akrostih Šišmundo.

[Br. 258]

[Viditi tko žudi što mogu nebesa]

Viditi tko žudi što mogu nebesa
i narav od ljudi vid ovu s čudesa!
Sama je sunačce svitlostju istočno,
ne na mê srdačce ma svitu svidočno;
5 i brzo jur hodi, zašto Bog dobrijeh
za sebe odvodi, a pušta zalijeh;
zač se ona s anđelska kraljevstva jur napi,
stvar lijepa zemaljska utječe, ne trpi.
10 Moć je rit: pamet tva ovo je vični vik,
ovo je slava sva i tuzi svakoj lik.
Vidivši nje pozor, ja mnju će s' postavit
zabavu i zazor tko hoće nju slavit;
ner ako dim Febu, još on bi utruđen:
15 ja mnju bi na nebu nje ures začuđen.
Da kada pride gdi, učini da ljubav
onuda vinu bdi jakino zviru lav.
Ovo je, dim uprav, vas ures, moj Bože,
ovo je što narav na saj svit dat može.

Akrostih Šišmundo.

[Br. 259]

[Tko želi svital raj da gleda na sviti]

Tko želi svital raj da gleda na sviti
na vilu poziraj koju ću slaviti.
Krunu je zavila glavici od kosic,
ter ju je stavila umjesto od rozic,
5 u kojoj cte vlasi jakino venčac zlat.
Toj mene porazi ter od nje bili vrat
vrh koga obraz sja sunčanom svitlosti,
tere na nj gledat ja ne imam kriposti.
Ar pozri okolo u tanci vesela,
10 a na me oholo pogled je vazela;
očice nje gore jakino sja zvizda,
ter kako iz gore vila t' se taj gizda.
Ličcem jo' ružan cvit izniče s džilji van,
ter stvara bilji svit negoli zora dan.
15 Govor tej gospoje ishodi medan glas,
a to li kad poje, strne mi svaki vlas.
Hladak lip ishodi kad usta otvora,
po kih se jur plodi koralj, cvit od mora.
Anđelom svu milos birek je vazela,
20 ter misec mnju svitlos vazimlje s nje čela.
Za grlom utiče tko ljepos nje želi,
tere joj izniče kako džilj svak veli.
Jur kroza nj uziru, uzdihe ljuvene
tolikeđ podiru za njim ja skrovone,
25 želeći nje rados srdačcem svaki čas,
jer ima mû mlados zapetu u zlat vlas,
ljuveno ter bludi jak ranjen jeljenčac.
Li vrhu svih ljudi izbra me za venčac,
a ja nju za dušu i za moj cvit ružan,
30 privirno ku služu jakino prav sužan,
i mišlju služiti po sve dni po vas vik;
toj svit će viditi, zač mi da rani lik.

[Br. 260]

[Za drugo vil ovu život moj ne obra]

Za drugo vil ovu život moj ne obra
ner da se nje zovu, - toj scijenjah sva dobra;
još da se pogizdam također nje slavom,
jak mjesec međ zvizdam i cvitak međ travom.
5 Zač u nje mladosti nahođah taj ures
kim bîše zadosti blažena moja čes;
mnjah da sam u rajju, prida nju kad priđah
a život da traju, kada ju ne viđah,
10 Viđ ovdi svaki mlad ter stani misleći,
pokli bih toli rad ljepos nje videći;
nu što ću satvorit, pokli mi dopušta,
da možem izdvorit nje ličca gorušta,
da mi su na volju, da mi su na oblas? -
15 ter Boga sve molju za ljubav i nje vlas,
odkole u družbu s ovomzi mogu bit
koja mi za službu da ličca poljubit.

Akrostih Šišmundo.

[Br. 261]

[Birek zna ovaj vil jer zlate nje kose]

Birek zna ovaj vil jer zlate nje kose
i takođ pozor lip svis moju zanose,
ter meni dohrani vinu cvit za kosom
i prsi ne brani ke cafte sve rozom.

5

Pomisli sad mladi u srcu skroveno,
gdi se tuj osladi život moj ljuveno,
budem li vele rad, budem li vesel ja,
ar kad se smišlju sad, zađe mi pamet tja.

[Br. 262]

[Blaženi čas i hip najprvo kad sam ja]

Blaženi čas i hip najprvo kad sam ja
vidil tvoj obraz lip od koga slava sja.
Blažena sva mista kada te gdi vidih,
dni, noći, godišta koja te ja slidih.
5 Blažen čas i vrime najprvo kada čuh
ljeposti tve ime kojoj dah vas posluh.
Blažene boljezni ke patih noć i dan
cić tvoje ljubezni za koju gubljah san.
10 Blaženi jad i vaj ki stvorih dosade
želeći obraz taj sve moje dni mlade.
Blaženo vapin'je kad ime tve zovih
i gorko trpin'je u željah kad plovih.
Blažen trak od uze ljuvene u kojoj
stvorih plač i suze, želeći da sam tvoj.
15 Blažena ljepos tva, blažena tva mlados,
pokli se meni sva darova za rados.

Pjesma je prepjev čuvenog Petrarkinog soneta "Benedeto sia 'l giorno..."

[Br. 263]

[Koji su u raj u čudno se vesele]

5 Koji su u raj u čudno se vesele,
sve Boga gledaju, a drugo ne žele:
gledat je tač mani, gospoje gizdava,
tvoj obraz izbrani u kom je sva slava.
Ter kada izidu gdi tvoja ljepos sja,
ončas mi otidu sve ine misli tja;
a sve što poželju u mojoj mladosti
u ličcu tvom, velju, nahodim s radosti.

[Br. 264]

[Ako tî prî pođe, komu ćeš mene oć?]

Ako tî prî pođe, komu ćeš mene oć?
to li ja, gospođe, komu ću, gdi li doć?
ar meni sve se mni, kad nisam kon tebe,
da mi su gorči dni ner ptici ka zebe.

[Br. 265]

[Čestit ti prstenčac, gospođe od svih vil]

Čestit ti prstenčac, gospođe od svih vil,
da bih ti još venčac s biserom čestitil;
da bih te ja vidil u svakoj radosti,
kako bi zavidil svak tvojoj mladosti.

5

A to će biti sve za vel'ju dobrotu,
za slavno ličce tve ter čudnu ljepotu,
kojojzi dostoji svaki dar od svita
jakino gospođi ka slavom procvita.

[Br. 266]

[Ako još dobrota nebeska raj stječe]

Ako još dobrota nebeska raj stječe,
od ove ljepota nî raja daleče.

[Br. 267]

[Moj cvite izbrani, imam ti har nosit]

Moj cvite izbrani, imam ti har nosit
veću ner Dijani prilipi lpolit,
ar svaki čas i hip život mi jur dava,
vilo, tvoj obraz lip i ličca gizdava.
5 Reć mogu er ne daš umrit mi dreselo,
dokole pogledaš na mene veselo,
jer kako da rukom odnosiš boljezni
ke trplju ja s mukom od željne ljubezni;
10 ako li govoriš što [s] slugom, gospođe,
život mi satvoriš u rados da pođe.

Akrostih Marija.

[Br. 268]

[Pomisli, sunačce, o venče biseran]

Pomisli, sunačce, o venče biseran,
je li mi srdačce i život čemeran,
želeći svak te čas, ter cinju sto godin
dokole pride glas da gre moj gospodin.

5

Zatoj te ja molju, sokole gizdavi,
hoć li da ne bolju u željah ljubavi,
veće me cknit nemoj, spravi se, ne krsmaj,
ter dolet' u kril moj jakino svitli zmaj.

[Br. 269]

[Sokole gizdavi, prilijepa ptičice]

Sokole gizdavi, prilijepa ptičice,
tvojo' se ljubavi veseli mē lice,
jer imaš taj ures između svih gizdav,
jakino ima čes nada sve zviri lav.
5 Zatoj te ja želim u mojem srdačcu,
zatoj t' se veselim kako cvit sunačcu.
Mnim, kad te viđu ja, da s' polska rozica
sunačce kojoj sja i pada rosica.
10 Veće ja iman'je ne scinim prid sobom
ner imat ufan'je sve dni me bit s tobom,
neka se živući tobom ja pogizdam
jakino sjajući misečac međ zvizdam.
Doj, Bože od slave, velika silosti,
15 pokli te jur prave da si pun milosti,
ovi mi u zdravju, molju te, zdrži cvit,
neka te proslavju, da vidi vas sî svit.

Akrostih Šišmundo.

[Br. 270]

[Kad ova izide istoku protiva]

5 Kad ova izide istoku protiva,
svak bi mnil er pride da sunce nadsiva;
a toli oholo nošaše svoj obraz,
da tko bi okolo ljuveni ču poraz,
ter zaupi: "Boga dil jesmo li sad na svit?
zač takmen još vidil na svitu nisam cvit!"
A ja se skroveno uzvisih u meni,
zač družu ljuveno nje obraz rumeni.

Akrostih Kata.

[Br. 271]

[Zapovid od vile obslužih, stvar malu]

Zapovid od vile obslužih, stvar malu,
ka reče: "Sad, svile, dostojiš svu hvalu,
jer mene počita prislavni posluh tvoj,
ter sam ja očita svršeno da si moj."
5 Život moj uzbijesni ter zaupih: "Gospoje,
da li se u pjesni ovaj rič ne poje?
Malo je tko ljubi za ljuven stvoril plam -
tko život ne izgubi jak Tizbe i Piram."
Veće rič ne reko; toliku u sebi
10 oholas ja stekoh, ter se mnih na nebi.
Nu misli tko pozna komu tuj zavidih,
jer zorom nigdar sna slađega ne vidih:
da kada okruni i vinča mē grlo,
radosti napuni život se moj hrlo.
15 Ostalo tko ne vi? Da mi se istraju
ovako danci svi, živil bih u raj!

Akrostih Šišmundo.

[Br. 272]

[Velmi se veselih ovomu dnevi ja]

Velmi se veselih ovomu dnevi ja,
veće ga poželih ner trudan pokoja,
jer kada imah glas da ćete ovdi prit,
oćutih jednu slas, za rados mnjah umrit.
5 Toliko bi vel'je mojojzi mladosti
veliko vesel'je, još veće radosti,
da kad se u ov dvor očito ugledah,
nî tadi razgovor komu se ja ne dah;
10 jer dobro ufaje svak se nas veseli,
još veće gledaje kon sebe što želi.
Ter ovo za rados pamet mi sva bijesni,
toliku čuh slados cječ' tvoje ljuvezni,
cić tvoje milosti koja me tiši sve,
15 ter imam smilosti poljubit ličce tve.
Prisvitla diklice, ne samo da smim ja
poljubit tve lice jak sunce koje sja,
nu viđu jer meni na svu sad volju jes
tvoj obraz rumeni i njegov vas ures,
20 koji mi ljuvene sve želje ukroti,
kad vidih ja mene pri tvojoj dobroti.
Ter kad me uhvati tva lipos za grlo,
rekoh se ne zvati rečen'je umrlo;
zač mi svis otide grleći stvar onu
ku mnozi da vide u željah sve tonu.

[Br. 273]

[Što je toj, gospođe, reci mi za rados]

Što je toj, gospođe, reci mi za rados,
iz kola da pođe gizdava tva mlados?
jere se začudih velmi ja vidiv toj,
ter rekoh i sudih, nova je stvar ovoj;
5 zašto tvoj odkoli znam ures i mlados,
vazda bi u koli vesel'je i rados.
Molim se togaj rad da mi se umoliš,
ter da mi rečeš sad jeda se što boliš.
Velmi se zašto sve ljuveno rascvili
10 koji čas ličce tve s tancom se razdili,
na kom se zove svak, ružice, bez tebe
jakino gdi cvitak prid mrazom ozebe.
Dilj toga poziram svuda ja po tanci
koga ću da spivam u mojoj pjesanci,
15 odkole tebe nî u tanci s ljepotom
kojoj sam sve mê dni daroval [s] životom.

Akrostih Šišmundo.

[Br. 274]

[Kad pustiš kosice, diklice gizdava]

Kad pustiš kosice, diklice gizdava,
u cvitku rozice nî vidit taj slava,
ter mi se sve vidi, tko na te pozire
da tebi zavidi a željom umire.

[Br. 275]

[Od tebe, sunačce, kada ja sčekah dar]

Od tebe, sunačce, kada ja sčekah dar,
mnjaše mē srdačce svitu sam gospodar;
tuj ljubav i rados tvoj sluga oćuti
da mi se sva mlados u slasti zamuti.
5 Zač je stvar velika da mi zna ime reć
 gospođa tolika kojoj nî slike već,
 a negli gdi radit stire se ures tvoj
 kako će osladit većma se život moj.
10 Ter viđu sva dobra da cafte u moj kril,
 odkli te još obra srce mē za svoj stril.
 Zatoj ti odslužit stavih ja razum svoj,
 još veće jer družit puštaš mi obraz tvoj.

[Br. 276]

[Kad vidi ovaj vil, koja je sunačce]

Kad vidi ovaj vil, koja je sunačce,
jer meni ljuven cvil skončaje srdačce,
anđelska nje lipos svu pamet postavi,
postavi svu kripas da mene ozdravi,
5 ter svrnu u rados svoj obraz i čelo,
na moju ter mlados pozire veselo.
Ako li još nalip toliki bude kad
da se taj čas i hip ne stvorim prid njom rad,
10 iz grla pušta glas anđelski da spiva,
a prospe zlati vlas kim suncu dosiva;
prsi bil' otvori, najveće što želju,
ter kako ne stvori da se ja veselju?
ter kako ne čini u raj u da sam ja
15 moj cvitak jedini iz koga sunce sja?
Pače se za rados pamet mi zamuti,
toliku gdi slados za ljubav oćuti,
tolikom gdi mene milostju nadili,
kom ne da da vene život moj ni cvili.
20 Zatoj sam stanovit da ova od gospoj
boli se, jadovit kad vidi život moj.

[Br. 277]

[Jednom se ja spravljah na niku rados poć]

Jednom se ja spravljah na niku rados poć,
gospoji ter pravljah da sa mnom bude doć;
ka mi se odprosi toliko ljuveno,
jer mi svis zanosi nje razum svršeno.
5 Zato joj još rekoh: "Da družbi reć što ću,
kojoj se zatekoh da s tobom doć hoću?
ter ako taj obit ne bude imat stvor,
neka znaš jer dobit hoće me ugovor."
10 Da znate, mladosti, kad ovo dorih ja,
od vel'je radosti pamet mi zađe tja,
zač ončas doteče na srce jur moje
s rukami, ter reče: "Reci im: ovo je!
ter tako tvoj obit imati može stvor,
15 i tako mož dobit svaki vaš ugovor.
Er ako istinu govori mlados tva,
imam ja bit vinu kon tebe, viruj, sva;
zašto se draga stvar u srcu, dim, nosi,
ako li stavi var ter sebe uprosi.
20 Ter meni rači reć: kolikrat imena
od dražih čuti neć za vele vrijeme,
ali ti dragi tvoj misal sprid zatječe.
Svidoči život moj, kad me si daleče:
ali noć ali dan, vazda te ja viđu,
25 i javi i u san srcem te sve sliđu.
Ter da bi tako moć vidit se očima
kako se dan i noć u srcu drag ima,
ne bih te želila, zašto bih pri meni
što želim vidila u želji ljuveni."
30 Postavi svak pamet, ter misli skroveno
ostah li tadaj spet i smamljen ljuveno,
ar gdi sam, sâm ne znah od vel'je ljubavi,
kojojzi hvalu dah dostojno da slavi;
i veće ner Adam da budem živ biti,
35 dovik se ne nadam ovu stvar zabiti,
ni bih ja nikadar zabiti mogal toj,
zač od nje dražu stvar ne ima život moj.

[Br. 278]

[Prisvitla gospođe, tako mi života]

Prisvitla gospođe, tako mi života,
kada ti van pođe, osta grad sirota,
osta grad kako pust. Ne mnih ja sam ovoj,
od mnogih nu sam ust čul ovo sluga tvoj.
5 Ter tko se stekoše, ružice, prid tvoj dvor,
svi ončas rekoše: "Pođe vas razgovor,
otide sva slados, otide sva gizda,
otide sva rados ka slove do zvizda!"
Zatoj mi, ružice, sva pamet uzbijesni,
10 jer mi bi s tužice želit tve ljubezni,
za koju ostah nag, želeći čemerno
tvoj vidit obraz blag i ličce biserno.
Ter sve što, sunačce, tvoj ures van stoja,
mê želno srdačce ne skrasi pokoja;
15 zač sobom sve poni mê zdravje i rados,
ter mi se izroni u željah sva mladost.
Zatoj te gospoju činju zvat: hodi van,
ako ćeš da moju čuješ smrt niki dan;
to li ćeš život moj i da sam vesel zvan,
20 čin' rajski obraz tvoj da viđu svaki dan.

[Br. 279]

[Slatko se veseli život moj, sunačce]

Slatko se veseli život moj, sunačce,
slideći što želi mē s tvojim srdačce;
jer da steć mogu sve što godi zareku,
5 sve dni bih ličce tve zarical da steku,
za kojim svis dahti i pamet [s] životom,
uresom gdi cafti i rajskom ljepotom.
Moja se zvat mlados može sad na nebi,
ka ništa za rados ne zna sad o sebi
već samo jer ne mni da bih se ja kajal,
10 ako bih sve mē dni ovako istrajal,
na krilu od tvoje prislavne ljeposti,
za koju strt svoje ne šteđu krjeposti.
Da meni reku sad: "Spravi se ter hodi,
ustani ter zapad s istokom gospodi!"
15 ončas bih ja rekal: "Vam sve tej radosti,
meni sam ja stekal vesel'ja zadosti."

Akrostih Šišmundo.

[Br. 280]

[Prisvitla od gospoj, tako mi života]

5 Prisvitla od gospoj, tako mi života,
 odkli zna život moj što je tva lipota,
 u svojoj mladosti ne scinih veću čes,
 ni veće radosti ner nazrit tvoj ures.
Zatoj viđ, sunačce, kad je toj bilo tad,
 što će mē srdačce ovdika biti sad?
 što će bit mâ mlados ovdje sad kon tebe
 ka ne vi za rados što stvorit od sebe?

[Br. 281]

[Gdi si ti, kamo si koji znat sve si rad?]

Gdi si ti, kamo si koji znat sve si rad?
danu me uprosi što sam ja vesel sad;
jer žimi ljubezan, dni moji dostoje
da svakčas u pjesan život se moj poje.
5 Zač kojom ja slovu, slaveći od nje glas,
niku mi sad novu oćutit čini slas;
milos mi dopušta za službu i za trud,
da želja gorušta ne pati ljuven blud.
10 Veće mi naprida razum rit ne veli,
neka nî s povrida onomu tko želi;
nu pamet tko ima i razum sobom svoj,
tomuj se znat prima što hoću reć ovoj.
Drago t' bi li toj čut, a vele draže još,
15 ko slišiš u drag skut, da drazih vidit mož,
o drugom gdi mlados istrajat ne hti čas,
ner kako u slados stvorit će život vas.

Akrostih GISMVNDO.

[Br. 282]

[Kamo se tko veli da nije Bog ni raj?]

Kamo se tko veli da nije Bog ni raj?

Tko li bilj znat želi, nu čelo poziraj,

nu ljepos pogledaj od ove u koli,

ter družim rit ne daj oholu rič toli.

5

Ar ćeš bit stanovit od ove da gizda

stvorena nî na svit ni da ju svit izda;

ovaku zač lipos tko drugi da javi,

ner vel'ja taj kripos koja se Bog pravi?

Da pokli, moj Bože, toliko vele mož,

10

toj biti ne može da nisi mudar još;

ter kako svemudar, što stvori, sve ljubiš:

zatoj nî ovuj stvar prikladno da zgubiš,

danu je prilično za ljepos od ove

da misto jes vično što saj svit raj zove.

[Br. 283]

[Za ljubav jur vel'ju, gospoje, i za har]

Za ljubav jur vel'ju, gospoje, i za har
tvojemu vesel'ju poklanjam ovi dar;
nu ti se molju prî, gospoje od gospoj,
da mi toj ne zazri anđelski obraz tvoj.

[Br. 284]

[Što ima bit ovo, pravi mi za tvoj stril]

Što ima bit ovo, pravi mi za tvoj stril,
da ne vim reć slovo kad sam ja u tvoj kril?
Jeda me tva ljepos ljuveno čim smami
ali ti je taj krjepos u ličcu s kosami?
5 Zač ne bih ispisal, kad sam zvan u tvoj dvor,
što smisli mâ misal za ljuven razgovor;
ma kom te gospođu kon sebe viđu ja,
od mene jur pođu sve one misli tja;
veće ja nisam još sâm sebi na pamet,
10 toj sama vidit mož gdi stoju kako spet.
Nu zatoj, sunačce, daj tî rič otvori,
daj tvoje srdačce u smami ne gori.
Dobri smo bezbrže svi se jur zabivat
ner pozor ki strže u slađe celivat.
15 Oh, samo toj djelo spomenu ne skriva'
i ličce pribijelo koje toj sčekiva.

Akrostih Šišmundo.

[Br. 285]

**[Dokli te, sunačce, mlados mâ ne
združi]**

Dokli te, sunačce, mlados mâ ne združi,
grozno mê srdačce u željah potuži;
željom te ja željah, gospođe od svih vil,
hoću li ter veljah kad biti u tvoj kril?
5 Ovo mi tuj želju višnji Bog dopušta,
zatoj se veselju, danice gorušta;
zatoj se rad zovem i rados uživam
po kojoj vas plovem, čim s tobom pribivam.
Još mi se sada mni, da tečem po rajju,
10 vazel bih da sve dni ovakoj istraju;
od mene ter blažen većma se ne pravi
tko je bil poražen od željne ljubavi.

[Br. 286]

[Niku sam gospoju izabrao služiti]

5 Niku sam gospoju izabrao služiti
na službi ke poju, zač ne da tužiti;
ka vidi da moj trud smiljen'je sadvori,
ne da se zvat na sud, da ni me čas mori.
Nu, kako ona stvar koja me jur ljubi,
postavi svaki var da mene ne zgubi;
izmiri na zlatu želin'ja i službe,
ter mi da za platu da sam njoj od družbe.

[Br. 287]

[Istom mi zapoviđ a ne mol', cvite moj]

Istom mi zapoviđ a ne mol', cvite moj,
negoli samo viđ slušam li sluga tvoj.
Ako nî druga stvar negoli samo toj,
toj mi se mni ništar, gospoje od gospoj.
5 Toj ti će sve biti, da se zna sluga tvoj
togaj dil ubiti i skončat život svoj;
zač mojoj ljubavi u tebi lik imih,
moj cvite gizdavi, za milos ku primih.
10 Zatoj ja neharstvo ne mislim satvorit,
neharstvom još carstvo da bih znal izdvorit;
i da znam potrebe sve moje ostavit,
bez nidne podhibe toj t' mišlju opravit.

[Br. 288]

[Moj tanče ljuveni, velmi te ja molju]

Moj tanče ljuveni, velmi te ja molju,
ne zamir', čuj, meni, ako se oholju,
pače se čud' mlados ka sliša sej pjesni
ako sad za rados život moj ne bijesni.
5 Zač viđu međ nami gospođu moju ja
ka nad svim vilami jakino sunce sja;
toliku ima čes u svojoj mladosti
da slove nje ures vas rajskom sladosti.
10 Ako smim reći toj, između svih sluga
ona je život moj obrala za druga;
ne da mi da služu, nu hoće služiti,
zatoj ja ne tužu ni mišlju tužiti.
I možem još reći: blaženi ljuven stril,
15 pokoli doteći mogu ja u nje kril,
pokoli u družbu mogu se zgodit njoj
koja mi za službu darova obraz svoj.

[Br. 289]

[Sunačcem viđu sja nika vil u tanci]

Sunačcem viđu sja nika vil u tanci
koju bih slavil ja u mojoj pjesanci;
nu sada tuj krjepos moj razum ne ima,
5 jer slavna nje ljepos krjepos mi vazima.
Anđelski nje ures, obraz lip i kosi
veće me ner pjenez ljepotom zanosi;
pozor nje gizdavi, ličce, vrat i grlo
tko vidi, svak pravi: "Ovoj nî umrlo!"
10 Usti nje ljuveni gdi nisu s umora,
pokli su skroveni koraljom od mora?
Nu zatoj razum svak i pamet postavi,
jezik moj bi li jak nje ures da slavi?

Akrostih Sna pun.

[Br. 290]

**[Reć mi se jur hoće, nu me je, cvijete,
sram]**

Reć mi se jur hoće, nu me je, cvijete, sram;
nu drugi reć što će volju ti reći sam:
tako mi radosti, kako mlad uscvilju,
kad godi s mladosti s tvojom se razdilju.
5 Reci mi, sunačce, zač mi se zgodi toj?
jeda s' mê srdačce? jeda si život moj?
Zašto ja na sviti ne mogu bez tebe
čas jedan živiti kako sam bez sebe.

[Br. 291]

[Prisvitlo sunačce, višnji Bog učini]

Prisvitlo sunačce, višnji Bog učini
da s mojim srdačce tvoje se sjedini,
neka se udavi on ki toj ne htiješe,
ki našoj ljubavi omrazu želiše.

[Br. 292]

[Kada Bog ovi svit odluči proslavit]

Kada Bog ovi svit odluči proslavit,
odluči tebe cvit na saj svit projavit.
Tadaj se zvizde sve zborahu dan i noć
kako bi ličce tve uresit lipše moć.
5 Još narav s naravom dogovor satvori
da s većom jur slavom tvoj ures udvori;
ter tašto, mnju, ne bi ni zaman zgovor taj,
zač viđu u tebi očito višnji raj.
10 Jer kad sam, ružice, kon tvoje mladosti,
ne vim tej tužice koja mi ne prosti;
tobom se ter stvori plemenit svit ovi
ki velmi udvori tvoj ures ki slovi.

[Br. 293]

[Tko sčeka darom dar, moj cvite veseli]

Tko sčeka darom dar, moj cvite veseli,
ter potom ne ima har, kamen se taj veli;
zatoj ti, gospođe, poklanjam život moj:
dokle mi duh pođe, zvat se rih sluga tvoj.

[Br. 294]

[Imam ja gospođu punu sve radosti]

Imam ja gospođu punu sve radosti,
za koju da pođu umrit mi nî dosti,
ar svitli nje ures ter obraz gizdavi
nadaril mene jes nesmirnom ljubavi.
5 Togaj dil mir prijat ne mogah nikadar,
dokli joj ukazat ne budem za toj har;
ter mi se u nje dvor zgodi tač meni prit,
gdi mi da razgovor, da ne vim sam izrit.
Zatoj rih: "Sunačce, molim te ljuveno,
10 hoć li mê srdačce radovat svršeno?
Hoćeš li da hodi veselo po dvoru,
rec' da ja štogodi za tebe satvoru,
kako ti svaki hip satvaraš za mene,
ljuveni da nalip život moj ne svene."
15 Kada rič jur ovu dostiši nje obraz,
čini me da plovu po medu tadaj vas;
zač pozor i čelo, grlo, ust' i lice
stvari se veselo od one diklice,
koja me uprosi: "Ali je malo toj
20 koji trud ponosi za ljubav život tvoj?
Deri nî mislit moć toliko mučan put,
kada ti velim doć i priti u moj skut;
mni mi se zadosti, mni mi se odveće,
od tvoje mladosti taj posluh videće."
25 Zašto mi odgovor ovi sta ona rit?
zač bîše u nje dvor s velicim trudom prit.
Zatoj svak sliš' sada gdi se još zatekoh,
ter ovu rič tada gospođi ja rekoh:
"Toj mi je vel'ja las, toj mi je slatki trud;
30 ar kad taj sčekam glas, stvorim se kako lud
za rados jur vel'ju što želim k tebi prit,
ter u tom vesel'ju ne vim se kamo dit.
Zatoj ja kažu još tvojojzi radosti
od mene da sve mož i moje mladosti,
35 ter, cvite rumeni, htij mi se umolit:
zapoviđ toj meni što mi će s trudom bit."
Kad ovo ja rekoh, slišite, ljuveni,
za strahom ko stekoh vesel'je tuj meni.
Na vas moj odgovor ovoj ja od nje čuh:
40 "Nu za me ovo stvor' izbrani tvoj posluh."
Ter ja mnjah niku stvar da mi će govorit
koju ja nikadar neću moć satvorit:

toli se pripravno na mene obrnu
nje ličce prislavno, ter čini da trnu,
45 ter čini daleče od mene moju svīs.
Li željah da reče tuj svoju zapovīs,
zašto bih odluku u meni odredil
ne sam trud i muku da bih njoj poštedil,
50 nu da znam izgubit svu moju vlas i moć
ali se sam ubit; ne rih nje volju oć.
Misleći ja ova, k meni se upusti
tere me darova celovom od usti;
jošte mi otvori ovu rič nje rados:
"Oto toj satvori za mene tva mlados;
55 oto tuj učin' još, molju te, meni har:
učinit kada mož, stvorit mi ć dragu stvar."
Kad ovo izreče, stvori se sunačce
ter tadaj obteče rados mē srdačce,
i tuj se nasmija veselo život moj,
60 pruživ se jak zmija ter padoh na kril njoj.
Za bijelo nje grlo rukami prionuh,
za rados ter hrlo u slasti utonuh;
toli se veseljah da srce sve bijesni,
ter ne znah što veljah od vel'je ljuvezni.
65 Zatoj se gospoji darovah životom,
zač me tuj opoji anđelskom ljepotom,
tere se zabih vas i smamih čudno ja,
zrčēći nje obraz gdi rajskom slavom sja.
70 Koja mi da smilos da se blag mogu reć
i svaku da milos mogu ja prid njom steć;
ar birek drugu stvar nje lipos ne radi
negoli stavljat var da mene sve sladi.

[Br. 295]

[Dva draga, dim uprav, jedan se mogu rit]

5

Dva draga, dim uprav, jedan se mogu rit,
ne more ter ljubav taj nego s neba prit;
zašto se nahodi ritkovja taka stvar,
ter gdi se prigodi, zove se Božji dar.
A veće neću rit. Tko ima razum svoj,
dobro t' mu može prit što hoću reć ovoj;
li znam ja, ne može bit čestit taj ni blag
koliko, moj Bože, on tko je dragu drag.

[Br. 296]

[Kad vidi ovaj vil ucviljen da sam ja]

Kad vidi ovaj vil ucviljen da sam ja,
stavi se da mi cvil vesel'jem odslje tja.
Ne bih ja ispisal ni mogal ktomu rit,
ni bi mi na misal moglo toj uvik prit,
5 nisam tej smilosti da vam se spovida
ke sčekam milosti, da mi cvil izvida.
Ar kada sve stvori, za svršit vesel'je
prsi bil' otvori, ke su lik i zel'je,
10 kojim sam veće rad negoli pjenezu,
neg da me svega tad biserom povezu.
Tere ja ne ganu za velik čas mene,
kad ličcem jur panu na prsi ljuvene,
u kojih mâ mlados oćuti vični vik
vesel'je i rados i tuzi svako' lik.
15 Ter viđu, poznavava anđelski nje ures
i ljepos gizdava er mi lik u njih jes,
ter mnokrat uzbrani vidit ih jur meni,
neka ih toj hrani, mni, za lik ljuveni
i za stvar ne inu ner da su od scjene,
20 neka im tuj scinu ne zgubi kon mene.
Ter ako misli toj, malo se ne vara,
zač bih ja život moj tuj da se rad stara,
i ne bih nikadar mogal rit već dosti,
da trpi uvik dar taj mojoj mladosti.
25 Često se ter stvorim zlovoljan kon vile,
da čestit izdvorim nje prsi pribile,
od kojih tko slados videći ne prima,
videći s njih rados gdi sama vazima?

[Br. 297]

[Čuh gdi se spovida da lijepim kosami]

Čuh gdi se spovida da lijepim kosami
ovako Davida Bersabe zamami,
kako je smamila mene sad ova vil,
gdi je sve pustila kosice niz vrat bil.

[Br. 298]

[Ako se istina viruje sad moja]

Ako se istina viruje sad moja
i pravda jedina ku stvori gospoja,
ne može veći dar naći se jur uvik
ner ako ovu stvar satvori ki človik,
5 kako ja ku stvorih za jednu stvar malu
onojzi ku dvorih za milos i hvalu.
Ar pitah nje celov, ka reče: "Što za toj?"
Ja rekoh: "U darov budi ti život moj!"
Tuj pozri ovaj vil, mnjah da je sunačce,
10 kad reče: "Još vidil' nisam toj, srdačce:
dosta bi Leksandar, komu bi svit u čes,
da stvori tolik dar što vridan život jes."
Toj rekši otvori svoje ust' medeno
ter meni satvori uzdarje ljuveno.
15 Zatoj svak misal sad i pamet postavi
bih li ja tada rad za milos ljubavi.

Stih 1-8 akrostih Anka.

[Br. 299]

[Izbrana gospoje, moj cvite rumeni]

Izbrana gospoje, moj cvite rumeni,
moljen'je toj tvoje zapovid jes meni;
zatoj mi jur otvor' misal ter srdačce,
a veće ne govor', prisvitlo sunačce.

5

Tvoju sam izvršit zapovid pripravan,
da bih se znal skršit za tvoj glas prislavan;
ner mi sad utječe, gospođe, pamet sva,
da priđe izreče što želi ljepos tva.

[Br. 300]

[Sliš' moju svak mlados gdi cvili svaki čas]

Sliš' moju svak mlados gdi cvili svaki čas,
zgubivši svu sladost jakino tužan glas.
Jur bi mi gojnije u majke utrobi
da put mâ skopnije kako mraz ki znobi,
5 zač ne bih sad hodil va ovih nevoljah, -
da bih se još rodil kamenkom, ja voljah.
Makar ja da zginih po način neredan,
kad najpri procinih što je noć, što li dan,
10 vid' ne bih osuđen živiti plakaje,
ni bih bil utruđen skončan'ja čekaje.
Nebeski Izuse, svakoja ti vidiš,
a gorke mē suze ne hoćeš da slišiš?
da li me ć izgubit toliko mladahta?
er se ja sâm ubit odlučih sadahta.
15 On tko je taj uzrok da se ja dreselim,
oni ga vik i rok koji mu ja želim.

Akrostih Šišmundo.

[Br. 301]

[Nî mi sad život moj na pamet, ružice]

Nî mi sad život moj na pamet, ružice,
zatoj mi g zlu nemoj prikladat tužice.

[Br. 302]

[Veći se jur prirok človiku ne stvori]

Veći se jur prirok človiku ne stvori
ner meni za mal rok što postah na dvori;
ar cvitak jur oni ki stekoh životom
velmi se sad poni od mene ljepotom.
5 Ja mnju je posluh moj zabila i službu,
ter veće u dvor svoj neće me za družbu.
Mnjah da će priđe lav s pogleda protrnut
ner se će nje ljubav kako lis privrnut.
10 Evo se privrnu! Ovako svak tuži
tko godi neharnu, kako ja, posluži.

Akrostih Vajme.

[Br. 303]

[Jak srce od lava, također od mene]

Jak srce od lava, također od mene
ovaj vil gizdava ne ima spomene.

[Br. 304]

[Gojil sam jedan cvit od moga života]

5 Gojil sam jedan cvit od moga života
 komu se u vas svit ne takmi ljepota,
 s kojim me razdruži nemila jedna zvir,
 ter sa mnom svak tuži i žali moj nemir;
er veće na sviti nevolna mâ mladost
 ne more živiti od tuge za žalos,
 pokole izgubih jedini on cvitak
 ki veće jur ljubih negoli svoj žitak.

[Br. 305]

[Od ove tko srjeće većma je nadiljen]

Od ove tko srjeće većma je nadiljen,
on more bit veće nesrićom rascviljen;
i tko je veće blag, on većma jur preda,
a tko je blagom nag, brizi se taj ne da.
5 Kako ja, dokola ljuveno ne združih
dva ličca ohola od one ku služih,
ništa ja ne pomnjah zašto bîh sirotom,
u stanu mom domnjah pokojno životom;
zač vele ni malo ne mogah izgubit,
10 a sad je pripalo meni se sam ubit;
zač imah gospoju jakino sunačce
na volju ka moju prikaza srdačce.
Ter kad ja najveće bîh čestit i blažen,
od hude nesrjeće plačno sam poražen;
15 ar mi ju priuze i zgrabi sa svu moć
ter oči mē suze, cvileći dan i noć.
A zatoj ne želi, človiče, nidnu stvar,
ni se, čuj, veseli zemlji da s' gospodar;
ar je sve taština ovi svit što prosi,
20 jakino maglina ku vitar zanosi.

[Br. 306]

[Govore jur družici: "Nî veće žalosti]

Govore jur družici: "Nî veće žalosti
ner smišljat u tuzi minute radosti";
avo ja činju sud da žalos nije toj
negoli vični trud i smrtni nepokoj.
5 A toj znat ne može ner tko je iskusil
kako ja, moj Bože, ki se sam nasuzil.
Jer imah, dim uprav, gospoju sunačce
koja mi za ljubav darova srdačce;
u dar se sva doni i momu životu
10 za milos pokloni svu svoju ljepotu,
ter me s njom nenavis razdili ljuveno.
Zatoj grem u nesvis cvileći pakleno,
zatoj se grem ubit, zač veće nî muke
negoli izgubit dragu stvar iz ruke.
15 Ter sad pun dresel'ja, kada se spomenu
od togaj vesel'ja, vas jadom povenu,
ar ne bih ispisal ni mogal zgovorit
što meni na misal dohodi satvorit.
Zatoj se jur pravi svaki trud od pjesni
20 pri željnoj ljubavi i pri nje boljezni.

[Br. 307]

[Za malo vrimena što postah na dvori]

Za malo vrimena što postah na dvori
krivlje moć ljuvena nikomur ne stvori,
ar ona ku služu ne budih pokojan
da godi ne združu nje ljepos svaki dan.
5 Toliko željaše gledat me kon sebe,
još mnokrat veljaše: "Što ću ja bez tebe?"
a sada daleče obraz svoj odnosi,
koliko da reče: "Ne znam te ja tko si."
Je li toj pravedno? hoće li ljubav toj
10 da s kim ja zajedno provedoh život moj,
ter da me od družbe od svoje čini van
a virne da službe svê pušta uzaman?

Akrostih SATAIT - Zatajit ili Za tajit?

[Br. 308]

**[U vel'jih jes tugah tko je bil prjeđe
blag]**

U vel'jih jes tugah tko je bil prjeđe blag
u zlatu i slugah, a zatim grede nag;
nu muke nî veće ljuvene nesrjeće.
Veliku prave stvar bojazan i tugu,
5 kada se gospodar rasrdi na slugu;
nu tim nî spomena kon gniva ljuvena.
Velika jes nemoć, nevolja i muka
kada ti dat pomoć ne može tva ruka;
nu toj nî boljezan uz željnu ljubezan.
10 Od svake nesrjeće trudne su boljezni,
nu muke nî veće od željne ljubezni,
ter mi se sve smrt mni gdi mi se ljubav ckni.

[Br. 309]

[Jurve mi ljuvena boljezan dotuži]

Jurve mi ljuvena boljezan dotuži,
ka je smrt paklena životu i duši,
a veće trpiti ne mogu trud ovi, -
otidoh vapiti prid onom ka slovi;
5 otidoh pomolit gizdavu onu vil,
jeda ju dobolit bude plač i moj cvil,
jeda li pokore razumi zadosti,
da mene uskore napuni radosti;
10 ter da se posmili nje ljepos na mene,
jeda me nadili milosti ljuvene;
jeda me od družbe od svoje satvori,
od želne da tužbe mene plač ne mori.

[Br. 310]

[Molim te, ružice, pogledaj na mene]

Molim te, ružice, pogledaj na mene
gdi me će tužice skončati ljuvene,
gdi me su boljezni navele u nemoć
cječ tvoje ljubezni ku želim dan i noć.

5 Zatoj te sad molju, gospođe, pogledaj
smrt i nje ter volju napunit mnom ne daj;
zašto ja umiram od željne ljubavi
kad godi naziram tvoj obraz gizdavi.

[Br. 311]

[Sliši svak tko skrovno ne drži potaje]

Sliši svak tko skrovno ne drži potaje
koliko jadovno u željah ostaje,
i dobrih tko dvori koliku ima čes,
jer za grih ki stvori kadgod i smiljen jes.
5 Još crno od bila ne znah ja razdilit,
ljuvena kad strila začu me jur cvilit,
ter me da gospoju svitljoj ner sunačce
koja mi opoju ljuveno srdačce;
džiljom ter pribilim, nje lipos gdi cafti,
10 učini da cvilim, a srdce da dahti.
U kih se nevoljah vele dan ispuni,
željno se ter moljah od gospoju toj kruni,
jeda ju milos prit učini na ljubav,
koja me čini mrit ljuveno, dim uprav.
15 Kad ona vidi toj i ktomu put steče,
učini život moj od smrti daleče.
Za službu dohrani prislavni svoj obraz
od koga ne brani meni dat svu oblas;
od svoje mladosti vinča me i kruni
20 ter rajske sladosti život moj napuni.
Meni se sva u dar darova, pravo dim,
ter se mnih Leksandar, da vas svit gospodim.
Gizdah se nje slavom jak dikom jeljenčac
i cvitak meu travom ki se vije u venčac.
25 Vide mnih svu slavu hvalit se po družbi:
ovuj vil gizdavu izdvorih na službi.
Donese do svojih toj nitko sve za zled,
ter se s njom razdvojih, jer daše čudan red.
Nu misli, ljuveni, što se tuj odluči,
30 najliše kad meni nje lipos poruči:
"Ne primi u zazor, ako me uskore
ne vidiš na prozor, zač mi se ne more,
da nam se zli ljudi po pamet ne stave;
i ti se ter bljudi, jer vidiš što prave."
35 Slišav taj žestok glas, umri mi sve srce
a strnu svaki vlas jak na dan od smrce.
U taj čas pođoh tja, cvileći vel' sozno,
ne rekši drugo ja negoli kleh grozno,
govore: životom da ga Bog ucvili
40 s anđelskom ljepotom tko mene razdili;
sve "vajme" da upi i da mu nenavis
na ljubav nastupi, neka gre u nesvis,

neka gre uhiljen, kakono gredu ja
s gospođom razdiljen, sva suncem koja sja.
45 Ovakoј tuj rekoј i mnokrat toј pravljah,
mnokrat se zatekoј sam ubit i spravljah;
nu pozrih jur k Bogu, vladat se ne dah tač,
li veljah: ne mogu trpiti tolik plač!
A misli tko ljubi, - postavljam u tvoј sud, -
50 tko ljubav izgubi, je li mu velik trud,
je li mu boljezan. Zašto se mni meni
da željna ljubezan život je pakleni;
zašto ja u vas svit ne nađoh, moj Bože,
razgovor ali svit, da mi trud odlože;
55 ter mnogo vrimena u mojoј mladosti
taj želja ljuvena ne sčeka radosti.
Ja zatoј odolit ne mogoh tolik jad, -
zatoј se pomolit gospođi pođoh tad;
ter kad me zamiri gđi kopnim kako led,
60 da moj plač namiri vesel'jem stavi red.
Reče mi po svojoj jedan dan poruci:
"Danas je rok tvojoj i želji i mucij;
dosta si u tužbi provel zla života:
želi te u družbi sad moja lipota.
65 A zatoј sunač zrak tom vidiš da pođe
a pride noćni mrak, prid' u dvor gospođe."
Pomisli malo sad, tko ima sve srjeće
more li biti rad od mene taj veće?
Toli se veseljah er biše bez mire
70 ter jošte u željah ne imah sve vire;
nu kada ja vidih da [s] suncem dan pođe,
zapovid svu slidih od moje gospođe.
Spravih se ja hrlo i pridoh na nje dvor
i puštah sve grlo, da čuje moj govor;
75 a sve toј za uzrok, zač biše bilig nas,
kad godi imah srok sadružiti nje obraz.
Tuj ončas doteče nje ures gizdavo,
veselo ter reče: "Jes' li živ? jes' zdravo?"
Jošte me nje lice obasja kako raj,
80 gđi zaupi: "Svilice, za mal hip pokrsmaj;
jer pravo govoru, kako sâm čuti mož
i vidit, po dvoru po našem da bde još."
Kako čuh rič onu, punu sve radosti,
svis moja utonu u rajsko' sladosti;
85 toliki razgovor u srcu ja stekoј,
ter ini odgovor tadaj njoj ne rekoј
negli rič: "Ružice, ti s' zdravje, ti s' pokoj,
ti ne daš tužice da pati život moj."
Još rekoј: "Gospođe, da se što ne zgodi?"
90 Tuj ljepos nje pođe da svoj dvor uhodi.

Stojeći ja tade, ljudski glas oćutih:
ončas mi zla pade a dobra ne slutih,
misleći još reko: ôvo t' sam zamiren:
Zatoj k njoj potekoh, jeda bih namiren.
95 Vidiv me gdi ja mrah, doleti kako stril
ter zaupi: "Ne imaj strah, pokle si u moj kril."
Tuj moje predan'je nje lipos prosinu,
gdi mi da ufan'je da se ja ne brinu;
ar pozna svû stražu ka biješe tuj došla,
100 nî tribi da kažu kojega cić posla.
Viđ svaki ljuveni koli se dreseljah,
dokole rumeni obraz nje ja željah;
i kolik strah prija moj život uzviren,
kad ondi najprija mnih da sam zamiren.
105 Ne mnih ja u tuzi održat život moj:
toliko isuzi srdačce mē za toj.
Da kad se u ruke gospođi ugledah,
veće ja tej muke na srcu mom ne dah,
ner vazeh nje obraz i oči, govore:
110 "Ovi li mom poraz srdačcu satvore?"
Ako rič ku recih ne biješe naredna,
s celovom li tecih na ličca nje medna.
A mnokrat ja stanih jakino vas vazet,
ter iz nje ne ganih oči mē ni pamet,
115 negoli gledah stav nje grlo i kosi
u kojih svu ljubav i ljuven stril nosi.
Ovo mi znam uvik virovat li neće
da more mlad človik cviliti ne hteće,
kako tuj cviljah ja od vel'je radosti.
120 Sva mi svis pođe tja u rajsko' sladosti,
najliše gdi doni na moji ust' svoj celov,
koji mi pokloni za milos u darov;
vaze me pak u skut, ka uvik razbluda
ne bi mi dala čut ni muke ni truda.
125 Zač mi da ličca dva, neka me zabavi,
a sebe stvori sva medenom ljubavi;
ter slatke nje riči i mili još pogled
ljuveno zaliči jadovnu moju zled.
Zatoj se hitrah njoj jakino djetence
130 i željni ruci moj' savijah u vence,
ter grlo nje krunjah a moje nje lipos;
tuj slave napunjah ljuvenu ja kripos.
I tu jo' zahvali priklono mâ mlados,
er moj trud požali anđelska nje rados;
135 ter začeh prošten'je prosit jo' s ljubavi,
da moje zgrišen'je na pamet ne stavi.
Na toj rič ni usti ne da mi otvorit,
nu se još dopusti družih toj sve tvorit;

140 ter sam ja stanovit, toj stvorit bi uzrok
da se tuj ponovit ne bude moj prirok,
Da me se jad s tugom ostane svršeno,
zače rič o drugom nje ličce rumeno;
zatoj se nađoh rad, i zatoj svak hodi,
jer mu ću kazat sad što mi se tuj zgodi.

145 Dokole smiljen'je ovoj ja ne stekoh,
velekrat cviljen'je ljuveno njoj rekoh;
mnokrat jo' još veljah: "Umiram s boljezni,
umiram u željah cić tvoje ljubezni!"

150 Ter slavna nje mlados ovu stvar spomenu
koju bih za rados zabil ja ljuvenu;
otvori svê usti jak cvitak ružice,
tere glas ispusti: "Gdi ti su tužice?
gdi ti su boljezni koje ti sâm reče
u željno' ljubezni cječ mene da steče?

155 Ter ako sam sebe osvetit gledaš sad,
ovo sam kon tebe: osvet' se, neka s' rad!
To li ki od mene ljubavi lik želiš
ter imaš spomene, zač mi ga ne veliš,
zač mi ga neć pravit? ar sam ja pripravna
togaj te ozdravit jak slugu prislavna."

160 Kako mi toj reče, svi, znajte, ljuveni,
er pamet uteče na drugo sva meni;
vas pođoh u plamen gorušte ljubavi,
jak trave suh pramen kad na plam tko stavi.

165 Ukazah u meni želin'je ljubovno
koje svi ljuveni požele, ma skrovno.
Nu slavna nje lipos kad moju zna misal,
ukaza tuj kripos ku ne bih ispisal;
ar da čti u čten'ju u kom je diklam svit,
ne bi nje počten'ju mogla nać taj odvit.

170 Istom stah ter zgledah nje razum što veli,
ter srci mom ne dah toj veće da želi;
pače se još kajah, jer ovu vlas stekoh,
ter se tuj potajah, veće rič ne rekoh.

175 zatoj me jur uče nje ljepos prašati:
"Što stojiš tač muče? hotij mi kazati,
jer viđu vrh sebe da stojiš ne malo;
ča je toj od tebe, gizdava mâ hvalo?
Ako se što boliš gdi ti se molju ja
da tuj stvar odoliš ka nam se ne prija,

180 vazmi toj iz srca, moj džilju gizdavi,
zašto je toj smrca od naše ljubavi,
zašto je konac toj i svrha prijazni,
prislatki cvite moj, svom slavom ukrasni.

185 A pak znaš da veli ova se rič vinu:
dokli se stvar želi, dotle je u scinu;

ter našo' ljubavi ne nađoh ini lik,
čim da se proslavi i trpi po vas vik,
ner vladat tuj želju da konac ne ima.
190 A veće ne velju, zač mi se ne prima;
nu što se zatekoh ozdravit poraz tvoj,
nemoj mnit da rekoh bez misli ja ovoj.
I sada još pravljju er sam ja pripravna
tebe da ozdravlju jak slugu prislavna,
195 da tebi dam rados i tvojoj ljubezni,
ako je mâ mlados lik tvojoj boljezni.
Ovo ti obraz moj, ovo ti mê lice,
ter cvilit već nemoj, grimizna svilice;
ovo ti mê čelo, visok vrat i kose
200 i grlo veselo, moj venče od roze.
Ovo ti mê oči kojim si srdače,
kojim si s istoči viditi sunače;
ovo ti mê usti i ljuven njih celov
koje ti dopusti život moj u darov.
205 Izbiraj što ćeš sad jak cvitje po vencu,
jakino ljeti hlad po živom studencu.
Ako ti je što drago, tebi se ne brani
menije je li blago, moj džilju izbrani.
To li ti zadosti, moj cvite, nije toj,
210 neka te radosti napuni život moj,
neka još tuj smilos mož imat u mene,
ovo ti za milos mê prsi ljuvene!
Zatoj te još molju, rumeni cvite moj,
ne vazmi zlu volju na mene, venčac tvoj:
215 ne mari ter o tom što ćeš pak sam žalit,
ner što sad i potom vas će svit pohvalit."
Rekši toj nje ures, slatko me pogleda:
mislite koju čes tuj mi slas nje ne da!
Kad slišah toj i čuh, svega me zanese
220 ter stojah u posluh; mnjah zlatom da veze,
mnjah biser u moj skut da pada bez vitra:
toli nje biješe čut slatka rič i hitra.
Ja pravljah u meni: ovo je dobrotu,
ovo je svršeni razum ter ljepota;
225 ovo je ona vil sunačcem ku velju,
ter dosle nisam vil što služim i želju;
a sad sam stanovit da većma nî človik
od mene darovit, ni će bit po vas vik.
Ar vidih sve čten'je i ritko nađoh toj
230 da more počten'je s ljeposti stat u goj;
a ovoj ljepotom nî druge u Greciji
ter slavnim životom vaze glas Lukreciji.
Ovako izbrane nje stvari razbirah,
a s druge li strane na vilu pozirah;

235 ter mi se od rozic ona cvit činjaše,
 gdi jo' pram od kosic niz ličca lećaše.
Tuj toprv znah poraz i milos ljubezni,
 razmisliv nje obraz svom slavom uresni;
 da kada otvori pribijele još prsi,
240 oni čas satvori da mene sve mrzi
 a da mi ljepota nje slavna omili
 izviše života od duše i tili.
 Ter ja tuj vas zađoh jakino opojen
 za rados ku nađoh va on dar gospojen.
245 Mnjah moja po raju da mladost sve plove,
 gdi vrime sve traju u slatke celove,
 gdi naglim i hrlju sa svu moć i kripo
 da češće zagrlju anđelsku nje lipos.
 Da bude još ljubav tuj našu tko vidil,
250 mogu reć ja uprav, ne bi istom zavidil,
 nu bi se zamamil jakino otravljen,
 ter bi taj čas jamil s dušom bit rastavljen.
 Najliše gdi krili ona se sva k meni,
 najliše gdi mili svoj obraz rumeni;
255 najliše gdi sili sa svom se mladosti
 da mene nadili još veće radosti.
 Da mene pokripi i moje srdačce,
 svoj obraz prilipi satvori sunačce,
 ter zače jur praviti, svrćući ljepotom:
260 "TKO NAS ĆE RASTAVITI, NJEGA BOG [S] ŽIVOTOM!"
 Ja ino ne rekoħ ner: "Makar i amen!"
 ter k ličcom potekoh vas kako zamamljen;
 ter se ja veseljah i s dušom život moj,
 a ino ne veljah ner: "Udlji Bog ovoj!"
265 Danu me oni rok željahna ucivilo
 kad pozrih na istok da se dan zabilo;
 otvorih još pogled ter mi se činjaše
 da zora mimo red napospih svitaše,
 a sve cić radosti ku ćutih dotle vas,
270 ter mojo' mladosti sve se mni jedan čas.
 Ali ti ja pamet u željah bîh zgubil,
 ter začeh grozno klet zoricu i dan bil:
 "OH, SVITLO SUNAČCE, DA BI SVE STAMNILO,
 KI NAŠE SRDAČCE RAZMIRI NEMILO;
275 KI S TVOJOM SVITLOSTI GREŠ DA NAS RAZDIJAŠ,
 A NE IMAŠ MILOSTI DA NAS TAČ RASCVILJAŠ."
 Tuj ona od gospoj ružicom ku zovu
 slatki glas pušta svoj ter reče rič ovu:
 "DA POZNA SUNAČCE PRISVITLO I [S] ZOROM
280 SEJ NAŠE SRDAČCE, STALI BI ZA GOROM,
 neka nas razdilit ne budu željno sad,
 neka nas rascvilit ne bude ljuven jad.

Nu tko nam razumi ovi hip ljuveni
negoli samo mi, - ja tebi, ti meni?
285 Zatoj se, čuj, ne smut', moj džilju gizdavi,
jošte ćeš bit u skut od moje ljubavi;
još se ćeš u rukah u mojih veselit,
tako mi u mukah ljubavi ne želit."
290 Rekši toj gospoja, mislite, ljuveni,
koji se dostoja odgovor dat meni,
toliku gdi ljubav stvori mi nje lipos
koja mi, dim uprav, zanese svu kripos.
Ter gdi imah zahvalit na nje dar svršeni,
i takođ požalit rastanak ljuveni;
295 inu ja rič ne dah ner: "Da sam tvoj, vilo,"
ter stavši uzgledah nje ličce pribilo.
A posli s rukami nje grlo okrunih,
ter želnim suzami ostalo dopunih.
I tuj se razdilih s prislavnom lipotom,
300 ter željno procvilih za velik čas potom.
Tko bi taj mramoran da ne bi protrnul,
jakino val moran gdi bi se uzvrnul;
ter kako s dušicom da se ja rastanu,
tako mi s tužicom oni dan osvanu.

Finis.

Stih 1-44 akrostih SIGISMUNDUS.

[Br. 312]

[Ako je koji trud što želim imati]

5 Ako je koji trud što želim imati,
na svit nî gorči sud od mene tko pati;
to li je las koja, ne prija, dim, človik
slađega pokoja od mene po vas vik.
Jer ona od gospoj u koj su radosti
darova obraz svoj mojojzi mladosti;
zatoj se veselim, zatoj sam velmi rad,
ar sve ja što želim u moju vlas je sad.

[Br. 313]

[Još mogu rit ovoj: jes mene tko ljubi]

Još mogu rit ovoj: jes mene tko ljubi,
kad prid tom od gospoj mučanje ne gubi;
za rajsko počten'je slavne nje liposti
parjal bih služen'je ljuvene kriposti.
5 Ona toj ne gleda, ma način kad vidi,
stavi red ter ne da obraz moj da blidi;
poruči po sluzi rič, koju ne velju,
zač ne bih rad k tuzi priložit vam želju.
10 Još mogu rit ovoj: jes mene tko želi,
kad ovaj od gospoj meni se veseli,
pokli me dočeka toliko ljuveno,
ter ne smim reć neka ostane skroveno.
Ar bi se zabil svak, da tko zna ovdi sad
koliko moj žitak ondaj se nađe rad;
15 ter trpit onu slas, je li toj prečudno,
imaje u oblas nje ličce razbludno?
Još mogu rit ovoj: nî na svit mladosti
koja se jur k mojoj slikuje radosti;
zač vidih još ljubav tuj niku međ nami
20 ku ne smim reć uprav, da se svak ne smami,
gdi se sva miluje jakino otrok mlad,
gdi se sva siluje kako bih veće rad;
a drugo unaprid neću vam ja pravit,
neka vam ljuven vrid ne budem pojavit.

[Br. 314]

[Što živih u mukah, namirit mišlju ja]

Što živih u mukah, namirit mišlju ja,
pokli mi u rukah od ove ljepos sja.
Iman'je od svita za moju nî rados;
5 zač pčela od cvita ne prija tuj slados
što prijah od ove anđelske ljeposti
za koju čuh nove u sebi krjeposti.
Meni se nje oči i s grlom ne brane,
kim višnja svidoči koja se nam hrane.
10 Veće ja za ništa ne marim ni haju,
makar sva godišta ovakoj istraju.
Ne mogu još ne rit: udlji Bog ovi trud
za ki se neću prit ni takođ iskat sud.
Dosti sam pravedno nadiljen za službu,
15 pokli sam zajedno s gospođom u družbu,
od koje ne želim dovika stvar inu
ner da se veselim ovakoj ja vinu.

Akrostih Šišmundo.

[Br. 315]

[Nemoj da govoru, moj džilju veseli]

Nemoj da govoru, moj džilju veseli,
negoli da stvoru što milos tva veli;
er mi je sve tvoje moljen'je zapovid,
zatoj me, gospoje, ne moli još naprid.

[Br. 316]

[Jakino tko venčac ružicom ukresi]

Jakino tko venčac ružicom ukresi
ali zlat prstenčac biserom naresi,
tako je ukresen vas tanac jur ovi,
tako je uresen dovika da slovi.
5 A sve tom od gospoj koja je za slavu,
kojojzi vas svit poj ljepotu gizdavu.
Ona se jur gizda prisvitlim pozorom
jakino taj zvizda danica prid zorom.
10 Svega me zanose nje ličca ljuvena
ka bired ôd roze liskom su skrovena;
česa dil još slavi kosi nje svaki vlas,
svit krunom na glavi, dobiva zlatu glas.
Oh, obraz i grlo za diku tuj nosi
15 za ku se njoj hrlo od svita vlas prosi;
najliše crljena kad usta otvori,
na kih se hvaljena koralja cvit zori.

Akrostih IASO?

[Br. 317]

[Što ima bit, Bože, da ova ka je cvit]

Što ima bit, Bože, da ova ka je cvit
bez cvitja ne može stojati za vas svit?
Jeda se njim zdravi? ajli je što vele
da s družbom naravi svi svojom bit žele?
5 Zima jur s jeseni a ljetu s prolitjem
ne more [s] zeleni rastat nju i s cvitjem.
Makar mraz i slana, - u nje je vinu cvit;
milos je njoj dana koje nî u vas svit.
10 Vidi se toj meni da svitlim obrazom
ona cvit rumeni i brani prid mrazom;
ne bi čas, da ni hip kada me ugleda,
kada mi cvitak lip ljepota nje ne da.
Dosti joj ni toj nî, nu moju još mlados
većekrat cvitkom ckni da pospe za rados.
15 Ovo se na svitu ne nađe dosada,
zatoj se svak cvitu nje ljepos priklada.

Akrostih Šišmundo.

[Br. 318]

[Ovo su dvi zvizde, ovo dva sunačca]

5 Ovo su dvi zvizde, ovo dva sunačca,
 vidit su njih gizde jednoga srdačca;
 ovo su dva cvita, ovdje je na zboru
 sva lipos od svita u slavnom razboru;
 ovdje je dobrota anđelska i razum,
 s počten'jem lipota u jedan grede drum; -
 a mi dva brajena kroz ove radosti
 u ljubav stavljena od svoje mladosti!

[Br. 319]

[Zavidos koja bdi kako straž dan i noć]

Zavidos koja bdi kako straž dan i noć,
ištući svoju gdi ukazat more moć,
ter mene rastavi s onomzi od gospoj
bez koje ljubavi veniše život moj.
5 Ja zatoj kroz nje stan čestokrat prohodim,
ter se tuj jedan dan u niku čes zgodim;
reče mi s visoči, zazvavši imenom:
"Jošte će mē oči tvoje bit s vrjemenom."
Zaupih ja u taj hip: "Kada će biti toj?"
10 Vrže mi cvitak lip, pak reče: "Nu postoj!"
ter k meni dopade oni čas kako stril.
Nu misli svak sade, kad bih ja u nje kril,
mogu li radosti tolike izreći
ke mojoj mladosti ne biše po srjeći
15 nu po nje ljubezni ku nosi na mene,
kojom me boljezni izvida ljuvene.
Vim da prî ner rekoh rič koju za zdravje
s rukami potekoh na grlo nje slavje,
tere mi dopusti tuj bezu uprosa
20 celov lip od usti ke bijehu jak roza.
Nu stani vrh sebe tko slišiš ovo sad,
ako si jur tebe u ov hip vidil kad:
je li tuj prilično da se ja veselim,
je li mi obično, kad imam što želim?
25 Drugo ja ne pravljah ni mišljah u meni
ner želju zabavljah nje ličci rumeni;
ako li što recih, ne biješe ispravno, -
s celovom li tecih na ličce prislavno.
Ovako provodi tko služi jur dobra,
30 a plačan sve hodi tko služit zlu obra;
jer u nje družbu doć još mi da ufan'je
ko veću ima moć negoli iman'je.

Akrostih Šišmundo.

[Br. 320]

[Velmi se čudu sad kako me prosiš toj]

Velmi se čudu sad kako me prosiš toj
zašto sam sada rad, znajući život moj,
znajući da sad ja nisam rad neg rados
gdi sunce obasja moju sad svu mladost,
5 pokli me veselo ovaj vil pozire
ke obraz i čelo rozicom razvire.
Ter kako u gori, kada je s prolitja
gdi gora sva gori izborom od cvitja,
takoj sad nje ures, takoj sad nje obraz
10 u kom je vična čes i rajski vas ukras.
Ter što me ljepotom ljuveno otravi,
tolikođ jur potom život moj ozdravi;
zašto nje slavni kril, kad hoću, sadružju,
a toj hti ljuven stril, neka se ne tužu,
15 neka ja ne venu, neka ja ne želim
nje ljepos ljuvenu, nu da se veselim.
Uzdrži, moj Bože, od ove liposti,
da slavit svak može moć tvoje kriposti,
pokli nam ovoli dopusti slavnu stvar,
20 da se svit oholi, a da t' ja imam har.

[Br. 321]

[Za vele vrimena ne služih ku služu]

Za vele vrimena ne služih ku služu,
za čas nje imena voleći da tužu;
jer da nje dobrotom voljan sam biješe glas.
Nu kad toj sta krotom, oćutih novu slas:
5 svu slavu dah Bogu ter stavih svaki red
sadržit da mogu prisvital nje pogled.
Misleći toj isto, srjeća me dobavi
ter vrime i misto da našoj ljubavi.
Uzupih: "Gospođe, željom me s' ubila!
10 toj vrime ko pođe, da jes' me ljubila?" -
"Ne ljubljah nere mrah, nu na glas bîh ljudem,
reče, ter imah strah čas našu da zbljudem;
da kad te ugledah, izgubih ter rekoh:
ako mu lik ne dah svû mlados, što stekoh?
15 Ovo te pomogoh, da koga znaš služi,
što umih i mogoh, - uživaj, ne tuži!"

Akrostih Šišmundo.

[Br. 322]

**[Tko vas je, gospođe, ljepotom
napisal?]**

Tko vas je, gospođe, ljepotom napisal?
jer meni jur pođe za vami sva misal,
jer meni zanosi s pametju srdačce
vaš obraz i kosi, kako vid sunačce.

[Br. 323]

[Svi ki ste u tancu, tako vam radosti]

Svi ki ste u tancu, tako vam radosti,
slišite pjesancu od moje mladosti;
jer vam ću u koli spovidat gospoju
koja se oholi gdi pjesni njoj poju.
5 Izvila na glavi vjenčac je od vlasa,
neka se proslavi nje ljepos iz glasa;
zač mi se mni kruna na njojzi od blaga,
s biserom sva puna kamen'ja pridraga.
10 Sama vil iz gore ona se mni meni,
plamenkom gdi gore nje ličci rumeni,
na kih džilj viđu ja i cvitje rumeno;
zatoj nje obraz sja [s] sunačcem takmeno.
Moj Bože, kad pozri prikrasnim pozorom
u komu svitlos vri jak istok prid zorom,
15 tko da nju s anđeli u broju ne zbraja,
tko da nju ne veli da pride iz raja?
Usti nje grimizom sva cafte kako cvit
i slacim mirisom koga nî sad na svit;
ter kad se nasmije i reče štogodi,
20 mnim cvitje da sije i biser da plodi.
Nu bijela nje grla pogledat svak pristup',
koje je prostrla jakino kamen stup,
koje se prozire jakino jezera,
još birek razvire svitloćom bisera.
25 Danu se na bile nje ruci ozri svak
ke su snig dobile bjeloćom i džiljak,
ter na njih stav' misal; jer ja reć ne smiju,
zač ne bih ispisal što shitrit umiju.
30 Oh, uzras nje sada pozri svak je li cvit,
je li sva da vlada za gizdu ovi svit,
ter tanac uresa jak ljetu s prolitjem,
kad polje ukresa travicom i cvitjem.

Akrostih Šišmundo.

[Br. 324]

[Onaj vil ku Ljubljju poruči jedan dan]

Onaj vil ku Ljubljju poruči jedan dan:

"Viđ kako ne gublju moje dni ja zaman,"

ter po toj poruci pticu mi jur posla

za koju u mucu život je moj dosla.

5

Jer pamet uteče na ovu zlu misal

jeda će da reče: "U ovi s' ti čisal:

ovako, rekući, uhvatih tebe ja,

dovika da ući ne budeš meni tja."

Sprva vas povenuh ter ne znah reć slovo,

10

a pak se spomenuh: što činju ja ovo?

Ako bih bil sužan dostojan tko me ni,

neka bih stal tužan ne mal čas ma sve dni;

nu vili toj služu koja svit podoba,

za ku bih dal dušu u svako jur doba,

15

u koje ne tužim ni zaman dni traju,

nu lipos nje družim ter živem u raju.

Sva mi se daruje, gdi družim za liku

pogledat varuje svoj obraz i diku.

Zatoj rih ovuj stvar svršeno ostavit,

20

a tuj vil s veći var i služit i slavit.

[Br. 325]

[Mogu reć pravedno, od moje mladosti]

Mogu reć pravedno, od moje mladosti
ne vidih najedno tolikoj ljeposti:
koliko da zgovor imaju tej vile,
ter se su na izbor ovdi sve skupile!
5 Svaka sja sunačcem ter grede oholo,
ter stoji srdačcem u zabit sve kolo.
Jeda se jesu kad za ljepos što srekle
ter se su ovdi sad natjecat sve stekle?
10 Jeda li još vele gdigodi gorsku zvir,
za zvirju ter žele ove poč u potir?
ali t' ih ki zove gospodin na službu,
ter gredu sve ove zahvalom u družbu,
neka se proslave anđelskom lipostju,
a mlados da trave ljuvenom kripostju?
15 Ter pune vesel'ja sve gredu, sve nose
umisto od zel'ja pozor lip i kose;
najliše kruna taj nada sve ka slavi,
gdi nosi kako raj svoj obraz gizdavi:
ona je svim vidit gospođa i dika,
20 ter slavit i slidit rekoh nju dovika.

[Br. 326]

[Svu tugu priljutu od svita zabudem]

Svu tugu priljutu od svita zabudem,
kada se na skutu gospođi ja zbudem,
jer s nikom radosti pričeka tuj mene
u koj su sladosti od vične spomene.
5 Zgodih se u tuzi njeki dan velikoj,
ka tuga da suzi učini obraz moj;
ma tom se vidih ja na krilu gospođe,
od mene ona tja tužica sva pođe.
10 Vaze me uprašat: "Što cviliš, svilice?"
a k meni prinašat svoj obraz i lice.
Ni to joj još ne bi zadosta što stvori,
ter sama po sebi prsi bil' otvori.
Da gdi se nađoh tad od vel'je radosti?
da bih li tadaj rad u svojoj mladosti?
15 Odsad se ja uvik ne haju od zledi,
pokli nju za moj lik višnji Bog naredi.

[Br. 327]

[Govoru pravedno da mojoj mladosti]

Govoru pravedno da mojoj mladosti
sve pridu najedno od svita radosti,
ne može srdačce moje bit veselo,
kad ovoj sunačce viđu ja dreselo.

[Br. 328]

[Zač imaš zlu volju, moj cvite rumeni]

Zač imaš zlu volju, moj cvite rumeni,
smirno te ja molju da budeš rit meni,
jer viđu obraz tvoj, što nigda prî ne bi,
vesel'ja ni smih svoj ne drži u sebi.
5 Zatoj te još molju, kaži mi naredno,
neka se pobolju ja s tobom zajedno;
mogući ja snimit zlu volju tuj s tebe,
svaki trud podnimit ne štedim sam sebe.
10 Volja me iskusi, gospođe, dilom sad
jesam li u tuzi sadružiti tebe rad, -
na viru sadružiti da bih znao životom,
tako mi ne tužiti za tvojom lipotom!
Da bih ja poželio pokoja, ružice,
15 ako sad ne bih dil od tvoje tužice,
od ke sam dionik napoli s tobom ja
i mišlju bit uvijek po sunce koje sja.

Akrostih Šišmundo.

[Br. 329]

[Sve zabih tužice od moje mladosti]

Sve zabih tužice od moje mladosti
kon tebe, ružice, i tvoje radosti;
i sve ću zabiti, a tebe nikadar:
toli si viditi radosna meni stvar.
5 Jer ki te viđu dan, procafti život moj,
ter sam ja blažen zvan što nazrem obraz tvoj.
Koliko veće sad, koliko veće još
sada se zovu rad, toj sama vidit mož,
videći u moj kril gdi svitlo sunce sja
10 ter pravlju: blažen stril kojim sam ranjen ja!

[Br. 330]

[Molim vas svih okol, nemojte zazriti]

Molim vas svih okol, nemojte zazriti,
ako sam ja ohol i vesel viditi,
ar moju gospoju naziram u tanci,
ljeposti ke poju u mojoj pjesanci.
5 Rusi vlas' i kosi svila je u venčac,
za diku ke nosi kako zlat prstenčac;
istom je pustila dva prama niz čelo,
ter pozri jak vila iza njih veselo.
10 Ružicom od gore i cvitkom od džilja
ličca nje sva gore od sniga još bilja;
jer kad ih obteče plamenak ljuveni,
oni čas svak reče: "Ovo raj svršeni!"
Radosnim pozorom gizda se i slavi
15 jakino prid zorom jelinčac po travi;
ter kad se obazre nje ljepos gizdava,
sunačce uzmníš gre i rajska sva slava.
Razbiral tko ne bi nje usta ljuvena
koja su po sebi koraljom skrovena,
20 iz kojih med i slas od cvitja istječe,
kad godi pušta glas da koju rič reče?
Zatoj se za ljubav svakomu još molju:
čuj, meni ne zabav' gdi se ja oholju,
žasto sam nje ljepos izdvoril za službu,
koja mi da krjepos nač se s njom u družbu.

Stih 1-8 akrostih Mari.

[Br. 331]

[Pjesance, kad budeš na skutu toj fravi]

5 Pjesance, kad budeš na skutu toj fravi,
nemoj da zabudeš, nje ljepos pozdravi,
tere jo' zahvali priklono na milos
i trud nje požali kim jo' dah usilos.
Er ako ne mogu zaplatit tolik dar,
objetam toj Bogu: imaću daj za har,
imaću na misal tej tvoje ljuvezni
od ke sam napisal bez broja ja pjesni.

[Br. 332]

**[Pozri svak, dim uprav, međ nami
sunačce]**

Pozri svak, dim uprav, međ nami sunačce
koje mi za ljubav darova srdačce,
ter mi rec' Boga dil, komu je razum dan,
jesam li moje stril istrajal ja zaman.
5 Pozri svak jur obraz slavne nje mladosti,
od koga dim poraz meni bi s radosti,
ter mi rec' Boga dil, komu je razum dan,
jesam li moje stril istrajal ja zaman.
10 Pozri svak nje pogled plamenom gdi gori,
meni bi kako med, - za milos toj stvori,
ter mi rec' Boga dil, komu je razum dan,
jesam li moje stril istrajal ja zaman.
15 Pozri svak nje kosi u kojih za diku
očito svu nosi od zlata priliku,
ter mi rec' Boga dil, komu je razum dan,
jesam li moje stril istrajal ja zaman.
20 Pozri svak nje grla, - sva cafte u ruži
kojoj se umrla biloća ne družu,
ter mi rec' Boga dil, komu je razum dan,
jesam li moje stril istrajal ja zaman.
25 Pozri svak rumeni nje ličci gdi gore,
ružici takmeni i cvitku od gore,
ter mi rec' Boga dil, komu je razum dan,
jesam li moje stril istrajal ja zaman.
30 Pozri svak jošte čes, pozri svak još kripos
kojom svu mlados jes dobila nje lipos,
ter mi rec' Boga dil, komu je razum dan,
jesam li moje stril istrajal ja zaman.
35 Pozri svak nje čelo na komu džilj cafti,
ko nosi veselo gdi za njom svak dahti,
ter mi rec' Boga dil, komu je razum dan,
jesam li moje stril istrajal ja zaman.

[Br. 333]

[Neka toj dobro viš, ne scinju veći dar]

5 Neka toj dobro viš, ne scinju veći dar
neg da mi zapoviš jak sluzi gospodar;
i veću još milos ako ćeš dat sluzi,
što će bit usilos, u toj me iskusi.
Kada se ne stvori rič tvoja, sunačce,
tadaj rec': "Ne dvori pravo me srdačce."
Ovo ti je život moj, pribila ružice,
poštedit jur nemoj virnoga služice!

[Br. 334]

**[Ljubica, pripros cvit, nu lipo zač
vonja]**

Ljubica, pripros cvit, nu lipo zač vonja,
nî vitez taj na svit ki neće sîť s konja
da nje bus utrgne i stavi za klobuk
i u tul još vrgne gdi stoji stril i luk.

5

Lipši su još dubi, lip plode cvit i lis,
nu se toj sve gubi, zač u njih nî miris.
Ter taki cvit niče da ga psi poplešu,
a cvitak ljubice u venčac da vežu.

[Br. 335]

[Nu pamet postavi, gizdava gospoje]

Nu pamet postavi, gizdava gospoje,
tvoj sluga što pravi u pjesni ku poje:
ili se oholiš, rači mi, vilo, rit,
ili se što boliš, u tanac ter neć prit?
5 Jer moje srdačce očuti gorke jad
gdi tebe, sunačce, u kolu ne bi sad;
ter ako i spivam iz glasa zadosti,
nemoj mnit pribivam u nikoj radosti.
10 Nu te htih gospođu uprosit što bî toj,
i sam pak da pođu iz tanca sluga tvoj,
neka te sadružu u svem što stvoriš kad,
odkli te jer služu umrit sam za te rad.

[Br. 336]

[Mogu reć, odkola znam što je svit ovi]

Mogu reć, odkola znam što je svit ovi,
ne vidih ja kola ovoli da slovi,
u kom su gospođe, ter svaka dostoja
da za njom dvor pođe i sluga bez broja.
5 Ino im ne lipše nego vlas i kol'je,
a svaka jur pripše za carsko pristol'je;
najliše taj kruna među svom mladosti
koja je sva puna s vesel'jem radosti.
10 Ter dajmo njoj slavu, svu gizdu i ljepos,
kako Bog da lavu nad zviru svu krjepos;
prem joj je prilično vas sî svit da vlada,
a ličce obično da k suncu priklada.

[Br. 337]

[Sliši me za ljubav, molim te, sunačce]

Sliši me za ljubav, molim te, sunačce,
ter na me ki sam prav ne gniva' srdačce,
jere se posrdi ter zakri ličce tve,
a moj trud pogrdi i virne službe sve.
5 Znaš, vilo, da svemog virno t' sam poslužil,
veće bih, sad zna Bog, komu sam potužil,
ma se sam uklonil cječ tvoga počten'ja,
zatoj se li ponil nisam od služen'ja.
10 Viđ, ako hotin'je jes tvojoj svitlosti,
imam moć i smin'je dvorit tve milosti;
ne budi toj moj sud ner tvoje sve volje,
istom čin' da moj trud more bit za bolje, -
da tobom u družbi sluga se pogizda
er stoji na službi krunici od zvizda,
15 od koje ne želi nidnoga priroka
ner da se veseli jak suncu s istoka.

Akrostih Šišmundo.

[Br. 338]

[Grlica, jedna zvir, kad zgubi jur druga]

Grlica, jedna zvir, kad zgubi jur druga,
ne prija nigdi mir, cvileći srid luga;
ni sijeda ni hodi na dubja zelena,
da neće toj vodi ner ka je smućena.

5

A ti si zgubila, prisvitlo sunačce,
koga si ljubila jakino srdačce
od tvoje mladosti, a sad ga gledaje
gdi gre bez radosti, ništa t' se ne haje!

[Br. 339]

[Pravi mi, ružice, smirno te ja molim]

Pravi mi, ružice, smirno te ja molim,
zač imaš tužice, neka se jur bolim,
er viđu tva mlados da ćuti dresel'je,
ka biješe prî rados i rajsko vesel'je.
5 Rači mi, cvite, reć jeda sam ča ja kriv,
zašto, dim, na svit već ne bih rad stati živ;
jer kada naziru prisvital tvoj obraz,
srdačcem umiru i kopnim kako mraz.
10 Cić koji čas mene gdi vidiš, taj hrlo,
kako cvit ki vene, prikloniš tve grlo;
a sad se potuži, ličca ti pomrče,
ter tvomu jur služi mni da se na nj srče.

Akrostih Perica.

[Br. 340]

[Sâm se sam ja zabil jes' li ti on cvitak]

Sâm se sam ja zabil jes' li ti on cvitak
komu sam izrabil na službi vas žitak,
jer viđu gdi ljepos ponosiš od mene,
ter srci mom krjepos i život vas vene.
5 Spomen' se u sebi kad reče: "Dokli sja
sunačce na nebi, tvoja ću biti ja!"
Mnjah prî ću sčekati skončan'je od sebe
negli ću plakati ovakoj za tebe.
10 Vim da će mê rane žalit svak ljuveni,
videći da brane oči se tve meni;
ner kad me pogledaš kako stvar tuđu prem,
milos mi li ne daš ter tužan zatoj grem.
Da smišljaš ljuven trud ki paću svaki hip,
15 rekla bi: "Prav je sud dat sluzi pozor lip."
Oh, ali ne haješ ognjeni on pakal,
ter još trud zadaješ ki me je razmakal?

Akrostih Šišmundo.

[Br. 341]
[Odkud mnjah da me će ogrijat
sunačce]

5

Odkud mnjah da me će ogrijat sunačce,
odtud sve nesrjeće slide mê srdačce.
za mene sad ino nî nere plakan'je,
pokli me jedino ostavi ufan'je,
pokli me ostavi ovaj vil gizdava
ka srce, mnju, zavi rasrdom od lava,
ter meni reć more: "Parjaj me Boga dil!"
Oj, tvrdi mramore, taj čemer gdi s' imil?

[Br. 342]

[Pritrpih velik trud za tvoje počten'je]

Pritrpih velik trud za tvoje počten'je,
kako zna višnji sud, ki vidi mišljen'je,
er scijenjah da za har imat će tva milos,
ter dosle nikadar ne stvorih ja smilos.
5 Rih mnokrat i vazda: još ću bit u nje skut,
ako mi Bog sazda ki način ali put.
I sad se prigodi po srići, dim ovoj,
da more štogodi bit vesel sluga tvoj:
car se mnjah u sebi svemu što sunce sja,
10 on ki se čas tebi vidih kon ličca ja;
ali ti ni službe ni moj plač ne haja,
tvoj obraz od družbe od moje zataja.

Akrostih Perica.

[Br. 343]

**[Prjeđe mnjah umriti, prisvitla od
gospoj]**

Prjeđe mnjah umriti, prisvitla od gospoj,
negli će još priti na ovoj sluga tvoj;
er ljudi za krasan svit ovi jur prave:
"Drž' staru prijazan i čuvaj do glave."
5 Rad toga ja držah tvoje se mladosti,
rad toga ja mržah sve ine radosti;
jer toj zna tva lipos, koja sja sunačcem,
da najpri tvu kripos oćutih srdačcem.
Cić togaj ja uzdah ter što znah satvorih,
10 kad gorki moj uzdah prida te otvorih;
ali ti nimalo ne haja za mene,
gizdava mâ hvalo, ter život moj vene.

Akrostih Perica.

[Br. 344]

[Dokle je život moj, da t' vesel ne stoju]

Dokle je život moj, da t' vesel ne stoju,
kad ova od gospoj ne vrši rič svoju
ni obit ljuveni; koju stvar držah ja
vičniju u meni ner sunce koje sja.
5 Kolikrat sta se klet meni nje lipota
imat me na pamet do svoga života;
kolikrat nje mlados u moj kril doteče,
bijesneći za rados ter ovu rič reče:
"Moj cvite rumeni, rači mi reć uprav
10 nosiš li ti meni tuj milos i ljubav
ku nošu ja tebi za tvoju dobrotu,
bez koje rad ne bi život moj životu."
Kolikrat još veće nje lipos sta pravit:
"Ne vim tej nesrjeće ka nas će rastavit;
15 ni more nenavis s tolikom bit zlobom
koja će moju svis razdilit moć s tobom.
Ni svada, ni riječi, ni laž, ka zdaleče
gre da drum pripriječi ter milih rasteče,
li činit neće moć kon moje mladosti
20 da tvojom dan i noć ne mislim radosti."
Ako je tkogodi tko sliši sad mene,
ucviljen ter hodi od želje ljuvene,
hotij me poslišit, molju te ovo još,
er mojom utišit nevolju tvoju mož;
25 er mojom izvidat mož tvoje tužice,
ak' mi daš spovidat od ove ružice
od koje drag objet zaveza svis moju,
zaveza svu pamet, zavezan da stoju.
Jednom se namiri da joj se pridaju,
30 na ku stvar zamiri, jak da svit izdaju;
u taj čas doteče ter pade na skut moj,
i slatko još reče: "Kako mi veliš toj?
kako mi mož toj rit? er s tvojom ljubavi
mišlju ja i umrit, moj cvite gizdavi;
35 neka sam ter velim tebi ja pridana,
zač drugo ne želim ner tvoja bit zvana.
Ako li otvorit hoti mi srdačce,
hoću li što stvorit za te, mê sunačce;
jer, - žimi ljubav tva koju su izbrali
40 pozora moja dva, da živeš u hvali,
i žimi život moj, - kako ja ne scinju,
i takođ ti nemoj sciniti da cinju

dražu stvar od tebe za koga, dim ovoj,
ne štedim strt sebe, vidit ćeš, bud' živ, toj!"
45 More li slađe reć na svitu što človik?
more li jur zateć većma se tko dovik?
Tako me nevolje ovej Bog slobodi:
mnjah vidit prî polje da ribe sve rodi,
mnjah prî će živiti u moru moć zviri,
50 mnjah prî ću viditi lava zec gdi tiri,
mnjah vidit prî suh panj i listje od gore
gdi gasi gork oganj a snizi gdi gore,
mnjah prî će sve moć bit što biti ne može
neg me će ne ljubiti nje lipos, moj Bože,
55 negli će ne vršit objete ljuvene
po kojih mnjah skršit da se će za mene.
Ali bi sve zaman, ter malo miruje,
pače je pritaman tko ričem viruje,
kako ja virovah onojzi od gospoj
60 kojojzi darovah za ljubav život moj,
scineći svak na svit zakletvu da drži,
scineći svak uvit na svitu da vrši.
Ter ostah kako sjen, nu, volju reć uprav,
kako dub osječen, velmi gork i nezdrav,
65 pokli se sad ova tač nosi sa mnom vil,
jakino tim slova nje ures da nî vil.
Pače ću veću rit, er joj toj nî dosti:
ne da se obazrit mojojzi mladosti,
odvraća svoj pogled od mene vinu tja,
70 koliko da joj zled nikoju stvorih ja.
Jer ja mnju, da mačem svu nje krv pokolju,
videći, oh, s plačem tuj moju nevolju,
pravo bi da mene daj smili očima,
koja mnom spomene nimalo ne ima,
75 kojojzi tuj ljubav i viru ja nosih,
da mnokrat, dim uprav, u Boga smrt prosih,
služeći pravedno sa svu moć i kripas,
životom zajedno takmeće nje lipos.
Oh, nu se sve zgubi! Svakomu ovoj bud'
80 pravedno tko ljubi, - ali toj neće sud.

[Br. 345]

[Bogme ti umira tvoj sluga, sunačce]

5 Bogme ti umira tvoj sluga, sunačce,
bogme ti smrt tira mē željno srdačce;
bogme ti ja venu kako cvit od mraza,
za ljepos ljuvenu od tvoga obraza,
koja se zateče moja bit dovika,
a sad me daleče učini od lika.
Ter zatoj kako led skonča se život moj,
a ne vim za ku zled, gospoje od gospoj.

[Br. 346]

[Svakojzi nemoći človika nezdrava]

Svakojzi nemoći človika nezdrava
more, čuh, pomoći kami, rič i trava,
i takuj u meni iskusih mnokrat stvar;
danu lik ljuveni ne nađoh ja nigdar.
5 Zatoj sam ja vidil, nî huđe boljezni
koliko goraki stril od ove ljubezni.
Možemo svaki hip čut ljudi gdi vele
da gorči nî nalip ner ljubav ki žele.
10 U miru čas ni mal ne živu u sebije,
jakino morski val o kraju ki se bije.
Netom dan izide, oni čas noć žele;
netom noć popride, "kamo se dan?" vele.
Da mi još tko reče: "Ne prima reć se toj
što želi tko stječe na službi ljuvenoj;"
15 ovomu govoru jer ovoj ljubavi
tko stoji u dvoru miran se ne pravi.

Akrostih Šišmundo.

[Br. 347]

**[Da živu sto godin kako struc tvrd i
zdrav]**

5

Da živu sto godin kako struc tvrd i zdrav,
svim ljudem gospodin jakino zvirem lav;
da t' veće živ človik u mojoj mladosti
ne vidi po vas vik s vesel'jem radosti,
kad ova od gospoj što zвах cvit rumeni
ljuveni objet svoj ne vrši jur meni.
Birek se veseli nje lipos sončana,
da mene dreseli i vidi skončana.

[Br. 348]

**[Sliši, svitlo sunačce, koje tuge s
boljezni]**

Sliši, svitlo sunačce, koje tuge s boljezni
 ćuti moje srdačce, želno tvoje ljubezni.
Jer kad viđu ljeposti prislavnoga obraza,
 čuju njeke krjeposti od davnjega poraza;
5 zač nî jošte povenul u srdačcu oni stril
 koji se sam spomenul da ga prijah u tvoj kril.
Mnokrat recih u sebi rič koja je ohola:
 je li duša na nebi od rajskoga okola
veću rados da ima, veće dobro da ćuti,
10 veću milos da prima i bolju kob da sluti?
Nisam većma poražen ner taj dobra spomenut
 u kih življah priblažen, a sada ću povenut.
Doj, nebeska krjeposti, zašto vili toj malo
 manje ne da ljeposti a milosti ostalo?
15 Ovoliko ter goril ne bih sada ljuveno,
 još bih lašnje izdvoril od nje ličce rumeno.

Akrostih Šišmundo.

[Br. 349]

[Od moje gospođe kad čuju ime ja]

Od moje gospođe kad čuju ime ja,
misal mi sva pođe i pamet za njom tja;
ar trpim još poraz u mojem srdačcu
ki mi da nje obraz priličan k sunačcu.

[Br. 350]

[Zlo ti je zla običaj, na viru zlo vel'je]

Zlo ti je zla običaj, na viru zlo vel'je,
nije zlo nego vaj i vično dresel'je,
ter koga človika tej stignu nesrjeće,
ne more dovika sčekati zlo veće;
5 jer svoje zlo vidi, a parjat ne može
tko se je da slidi naučil zlo, Bože.
Ja sam tuj istinu očito iskusil,
za ku sam jur vinu dosada sve suzil;
10 zašto se naučih sliditi tuj ljubav
u kojoj izmučih život moj, dim uprav,
ter mi je trudno već gdi javi zlo viđu,
a ne vim jur uteć onoj zlo ko sliđu.
Ma nu ja samohoć natječu svaki čas,
15 natječu dan i noć, gdi je plač i nečas,
ter tko je dozvati komu rad boljezan
zov' da ga uhvati taj željna ljubezan;
veće, dim, ni huđe osvete ne želi,
zašto ćeš bit tuđe osvećen svak veli.
Netom se tko vidi za ljubom da pođe
20 i ljubav da slidi od svoje gospođe,
ne more dovika parjati toj veće,
i togaj človika vidjećeš smrt hteće;
zač mira ne ima tko slidi ljubezni
ner suze očima a srcu boljezni.
25 Da jošte izdvori što hoće svaki dan,
ljubav se govori nikoji čudan san:
odasvud strašan glas mniš da ćeš ugledat,
i gdi se krene vlas, čini te jur predat.
Oh, viđ sad tko milos u željah ne ima
30 ali ku usilos od drazih usprima,
bude li muka toj, bude li žestok vaj;
a zatoj tko je moj bježi zal običaj.

Akrostih Šišmundo.

[Br. 351]

[Tvrđi je nere lav, tvrđi je ner kami]

Tvrđi je nere lav, tvrđi je ner kami
komu sad za ljubav život se ne smami,
komu sad ljuven stril ne zadre srdačce,
gdi grede ovaj vil jakino sunačce.

[Br. 352]

[Ako je paklen trud s tolikom boljezni]

Ako je paklen trud s tolikom boljezni
s kolikom žejni blud od gorke ljubezni,
da ke su sve tuge toj mući pakleni
kojojzi nî druge nego gniv ljuveni?

[Br. 353]

[Svaka ptičica žalosno ka poje]

5 Svaka ptičica žalosno ka poje
padni prid lica od moje gospoje,
ter joj skazati stan' moju boljezan
koju sve pati želna mâ ljubezan,
jeda odoli srdačcu nje mlados
ter se umoli da meni da rados;
zač mi dodija tuže se svaki hip
kako taj zmija ka cvili u procip.

[Br. 354]

[Nika vil cvit vidi u mene žut; zatoj]

Nika vil cvit vidi u mene žut; zatoj
reče mi: "Otidi, nî za te cvitje toj!"
Za koju jošte stvar hti me se varovat
da joj taj cvit u dar ne budem darovat.
5 Ja zatoj čuh tugu, pak zaupih u sebi:
može bit stvar drugu ona mni, te [s'] snebi;
zašto jes niki cvit ki se reć ne prima,
zač zlamen na saj svit zadosti grub ima.
10 Kad se s njom pak stekoh, ovo mi sve reče;
zato joj ja rekoh: "Istine s' daleče!"
Nu ona još s kojom živiti rad uzdah
i da će pokojom namirit moj uzdah,
odvraća od mene dva ličca pribila,
15 birek je ljuvene sve službe zabila;
ter navlaš oni cvit pronosit utrgoh,
neka zna vas sî svit er ljubav povrgoh.
Ludosti od ove ljubavi mišlju strt,
ku ljubav svak zove a brže ['e] druga smrt.
20 Kad začu od mene nje lipos ovoj rit,
vidih sva gdi vene ter začu mene prit:
"Eto t' se ne hvalim ljubavju, znaj, ni ja,
nu vilu tuj žalim ka za te slavom sja
i za ku ti sloveš, slaveći dovika,
25 pokli se nje zoveš, u koj jes sva dika.
Ter da ju ostaviš za toli stvar malu,
a sebi da spraviš malu čas i hvalu,
čuj, togaj ne satvor! Da li nje sva dobra
s kih prija razgovor u zabit vrc obra?"
30 Ja stojah u čudu, ter nje svit potvrdih,
a moju svu ludu odluku pogrdih;
jer da me nje razum ne bude tač propral,
dovika huđi drum ne budih ja obral.
Cić togaj njoj na svit zahvalih jak na dar,
i čim sam na saj svit, imat jo' rih za har.
35 Zatoj se zatekoh proslavit nje lipos,
još ovoj tuj rekoh sa svu moć i kripos:
ako se tko zove razuman, svak muči
ter pridi od ove da tva svis nauči;
40 zač nigdi svit bolji ne mogoh čut ni znat,
jer pri zloj nevolji mogla bi život dat.

Akrostih Nikoletica.

[Br. 355]

[Kakav je ovoj red ki život moj obra]

Kakav je ovoj red ki život moj obra
da ne smim reći zled na ljubav ni dobra?
Zač koji umiru ljuvenom boljezni
moćno mi zaziru, kad hvalim ljubezni,
5 ter prave da gori uboj nî kamenom
koliko tko gori ljuvenim plamenom.
Također nisam prav, kad mi se prigodi
da se ja na ljubav potužim štogodi;
ar tko su pri svojoj gospođi čuveni,
10 svak bude rit: "Ovo j' blažen stril ljuveni".
Zatoj se ugodit ne može ljudem svim,
i zatoj provodit odlučih kako vim.
Ne ckni se snebivat kada me zlo tiri,
i dobro uživat gdi mi se namiri.

[Br. 356]

[Doj, Bože, pogledaj, ki dijeliš radosti]

Doj, Bože, pogledaj, ki dijeliš radosti,
ter cvilit tač ne daj mojojzi mladosti;
jer odkud pravo bi da mi sja sunačce,
5 odtuda sve znobi mraz moje srdačce,
ter živit na saj svit nî milo veće čas,
na kom će kako cvit svenut moj život vas.
Zatoj te pomolit odlučih još, Bože,
zač ov trud odoliti veće se ne može:
10 ali me slobodi ovogaj života,
ali me štogodi smili tva dobrotā.
Ter pravdu opravi a pusti krivinu,
neka svak jur slavi tvoju moć jedinu;
jer vele tva silos za svaku stvar slove,
najveće za milos kojom te svak zove.
15 Zatoj zled i prirok tko t' more potajat?
ter tko je toj uzrok, daj mu se pokajat.

[Br. 357]

**[Svak mene ostavi, pokli sam
ostavljen]**

Svak mene ostavi, pokli sam ostavljen
od ove ljubavi kom mnjah bit proslavljen!

[Br. 358]

[Ne scijeni zlo veće na sviti moja svis]

5 Ne scijeni zlo veće na sviti moja svis
nego tko zameće meu dražim nenavis,
kako ju zavrže, kako ju učini
oni ki bezbrže Božju moć ne scini,
ter sa mnom razdijeli najdražu stvar moju,
ka me tač rascvijeli da želim smrt svoju.
Mogući moj Bože, komu su javi sva,
ovo li još može trpiti milos tva?

[Br. 359]

[Kamo se tko prave da ljubav i nje stril]

Kamo se tko prave da ljubav i nje stril
dostoji sve slave i svake hvale dil?
A toj sve hoće rit, rekući za ljubav,
človik će pitom prit, pisnivac i gizdav.
5 Koli ti je toj malo da biste vi znali
ki niste ostalo od vještih slišali!
Ter što znam govoru: s njim su sve boljezni
tko stoji u dvoru od ove ljubezni;
zašto je čudna stvar, ako smim pravo reć,
10 u njoj se nikadar ne more pokoj steć.
Ar kad se prigodi da želi tko ljubav,
taj miran ne hodi ner tužan i nezdrav:
tolika jes muka želiti, človječe, -
mnokrat se od ruka od svojih smrt steče.
15 Rekoh, reć još uprav, manji trud ne bude
onomu tko ljubav ku želi dobude,
od svake nesrjeće er sumnju vazitna,
toliko još veće što lipšu stvar ima.
Jošte ću ovo rit: lipu rič tko ljubi,
20 što mu će na um prit kada ju izgubi?
ar kada jur dragu izgubi stvar človik,
sve želi smrt nagu a neće tuzi lik.
Nu stavi svak pamet vrh ove ljubavi,
je li prî slična klet ner da se proslavi?
25 Ovo je nje zakon: početak i srida
i svrha napokon u nje nî bez vrida.
Ter da nî stvar druga ner služit samo bud',
dosti bi taj tuga koja mal nije trud;
pače se govori velik trud da prima
30 tko služi i dvori, zač mira ne ima.
Cić togaj, človječe, varuj se ljubavi,
da ti se ne steče što mal um moj pravi;
er ti ja ne velju ovo sad iza sna,
a makar tuj želju život moj da ne zna,
35 a makar poražen da ne bih ljuveno, -
zval bih se sad blažen i čestit svršeno.

Akrostih Katarinica.

[Br. 360]

[Priblažen tko bi znal svršen'ja od stvari]

5

Priblažen tko bi znal svršen'ja od stvari,
zašto bi on prijal da za svit ne mari
negoli da tira toj vično iman'je
što more dat vira i s ljubom ufan'je.
Ino je sve tašto. To li znat tko žudi,
istinu navlašto, što s' vidil nu sudi;
a veće neću rit. Tko ima svoj razum
priđe se pust' umrit ner slidit ljuven drum.

[Br. 361]

[Ako tko poželi čut moje dobro kad]

Ako tko poželi čut moje dobro kad,
sliš' ter se veseli, er sam ja velmi rad;
za koju još rados ne vim što da stvoru,
ter moju sad mlados blaženu govoru,
5 zač se sam od ove slobodil ljubezni
 ku ljubav svak zove, ma nu su boljezni.
Jer kako ne vele u pakli pokoja,
tač ljubav tko žele život je bez goja;
ter se mnim isprti srce mê brjemena
10 težega od smrti prem truda paklena.
Sad može tkogodi uprosit jur mene:
"Kako se slobodi od želje ljuvene?"
Zato ja velju svim, tako mi bit zdravu,
kako sam još ne vim kazat vam na pravu.
15 Ma poznam i vidu er sam ja slobodan,
 ter sebi zavidu poveće svaki dan.
Niki čas, nika čes, niki dan izbrani
bil ovo brijeme jes koje me sahrani.
Vid' nijedan lik ne dah, ki sam prî izmučen,
20 istom se ugledah s ljubavju razlučen!
Od morske pučine kad sile popridu,
svak misli što čine tko na kraj izidu.
Na more poziru, koje bi s mukami,
tere se udiru u prsi rukami;
25 tako ja povenu u strahu s boljezni,
 kada se spomenu od gorke ljubezni.
Da kada ovu vlas slobodnu razlaču,
oćutim čudnu slas ter taj strah potlaču,
ter se ja veselju, a život moj slavi
30 ter veće ne želju ni u san ljubavi.
Ovo ću srdcem rit istinu još uprav,
menije je sad pozrit koliko smrt ljubav:
toliku nenavis, toliku mrazu sad
vazima moja svis na ljubav i nje jad.
35 Zač ino ljubezan nî nego jur nemoć
 od koje boljezan pati se dan i noć;
od koje tužica trud živi donosi,
da željna dušica svaki čas smrt prosi.
Jer da nî stvar druga ner gdi si slobodan,
40 ter da se sam sluga učiniš i sužan, -
ne sluga i sužan nego rob svršeni,
ter gredeš sve tužan kako rob kupljeni.

Mnozi se odriču služeći života,
mnozi se zatiču prî ostat sirota
45 nego bit sluga zvan, nego vlas izgubit,
za ku svak razuman voli se sam ubit.
Ovu još mnozi stvar može bit ne scine,
ter je toj tko nigdar ne pozna istine,
ni mu Bog daj kusit, najliše ljuven stril,
50 jer plakat i suzit tuj bi se naučil.
Neka se pride strt budu ja kako prah,
neka bih stokrat smrt očutil i nje strah,
neka se u ov hip samohoć udavlju
ner opet da nalip ljuveni pojavlju.
55 Da bi me pride lav za srce uhvatil
negoli da ljubav očutim i nje stril;
ne da ja očutim ni ćutit spomenu,
nu da još ne slutim, rekoh, stril ljuvenu.
Još da mi na misal ne pride mislim već,
60 ter se sam zapisal kako ću sada reć.
Svakomu ja velju: ako se gdi vidim
kadgodi da želju ljuvenu još slidim,
makar mlad, makar lud, svak da je virovan,
prid svaki jošte sud mogu ja biti zvan.
65 Ako se nađu kriv i sada i potom,
neću čas da sam živ ner platit životom;
er kad sam utekal, uteći još ufam,
ter ne bih toj rekal, da se ja ne uzdam.
Možebit još reče ljuveno tko tuži:
70 "Ovi se zatječe da ljubav ne služi;
ne zna li jer ljubav na koga bude doć,
da je tvrd kako lav, svakomu satre moć?
ne zna li jer jača bi nego Herkules?
zać ljubav od mača ostrija mnogo jes."
75 Cić toga ja stoju odgovor prem za dat:
tko je bil na boju, on se zna sad vladat:
ako za nj pristoji, on more vazet boj,
to li se što boji, od luga pod' ter stoj.
Ja ljubav i nje zled s čela znam na čelo,
80 ter joj znam svaki red. Zatoj grem veselo,
zatoj još velju svim ki sliše sad mene
er se ja čuvat vim od želje ljuvene;
to li se čuvati ne uzvim, moj Bože,
tko me će kajati, da mu se odmože.

Akrostih SISMUNDO SIMON DI MENZI.

[Br. 362]

[Kad ta vil doteče, pruživ se jak zmija]

Kad ta vil doteče, pruživ se jak zmija,
koja se zdaleče iz glasa nasmija,
"Avoj me, rekoh ja, Boga dil polako,
er se čut ovo tja mogaše daleko!"
5 Ter čezah da vas dvor ondi se ne steče,
što mi tvrd odgovor nje lipos tuj reče:
"Ako se ja smiju, daj se ti radosti;
a tko mi što smiju kon tvoje mladosti?
10 koga li ja haju, kad si ti kon mene
u kom vas gledaju lik želje ljuvene?
Ar da je sva sila od svita ku prave,
veće t' bih scijenila jedan vlas vrh glave."
Ter svak stan' u posluh, misleći za mal čas,
kad ovo ja začuh, ostah li vesel vas.
15 Ar moju rih mlados da vrime ne gubi,
pokli me nje rados scijeni tač i ljubi.

Akrostih KATA KATA.

[Br. 363]

[Sada se jur tašto ne zvoni ni poje]

Sada se jur tašto ne zvoni ni poje,
kad je dan navlašto od svete Gospoje;
ner hvalu i slavu u svem njoj satvori,
ako će tko pravu da milos izdvori.

[Br. 364]

[Ako sam toj rekal, moj džilju gizdavi]

5 Ako sam toj rekal, moj džilju gizdavi,
da bih ja ne stekal veće tve ljubavi;
ter da ja na sviti ne vidim tvoj obraz
bez koga živiti ne mogu jedan čas.
Ako li, vilo, još virovat ni toj neć,
virovat neka mož, čuj sada što ću reć:
koliko jes tugâ da bih ja sve stekal
da mi su za druga, ako sam toj rekal.

Akrostih ATAK, tj. izvrnuto Kata.

[Br. 365]

[Kad vidim gdi rados od ove ku služu]

5 Kad vidim gdi rados od ove ku služu,
svapije mâ mladost: što veće da tužu?
ar u nje liposti nahodim zlamen'je
od veće kriposti ner drago kamen'je.
Tolikoj dobroti dva ličca ohola
kim plahe ukroti jak lovac sokola!
Ako je u raju ovakaj lipota,
ne čin' već da traju, moj Bože, života.

Akrostih Kata.

[Br. 366]

[Uzmožna gospođe, tko milos ku žudi]

Uzmožna gospođe, tko milos ku žudi

a k tebi ne pođe, on zaman sve trudi;

on hoće kako stvar bes krila letiti

tko bude Božji dar bes tebe želiti.

5

A zatoj grem k tebi, dobro crv da sam ja,

a tvoje na nebi kraljicom ime sja:

otmi me jur lavu od pakla iz usti,

imaćeš ti slavu, a mene ć sabljusti.

10

Jer ako ovi svit bi služen od mene,

koji je kako cvit ki procti ter svene,

što ima jur tebi stvorit mē srdačce

koja si na nebi poludnje sunačce?

FINIS.

I.a TRI KNJIGE PJESAMA ŠIŠKA MENČETIĆA

EIVSDEM
SIGISMVNDI, SIMEONIS MENSII
PATRITII RHACCVSANI FILII,

CARMINVM LIBRI TREIS.

POČINJE PJESNI
ŠIŠKA VLAHOVIĆA.

LIBRO PRVO.

[Br. 367]

[Za vele vrimena od moje mladosti]

Za vele vrimena od moje mladosti
ovaj moć ljuvena ne poni radosti,
jer mi tač domori, ter birek toj njeka
milos bi ka stvori odahnem ja neka.
5 Sad svoju da silu osveti taj Ljubav,
spravi luk i strilu ter pride kako lav;
menije li u taj hip ne more vrha doć
ter vaze obraz lip od ove u pomoć,
10 u komu vidih ja anđelski ures taj
ljepotom vas gdi sja jakino svijetli raj.
Netom toj ugledah, drugi bih satvoren:
sužan se li ne dah da budu govoren,
dokli mi ne reče: "Da znam luk i strilu
iskršit u peče, bit ćeš njoj u krilu."
15 Ovo ja kako čuh gdi moćno priseže,
ončas mu dah posluh, neka me zaveže;
velmi se priručih njegovoj krjeposti
i služit odlučih anđelsko' ljeposti.
A koli dotecih prid slavni nje obraz,
20 u svako ja recih: "Gospođe, tvoj sam vas!"
Recih još "Sunačce, ti si cvit od gospoj,
ti si mê srdačce i ti si život moj!
i ti si sva misal, ti s' pamet, ti si vid, -
sve sam toj zapisal na tvoju zapovid.
25 Časno te togaj dil, ružice, ja molju,
osladi gorki stril u željah kim bolju."

Akrostih Šišmundova rič.

[Br. 368]

[Prisvitla od gospoj, da bude živiti]

5 Prisvitla od gospoj, da bude živiti
 u pisneh sluga tvoj sto godin na sviti,
bilo bi ništa sve pri željno' boljezni
 ku patim zacić tve jadovne ljubezni;
jer da je bridak mač, prišal bi umiljen,
 prišal bi za moj plač jadovno rascviljen.
Zatoj se jur moli tvoj sluga, sunačce,
 pozri jad kim boli mê željno srdačce.

[Br. 369]

[Biserni cvite moj, biserom svak zove]

5 Biserni cvite moj, biserom svak zove
 biserni ures tvoj meu diklam ki slove;
biser te pravi sve, bisernu ima vlas
 biserno ime tve od koga cafti glas.
Oh, zatoj sve žalim, ar nî môt ni krjepos
 dostojno da hvalim tvoj ures i ljepos;
lje srce m', sunačce, ne lipše nikadar,
 zatoj me, srdačce, podobi služben dar.

[Br. 370]

**[Zač skrivaš svoj obraz od mene, cvite
moj?]**

5

Zač skrivaš svoj obraz od mene, cvite moj?
ne znaš li jer sam vas ja sluga od gospoj?
ne znaš li, gospoje, pisnivač jer sam ja,
za pjesni ter moje od mnogih ime sja?
A zatoj jur meni gledati ne brani
tvoj obraz rumeni, moj cvite izbrani;
zač ovo oni jes ki te će proslavit
i ki će tvoj ures kon sunca postaviti.

Akrostih SNAS, tj. Znaš?

[Br. 371]

[Kročahta diklice, tako ti radosti]

5

Kročahta diklice, tako ti radosti,
zač skrivaš tve lice od moje mladosti?
zač kriješ obraz svoj od virna služice
koi se zove tvoj, pribila ružice,
koi se spovida na tvoju zapovid,
jeda mi izvida tvoj ures ljuven vrid
koi me skončava da kopnim kako led,
diklice gizdava, želeći tvoj pogled.

[Br. 372]

[Da znate, ljuveni, sve ljubi život moj]

5 Da znate, ljuveni, sve ljubi život moj,
drago je sve meni va ovoj od gospoj,
očice najdraže; nu željom umiru,
zač srce mē praže gdi slatko poziru,
gdi slatko otvore na mene pozrin'je,
ter uzmnim govore: "Ti s' naše želin'je!"
A zatoj što tužim, ništa se ne brinu,
zač ufam da združim nje lipos jedinu.

Akrostih Doga?

[Br. 373]

[Pale mê srdačce tvoja dva pozora]

Pale mê srdačce tvoja dva pozora
kako vid sunačce, kad stvori dan zora;
ar slatko poziru ter kopnim kako led,
ter željom umiru, želeći tvoj pogled
5 u komu nahodim ljubezni lik mojoj,
ter da se mru zgodim u družbi ja tvojoj.
Lijepo t' bih ja tada proslavil tve ime
slaviti ko sada ne mogu ni vime,
ar mi je misal sva da cvilim, da tužu,
10 dokole tvoja dva pozora sadružu.

Akrostih Paula.

[Br. 374]

[Neka znaš, ružice, meni su s boljezni]

Neka znaš, ružice, meni su s boljezni,
meni su s tužice ovake ljubezni;
zač koji dan tebe ne vidi sluga tvoj,
ne vidi sam sebe ni takođ život svoj.
5 To li grem rumeni da združu tvoj obraz,
čini se jur meni sto godin svaki čas.
Kad li se u tvoj dvor, moj venče, viđu ja
gdi svaki razgovor meni se steć prija,
10 tada ja začnu vas srdačcem jur cvilit,
kolikrat mišlju čas ki nas će razdilit.
A zatoj, ružice, jesu li s boljezni,
jesu li s tužice ovake ljubezni?
Jer kad se ja s tobom, moj cvite, razdilju.
15 jakino sam sobom razdijeljen uscvilju,
ter veće trpiti ovi jad ne mogu
negoli vapiti odlučih prem k Bogu,
jeda kad od usti od mojih sliši glas
ter meni dopusti za milos ovuj vlas,
20 za milos ovu čes da duhom satvorit
mogu se kad ures želim tvoj podvorit;
neka se vazda ja, kad hoću, namiram
gdi tvoja lipos sja ku k suncu primiram.
Nu kada tko s tobom ne bude u dvoru,
25 da s' opet sam sobom isti ja pritvoru,
neka se u tvoj kril pobludim ljuveno,
neka mi ljuven stril izvidaš svršeno,
koji me sve vridi, koji me skončal jes,
kad godi po sridi ne vidih tvoj ures.

[Br. 375]

[Žalosna mâ mlados, ka pokoj ne ima]

5 Žalosna mâ mlados, ka pokoj ne ima
odkoli tvu rados obazrih očima;
jer malo pomalo hoće me želja strt,
gizdava mâ hvalo, da želim sebi smrt.
A zatoj ne dopust' toliku na svit zled:
daruj mi tvoje ust' iz kih vri slatki med,
iz kih cti drag biser i koralj crljjeni;
oh, oslad' gork čemer, moj cvite rumeni!

[Br. 376]

[Jak trudan jelenčac poželi vodice]

5 Jak trudan jelenčac poželi vodice,
 tako ja za venčac želim te, ružice,
 neka se pogizdam, neka te poslužu,
 neka te ka zvizdam slaveći pridružu;
neka te postavim [s] sunačcem upored
 i neka proslavim slaveći tvoj pogled,
 koji se dostoja u pisneh pripivat,
 a ti se gospoja od gospođ nazivat.

[Br. 377]

[Neka znaš, diklice, želja mi dotuži]

Neka znaš, diklice, želja mi dotuži,
želeći tve lice život moj da združi;
ter veće trpiti ne mogu tolik trud,
došal sam vapiti na tebe prid tvoj sud.
5 Ti pravdu ispravi, ter mi rec' rič tvoja
zač u san i javi ne daš mi pokoja;
zašto hoć da naga proždre me ljuven gniv?
ako mi s' ti draga, jeda t' sam što ja kriv?
10 Rad bih ja, Bog svidok, da draga nis' meni,
danu je toj uzrok tvoj obraz rumeni
koji se želi sam, koji se sam ljubi;
zatoj čin' ljuven plam da mene ne zgubi.
Smiluj se Boga dil; čin' da ja za službu
15 vidim se u tvoj kril jedan dan u družbu,
ako ćeš, moj cvite, da poznaš što je drag
koji bi krozi te prionul za mač nag.

[Br. 378]

[Kročahta diklice, ako ćeš slaviti]

Kročahta diklice, ako ćeš slaviti,
ako ćeš tve lice da slove na sviti,
poteci sad hrlo, veće dni ne gubi,
ter mene za grlo uhvativ poljubi.
Zašto sam oni ja za koga na saj svit
od mnogih ime sja i cafti kako cvit;
zašto sam pisnivac i pjesni zač tvor
od kojih jur vinčac ljuveni zadvoru.

5

[Br. 379]

[Mlađahta diklice, prî nego bîh uzril]

Mlađahta diklice, prî nego bîh uzril
anđelsko tve lice, prî me tvoj rani stril,
a toj bi sve uzrok liposti tvoje glas
kom zapad ter istok u slavi cafti vas.
5 Za koju ja slavu poželih tve lice
i ljepos gizdavu, mlađahta diklice,
da vidim je li toj što glas tvoj spovida,
i da mi ures tvoj ljuven stril izvida.
10 Ter vele jur slove tva ljepos obična,
koja se, dim, zove k sunačcu prilična;
nu mnogo veće jes negli se govori
anđelski tvoj ures kojim svit vas gori.
15 Ter sad znam da jezik ne more izriti
koliko sâm človik očima viditi;
zač kom te ja zgledah, smamih se u sebi,
prilike ter ne dah pod nebom reć tebi.
Ar vidih stvar novu, sunačce, tvoj ures
ku suncem da zovu dostojno velmi jes;
20 zatoj se zatekoh tvoj ures slaviti,
zatoj se tvoj rekoh dovika praviti,
zatoj se odlučih strt kako jedan stril,
ako se ne slučih skoro ja u tvoj kril;
ako se ne steče da se ja zovu tvoj,
od smrti daleče ne scíni život moj.
25 Zatoj lik naredi, krunice izbrana,
prî ner se ozledi u srci mom rana,
koje se ja bojim, koja me skončava,
koliko da stojim u nokteh od lava.

[Br. 380]

**[Kad godi, sunačce, pomislim na tvoj
plač]**

5

Kad godi, sunačce, pomislim na tvoj plač,
vazda mē srdačce proleti oštar mač;
ar ja mnjah tvoj obraz i ličce biserno
skopnit će kako mraz cvileći čemerno,
tere sam sebi rih: gleda' joj pozore,
bi li bil manji grih da crkvu razore
onimi ki bolit činiše nje lipos?
zač Božja odolit ne može toj kripos.

Akrostih Kato.

[Br. 381]

**[Kad bi imal cvit ovi lip miris jak
pomas]**

Kad bi imal cvit ovi lip miris jak pomas,
koliko sad slovi, dvaš bi ga veći glas.

[Br. 382]

[Koliko razbludno ovaj vil putem gre]

5 Koliko razbludno ovaj vil putem gre
 ter sine pričudno, tko vidi da ne mre?
 Ar kako da zbira ružicu po ravni,
 svuda se ozira obraz nje prislavni,
 tere drum izvija jakino plah jelin,
 i kako taj zmija koja gre proz pelin.
 A zatoj da kamen srce je u meni,
 mogu li da plamen ne ćutim ljuveni?

Akrostih Kata.

[Br. 383]

[Kolikrat govoru, gospođe, s kim na zbor]

5

Kolikrat govoru, gospođe, s kim na zbor,
tolikrat satvoru kigodi nerazbor;
ar moja pamet sva zahodi srdačcem
na tvoja ličca dva ka sjaju sunačcem;
ter neka bolje viš, mnozi mi tuj reku:
"Nî prava vidit svis na ovom človjeku."
A zatoj, gospođe, smiluj me ljuveno,
dokole ne pođe pamet mi svršeno.

Akrostih Kata.

[Br. 384]

[Tome tvom liposti, diklice gizdava]

5 Tome tvom liposti, diklice gizdava,
 sve moje kriposti ljuven plam skončava,
 odkoli ja zgleдах tvoj obraz i diku
 kojojzi reć ne dah pod suncem priliku.
Molim se togaj cić, izvida' ljuven stril,
 čini me skoro prić za milos u tvoj kril;
 ali me razdili svršeno [s] životom,
 da srce ne cvili za tvojom lipotom.

Akrostih Toma.

[Br. 385]

**[Pravi mi, cvite moj, pokle mi s'
gospoja]**

"Pravi mi, cvite moj, pokle mi s' gospoja:
li sam ja sasvim tvoj, da jes' li ti moja?"

- "Evo sam ja tvoja, sokole gizdavi,
veće jur ner svoja, srce mi toj pravi." -

5

"Rači mi jošte rit: ako je isto toj,
u tvoju družbu prit da kad će život moj?" -

"Ako ćeš u ov čas; nu to li, mâ hvalo,
meni ku nosiš čas, potrpi još malo."

Akrostih Pera.

[Br. 386]

[Kročahta diklice, stiru se, dim uprav]

5 Kročahta diklice, stiru se, dim uprav,
kako bih tve lice izdvoril za ljubav;
ali ti za moj trud ne pomniš nimalo!
Da t' vidi višnji sud, gizdava mâ hvalo,
ar ću ja umriti, želeći u družbu
tvoju se viditi za moj trud i službu,
koju ja svu gubim, koja me skončava,
tvrđu stvar zač ljubim ner srdce od lava.

[Br. 387]

[Ako se napuno mnom brineš i boliš]

5 Ako se napuno mnom brineš i boliš,
molim te sad, kruno, da mi se umoliš;
toliko malu stvar satvori za mene,
neka ti imam har do vječne spomene.
Ali me sad sprži i skonča' jadovno,
ali mi izvrši rečen'je ljubovno
koje mi obeća praveći: "Nut, nemoj
koja bit nesrjeća, a zvat se ć vas vik moj."

Akrostih AKAT, tj. izvrnuto Kata.

[Br. 388]
[Ne ljubim, dim uprav, ner venem,
sunačce]

Ne ljubim, dim uprav, ner venem, sunačce,
nego mre za ljubav tvoju mê sdačce.

[Br. 389]

[Kad bih ja tebi drag kako si ti meni]

5 Kad bih ja tebi drag kako si ti meni,
zval bih se dosti blag u družbi ljuveni;
ar bih se uz lice uz tvoje sad vidil,
ter bi mi, diklice, vas sî svit zavidil;
ter bi mi govoril!: "Gledajte človika
ki se je blag stvoril i čestit dovika."
A zatoj, diklice, ako je isto toj,
čin' tvoje da lice očuti život moj.

Akrostih Kata.

[Br. 390]

[Kako se odpravljáš, prisvitlo sunačce?]

5 Kako se odpravljáš, prisvitlo sunačce?
kako li ostavljaš mē željno srdačce?
Ako me ć ostavit neka se ja mučim,
rec' mi prem, udavit da se sam odlučim.
Takoј zač dovika ne mnju bit u tvoj kril,
tako li ć bez lika zadrijet mi ljuven stril?
Ako ter budem živ bez tvoje liposti,
neka znaš, smrtni gniv ne ima kriposti.

Akrostih Kata.

[Br. 391]

[Koliku ima moć lipos tva, gospoje]

5 Koliku ima moć lipos tva, gospoje,
da čini mene oć činjen'je sve moje
a tebe da slidim sva moja godišta;
er da svit moj vidim, pri tebi mnim ništa,
toli se ukripi u moje srdačce
tvoj obraz prilipi, svitlji ner sunačce.
Ar ako tko reče da si ti na svit raj,
neka znaš, daleče istine ne bi taj.

Akrostih Kata.

[Br. 392]

[Koliko život moj ne misliš rastvorit]

5 Koliko život moj ne misliš rastvorit,
 molim te, toj nemoj veće mi govorit;
ar tvoja čas slavna, takođ glas počteni,
 velmi su odavna pridani još meni.
Takođ ja da sam zdrav u snazi ter puti,
 kako se za toj prav tvoj sluga sad ćuti;
a naprid još veće, kako ćeš znat i čut,
 ne bud' ke nesrjeće ka priječa drum i put.

Akrostih Kata.

[Br. 393]

[Ova će još dikla bit mnozim s tužice]

Ova će još dikla bit mnozim s tužice,
ar je sva iznikla kako cvit ružice;
diklice ja mlađe ne vidih dosada
kojoj se dal slađe bih da mnom oblada.
5 Tolika gizda jes slavne nje liposti,
da je pun nje ures ljuvene kriposti;
nikako pozira toliko ljuveno
da človik umira i vene skroveno.
10 Ako li govori, ukaže novu slas
u kojoj otvori anđelsku rič i glas;
a koga nje kosi ne bi još zanile
niz grlo ke nosi jakino i vile,
ter preden od zlata vidit su jur meni, -
one bi sva plata u želji ljuveni!
15 Kad ona ljuveno glavicom protresa,
ovo, dim, skroveno ljubav luk rasteza.
Rit me je deri sram: za nje dil život oć
svaki nje vlas i pram toliku ima moć;
neka zna svak meni da pamet odijele
20 nje ličci rumeni i ruci pribijele.
Visok vrat i čelo, puno sve radosti,
drže me dreselo u željah zadosti;
sve mi je zamama, sve mi je nepokoj,
usti nje nu sama smamiše život moj.

[Br. 394]

[Meni jur od nova nî veće pogodje]

Meni jur od nova nî veće pogodje
ner da mi vil ova zapovi štogodje;
ar viđu gdi hodi jakino sunačce;
toj mene gospodi i moje srdačce.
5 Ričju me zamami ter milim pogledom
i zlatim kosami, da venem neredom.
Istom njoj u rukah da viđu ja mene,
ne bih stal u mukah od želje ljuvene.
10 Ako li kad grlim nje ljepos gizdavu,
neću drug umrlim činit se na pravu.

Akrostih Maria.

[Br. 395]

[Prikrasna diklice, kad stanu pozirat]

5 Prikrasna diklice, kad stanu pozirat
 tvoj obraz i lice, nemoj mi zamirat;
istinu zač velju, tako mi života,
 zada mi tuj želju tvoja taj lipota.
Er da te gledam cvit, kakono od svih stran
 gledaju ovi svit nebesa noć i dan,
ne bi mi srdačcu napuno volja sva,
 zašto se k sunačcu priklada lipos tva.

[Br. 396]

[Kad ta vil uz pjesan na prozor izide]

5 Kad ta vil uz pjesan na prozor izide,
čuđu se gdi bijesan život moj ne pride;
ar mi se ona slas u pamet ukruti,
gdi pušta slatki glas ki rad bih ne čuti.
Tolik je gnjiv, prave, ljuvena razbluda,
ne ima lik od trave, ni pravde od suda;
a ono bi zlamen ki mojoj ljuvezni
umnoži gork plamen ljuvene boljezni.

Akrostih Kata.

[Br. 397]

[Gorči je život moj, oh, vinče biserni]

Gorči je život moj, oh, vinče biserni,
negoli bil'je toj i nalip čemerni,
cvileći ljuveno, smišljaje svaki čas
tve ličce rumeno od koga slove glas.
5 Svak ima razgovor gdi tvoja ljepos sja,
i minut kroz tvoj dvor svak more, nego ja
ne smim te viditi; danu sam sâm uzrok,
da t' za me sliditi ne bude ki prirok.
Ar smišljam kad prije sve biješe rič tvoja:
10 "Boga dil, da ti je pridana čas moja."
Također ja pravljah: "Neka sam, vilo, tvoj!"
ter život postavljah u ruke tvoje moj.
Počten'je tve ne bi pridano meni man,
a ne znam da tebi jesam li ja pridan.
15 Neka t' se još pridam, čin' da se ne zgubim,
čim te se nagledam i ličca naljubim.
Ovo ki obita ime tve proslavit,
komu ti da svita da ga neć ostavit.

[Br. 398]

**[Vim da moj razgovor Kupido sam ne
vi]**

5

Vim da moj razgovor Kupido sam ne vi
ni Venus, u kih dvor vezimo zlatom svi:
toliko skroveno gospođi toj služu,
od koje ljuveno još ljepos ne družu.
Ako mi što veliš, kad inu pogledam,
nemoj reć: "Toj želiš," zač srca njoj ne dam;
komu sam ja mene daroval za sužna,
za toga dil vene mlados mâ pritužna.

Akrostih UTAK; tj. izvrnuto Katu.

[Br. 399]

[Kad taj vil odluči smilit se na mene]

Kad taj vil odluči smilit se na mene,
"Snim' s mene - poruči - mađije ljuvene;
ar se sam smamila ljuveno tebe cić,
ter čini taj sila na konac mene prić."
5 Toj mene uzbijesni, na dvor nje potekoh
ter ovi u pjesni dah odvit i rekoh:
"Ako bih otravil, gospođe, ja tebe,
skoro bih ozdravil i tebe i sebe.
10 Nu sam ja otravljen, zašto me zamami
tvoj obraz proslavljen i grlo s kosami.
Zatoj me ne tvori tom tvojom kripostju,
danu me satvori vesela lipostju;
jer vidit, ako hoć, mož blažen život moj,
istom me čini doć, gospođe, u kril tvoj,
15 ter ću ja reć tada: ovoj su radosti,
koja se da sada sva mojoj mladosti.

Stih 1-8 Akrostih Kata.

[Br. 400]

[Koli se on blažen i čestit još pravi]

5 Koli se on blažen i čestit još pravi
tko nije poražen od ove ljubavi;
ar ne zna što je zled, tko nije za ljubav
topil se kako led i tonul kako plav.
Ter ima veliku imati Bogu har
koji mu toliku dopusti na svit stvar;
ar scinju u meni da muke sve ine
pri želji ljuveni za trud se ne scine.

Akrostih Kata.

[Br. 401]

[Kako se bez sebe ne more živiti]

Kako se bez sebe ne more živiti,
 takoj ja bez tebe ne mogu živ biti;
ar kad se ja s tobom, ružice, razdilju,
 kako sâm sa sobom razdiljen uscvilju,
5 ter tebe želeći sâm sebe toj želju.
 Je li toj, misleći, veći jad ner velju?
je li toj paklen trud i čemer viditi?
 ar ne vim gorči sud ner drazih želiti.
10 Cić toga život moj ako ćeš, sunačce,
 razdilit, već nemoj s mojim tve srdačce;
ar volju ja s tobom, ružice, umriti
 negoli sam sobom dovika živiti.

Akrostih Katica.

[Br. 402]

[Kad vidih gospoju na rosnoj travici]

5 Kad vidih gospoju na rosnoj travici,
okol nje gdi poju sve gorski slavici,
anđelskom lipotom pamet mi zanije,
gdi vaze još potom venačce da vije.
Tada ja pristupih željom vas opojen
ter glasom zaupih prid obraz gospojen:
"Anđelsko sunačce, reci mi ti tko si,
jer moje srdačce tva ljepos zanosi."

Akrostih Kata.

[Br. 403]

[Hrlo tec' i svemog tko nije dosle vil]

Hrlo tec' i svemog tko nije dosle vil
kako se moli Bog, ter gledaj ovuj vil.

[Br. 404]

[Vidiš li, Ljubavi, tuj vilu međ svima]

5 Vidiš li, Ljubavi, tuj vilu međ svima
da s kosom na glavi dotuži obima?
Tebe jur ne haje ni tvoj luk ognjeni,
a mene puštaje u tuzi ljuveni.
Ako sam ja sužan ter muču, da ti zač,
koji si oružan, da muče gredeš tač?
Kigodi stril ufan izberi u tebe
ter osvet' jedan dan mene sam i sebe!

Akrostih UTAK, tj. izvrnuto Katu.

[Br. 405]

[Kad bi um tko stavil na ovu ku želju]

Kad bi um tko stavil na ovu ku želju,
ne bi mi zabavil gdi se ja dreselju,
a nu bi rekal još: "Mri za nje lipotu,
dokoli čuti mož duh u tvom životu."

5 Tolika jes rados nje ličcu i dika
kom more dat sladost človiku dovika,
a tko je od gore da pride jur pitom,
tom vidi gdi gore nje ličca lipotom.

Akrostih Kata.

[Br. 406]

[Kako će da pođu? što pamet ne stave]

5 Kako će da pođu? što pamet ne stave
er moju gospođu tamo jur ne prave?
Ako je prilično da puštu moj pokoj,
vesel'je obično i tuzi lik svakoj,
ter da grem za zlatom, najveće što mržu,
kom da je trud platom moj plaćen, ne držu:
a ja se pripravit, nu će bit daleče,
deri kad ozdravit jad ljubav moj reče.

Akrostih Kata.

[Br. 407]

[Kad ta vil doteče za milos ku dvoru]

5 Kad ta vil doteče za milos ku dvoru,
čudi se ter reče: "Gdi s tobom govoru?" -
"Avoj me, - ja rekoh, - prisvitlo sunačce,
jednu stvar ku stekoh dražu ner srdačce,
ter da se začuđu gdi sa mnom govori
najveće što žuđu i život moj dvori.
A da sam u družbu s tobom sad, pravo bi
za posluh i službu od mene ku dobi."

Akrostih Kata.

[Br. 408]

[Kada se obazre ovaj vil okolo]

Kada se obazre ovaj vil okolo,
srdačce mē vadre nje ličce oholo;
ar s nikom radosti satvori stvar onu,
ter usrid sladosti, mni mi se, vas tonu.
5 Tu doli, tu gori svrće se pozorom
jakino u gori jelinčac prid zorom;
a mene kad nazri, oni čas nje mlados
sva smihom uzavri. Misli svak tuj rados!
10 Ter da se zaputim stokrat ja prid nje dvor,
u svako oćutim ljuveni razgovor;
zač obraz veseli i slatko pozrin'je,
sve birek da veli: "Ti s' moje želin'je."

Stih 1-8 Akrostih Kata.

[Br. 409]

[Ozri se vil ova za diku uokol]

Ozri se vil ova za diku uokol
jakino od lova brzi hrt i sokol,
ter tko toj ugleda zaupi oni čas:
"Zašto se svak ne da i vas svit njoj na čas?"
Ar ne bih ispisal, što u njoj nahode,
njeku rič i misal od rimske gospode;
krunica prem isto ne lipše ina stvar,
da reku na misto: "Ovo nam gospodar!"

5

Akrostih OTAK, tj. izvrnuto Kato.

[Br. 410]

[Ovu rič svak veli: ne malo tko ima]

Ovu rič svak veli: ne malo tko ima
nu mnogo tku želi ubog se reć prima.

[Br. 411]

[Kad među gospođe ova se prigodi]

5 Kad među gospođe ova se prigodi,
ponaprid svih pođe gizdavo ter hodi:
ali će da reče: "Da znate tko sam ja!"
ali se natječe uresom neka sja.
Ter što mu drago bud', nje lipos i dika
postavi u nov trud ljuveno človika;
ar kako sunce gre među svom mladosti,
ter moje srce mre u vel'joj radosti.

Akrostih Kata.

[Br. 412]

[Molim te, ružice, ozri se na me sad]

5 Molim te, ružice, ozri se na me sad,
 da vidiš tužice ke patim tebe rad;
jer, žimi život moj, kako mi noć i dan
 ne da mir ni pokoj u željah ljuven plan,
želeći da združu tve ličce pribijelo
 za koje ni dušu ne branim ni tijelo.
A zatoj, sunačce, smiluj se na mene,
 neka mē srdačce u željah ne vene.

[Br. 413]

[Mlađahta diklice, tako ti ljuvezni]

5

Mlađahta diklice, tako ti ljuvezni,
tako se tve lice spivalo u pjesni,
kako me ć ovoj čut, čin' da ja u tvoj kril,
čin' da ja u tvoj skut doletim kako stril;
neka se potužim koliku patim zled,
želeći da združim anđelski tvoj pogled,
želeći da malo s tobom se pobludim.
Oh, zatoj, mâ hvalo, želeći smrt žudim!

[Br. 414]

**[Da scijenim jer mene slobodit more
smrt]**

5

Da scijenim jer mene slobodit more smrt
od želje ljuvene, sad bih se pošal strt,
sad bih se sam ubil, sad bih se skončal sam,
sada bih obljudil sam sebi smrt da dam.
Nu me je strah velik, danu je strah mene
da drugo ne bi lik od želje ljuvene
negoli, sunačce, tvoj obraz izbrani
koji me srdačce bezmile sve rani.

É

LIBER SECVNDVS:

[Br. 415]

ELEGIA PRIMA.

[Gdi se je sada dil svak, da mu govoru]

Gdi se je sada dil svak, da mu govoru
što sam čul i vidil od ove ku dvoru;
zač tko je ustriljen od želje ljuvene,
nî većma nadiljen milostju od mene.
5 Ovo gre pet godin er sam nje sluga ja,
ter se mnim gospodin svemu što sunce sja;
još ne vim izriti nje darov prislavan
za koji umriti vinu sam pripravan.
10 Zač kad sam u nje dvor, vrh sebe bude stat,
kako bi razgovor mogla mi veći dat:
hita me za lice, kada me pozdravlja,
ka milos diklice život moj ponavlja;
zašto me poljubi s tolikom sladosti,
da med slas izgubi kon moje mladosti.
15 Čestokrat obtječe mē grlo s rukami,
a nigda rič reče koja me zamami;
a nigda u pjesan nje ures gizdavi
svu našu ljubezan spivaje proslavi;
nigda svoj ukras još tuj začne pripivat, -
20 tko sliši znati mož gdi budem pribivat!
Zač meni u raju uzمني se, dim uprav,
ter se tuj ne haju skončati za ljubav,
misleći oni glas koji me zavodi
i koji svaku slas od svita nadhodi.
25 Ter se ja začuđu milosti tolikoj,
a sve što požuđu oćutim srci toj;
a sve što poželju, sve mi se ispuni.
Zatoj se veselju prikrasno' toj kruni,
zatoj se blag zovu u družbi ljuvenoj,
30 najvećma kad slovu prid ovom od gospoj,
koja se govori na moju zapovid,
neka mi ne stvori njeku zled ljuven vrid.
Ter kad se namiru zlovoljan prid njom ja,
ne može u miru jedan čas da prija,
35 dokli mi nađe lik ljuvenoj bolizni.

Svaki bi mnil človik nje lipos da bisni,
toliko srčano i milo poradi
nje ličce sončano, da jad moj osladi.
Zatoj čuj tko sliši, svakoga još molju,
40 čim ona utiši moju tuj zlu volju:
nigda mi uhvati srce tma tolika,
ter ja bih smrt zvati pripravan dovika;
zač mi zled u kosti stojaše nikoja,
ter u toj gorkosti ne imah pokoja.
45 Zač svaki razgovor od mene tja pođe,
negoli poč na dvor od moje gospođe,
ter pravljah sam sebi: skončan je život moj,
ako mi lik ne bi tužici koji toj.
Da kada dotekoh smiljeno u nje kril,
50 do mal čas ja rekoh: blaženi ljuven stril!
do mal čas još velih: blažena boljezan
u kojoj poželih nje slavnu ljubezan!
Zač netom ugleda moj obraz u tuzi,
nimalo cknit ne da da željno ne suzi;
55 zač mi prinašat svoj obraz uz lice
a mene uprašat: "Što cviliš, svilice?
što boliš? što brineš? što ti je? koja zled?
što takoj sad gineš i kopniš kako led?
Da li mi tvoj rekal većeokrat nî jezik
60 da s' rados mnom stekal i tuzi svakoj lik?
Zatoj te još molju, hotij mi govorit,
hotij mi nevolju i tvoj trud otvorit;
zač vidu tužicu da skonča sad tebe,
kako mraz ružicu željno kad ozebe.
65 Ako t' bih jošte lik ne mogla nač sada,
da sam daj dionik od tvoga sad jada;
ako li ja tebi budu lik, cvite moj,
rados prim' u sebi, a tužit već nemoj.
Na tvoju zapovid sva moja lipota,
70 izmi taj željni vrid iz tvoga života!"
Pomisli, ljuveni, bih li ja vesel tuj,
i koje u meni vesel'je prijah, čuj!
Zač ono gdi veli ljuvena nje mlados,
poznah ja da želi meni dat svu rados;
75 jer netom zgovori što biješe začela,
oni čas satvori mene tuj vesela,
pokli nje pribite ugledah ruci ja
život moj gdi mile, koja mi stvar prija:
jer velmi ljuveno grliše mene tad, -
80 je li vam skroveno bih li ja tada rad?
Jer se vas u slasti ljuvenoj zamutih,
u mojoj kad vlasti nje ljepos oćutih,
za koju prionuh sve kako za ljubav,

85 za koju utonuh ljuveno, dim uprav.
Takoj s njom čas velik zagrljen postojah,
 razgovor ali lik koji tuj ne svojah!
 i koje vesel'je ne prijah tada ja,
 jer mi svis od vel'je milosti zani tja.
Najliše kad prosu uresni nje ures
90 niz grlo tuj kosu, s kom zlato gubi čas,
 ter mi bi viditi jak anđel iz raja,
 koju rih sliditi životu do kraja.
Takoj čas od mene moj biser odstupi
 i ktomu ljuvene sej riči zaupi:
95 "Od svita blaga sva radostju nadhode
 kada se draga dva zajedno prigode;
ter našoj mladosti tko brani tolikoj
 da se sad radosti ne damo razlikoj,
 da se sad vesel'ju napuno ne damo
100 a gorkos da vel'ju osvjenj nas gledamo."
Kad ovoj doreče nje ljepos gizdava,
 oni čas doteče kako raj i slava
 ter čini da sjedu, a sama sta dvorit;
 zač njeku besjedu začē mi govorit
105 ku neću da kažu, zašto bih uzrok bil
 da željnih poražu ljuveno kako stril.
 Ar biješe sva medna, sva puna ljubezni,
 koja slas neredna život moj uzbijesni,
ter zaupih: "Gospoje, dostojno po vas svit
110 ime se tve poje i cafti kako cvit!"

[Br. 416]

[Za ljubav od ove smamit se gdi neću]

5 Za ljubav od ove smamit se gdi neću,
kada mi nazove dobru čes i srjeću,
ter kad rič izušta, takmeno svoj pogled
iz ličca gorušta satvori kako med?
Na me se ter svrne jakino sunačce,
koja stvar protrne željom mê srdačce;
kojojzi zaisto reku ja: vesela
utroba i misto gdi se si začela!

[Br. 417]

**[Kad jednom s tom vilom stah da se
razdilim]**

Kad jednom s tom vilom stah da se razdilim,
jadovnom ka strilom čini me da cvilim;
ar mni dat razgovor, ter mi sta ovoj rit:
"U ovi Bog zna dvor kad budeš veće prit!"
5 ter ličce i kosi i grlo pribilo
k meni tuj uznosi, sve slatko, sve milo.
Ter misli, - ljuven blud ako je tko kusil,
postavljam u tvoj sud, - jesam li tuj suzil.
Ni kad se s kim ubih u moje dni mlade,
10 ali što izgubih, ne plakah jak tade;
ar na zlo uteče oni čas svis moja,
što hoće da reče ovo sad gospoja:
jeda me odluči ostavit nje slava,
ter neće da muči, - mni tijeme bit prava?
15 Rad toga dotekoh na grlo pribilo
s rukami ter rekoh: "Jadovna mâ strilo,
nigdar te ja pustit ne budem, dokole
ne budeš izustit tej riječi ohole."
Istom me zagrlj ter ovu rič reče:
20 "Nismo li umrli, a vrime utječe!
Zatoj dil toj velju i daju t' obraz moj
da izme svu želju iz mene ures tvoj."
Ne znah reć ino ja nerli se pridat njoj,
pridavši poći tja, misleći sve na toj;
25 ter mnogo život ljut ove dni provodim,
dokole u nje skut opet se ja zgodim;
ar me strah uzdrži da ova gospoja
kadgod ne izvrši što misal mni moja.

Akrostih Katarina.

[Br. 418]

[Čuda su skrovena, čudne ti je naravi]

Čuda su skrovena, čudne ti je naravi
ova moć ljuvena, ter kara i zdravi.
Kuju stvar ne tajū cīć one ku služim,
za ku sam u raju, nje ljepos kad združim,
5 i za ku mnokrat ja oćutim gorki vaj,
zašto me ne prija na milih običaj.
Nigda se sva nalip na mene učini,
ter stoju oni hip u morskoj pućini.
Zatoj se sve tužah onomu skroveno
10 ki znaše jer služah nje lipos ljuveno;
ter ki se dan reće ova rić prave njoj,
ćudno se zateće namírit mene toj.
Ćini me ćas oni da pridem u nje dvor,
ter mi cvit pokloni za ljuven razgovor,
15 a grlo prislavje otvori medeno,
ter mene za zdravje uprosi ljuveno.
Jednaga pusti glas i ruci pribile,
vidih se tadi ćas na skutu od vile,
ter kako na darov začeh jo' hvalu dat.
20 Ali me nje celov učini mûkom stât,
ter ja mnjah da med gust ali ka slas ina
po sridi mojih ust topit se začina:
toliku jur ljubov oćutih s prijazni
za mili nje celov, jer deri nî skazni.
25 Pak lićca gorušta ukrasi sunaćcem,
tere glas ispušta zvat mene srdaćcem,
prislatko nje ime začē mi pravit još:
"Tribuje da vrimē spominat ovo mož."
Tom ovo izreće anđelska nje mlados,
30 svega me obteće vesel'je i rados,
svega me obuze razgovor, dim uprav,
i ćini da suze oći mē za ljubav;
toliko veselo obrati na mene
svoj obraz i ćelo ter oći ljuvene.
35 Nu stavi dobro var koji ćtiš ovo sad,
je li ka na svit stvar koju bih volil tad!
Er bih tuj parjal ja, da mi se dat reće
što sunce obasja i more obtjeće;
najlišē gdi meni darova za milos
40 usti svoji rumeni i u njih svu smilos.
Da kada na moje grlo doć još vidih
ruci bil' gospoje, sam sebi zavidih

ter vazeh ljubezni razlike uživat
koje bi u pjesni dostojno pripivat.
45 Sva stâše u željah većma me udvorit:
sad se će, ja veljah, sva medom satvorit;
ter zaupih: "Ružice, pravi mi za lipos,
zač mnokrat tužice meni da tva kripos?
50 Ovako zač vazda ne sčekaš jur mene,
odkle ti Bog sazda sve dare ljuvene,
odkle te nadili da moreš poblazit
i željno tko cvili vesel'jem ukrasit."
Kad ovo doupih, rec'te mi, mladosti,
kako ja otrpih tolike sladosti,
55 kako li odolih moć držat razum moj
za milos ku volih negoli život svoj.
Kada se zateče nje ljepos i slava
ter ovu rič reče: "O hvalo gizdava,
kako mi toj veliš? Er, žimi lipota,
60 odkli se drag želiš od moga života,
sve srdce dah tebi, jednako kim ljublju,
život moj zač ne bi stal, da te izgublju;
i vazda imam ja jednako srdačce,
jednako kako sja nad oblak sunačce.
65 Od tebe rič dražu ne imam kon sebe,
ter ne mni da mražu ovoj se na tebe,
negli se uzbojim našojzi ljubavi,
tuj ljubav da mojim tkogodi ne javi.
Ter kad se što smuču, ono t' mi prilože
70 zle sumnje ke sluću da s' ino ne može."
Kad toj čuh od nje rît, rih razum od ove
človika može prit koji se prav zove;
mogla bi još ova za krivca dat odvit
i zlatom sva slova upisat gdi da svit.
75 Tej stvari smišljaje ostah ja zabjen vas
kako struc u jaje, zrčeći nje obraz.
Još mučah, kad reče: "Što mučiš? govori!
odkli me ter steče, život vas otvori."
Zače mi praviti: "Neka znaš, svilice,
80 priđe ner slaviti ti vase mê lice,
priđe još ner pozna mê grlo i kosi,
ne mogah imat sna, da poznam ti tko si;
toliku u tebi veljahu dobrotu,
kojoj rih u sebi dat moju ljepotu.
85 Zgodi se jedan dan, misal mi otide
na prozor pozrit van, kad prem ti izide.
Najprvo utekoh, pak mi da srce svit
da si ti, ter rekoh: ovo je oni cvit
komu se veseljah jak istok sunačcu
90 i samo što željah u mojem srdačcu!

Ter opet na prozor ončas se obratih,
mê ličce i pozor od tebe ne kratih;
moju t' dah svu lipos, kako sam dobro viš.
Nu svoju hti kripas ukazat nenavis,
95 ter svojom zlom zlobom, kom drazih rascvilja,
stavi se jur s tobom da mene razdilja.
Čini znat zlim ljudem, onomu navlašto
koga se ja bljudem; ali bi sve tašto:
s tobom me rastavi, razglasiv radosti
100 i vel'je ljubavi od naše mladosti.
Pomisli ti sam sad, bî li mi s tužicom;
jer ja mnjah da se tad rastavih s dušicom;
pače ja deri mrah za željnom ljubezni,
a pak mi jošte strah priloži s boljezni.
105 Zatoj se uklonih za vrijeme veliko;
nu ne mni da ponih tebe se toliko,
koliko moju čas da shranim, dim pravo,
a svaki željah čas znat jes' li ti zdravo.
I svaka tvoja stvar draga mi bîše čut,
110 li stavljah tvrdo var obiti prvi put,
er jošte vrh mene stojaše oni glas
od koga spomene strnu mi moć i vlas.
Nu mnogo umije i vidi tvoj razum,
er ja mnju, od zmije poznaje put i drum,
115 gdi vrijeme propusti a sčeka čas potom
koji ti dopusti bit s mojom lipotom.
Pak ova tva sluga kojoj si toli drag, -
na svitu nî luga od gore ni mač nag
ki bi se jur proteć štedila tebe rad,
120 ter toli umi t' reć, ne vim ja kazat sad.
Put biješe vazela, kada me viđaše
da sam sva vesela; kad k meni pridaše,
za te se moliti grediješe s razbludom,
ka tvojim boliti čini me, znaj, trudom.
125 Napokon posrnu, cvileći prid moj skut;
tadaj me obrnu da nje rič budem čut.
Togaj dil otvorit stah srce moje njoj,
a s tobom govorit priklonih obraz moj.
Odtole s radosti život sam provela
130 i svrh sve mladosti tebe sam vazela;
jer da tko suncem sja i rajskom lipotom,
sve scijenju tamnos ja prid tvojom dobrotom."
Još da me pokripi, začé svim zabavljat
onimim ki lipi hoće se postavljat;
135 u šalu, mnih, pođe ter rih, toj gdi pravi:
"Što sam ja, gospođe, kad timim zabavi?"
Zavi rič ter reče iz ličca sončana
koja me daleče učini skončana:

140 "Kad človik što želi, toj mu je sve blago,
a lipo svak veli komu je što drago.
Ter veće ne pitaj od togaj ni prosi;
ako viš, uživaj, što vidit mne mnozi."
Tada ja stah mûkom. Ali kad na grlo
zgleдах trak zlat s rukom, zavapih njoj hrlo:
145 "Prisvitlo sunačce, birek ti nî svezat
dosti mê srdačce, još grlo hoć stezat!
Ne znaš li jer ures od tvoje liposti
tvrđi je nego vez najveće kriposti?"
Toj gdi ja njoj veljah, čini se ne čuti,
150 a što je već željah, srdce se sve smuti;
jer oni čuh bilig koji nam kaže dan,
i vidih očit stig koji je zori dan.
Tuj rekoh od muke: "Vrime je meni poć,
zora je u ruke ka dijeli dan i noć.
155 Za mene ne pomnju, nu za tvoj glas vesel;
jer ovdi da domnju pače bih još vazel."
Vire mi tuj ne da, nu sama k prozorom
pođe ter pogleda je li ve prid zorom.
Oni čas doteče, jer nađe što rekoh;
160 još ovu rič reče: "Znaj da se zatekoh
da tvoj trud i vel'je tužice namiru
i da ti dresel'je tužbeno rastiru.
Zatoj ti govoru, ako je stvar koja
za tebe da stvoru, tako mi pokoja,
165 za tebe da vršu i da taj stvorim stvor;
jer ino sve mržu razmi tvoj razgovor,
razmi tve hotin'je da ti sve ispunju
i da ti želin'je svršen'jem okrunju."
Ovakoj izbrane svê riči uzveli,
170 a s druge li strane sta da me veseli,
sta da me sve mili, ter vidih nje mlados
gdi pamet sve sili da meni da rados.
Od koje radosti istom se zabih vas,
a nad sve zadosti zrčecí nje obraz
175 i ličce rumeno, koje me sta toli
pozirat ljuveno da se svis oholi,
da se svis uzdvigne ter da me živ človik
vesel'jem ne stigne, da žive vik uvik.
Ter oni rastanak ne mogu zabit ja
180 koji mi još sanak čestokrat razbija.

[Br. 419]

[Slavi svak vil ovu, hvali svak nje ures]

Slavi svak vil ovu, hvali svak nje ures,
svak pjesan njoj novu da spijeva pravo jes,
jer slavnom ljepostju sunačcu dosiva
i vas svit krjepostju ljuvenom dobiva.
5 Zač je sve veselo, radostju sve dahti
nje obraz i čelo kako raj gdi cafti.
Mana se prolije, istok se otvori,
u medu sve plije, kad ona govori;
vesel'jem proslavlja veselo nje lice,
10 koje se ponavlja jakino fenice.
Na nebi Dijana nje pogled na sviti,
taj svitlos izbrana, podoba slaviti.
Dragos ti je i dika, koje je sva puna
jak cvitja razlika venačac i kruna.
15 Odkud se izrazi, mnim, anđel isteče
i čuju svak "Blazi meni!" tuj gdi reče.

Akrostih Šišmundo.

[Br. 420]

[Srčani moj družo, s tebe mi sunce sja]

Srčani moj družo, s tebe mi sunce sja,
ti s' vjenčac od ruže kojim se gizdam ja,
i ti si život moj, ter čas bit bez tebe
ne mogu ja zatoj koko sam bez sebe;
5 zač te sam svu, kruno, srci mom upisal,
ter te je sve puno srce mē i misal.
Ma kom te od tijela ne nazru očice,
oči mē bez dijela ostanu t', ružice.
10 Velmi se ja molju za togaj cić tebi
neka tuj nevolju ne ćutim u sebi.
Narav tvoj ki slavlju stvor' u drag kamenak,
neka te postavlju u moj zlat prstenak,
da te sve, sunačce, gledam ja očima
i da mē srdačce s očici mir ima,
15 od kojih čas ni hip pokojno ne priđu,
kada tvoj obraz lip kon mene ne viđu.

Akrostih Šišmundo.

[Br. 421]

**[Sladu stvar na sviti ne vidih, dim
uprav]**

Sladu stvar na sviti ne vidih, dim uprav,
ner s drazim živiti u milos i ljubav;
a toj znat ne može ner draga tko ima,
kako ja, moj Bože, komu se znat prima.

[Br. 422]

[Kade me zaupi taj vila jelinkom]

5 Kade me zaupi taj vila jelinkom
ter mene pristupi darovat pelinkom,
ah, što mi zla pade, od šta Bog ne daj toj,
jer u mir dosade ne stoji život moj.
Tač se je oni hip u pamet upisal,
ter nošu jak nalip na srci tuj misal;
ar uzmnim htîše rit: razmisli bil'je toj,
tako će skoro prit čemeran život tvoj.

Akrostih Kata.

[Br. 423]
**[Anđelski tanca međ nami jedna
mlađahta vila]**

Anđelski tanca međ nami jedna mlađahta vila
koja među svim vilami gizdav je lov dobila
na svit uresna sokola, komu rani srdačce,
noseći ličca ohola kako raj ter sunačce.
5 Veće ne kti općit luge, slideći gorske vile,
raspusti sve svoje sluge, odpasa luk i strile.
Hitro krunu od bisera izni na ruso' glavi,
ter kako zmaj od jezera ovdi gnizdo postavi.
Ljeposti doni za stražu, da joj sokola hrane
10 od lovaca, koje kažu bez broja po sve strane.
Je li nje ličce rumeno puno slavne Ljeposti?
je li sunačcu takmeno u ljuveno' krjeposti?
Cić togaj sokol dostoja da' čestiti luk i stril,
pokli ovakaj gospoja prijat ga će u svoj kril;
15 još mu će venčac poklonit, bilji od sniga bijela,
koji mu odluči donit, kad ga rani nje strijela.

Akrostih Anuhlici.

[Br. 424]

[Što samo ja željah očima viditi]

Što samo ja željah očima viditi,
kad viđu, ter veljah, vesel ću živiti,
toj sada ja grlim, toj grli mene sad,
ter nî već umrlim družiti se meni kad.
Dovika ter neće ovoli biti blag,
zač blago nî veće ner dragu biti drag,
kako ja, gdi prima meni se pobludit,
ter srcu s očima nî veće šta žudit.

5

[Br. 425]

[Kad bih ja tebi lik, kako si ti meni]

5 Kad bih ja tebi lik, kako si ti meni,
zdravje t' bih dal uvik, moj cvite rumeni.
Ako li životom more se zaklonit,
ne umrim sirotom, neću se ja ponit;
toli me doboli boljezan taj tvoja,
da s tobom napoli skonča se svis moja.
A, Febo, ki travi svakojzi znaš kripas,
molim te, ozdravi anđelsku nje lipos.

Akrostih Kata.

[Br. 426]

**[Imam ja sad smilos prsten zlat da sam
zvan]**

Imam ja sad smilos prsten zlat da sam zvan,
pokli sam za milos i ljubav darovan.

[Br. 427]

[Nî toli onada Saul kralj vesel bil]

5 Nî toli onada Saul kralj vesel bil,
kad silna Golijada David je pridobil,
koli sam ja sada, pokli se prigodi
da me Bog od jada ovogaj slobodi,
koji bih ja pravil, nu neću za uzrok,
zašto bih postavil iskrnjih u prirok.
Ovoj sam li rekal, tko mene razbira,
kako sam utekal vičnoga nemira.

[Br. 428]

**[Ako sam komu drag, sa mnom se
veseli]**

5

Ako sam komu drag, sa mnom se veseli,
zač ona kom sam blag sve steče što želi;
ter gdi taj slišah glas, pijah med i[z] sride,
zač nigda takaj slas na moj um ne pride.
Ar ne znah gdi sam ja, toli se veseljah,
sva mi svis zađe tja, ter ne vih što veljah,
kakono taj človik ki nađe što žudi,
što nî mnil po vas vik nać ter se začudi.

Akrostih ATAK, tj. izvrnuto Kata.

[Br. 429]

[Kade se, sunačce, namirim u tvoj dvor]

5 Kade se, sunačce, namirim u tvoj dvor,
koji mē srdačce ne ćuti razgovor?
Ako se ka gizda tvoj obraz vidit mni,
pod nebom od zvizda človiku slađe nî;
to li su što pjesni, stvoren'je umrlo,
nitko me uzbijesni koliko tve grlo.
Ar kada puštaš glas ter spivaš tvoj ures,
oćutim čudnu slas i njeku novu čes.

Akrostih Kata.

[Br. 430]

[Rači mi reć uprav tko slišiš mene sad]

5 Rači mi reć uprav tko slišiš mene sad,
jes' li čes i ljubav ovaku združil kad?
je li tko zvat se blag od mene more već
i drazim tko se drag toliko ima reć?
koli se ja rekoh prid ovom mladosti,
prid kojom sad stekoh nesmirne radosti?
ter svu čes i srjeću uhvatih sprid za pram,
a veće reć neću, pokli svak vidi sam.
10 Nu toprv znam na svit od šta se med tvori,
kad ona kako cvit medne ust' otvori,
ter zbroji uz pjesan svoj ures gizdavi
i moju ljubezan spijevaje proslavi.

[Br. 431]

[Koliko da tvoj dvor pohodit ja začeh]

5 Koliko da tvoj dvor pohodit ja začeh,
u sve dni razgovor toliki ne vazeh,
ar misal i mlados deri se začudi,
u tebi jer slados nova se probudi.
Ter što mninu, gospoje, ne mogu ne riti:
jes ptica ka poje kad hoće umriti.
Eto mi na pamet dohodi taj rič sve,
jeda toj hoć vazet od mene ličce tve?

Akrostih Kata.

[Br. 432]

[Ka je toj pomama pravednih da tvoriš]

5 Ka je toj pomama pravednih da tvoriš,
ter ono što s' sama da meni govoriš?
Ako ć zvat mene cvit, da što s' ti, gospoje,
kojojzi po vas svit slavni se glas poje?
Ti s' moja sva misal i svitlo sunačce
koje sam upisal u moje srdačce;
ar kad te ugledam jak rosu po polji,
oni se dan ne dam veće ja zlo' volji.

Akrostih Kata.

[Br. 433]

[Kako ja nisam rad i vesel zadosti]

5 Kako ja nisam rad i vesel zadosti,
kad viđu ovdi sad sve moje radosti?
ar nî taj boljezan što sunce obasja
ku ne bih u pjesan obratil sada ja;
toliko vesel'je kon mene gledaju
ter se mnim od vel'je milosti u rajju.
Ako li sve človik što reče steć može,
da' meni bit uvik ovakoj, moj Bože.

Akrostih Kata.

[Br. 434]

**[K onoj se odpravljam koja me tač
obra]**

5

K onoj se odpravljam koja me tač obra
da pri njoj ostavljam vidin'ja sva dobra;
ar kad sam u nje dvor, zla volja nî na svit
kojojzi razgovor ne nađu ali svit.
Togaj dil ovoli sada se veselju
a mlados oholi, ter ne vim što velju;
ako li još bolje tko ima, on raduj;
meni je dovolje, ništa mi ne daruj.

Akrostih Kata.

[Br. 435]

[Kako svak ne hvali tej obraz umiljen]

5 Kako svak ne hvali tej obraz umiljen
ka birek da žali er sam s njom razdiljen?
Ar mene pogleda milo nje pozor lip,
zatoj me od meda satvara svaki hip,
ter kako da pravi: ako ja što mogu
tvojojzi ljubavi, rec' neka pomogu.
A zatoj ja pravlju ovojzi gospoji
da ljepos proslavlju, zač slavu dostoji.

Akrostih Kata.

[Br. 436]

[Kupido, ki sklada poda se vas sî svit]

5 Kupido, ki sklada poda se vas sî svit,
ne scijenju da vlada od ove lipši cvit.
Ar kako jur vjenčac bez cvitka rumena
ali zlat prstenčac bez draga kamena,
takoje sva mlados, gdi nî nje liposti,
izgubi svu kripas i slavne radosti;
ar kad mōć koji hip ljubavi polipše,
ne more za nalip obličje nač lipše.

Akrostih Kata.

[Br. 437]

[Ako ćeš, Stijepo moj, za mene što stvorit]

Ako ćeš, Stijepo moj, za mene što stvorit,
za život, čuj, nemoj veće rič govorit,
za život u sebi ne drž' tuj misal već,
zač slično toj ne bi ni mislit a neg reć.
5 Ar ona od gospođ, mni mi se, tač ljubi,
ako joj rečeš: "Pođ', za mene sve zgubi,"
neće svoj obraz lip štedit nje srdačce.
Ter je prem sasma slip tko ne zri sunačce:
ako li stavi var, odkli ju zadvori,
10 je li ka na svit stvar ku za te ne stvori?
Bi li tko izrekal međ drazim što milo
što prid njom ti stekal voljno nis' i smilo?
Ar da ti željni stril ne vrida života,
prija te u svoj kril slavna nje ljepota;
15 ktomu ti ljuven još hti zaklad darovat,
za tvoju neka mož nje lipos virovat.
I neka ne tužiš u željah čemerno,
želeći da združiš nje ličce biserno,
većekrat jur svoje počten'je ostavi,
20 a sve toj cić tvoje velike ljubavi;
ter svojih ne gleda ni stida od ljudi,
do danas još ne da tve srce da trudi.
Kad godi zamiri ali zna skroveno
želin'je da tiri tve srdce ljuveno,
25 ne riči ner djelo satvori nje obraz;
toj se je vidjelo ar je tvoj nje ukras.
Ne pitam ni ću rok pokazat istinu,
zašto sam ja svidok tomuj sâm bil vinu.
Kolikrat ja vidih tu vašu ljubezan,
30 tolikrat zavidih ter ostah vas bijesan,
tolikrat sam sebi zavapih tuj smilo:
komu se sad ne bi srdačce smamilo?
komu se pamet sva za rados ne stire,
kada se draga dva viditi namire?
35 A zato uzvelim ovo ja, Stijepo moj,
zašto još poželim da drugi vidi toj,
neka se začudi vašojzi ljubavi
i neka jur svudi toj kaže i pravi,
i neka govori: vidil sam, človik jes
40 komu Bog satvori nada sve ljudi čes!

[Br. 438]

[Pomisli, sunačce, krunice od vila]

Pomisli, sunačce, krunice od vila,
koja s' mē srdačce u željah smamila.
Eto znaš da prođe dvaš odsad šes godiš
odkoli, gospođe, život moj gospodiš:
5 kolike boljezni, želin'je i žalos
cić tvoje ljubezni pritrpi mâ mlados!
Ter se ja nikada ne tužih človiku,
ni bih se odsada potužil uviku;
danu je uzrok tvoj, jer k meni doteče
10 on tko je tebi svoj, ter ovu rič reče.
Rih zatoj: Sunačce, trpiti može sva
mē tužno srdačce što veli ljepos tva,
nu mi nî suđeno da tuj stvar odolim,
za tobom ljuveno da se ja ne bolim.
15 Veći trud takođe skonča mi svu krjepos,
gdi veliš, gospođe, da minu tva ljepos;
i sve ću trpiti, nu tu stvar nije kad,
ter veće živiti ovako nisam rad;
ni mogah umrijeti pokojno nikadar,
20 da godi t' izrijeti ne budem ovu stvar.
Zatoj mi ne zabav' ner tvojoj ljeposti
od koje jes ljubav velike krjeposti;
jer ima vik veći tva lipos ner jelen,
koja se cafteći ponavlja jak zelen,
25 ter živeš za slavu, noseći kako cvit
svoj obraz i glavu, da vidi vas sî svit,
er si sva iznikla kako cvit u ruži,
u gizdi ter dikla tebi se ne družu.
Najliše gdi gore tva ličca ljuvena
30 koja su od gore ružicom skrovena;
lirom vrat gizdavi i s grlom toj čelo
skroven je, svak pravi, ter cafti veselo;
od tvoga pozora svitlosti svak vamni
da su dan i zora ka zvizde potamni.
35 Jer kad se obazreš, nî toli srcem lav
koga tuj ne nadreš da vene za ljubav;
komu li ne splete pamet moć ljuvena,
objestran gdi t' lete dva zlata pramena?
Crljeni koralj zri na usti van tvoje
40 iz kih slas veća vri od meda, gospoje;
ar kada govoriš, toliku čes ima
svaka rič ku stvoriš, da mi svis vazima.

A zato jur človik more te zvat ljepos
za ku ću po vas vik ljuvenu čut krjepos.

Akrostih Petrunjelica.

[Br. 439]

[Kad tê vil od gospoj mene stril porazi]

Kad tê vil od gospoj mene stril porazi,
mnih veće život moj vesel'ja ne skrasi,
ar gdi nje obraz sja i ličce sunačcem,
nastupih željan ja neznano srdačcem.

5

Ter da se osveti, vase me nje lipos,
da bude vazeti meni moć i kripos;
ali me pak obra da sam nje ljuveni,
ter scinih sva dobra i rados pri meni.

Akrostih Kata.

[Br. 440]

[Kad ta vil ugleda gdi gredu ja hrlo]

5 Kad ta vil ugleda gdi gredu ja hrlo,
sladi bi od meda obraz nje i grlo.
A sve toj, mnju, stvori, zašto ja one dni
postal bih na dvori, koja stvar drazih ckni,
tere još čini tja nikomu tuj rijeti:
"Mogla bih dosle ja, neka znaš, umrijeti!"
Ah, što mi bi drago, da svak zna, ovo čut,
od svita jer blago mnjah da je u moj skut.

Akrostih Kata.

[Br. 441]

[Velmi je trudna stvar za ljubav služiti]

Velmi je trudna stvar za ljubav služiti,
ali je Božji dar dragu stvar združiti.

[Br. 442]

[Kad pusti ovaj glas iz usti jak grimiz]

5 Kad pusti ovaj glas iz usti jak grimiz,
misi svak koju slas ne kusim i miris,
ar uzmnim da gore ljuvenim plamenom
nebesa ter gore i zemlja s kamenom.
Toliko ostanu zabiven; još uzmnim,
med pijem i manu ili san niki snim,
ar onu rič stvori s razumom takmeno
ka birek govori: ne umri ljuveno!

Akrostih Kata.

[Br. 443]

[Kad ta vil izide jakino sunačce]

5 Kad ta vil izide jakino sunačce,
nika mi obide oholas srdačce,
ar kako ružan cvit sva cvitja dobiva,
tač ona vas sî svit lipotom prisiva.
Toliko gizdavo, oh, obraz gdi nosi,
ter mogu reć pravo da se zvat raj prosi.
Ako ju tko pozre, još veće tko družu,
veselo na smrt gre, jer uvik ne tuži.

Akrostih Kata.

[Br. 444]
[Kad ta vil pristupi na mjesto skroveno]

Kad ta vil pristupi na mjesto skroveno
ter mene zaupi iz glasa ljuveno,
ah, što mi drago bi, najliše gdi reče:
5 "Ljubav me tva dobi, ljubav me tva steče;
ar pamet sva bijesni misleći dan i noć
kako bih ljubezni tvojoj dar našla moć,
ter da se željno mrit za mene t' jur ne daš,
puštah se ovdi prit, da me se nagledaš."
Kad ovo ja dočuh, ončas se zatekoh,
10 ne mogši u posluh veće stat, ter rekoh:
"Kako toj govori meni moj dragi cvit!
A da te Bog stvori po sridi kako svit,
a meni da izda očica tolikoj,
koliko jur zvizda kriposti nebeskoj,
15 ter da ja od svih stran vas gledam tvoj ures,
kako je svit gledan od zvizda iz nebes,
prisvitla mâ kruno, ne bi mi zadosti,
ne bi toj podpuno mojojzi mladosti,
a ner tvoj obraz lip za sunce ki ne dam,
20 koga hoć u mal hip da se sit nagledam.
A zatoj govorit veće mi toj nemoj;
ner ako satvorit što moreš, stvor' ovoj:
prtvor' me u sebe a tebe u mene,
ako ć svis za tebe da moja ne vene;
25 ako hoć moje dni viditi u raj,
što činit mož, ne ckni, zašto se dni traju."
Kad joj se toj reče, slatko se nasmija
ter ončas uteče, pruživ se jak zmija,
zašto joj bi uzrok. - A sada, mladosti,
30 mislite oni rok bi li mi s radosti;
er kad se razdiljen s nje ličcem ugledah,
malo tač rascviljen sam sebi smrt ne dah.

Stihovi 1-16 daju akrostih CAAT CCAT; kad bi se promijenio početak stiha 9 (npr. a ili ar kad toj umjesto kad ovo ja) i početak stiha 17 (npr. ah, svitla mâ kruno mjesto prisvitla ma kruno), dobio bi se dvostruki akrostih Kata Kata, kao u pj. 362.

[Br. 445]

[Ovo je prišal rok kad ću reć: blažen dan]

5

Ovo je prišal rok kad ću reć: blažen dan
koji je bil uzrok da sam ja blažen zvan!
ter nitko ne govor' da pati huđi sud
ni slađi razgovor nerli ja za moj trud.
Ar koju moja svís i život moj obra
masline posla lis za bilig od mira,
koliko da veli: parjaj plač i tužbu,
život te moj želi pričekat u družbu.

Akrostih OTAK, tj. izvrnuto Kato.

[Br. 446]

[Koli je obično gdi se je stavila]

Koli je obično gdi se je stavila
svê ime da vično učini taj vila!
Ar kada od mene ku službu ugleda,
često se spomene, u zabit nju ne da;
5 ter mene ne plati na način od svita,
nu moj trud pozlati ljepos nje zavita.
Ako li kada grih stvoru jo' po ki put,
obradi sve u smih, ne da se znat ni čut;
10 ter da njim ni veće spomene učini,
jak u dno da meće sve morskoj pučini.
Zato je prilično ovu rič vazdi reć:
da ničim nî vično ime jur lašnje steć,
koliko služen'je čestokrat spominat
i takod̄ zgrišen'je u zabit vazimat.

Stih 1-8 Akrostih Kata.

[Br. 447]

[Kad grlo jur slavje ovaj vil prostri van]

5 Kad grlo jur slavje ovaj vil prostri van
ter mene za zdravje uprosi neki dan,
ako slas od svita najveću govore
što pčele iz cvita nose, med kad tvore,
toj scijenih kako san pri svakoj istini,
gdi se svis moja van za rados učini;
ar među anđeli mnjah da je život moj,
još ona gdi veli: daj, cvilit sad nemoj!

Akrostih Kata.

[Br. 448]

[Kako ja za rados ovo sad ne venu]

5 Kako ja za rados ovo sad ne venu,
kako ja za slados ne bijesnim ljuvenu?
Ar ovo u rukah u mojih sunačce
ko bolit u mukah ne da mê srdačce;
ter komu zavidim, kad imam u družbu
što željah da vidim za moju svu službu?
Ar se, mnju, začudi svit, ovu kad stvori,
koju van svih ljudi život moj izdvori.

Akrostih Kata.

[Br. 449]

[Ako se blag zove i čestit još pravi]

5 Ako se blag zove i čestit još pravi
on tko je od ove nadijeljen ljubavi,
toj blažen nî veće na svitu kazovan,
ni većma od srjeće negli ja darovan.
Ar ljubav u ruke moje se dopusti,
hteći me od muke ljuvene sabljusti,
kad ova od gospoj u pjesneh ku poju
ne štedi život svoj za jednu rič moju.

Akrostih ATAK; tj izvrnuto Kata.

[Br. 450]

[Kad vidi ovaj vil koja je sunačce]

Kad vidi ovaj vil koja je sunačce
da komu od nje stril izrani srdačce,
anđelskom ljubezni uresi još obraz,
da s većom boljezni željnomu da poraz,
5 ter ktomu vazme moć, a reče još sluzi:
"Ovi će dan i noć skončat se u tuzi."
Ovo čuh od sluge, a zatim od nje znah,
od take ter tuge i mene stiže strah.
Zatoj mi mnogi još "Parja' strah, - sve prave, -
10 izdvorit pokli mož nje ličca od slave."
Ter ovo ja velju, pokli mni diku toj:
ne prid' jo' u želju, - more strt život moj!
Da bi me satrla! nu je zlo život zal;
tko želi nje grla, on ima vas pakal.
15 Tko ljepos nje žele, mnogih sam vidil ja,
smrti se vesele, a tire život tja;
zašto im da poraz, a pak lik zabrani,
zač za me svoj obraz i ličce još hrani.
Ter ako uzmože ovako bit, velju,
20 dovijeka, moj Bože, da t' ino ne želju;
er kada ja stečem u družbu nje mlados,
iz glasa tuj rečem: ovo je sva slados.
Zač bi me u raju scinil svak, dim uprav,
da vidi gdi traju u milos i ljubav.

Stih 1-10 akrostih Kato.

[Br. 451]

[Kako da na polju, kada je s prolitja]

Kako da na polju, kada je s prolitja,
izbereš na volju vinačac od cvitja;
ali još najliše, kako je izbrat moć
u pisca, ki piše, pomasti koje hoć,
5 tač se je nabrala ljeposti ovaj vil
kojoj će bit hvala dovika, ja bih vil.
Ako li, pamet stav, tko ima razum svoj,
ter ti ću biti prav, zašto ćeš nać ovoj.
Jošte ćeš praviti: "Ovdi je vas ures
10 ki slavom slaviti dostojno vinu jes,"
kad budeš viditi u ličcu nje rados
ku teče sliditi za čudo sva mlados.

Stih 1-8 Akrostih Kata.

[Br. 452]

[Kako me strah ne bi gdi biješe stavila]

5 Kako me strah ne bi gdi biješe stavila
zrcalce sprid sebi gizdava taj vila?
Ar se će ponit, rih, kad vidi svoj obraz
u komu ja uzrih od sunca vas izraz.
Ter mi još istino na pamet dohodi
da jo' se jakino Narčizu ne zgodi;
ali znam, ovi cvit dostojna nî trava
od koga po vas svit cafti glas i slava.

Akrostih Kata.

[Br. 453]

[Kamo se ki žude lijepu stvar gledati?]

5 Kamo se ki žude lijepu stvar gledati?
kamo se ki trude ljuvenu môć znati?
ar ôvo sva lipos va ovoj gospoji,
ar ovo sva kripos ljuvena gdi stoji.
Ter da je stril blažen i ličce rumeno
kojim sam poražen želit ju ljuveno;
ar zaman ne služi komu se da vidit, -
to li ju tko združi, komu će zavidit?

Akrostih Kata.

[Br. 454]

[Kad godi spomenem, moj Bože, stvar ovu]

Kad godi spomenem, moj Bože, stvar ovu,
vazda ja povenem ter hotno smrt zovu.
U moje gospođe nađoh se jednom dvor,
ka za mal čas pođe pogledat na prozor;
5 ali ti tuđe gre, jak da se hoće strt,
od smiha ter sva mre a dahti kako hrt.
Ončas k njoj potekoh, misleći što je ovo:
"Sunačce, - ter rekoh, - jeda je što novo?"
Ništa mi ne može za velik čas rijeti
10 od smijeha, moj Bože, neg ruke prostrijeti,
u kojih ugledah ptičicu držeći,
ter pamet ja ne dah što ima toj reći.
Jošte joj zabavljah velmi ja onomu,
zašto se ne stavljah nimalo zlu momu.
15 Nu kada srdačce od smijeha utaži,
još rekoh: "Sunačce, što j' ovo, nu kaži."
Tuj svapi: "A što ćeš? od stvari jur ovih
to li znat sve hoćeš, oto toj ulovih!"
Tada ja mûkom stah misleći u sebi,
20 zač toli nigdar plah odgovor prî ne bi.
Ter sada sâm pravljju, navlaš se ozlobi,
neka se ne stavljju ona stvar što kobi.
Tuj sumnju ja stekoh i misal oni dan,
ter družbi sve rekoh, pokle se vidih van.
25 Zatoj mi svak jedno na ovu rič reče,
kažući naredno što mi se pak steče:
"Da li si tač nezdrav, ter ne znaš taj zlamen
i ptice tej narav jer zgara na plamen?
Toj hoće da reče: ovakoj uhvaćen,
30 ovakoj natječe tvoj život bit plaćen."
Sad možem sve toj reć, jer vidim i ćuću
jer ću zlo svako steć s nje ljepos goruću.

[Br. 455]

[Kako čuh da pođe gospoja na zelen]

Kako čuh da pođe gospoja na zelen,
po slijedu gospođe otidoh jak jeljen,
zašto bih stanovit da ću bit darovan,
da ću bit darovit, kad nam se zgodi van.
5 I toj će sve biti; tko će znat počekaj,
ter lijepo ljubiti čuvaj se, čuj, ne kaj,
kako ja vil onu, lik željnoj mladosti,
ka čini da tonu u rajskoj sladosti.
Ar sama gdi stoji i ja bih osamljen,
10 rih: ovo t' nastoji da ne grem zamamljen.
Ter kad me oćuti, oćutih razgovor,
zač pođe sviv skuti ter sjede prid svoj dvor.
Još kako sunačce pozri me nje mlados,
zatoj mê srdačce uzbijesni za rados;
15 ar oči nje slavje puštaše tuj kripos,
da jedva za zdravje uprosih nje lipos, -
toli me zamami on pogled obični,
a zani kosami ka zlatu prilični.
Nu lipos nje mene slobodna satvori,
20 kad slatko rumene svoje ust' otvori,
ter zač raznašat kosice niz čelo,
a mene uprašat iz glasa veselo,
govore nje slava ovu rič gizdavo:
"Ovo sam ja zdrava, da jes' li ti zdravo?"
25 Da svak zna, ovo kad od nje ja usliših,
ljuvene želje tad za rados utiših,
razmišljav još rekoh: "Gospođe, ja sinoć
kroz tvoj dvor protekoh, mneći te vidit moć."
Kada rič ovu rih, istom se zabi sva,
30 plamenkom ter uzrih nje ličca obadva;
zač bired požali nje ljepos skroveno,
er se tuj sastali nismo jur ljuveno.
Zatoj mi, znaj, reče: "Tadaj me san dobi,
ter ti se ne steče vidit me toj dobi;
35 nu mi rec' Boga dil i daj mi odgovor:
da što si ti činil, kad minu kroz moj dvor?"
Ja hotih tada rit: "Lipos je tva uzrok
da nitko ondi prit ne bude na taj rok;"
cječ togaj skroveno satvorih njoj odvit,
40 pak rekoh ljuveno: "Ostani zbogom, cvit!"
Još ona procini da nije stat veće,
ter poklon učini, "Pođ' zbogom" veleće.

Nad tim se rastah ja, pozire svaki hip
da vidim gdi nje sja sunačcem obraz lip;
45 ter inud nego prî onda put vazeh ja:
zatoj mni, kad uzri, da ću poč nikud tja.
Još ne bih daleče, čini me opet prit;
utoj se svak steče ter ne smi ništa rit.
Zatoj dil otide na misto skroveno,
50 gdi opet izide ter svapi ljuveno:
"Vid ovih uokol očima gdi slide
ptičicu jak sokol, da kažu što vide.
Zatoj se sada rit ino mi ne prija;
ner ako opet prit mož kako s' bil prija,
55 rači mi praviti sad hrlo, da vijem,
jer za stvar na sviti veće stat ne smijem."
Misti svak koju slas ne ćutih ja tade,
kad vile slatki glas na srce mê pade;
za rados povenuh, ter me bi deri sram
60 gdi jedva spomenuh odgovor da jo' dam;
ter rekoh: "Sunačce, za tvoju ja milos
ne štedim srdačce pod svaku usilos,
a nego jednu stvar da neću obslužit
u kojoj meni dar dovijek je ne tužit."
65 Na toj se nasmija pak reče: "Stoj zbogom!"
pruživ se jak zmija ter pođe svemogom.
Misli svak, ljuveni, ostah li željno ja
ucviljen, kad meni pozajde sunce tja.
Jer da mi razgovor ne daje nje obit,
70 ondi se prid nje dvor hotijah sam ubit.
Danu se obratih k sebi ter vazeh drum,
ter sobom provratih nje ljepos i razum.
I zatoj još trnu, misleći što reče,
kako se obrnu kad k meni isteče;
75 i kako ljepotom caftiše nje slava,
ka tada i potom želji bi zabava.
Tej stvari i druge razbirah takoj ja,
ter mira od tuge pamet mi ne prija;
mlados mi ne zgrija jur mista s pokojom,
80 želeći da prija vidim se s gospojom.
Ter kada ugledah da je rok prišal prem,
veće se cknit ne dah, spravih se da k njoj grem.
Otidoh veselo i hrlo, jak jedan
ki ufa u selo da more imat stan.
85 Kad pridoh ja tamo, ali ti taj vila
za togaj dil samo biješe straž stavila;
ki me straž zdaleče vidi, ter ne pođe,
nu tijekom poteče do svoje gospođe.
Birek čas ne stoja, opet se povrnu
90 i s njom bi gospoja, ka čini da trnu.

Kad vidih vil da gre, tekuci još hrlo,
bojah se da ne stre svoj obraz i grlo;
toliko naglo sva k meni se upusti,
vesel'jem ličca dva uresiv ter usti.
95 Tuj pođoh protiv njoj ter joj se poklonih
i željni celov moj na ličce nje ponih.
Za velik čas usta ne odnih, jak oni
u putu ki susta ter se pit dokloni.
Tako stah velik čas, deri mi tuj reče:
100 "Birek ti moj obraz nikuda uteče;
nu mi rec', jes' zdravo ovuda jur prošal?
i kaž' mi još pravo, sad ovdi što s' došal?
kako smiš ovdi doć? ne znaš li tko sam ja?
ne znaš li moju moć po svitu koja sja?"
105 Kad ovo najprijia izreče nje mlados,
pamet mi ne prija vesel'ja ni rados;
jer ja mnjah toj veli iz srca, moj Bože.
Danu smih veseli održat ne može,
ter imah ja smilos učinit ovi sud,
110 da ono za milos satvori i za blud,
za veći razgovor ukazat i ljubav.
Tu joj dah odgovor i rekoh jer sam zdrav;
začeh jo' još praviti: "Neka znaš, sunačce,
došal sam opravit željno mê srdačce."
115 Ovo ja sve rekoh, zač njoj ki biješe svoj,
kad ljepos nje stekoh, ozlobi mene njoj.
Tuj slugom zavapi: "Našli smo da si prav,
nu muči i trpi sve stvari za ljubav;
nu za me odoli od inih jur prirok,
120 zašto se već boli tko tomuj bi uzrok,
ter ovo sve stvori, jer ga se varovah.
Jer ono što dvori, sve tebi darovah
što tebi narekoh i tvojoj mladosti,
kad najpri istekoh na prozor s radosti.
125 Kad najpri pogledah na tvoju dobrotu,
ondaj ti ja pridah svu moju ljepotu,
onda ja posvedih, da tebe posvoju,
onda ja odredih mene zvat za tvoju.
Ondaj se odluči u meni skroveno
130 da veće ne muči srce tve ljuveno,
ter neka svak suzi i ćuti ljuven vrid.
Veće toj ne kusi ni praša' unaprid!"
Kad ovo sliših ja, za on čas stah krotom,
gledaje gdi sva sja anđelskom ljepotom;
135 pozrih joj još grlo i venčac od vlasa,
ter ovu rič hrlo zaupih iz glasa:
"Najveće što želim, da mi Bog viditi;
zatoj se veselim još naprid živiti,

140 zatoj ja u meni zvat čestit i blažen
 mogu stril ljuveni kojim sam poražen.
Zač ljubav sve muke obrati u rados,
 jer mi da u ruke što želih svu mlados,
 jer mi da na volju uživat ljubezni,
 ter se ja oholju a pamet sva bijesni;
145 ter se svis veseli i moje srdačce,
 a život ne želi inu rič, sunačce."
 Kad ovo izrekoh, što stvorih svak stoj čut:
 oni čas potekoh veselo k njoj na skut;
 ali prî uhrli od mene nje lipos
150 ter mene zagrli sa svu moć i kripos,
 celunu mene još celovom od usi:
 tko slišiš znati mož ku mi slas dopusti!
Er se ja tada vas u slasti zamutih,
 misleći koju slas i rados oćutih.
155 Tuj stasmo provratit ljuvenu svu želju,
 ku sada za skratit ne kažu ni velju;
ar kad bih upored sve što bî zgovoril,
 nî mrzal toli led ki ne bih rastvoril
 od želje ljuvene, ku stavši mislit ja
160 mlados mi povene a pamet zađe tja.
S tolikom radosti procinih život moj,
 gdi mojoj mladosti darova obraz svoj,
 od koga u čudu pozirah ljeposti,
 ter stah vas u bludu ljuvene krjeposti.
165 Ter se ja radovah u sebi svršeno
 i mene darovah gospođi ljuveno,
 govore rič ovu: "Ako ćeš život moj,
 neka se tvoj zovu, gospođe od gospoj;
 neka se tvoj velim, neka se tvoj pravlju,
170 da se ja veselim a tebe da slavlju."
Kad ovo ja veljah, nje ljepos sva tada
 bijesniše u željah odgovor da mi da,
 ter reče: "Toj nemoj veće mi govorit,
 ako ćeš biti moj i za me što stvorit;
175 zašto si moj vinu i moj ćeš vazda bit,
 kako mož istinu sada sam uhvatit.
Jer da nis' moj sasvim i da nis' drag meni,
 ne bih ti dala, vim, moj obraz rumeni;
 ne bih ti prinila mê usi celivat,
180 ni bih te činila u moj kril pribivat.
Nu si moj ljuveno i bićeš dovika,
 istom drž' skroveno oda zla človika."
Kad ovoj izreče nje ljepos gizdava,
 mene smih obteče, vesel'je i slava.
185 Da strasi ne zdrže, oh, moju tuj mlados,
 mogah ja bezbrže smamit se za rados:

toli se veselo obrati sva k meni,
ličce, glas i čelo i pozor ljuveni.
Ter ondi gdi stojah, prem biješe na puti,
190 togaj se dil bojah da nas tko ne ćuti;
zatoj mi još reče i mjesto čini znat:
"Ako tko isteče, pod' ondi ter ćeš stat,
i dokle bilig moj ne budeš koji ćut,
za život, ćuj, nemoj iziti još na put."
195 Ja rekoh: "Sve tako da bude, sunačce!"
ali sve inako stvori mē srdačce.
Jer dobro ne reče nje ljepos ovu stvar,
kad njetko isteče blizu nas iznevar:
otidoh s tužicom na jednu stranu ja,
200 na drugu [s] služicom nje ljepos pođe tja.
U želji ja ne znah najmanju stvar na svît,
ter vele tuj ne stah, ni slišah od nje svit,
ni bilig čekah koj'; opet se povratih
ter sve bi uzrok toj kim rados prikratih.
205 Zašto bih zapažen, ter se htih udavit,
ter ostah poražen, ne smih se pojavit;
najliše kada vil ugledah gdi teče
bijući prsi bil' ter ovu rič reče:
"Oh, što toj učini? Voljah se sada ja
210 u morskoj pučini, neka me poždre tja!
Da li ti ne rih toj: ne pridi na ov put,
dokole bilig moj ne budeš koji ćut?
A ti se ne haja nimalo za mene!
Toj li je potaja od službe ljuvene?
215 toj li je obit tvoj, - nu se sad spomeni, -
u kom si život svoj obećal dat meni?
u kom se odlučit tebi, dim, podoba
ter mene izručit od ljudskih jur zloba?
Da t' nisam skazala koji ćeš držat red,
220 sada se skončala ne bih ja kako led;
zašto bih krivila nesrjeću i sebe,
a ne bih gnjivila ni grizla sad tebe."
Istom ja pozirah koli se pržaše,
i srcem umirah gdi prste kršaše;
225 ter i sad povenu i ćutim gork nalip,
kad godi spomenu i smislim oni hip.
Malo se rukami ne ubih sam tada,
malo se u kami ne stvorih od jada.
Zatoj rih: "Gospođe, kriv ti sam koli hoć;
230 danu taj stvar pođe, vratit ju nije moć.
Togaj t' se dil molju, diklice, najveće,
zabud'mo nevolju od ove nesrjeće;
dajmo se vesel'ju i svako' radosti,
zamin'mo svu vel'ju gorčinu sladosti."

235 A zašto ovo rih? Zač malo tada ja
 od tuge ne umrih ku hotih odnit tja.
Ter ondaj, čuj ovoj, otidoh vas u jid,
 zač stvori obraz svoj jakino pepel blid,
 ter zaupi oni čas: "Ako ti je mê drago
240 počten'je ali čâs, što volim ner blago,
molim te, pođ' zbogom; a jutri vidiv dan
 opet se svemogom povrati na moj stan,
 ter ću ja imat put s tobom čas posidit,
 gdi neće živ duh čut, također ni vidit."
245 Ja rekoh: "Gospođe, kako mož toj riti?
 toj veliš da pođe tvoj sluga umriti;
 jer život moj more skončat se po sebi
 u željah do zore, kad veliš prit k tebi."
Ini mi odgovor nje lipos ne stvori
250 negoli reče: "Stvor' što ti se govori;
 za život ino, čuj, nemoj da učiniš,
 jer ti ću skazat tuj još stvari ke ne mniš."
Ja rekoh oni hip: "Koje su stvari toj?"
 a željno obraz lip pogledah nje ustoj;
255 na usta nje hrlo ponesoh celov moj,
 a ruke na grlo, u kih svih venčac njoj,
ter joj se primilih i mene njoj pridah.
 Nu kad se razdilih, za žalos sam ne znah, -
 istom se u stanu u mojem ugledah,
260 i dokli ne svanu očic'ma san ne dah,
misleći nje lipos i slavne radosti
 ke nose svu kripas vrh moje mladosti.
 Još pamet uteče da mislim potanku
 onu rič ku reče na samom rastanku;
265 tere rih da ju toj najprija iskušu,
 kad godi željne njoj ljeposti sadružu.
 Tej stvari misleći i ljepos ljuvenu
 želin'jem želeći, srce mi povenu.
Utoj se stvori dan, ter pođoh zdaleče
270 gledati kada van nje lipos isteče;
 ali bi sve smani, zač nigdi ne vidih
 nje obraz izbrani. Zatoj vas problindih,
i vele takoj stah, neka još govore,
 ter oči istregah zrčeci nje dvore.
275 Kada je prem ne bi, zavapih: "O Bože!"
 pak rekoh sam sebi: to ti jo' se ne može.
Ter odtud pođoh tja, žalosno cvileće,
 tuže se grozno ja vrh moje nesrjeće.
 Opet još donikle prominuh kroz nje dvor,
280 ter ondi međ dikle vidih moj razgovor;
velmi se nađoh rad, danu tej radosti
 pođoše sve u jad kon moje mladosti.

Jer tadaj od mene ne čini jur scinu,
daj da se spomene da pozri gdi minu, -
285 a nî nje običaj da stoji tač múkom.
Zatoj ja u čas taj s čudnom bih odlukom,
sam sebe ražalih jakino za nehar,
ter se još zahvalih učinit čudnu stvar.
Namislih u nje kram da pridem na silos;
290 puštavši strah i sram, vazeh moć i smilos,
ter netom vidih noć da saj svit obuze,
potekoh s veću moć ner jelin iz uze.
Kad pridoh na nje stan, po srići zrih ovoj
jednoga od stražan ki bljudu perivoj;
295 u dobar ter se čas on za me namiri,
zašto bi uzrok vas želje mê da smiri.
Najprija ustupih, stah se pak spomenom,
zatoj ga zaupih slobodno imenom;
zač biješe meni znan; ter netom more čut,
300 oni čas hrlo van isteče na moj put.
S kojim ja podhibno začeh tuj govorit,
nu mi bi potribno srdce mu otvorit;
ar znaše svu želju od moje ljubavi,
koju mnjah, još velju, človiku nî javi.
305 Zatoj mu skazah ja cvileći što želim;
reče: "Cvil parja' tja, učini što t' velim."
Ter mene postavi u misto skrovno još:
"Tuj - reče - pribavi za malo kako mož,
ar mi je sila poč od tebe za mal čas;
310 nu ću sad opet doć da se znam satrt vas.
Nu mi je mnogo žal er odpri do mene
toj mi reć nis' došal, daj zacić spomene."
Sve stvari ostavi, ter se vas sta pržit
cić moje ljubavi, da se će mnjah skršit.
315 Ter pođe kako hrt; tuj sam ja vidio,
da se za nj budem strt, ne bih mu platio.
Zač opet doteče, spravivši niku stvar:
"Što imaš, čin' - reče - sad ali nikadar;
ar ne bdi živi duh, sanak je sve vazel."
320 Kako ja ovo čuh, idoh rad i vesel,
ter čudno za rados pozadoh malo put;
tuj moju on mlados uhvati sam za skut,
ter mu se dah vesti. Posli ga odslah tja,
zašto me navijesti što ne znah uvik ja.
325 Jošte bi stvar veća jer nađoh sve volje,
ter ne znam taj srjeća komu bi za bolje:
ali ti jur meni i mojoj mladosti;
koja lik ljuveni očuti s radosti,
ali ti gospodi. Zašto moj dogovor
330 veljaše: prem pođi na silu u nje dvor.

Ter da se ne zgodi namirom ono tak',
satvorah štogodi što bih se kajal pak.
Ter ovo bi, velju, za nje glas izbrani,
a za me, jer želju od jada sahrani;
335 a za me, da pođu i da se veselim,
kad nađoh gospođu jakino sam želim.
Biješe san vazeo anđelsku nje lipos,
i san nje veseo imaše još kripos;
još ctiše njoj tada na usteh sladak smih,
340 ter malo od jada željnoga ne umrih.
Ter malo ne svenu u želji život moj,
i kad se spomenu, povenem još za toj;
jedva me deri tja tuj srce ostavi
koje bih vazel ja protiv nje ljubavi.
345 Zatoj stah gledaje, zrčeci za slavu,
kako struc u jaje, nje ljepos gizdavu;
ter začeh razbirat sve usta, sve lice,
sve kraju primirat od one diklice.
Još gdi se nje rados od mene celiva,
350 mnjah rajska da sladost na me se proliva.
Ne bi mi toj dosti, nje prsi pribile
otvorih s radosti, koje me još cvile,
koje me još groze, za kojim umiru;
zač mnijah iz roze da džilji izvuru,
355 zašto snig ni kamen ne vidih bil toli,
ter meni jur plamen ljubeni odoli.
Zatoj mi ne zabav' tko bude čtit ovo,
ako tuj za ljubav satvorih što novo.
Ar moje srdačce razbludom otravah,
360 kad na toj sunačce ruku ja postavih,
koja mi poželi taj mista skrovena
u kih se jur veli sva sladost ljuvena.
Nu ludi, mnju, drže bezumno tuj misal,
u kojih broj brže ja se bih upisal,
365 da godi potlačil ne budem htin'je toj
u kom se raslačil nerazum biješe moj.
Ter hotih ja tvorit što je sram spovidit,
što je stid govorit, a veći još vidit;
Bogu se ter molju koji me pogleda,
370 koji mi tuj volju izvršit jur ne da.
Zatoj ga ja slavim, zatoj ga ja slovem,
zašto se blag pravim i blažen sad zovem.
Onda htih da pođu za gorko srce tja,
togaj dil gospođu razbudih ončas ja;
375 ter kad me očuti, vas obraz rasrdom
i čelo zamuti jadovnom i tvrdom.
Ter velik strah stekoh, vapiti jer uče;
nu kad se ja rekoh, oni čas umuče.

380 Ter kad se utaži, nađoh se vele rad
gdi reče: "Nu kaži, kako si prišal sad?"
A zač me bezmile ovako uprosi?
zač srce od vile sve staše u grozi,
zašto ju neredno uhvatił biješe strah,
ter ja š njom zajedno zacić nje strahom mrah.

385 Kojozji ne rijeh ja istinu, za uzrok
da meni ne prija o ničem u prirok;
negoli tuj rekoł: "Neka znaš, sunačce,
ovdi što dotekoh, poslušah srdačce.
Ar mene želin'je toliko uhvati.

390 koje mi da smin'je ovu stvar ufati;
ter mi se dobrom kob po srjeći ispuni,
zatoj se tebi rob dah kako sve kruni,
zatoj se ja sužan dah tvojoj mladosti,
zašto si cvit ružan, pun rajske sladosti."

395 Ne čuh ja rič drugu nje ljepos govorit
ner svoju gdi slugu začե toj sve tvorit.
A ja se zakleh tuj: "Neka znaš, ružice,
za život tvoje, čuj, ne tvori služice.
Tako mi ljubavi, nî svisna ni česna

400 u tomuj što pravi tva ljepos uresna;
nu kako prî rekoł, moj venče gizdavi,
na srjeću dotekoh, a sve dil ljubavi."
Tuj deri virova mojojzi mladosti,
i tuj me darova s celovom s radosti,

405 i tuj se udruži nje ličce i moje
ter zaupi: "Ne tuži, jer tuge ne goje,"
ter zaupi: "Ne boli uz moju ljubezan,
nu svaku odoli i parjaj boljezan;
zašto si sa mnom sad, sa mnom se veseli,

410 i sa mnom budi rad on tko se moj veli."
Zač reče venčac moj ovu rič, svak me čuj,
procinit ter nemoj da se ja plakah tuj.
Zašto se veseljah gdi milos izdvorih,
ner malo u željah što s jadam govorih;

415 ter ona požudi da mi da srcu vlas
i da se pobludi sa mnom tuj za mal čas.
I tada ja stekoh slobodno srdačce
ter svapih i rekoł: "Prisvitlo sunačce,
danu mi još pravi one tve stvari sad

420 za ke me postavi u sumnju i tvrd jad,
kad reče: "Ino, čuj, nemoj da učiniš,
er ti ću kazat tuj još stvari ke ne mniš,"
jer i dan osvanu, ne stah toj misleći,
i kom se sastanu, ovoj ti rih reći.

425 Ter ako ja stekoh prid tobom ku milos,
što prašah i rekoł, kaži mi tva svitlos."

Svak ter znaj, mâ mlados gdi ovo govori,
velik smih i rados nje lipos satvori;
Ljuveno još reče: "Ono t' rih s jutra prit,
430 nu mi se ne steče, nemoj mi ter zazrit;
jer mi se ne more zaradi zlih ljudi
koji zlo govore, - i ti me ter bljudi;
jer za njih ne smih prit, da t' budem kazati
ovo sad što ću t' rit, ako me ć slišati.
435 Odkli ja znam tebe, ne prijah još pokoj,
ter veće ner sebe željah te da si moj;
prislavno tve ime toli sam ljubila,
veliko ter vrime danke sam gubila,
želeći svaki hip gdi te ću viditi,
440 ljuveni zač nalip ne mogah trpiti.
Ki li te viđah dan kroz moj dvor kad proći,
ne mogah imat san u dne ter u noći;
zašto se napunjah sva želje ljuvene,
u kojoj svit kunjah er nisi kon mene.
445 Ter mnogo naglosti dosle sam stvorila
cić tvoje mladosti, kad te sam vidila;
i moju za te čas potmiše zli zlobom,
svaki se hip i čas gledaje ja s tobom.
Ako ćeš reć uprav, dobro znat i sam mož
450 za tvoju da ljubav satvorih veće još;
jer mnokrat stah pjesni da spivam na prozor,
neka dam ljubezni tvojojzi razgovor.
Zatoj te ja molju za moje počten'je,
što veće još volju negoli življen'je,
455 neka t' sam pridana, budi ti Boga dil,
neka si ti shrana od moje časti bil."
Jošte joj ne biješe toj reći zadosta,
nu što kad reciše, na svaku rič posta,
da mi se pridava. Zato joj još rekoh:
460 "Gospođe gizdava, odkli te ja stekoh,
volih ti počten'je nositi a tužit
ner tvoje smiljen'je s prirokom sadružiti;
a toj znaš i sama, jer tvoje radosti
vel'ja su zamama mojojzi mladosti.
465 Nu ja toj ne gledah, voleći trpit trud,
ter srci vlas ne dah, kako zna višnji sud;
i zatoj ne stvorih voljnu stvar, sunačce,
nit komu otvorih željno mê srdačce.
I naprid takođe znaj da će pridana
470 bit meni, gospođe, tvoja čas izbrana;
makar bih tač pridan, ružice, ja tebi,
da sam ja blažen zvan scinil bih u sebi.
Zatoj t' se pridaju, gospođe od gospoj,
i život puštaju u ruke tvoje moj,

475 virom se ter kunu da te ću uzvisit
jak venčac i krunu, daj mi Bog poživit."
Veće jo' bi drago, da svak zna, čut ovoj
ner njeko da blago darovat budem njoj;
480 ter u toj radosti sta da mi govori
cjeć moje mladosti većeokrat što stvori
i ki trud i brige za me je dobila,
kažući bilige er me je ljubila.
Zato joj ja pravljah: "Zahvaljam, ružice!"
ter obraz moj stavljah na slavno nje lice;
485 posli ga odklonjah za milos i ljubav,
za koju ja ronjah suzice, dim uprav:
tolik me stište blud er ne znah reć slovo,
ter pravljah kako lud: "Što činju ja ovo?"
Ar ondi vas zađoh u njekoj radosti
490 nje razum gdi nađoh pun rajske sladosti;
od usli li celov ne mogah zabiti,
ki voljah ner darov u zlatu primiti.
Toliku slas kušah od one gospoje,
kad godi sadružah nje ličce i moje;
495 kada li mom grli nje ruci ugledah,
onda se umrli mom srci reć ne dah.
Ar se mnjah okrunjen vjenačcem ki slavi;
zatoj bih napunjen medene ljubavi,
ter pravljah: "Sunačce, diklice primila,
500 ovo s' mē srdačce i misal smamila;
ovo mi ć još vazet s ljuvenom kriposti
i razum i pamet tom tvojom liposti.
Zatoj te ja molju, skićena ružice,
razumij nevolju od virna služice,
505 ter jošte kadgodi čin' mlados da moja
s tobom se prigodi, da mi si gospoja.
Ako li ne mož toj, gospoje, satvorit
neka se sluga tvoj ne bude umorit,
a ti mi skroveno ukaži zlamen daj,
510 er sam tvoj ljuveno, - da mi je manji vaj."
Dobro ja ne rekoh, ondi što sve htijah
za rados ku stekoh oni čas ja prijah.
Zač od nje svitlosti ovo čuh gdi reče:
"Od moje mladosti nećeš bit daleče,
515 obijetam toj Bogu, kako ćeš viditi;
sve što ja uzmoguh, neću se štediti."
Još način skaza mi kako bit more toj;
zatoj me zamami i zani razum moj,
ter se ja zazirat u ljepos nje začeh,
520 po kojoj izbirat sladosti tuj vazeh.
Njegda jo' ja ponih celov moj na čelo,
njegda se naslonih na grlo veselo,

njegda ju celunjah u pozor gizdavi,
a nigda i kunjah za milos ljubavi.
525 Nigda se ja panih na nje kril za mal čas,
a nigda postanih ter zrčah nje obraz;
a njegda potecih na ličce nje s mojim
iz glasa ter recih: "Što zaman ja stojim?"
Ter na nje rumene moje ust' ponesih,
530 za koju stvar mene svak bi mnil da vezih;
zašto ja prionih kako mož velik čas,
bezbirek ter tonih u slasti tada vas.
Najliše ruci moj' kad spravih skroveno,
koje ja ponih njoj na prsi ljuveno,
535 od kojih veću slas očutih ner mednu,
od kojih oholas stekoh ja nerednu!
Pozirat potekoh nje prsi pribile,
iz glasa ter rekoh da bi džilj dobile;
ter ona iznevar ozri se na mene,
540 jakino njeku stvar da tadaj spomene.
Jošte mi tuj reče: "Koliko u mal čas
veliku ti steče u tvomu srci vlas!"
Kad ovo zgovori, u meni ne bi red,
ter mi se satvori srdačce kako led
545 i željno uzgrozi moj obraz i lice;
zatoj me uprosi: "Što cviliš, svilice?
što takoj povenu? ono ti ja rekoh
za milos ljuvenu u bludu ku stekoh.
A ku bih ja smilos imala u sebe,
550 što želiš za milos, da čuvam od tebe?
da tebi zabranju što nî zled ni zazor,
mnogo lit što hranju ja za tvoj razgovor?
Rumeni moj cvite, koga t' sam želila,
gdi bih ja krozi te život moj štedila?
555 kad imaš tuj želju od prsi jur moje,
neka te veselju, nu ličce daj tvoje."
Ter ovo gdi pravi, začeh ja uživat,
začeh ja u slavi u rajsko' pribivat;
začeti ter vazeh pozirat nje pogled,
560 a pak se još začeh stvarati vas u med.
Zašto rič ne reče, nu se sva raskrili,
ter k meni doteče s rukami pribili,
ter s vel'jom ljubavi uhvati obraz moj,
koji se zabavi u slasti velikoj,
565 jer u dar očuti nje prsi ljuvene,
što pamet zamuti za ljubav tko vene.
Tuj se ja stah opit radosti velike
i mnjah se rastopit od želje tolike;
i cić tej ljubezni, istinu govoru,
570 svis moja uzbijesni, da ne vim što tvorju.

Ter ja mnjah da plovu po rajskoj sladosti,
najliše rič ovu čuv od nje mladosti:
"Nî ovdi človika tko me će ugrabit,
a tebe dovika ne mislim ja zabit;
575 jošte ću bit tvoja, jošte ću tvoja bit,
ličca ćeš još moja, malo ckniv, poljubit;
još se ćeš, - budi zdrav, - pobludit u kril moj,
ovo ti dim uprav, drugo mnit, čuj, nemoj."
Zatoj rih: "Sunačce, milu t' mi stvar veliš;
580 jer moje srdačce objetom veseliš."
Jošte jo' zahvalih na darih većeokrat,
nu moćno požalih er mi se bi rastat;
i da su tvrd kami od ljudi srca sva,
tuj bismo suzami žaljena obadva;
585 najliše gdi meni svoju čas pridava
ovi cvit rumeni i lipos gizdava,
takođ ja gdi veljah: "Neka sam, vilo, tvoj,
ne dopust' u željah da zgine život moj!"
Ter gdi se rastavljah, ne pristah ljubiti
590 nje ličca; još pravljah: "Nemoj me zabit!"
Da, kad se razdilih, satvorih velik plač
i grozno procvilih, jak da me vadre mač;
ter ostah kako jad, ter ostah kako vrid,
želeći željom tad smrt gorku sristi sprid;
595 ter začeh vapiti iz glasa i zvat "Voj!"
Zatoj mē trpiti srdačce ne hti toj,
oni čas pođe tja od mene gospoji.
Svak misli kako ja i život moj stoji
bez moga srdačca; jer dokli ne združih
600 srdačcem sunačca, oh, željno t' potužih!

Dosta.

Stihovi 569-570 navode se kao Menčetićeve citate u Dinka Ranjine.

[Br. 456]

[Kako da ne venu i ličcem ne blidim]

Kako da ne venu i ličcem ne blidim,
kad ovo spomenu od one ku slidim?
Ar jednom u željah rastat se s njom hoću:
"Gospode, - ter veljah, - bez tebe ja što ću?"
5 Tuj ruci obidvi i ličce i grlo
na moj skut kitom svi ter pušta rič hrlo:
"A ti me sad sobom, ako ćeš, pones' tja,
ako ćeš da s tobom dan i noć budu ja."

Akrostih Kata.

[Br. 457]

[Ovu rič svak veli: ne mnogo tko ima]

Ovu rič svak veli: ne mnogo tko ima
nu malo tko želi bogat se reć prima.

[Br. 458]

[Drago ti je drag biti, drago ti je mila stvar]

5

Drago ti je drag biti, drago ti je mila stvar,
milo ti je ljubiti komu si drag na har;
kako ja ki smilos imam reć, dim uprav,
da nitko za milos ne steče tuj ljubav
ku steče život moj od ove radosti
ka je cvit od gospoj među svom mladosti,
ka meni veli sve: "Hoć da se veselim,
čin' da ja ime tve u željah ne želim."

[Br. 459]

[Mogu reć: tač sluga ova me udvori]

Mogu reć: tač sluga ova me udvori,
jer nigda za druga toli drug ne stvori;
ar kad se posmili gospođa na službu,
ona se usili stat me s njom u družbu.
5 Rados tuj u sebi toliku ja stekoh,
ter ime na nebi postavit nje rekoh,
gdi k meni doteče jedan dan kako lav,
veselo još reče: "Vazmi lik za ljubav,
er ona ku služiš tolikoj vrimena,
10 želeći da združiš nje ličca rumena, -
tomuj sam našla put neka se veseliš,
neka se u nje skut gospodin sam veliš.
Ako ćeš ovi moj slišat svit štogodi,
veće sad cknit nemoj, spravi se ter hodi."
15 Nu misli svak samo, gdi način govori
što imam znat, tamo kad budem u dvori;
istom stah ter gledah hitros nje mladosti
a željom vas predah od vel'je radosti.
Svapih ja: "Tvoj sam vas!" ino tuj ne rekoh,
20 ter za njom oni čas nazorom potekoh.
Netom se očuti život moj u njih stan,
otidoh van puti pjan želje i nezvan;
zatoj me uhvati za ruku ljuveno,
ter mene obrati u mjesto skroveno.
25 Reče mi: "Postoj tuj, tolik trud pribavi,
za život ter se, čuj, nikomur ne javi,
što ne bih ja ista dotekla k tebi;
ovoga zač ništa gospođa ne vije."
Rekoh ja: "Molim se, pravi mi za milos,
30 jer mnogo bolim se, za taku usilos
da nam se koja zled Boga dil ne zgodi,
jer sam mnil, ovi red s gospođom ishodi."
Reče mi: "Ti ne haj, - meni je potribno
iznaći način taj toliko podhibno
35 kako se ć u nje skut bez brige viditi,
ako ćeš mene čut i moj svit sliditi."
Kako toj sliših ja, obslužit sve pristah.
Tuj ona pođe tja i tuj ja sam ostah.
Razmišljah i veljah: kad će bit vrime toj?
40 ktomu se veseljah, mnjah da je vas svit moj.
Ter kada vesel'ja pričekah tadi rok,
kon mene mnih da sja i siva vas istok,

kon mene mnih vas raj i drago kamen'je,
zač pride sluga taj ter mi da zlamen'je
45 da vidim gospođu gdi grede, ter hrlo
skočih ja da pođu prijat ju za grlo.
Nu kad me ugleda, otide jak sokol,
još vidit svoj ne da obraz lip ter ohol;
zač mene ne sudi, ar pridoh iznevar,
50 zatoj se začudi koja je ovo stvar.
Nu kad nje dobroti pride svis da sam ja,
oni čas ukroti srce zlo i parja.
Cvileći li začu pozirat na slugu,
ter ja mnjah da plače očitno za tugu.
55 Zatoj se stah bolit i hotih prošten'je
proseći pomolit da prosti zgrišen'je;
nu slušah srce tad gdi mi sve govori
ljuvena bluda rad sve ono da tvori.
Toj ne bi rečeno ner misal jedina,
60 negoli stečeno i prava istina.
Jer velik ne sta hip, ono s njom cviljen'je
privrnu obraz lip na svako smiljen'je;
k meni se upusta, ter jo' se poklonih
i celov od usta na ličce nje ponih
65 toliko, jer vas dvor u rados obrati
i svaki razgovor od mene ne krati.
Gdi smijeha napuni taj usta rumena,
svega me okruni nje ljepos svršena;
svega me još nika obide tuj slados,
70 koja bi človika smamila za rados.
Najliše svoj obraz kad na moj nasloni,
ter ljuven vas poraz od mene tja poni,
kojim bih grozno spet prî ner me pomili;
ter birek svu pamet nje ljepos usili
75 i razum postavi da veće radosti,
da veće ljubavi dâ mojoj mladosti.
Zače se u skut moj uvijat nje slava,
a svrtat pozor svoj i ličca gizdava,
ter bi me vazela još smirat ljuveno;
80 zatoj me vesela satvori svršeno.
Zač takod pozirah nje ljepos tada ja,
ku k suncu primirah i sunce mnih da sja.
Ctîše jo' kruna taj od kosic na glavi
kojom se kako raj nje slava proslavi,
85 kojom se kako cvit uresom sve gizda,
zato ju vas sî svit uzdviže do zvizda.
A tko su tko hrlo ne bi se zabili
gdi cafti nje grlo kako džilj pribili?
gdi cafti vrat visok ružicom od cvitja
90 jakino sam istok zoricom s prolitja!

Kad godi pogledah nje obraz rumeni,
vas trnih i predah za rados u meni;
zač birek, da skupi svu ljepos, ima čes,
ku viđah gdi upi: "Ovdi ti je vas ures!"
95 Prislátke nje oči svitljega pozora
negoli s istoči gorušta taj zora
meni se viđahu i momu srdačcu
dvi zvizde da sjahu u svitlom sunačcu.
Kada li potecih razbirat nje lice,
100 vječni se ja recih jakino fenice;
zač bih slas očutil s pametju i s dušom,
gdi bi se džilj smutil na ličcu nje s ružom.
Tko zabil tuj ne bi sam svoga imena,
smišljaje u sebi nje usta rumena?
105 jer bi jad i čemer svrnuli u slados
a koralj i biser dobili za rados.
A tko bi sve izreć mogal nje ljeposti,
a tko bi mogal steć tolike krjeposti,
toliko smilosti da uzda govorit
110 kolike milosti mogah ja izdvorit?
skazati ke ne vim, ni znaju spovidit,
li neću veće svim ljuvenim zavidit.
Zatoj se veseljah u mojoj mladosti
i riječi sej veljah od vel'je radosti:
115 "Gospođe, ter ures ljepotom od slave,
koju te glas i čes ljuveni svi prave,
koju te svak veli prisvitlo sunačće!
Zatoj se veseli sad moje srdačće,
zatoj se oholi život moj i duša,
120 pokli te ovoli ljuveno sadružja;
pokli te u rukah u mojih ja viđu,
da t' veće u mukah od želje ne pridu,
da t' veće zavidit ne budem človiku,
kade sam ja vidit za tvoj glas i diku,
125 kade sam dostojan obraz tvoj veseli,
za koji pokojan sluga se tvoj veli,
za koji život moj poštedit neću ja,
gospođe od gospoj, ke ličće zorom sja."
Slišite, ljuveni, gdi ovo govorah,
130 što godi u meni poželjah, izdvorah:
toli joj drago čut tuj moju bi rados.
Zatoj me u svoj skut priblaži nje mlados,
tere me odasvud rukami obujmi,
kako lov strilac, bud' da mu se ne ujmi;
135 a gdi me celiva, mnjah moja da mlados
u među sva pliva: toliku čuh slados,
toliku čuh milos er kazat ne znaju;
reć imah li smilos: ovo sam u rajju.

140 Zač na svit ne bi slas koju tuj ne stekoh,
ter ovo još u glas zavapih i rekoh:
"Ovo je vesel'je, ovo je tuži lik,
što trava ni zel'je ne može dat uvik;
ovo je sva ljubav, ovo je, Bože moj,
ako ću reć uprav, gospođa od gospoj.
145 Ovo je što prave, spivaje u pjesni,
krunica od slave i venčac uresni;
ovoj se govori ljepota od svita
ku višnji Bog stvori da slavom procvita.
Zatoj mē srdačce blago se naziva,
150 pokoli sunačce kon sebe uživa!"
Kad ovo zgovorih, još rekoh: "Je li toj?"
ter se vas med stvorih u slasti ljuvenoj,
zač obraz veseli dobrote napuni,
koliko da veli: Bog me tim okruni!
155 Pomisli, ljuveni, prî ner bih tuj prišal,
imah li pri meni ke tužbe na misal?
Imah se šta tužit do moga života;
nu kad se sadružiti more nje ljepota,
ništa mi veće toj na pamet ne dođe,
160 videći život moj u rukah gospođe.
Kad se još vidih ja u kril nje radosti,
sunačce mnih da sja kon moje mladosti:
toliku ćućah slas ar ne znam izriti,
ter uvik onu las vazel bih trpiti.
165 Ako je trud ovoj, najvećma bih skončan
ponosit usti moj' na obraz nje sončan;
ako li dar celov od milih scinit jes,
tko ima u darov od mene veću čes?
Deri bih neredan za celov od usti,
170 nu mi sto za jedan nje ljepost dopusti;
ter ne vim tomuj broj izreći ni čisal,
zač drugo mimo toj ne bîše na misal.
Toj bijehu sve muke, a često i hrlo
pribijele nje ruke primaje na grlo!
175 Tko ljepos nje dvore, ako im nî rados
gdi slatko govore, ne dvor'te nje mlados;
zašto je rič jedna slavne nje liposti
sva slatka, sva medna, sva puna kriposti.
Svaka rič ku reče pamet mi zamuti,
180 svu ter, svis obteče, da rados oćuti;
u kojoj radosti viđah ja gdi plovu,
tuj od nje mladosti slišći rič ovu:
"Koga ti još ljubljju, je li toj pravedno
da moje dni gublju ovako neredno?"
185 Gospođam tko dvori sliši me upored,
ter ne mni da stvori nje lipos toj za zled

negoli za ljubav i da jo' uzrok jes
ukazat jer uprav ljubi me nje ures.
Kako znat i ti mož ki ovo čtiš sada.
190 zašto ja ovu još poznah rič onada,
jer slavna nje mlados ne umi srčno rit,
zač ljubav i rados mučno je ličcem skrit.
Navlaš se zatoj već puštah ja volji zloj,
da vidim što će reć ljepota nje za toj;
195 ter kad me ugleda, oni čas doteče,
veće se cknit ne da, ter ovu rič reče:
"Tko ti je zlo rekal, izročna svilice,
tko te je pocjekal, ter tuži tve lice,
veće je smilosti negoli tvrdi lav,
200 u kom nî milosti, smiljen'je ni ljubav.
Ti si cvit rumeni, ti s' moja razbluda,
ti s' moj stril pereni koji si vas svuda;
ti si zlat prstenčac, ti s' kruna od slave,
ti si džilj i venčac ki nošu vrh glave;
205 ti si trak grimizan, ti s' gojtan pricrljen,
ti s' biser nanizan i zlatom vas pleten;
i ti si bosil moj, ti s' rajska dobrota,
ter cvilit već nemoj, tako ti života,
er sam ja tvoja sva vas vik, znaj istinu,
210 i moja ličca dva tvoja će bit vinu."
Kad ovo zgovori uresna nje mlados,
sve mi se pritvori srdačce u rados,
ter mi se učini za milos i ljubav
po rajskoj pučini da plovu, dim uprav;
215 jer malo tač posta, zašto jo' govorit
ne bi toj zadosta negoli satvorit.
Svoj obraz nakiti razlike ljeposti,
posli moj uhiti ljuvenom krjeposti,
u krilo ter svoje mene tuj postavi;
220 još reče: "Ovo je lik tvojoj ljubavi!"
Tuj kako gospoji na ličce padoh ja;
zač mene opoji i zani pamet tja,
ter zač tuj tvorit nje ljepos i dika
što ne smim govorit ni kazat dovika.
225 I toj sad misliti, kad se ja osamlju,
čini me cviliti i da se zamamlju,
ter ne smim sve tebi koji čtiš spovidit,
neka mi u sebi ne budeš zavidit;
ne samo zavidit, ni da ti u željah
230 ne bude jad slidit, - toli se veseljah!
Razber' svak ovi blud ter stavi misal sad,
bî li mi velik trud kad se s njom rastah tad?
er gorki on uzdah htîše me porazit,
da godi ne uzdah s njom družbu još skrasit.

235 Nu svoje biserno ličce mi obeća
da veće čemerno ne tre me nesrjeća.
Zatoj se veselju, zač veće ne tužim,
zač ovu ku želju još ufam da združim,
mojojzi ter sluzi odlučih haran bit
240 ka ne da u tuzi meni se pogubit;
nego me pomože ovoli ljuveno,
da mi se odlože sve želje svršeno;
ter dobru ne gine nikadar imena,
i dobra tko čine ne gube vrimena.

[Br. 460]

[Dosada nisam vil kako se žali drag]

Dosada nisam vil kako se žali drag,
dosada nisam mnil da sam ja toli blag,
zač ona ku pravljju od gospoj da je cvit
zač ona ku slavlju da cafti po vas svit,
5 pravo dim bez zlobe, taku stvar satvori
koje se podobe napisat mramori.
Jednom se namiri da nemoć najgora
život moj dotiri na konac umora;
ter prave, kada zna od mene ona toj,
10 jakino iza sna reče rič: "Bože moj!"
Sta velik takođ hip sva kako zamama,
a pak svoj obraz lip vas poli suzama,
govore: "Moj Bože, prida te sad upim,
ako mi bit može, da ga ja zastupim,
15 makar da zaminim njegovu nemoć ja.
Ako toj, što scinim, za mene on prija,
ako sam ja uzrok i moje ljubezni
da za moj on prirok tej pati boljezni,
volju smrt sliditi, ako je pravo reć,
20 nego zlo viditi koje se može steć."
Zač ona pravljjaše sej riječi ke rekoh?
i zašto stavljjaše da nemoć s nje stekoh?
Ne biše stvar ina ner ovoj što ću rit,
ako se istina ne bude meni skrit.
25 Ako smim reć uprav, ja gredih kako slip,
ljuvenu nje ljubav želeći svaki hip;
deri bih smamljen vas na slavnu nje rados,
ku htîše svaki čas sadružiti mâ mlados.
Kad ona zna ovoj, što stvori, sve ću rit.
30 Odtole u dvor svoj čini me riđe prit,
odtote stavi var, a ne mni tko za zled,
nu neka imat stvar ljuvena bude red.
A sve toj bezbrže, da ljubav jur naša
po tle se ne vrže ni da se raznaša.
35 Vim, zatoj procini da meni nemoć tuj
želin'je učini; ter što bi, svak me čuj.
Jedan dan na moj dvor ugledah nje slugu,
od ke mi razgovor odloži svu tugu;
ar mi lip dar doni od moje gospođe
40 i zdravje pokloni, ter ončas tja pođe.
Za drugo, moj Bože, ne stvori ona toj
nego znat da može kako stan stoji moj,

neka dâ razumit onojzi od gospoj
ka htîše izumit po svaki način toj;
45 jer ona odluku k meni prit učini,
ništa trud i muku u željah ne scini.
Zač smrtno sumnjaše od mene dan i noć,
ter uvik ne mnjaše da me će vidit moć.
Sve mi toj pak reče nje lipos gizdava,
50 kad k meni doteče kako raj i slava.
Nitko me ne ima toj prašat kako bî,
zač se reć ne prima ni slišit podobi.
Istom jur izide; ter misal svak stavi,
k meni tuj kad pride, s kolikom ljubavi,
55 s kolikom milosti; jer ja reć istine
ne imam smilosti, da mi laž ne scine.
Nu koju ja rados ne ćutih tuj hrlo,
kada me nje mlados uhvati za grlo!
ter k meni prionu ljuveno, jer ja mnjah
60 za ljubav sionu da u sni ono snjah;
toliku dragos ja oćutih čas oni
ka moju nemoć tja u on hip svu poni.
Ter kako prislavna prinese gospoja
nje ličca gizdavna na ličca jur moja,
65 ne hoti ustavit svoj celov od mene,
ni mi da što pravit od željne spomene,
dokli se ne steče volja nje ljeposti.
Tuj deri rič reče s ljuvenom krjeposti:
"Moj venče izbrani, uresan ružicom,
70 tko li te izrani boliznom tužicom?
koja li bi smila toliko još nemoć
i boles nemila ka na te hoti doć?
koji zled ne želiš nikomu na saj svit,
nu se još veseliš dobro ćut i vidit.
75 Ki bilig srca zla od zvizda bi toli
na tebe ter posla gorčine ovoli?
Da bi moj slišil glas Bog prid kim vapim ja,
ter stre toj zvizdi vlas, da tamni a ne sja,
ka čini moj obraz da mrkne i suzi,
80 odkole čuh poraz za koji si u tuzi!
Da se dan i taj noć ne broji u broju
kad pride taj nemoć na mlados jur tvoju!
Er s tobom napoli ja ćutim svu tugu,
zašto me doboli, ne kako za slugu,
85 nu kako za srce i kako za dušu;
ter te ja do smrce odlučih da združu,
šta te Bog izbavi, ter ino ne velju
negoli: ozdravi, zač drugo ne želju.
Ter ako razgovor uzgledaš moj veće,
90 moj ti se veće dvor zatvorit jur neće.

Tko ti će odcela pobljusti stražice
i sčekat vesela, moj cvijete ružice,
negli ja, venčac tvoj? Zašto se mni meni
da patiš sve ovoj u želji ljuveni."
95 Ovo ja slišeci iz ličca ružice
od suzic tješeci, bi li mi s tužice?
bi li mi s boljezni? Zašto se kunu ja:
tako mi ljubezni, smrtni me trud prija.
Zač riječi ne reče, kada joj niz obraz
100 dosti suz ne steče, da ja mnjah kopni mraz;
toliko čemerno podriješe ljut zdihaj
uz grlo biserno, ter mi toj zada vaj.
Zato joj ja rekoh: "Dosta bi, gospoje,
za tebe da stekoh ovo ja zlo moje,
105 od sebe gdi činiš tolke nevolje,
ter birek ne sciniš da mi gre na bolje.
Ner što mi daše vrid tej tvoje tužice,
a svaki hip naprid bolji sam, ružice;
er tvoju ljubezan koji čas vidih doć,
110 parja me boljezan, sva tuga i nemoć.
Toj prijah vesel'je cječ tvoje ljeposti
ka veće ner zel'je ukaza krjeposti.
Ter da znaš ova zled jer mene dopade
za velik moj nered koji znam odsade;
115 zatoj sam uzrok ja, a ne tva ljepota,
ter tuj stvar parjaj tja, tako ti života!"
Ovo ja kako rih, ter obraz gizdavi
od vile još pozrih s velikom ljubavi,
po komu poznah ja gdi slavna nje mladost
120 veliko tuj prija vesel'je i rados.
Za toga dil reče: "Neka znaš, cvite moj,
jer ja mnjah da steče za mene sve zlo toj.
Zatoj se ja boljah mom srci odveće
i sebe nevoljah za tej tve nesrjeće;
125 nu pokle prem zdraviš i gredeš na bolje,
a mene ne praviš uzrok tve nevolje,
velmi se veselim i ćutim rados sve,
ter ino ne želim negoli zdravje tve;
jer te se nikade nagledat ja ne mnjah:
130 tolik strah napade na mene, što sumnjah.
Za ku stvar zavjete, ne mogu t' govorit,
gizdavi moj cvijete, ke trijeba bi stvorit
za željno zdravje tve, koje ću, što mogu
najpriđe, vršit sve ter hvalu dat Bogu;
135 jer mi te dopusti, jer mi te zaima,
jer molbe od usti počtenih jur prima."
Svršiv tej besjede nje ljepos gizdava,
kon mene tuj sjede raj kako i slava;

140 ter riječi govorit začē mi nje mlados
od kih se med stvorit mogal bi za slados.
Pak spivat sta pjesan u kojoj otvori
kakva se ljubezan počtena govori,
u kojoj slikova nje s mojom ljubavi,
jer ljubav jur ova rajska se sva pravi.
145 Misli svak tko sliši bih li ja tada rad,
ka rados utiši sve moje želje tad;
najliše, dim uprav, gdi začē da slavi
počtenu jur ljubav i našu š njom stavi.
Ter ovo ja tebi jak sebi velju sam
150 i ti mi ć po sebi virovat, dobro znam,
jer moja ljuvezan i moje gospoje
dostoji u pjesan da se čti ter poje,
zašto je čista sva. Zatoj sam upisal
gdi jedno draga dva imaju na misal;
155 ter ništa ne haju, ako mi tko ludi
još vjere ne daju: po sebi svak sudi.
Dosta je toj menije prid Bogom da sam prav,
ki moje počten'je i čistu zna ljubav.

Stih 1-42 akrostih Šišmundova.

[Br. 461]

[Ovo je prilika: starica za pinez]

Ovo je prilika: starica za pinez
kad mlada človika zanila k sebi jes,
što nećeš satvorit, človiče, za dinar
ki ne vi govorit, a svim je gospodar?

LIBER TERTIVS.

[Br. 462]

ELEGIA PRIMA.

[Slišite, ljuveni, da vam se potužu]

Slišite, ljuveni, da vam se potužu
gdi sila jes meni još ljubav da služu.
Ja, da se mogu reć svršeno u miru,
odlučih nigda već da ljubav ne tiru,
5 zač u njoj pokoja uvik se ne pati,
 zač ljubav svakoja napokon zlom plati.
Zač ovo govoru? ner jer sam iskusil,
zač se sam u dvoru ljuvenom nasuzil;
jer veće u tužbi ner hvali bih vazda,
10 odkli me na službi ljuvenoj Bog sazda.
Ma kad se slobodih ljuvene boljezni,
veselo pohodih jakino tko bijesni.
Zatoj se mladosti mnoge mnom čuđahu,
ter moje radosti vele znat žuđahu.
15 Vidi toj nenavis, nesrjeća i ljubav
 ter meni, mnju, zavis imaše, dim uprav;
 zatoj mi malo toj potrpi vesel'je,
 nastupi život moj na veće dresel'je.
Nastupih sam na plač, nastupih sam na trud,
20 nastupih na nag mač jakino kriv na sud.
 Zač jedan dan gredih ter vidih onu vil
 za kom vas posvedih, ar me nje rani stril.
Danu je još veća, ter ne vim ka je čes,
koja li nesrjeća tad sa mnom bila jes;
25 ar ne bi zadosta da me tač izrani,
 nu velik čas posta, vidit se ne brani.
Ovo bi, mnju, zarad da većma ukripi
u srce moje jad svoj obraz prilipi;
sta da me još gleda odnikud skroveno,
30 pogledom od meda pozire ljuveno.
U nečas, vaj, pogled oni bi, dim uprav,
u meni zač nî red, želeći nje ljubav;
ar ju sam upisal u srce sa svu moć,
ter mi je na misal nje ljepos dan i noć.

35

Ar odkli odluku služiti njoj satvorih,
malo ja za muku ljuvenu ne zgorih.

Akrostih Šišmundova.

[Br. 463]

[Otide sunačce, otide ljepota]

5

Otide sunačce, otide ljepota,
otide srdačce od moga života.
Otide sva slava, otide vas ures
i ljepos gizdava, sva hvala, čas i čas.
Otide vas narok, zavi se i spravi
sunačce svoj istok u zapad da stavi.
A mene jur pušta od zlata va uzi, -
oh, željo gorušta, zač me tač rasuzi?

[Br. 464]

**[Otide, dim uprav, priz more ljuven
stril]**

5

Otide, dim uprav, priz more ljuven stril,
otide sva ljubav i hvala od svih vil.
Otide sva gizda, otide vas ures
i svitlos od zvizda, vas narok i sva čes.
Otide sunačce, otide istok vas,
a moje srdačce zaplete u zlat vlas,
da nisu dovika bez suza mé oči.
Oh, željo velika, koju plač svidoči!

[Br. 465]

**[Od Boga veću stvar ne želim ni vim
reć]**

Od Boga veću stvar ne želim ni vim reć
na sviti lipši dar koliko draga steć,
komu t' se ć hvaliti i dobro reć svoje,
i ki će žaliti, kad imaš zlo koje.

5

Danu ja tej srjeće ne imam zasada,
zač ona toj neće koja mnom oblada;
ar ne zna nje ures, dragoga tko ima
kolika rados jes srdačcu so očima.

[Br. 466]

[Bože, ki caruješ kraljevstva nebeska]

Bože, ki caruješ kraljevstva nebeska,
ter vidiš i čuješ sva djela zemaljska,
kako mož nenavis trpiti toliku,
ka oštri svoju svis na me, tvu priliku?
5 Tekući jošte gre s naporom kako lav,
ter obla da poždre hoće me, dim uprav.
Ako me ti, Bože, ne budeš slobodit,
veće se ne može ni gledat ni hodit;
zašto mi drum i put s oružjem zasijeda,
10 mač je nje jezik ljut, gorči je od ijeda.
Nije mač, nije vrid, nu je tris s nebesa
koji me srita sprid ter život rastresa.
A zatoj hoću rit, prislavni moj Bože, -
er tebi ništor skrit na svit se ne može,
15 ti poznaš istinu, zač si sam istina, -
satri zlu krivinu tvoja moć jedina!

[Br. 467]

**[Tako mi mladosti, kako vas ne
gledam]**

Tako mi mladosti, kako vas ne gledam
cječ njeke radosti ner čudu da se dam,
ter sčeza moja svis, jakino od zmiije,
za vašu nenavis ka se reć ne smije.

[Br. 468]

[Tko može da gleda nemilu ovu zvir]

5 Tko može da gleda nemilu ovu zvir,
 prid kojom, zač preda, mê srce ne ima mir.
Bolje stan ostavit ter poč stat u goru,
 ali se udavit samohoć u moru,
nego nje da pogled tko bude obazrit,
 zač u njem veće red dovijeka neće bit;
er kako nazada od užbe mjesec gre,
 tako jur odpada obraz nje tko pozre.

[Br. 469]

[Njeki se nahodi u gradu trag sada]

Njeki se nahodi u gradu trag sada
ter gdi se prigodi, svuda je s nesklada,
svuda je s nemira, svuda je od riječi;
zato ih svak tira kako put što priječi.
5 Jošte ću rit veću stvar ka je očita:
svuda ih između kako trib iz žita,
svuda ih izgone; ima ih za rug svak,
ter na njih još zvone jakino na oblak.
10 Mne mi se kako zec, gdi na njih vape tak'
jakino na mjesec, kad ga ije vukodlak.
Među sve rič ovu imaju odvika,
gladnikom da zovu svakoga človika;
i sve što kad tvore, to je njih običaj:
15 o kusu govore, zašto kus drže raj.
Odkli se ne vele za meso pikati,
oni se vlastele ne mogu nazvati.
Oh, vrli Kotore, zlom se mniš naprida
rastrti obore, gdi mi si s povrida.
20 Tko sjeme k nam doni od tebe najprvo,
da život izroni jakino crv drvo?
Er ljudi svi prave da gine ovi grad
s njih, kako s koštrave gdi gine vinograd.
Sliši svak svit ovi, tere se od njih bljud',
zač gorke otrovi u njih je jezik hud.

[Br. 470]

[Tko može odoliti da ličca suzami]

Tko može odoliti da ličca suzami
ne bude sve polit tvrđi je ner kami,
tvrđi je mramora, ne ima ljubezni,
jakino od mora val kada uzbijesni.
5 Zašto bi prilika da ličce u tuzi
svakoga človika srdačcem prosuzi,
misleći nevolju od ove mladosti
za ku se ja bolju. Nu mi nî zadosti,
10 zašto mi dohodi da ću vas povenut,
kad mi se prigodi žalos nje spomenut,
kad mi se namiri razbirat nje tugu
koja me sve tiri jak zvir lav po lugu.
Ter mi se razdilit s dušicom gre za trud,
15 zač toli ucivilit hoti nju višnji sud,
zašto li još dati smrti tuj hti kripos
ka uvik plakati učini nje lipos;
ka sve dni da tuži, stvori joj taj poraz,
jer s drugom razdruži anđelski nje obraz,
20 jer s drugom razdijeli nje život od slave
u jednom jur tijeli što duše dvi prave;
s kojim jo' izginu sva dika i rados,
i ljubav jedinu izgubi nje mlados;
svu dragos izgubi i zemljom zavrže,
ter veće ne ljubi život svoj bezbrže.
25 Zač venčac i kruna koja joj vrh glave
caftiješe sva puna i hvale i slave, -
ona se ukinu i razbi domala,
ter prid njom u scinu svitovna nî hvala.
Odtole pogrdi od svita taštine
30 i glasom potvrdi da nî svit od scine;
od sebe veseli parja smih i zgovor
ter birek ne želi tužicam razgovor.
Istinu ja velim, jer mi se znat prima,
jer družbu s dreselim sad ona vazima;
35 i ne čuh govorit nje mlados rič drugu,
ni usti otvorit negoli na tugu,
negoli na žalos, u kojoj prî človik
viđaše svu rados i tuzi svako' lik.
Što prvo pomrla sva biješe na zelen
40 i s cvitjem brat hrla ljubicu ter pelen,
toj sada ostavi, nit' za cvit pohite
nje ruci gizdavi, kiticu da skite;

jer im je sve misal otirat suzice
ke ne bih ispisal što ih gre niz lice.
45 Toj mene porazi, i kad se namiru
gdi ljuti uzdasi nje srce podiru,
ter svaki uzdihaj kad joj gre uz grlo,
govori birek "Vaj!" i zove smrt hrlo.
50 Koju kad od usti od nje čuh poželit
da mi Bog dopusti onda se veselit,
mojojzi radosti ne bi broj ispisal,
zašto nje mladosti nî drugo na misal.
Očice i nje lic', koje se zvahu raj,
55 obrati g zemlji nic; što će sad mlados, vaj?
što će sad, ljuveni, pokole parjal jes
nje život svršeni svu gizdu ter ures?
Što prvo na tancu biješe nje obraz bil,
gdi svaku pjesancu pojahu za nje dil,
60 toj sada obira mjesto jak sirota,
da tuge razmira od svoga života.
Što prî zlat prstenčac na ruci pronosi,
krunicu i venčac za rados vrh kosi,
toj tamno ruho sad, prikladno k boljezni,
65 prilično svaki mlad žaleći da bijesni.
Ter muku ja veću ne mogu imati
ner crnu odjeću na njojzi gledati
i gdi je ponikla nje lipos ter plače
jakino iznikla ružica ku tlače.
70 Ostale tužice ne mogu nje brojit,
da s tijelom dušice ne budem razdvojit;
jer kada zareče žalosno rič koju,
misal mi doteče da želim smrt svoju;
ter mi je u srijedi srdačca nepokoj,
75 koji me sve vrijedi i skonča život moj.
Zašto s njom upored vene mē srdačce
i kopni kako led na gorko sunačce;
ako se ter ubih u moje dni mlade
ali što izgubih, ne plakah jak sade.
80 Tko mi će virovat viruje istinu,
tako mi mirovat i mirnu bit vinu.

[Br. 471]

[Ovo čuh govore gdi veli star i mlad]

Ovo čuh govore gdi veli star i mlad
da suho ni more ne zdrži Zadar grad.
Nu da su u tebi, Zadre, sva iman'ja,
5 a ljubav gdi ne bi, tuj ljudem nî stan'ja,
ni zvijerem ni travi, koja se, moj Bože,
bez skladne ljubavi umnožit ne može.
Ištu ja njeki dan ljubavi mojoj lik,
ter hoće ljuven plan da skonča vas moj vik,
10 ne mogu razgovor nač kako srid gore,
koliko da mramor srce vam govore.
Aliti oholos, aliti visok um,
jedna je toj bolos ka je svim štetam drum.
Zatoj nî Zadar grad sve što se govori,
od koga star i mlad toliki glas tvori.

[Br. 472]

[Ali je nesrjeća, ali je uzrok tvoj]

Ali je nesrjeća, ali je uzrok tvoj
da što ti obeća ne sčeka život moj?

[Br. 473]

[Koje su tužice na tvomu srdcu sad?]

5 Koje su tužice na tvomu srdcu sad?
 moj cvite ružice, reci mi Boga rad!
Ako si u mukah ljuvenih mene dil,
 ovo t' sam u rukah, raduj se a ne cvil';
to li ti je stvar druga, - da što si po vas vik
 govoril: nî tuga kojoj ja nisam lik?
A zatoj ostavi jad i tuj zlu volju,
 moj cvite gizdavi, pokli te ja molju.

Akrostih Kata.

[Br. 474]

[Kupidov luk i stril proklinam svaki čas]

5

Kupidov luk i stril proklinam svaki čas,
koi me u tvoj kril postaviti ima vlas;
ar viđu da ljubav hoće se proniti,
a nisam srcem lav bez tebe živiti.
Ter pravlju: bolje bi da ne vim obraz tvoj,
bez koga sad ne bi skončal se život moj;
ar kad se tva meni zabrani lipota,
toj su dni svršeni od moga života.

Akrostih Kata.

[Br. 475]

[Koliko ovaj vil slađe me pozira]

5 Koliko ovaj vil slađe me pozira,
 toliko željni stril većma me razdira;
ar budem spomenut minute radosti,
 koja stvar povenut čini mē mladosti.
Ter ovoj ljubezni razumit ne vim ja,
 u koj su boljezni što sunce ne obsja;
ar da me još ova ne mili pogledom,
 ončas bih bez slova ubil se neredom.

Akrostih Kata.

[Br. 476]

**[Od svih je mudrih sud: tko želi što
mučit]**

Od svih je mudrih sud: tko želi što mučit,
da zlatnji nije trud koliko naučit.
I toj bi pravedno; nu su sad veće van
dva luda zajedno ner jedan razuman.

[Br. 477]

[Pođ' da je tko uzdan u ženu, koja je]

Pođ' da je tko uzdan u ženu, koja je
kako konj ohuzdan: tko prispri, toga je.
A veće neću rit. Tko ima razum svoj
priđe se pus' umrit negoli znat ovoj.

[Br. 478]

[Drž' ovoj na pamet, človiče, ter nigdar]

Drž' ovoj na pamet, človiče, ter nigdar
odsela nemoj klet iz srca jednu stvar,
najliše za ku hoć posli se dreselit,
ako joj vidiš doć što budeš poželit.
5 Jer kad se što reče, vratit se ne more,
a zla se rič steče toliko još gore.
Što hoću reć ovo, tko želi znat sliši
ter slovo po slovo u pamet upiši.
Ja viđah jednu vil jakino sunačce
10 od ke mi moćno stril proleti srdačce,
od koje vas obraz nadiljen lipotom
imaše svoj ukras anđelskom dobrotom.
Zatoj ja podvorih nje lipos gizdavu,
nu nigda ne stvorih njeku stvar nepravu.
15 Ako ju pogledah, s krotostju, Bog vi toj,
zač volji vlas ne dah obladat razum moj.
Nu moja dobrota prid njom se potobi,
ar me nje ljepota pravedna ozlobi.
Dovijeka ter nemoj virovat, človječe,
20 da pride na um moj što mi se tuj reče;
jer nigda ne mnjah ja da će toj nje rados,
dobrotom koja sja, na moju reć mlados;
ter kad mi rekoše, oni čas bez broja
suzice stekoše niz ličca jur moja.
25 Tuj kako žalostan začeh ja željno klet
da bi nje skoro stan žalostju vičnom spet.
Zatoj sam upisal, gdi ne bi rečen'je,
gdi ne bi toj misal negoli stečen'je;
ar vidih nje mlados do malo vrimena
30 u vel'ju gdi žalos sva bîše složena.
U suzah ploviše grozno nje obraz lip,
ter željno zoviše smrt gorku svaki hip;
grlo joj izmuklo sve bîše od plača,
a srce mnjah puklo da jo' je od mača.
35 Toliko žestok jad nju biješe obujmil,
er bi svoj obraz tad suzami svak umil,
gdi biješe još vlase prosula nje mlados,
koje se niza se prosiplju za žalos.
A tko je u sebi toliko tvrd kamen
40 oćutil da ne bi od tuge daj zlamen?
tko ne bi daj zgrozil jak cvitak prid mrazom?
tko ne bi prosozil s jadovnim porazom?

videći čemerno nje mlados da suzi
i ličce biserno gdi dere u tuzi,
45 gdi usti otvori ljeposti sve pune
ter riječi govori da človik svit kune.
Zač ondi ne bi vlas uzdih moć odoliti,
toli nje tužan glas činjaše svih boliti.
Nu lijepe nje kosi pomisli malo svak
50 s desižom ke nosi za gizdu vas žitak,
ke t' zlatu izgube i vazmu svu kripos, -
koli ih oskube nemilo nje lipos!
Tako ih jur začē nescjeno razdirat,
mnjah mene razmače, ter začēh umirat.
55 A zašto jur tuga ova joj dopade
negoli jer drûga zgubi smrt njoj tade
za kim se odjeća pricrna ne smeće?
Uzrok je nesrjeća od tuge najveće!
Jer kada ja vidih nje lipos u tuzi,
60 većma se spovidih žalostan ner družu;
ter začē tužiti mê srce cviljeno,
hoteći združiti nje žalos svršeno.
Mogal bi človik reć: ter što se kaješ sad
er joj se hoti steć što joj si rekal tad,
65 kad na te zla toli pravedna jes rekla,
pače se još boli ka se rič nî stekla?
Ovo je moj narav: tko grede ucviljen,
ali kriv ali prav, za njim sam uhiljen;
vazda jur požalim, nu sam zla srdca ja,
70 koju stvar ne hvalim, zašto mi ne prija.
Ter kad se spomenuh da sam klel nje mlados,
još većma povenuh cvileći za žalos;
ter začēh sam sebi govorit od muke:
zač svezat tko ne bi jezik moj i ruke?
75 Zašto mi ondaj, vaj, ne stište tko usti
odkli se u čas taj onaj rič izusti?
Odkoli tač hrlo rič se će zla primit,
zač onda mê grlo ne hoti zanimal?
Zašto li mâ pamet ne ima spomenu
80 da stanem dubja klet neka sva povenu,
neka sve posahnut bude još i trava,
da na me uzdahnut ne bude nje slava?
Da mi se štogodi žalosno ne steče,
ako joj tkogodi od mene toj reče,
85 ter bude začuti; smirno ju ja molju
da razum ne smuti ni nosi zlu volju.
Er srdcem tko kaje, grih mu se zabiva
i svak toj poznaje, praštan'je dobiva.
Kajan'je zač svako zove se pokora,
90 kajem se ja tako da mi je s umora;

a svaka podobi pokora smiljen'je
ter ima dat zlobi mojojzi prošten'je.
Lje zatoj govori mê srce da žalos
drug drugu ne stvori ali ku nedragos;
95 ar kad je človik prav, tko ga će ucvilit,
togaj će sristi lav i strila ustrilit.
Tomuj bi, znam, bolje da se nî rodio,
zač ne bi nevolje tolike vidio,
dozvati ku more jedna rič žalosna;
100 jer ja mnju da gore satrt je jakosna,
najliše [s] suzami tko smiješa gork uzdih.
Zatuci u kami, a ne scin' toj u smih,
a ne scijen' toj zaman. Nemoj mnit tkogodi
da mene jur nesan ovoj reć dovodi;
105 zač kusih stvar ovu. Makar bih imal môć,
ter dobro kad zovu, da mi tač bude doć:
tako mi mladosti, ne bih ja človiku,
da je pun radosti, zavidil uviku.

[Br. 479]

[Ako je lip obraz u ove mladosti]

Ako je lip obraz u ove mladosti,
ali je rič poraz i gorka nje dosti.
Ja ne znah skroveno u sebije što nosi,
ter gledah ljuveno nje obraz i kosi.
5 A ne toj u zlobi negoli za slavu,
za ku mnjah podobi svu hvalu gizdavu;
er kako uresnu viđah ju obrazom,
tako ju mnjah česnu razumnim ukrasom.
10 Nu mi se privrnu nanice ličce toj;
zatoj ja vas trnu i vene život moj,
zač ona svaku zled na mene iznese,
ter ne vim tomuj red što čudno nanese.
Ovako snadvori zgodi se šipak lip,
a kad se otvori, grči je ner nalip.
15 Odsad znam da trudi zamani svaki krat
tko srdca od ljudi po ličcu mni poznat.

[Br. 480]

[Na sviti nî s većom, što sunce obasja]

Na sviti nî s većom, što sunce obasja,
slidena nesrjećom koliko tužna ja;
jer moţem reć Bogu: ako su nebesa
5 taj koja sve mogu od našijeh telesa, -
koliko jes zvizdâ, toliko sa svu moć
 svaka me jur izda, kako zna dan i noć.
Od moje mladosti, istinu moţem rit,
 ne prijah radosti; ovo ću i umrit,
10 lasti čas ne ćuti život moj ni mira,
 ni s dušom ni s puti, tolik me trud tira.
Er da sam ja kami, dosle bih skopnila
 tolicim mukami koje sam strpila.
Ter molbom ja molju da me svak ţaluje,
 ako tko nevolju i moj plač viruje;
15 ar ini ne ćutim razgovor koli smrt
 ku zovem i slutim, jeda me bude strt.

Akrostih Nikoleta.

[Br. 481]

[Oh, višnji Bože moj, gorko ti ucvili]

Oh, višnji Bože moj, gorko ti ucvili
ovojzi mlađahtoj smrt obraz primili!

[Br. 482]

[Što ste tač žalosne? što biste imali]

Što ste tač žalosne? što biste imali
veće bit radosne. Zač svaka toj žali?
jer mudra što veće žalosti slide kad
ali ke nesrjeće, onda je veće rad.
5 Zašto sam stanovit, koga Bog pohodi,
onda se darovit od Boga prigodi.
Ma neću još ne reć: život je pokora
kojemu svi uteć hoćemo uskora.
10 Veće se togaj cić svaki nas veseli
ner da nam bude prić ovi svit što želi.
Neka ti u zlatu iman'je svak čini,
blaženstvo i platu u živoj općini;
dajmo se radosti, ter veće žalimo
jer naše mladosti još na svit vidimo.
15 Oni se jur blažen more zvat i slavan
tko bude poražen od smrti pripravan.

Akrostih Šišmundo.

[Br. 483]

[Koja je ovoj ćud u semuj človiku?]

Koja je ovoj ćud u semuj človiku?
ar ne bih ovi sud ispravil uviku.
Jurve je do plača, svakojzi gdi riječi,
jakino put drača, vinu se on priječi.
5 Kad reći što bude, ovoj dim istinu,
on hoće da zbude ona se rič vinu;
ako li slađe rit namisli štogodi,
onda se želim skrit od tuge gdi hodi;
toliko mrzeću onu rič izreče,
10 ter tužan u srjeću komu on doteče!
Birek je uzrastal u ljudeh bez reda,
ali ti je on pasal gdigodi goveda;
ter ne zna pristupit g dragomu s ljubavi.
Zatoj ću ja upit: tko ga nam dobavi,
15 da mu Bog da tugu i svaku nevolju;
ovojzi prem drugu Bogu se ja molju.
Er kada učini kugodi on ludos,
nimalo ne scini, mni mu se sve mudros;
to li se kad reče njemu stvar i mala,
20 rasrđen uteče, - toj mu je pohvala.
Ter priko ramena ako kad što pravi,
a prava imena nikomu ne stavi.
Ter ovo nî človik negoli njeka zvir
s kom ne bih po vas vik prijati mogal mir.

[Br. 484]

[Prisvitla od gospođ, da li bî srcem lav]

Prisvitla od gospođ, da li bî srcem lav
kad reče: "Vanka pođ!" - da kamo tva ljubav?
Hotih tuj da domnim na silu oni čas,
da godi ne pomnim za slavnu tvoju čas.
5 Radovah ja tvoju zapovid obslužit,
nu muku čuh dvoju s tobom se razdružiti;
ar pravljah u meni: ovaka nikadar,
moj cvite rumeni, zgodit se neće stvar.
10 Neću li povenut, u sebi još rekoħ,
kad budem spomenut jer puštah što stekoh.
Ja togaj ne gledah, zapovid obslužih,
ter srcu vlas ne dah, s tobom se razdružih
cječ kad se pušta rit: "Pođ", ako u moj dvor
veće kad misliš prit i steći razgovor."
15 Eto sad umiram za tebe uslišit,
ter obit poziram, kad me će utišit.

Akrostih PHRANIZE, tj. Franice.

[Br. 485]

[Sad život moj obra, odsad se zatječem]

Sad život moj obra, odsad se zatječem
da veće ja dobra na ženu ne rečem;
zač ona u vjeri ne žive kako zec,
zač ona u mjeri ne stoji jak mjesec.
5 Jer kako iz luka nî udor stanovit,
tako nje odluka, ka je svit jadovit.
Za nju se zla stvori na svitu bez broja,
za nju se govori da zgibe jur Troja.
10 Svakomu zlu je red i uzrok jur žena,
s koje je svaka zled i zloba svršena.
Za nju još napokon triba svit da zgine, -
toj će sud i zakon i mudrih istine.
Moj Bože, zač drvo ondaj se ne zgodi
15 kad žena najprvo na svit se porodi?
kad od nje bi začet veliki prirok taj
za ki je nam vazet zemaľjski, prave, raj!
Veće se ne more od srama govorit
što mi je još gore na ženu došlo rit.
20 Cić togaj ne stavi za život, človječe,
na ženu ljubavi, nu mrazu najprječe,
nu svaku nenavis, ter ti se neće steć
što kusi moja svis, - stid me je deri reć.
Ter ne mni tkogodi da meni od zlobe
25 ovoj reć dohodi, zač veće podobe.
Dil togaj zlo radih na ženu reć sade,
ter bih rad do mladih da ovo dopade;
neka se čuvati umiju od žene
i družim kazati nje zlobe svršene,
30 od kih zlo izreći Salamon ne more,
ni mislit misleći što jošte nî gore.
Zašto njoj dovika o drugom nî marit
negoli človika da more privarit.
Volja pođ' uprosi Sansona, ter ćeš čut
35 šta žena zla nosi i himbe u svoj skut.
Ona se djavolje oružje more rit,
ter po njoj za bolje ne more ništo prit;
ar zaman naredna nî žena zvat ženom,
jer strašna i žedna svih dobâr jes sobom.
40 Ako li sâm kusi, ter ćeš znat kako se
plaćući sve suzi i skubu još kose.

Akrostih Šišmundova.

[Br. 486]

[Da li toj dostoju od tebe, gospođe]

Da li toj dostoju od tebe, gospođe,
ka radiš svis moju da u jad sva pođe?
Da bih znal sve zgubit ter ostat sirotom
i da se znam ubit i rstat [s] životom,
5 tako mi u zdravju podržal Bog mlados, -
što veće ja slavju ner drugu ku rados, -
kako ću sam sebe požalit i trud moj
i mene od tebe osvetit. Nu postoj!
Zašto ja po vas vik ne vidih tadi red
10 za dobro jur človik da vratit ima zled,
kako ju ti vraćaš neharstvom sad meni
ter inud obraćaš tvoj obraz rumeni.
Nî toli lav zlosrd, nî toli gork plamen,
nî toli mramor tvrd ni morski još kamen,
15 koliko srce tve ko Judu nadhodi,
u kom se birek sve od zmija id plodi.
Kamo se razum tvoj? Pomisli za mal čas:
najdraži tko ti je svoj bi li ti ponil čas
koliku ti ja ponih za milos i ljubav,
20 za koju izronih život moj, dim uprav?
Zač scijenjah da za har imat će tvoj ures,
a ne mnih nikada u tebi zled da jes;
ter volih boljezan trpiti s umorom
ner tvoju ljubezan da združim [s] zazorom.
25 Ter ovo govorim, a patim žestok sud,
dokole satvorim osvetu za moj trud.
Zatoj sam on prvi među svom mladostju
ki bih se tve krvi napojil s radostju;
toliku zač tebi ne mogu stvorit zled,
30 kad menije jur ne bi mnilo se piju med.
Ter ovo govoru, zač neću tajati,
zač neću što stvoru dovik se kajati.

[Br. 487]

[Tko ima u sebi milosti tač malo]

Tko ima u sebi milosti tač malo
da mu se sad ne bi srdačce raspalo?
da ne bi zamutil tužicom vas obraz,
da ne bi oćutil bolizniv još poraz?
5 videći od ove živin'je čemerno,
u suzah gdi plove nje ličce biserno.
Ter me strah od jada da svenut ne bude
gdi jo' se raspada srdačce odsvude.
10 Ostalo mâ mlados ne more govorit,
zač bi me nje žalos činila rastvorit;
zašto ja povenu, budi svak stanovit,
kad godi spomenu život nje jadovit.

[Br. 488]

**[Ne nađoh huđu stvar do danas pod
nebi]**

Ne nađoh huđu stvar do danas pod nebi
koliko zlu nehar koja je u tebi;
zašto bi još družbu od anđel izdvoril,
da Bogu tko službu tuj bude satvoril
5 koju ja satvorih tvojojzi ljeposti,
odkli se govorih sluga tvôj kriposti.
Ter ti se ne pomni, ter ti se mni rados,
videći gdi domni u željah mâ mlados.
Da vidiš ti, Bože, koji znaš srdca svim!
10 zač ovo tko može trpiti, ja ne vim,
da služba pravedna primljena nije u har, -
ter toli neredna na svitu je li stvar?

[Br. 489]
[Ne najдох зло веће на свиту вас мој
вик]

Ne najдох зло веће на свиту вас мој вик,
ni huđe nesrjeće koliko tvoj jezik,
koji tî odveza ter vadriš kako nož,
kako grom s nebesa, koga se dodit mož.

[Br. 490]

[Kada bîh vazel ja ovu vil sliditi]

Kada bîh vazel ja ovu vil sliditi,
ne imah vesel'ja gdi ju ću viditi;
a zato, dan i noć želeći razgovor,
ne mogah časa oć da nisam prid nje dvor.
5 Također stah bijesan da pride prikasno,
da spijevam u pjesan nje ime prikasno;
ter gdi se u tuzi ljuveno' sve tuku,
posla mi po sluzi jedan dan poruku,
govore: "Jur ovoj meni su drage tve
10 i pjesni i glas tvoj; zatoj te molim sve,
ako ćeš mladosti vesel'je dat mojoj
i vel'je radosti, kad godi mož, popoj."
Da reče ja rekoh: "Rič ne scijen' da gubiš,
ufan'je kad stekoh da mene tač ljubiš;
15 ne more svak spivat jakino tva lipos,
ka suncu dosivat ima moć i kripos.
A pak se moliš još: zatoj se vas čuđu,
pokli znat tvoju mož zapovid da žuđu,
ku misli obslužit život moj i duša;
20 zač neće potužit tvoju rič tko sluša."
Rih još: "Rec', gospoje, drag ti sam birek ja,
ter ti se i moje spijevan'je mni da sja."
Ini mi odgovor ne more sluga rit,
neg reče: "Prid naš dvor odsela opći prit:
25 kad godi sridu dne ugledaš, dopadi,
zač u taj čas uckne ovuda svi mladi,
ter se ć moć prigledat s gospojom ljuveno,
a nećeš jur predat toliko svršeno."
Na tom se rastavih. Zatoj se u sebi
30 veće ja proslavih ner da sam na nebi.
Nu kad bi dan jutri, prominuh kroz nje dvor,
ter ončas iznutri njekoji čuh govor;
i stavši razbrah ja - reče: "Što s' govoril?
nu misli, ter pođ' tja, - ovdi si dodvoril!"
35 Kad ovo ja začuh, poželih umriti,
koja mnih želja duh da mi će podriti;
tolike boljezni srce mi strnuše,
videći gdi pjesni u plač se svrnuše;
videći gdi ljubav u jad se obrati,
40 koja mi, dim uprav, hti život da skrati,
zač je trud oni glas od drazih uslišit,
tere mi ne bi las srdačce utišit.

45 A željno cvileći, ne mogah reć slovo
ter stojah misleći: tko uzrok bi ovo,
tko zlosrd bi toli da mene žalosna
viditi prî voli negoli radosna?
Tuj kako poražen začeh ja klet potom:
da bi on omražen sam svojim životom,
da bi on ljubavi ne stekal ni mira,
50 neg da ga po travi i gorah trud tira,
ner da se još skita po vodah i moru
ter da lik ispita na gorkom mramoru,
a da se dreseli za svoje mladosti
i da smrt poželi umjesto radosti,
55 kako ju ja želju, želeći sunačce
u željah ko, velju, skonča mi srdačce.
A zašto do smrce ovako začeh klet?
Zašto mi sve srce veljaše i pamet
da njeke zal človik ovomu uzrok jes
60 i njegov hud jezik još gori ner zla čes;
jer da sam što ja kriv, ne bih se bolil tač,
nu tako da sam živ, prav patim ovi plač.
Ter ako smrt prješit ne bude k meni sad,
mene će utješit uskoro njegov jad.
65 Li ona od gospoj, kad nađe istinu,
pozrit će ov trud moj i pravdu jedinu;
dat će lik od rane, zač je rič odvijeka:
ako laž osvane, nu mraka ne čeka.

Stih 1-14 Akrostih Kata.

[Br. 491]

[Kad koga nesrjeće odluče ucivilit]

5 Kad koga nesrjeće odluče ucivilit,
što mogu najveće budu ga nadilit,
a pak ga ognive od one radosti
u plaču da žive sve dni svê mladosti.
Tako ja ljubavi bih ovom nadiljen,
ka me pak ostavi neka grem uciviljen;
a sve toj da kusi vrh mene moć svoju,
neka se u tuzi [s] životom razdvoju.

Akrostih Kata.

[Br. 492]

[Kako da govoru dobro ja na ljubav]

5 Kako da govoru dobro ja na ljubav,
pokli njoj u dvoru ne žive človik zdrav?
Ako tko jedan dan provede s vesel'jem,
sve plati za jedan željom ter dresel'jem.
Toj mogu svidočiti, protiviti ako je
i vas svit uočiti da reče: tako je!
Ar ljubav obeća mnokrat stvar bez mire,
ali je pak veća ne vršiti tej vire.

Akrostih Kata.

[Br. 493]

[Kako se k obrazu Božjemu odpravlja]

5 Kako se k obrazu Božjemu odpravlja
oni ki omrazu međ drazim postavlja?
Ako mni ovoga višnji Bog ne vidi,
da li se od svoga razuma ne stidi?
Tako mi ljubavi i sunca koje sja,
da se o svom zabavi skoro ću činit ja.
Ako rok bude dug, ništar se ne haju,
cjelje ću platit dug što veće čekaju.

Akrostih Kata.

[Br. 494]

[Koliku taji zled ova jur gospoja]

5 Koliku taji zled ova jur gospoja
u slatki svoj pogled u kom je smrt moja!
Ar kada nje lipos najprvo ugledah,
tuzi se za kripos ljuvenu ja ne dah:
tač sladak ljuveni ukaza pogled svoj
ter svapih u meni: ovo je vas svit moj!
A sada učini čemerom svu stados,
ter takoj prihini razum moj i mlados.

Akrostih Kata.

[Br. 495]

[Kamo se ki vele da je trud najveći]

5 Kamo se ki vele da je trud najveći
onimi ki žele u željah stojeći?
Ar družu čine sud, u našoj pameti
da je las a nî trud želin'je pri šteti.
Ter k onim pristaju, zač oni ki žude
birek se skončaju od njeke razblude;
a meni ki zgubih teže su jur muke,
zašto stvar ku ljubih ne vidim u ruke.

Akrostih Kata.

[Br. 496]

[Kupido sâm da je! danu je još veća]

5 Kupido sâm da je! danu je još veća, -
što mi trud zadaje zove se nesreća!
Ar mnokrat i ljubav na me se posmili,
danu me jak zvir lav nesrića rascvili.
Ter dvima služiti tko ima na svit môć?
zatoj se tužiti odlučih na sud poč;
ako mi ljubavi odložit jur neće,
da me daj izbavi od hude nesrjeće.

Akrostih Kata.

[Br. 497]

[Koliko da rados zgodi se toj vili]

Koliko da rados zgodi se toj vili
kad vidi ku mlados nje dilja da cvili;
a zatoj isteče da kako sunce sja,
koliko da reče: "Da znate tko sam ja!"
5 Tom vidi koga je ranila lipotom,
veće se ne haje njegovim životom.
Još od nje ja ovoj iskusih skroveno
gdi meni ukras svoj ne resi svršeno,
cić da ja ne cvilju ljuvenom kripostju
10 kada se razdilju s nje slavnom lipostju.
Ali je sve zaman! Zač u njoj stvari nî
kom javi i u san život se moj ne ckni.

Akrostih Katica.

[Br. 498]

[Oštar ti zub ima prokleta nenavis]

Oštar ti zub ima prokleta nenavis,
koja se sve prima da rani moju svis;
za čistu nu misal Bog će mač vazeti
(sam je toj upisal!), da pravih osveti.

[Br. 499]

[Ako tko ima moć obraz lip gledati]

5 Ako tko ima moć obraz lip gledati
one ka dan i noć čini me predati,
taj dobro znat može zašto se dreselim
i zašto, moj Bože, svakčas ja smrt želim;
ar ljubav još, koja vas sî svit razdire,
ne ima pokoja kad na nju pozire.
Kako ja da ne mrem, kako se neću strt,
kako ja da ne grem za ljepos nje na smrt?

Akrostih ATAK, tj. izvrnuto Kata.

[Br. 500]

[Koliko jes ljudi, za svih je meni vaj!]

5 Koliko jes ljudi, za svih je meni vaj!
 Nitko se ne bljudi od brige ni čuvaj,
 ar se su u mene sve muke zbrale sad,
 najliše ljuvene, u kih je gorki jad.
Ter kako kopni led na gorko sunačce,
 tako sad svaka zled skonča mē srdačce;
 ar ona od gospoj na me se razgnivi.
 Zatoj dim sebi: poj, ter veće ne živi.

Akrostih Kata.

[Br. 501]
**[Tko bude razdijeljen s velikom
radosti]**

Tko bude razdijeljen s velikom radosti
velmi ti je rascvijeljen u svojoj mladosti!

[Pjesni o Isusu.]

[Br. 502]

[Kad godi, dim uprav, dođe mi na pamet]

Kad godi, dim uprav, dođe mi na pamet,
Izuse, tva ljubav, ostanem kako spet;
ostanem vas uzet, ostanem smamljen vas,
misleći ti propet kako se da za nas.
5 Zatoj te hip i čas molju ja, dan i noć,
učini da moj glas prida te bude doć,
ter mi daj tvoja moć istahti oni plam
ki čini tebe oć nebeski dvor i kram.
10 A toj ti hoti sam patit zlo ter umrit,
neka daš život nam i način k tebi prit.
Što ću toj zvat i rit ner ljubav, Bože moj?
kom učin' da gorit budu ja, sluga tvoj;
da za te dam onoj što ti da za mene, -
što nego život svoj u muke svršene?
15 od kojih spomene sve čine, dim uprav,
život moj da vene, želeći tvu ljubav.

Stih 7 - istahti možda greškom umjesto istahni?

[Br. 503]

[Slatki moj Izuse, smirno te ja molim]

Slatki moj Izuse, smirno te ja molim,
daj mi plač i suze, zled moju da bolim,
koja vid zaslijepi od moga života,
a zatoj pokrijepi tvoja me dobrota.
5 Ter meni daj razum, ter meni dopust' moć,
ter meni ukaž' drum kako ću k tebi doć;
kako ću doć k tebi, prislavni moj Bože,
ar toj steć po sebi život moj ne može.
10 Zašto sam vas grješnik, zašto sam vas zloban,
za ku stvar zvat človik nijesam se podoban;
ter kako jur krivac, koji sam zal dosti,
teku ja na živac od vječne sladosti,
neka se napiju gdi se već ne žedni.
15 A zatoj vapiju bez izma sve mê dni:
pomiluj, pomili, pomiluj, Bože moj,
pakljenoj ter sili u vlas me dat nemoj.

[Br. 504]

[Komu sad ne rižu srdačce svi noži]

Komu sad ne rižu srdačce svi noži
videći na križu gdi visi sin Božji?
sin Božji i človik, vas ranjen, vas izbjen,
na drijevu vaskolik razapet i pribjen,
5 u kruni trnovi, kojom mu svu glavu
činiše Židovi i s licem krvavu.
Zašto toj ner za nas i za naš neposluh?
koju stvar do danas ne vidjeh, da ni čuh
10 da Tvorac pristupi ter se da prodat sam,
da sluge odkupi. Vruć ti je ljuven plam,
vruća ti je ljuvezan koja se ucijeni
da našu boljezan svu svojom zamijeni,
svu svojom zasloni. Jaganjče ki zlobe
15 od svijeta sve poni, brani nas hudobe,
brani nas na putu, brani nas, Izuse,
za tvoju smrt ljutu, molimo u suze.

[Br. 505]

[Slatki moj Izuse, tač svrúći svis moju]

Slatki moj Izuse, tač svrúći svis moju
da vazda u suze razmišljam smrt tvoju;
da život i pamet razbira dovika
kako si ti raspet za mene grješnika.
5 Zatoj se umolit daj, slatki Izuse,
daj da se ja prolit vas budem u suze;
daj srcem da plaču dan i noć, hip i čas,
dokli se oplachu od zloba mojih vas,
koje su tolike, koje su brez broja,
10 kojim nač prilike ne more svis moja.
Dodijah sam sebi, zgubih sve ufan'je,
negoli u tebi, koji s' mê uzdan'je:
zašto krv prolita ka za me bi, Bože,
sve zlobe od svita oplákat jur može.
15 A zatoj, gdi leži mâ pamet studena,
goroko ju razdeži tva iskra ljuvena,
da plaši, da bijesni za tvojom prijazni,
za tvojom ljubezni, Izuse prikrasni,
koji si dobar vas, koji s' vas dobrostiv,
20 komu se daje glas da si sam milostiv,
da si ti sam sladak, da si sam medveni;
ti s' ljetnji moj hladak i živac studeni,
koga se opiti bez mire želime,
opivši vapiti dan i noć tve ime.
25 A zatoj ozovi momu se životu,
misal mi ponovi za tvoju dobrotu,
za tvoju boljezan koju si oćutil
za našu ljubezan, odkle se s' uputil.
Jošte se togaj rad molju ja ljuveno,
30 satri mê srce sad, koje je kameno,
neka te ja želim, neka te ja slavlju,
neka se ja velim tvoj, zovem i pravlju;
i neka ja tebe u mukah sadružju,
koji si sam sebe za me dal i dušu.
35 Za mene grešnika na križ se s' dal propet,
ljubavi velika! Opoj mi tač pamet,
opoj mi tač dušu, da ina sva tlaču
a tebe da služju, a tebe da slaču;
da ljubim ja tebe veće ner sam sebe,
40 i neka sam sebe razapnu za tebe.

[Br. 506]

[O vjerni krstjane ki putem hodite]

O vjerni krstjane ki putem hodite,
i majke izbrane ke sinke rodite,
željno vas svih molju, rec'te mi, jeste li
priličnu nevolju mojojzi vidjeli?

[Br. 507]

[Človiče, tva ljubav čini me s neba sît]

Človiče, tva ljubav čini me s neba sît,
čini me, dim uprav, na križu tač visit.

[Br. 508]

**[Za mal čas nu postoj, ti koji putem
greš]**

Za mal čas nu postoj, ti koji putem greš,
ter viđ gdi Izus tvoj mre, da ti ne umreš;
mre da te izvadi iz ruke djavolje
ki s Bogom u svadi drži te i kolje.

[Br. 509]

[Omehšaj, Izuse, mê srce kameno]

Omehšaj, Izuse, mê srce kameno,
molim te u suze, slatka mâ spomeno,
neka ja požalju, požalim neka ja
tvoju smrt ku pralju da za nas ti prija;
5 da prija ti cić nas i naše ljubezni,
koji smo uzrok vas od tvoje boljezni.
Ter molim još, grozno rasplači svijes moju,
da željno i sozno proplačem smrt tvoju;
pače daj plač tolik, toliko da plaču,
10 dokli se vaskolik suzami oplaču,
dokli se u suze život moj obrati.
Zač, slatki Izuse, vrime je plakati;
vrime je u jadu da se ja tebe rad
od jada raspadu i skončam ovdi sad,
15 ali da za te, vaj, oh, umrit da se dam,
neka te takogaj jadovna ne gledam
na križu raspeta, u komu zdravja nî
od glave do peta. Oh, praznos mojih dni,
u koje postavih ufan'je toliko,
20 a tebe ostavih, mê dobro veliko
ko, da nas uzvisi, ostavi nebesa,
sam sebe ponizi. Hod', vid'te čudesa!
ar veće ja muke ne vim reć, da ni znam,
ner se dat u ruke nedrazim svojim sam,
25 koji te izbiše i čavli gvozdeni
ka drijevu pribiše, Izuse medeni.
Trnom ti svu glavu ljeposti izbrane
činiše krvavu i ljuto na rane;
jošte ti pokoja ni mrtvu, dim, ne bi,
30 neka se rič tvoja izvrši u tebi,
ter kopjem prsi tve grozno su proboli.
Kako te srce sve, človiče, ne boli?
kako ti utrobe f žalosteh ne plovu,
misleći tve zlobe i ljubav Hristovu?
35 Ukaza žalos sve njegovoj bolesti
negoli srce tve, človiče bez svijesti,
ki stojiš tač muče, kamen se mniš va mni.
Kamen'je još puče, a sunce potamni,
zemlja se strese sva za žalos gdi pati
40 isti sin Božanstva, da naš dug zaplati.

Stih 24 svojim greškom umjesto tvojim?

[Br. 510]

[O sinu Davidov, ljubavi gorušta]

O sinu Davidov, ljubavi gorušta,
ki za nas od Židov ubit se dopušta,
molim te moleći za želju ku t' nošu,
ku željom želeći u željah ja prošu.
5 Užeži od tvoje živ oganj ljubavi,
u srce ter moje da gori postavi;
neka se ja sprazu, neka grem vas u plam
za tobom, jer dražu tebe stvar ne imam.
10 Neka se ja satrem, neka se satrem vas,
za tebe da umrem, kako mreš ti za nas;
neka me na križu razapnu s tobom sad,
neka me izrižu svi noži, - ja sam rad!
Istom me ne ostav', istom se ne dijeli
15 od mene tva ljubav, dokli sam u tijeli;
dokli se duh u skut Abramov moj zgloda,
gdi ova teška put po sebi doć ne da.

[Br. 511]

**[Velmi ti je gorušta, moj Bože, ljubav
tva]**

Velmi ti je gorušta, moj Bože, ljubav tva,
za koju ti pušta nebeska dobra sva,
za koju višnji raj s anđeli ostavi,
a pride na svit saj dil naše ljubavi.
5 Človik se učini, pripravan na tuge, -
čuda Bog jedini što stvori za slugel
opojen ljubezni, nimalo ne stavi
na pamet boljezni cić naše ljubavi.
10 Na križ se da propet, da naš grih odkupi,
da naš grih, dim opet, sam sobom zastupi.
Oh, tko bi okusil ljubavi tej tvoje,
slatko t' bi prosuzil za zlobe sam svoje,
a slađe za tebe, ki s' naša dobrota,
15 ne štedil sam sebe ni svoga života;
najliše kad taj dan gdi slatko vapiješ:
ako si tko žedan, hod' da se napiješ.

[Br. 512]

[Koji će, Bože, sud da ti se za zlobe]

Koji će, Bože, sud da ti se za zlobe
za naše tolik trud i muke podobe?
ki li je toj narav da nosiš u tebi
tuj milos i ljubav, veću ner sam sebi?
5 Čudno se ter čuđu, misleći taku stvar,
i čudno požudu imat ti za toj har;
ali toj po sebi poništo ne mogu,
molju se ter tebi kakono sve Bogu:
10 oh, pošlji duh prisvet od tvoje ljubavi,
užeži ter pamet mojojzi naravi,
neka ja takoj vruć teku sve za tobom,
užežen i goruć kako sam za sobom;
neka ja kako pjan za tobom vas zađu,
kako pjan i bijesan, dokli te iznađu.
15 A tad ću nać tebe, kada tvoj budem vas,
kad za te dam sebe kakono ti za nas.

LAVS DEO ET VIRGINI.

II.
PJESME DŽORE
DRŽIĆA
[PJESNI LJUVENE]

[Br. 513]

[Gizdava t' jur nika vidih da gre vila]

Gizdava t' jur nika vidih da gre vila
s kom ures i dika slavno t' se združila;
i rekoh sam sebi: zač nju svi ne slave,
tač na svit prî ne bi vila bez zabave.
5 Ovuj nam Bog izda, da svit njom napuni
lipostju od gizda, kom ju vrh svih kruni.
Rekal bih: ona je danici luk dala
i zviru striljaje po lugu vladala;
er se svak na svitu, gdi ona gre, čudi
10 da stavši na cvitu cvitku ne naudi.
Togaj cić svak pravi: ona je od vila
tanac u dubravi s vilami svodila;
ajli je, svi sumnje; isplila s jezerom,
pridrugo kamen'je u kom vri s biserom.
15 Ja dim da pod gorom nikla je iz cvitja,
u vrime jur zorom lipoga prolitja;
ar mi svak toj veli da cvitje takmiti
velmi se veseli i vince još viti.
Ajli je sletila iz kola sončana,
20 da svit zna ka vila od sunca bi dana.
Ar kej su sve bile na saj svit mudrosti,
jur se su skupile s nje umom zadosti,
neka se ne snizi izvrsna nje gizda
ku Višnji uzvisi vrh tretjih jur zvizda.
25 Dil togaj sva ina svaki nas ostavi,
taj vila jedina da se vrh svih slavi.

Stih 1-14 akrostih GIORETA = Džoreta.

[Br. 514]

[Pokle nî stvar ina da saj svit uresa]

5 Pokle nî stvar ina da saj svit uresa
ner ovaj jedina ka sleti s nebesa,
svak začni misliti ter umom proziraj
čim ima tuj biti urešen svitli raj,
gdi tacih gospoja kolo se veseli,
bez konca i broja pojući s anđeli.

[Br. 515]

[Draž a je od zlata, lipša ner prolitje]

Draž a je od zlata, lipša ner prolitje,
po poljih kad cvata razliko jur cvitje.
Ljubav ju s nebesi i narav s zvizdami
najlipše uresi meu svim vilami.
5 Ima rusi kosi jakno zlate žice,
hladak ih uznosi uz rajsko nje lice.
Oh, crna dva vlasa, vrh oči uzvita,
lipa t' su ukrasa, tanko t' su povita!
Oči nje jak zvizde gore u svitlosti,
10 u njih su sve gizde i rajske liposti.
Rumen cvit ružice tere džilj pribili
cafti jo' na lice gizdavoju toj vili.
Eto je prilike anđela smiljena
u koj su sve dike i sva moć ljuvena!
15 Tanci su nje usti rumena uresa,
slatku rič izusti jak romon s nebesa;
a vesel smih stvori, sramom bez priroka,
čis biser otvori, - nî lipši s istoka.
Grlo nje pribilo bistro se prozire,
20 prozre se jak vrilo gdi čisto izvire.
Gizde me nje smame, lipša je ner vila
ka je svitle prame niz grlo razvila,
ter lovi jur zviri u lugu zelenom
striljaje ke tiri po cvitju rumenom.
25 Tanka je, visoka, ništor joj ne lipše;
k zapadu s istoka pod nebom nî lipše.
Oto ju Bog stvori svršene liposti,
život moj da gori ljuvenom kriposti,
ter želim svaki dan sunčano nje lice,
30 jak jelin prižedan kad želi vodice.

Stih 3-18 akrostih GIORETA, tj. Džoreta (stih 3 ljubav = GLIUBAV).

[Br. 516]

[Oh, kruno pridraga, biserni moj cvite]

Oh, kruno pridraga, biserni moj cvite,
ljubav me primaga da umrem krozi te.
Tijem ne htij zamirat, ar oči utiču
tve gizde pozirat kojim se vas diču.
5 Ni mi htij zabavit, molim te za milos,
sluga se tvoj pravit, zač mi je usilos,
pokle mi s', gospoje, u prseh mojih stril,
i duše još moje ti s', vilo, veći dil.
10 Ar meu svim vilama i meu sva još dobra
gospođa s' ti sama mê srce ku obra;
ni pomnjim za ino na saj svit što viđu
neg tebi jedino u milos da priđu.
Nis' tvrđa kamena, nit može toj biti,
15 gdi s', vilo, ljubljena, da nećeš ljubiti;
najliše ki t' mlados s životom dariva
na svaku tvu rados vik da ti vas biva.
A uzrok tomu bi tva lipos, sunačce,
ku velmi obljudi mê želno srdačce;
20 ar ljubav tolika hitro ga pritvori,
anđelska tva slika da na njem sva gori.
Tebi me još izda ter u hip on sveza
s kripostju jur zvizda od tretjih nebesa,
da uze ljuvene, dokle na svit hodim,
ne zdriješim ja s mene, ni jej se slobodim.
25 Smiljeno cić toga ja t' se ću pomolit,
vrh mene svim tvoga ne htij se oholit;
reci se da s' moja, za bijelo tve lice,
jur moja gospoja, a ja tvoj, ružice.
A mnom se neć stidit meu vile gizdave,
30 nu ti će zavidit cić hvale i slave,
na svakom vesel'ju u pjesneh gdi sloveš,
za gizdu još vel'ju krana se svim zoveš.
Svemu je svrha smrt, nu samo slavan glas
ne može nigdar strt, ar nad njim ne ima vlas.
35 Krostoj se ć mnom, vilo, vrhu svih dičiti,
istom me jur milo htij k sebi primiti;
a plaću ja inu za moj trud ne prosim
neg tebe jedinu u prseh ku nosim.

[Br. 517]

[Milos svû napuno tad svitu Bog izda]

Milos svû napuno tad svitu Bog izda,
tebe, slavna kruno, kad stvori vrh zvizda;
i tim ti da ime nazvav te milostju,
da te svu sasvime uresi lipostju, -
5 lipos, ka na saj svit izvrsna još ne bi
ku bi moć proslavit, razmi taj u tebi.
Očima s' sunačce i anđel pozorom,
svitli raj vinačce goji t' rano zorom,
10 svu slavu da t' nosi tva glava ka cvata
u rusi toj kosi jak pričista zlata.
Grlom sniga s' bilja, bistrija još leda,
svu lipos od džilja u njem narav zgleda.
Ja sumnjim jeda si, vilo, s neba sišla,
ajli s' vila ka si sî čas iz lug prišla.
15 Odasvud prosineš jak zora s istoka
ti, vilo, gdi mineš tanka i visoka.
Reče svak sam sebi: poziraj, poziraj,
na saj svit prî ne bi ni će bit lipši raj!
Er drazim prolitjem stvori se tuj jesen,
20 procafti t' put cvitjem, s mirisom uresen.
Slatku rič ajli glas kad pustiš još, vilo,
tuj sve kroz čudnu slas bude se smamilo;
čuvši još tve pisni, razumne zadosti,
sve ončas uzbisni u nikoj radosti.
25 Eto u sve dilo anđel si s nebesa!
cić togaj, mâ vilo, ljubav me tva steza,
lipos da t' u pjesni i slavim i pišem,
ter s vel'jom ljubezni vrh zvizda uzdvižem.
Istom mi udili toj čim se ozivaš,
30 moj cvite primili, ki u mni pribivaš.

Akrostih Milos Džore želi.

[Br. 518]

[Želim te povazdan, moj dragi biseru]

Želim te povazdan, moj dragi biseru,
jak jelin kad žedan želi prić k jezeru,
tve oči sunčane da budu lik mi dat
5 i skrovne mê rane kriposno izvidat
srid srдца u meni tvoj pogled ke stvori,
tvoj pogled ljuveni koji me umori.
Bilig je toj rani priblido mê lice
i život skončani cić tebe, divice.
10 Toj sama mož vidit, pod prozor tvoj minuv
gdi budem problidit, s uzdahom ostinuv;
ma nu se pozriti slobodno ne smimo,
meu nami sakriti ljubav ku tajimo.
Aj, Bože, stvori li na saj svit trud veći
15 neg tomu ki cvili dragoga želeći?
Ah, oni blaženi i velmi čestiti
ki često združeni mogu se ljubiti,
ter željom ne traju najlipše mladosti,
ni zaman ufaju uživat radosti.
20 Tako mi, mâ vilo, ovakoj ne sahnut
i na tve još krito pokojno t' odahnut,
tako me još hrlo tvojom kosom rusom
svezala za grlo jak lovac zvir uzom,
koli su pričudne sej muke misliti,
većma su još trudne u srcu trpiti.
25 Krostoj te povazdan želim, moj biseru,
jak jelin kad žedan želi prić k jezeru.

[Br. 519]

[Mlađahte divice ter vile gizdave]

Mlađahte divice ter vile gizdave,
uresiv njih lice, same se proslave,
najliše ke tuže krozi zlate strile
ke ih su do duše u prsi ranile.
5 I koja usiše u suzah skroveno,
a srcem uzdiše plamenkom ljuveno,
još oči nje ode pokoj i mirni san,
jur ki jo' ne dođe priza svu noć i dan.
Ter bude brez mista tom iskrom goreći,
10 kojzi još nî višta ni ju zna izreći;
čudi se u sebi, toj smisliv živin'je:
"Ovoj mi prî ne bi od srca želin'je!"
Er licem problidi, povrhši oholas,
a lipim zavidi od kojih slove glas.
15 Taj mimo sve ine s jutra rani zorom,
prî ner sunce sine s istoka nad gorom.
Ruci nje pribile i rajsko još lice
hladkom se nadile od bistre vodice;
zatim zlatne vlase prihitro raspravi
20 i, vrkši niza se, u svilan trak stavi.
Okol glave sama rusu kosu svivši
a svitla dva prama niz lica pustivši,
svoj pozor gizda pun nad vodu nadazre
ter liso jak paun tuj sva se obazre.
25 Izide tuj hrlo na svital nje prozor,
kažući svê grlo i gizdav svoj pozor;
ter koga tuj zgloda, kad lice na nj svrne,
stvari ga od leda, da srcem vas strne.
Gorko ga prostrili s porazom ljuvenim,
30 vas svoj vik da cvili srdačcem ranjenim;
i sam tuj da neće, bude t' mu usilos
hvalit ju odveće, za dobit nje milos.

Stih 5-32 akrostih ITEROIG, tj. izvrnuto Džoreti.

[Br. 520]

[Zamukni sva hvala tihoga slavica]

Zamukni sva hvala tihoga slavica
i sva čas ostala letuštih jur ptica;
zamukni sva slava po moru ka slove,
sirena gizdava pojući kad plove,
5 ar slišam i vidim da glasom nî druga
toj vili ku slidim kako sve nje sluga;
ni nigdar bi čuven ni će bit lipši glas,
ni toli još ljuven da ima veću slas.
Narav se začudiv sam sebe prikori
10 er, velmi sve trdiv, takmen glas ne stvori.
Mnju nije zemaljski ni na saj svit stvoren
ner s nebes anđelski, rajom je uzoren;
ter bi dan toj vili, umrli da znaju
ku milos Bog dili prid sobom u rajju,
15 da se svak uteče i sili k njemu doć
i u svem da reče prem svasma saj svit oć.

Stihove 13-14 navodi kao Držićeve D. Ranjina (v. Stari pisci hrvatski, 18, 3).

[Br. 521]

[Ka se je jur vila ajli još gospoja]

5 Ka se je jur vila ajli još gospoja
gizdavija vidila i lipša ner moja?
ar kako sve vode iz mora izviru
ter svud se rashode i opet u nj zbiru,
tač od nje izniču sve gizde zadosti
i opet sve stiču u njezji liposti.
A to je svidočno jak zračna jur zora
i sunce istočno kad sine vrh gora.

Akrostih Kata.

[Br. 522]

[Prî može biti lav bez lova od zviri]

Prî može biti lav bez lova od zviri
ner mene da ljubav bez vile samiri
cić koje usišem i želno uzdišem;
gizdavija jer vila i lipša na sviti,
5 mnim, nigdar nî bila ni može još biti.
Krostoj se ne stidim nje lipos jer slidim.
Jak pramen ki zvizda po nebu pronosi
na glavi Bog jo' zda da sjaju tej kosi,
kih mê vlas u prsi sve srce zamrsi.
10 Oči joj zasine svemu vid svitlostju,
ar s njih zrak prosine sunčanom kripostju,
od kih zlat stril mani sve srce izrani.
Riči nje ali glas ki bude još čuti
romon i rajsku slas u srdcu očuti,
15 a mene opoji i u svem posvoji.
Eto svi jur teku nje ličce da vide;
sî anđel, još reku, iz raja kad pride
koji me otravi u željah ljubavi?
Tanka je, visoka kako sve taj vila
20 ka zviri s istoka strilom je zgonila;
tijem ima kriposti vrh moje mladosti.
Jak sunce svitlostju sve zvizde kad skriva,
tač ona lipostju sve vile prisiva
komzi me priblazi pak smrtno porazi.
25 Naglo, brez pokoja zač da se ne želi
tač slavna gospoja i pozor veseli,
za manju pokle stvar boj bje kralj i car?
Ah, tako m' ne tužit i prijat od nje lik,
budem jo' ja služit po sve dni vas moj vik,
30 tere se ne stidit liposti nje slidit.

Stih 4-30 akrostih Džoretina.

[Br. 523]

[er lipos uresa razumom anđelskim]

er lipos uresa razumom anđelskim,
ki dar nî s nebesa dan vilam zemaljskim.
Rajsko se nje lice starosti izbavlja,
jak ptica fenice ka svoj vik ponavlja.
5 Oh, rič nje prilipa s pogledom od oči,
vim cvitje prosipa i biser s istoči.
Izvrzne još hvale tko da sve pobroji
i dike ostale kima me posvoji?
10 Ne bi cić ublidil svak željom kako ja,
kade bi on vidil ka taj bi gospoja.

Akrostih EROIG, tj. izvrnuto Džore.

Pjesma je na početku krnja, u rukopisu ima u vrhu stranice prostora za otprilike 6 stihova.

[Br. 524]

[U čem se tko vidi, u tom je mišljen'ju]

U čem se tko vidi, u tom je mišljen'ju,
i svaki besidi o svomu živjen'ju;
još ki se čim ćuti, obrazom pokaže:
trudni su jur puti da ličcem tko laže.
5 Gdi je moć očima tajat rane skrovno
u sebi ke ima srdačce jadovno?
ar srce svê neće održat tužice,
nu ih dil odmeće na oči ter lice.
10 I svak što ki ljubi od srca s vesel'jem,
jur kade izgubi, ostane s dresel'jem;
i koga trg hrani, o trgu govori,
a ranjen o rani ka ga većma mori.
Ovo jest naravom: ča gdi tko uživa,
15 tuj mu sa svom slavom sva misal pribiva.
Tač nima jur inu misal mê srdačce
ner vilu jedinu ka mi je sunačce.
Razgovor nje želim i ufam imiti,
krostoj se veselim na saj svit živiti;
i tim se ne stidim, mâ mlados nu slavi
20 nje lipos gdi slidim i u san i javi.
Er drago prolitje i narav na saj svit
od nje meu sve cvitje ne stvori lipši cvit.
Ne hajem za zlato ni drago kamen'je,
ni mi je još na to ni um ni mišljen'je.
25 Istom da uživam mê srce ku obra,
vam ludim darivam zemaľjska sva dobra;
ar veće ja žudim za sužna nje biti
ner svemu da sudim, ostav kralj na sviti.
30 Krostoj ne govorim ni mislim rič inu
ner vilu ku dvorim za ljubav jedinu.

Stih 5-24 akrostih Džore.

[Br. 525]

[Gdi možem da poju, cvileći srdačcem]

Gdi možem da poju, cvileći srdačcem,
zgedaje gospoju s bisernim vinačcem,
a ne smim njo' reći, da mi ki ne zazre,
milos nje želeći kako mi život mre.
5 Još ne znah istinom ki ljubav trud ima
i kojim načinom suzi se očima,
dokle ne bîh vidil oči nje s obrazom,
prid kim sam ublidil jak cvitak prid mrazom.
10 Od toga još doba, staviv svu kripko moć,
kako se podoba slidim ju dan i noć,
u srcu jedinom s pogledom misleći
da s dobrim načinom budem se nje reći,
reć sve dni nje sluga vjerniji ner grlica,
ka zgubiv jur druga puna je tužica.
15 Nu sčekav misto toj, podobno k vrimenu,
ne mogoh skazat joj tu ljubav skrovenu.
Evo se sad čudim da možem odoliti,
gdi gledam i žudim, a ne smim nje moliti.
Da ve mi tač ne da želiti nje lice
20 u kom se zrak gleda nebeske danice!

Akrostih Džore.

[Br. 526]

[Biserna s' krunica svim diklam od svita]

Biserna s' krunica svim diklam od svita,
jak zvizdam danica ka zorom osvita,
ar sunce koliko miseca prisiva,
tva lipos toliko sve vile dobiva.
5 Slidim te tim, vilo, kako sve vridnu stvar,
za ku bih smrt milo primil jak slavan dar.
Nu što je, dim, smrt taj pri dugu zlu viku?
jak kratak uzdihaj pri plaču veliku!
10 Vesel bih pribival u smrtnu životu,
a da bih uživaj tuj tvoju lipotu,
ne da ti je s priroči ner slatkom besjedom
i drazih još oči pričestim pogledom.
Za ino, mimo toj, vilu tko bi hajal,
taj da bi život svoj ufan'jem istrajal.

[Br. 527]

[Ki čas te ja vidim, oj svitla danice]

Ki čas te ja vidim, oj svitla danice,
vaskolik problidim, - toj t' kaže mê lice, -
ter srcem uzdahnem, ostinuv kako mraz,
gdi tužan vas sahnem kroz rajski tvoj obraz.

5

Da nimaš ni malo od mene služen'je,
toj bi te imalo svrnut na smiljen'je,
a ti s' protiv meni pritvrda odveće, -
proklet stril ljuveni cić moje nesrjeće!

10

Nu prî će sunačce s nebom se rastati
ner moje srdačce tvu lipos parjati.

[Br. 528]

[Sve kej sam jur slušal like ter nauke]

Sve kej sam jur slušal like ter nauke,
evo sam sve kušal za izvidat sej muke;
nu da se slobodim sužanstvu ljuvenu,
ja lik ne nahodim, razmi smrt studenu.
5 I još mi svak pravi: "Moli se toj vili
ka te tač otravi i srce prostrili;
stril ki t' ranu čini, tim ju mož izvidat, -
na saj svit lik ini ne mož toj rani dat."
Toj i sam ja vidim, nu zaman jes meni
10 ne vilu da slidim ner mramor studeni.
Ar sve što ja veće smiljeno nju molim,
većma se odmeće nje ličcem oholim.

[Br. 529]

[Vila ka mnom vlada i mojim životom]

Vila ka mnom vlada i mojim životom
žestok mi trud zada nje rajskom lipotom.
Nje rajskom lipotom stravi me još toli,
da vas vik i potom jur mnom se svak boli.
5 Jur mnom se svak boli, ar zgubih još dušu,
toj vili pokoli odlučih da služu.
Odlučih da služu, mneći bit njom blažen,
a ne tač da tužu ranjen i poražen.
10 Ranjen i poražen u plaču još sahnem,
ki će bit utažen jur kad ja izdahnem.
Jur kad ja izdahnem, nad mnom ću pisati:
"Željah, da odahnem, tamnu smrt prijati.
Tamnu smrt prijati, ar velmi bi bolje
i saj svit parjati a ne imat nevolje.
15 A ne imat nevolje ke ćutih cić vile
jak jelin u polje izranjen od strile."

Stih 3-12 akrostih Džori.

[Br. 530]

[Vilo, ka prostrili mê prsi ljubezni]

Vilo, ka prostrili mê prsi ljubezni
i ktomuj nadili razlike boljezni,
za rajske tve oči prilipše sunačca
molim te, izroči trud s moga srdačca.
5 Z' anđelski obraz tvoj kojim me s' smamila,
jur pamet i um moj da bi mi vratila.
Za bilo tve grlo kojim me porazi,
ovi moj trud hrlo smiri ter utaži.
Kako sve gospoju hoću te još molit
10 za slatku rič tvoju, nemoj se oholit.
Najlipša meu zvizde, o svitla danice,
za rajske tve gizde, ne bran' mi tve lice.
Ne čin' se želiti, cić Boga t' jur budi,
tako ti primiti tve srce što žudi.
15 Ar tko ljubi virno ima ljubljjen biti,
i velmi s njim mirno pravo je živiti.

[Br. 531]

[Gizdave mladosti i vi svi ostali]

Gizdave mladosti i vi svi ostali
u ovoj radosti ki se ste sabrali!
Jur ja sam po kom se dobra kob nariče,
togaj cić svi mnom se, gdi priđem, uzdiče;
5 odasvud tuj slava s vesel'jem prihodi,
jak poljem kad trava litnji cvit usplodi.
Razlici svi ljudi, sve sunce št' obsiva,
na rados jur svudi svak mene priziva;
er iz mojih usti što godir se reče,
10 sve nebo dopusti i sve se toj steče.
Tim priđoh da ove ja vidim radosti
kej vas svit sad slove veselo zadosti;
i da zna svaki vas ar ću navistiti
ovdi za kratak čas blagosov čestiti
15 toj vili ka sama u kruni od zlata
odasvud meu vama biserom jur cvata.
Krostoј me svi milo sad ovdi slišite,
najliše ti, vilo, rumeni naš cvite!
Da bi uživala jak rajem združena
20 sve dni, sva ostala naprida vrimena;
saj svit da t' zavidi vas tvoj vik i potom,
najliše ki vidi da si s tim životom.
Neka t' slavno ime uvike ostaje,
ako i sva vrime životna skončaje.
25 Gdi godir kad dođeš, tuj svudi pokojan
[s] zdravjem da mir odeš nebesom dostojan;
ne samo človiku nu svakoj živini
da sve za tvu diku skladno se sjedini.
Neka su općene sve zviri zemaaljske,
30 i ribe vodene i ptice nebeske.
U toj slavi stéćí, vas sî svit blaženstvom
da se bude rećí drug s rajskim kraljestvom,
gdi čudno s grlicam sokoli minuju
i meu drobnim pticam po dubju stanuju;
35 ni se boji smrti u toj zec travici
gdi su brzi hrti i vižli slidnici.
Oholi još lavi tere zviri tvrde
neka se ne pravi nejacih da grde;
košuta još plaha po polju općenu
40 da pase bez straha travicu zelenu,
i jelin lagahti od lovac litnji dan
bez sumnje da dahti gdi k vodi gre žedan.

Sve ti se toj zbudi, neka svit daj sada
počine od ljudi kih volja uzvlada.
45 Još kraji ter more i vitri studeni
mir skladno da stvore meu sobom združeni.
Oda svake strane, na saj svit toli lip,
da zemlja ostane u jedan vični hip,
travicom zelenom sve dni se dičeći
50 i ružom rumenom rajski mirišeći,
jak lipo prolitje, lipše vidit zlata,
razliko kad cvitje po poljih uscvata,
i rosom uzsiva jak drobnim biserom
koji vri ter dopliva s istočnim jezerom.
55 Da slavic žalosno i tužno cviljen'je
svrne u radosno i milo spivan'je;
u taj pokoj stéći, iz glasa dan i noć,
svakčas te slaveći nada svu svoju moć,
s ostalim ptičicam tobom se dičeći,
60 ar meu svim divicam anđel se mož reći.
Taj slavna čudesa, uvik neskončana
budući s nebesa kroz te, vilo, dana,
da svako stvoren'je sve dni vika svoga
za tvoje živjen'je vinu moli Boga,
65 glas jedan smiljeno u dne i u noći
puštaje ljuveno vrh svoje sve moći:
"O Bože jedini, ki svemu budući
stvoritelj istini i kralj primogući,
umrlih moljen'je ako ti je ugodno,
70 u kom je snižen'je sve za te podobno,
budi milos tvoja u semuj životu
da ovaj gospoja prodli svû lipotu,
u sî hip mladosti vično pribivaje,
a nidne starosti vrh nje vlas nimaje.
75 Pokle s' dal da zmija nigdar se ne stara,
ka se u krug sviija i rani jad stvarara;
toj se zna očito jer kripos tuj ima
da svako jur lito mlados na se prima.
Eto još meu ptice, prave nam, na saj svit
80 jedina fenice da će vično živit,
u istok na gori ka se sama stavlja,
srid ognja da zgori, i pak se ponavlja.
Krosto, višnji Bože, ne daj nad tom vilom
da igdar smrt može hvalit se svom silom;
85 zač kroz nje liposti mnozi se silimo
da tvoje milosti u raju vidimo,
misleći u sebi ka ima bit slava
u tvoj dvor pri tebi, gdi se sve poznava,
jur pokle ćutimo taj pokoj i rados
90 ovdí ku vidimo kroz ovuj tvu mlados,

95

ka nam se anđel mni ne samo lipotom
nu svim što ne tamni, Bože, prid pravdom tvom
To li ju igdar hoć uzet [s] svita segaj,
čin' da nas smrtna noć objumi prî tegaj,
u njem tej žalosti neka ne čujemo
i da tej grdosti vidit ne budemo
ka bi za njom bila; a toj sam dobro znaš
ar je ovaj vila sva dika i mir naš.

Atih 1-14 akrostih Džoreti.

[Br. 532]

[Mniš li da taj slava u pisneh ku poju]

Mniš li da taj slava u pisneh ku poju
dostojna i prava nî za tuj gospoju,
nju staviv dobrotom i umom vrh zvizda
i rajskom lipotom da svitu jest gizda,
5 i još ju blaženu i mudru čineći
i u svem počtenu oholo slaveći?
Oj, da ju kad vidiš, reći mi ć od dike:
"Uzdišeš i blidiš cić vile tolake!"
10 Razlog nu toj neće da za raj ka sjaju
svitovni odveće slobodno spivaju;
er razum s mudrostju vas ki na saj svit bi
da sa svom kripostju sad bude dan tebi,
taj nje hip, ne da ga samo mož izreći,
u se nu t' misal ga ne može izseći.
15 A nu sam smisli se, da te ne pogrdi,
ter s gnivom da ti se protiv ne rasrdi.
Gdi li ćeš prozriti izvrsnu nje lipos
i smin'jem slaviti, nimavši tuj kripos?
20 Zasveda t' sila bi kroz nje ljubav s mukom,
ne sama po sebi nu višnjom odlukom.

Stih 3-16 akrostih Džoreta.

[Br. 533]

[Višnji Bog, ki vlada nas i sva ostala]

Višnji Bog, ki vlada nas i sva ostala,
budi mu jur sada izvrsna sva hvala,
pokle nas dobavi prijat ovuj rados;
krostoj ga jur slavi ovdi svaka mladost,
5 ter često poziraj mlađahtu diklicu
ka je jak svitli raj u lipom nje licu.
Rusa je nje kosi okol glave svita,
krunu vrh nje nosi prolitnjega cvita,
10 ter tanca meu vama kako iz lug vila,
svitla je dva prama niz ličca pustila.
Bistar pogled ima, - u njem su sve gizde, -
ter pozre očima, jak da su dvi zvizde.
Slatku rič izusti, kojom nas svih sveza,
a smiljen glas pusti jak anđel s nebesa.
15 Lipše nam prosine ner zora s istoka
taj vila gdi mine tanka i visoka.
Togaj cić u koli ovdi ju svak slavi,
ter njom se oholi s kim ju Bog sastavi.

[Br. 534]

[Perena jur strila i plamen ognjeni]

5 Perena jur strila i plamen ognjeni,
s kom se je stanila sred srдца u meni,
izleti iz luka ki ljubav rastegnu,
sa svu moć od ruka kad k meni opregnu.
Speri ju svu perom, stvoriv ju od zlata,
s pridrazim biserom i s cvitjem da cvata,
neka nje vridnosti u meni nebogu
sve sione bolosti nalasno primogu.

[Br. 535]

[Moje čisto zlato, pokle me Bog stvori]

Moje čisto zlato, pokle me Bog stvori,
odlučen bih na to da me ljubav mori.
Ljubav me taj mori sa svu nje usilos
tere mi govori: "Trpi sve za milos,
5 svaki je rok blizu, zač ga vrime dvigne;
dni duzi tač nisu da ih noć ne stigne."
Ja taj rok čekaje potrajah svu mladost
i svakčas ufaje tuj prijat nje rados,
jurve sam usahnut milos tuj želeći,
10 ni možem odahnut boližljiv cvileći.
Oh, dobro sad vidim da mi gre skončan'je
a svakčas li slidim ljuveno ufan'je.
Ne možem izreći čim hrlo dni lete,
a nî moć uteći od smrti proklete.
15 Roka smrt ne dava, slidi nas dan i noć,
jur je nje sva slava, vrh svega ima moć;
smiljen'ja ne ima. Što da nas odkupi?
ar zlato ne prima kade k nam pristupi.
Eto kroz taj uzrok, mnim, prî ću umriti
20 ner budem tadi rok mom srcu viditi.
Nu s', vilo, ti ona ka mi mož ugodit
i segaj zakona u mal hip slobodit.
Togaj te cić molim za svitle tve oči,
da se tač ne bolim, daj mi rok izroči;
25 imaj me za slugu sve dni moga vika,
odnes' mi tuj tugu, daj mi rani lika.
A mene ć jur steći i sebi slavan glas,
i moćeš još reći na tvoju da sam vlas.

Stih 3-28 akrostih Džoreta.

[Br. 536]

[Od jele u gori jur dubak naravni]

Od jele u gori jur dubak naravni
lipše Bog ne stvori ni da je još slavniji.
Tim ljubav od jele sve struga i dilja
kriposne tej strijele kima me prostrilja;
njom da se ne stidim ner dičim očito,
od jele kad vidim ko drivce uzvito.

5

[Br. 537]

[Nitkor se ne čudi gdi tužan usišem]

Nitkor se ne čudi gdi tužan usišem
i srcem jer svudi boližljiv uzdišem.
Ljubit gdi nis' ljubjen muke su paklene;
krostoј sam izgubljen, ter život moj vene.
5 I dosle jer sam živ, čudim se odveće,
gdi me se ljuven gniv nigdir ostat neće.
O višnji moj Bože, je li ki lik meni,
da mi se odlože sî trudi ljuveni?
10 Rani bî svakoj lik ner samoj ljubavi:
blaženi taj človik ki jej se izbavi.
I ta[j] je još veće dobročes i blažen
od hude nesrjeće ki nije poražen.
Nesrića i ljubav menije t' su pritvrde,
jak zviru moćni lav mlados mi svu grde.
15 Ah, krostoј tko ne bi jur želil umriti?
čudim se sam sebi gdi možem živiti.

Stih 3-16 akrostih Džorina.

[Br. 538]

[Ljubav mi domori, ljubav mi dodija]

Ljubav mi domori, ljubav mi dodija
u meni ka gori s čemerom od zmija.
Nu mnogim bi rados kroz ljubav umriti,
u ki broj mû mladost mrim skoro ć viditi;
5 zač mi se srdačce kako snig snebiva,
kade ga sunačce s gorkostju obsiva.
I dosle jer sam živ, velmi se još čudim,
kroz ovi ljuven gniv tolikoj gdi trudim;
toliko gdi sahnem pritvrđi neg kami,
10 dan i noć ne odahnem suzeći s grozami;
ni lika nahodim, van smrti pricrne,
sej da se slobodim ljubavi nemirne.
Oh, narav svakomu da svoje hotjen'je,
a srdcu jur momu ljuveno željen'je;
15 i pticam krila zda da budu letiti,
a meni jur vazda u mukah živiti.
I stvori sunačcu vrh svega svitlosti,
a momu srdačcu razlike žalosti,
razlike žalosti kej mi su priljute.
20 Vaj svakoj mladosti ke ljubav očute!
Zač u trud pakleni bolje bi da stojim
ner u plam ljuveni život svoj da gojim.
Ke lika nimaju muke su sve trudne;
sej mi se prem daju odveće pričudne.
25 Er zvizde s nebesa tač htiše, odasvud
kih nas kripas steza na sve što da njih sud;
nu da tî neč, vilo, i rajaska tva lipos,
zaman bi m' sve bilo što stvori njih kripas:
ostal bih veće zdrav ner jelin od gora
30 i jakši nego lav ter tvrđi mramora.
Tač oči sunčane jur višnji t' Bog izda,
pri njih su skončane sve moći od zvizda.
Ti s' moje sve blago i cvit od bisera,
kamen'je s' pridrago s istočnih jezera.
35 Tim sve tvoj sam pogled što hoće pritvori:
tko stine kako led pozri na nj, da gori;
pozri na nj, da se svih izbavi boleznj,
da mu se još u smih sve svrne s ljubeznj;
i velmi dreselo u mukah tko sahne
40 pozri na nj veselo, da taj čas odahne.
Nu mene ogrdi i ranu da ljutu,
jakino lav tvrđi stignuvši košutu.

45 Jur toj mi ne može zatajat moj obraz
kakav je, moj Bože, ljuveni nje poraz;
u sve mi još čini nepravdu suprotiv,
pokle me prihini, kako zvir ukrotiv.
Tvrđa stvar na sviti nigdar se ne vidi,
ka može živiti, ner ljubav tko slidi.
50 Svaki svezan sužan većma je slobodan
nego ja pritužan, pokle t' bih, vilo, dan;
dan ti bih samohoć, bez rati, primirno,
vas moj vik sa svu moć da t' služim privirno.
Tuj službu i viru plaćaš mi tugama,
cić koje umiru s prigroznim suzama;
55 ar kroz te grem svudi izranjen do duše.
Ovakoj svim budi neharnu ki služe!

Akrostih Džore t' pisa.

[Br. 539]

[Ljubav jur vidim da kripos]

Ljubav jur vidim da kripos
po sebi nidnu nima,
da nimaš, vilo, tvu lipos
ka mi život vazima.
5 Jutroska cvitak urešen
cafteći lipo t' sjaše;
nu kad bi k suncu prinesen,
padnuv g zemlji usaše.
10 Ovakoj ja vas ublidih,
srce t' mi želno strnu,
anđelsko lice gdi t' vidih
da k meni, vilo, svrnu.
Rani mi tuj sve srdačce;
15 što da činim od mene?
prisvitlo moje sunačce,
život moj kroz te vene.
Evo t' me držiš za sužna
kosom me svezav rusom,
20 sobom me vodiš pritužna
jak lovac zvir pod uzom.
Toj srcem trpim s veselim,
istom tvoj da sam, vilo,
ar ništar ino ne želim
ner lice tve pribilo.
25 A inim saj svit darivam
i svaku inu rados,
samo da, vilo, pribivam
gdi je tva rajska mlados.

Akrostih Džoreta.

[Br. 540]

[Gizdava mâ kruno, mojojzi mladosti]

Gizdava mâ kruno, mojojzi mladosti
ka mi da napuno sve trudne žalosti,
molim te cić tvoga priročna zazora
i meni vičnoga od mnogih prikora,
5 jur kad sam meu družbu, ne čin' da tko reče:
"Ono ki za službu blido ličce steče,
ono ki je taman u srjeći čemernoj,
ar dvori sve zaman toj kruni bisernoj.
10 Ono ki dan i noć gospoju služeci
zgubil je svaku moć i oči suzeći;
tamna mu još smrca odveće odmili,
s uzdahom iz srca da veće ne cvili."
Rečen'je bez mene još veće usčine,
15 gdi život moj vene i služba sva gine.
Krostoј svi govore: "Smrtno je zgrišen'je
neharnu ki dvore, ar zgube služen'je;
er takej divice kej svudi jes slava
nî zakon tužice za službu da dava."
20 Krostoј te ja molim, izvrsna mâ hvalo,
da se tač ne bolim, smiri me daj malo!

Akrostih Džore.

[Br. 541]

[Gospođe gizdave, služih dosti lita]

Gospođe gizdave, služih dosti lita
vilu bez zabave najlipšu od svita,
i u sve toj vrime nigdar jo' ne zgriših,
nu slavih nje ime i g zvizdam uzvisih.
5 Ona ne hti nigdar tej službe procinit
ter za nju da ki dar bude mi učinit.
Razmišljav nje lipos, čudim se gdi može
neharstva da kripos nje srce primože;
er veću gdi da mi ku milos bude dat,
10 nje ličce kada mi brani mal čas gledat?
Taj prirok njoj budi: cić nje ću umriti,
odlučiv nju svudi vas moj vik sliditi.
Ar možem toj reći i tuj rič svak drži:
jur dobro ljubljeći dobro se dovrši.

Akrostih Džoreta.

[Br. 542]

[Perena zlatna strila u prsi mene rani]

5 Perena zlatna strila u prsi mene rani
ku pusti onaj vila za sužna ka me shrani.
Tom ranom ja ne tužu, razmi samo toj vili
cić koje gubim dušu i srce moje cvili:
zač nidno bil'je ino ne može lik meni dat
ner lice nje jedino kim me može izvidat.
Krostoj, slavni moj Bože, ti svrni tuj gospoju
za mal hip da pomože pritudnu mlados moju.

[Br. 543]

[Perena strilice, kom smo svi gizdavi]

Perena strilice, kom smo svi gizdavi,
vrh zvizde danice sva letiš u slavi.
Perena strilice, oh, koli s' jadovna,
ne taji t' mê lice, zasveda mi s' skrovna.
5 Perena strilice, moćno t' me s' ranila
i s ranom tužice u srce pustila.
Perena strilice, tvrdo t' me uhili,
ar mi do dušice sve srce prostrili.
10 Perena strelice, krostoj sam tvoj sužan,
od tvoje služice čin' da ne grem tužan.
Perena strelice, mimo te vas moj vik
mê ljute ranice ne ištu ini lik.

[Br. 544]

[Kruno mâ ugodna vrh svega na sviti]

Kruno mâ ugodna vrh svega na sviti,
 zasveda s' podobna lipši dar primiti,
prim' ovoj zasada za ljubav veselo
 mom srcu ka vlada i kom se sve spelo.
5 Ki je dar, ne gledaj, nu viđ tko te ljubi,
 ter mom srcu ne daj ufan'je da gubi.
Budući sasvijem tvoj, kako se jur vidi,
 gdi nije vas hip moj na tvôj zapovidi?
10 Molim te cić toga, čin' da t' sam ja pridan,
 ter mene svim tvoga spomeni niki dan.

[Br. 545]

[Gdi može sunačce s nebesa poginut]

Gdi može sunačce s nebesa poginut
i moje srdačce bez vile počinut?
Gdi može sunačce potamniti među zvijezde
i moje srdačce kroz rajске nje gizde?
5 Gdi može sunačce nazad se uzvrnut
i moje srdačce pridi vilom ne trnut?
Gdi može sunačce ne biti čista svjetlost
i moje srdačce ne prosi nje milost?
10 Gdi može sunačce igdje se ustaviti
i moje srdačce teji vile izbaviti?
Gdi može sunačce biti niže mjesečca
i moje srdačce ne želiti nje vjenčca?
Gdi može sunačce svoju svjetlost izgubiti
i moje srdačce tuji vilu ne ljubiti?
15 Gdi može sunačce da svjetlu zrak brani
i moje srdačce da se njoj ne hrani?
Gdi može sunačce uokoli da ne gre
i moje srdačce za vilom da ne mre?
20 Gdi može sunačce dan i noć ne stvoriti
i moje srdačce ljuveno ne goriti?
Gdi može sunačce van svoga puta biti
i moje srdačce tuji vilu pozabiti?
Gdi može sunačce svoj pravi put oči
i moje srdačce bez nje se pomoći?
25 Gdi može sunačce na nebu ne sjati
i moje srdačce tuji vilu ne zvati?
Gdi može sunačce igdje se umoriti
i moje srdačce tuji vilu ne dvoriti?
30 Gdi može sunačce svoj narav ostaviti
i moje srdačce nje lipos ne slaviti?
Gdi može sunačce igdje se starati
i moje srdačce teji vile parjati?
Gdi može sunačce ne sjati lipše zvijezda
i moje srdačce ne smišljati nje gízdâ?
35 Gdi može sunačce četvrto nebo oči
i moje srdačce bez vile imati moć?
Gdi može sunačce sjati bez svjetlosti
i moje srdačce stati bez nje milosti?
40 Gdi može sunačce čiji zvijezda biti tamno
i moje srdačce tom vilom biti sramno?
Gdi može sunačce bil'ju braniti kripos
i moje srdačce ne misliti nje lipos?

- Gdi može sunačce tamnosti pridružiti
i moje srdačce vili se ne tužiti?
45 Gdi može sunačce idnu žalost ćutiti
i moje srdačce prid njom se ne smutiti?
Gdi može sunačce stranputi zabluditi
i moje srdačce kroz vilu ne truditi?
50 Gdi može sunačce tamnosti ke viditi
i moje srdačce nje lipos ne sliditi?
Gdi može sunačce mimo svoj put minut
i moje srdačce prid vilom ne stinuti?
Gdi može sunačce mrkloj tmi ne uđiti
i moje srdačce nje milos ne žuditi?
55 Gdi može sunačce s nebom se razdiliti
i moje srdačce kroz vilu ne cviliti?
Gdi može sunačce nebesa ne miriti
i moje srdačce njoj se izneviriti?
60 Gdi može sunačce misečcu zrak tajati
i moje srdačce vile se ohajati?
Gdi može sunačce idnoj tmi zaviditi
i moje srdačce prid vilom ne bliditi?
Gdi može sunačce misečcu zrak ne dati
i moje srdačce nju često ne zgledati?
65 Gdi može sunačce tmi biti ugodno
i moje srdačce od vile slobodno?
Gdi može sunačce igdir se dreseliti
i moje srdačce nje ličce ne želiti?
70 Gdi može sunačce rosom se ne gojiti
i moje srdačce bez vile pokojiti?
Gdi može sunačce s ledom se ugoditi
i moje srdačce ljubavi sloboditi?
Gdi može sunačce u istok zapadati
i moje srdačce taj vila ne vladati?
75 Gdi može sunačce svim ne bit općeno
i moje srdačce ne bluditi ljuveno?
Gdi može sunačce za mal hip odahnuti
i moje srdačce cić vile ne sahnuti?
80 Gdi može sunačce ne bit nebu dika
i moje srdačce ne prositi nje lika?
Gdi može sunačce sam sebe razdvojiti
i moje srdačce mâ vila ne svojiti?
Gdi može sunačce da vrh nas ostoji
i moje srdačce nje gniva ne boji?
85 Gdi može sunačce s nebom se razlučiti
i moje srdačce kroz vilu ne mučiti?
Gdi može sunačce tamnos ne objaviti
i moje srdačce prid njom se ne straviti?
90 Gdi može sunačce igdar se spokojiti
i moje srdačce s vilom se s tom dvojiti?

95

Gdi može sunačce nebo priz dan opteć
i moje srdačce sluga se njoj ne reć?
Gdi može sunačce uz nebo ne iti
i moje srdačce bez vile živiti?
Sve što bit ne može, prî će sve moći bit
negli ja, moj Bože, tuj vilu ne ljubit!

[Br. 546]

[Pođi mi, rozice, k onojzi gospoји]

Pođi mi, rozice, k onojzi gospoји
ka meu sve divice jak anđel ustoji.
Gizdavo jur gleda kako sve taj vila
ka nigdar mir ne da od jadovnih strila,
5 jelinke striljaje u ovoj dubravi
skrovno ki se taje cić gorke ljubavi.
Ondaj kad ju vidiš, rumena rozice,
čin' da ne ublidiš, kako i mê lice.
Reći ćeš od mene slobodno toj vili
10 kako m' život vene odkad me prostrili;
er me je striljala bez nidne milosti
i trud s ranom dala ki je pun bolosti.
Tu joj ćeš još reći koli sam poslušan,
milos nje dvoreći kako virni sužan;
15 ar soko prî se će s grlicam umirit
mê srce ner se će od nje iznevirit.

Stih 3-16 akrostih Džoreta.

[Br. 547]

[Gizdava krunice, kroz te m' srce gori]

Gizdava krunice, kroz te m' srce gori,
skin' mi dil tužice, da me tač ne mori.
Ja t' priđem umiljen, proseći milosti,
da tobom udiljen budem tve svitlosti:
5 od tebe uhljen dilim se suzeći,
tom ranom ucviljen, čemerno tužeći.
Reci mi zač prosiš od Boga vesel'je,
tač pokle mom nosiš srdačcu dresel'je?
Ere Bog nebeski, koga vas raj slavi,
10 tere kralj anđelski ovoj nam svim pravi:
"Tko dili milosti milos će imati,
tko daje žalosti žalos će prijati."
A ja kad smiljen'je od tebe usprosim,
u srcu cviljen'je gorčije odnosim.

Akrostih Džoreta.

[Br. 548]

[Jur na te a tebi neka t' se potužu]

Jur na te a tebi neka t' se potužu:

ka t', vilo, hvala bî da t' zamañ ja služu?

Ne hoće toj oni pravedni višnji Bog,

ni ljudski zakoni, ni nidan još razlog

nemilos da tvoriš za ljubav i viru,

ter da me tač moriš željom kom umiru;

nu sud ki sve združi i svitu mir vrati,

pravi: "Čim tko služi, time ga jur plati."

5

[Br. 549]

[Nika bez imena mladahta gospoja]

Nika bez imena mladahta gospoja
drži t' me svezana s trudom bez pokoja;
cić togaj uzdišem jak jelin pod uzom,
a oči uzdvižem k nebu s ljutom suzom.
5 Gdi život moj skrati i mlados rasčini,
tuj da jo' Bog plati nepravdu ku m' čini.
Jur toj se očitno na obraz moj vidi
koli jadovito sve vehne i blidi.
Očima još nî moć zatajat žalosti
10 ke suze dan i noć, cvileći s bolosti.
Rič ku još izustim, van budem pokoja,
što godir ne pustim uzdaha bez broja;
er, srcem pritužan, nî moć da odolim,
pokole bih sužan toj vili ku molim.
15 Za rajske očice, kej su jak dvi zvizde,
z' anđelsko još lice i za sve nje gizde,
da me ne izgubi nje pozor veseli, -
tako ju toj ljubi nje srce što želi.

Stih 5-14 akrostih Džore.

[Br. 550]

[Gdi su pisni za me ner za one vile]

Gdi su pisni za me ner za one vile
ke su zlate prame okol glave svile,
ter okol tancaju s bisernim vinačcem,
ufan'je svim daju ki ljube srdačcem,
5 iz glasa pojući s uzdahom prislacim,
ljubko njih zovući s pogledom jur kracim,
svak da se pokripi bez sumnje ki mniše
njih pozor prilipi da zaman želiše.
Oj, neka tî kolo tancaje vladaju
10 kojih tač oholo njih vile zgliedaju;
za njih je sva rados i slavne tej pjesni
u kih je sva slados nebesnih ljubezni.
Rok dokle bude doć da se svaka plati
za milos dan i noć muka ka se pati?
15 Za moju nu mlados sad nisu jur pisni,
ni nidna još rados ner s tugom bolizni.
Er vilu ku slidim kroz rajski nje pozor
nigdir ju ne vidim u svital ovi dvor,
ni čujem nje usti s ljuvenim zakonom
20 onu rič ku pusti anđelskim romonom.

Akrostih Džore.

[Br. 551]

[Svani mi, svital dan, ki caftiš lipotu]

Svani mi, svital dan, ki caftiš lipotu,
ar ti si za lik dan mom trudnu životu.
Ljubav me jur tira, kroz ku suze točim,
ter mi ne da mira s ognjem prižestocim,
5 jadovno striljaje sa svu moć i kripos,
nimalo smišljaje na tamnu nje slipos.
Od oči počanši, sve srce i pamet
i vlas moj najmanši, vaskolik jur sam spet
ranami od smrti, kej mi život krate,
10 jak brzi kad hrti jeljenka uhvate.
Evo te još molju, svani mi, svital dan,
na moju nevolju ar mi si za lik dan,
da me ovej rati ku mi ljubav čini
budeš odrvati, ere me rasčini.
15 Inim se pomoći ja ne vim ner tobom,
srid mrkle sej noći popala ka je tmom
rad gustih oblaka ki mi su odasvud
obujmili svaka kako hti ljuven sud.
Zatoj nî moć vidit misečca ni zvizde,
20 da bih mogal slidit tej jasne njih gizde;
a ti, prisvital dan, ne haješ tamnosti,
krostoj mi s' za lik dan mojojzi bolosti.

Stih 3-22 akrostih GIORE DIRSA, tj. Džore Drža (čini se da je Džore Držić sam koristio prezime Dirska, što se vjerojatno izgovara Drža; latinski oblik prezimena je Darsa ili Dersa).

[Br. 552]

**[Gizdava mâ vilo, ka mi s' jak svitli
dan]**

Gizdava mâ vilo, ka mi s' jak svitli dan,
tve liče pribilo na prozor da' mi van;
jur sahnem da vidim anđelsku tvu lipos
dan i noć ku slidim sa svu moć i kripos.
5 Oj, vilo gizdava, daj vidit tve lice
u kom je sva slava nebeske danice.
Ranu još ku mi da tvoj pogled prilipi,
njim sad me izvida' i trudna pokripi.
10 Evo t' sam jur skončan; smrt mi je primila
kroz pogled tvoj sončan kojim me s' smamila.
Tuđin žali mene, obraz moj kad vidi
s uzdahom gdi vene i tamno gdi blidi;
a ti se ne stidiš, biserni moj cvite,
gdi mene tač vidiš da ginem krozi te!
15 Molim te još, vilo, ne čin' se želiti,
tve lice pribilo dopus' mi viditi;
jer trudne muke su dragoga želiti,
još muke veće su ne moć ga viditi.

Stih 1-14 akrostih Džoreta, a sa st. 15-18 mogao bi biti Džoreta mi.

[Br. 553]

[Ako bih rekao smiljeno]

Ako bih rekao smiljeno
da tančaš, divno kolo,
lipostju s' toli svršeno,
dostojno s' bit oholo
5 kroz vilu kejzi vinačac
cti lipostju meu vama,
kako i jasan mjesečac
kad sine meu zvizdama.
Tko želi vidit danici
10 na nebi ka je svitlos,
pozri vilu u krunici,
u koj je rajska milos.
Jak vita jela u gori
15 pozor je nje uzvišen,
svitlostju lice nje gori,
kojoj sam velmi snižen.
Evo još tko želi vidit
privelik dar s nebesa,
20 nu nitkor nemoj zavidit
vidivši taj čudesa,
oči tej gdi vila ima,
k sunačcu ke kad svrne,
svu mu svitlos uzvazima,
25 a meni život strne.
Rasla nî samo s vilama,
za lov da je stvorena,
upored nu je [s] zvizdama
i s anđelci gojena.
30 Krostoj ljubav nima kripos;
kojom bi mogla smutit,
jur za mal hip da nje lipos
ljuven stril bude ćutit.
O čudno t' vidih gdi toči
35 suze niz svoje lice
ditece nago bez oči
s krili kako i ptice.
Toj bîše bog od ljubavi,
bezumnim ki je tužan,
i čujah dobro gdi pravi
40 kojojzi ja bih sužan:
"Jakos nut kripos taj steče,
sve su s njom višnje sile;

45

vas mi luk skrši u peče
i moje zlate strile;
a vrući plamen izgasi
u kom vas gorih tvrdo,
gnivno t' me u svem porazi,
opustiv svasma grdo!"

[Br. 554]

[Svakomu na saj svit nî bolje umriti]

Svakomu na saj svit nî bolje umriti
ner kad bude u cvit najlipše živiti.
Krostoј da me htîše tamna smrt ulovit,
muka mi ne bîše ner pokoj stanovit.
5 Nu cić dva uzroka, kada me naskoči,
odveće žestoka bîše mi prid oči:
zač dobro znah, vilo, jer bi u žalosti
tve ličce pribilo prišlo tamno dosti;
10 još bi zlatne vlase sve grdo rastrgla,
ter bi ih niza se po zemlji razvrgla,
i grozno suzila dan i noć brez sankā,
a srcem cvilila vinu bez pristanka,
s uzdahom tužeći i sebe nemilo
nesrićnu čineći, a ne mene, vilo.
15 Tač svako t' vesel'je znah da bi zginulo
ter se u dresel'je sve svasma svrnulo.
Čudo jer ostah živ, tej misli kad imah,
ter svakčas boližljiv veću tugu primah
da tač nepokojna ne umre tva mlados
20 i ti ka s' dostojna za rajsku svu rados.
Vilo, moljah Boga kroz ovi još uzrok
života jur moga da prodli za mal rok,
dokle te zagrlim i s tobom govoru,
s celovom prihrlim dan i noć ki dvoru.
25 Zatim prid' skoro smrt, taj me hip umori,
jakino brzi hrt jelinka u gori;
ar bi mi sad u cvit najbolje umriti,
kad mi je na saj svit najlipše živiti.

Isp. broj 804, gdje su s malim razlikama st. 1-2 = st. 1-2, a st. 7-8 = st. 3-4.

[Br. 555]

[Tamnu smrt smišljaje ajli poslinji sud]

Tamnu smrt smišljaje ajli poslinji sud
mnozi prave da je s mukom najgorči trud.
Od mnogih dovolje dobroda toj slušam,
5 nu onoj znam bolje sam što svakčas kušam.
Huđi trud ne vidim od želje ljuvene,
dil ke moćno blidim, ar mi život vene,
bez mire dan i noć moćno me mućeći,
odroniv mi svu moć i vas vid suzeći.
10 Nî samo toj meni, nu je svim ki ćute
udorac ljuveni po razlike pute.
Krostoј bi svim bolje tamnu smrt prijati
ner od svoje volje ljuven zakon znati;
bez broja jer svakčas ljubav mûkâ ima,
15 a smrt pod jedan glas za mal hip trud prima.
Ka je smrt ina stvar ner jednom izdahnut
ter prijat ognjen dar jak dubak usahnut,
ne ćutiv bolosti ni muke svitovne,
ni nidne žalosti u srcu jadovne?
20 A ljubav na saj svit vas je trud pakleni
svim ki žele živit u slavi počteni.
Krostoј mudri prave da svake mladosti
hrlo se izbave ljuvene ludosti.

[Br. 556]

[Kad službi taj neće ka je sva čes moja]

Kad službi taj neće ka je sva čes moja,
ne služah ja veće, ni mi se dostoja.
Od segaj jur doba, koliko moć budu,
čim se uspodoba, da jej se ja bljudu,
5 mê oči ter pogled od nje vinu svrnuv,
prid kom stinih jak led, u srcu protrnuv.
I zasvejer gorah i vehnih kako cvit,
često ti govorah: "Nemoj me objavit;
viruj mani sada i znaj stanovito,
10 nesrića mnom vlada, vidjećeš očito."
A ti mi pravljaše: "Ja i vila moja,
po dobro najdraže, sva smo srića tvoja.
Veće duše svoje i svoga života
ljubi molbe moje nje rajska lipota.
15 Ufam meni, svomu, toj se će umolit
da se srcu tvomu ne da većma bolit
cić moje ljubavi, ku ću sad poznati
jeda ino pravi ner bude izdati.
A ja t' rekoh: "Budi sve kako sam praviš,
20 mê nesriće ćudi nu nisi jošte viš.
Krostoju sad nî čudo jere bî toj tako,
nu bi bilo čudo da bude inako;
huda srića dosti jer nî sad začela,
nu me od mladosti svega u svem spela.
25 Mni mi se, na saj svit ki čas me Bog javi,
odlučen bih živit s nesrićnom ljubavi,
koja mi svaki mir hoteći odilit
ne da mi još nigdir ni tužit ni cvilit.
Nje gorke strile dar jur moga srdačca
30 ne popušta nigdar jak svitlos sunačca;
jere u prsi mê stanovit dom stavi,
da većma muči me i u san i javi.
Nesrića zločesta još je većma ktomu
svakomu ke nesta ner meni samomu.
35 Ona me uzela za virna nje druga,
pače moćno spela da joj sam svim sluga, -
ne sluga ner sužan tere rob kupljeni,
do smrti da tužan imam trud pakleni.
Svaki se put moj zna i stupaj s tmom vidi,
40 nesrića žalosna ar me svudi slidi
i sve protiv čini mojojzi mladosti,
ku svasma rasčini bez nidne milosti;

jer da se gdi primim kej gore kamene,
gora bi taj čas mnim grinula vrh mene.
45 Od moje mladosti što ću sad učinit
i s ovom žalosti gdi se ću prihinit?
komu li pocvilit da si me požali,
ajli kim primilit ki bi me čuvali?
Vajmeh, oh, vaj meni, nesrićo nemirna,
50 krozi dar ljuveni koli mi s' čemerna!
I vajmeh još meni, nesrićo nemila,
u sî dar pakleni tvrdo se s' obvila,
ter protiv odasvud u svem si mâ šteta,
kako tvoj hoće sud, nesrjećo prokleta!
55 Krostoj, pokle tač hoć, budi t' volja tvoja,
tužeći dan i noć, da sam bez pokoja.
A ti, moj primili, sve viruj sad vidiv,
s razlogom da cvili život moj trudno živ.
Ak' me ljubiš toli kako praviš meni,
60 sad mnom se poboli i tužno poveni.
Odsad tve vesel'je sa mnom bud' polovno,
a moje dresel'je veće dvaš jadovno;
jer žalos s vesel'jem mnogo se zli sklada,
zač rados dresel'jem nimalo ne vlada."

[Br. 557]

[Tko je tač mramoran, rec' mi Boga dila]

Tko je tač mramoran, rec' mi Boga dila,
da nije pridvoran ovih cić vila,
oholo njih obraz gdi pušta gork poraz?
Ljubav me njih sveza lipostju gizdavom,
5 ka sleti s nebesa s biserom i slavom;
tim nisam ja tužan jere sam njih sužan.
Jur tko se, ukrotiv, njim ne bi dal snižen,
tač gdi gre suprotiv njih pozor uzvišen,
najliše njih obraz gdi pušta gork poraz?
10 One su dvi zvizde, pače dva sunačca,
u kih su sve gizde od moga srdačca;
tim nisam ja tužan jere sam njih sužan.
Ružu ter bili snig licem su dobile,
a ljubav i nje stig pozorom slomile,
15 oholo njih obraz gdi pušta gork poraz.
Eto sam poziraj ter viruj sam sebi
da toli svital raj na zemlji još ne bi;
tim tko bi bil tužan ostavši njih sužan?
Tim jur ih slidimo svom našom kriposti,
20 da bolje vidimo njih čudne liposti,
najliše njih obraz gdi pušta gork poraz.
A ja ih otravljen li slidim i tiram,
da budem izbavljen želje kom umiram;
tim nisam ja tužan jere sam njih sužan.

Stih 3-24 akrostih Džoreta.

[Br. 558]

[Za virno služen'je, oj kruno vrh vila]

Za virno služen'je, oj kruno vrh vila,
dala mi s' tužen'je s nalipom od strila,
kima sam ustriljen usrid srca moga
ajli t' sam umiljen zacić lica tvoga,
5 koje mi primaga svu moć od srdačca.
Oj kruno pridraga, lipša si sunačca,
nu s' tvrđa mramora, kade je ostavljen
odasvud srid mora, od valov da je bjen;
ar za virnu službu ino mi ne vraćaš
10 razmi želnu tužbu i smrt kom me plaćaš.
Jur sama od sebe, oj vilo, imaj stid
služeći jur tebe gdi tužan grem i blid;
s lipostju nu gledaj da ti se um sklada,
ter srcem jur ne daj neharstvo da t' vlada.
15 Čin' da te primože pritrudan život moj
i tuge odlože ke mi su kroz dar tvoj;
muke i boljezni i želno cviljen'je
čin' da te s ljubezni svrnu na smiljen'je.
Cić tvoga uzroka, oh, ne čin' mû mlados
20 da umre prî roka, izgubiv svu rados;
ar moj umor taki biti će tvoj grijeh,
a inim jur svaki razgovor i smijeh.
Kroz ljubav umriti velmi se veselim,
i sad na sem sviti ja ino ne želim;
25 jer što je smrt ino ner jednom izdahnut,
ter ostat jakino ružan cvit usahnut?
Ajli me Bog sudi i na sî trud stvori?
prokleta smrt budi ka me ne umori!
Nu sve što ja veće tamnu smrt uzmolim,
30 većma se odmeće nje lukom oholim;
ere smrt vesele vesel'ja izbavlja,
a ki ju užele, tej s tugom ostavlja.
O vilo gizdava, najlipša od vila,
ka s' jakša od lava cić ličca pribila,
35 velmi te još molim za rajsko tve lice,
ne čin' da se bolim, o lipa divice.
Imaj me za sužna vas moj vik i potom
ne čin' me pritužna stat s gorcijem životom;
neka sam tobom živ, daj mi rani lika,
40 ne umor' poraziv neharo človika.

[Br. 559]

[i za nju jedinu vas venem i blidim]

[i] za nju jedinu vas venem i blidim.
Razlike boljezni nî sve moć izreći
što cić nje ljubezni ponosim trudeći,
u dilo er svako velmi se usilim,
5 jeda se gdi kako nje srcu primilim.
I gdi kad moć stečem, stegne me želin'je
da jo' ja tuj rečem, strah pustiv u smin'je:
"O vilo, ka s' mani jak anđel s nebesa,
ako me izrani, da zač me jur sveza
10 za svitle tve vlasi kima me s' svezala?
zač me tač porazi? ka t', vilo, bî hvala?
ter ne imam ja moći pritužnu mu mlados
da možem pomoći i dat jo' ku rados.
O vilo gizdava, najdraži moj cvite,
15 ka t' može bit slava da zginem krozi te?
Nisi led studeni, nis' mramor pritvrđi
tvoj pozor da meni sve službe pogrdi.
Jer mož li trpiti da ja tvoj a za te
tač budem umriti služeći t' bez plate,
20 ki stvoren bih na to da t' služim vas moj vik
za nidno jur zlato neg za imat rani lik."
Tu ju sram obide i bilo nje lice
rumeno sve pride kako cvit ružice;
nu da se njom hvalim mir mi ni čas ne da,
25 daj smihom primalim da na me pogleda.
Ne imam li uzroka tužit se ljubavlju
i zvat smrt prî roka da je se izbavlju?
jer kade huđe bi ki človik izgubljen
neg poznav, gdi ljubi, da nije obljubljen?

Pjesmi nedostaje početak.

[Br. 560]

[Pridrago sej lito i svi dni ostali]

Pridrago sej lito i svi dni ostali
s vesel'jem čestito često t' se zbirali.
Rajski mir da ti je dan s nebes u tve krilo
i pokoj ugodan ter zdravje primilo.
5 Jak lipim prolitjem kad se polja diče,
s razlicijem gdi cvitjem zelen po njih niče,
tač dobro razliko da bi t' se stjecaló,
gizdava mâ diko i moja sva hvalo.
10 Neka se dreseli svak tko ti zavidi,
a dragi veseli tvu lipos ki slidi.

**III.
PJESME IZ PRVOG
DIJELA
RANJININA
ZBORNIKA,**

**KOJIH NEMA NI U RUKOPISU
MENČETIĆEVIH
NI U RUKOPISU DRŽIĆEVIH
PJESAMA**

[Br. 561]

**[Ah, kruno biserna, tvojijem ličcem
pribilim]**

Ah, kruno biserna, tvojijem ličcem pribilim
striljaš me čemerna, ter činiš da cvilim
boležljiv život moj dan i noć ki tužim,
rumeni obraz tvoj želeći da združim,
5 koji je ['Choje'], nad svijem slavan, tač sličan k Eleni,
cjeć koga mene [plan] skončava ljuveni,
dan i noć plaćući, pokle mi s' gospoja,
sam sebe kunući, zač ne imam pokoja;
er nitko na saj svit nije tako ucviljen
10 tko more razumit ko sam ja uhiljen.
Funjestru, krunice, ja tvoju kad viđu,
tad suze na lice iz oči mi priđu.
Gospođe, ovi gniv čin' da me ostavi,
jere sam istom živ cjeć tvoje ljubavi.
15 Haj, ne imam pokoja, oh, rani [nî] lijeka,
tužna mlados moja tužeći dovijeka;
i pravo mogu rit: ne bi me vidjela
sve dane na saj svit cjeć tebe vesela,
ka ['Kha'] moreš učinit da veće ne tužu,
20 obraz tvoj rumenit stvoriti da združu.
Lasno se smilit mož na mene, gospođe,
[i] ovi oštar nož da mene mimođe.
Molim te, ovi gniv čin' da me ostavi,
jere sam istom živ cjeć tvoje ljubavi.
25 Ne čin' me da tužu u želji ljuveno',
želeći da združu ličce tve rumeno.
Oh, koja svu svitlos dobivaš danici,
dopusti tuj milos tvojemu služici;
pogledaj ka Bogu, ki nas je satvoril,
30 ter meni nebogu izvidaj ljuven stril.
K vam ['Q uam'], miri, vapiju ki mene slišite,
sa strana obiju na mene panite;
ranite mû mlados, ka smrti da priđu,
da t' veće tuj rados očima ne viđu;
35 zač ['S ač'] na me gospoja zapusti sasvim tač,
ne da mi pokoja dan i noć negli plač.
Toga cić, ljubavi, zgoril ti luk i stril
ka mene dobavi okoli takej vil.
Vapiju prid Boga, da t' sudi dušicu,
40 kom mene neboga ostavljaš služicu.

Život ['S giuot'] moj čemerni, dan i noć ki tuži,
obraz tvoj rumeni želeći da združi!

Kao akrostih lat.-tal. abeceda od A do X (Sg).

[Br. 562]

[Ako jes istini, moj Bože, ovi san]

Ako jes istini, moj Bože, ovi san,
veće mi ne čini živjeti jedan dan.
Pridi stril ognjeni ter mi smrt satvori,
ne krsmaj o meni, hrlo me umori;
5 er volju ne bit živ, dim volje najdraže,
neg vidit ovi gniv ki[m] me san kobljaše;
to li je san ovi bjeguč nekrjepostan,
to suzi jad ovi da sam vas žalostan.
Krozašto s uzdahom suze mi sve oči
10 i prsi zlijem strahom još tuga naskoči.
U srdcu mojemu sili me taj san hoć
ni mislit o njemu, a istom nije moć.
Ja ne vim, teško je, što godijer ovo bi,
do duše do moje čuh da me ukobi.
15 Oh, kako ne umrijeh noćaska po noći,
ja kad u san usnjeh gospođu tuj doći
ka me je svezala kroz srce ranjeno
i muke zadala s kih cvilim ljuveno.
Svezav ju vođahu gusari nemili
20 i tač njom truđahu da mramor procvili.
Grediješe tuj sramno jakino meu lavi,
u ruho pritamno pokriv se po glavi;
a zemlji sniženo očima snizaše,
ter s molbom smiljeno trgovcem pravljaše:
25 "Pokli me Bog i čes, trgovci čestiti,
dovela na v[as] jes, htjejte me trpiti!
Pokli me nesrjeća ali sud od zvizda
mene njim obeća i u njih vlas izda,
gdi godir daj malo ljubavi, na sviti
30 ako jes ostalo, ku bi moć viditi,
i ako ka milos u prsi bivaše,
ne bud' vam usilos da se sad pokaže.
Od mene gniv ovi hotjejte slobodit,
da me zli tatovi ne budu sad vodit;
35 rad moje mladosti i djevstva jur moga
ima'te milosti, molim vas cić Boga.
Er niste lav grdi, niste zmaj ognjeni,
ni mramor pritvrđi, niste led studeni,
da mene mlađahnu požalit nećete,
40 gdi nigdir ne dahnu kroz huse proklete.
Jur kaži, košuto od lovac čuvana,
kako jako kruto od njih sam svezana.

Ruci mē, naučne vit krune s ružicom,
koli su sad mučne, stegnute uzicom.
45 Zlate sam još vlase sad tamne razvrgla
i grdo niza se razvivši rastrgla,
a lice, ko bîše rumeno i bijelo,
od muke usiše, sve mi je zbljedjelo;
i oči mē plačne suzeći viđ ginu,
50 ke bijehu prî zračne jak zvijezde kad sinu.
U kolu s vilama ka pojah veselo
dan i noć s tugama sad cvilim dreselo.
Zorom sam ranila na glas od slavica
ter poljem birala razlika cvitjica;
55 a ranim sad zorom prî neg padne rosa,
ter ljutom grem gorom i naga i bosa.
U gizdah mû mlados razbludno provodaš
i svaku još rados ku željah nahođah;
vrhu svijeh vila i djevic od svita
60 blažena ja bila, odveće čestita.
Vaj meni! a sada nevoljna van svih grem,
od žeđe i glada, vaj meni, ovo mrem.
Ovo sam prižedna vodice studene,
usna mi koraljna sva puca i vene.
65 Ni gorska još vila, ni morska serena
u pjesnijeh nije bila kako ja hvaljena;
a sad je mukal glas, grlo mi prisiše
u kom sva rajska slas pod nebom sloviše.
Cječ putu trudnoga kako duh ne pustim?
70 vajme ja neboga jedva rič izustim!
Oh, je li toj slično, htjejte mi praviti,
da srce divično toj može trpiti?
Tako Bog njih sile sve sasma pogubi,
a majke ja mile skoro se naljubi!
75 Moje je živjen'je u robstvu zli hinac,
kraće neg caftjen'je i lipos od vinac;
ako se do mal čas tužna ne slobodim,
ter ostav u njih vlas mlađahta ushodim.
Jer istom ovo znam da umrem od gniva, -
80 čuđim se kako sam i dosle još živa;
ali sam kamena, sva slična dubravi
u koj sam rođena i gdi me Bog javi?
Jur ta je dubrava tvrđa u mramoru,
pod gorom gizdava veći dil na moru;
85 mnozi joj zavide ki nijesu slobodni,
nje blago gdi vide tere mir ugodni.
Nu što mi pomaga toj slavno iman'je,
š nje mira i blaga kad ne imam ufan'je;
kada sam ja sama ovakoj vođena
90 meu svimi vilama jak zvir ulovljena?

Vaj, smrtni stril rani plahoga jelinka
i u njem ostani gorči od pelinka,
za kim svi zađoše hrti ter sljednici,
a mene odoše na bistroj vodici,
95 u koj se pozire kamen jak bisera,
tač lijepo izvire iz čista jezera.
Tuj trudna počivah pod dubje zeleno
ter ruke umivah i ličce rumeno,
100 u misleh budući da se sva ohlađu,
dokle traci vrući od sunca pozadu.
Istom ja zločesta, a ne vim odkuda,
čuh nada mnom da s' sta taj družba prihuda,
ka mnim da učini vas govor s jezerom
da me tač prihini i njim da nevjerom.
105 Vaj, sve se toj vrilo smutilo zmijama
i jadom stvorilo i smrtnim tugama,
ter se tuj stvorili svi zmaji ognjeni
i okol palili tuj svake zeleni,
da nigdar ne bude tuj dubja ni trave,
110 neka se svak bljude tač vode nezdrave!
ni nijedna da veće, kako ja, tuj zađe
ter moje nesrjeće hudija nju snađe!
Zač svakoj jes bolje divici umriti
neg ove nevolje kako ja viditi.
115 Ah, ona blažena ka osta u svoj stan,
jak rajem družena miruje povazdan;
daj s dražijem počiva i vidi što želi,
i mnokrat uživa s njim pokoj veseli,
a tamna ne trudi meu zlobne tuđine
120 ni sebi smrt žudi a život proklinje,
kako ja primučna povazdan ka cvilim,
nadalek razlučna [s] srčanim i milim.
Ah, gdje su koji me dan i noć slijeđahu
i na moje ime privjerno služahu?
125 i koji pravljahu za najmanji vlas moj
da se ne štedjahu satrti život svoj,
ter blijedu svû mlados s uzdahom trajahu
za dobit mû rados ku zaman trudjahu?
Gdi je njih um hitri, gdi im su zahvale?
130 ali su meu vitri kako san ostale?
Oh, moji ti mili, pričisto ljubljani,
gdje se su sad dili na ovi trud pakleni?
Ali u nevolji drazi se izgube,
drazi prijatelji gdi prave da ljube?
135 Nu i zacječ Boga, trgovci čestiti,
od trga svakoga tako vam dobiti,
u tuđoj još strani vašega još vika
tako vas Bog brani hudoga človika,

140 sluga vam još budi u svemu priviran
i tako da svudi prođete put miran,
ter moćni svi s blagom na svoj stan vratili
i zdravo s pridragom općinom sastali, -
kigodir sad meni tužnoj se umoli
u tuđoj on strani tako se ne boli,
145 ni nigdar još tako vaši se primili
u robstvu ovako svezani vidili.
Nemojte mē časti gusarom ostavit,
ktjejte me njih vlasti mlađahtu slobodit;
jer vaša dobrota može li trpiti
150 da se ja sirota tač budem voditi?
To li vam ljubko bî da sam raba tužna,
kup'te me vi sebi, neka sam vam sužna.
Volju bit meu take vas moj vik u robstvu
neg meu zle gorštake u slavnom kraljevstvu."
155 Kom vila toj reče, jak da me razbudi,
so oči mi uteče oni čas san hudi.
Nu osta stanovit sumnjom strah u meni,
u kom je vas povit niki trud pakleni.
Ovo sam protrnul, problidiv mâ mlados,
160 oh, da bi Bog svrnul ovi san u rados!

Stih 29-48 akrostih GIORE DIRSA, tj. Džore Drža (čini se da je Džore Držić sam koristio prezime Dirsa, što se vjerojatno izgovara Drža; latinski oblik prezimena je Darsa ili Dersa).

[Br. 563]

[V. br. 311, 65-68.]

[Br. 564]

[Ajli se svi sile i velmi još muče]

5 Ajli se svi sile i velmi još muče
 da mene od vile prem svasma razluče.
Pomisli smrt, Bože, s nalipom od strile,
 ako me ki može izbavit sej vile;
to li t' me izbavi, mnim da će poznati
 kakve smo ljubavi, bez ke nî moć stati.

Pronalaskom Dublinskog rukopisa, pouzdano je utvrđeno da je autor ove pjesme Džore Držić.

[Br. 565]

[Biserna krunice, moj džilju rumeni]

5 Biserna krunice, moj džilju rumeni,
 kroza te tužice mnoge su sad meni;
jere sam naučan tve ličce ljubiti,
 zatoj sam sad mučan nada sve na sviti,
ter sam pun dresel'ja, a kad se spomenem
 od moga vesel'ja, vas jadom povenem.
Prišlo je sve trpit, smanje se ne može,
 a ti ćeš sa mnom bit, kad ti se uzmože.

[Br. 566]

[Blaženstvo dobiva tko ne da plakati]

Blaženstvo dobiva tko ne da plakati;
tko milos dariva milos će sčekati.
Vazmi me za slugu, prisvitlo sunačce,
da želju i tugu ne pati srdačce.
5 Neka te ja pravljju za moju gospoju,
neka te proslavlju u pjesneh ke poju;
neka se pogizdam tvojomzi ljeposti,
jak mjesec meu zvizdam sunčanom svjetlosti;
neka mi s' sva dika jak venčac na glavi,
10 u drugom zač lika nî mojoj ljubavi.

[Br. 567]

[Kad pusti tko hrta za vele jur zviri]

Kad pusti tko hrta za vele jur zviri,
na sve se hrt svrta, a ne zna ku tiri;
također ovdi sja sunačcem svaka vil,
5 ter ne vim, Bože, ja kojoj bih pjesan spil.
Nika je stavila svoj obraz u slavu,
kojim je ranila svu mlados gizdavu;
nika se ozire jakino sunačce,
ter mnogim podire ljuveno srdačce.
10 A niku drugu vim ka zmijam pozna drum,
ter vaze pamet svim toliki nje razum.
Ovu ću daleče toliko sliditi,
dokli mi doteče na svitu živiti;
ovu ću još tirat sa svu moć i kripas,
dokoli nazirat uzmoгу nje lipos.

Ova je pjesma po svoj prilici Menčetićeва (Milan Rešetar).

[Br. 568]

[Kada se spomenem od tebe sluga tvoj]

5 Kada se spomenem od tebe sluga tvoj,
 oni čas polijem suzami obraz moj;
u tuzi oni čas ustuži srdačce,
 [ter] problijedi obraz, želeći tve ličce;
u miru želeći da živeš ti sa mnom;
 u družbu želeći da si vazda sa mnom.

[Br. 569]

[Ćutio bi svak žalos ko bi vidio mene]

Ćutio bi svak žalos ko bi vidio mene,
vidjevši ovu mlados neredno gdi vene.

[Br. 570]

[Diklicu poziram meu nami u koli]

Diklicu poziram meu nami u koli
ka nosi u svem sram gizdav ter oholi;
u nje su kosice kakono od zlata,
svila je krunice, sve cvitje da cvata;
5 ispod njih puštala dva tanka pramena,
hitro ih zavila, zlatom su predena.
Okom jo' leti stril, rado t' ga jes prijat,
ima t' ga oni dil tko ga umi rastajat.
10 Meni sve odsijeva i gorku sunačcu,
pjesancu svû spijsva u svakom tanačcu.
Izvila je bijeli vrat, na kom je zlamen'je
prisušan gojtan zlat i drago kamen'je.
Uresa je gizdava meju sve diklice,
15 s njom bo je sva slava za drago nje lice.
Pravo je slaviti izvrsne ljeposti
i hvalu staviti i spunit milosti.
Ova je sva slava, za ovu gospoju
dostojna i prava u pjesnih ke poju.

[Br. 571]

[Djevojka hodi po zeleni travi]

Djevojka hodi po zeleni travi,
krunicu nosi od rozic na glavi.
Očima meni srdačce zamami,
da srdce gori ljuvenima plami.
5 Jošte [me] rani dvima tanci prami,
da želim smrti hrlo ka me hrani. -
"Tako ti Bože tvoju majku shrani,
može li biti dijelak meni pravi
od vijenca tvoga koji nosiš na glavi?" -
10 "Tako me Bože oda zla ubrani,
i još mi Bože ćaćka i braca shrani,
tebi se hrani vas tvoj dijelak pravi
od vijenca moga koji nosim na glavi,
koji sam brala po velici slavi."

[Br. 572]

[Djevojka je podranila, ružicu je brala]

Djevojka je podranila, ružicu je brala;
s bosilkom ju razbiral, trudna je zaspala.
Nad njom poju dva slavica, djevojku su zvala:
"Ustan' gori, djevojčica, sanko ne zaspala.
5 Maglica se brijegom krade, sad je na te pala,
cvitje hoće opaliti koje si nabrala;
još te hoće privariti, ako nis' dobrala
za vjenačce drobnu ružu i cvitja ostala."
Djevojka se razbudila, slavicom se ozvala:
10 "A vi, slavlj! lužanini, velika vam hvala,
koi me ste razbudili, jurve bih zaspala,
razbiraje drobnu ružu i cvitja ostala.
Sinoć me je moja majka mladu hrabru dala,
prid kojom sam vas večerak svezav ruke stala.
15 Žimi majka, žimi bratac, prije ga nijesam znala,
niti mu sam rosnu travu prid konja metala,
razma sinoć. Mila majko, tebi budi hvala
kâ si meni djevojčici mlada hrabra dala!"

[Br. 573]

[Djevojka je ružu brala po ravnoj livadi]

Djevojka je ružu brala po ravnoj livadi,
oblaka je klikovala: "Hod' mi ružu hladi,
da jo' listak od sunačca gorko ne uvene,
da si svijemo dva vjenačca ružice rumene,
5 jedan tebi, drugi meni gizdavoju djevojci,
neka nam je ličcu sjeni do hrabrovih dvorci;
jer ti hrabar čeka mene uz konjica steći,
da mu konjic ne prisvene vodice želeći."
Oblak se je umolio gizdavoju djevojci,
10 ter je vihra uzmolio neka svije vijenci.
Suncu se je ražalilo na sinja oblaka,
ter je vihra uzmolilo: "Tako t' moga zraka,
moreš li mi odoljeti, sinj oblak s livade,
jer ću ružu popaliti, da joj listak spade."
15 Nu djevojka biješe svila obadva vjenačca,
na sramotu toga vihra i gorka sunačca.
Utoj hrabar s konjem dođe po svoju ljubovcu
vele ljubi: "Tuj ti pođe, tuj brati ljubicu?"
Ljubi hrabru odgovori, djevojčica mlada:
20 "Čemu, hrabro, konja mori? ja bih došla sama.
[S] sunačcem sam bojak bila u drobnu ružicu,
i tebi sam vjenčac svila na rusu glavicu."

[Br. 574]

[Da bi mi srdačce ledom se smrznulo]

Da bi mi srdačce ledom se smrznulo,
da bi mi sunačce veće ne svanulo,
ako te ne ljubim koliko sam sebe;
jer da te izgubim, umro bih bez tebe.
S tobom je mâ ljubav rasla od mladosti,
s tobom će mâ ljubav živjet do starosti.

5

[Br. 575]

[Doleti jedan glas zlatima krilami]

5 Doleti jedan glas zlatima krilami,
odsvuda čudan vas tvojijema gizdami,
odsvuda ljepotom ki slove i zvoni,
još tvojom dobrotom jak anđel romoni.
Tvoj obraz gizdavi, sunčane tve oči,
dostojno sve slavi, još daleč svjedoči
ar si ti vjenačac i kruna od zvizda
kakono i sunačac kojijem se svijet gizda.

[Br. 576]

[Gizdavo sunačce, gospođe od vila]

5 Gizdavo sunačce, gospođe od vila,
 mê željno srdačce kamo si ti dila?
Er ga nije pri meni, odkoli pozrih ja
 tvoj obraz rumeni sunačcem koji sja.
Er da ja ne budu tve ličce vidio,
 ne bih tač u trudu sve dni mê hodio;
ne bi mi zla volja skončala srdačce,
 jak travi od polja kad stuži sunačce.

[Br. 577]

[Ljub' me, dušice mlađahta]

Ljub' me, dušice mlađahta,
jer sam jedihni u majke;
ptičice moja hlađahta,
želim tve liposti rajske.
5 Očima s' moj um smutila,
ter uzdah mori mû mladost,
srce s' sa mnom razlučila,
ki[m] mi s' uzela svu rados.
10 Jak jelin vode trudašan
bježe u strahu prid hrti,
usni sam tvojih željahan,
duša mi smagne do smrti.
15 Grijech ti je smrtni morit me,
moguć mi dati tvu milos,
od mrtva živa stvorit me,
odniti s mene usilos.
20 Budi ti pridan život moj,
promisli za me, ružice,
er sam odlučen uvik tvoj
do razdiljenja dušice.

[Br. 578]

[Grlica, ka ljubi virno svoga druga]

Grlica, ka ljubi virno svoga druga,
kada ga izgubi, tužbi bude sluga,
gdi željno cvileći bude ga iskati,
po lugu leteći da joj se s njim stati.
5 To li ga ne nađe, od luga zelena
k pusti gori zađe velmi ucviljena;
ter će prije izginut na mramor studeni
neg bude počihnut na dubak zeleni.
10 Nu trudna počiva na dubak usahal,
ter željno gdi spiva, tuj bi svak uzdahal.
Od bistre vodice neće se napiti,
svršeno tužice da bude ćutiti.
Nigdar se ne združi s nidnim veće drugom,
ner do smrti tuži velmi želno tugom.
15 Ovo je zlamen'je svakomu ki ljubi
ter posli ljubljjen'je nesrjećom izgubi.

Pronalaskom Dublinskog rukopisa, pouzdano je utvrđeno da je autor ove pjesme Džore Držić.

[Br. 579]

[Grem tužan povazdan cvileći odveće]

Grem tužan povazdan cvileći odveće,
i velmi jidovan cić hude nesrjeće:
vaj, svak me se odmeće!
5 Još kej mnih vapiti da me njoj ubrane,
sad možem viditi da mi su s njih strane
neizvidne mê rane.
Oh, gdi mnih najbolje poslinje ufan'je,
tuj tuge, nevolje i moje skončan'je
svrnu se u neznan'je.
10 Razum tere, [toj] vim, ako t' mi još pravi:
"Srcem te ja ljubim, sve sumnje ostavi,
ti s' u mojoj ljubavi."
Evo svak s umom dan rec' mi cić milosti
ča prudi bili dan, čemu su svitlosti,
15 steći ja u tamnosti.
Tač ljubav čemu je koja se ne vidi?
Tim tko te toj čuje, jur ga se postidi;
velmi ga se postidi,
ako je istina rič ka se pravila
20 da morska pučina prî bi se prozrila
negli srdce bez dila.
Nu počan misliti pod nebom, moj Bože,
temeljit dar biti da nigdar ne može,
tuge t' mi se odlože;
25 najliše videći gdi svaki pribiva
s ufan'jem u srići ka nî zlu protiva,
slipa je puna gniva.
Jer ona pravedne mnokrat na smrt vodi,
a u svem krivedne nepravo slobodi
30 i na zdravje povodi.
A je li pristipa, Višnjji ju prokuni
gdi dobrih rasipa, da zalijeh napuni
i oblastju svom kruni.
I mnokrat razumne uboštvom ponizi,
35 a naprid bezumne bogactvom uzvisi
i moćno ih usliši.
Još ki je dostojan stâti u svitlosti,
taj s nje nî pokojan, obujmljen tamnosti
i velikom žalosti.
40 Nu sve dni ne slavi kojih je slavila,
ni onijeh ostavi na ke je mrzila
i u svem protiv bila;

ar ona budući od svita nastala,
nje je dar bigući i sva čas i hvala
45 vrimenja je ter mala.
Nî slična inomu neg morskoj pučini,
odkle vitri ne dmu, mir s krajem usčini,
stéći val u tišini.
Božje je toj dan'je da svaka na sviti
50 jedino ufan'je u nj budu staviti
i njegov dar želiti.
Ne zov' se tim ohol nitkor u nje ime,
ar s nebom gre okol i srića i vrime
jakno vihar srid zime.
55 Kom bili dan sine, znaj da ga slidi noć,
i sunčan zrak mine i bude tamnos doć,
s ke trudnim biva pomoć.
Još kad se daž spusti i vrle godine,
oblaci se gusti kadgodir rasčine,
60 ter svedriv nebo sine.
Jur tako po vel'je tuge i žalosti
priđe si vesel'je gizdavo zadosti
objumivši svitlosti,
Tim nemoj tko mniti da sam vas poražen;
65 još ufam ja biti dobročes i blažen
i ovi trud utažen.

Stih 1-21 akrostih Džoreta.

[Br. 580]

[Gizdavo prolitje sobom se dičaše]

Gizdavo prolitje sobom se dičaše
razliko gdi cvitje po poljijeh cvataše.
Tur vidih bludnu zvir, pritihu košutu,
s ke nigdar ne imah mir razmi rat priljutu.
5 Ona ti je sva bilja negli snig pribili,
vas ures od džilja njojzi Bog nadili.
Rekoh tuj sam sebi: slidi nju i tiraj,
tač na svit prî ne bi ku stvori svitli raj.
10 Er me u svem stravi izvrsna nje lipos,
ku slidih u slavi sa svu moć i kripos;
slidih ju za ljubav, ne jak ptice sokol,
ni kako zviru lav kad svija uokol.
Slidih ju cić mira, a ne da joj dam smrt,
15 jakino kad tira jelinka brzi hrt.
Ke nošah tuj strile ne bihu s čemerom,
bihu se nu svile u zlatu s biserom,
za koje nije ina dostojna od zviru,
razmi taj jedina mâ mlados ku tiri.
20 Zimnju noć ne hajah, mraza ni studeni,
na snigu ostajah, slediv se o meni;
a litni dan gorah pod gorcijem sunačcem,
ter se velmi morah želeći srdačcem.
A vas taj trud primah srdačcem s veselim,
25 ufan'je jer imah toj prijat što želim.
I niki dan zađoh g zelenoj dubravi;
srićom ju tuj nađoh gdi se u put spravi.
Sam sebi ja rekoh: sad budi siv sokol!
ter brzo obtekoh stramputi uokol.
Letih velmi hrlo da puta dil skratim,
30 hoteći za grlo tuj da ju uhvatim.
Vidih jo' vrh vrata s velicim zlamen'jem
gojtan čista zlata s pridrazijem kamen'jem;
na njem pismo sjaše od drobna bisera:
"Stoj dalek, - pravljaše, - ja sam zvir česara."
35 Vidiv toj vas strahom nazada uspregnuh,
ter s tužnijem uzdahom toj htin'je ustegnuh;
a veće ne vidih tuj tihu košutu,
tač s trudom ku slidih po razlikom putu.
Oh, čudo jer bih živ, ne možem izreći
40 koliko boližljiv tuj ostah cvileći;
ar tuj se očito sve sasvim razlučih,
i peto jur lito što trudih i mučih.

Stih 1-8 akrostih Džore.

[Br. 581]

[Gdi može bit tilo bez duše živeći?]

Gdi može bit tilo bez duše živeći?
U sebi tim, vilo, velmi se čudeći,
često se ozirah na zračan prozor tvoj,
a suze utirah niz tužan obraz svoj.
5 Iđah tuj s uzdahom, boliznju sahnuci,
i studen vas strahom, sam sebe kunuci.
Smisliv se tadi čas, srid plača trudno živ,
jur pustih ovi glas, oči g zemlji sniziv:
10 "Oj kleta mâ mlados, toj li te pridobi
života jur sladost i smrt ka te kobi,
ter vilu ohodiš bez ke nî moć živit,
u srcu da plodiš huđu smrt na saj svit?
Reć život znaš kino ne dava t' odahnut;
15 a što je smrt ino ner brzo izdahnut?
Nu mislî svitovne s nevirom podhibe,
u njih svih nam skrovne kakve su pogibe!
Er trudnih jest dosti kroz ljubav ku slide
u tužnoj bolosti ki vehnu i blide,
20 dan i noć misleći, s uzdahom dreseli,
kako bi moć steći njih srce što želi."
Toj rekši pritužan svasma vas poginuh
i kako cvit ružan prid mrazom ostinuh,
ter se vas smramorih, cić sumnje poražen
kroz ku plač, ki stvorih jur, nî još utažen.
25 I dobro čuh taj čas, mnogo jakši ner lav,
gdi vapije sladak glas: "Sve trpi za ljubav;
nje zakon da tiraš, na toj si odlučan, -
vas tvoj vik, [toj] da znaš, neć bit njoj izručen."

Akrostih Džoreti.

[Br. 582]

[Glas puštam, smiljeno velmi vas moleći]

Glas puštam, smiljeno velmi vas moleći,
ne bud' mi zazrjeno što vam ću sad reći.
Mni mi se sî tanac bez vile rumene
jakino taj vinac ki svasma uvene,
5 i jako prstenak komu se istruni
pridragi kamenak ajli biser puni.
Ar kolo nî slavno bez vile gizdave
jak polje toj ravno vrh koga nî trave,
i kako još gora bez cvitka rumena
10 na koj nî javora ni dubka zelena.
Nu kolo uresa gizdava divica
jak vel'ja nebesa prisvitla danica;
jer sine u tanci jakno dan općeni
kad svedre oblaci kroz vitar studeni,
15 jakino kad zora razvrže rumen zrak
s istoka vrh gora, skončav se noćni mrak.
Najliše jasan glas kad zavije u pjesni,
sve srce rajska slas napuni ljubezni;
ki čuvši svi teku, želeći da vide,
20 i vidiv da reku: "Ovaj s neba pride!"
Tako mi istinom kroz ljubav ne blidit
još meu družinom umom se ne stidit,
ki bude viditi tancaje gospoju,
mnim, on će praviti, istinu sad poju!

Pronalaskom Dublinskog rukopisa, pouzdano je utvrđeno da je autor ove pjesme Džore Držić.

[Br. 583]

[Gizdavi moj cvite, moj vinče biserni]

Džorine

Gizdavi moj cvite, moj vinče biserni,
koli je krozi te život moj čemerni!
Jer srce u mani razmišlja i ćuti
u tuđoj toj strani da t' su trudni puti.
5 Ovdi s' mlados svoju razbludno uživao,
vinu s' u pokoju dan i noć pribival;
raskošje još vel'je i milo živin'je
i svako vesel'je bi na tve hotin'je.
10 Jak vila ki bosil dragomu namini,
gojiv tî se s' nosil, moj džilju jedini;
a sad mi jur prave da s mukom pribivaš,
na zemlji bez trave još mnokrat počivaš,
i mnokrat u gori putuješ bez druga,
15 gdi narav ne stvori ni dubka ni luga.
Zimnju noć ne haješ ni pomnijiš o sebi,
na snigu ostaješ, ki mrzne o tebi.
Nije se moć ne čudit običaj gdi primi
da vazdan mož trudit na vitru i zimi;
20 a ne mož viditi tuj da ti je tko viran,
da s njega mož biti pokojan i miran.
Tuj svi t' su tuđini, u kih nî ufan'je;
ki pomoć ku čini, taj gleda t' iman'je.
Službe njih očite skrovne su podhibe
u kih su povite tuđinu pogibe.
25 Svakčas toj misleći, moj vinče biseran,
ne možem izreći život moj čemeran.
Prostinuv sva strahom, na oči plač pride,
ter suzim s uzdahom, lica mi sva blide;
ne hajem nimalo glavu kosom sviti,
30 ni pomnjim ostalo lipo uresiti.
S mene su jur spale sve dike gizdave,
ni od kogar hvale ne gledam ni slave;
jer komu da se ja uresiv prikažem,
pokle sam daleč tja razlučna s najdražijem?
35 Ti s' ures i slava, ti mi s' čas velika,
ti s' lipos gizdava i moja sva dika;
i ti si jedino sve moje blaženstvo,
van koga ja ino ne želim kraljestvo.
Togaj cić mû mlados vesel'je sve ođe,

40 razgovor ni rados na moj um ne dođe;
i sve što ja pozrem ili budem čuti,
 tugljivo da umrem, stuživ me svu smuti.
Ti s' moj glas počteni ter hip i vid i um,
 ti s' misal u meni, izgovor i razum;
45 ti s' moje želin'je, ti s' moje srdačce,
 ti s' moje živin'je i svitlo sunačce.
I zasveda tamo od mene dalek bi,
 često te ovamo ja viđam pri sebi;
ar priz noć i priz dan oči te mê vide,
50 kad godir na nje san za kratak čas pride.
Vas taj san tvu mlados mê srce uživa,
 van ke mnim da rados u raj u ne biva.
Oh, nu je kratka noć i rados od sank a,
 ku prijat nije moć ner do bila danka;
55 ar zora kad sine s istočnom svitlostju,
 vas mi taj san mine s velikom žalostju.
Tuj kunem svakoga ki zlato za naći,
 ostaviv dragoga, dalek bude zaći.
Oh, daj li bî na to pridrago kamen'je
60 i srebro i zlato i vridno iman'je
da može razlučit dragoga sa milim
 ter da mož ti mučit a ja tač da cvilim?
ar naše primilo s ljubavju jedinstvo
 sve ne bi platilo svitovno kraljestvo.
65 Hrlo se jur spravi, ne krsmaj nimalo,
 moj cvite gizdavi i moja sva hvalo.
Krostoje se sâm spravi i s trgov ostalo,
 cić moje ljubavi ne krsmaj nimalo.
Od mene jur tvoje ne čin' se želiti,
70 čin' da oči moje budu te viditi;
ar s togaj ja puta tač želim tve lice
 jak trudna košuta ka želi vodice.

Stih 1-10 akrostih Džori.

[Br. 584]

[Ljuveno dotekoh vili ka me strilja]

Ljuveno dotekoh vili ka me strilja,
tere joj tuj reko: "Ojmeh, Boga dilja
ozri se na mene, molim te, sunačce,
da gorko ne vene mê željno srdačce;
5 jer tužno ublidim jak mrzlo cvitjice,
kad, vilo, ne vidim anđelsko tve lice
i hitri tvoj pogled, prid kojim kad minem,
studeniji nego led vaskolik ostinem.
Oči još prosuze, kako sam naučan,
10 odkad me Bog uze pod zakon primučan
ki ljubav satvori svakomu jur služi
ki ju virno dvori u zlatoj nje uzi."
Rečen'je od mene ovoj kad ču, taj čas
tuj svrnu lice nje, pustivši ovi glas:
15 "Često se ozirem gdi bih te vidila,
u tugah kako mrem da bih ti pravila.
Evo t' sam smamljena; znaj da ću usahnut,
ar muka ljuvena ne da mi odahnut.
Dan i noć misleći sva sam problidila,
20 u srcu želeći da bih te vidila.
Ti s' rani môj bosil i svitlo sunačce,
koju je sve nosil' mê želno srdačce;
zač pokle, moj cvite, tebe sam vidila,
vehnući krozi te ja te sam ljubila.
25 I mislim ljubiti vas moj vik do duše,
ne budi m' cviliti, jak zaman ki služe.
Viđ gdi sam skončana prî nego hoće svit,
jakino kad slana oznobi ružan cvit."

Akrostih Džoreti.

[Br. 585]

[Gorko mi dresel'je prijede iz srdačca]

Gorko mi dresel'je prijede i[z] srdačca,
ar zgubih vesel'je od moga sunačca.
Jak svitu tamnosti jur sunce kad zađe,
ostah bez svjetlosti mem srcu najslade.
5 Tim s ranom ja tužim jak jelin u gori,
a dvorno smrt služim, jeda me umori.
Oh, slavni moj Bože, slišaj sej žalosti!
skrovno jur tko može zatajat bolosti
u srcu ke ćuti, a lika ne ima
10 toj rani priljuti ka život vazima?
Razlučen jer tko nî o[d] drage ljubezni,
ta suze ne roni u tugah s boljezni.
Ja sve od mladosti što godir izmučih,
u ljutoj žalosti sa svim se razlučih,
15 er zgubih vesel'je i slavnu mû diku,
a dobih dresel'je i žalos veliku.
Višnji ga razdili od svake radosti,
do smrti da cvili od svoje mladosti
tko uzrok svemu bi ovako da tužu,
20 ter me tač pogubi kroz ljubav ku služu.
Nu mnim prazna bîše svih kripas i sila,
da tako ne htiše jadovna mâ strila,
ako je istina što davnji rekoše
da milos ljuvena što hoće sve može.

Akrostih Džoreta.

[Br. 586]

**[Gdi t' kletve jur biše? gdi je vjera
tvoja?]**

Gdi t' kletve jur biše? gdi je vjera tvoja?
vid' mi se kuniše da ć vinu bit moja,
a sad sam ostavljen od tvoje milosti,
ter moćno udavljen čemernom žalosti.
5 Jeda ti ne služah virno bez podhibe,
zasveda t' ja tužah cić svoje pogibe,
gdi viđah da gledaš da ću dušu oći,
ako mi jur ne daš kegodi pomoći.
10 Ovo t' se skončaje oznobljen život moj,
ki t' se još pridaje svršeno da je tvoj;
ar si mi srdačce od sniga stvorila,
očicam, sunačce, koje mi s' stopila.
Ranom još uzdišem tijekom veće bludeći,
15 ter jak cvit usišem na sunce goreći;
zač ne znam uzroka za ki me s' zabila,
a smrt mi s' prije roka prid oči pustila.
Er prî mnih življen'je da ćemo skončati
ner naše ljubljen'je igdare pristati.

Akrostih Džore.

[Br. 587]

[Gorčije žalosti jesu li gdi komu]

Gorčije žalosti jesu li gdi komu
ner mojoj mladosti i srcu, jaoh, momu?
Izgubih muku svu, zaman se sve rabi;
posijah ja njivu a inim žetva bi.
5 Ovako za inih мноzi lov loviše;
ki lov ja učinih ini ga dobiše.
Raniv ja košutu ku slidih po gori,
inim je u skutu, a mene izmori.
10 Eto inijem takoj jezero izvire,
a trudan život moj od želje umire.
Tač srića oholo svoj tanac sastavi,
jere gre okolo pojući u slavi;
a ja t' sam tamnostju nepravo nadiljen
i velmi žalostju kroz ljubav uhiljen.

Akrostih Džoreta.

[Br. 588]

[Ljubav mi dodija ka se bez razbora]

Ljubav mi dodija ka se bez razbora
o meni razbija jak vali kraj mora,
jadovne sve sile puštaje bez mire
i zlate nje strile u kojih nî vire;
5 od kojih uzdišu, boližljiv suzeći,
svudi me zač stižu a nî im moć uteći.
Raju, nam i svemu oj kralju jedini,
nepravdu tuj čemu ljubav mi učini?
10 Er da sam nevirnik glavom i svim dužan,
taj bi me sam krvnik žaleći bil tužan,
mal hip da posluša gdi cvilim tužbeno, -
ne takoj ni duša u mucu pakleno';
ajli da moj vidi obraz jak u mrca
gdi sahne i blidi s uzdahom od srca.
15 A ljubav neharnu jak tvrdo kamen'je
ne bi moć da svrnu na nidno smiljen'je,
koj sâm se dah mirno, sam od dobra htin'ja,
služit jo' privirno vas moj vik živin'ja.
Krostoј mi dodija i tač bez razbora
20 o mni se razbija jak vali kraj mora.

Akrostih Džore.

[Br. 589]

[I vele tva silos za svaku stvar slove]

I vele tva silos za svaku stvar slove,
a veće za milos kojom te svak zove.
Zatoj zled u prirok tko t' more potajat?
ter tko je toj uzrok daj mu se pokajat.

[Br. 590]

[Jelinka od luga pas kad ga zateče]

Jelinka od luga pas kad ga zateče,
umiljen jak sluga človiku doteče;
polja i lug ostavi, tuj k lovcu bude prit,
koliko da pravi: "Ne daj me psu ranit!"
5 mneći se nebavac oda psa ubranjen,
nu tuđer od lovac ljuto bi izranjen.
Nemila tač ljubav meni put priteče:
"Da s' tvrđi nego lav, sužan si moj - reče -,
er hoću da slijediš ovuj vil kod mene
10 i ličcem da blijediš od želje ljuvene."
Čuvši taj čudan glas, vas ličcem problidih,
a strnu svaki vlas, tuj vilu kad vidih,
ka s lukom sjedaše prosuvši strelice,
ter vinčac vijaše na ruse kosice.
15 Počeh se ter kobit, sam sebi govore:
ne more t' neg zlo bit, tužni ja nebore!
Ma nu se uputih od straha zlo mreći,
tuj vilu zaupih iz glasa moleći:
"Moj cvite zlatom svit ter vinče biserni,
20 nemoj me dat stravit ljubavi čemerni."
Još ne bijeh iz usti dobro rič ispustil,
čemernu jur pusti taj vila na me stril.
Skonča ranom srce ka ne ima lika,
ni prijat još smrce ne more ni vîka.
25 Zatoj se ja bolim, zatoj se snebivam,
umrijeti ter volim, da s mirom počivam.

[Br. 591]

[Izrasla je vita jela na brijeg Dunaja]

Izrasla je vita jela na brijeg Dunaja,
pod njom moma ružu žela, rodom gizdava.
U nje mi su ličca bila, rajem gojena;
oči ima kako i strila kim jad zadava.
5 Jošte ima ruse kose, ke je savila,
zelen vinčac vrh njih nose, kako taj vila. -
"Tako ti Boga, diklice, mlada i gizdava,
daj mi dilak od ružice, da mi ti je slava;
konjcu momu rosne trave o[d] tej livade,
10 tvoga vijenca s tvoje glave, vilo, gizdave." -
"Tako mene Višnji [hrani], moj gospodine,
i oda zla me obrani, moj mladi hrabre,
tvoj vjenačac i ružica koju sam žela
s jutra zorom prije sunačca ja vita jela..."

Pjesma nema svršetka.

[Br. 592]

[V. br. 438, 27 -30, koje pjesme inače u Kanconjeru Nikše Ranjine iz 1507. nema.]

[Br. 593]

[Jesi li smamljeno, mē želno srdačce]

Jesi li smamljeno, mē želno srdačce,
i kosom stravljeno svitljom ner sunačce?
Zač gredeš za ljubav ka tebe umara
jak lepče ke narav na svijeću prigara?
Mnim da su žalosti na svijetu lipsale
u mojoj mladosti ke su sad nastale.

5

[Br. 594]

**[Jur po mom htin'ju znaj, vilo, nisam
zdrav]**

Jur po mom htin'ju znaj, vilo, nisam zdrav,
jakin' ona zvir ku rani tvrdi lav.
Toj da t' ja tajim, biserna krunice,
blido i tamno ne taji mê lice,
5 i tužne oči žestoko suzeći,
priželjan uzdah iz srca roneći;
ar samo uzdah lik je rani ljuti
od gorke strile ku t' mi srce ćuti.
Krostoј se velmi sâm u sebi stidim,
10 ter pusta mista po sve strane slidim;
a sam se čuvam, tužeći sve g Bogu,
jur svake družbe najveće što mogu,
za skriti uzrok od moje bolesti
ka me je spela cić trudne ljubezni,
15 na svitlo sunce i bil dan mrzeći,
jak noćne ptice tamnu noć želeći,
ku svaka želi ljuvena jur mlados,
jer je otajna pod njom slatka rados.
Nu kad tamna noć prinese san trudnim,
20 ter ih obujmi pokoj mirom bludnim,
sve mûkom bude razmi slavic ter ja,
jere cvilimo svu noć bez pokoja.
Ar kad s istoka od zore rumen zrak
počne svitlostju snebivat noćni mrak,
25 tad tihi slavic najtvrđe uscvili,
ter po sve strane tužan glas razdili
cić drobnih ptica ke mu polak puta
s gnizda mlađatih vazme zmija ljuta.
Tuj mu vas taj lug i dubje i gore
30 protiv odasvud tužbu k tužbi tvore,
a po mom licu suze suzu stižu,
ter oči često k nebesom uzdvižu,
samim uzdahom Bogu se tužeći.
Zač me se, vilo, tač hotje odreći
35 ter me se toli skoro iznevjeri?
Oh, ka tamna čes na te me namjeri!
Proklinem brime i prvi stupaj moj
koji me nanese na rajski pozor tvoj;
proklinem on hip najpri kad te vidih
40 ter se začudiv s pogledom te slidih;

proklinem on stril ki s tvoga pogleda
srce mi rani a nidan lik ne da;
proklinem želju s kojom te obljubih,
er, zaman trudiv, svu muku izgubih.
45 Zač se prî togaj ne stvorih kamenom
ajli pod gorom vodicom studenom?
Ne bih tač grozno cvilil brez pristanka,
jak noćju slavic brez pokojna sanko;
ne bih se skončal u želnom srdačcu
50 kako bili snig na gorkom sunačcu,
ni bih toliko ja želil umriti,
zač veće, vilo, ne bih rad živiti.
Ar nî veći trud ner zaman želiti
i, gdi nis' ljubljjen, da budeš ljubiti.
55 Nu se veselim i u toj sam miran,
jer ti u službi odveće bih viran.
Sama dobro znaš da po mom umin'ju
još nigdar ne bih protiv tvomu htin'ju,
ner ako zgriješih, ar te virno ljubim;
60 krostoj nî pravo sej službe da gubim.
Ne čin' da t' reku: "Neharnu tko služi,
taj vinu [s'] s tugom i s tužbom sadruži."
Sad ne vim ino ner iskat pomoći,
kako bih mogal ovuj želju oći;
65 ter kako jelin s nalipom ustriljen
tučem se svudi odveće uhiljen.
Obišad vas lug i gorske visine
i bistre vode i polske ravnine,
toj rani lika nigdir ne nahodim,
70 zasveda svudi sva bil'ja obhodim.
Nu t' mi svak pravi: "Prî ćeš smrt prijati
neg ćeš tuj ranu igdar izvidati,
dokle ti lika onaj ne da strila
toli prignivno ka te je ranila."
75 Krostoj znaj, vilo, pritiha košuto,
da me s' ti sama ranila tač ljuto.
Čime s' ranila, timej mi lika daj,
ter mi sej rane jur skoro izvidaj;
ar svako, vilo, velmi kratko cknin'je
80 krati napospih sve moje živin'je.
U ovi način trudeći dan i noć,
sam se po sebi ne možem ja pomoć,
ako tvoj pozor, pozor tvoj prilipi
sad mlados moju malim ne pokripi;
85 ar kako dubak osječen odasvud,
život moj sahne, - toj, vilo, hti tvoj sud.
Oh, pritužan ja, tko da mi da svita?
jur mi je, vilo, s tebe rat očita!

90 Jak sokol pticu gorko me s' ranila,
ranivši krila odasvud slomila.
Put je kamenit, zarastal vas dračom,
kroz ki ne mogu proć ni s groznim plačom;
a stramputje je maglom potamnilo
i svitlo sunce sve je pomrknuo.

95 Luži su gusti, a gore visoke,
bojim se rane od zviru žestoke.
Sad, moja vilo, hotij mi izreći
ki put ću prijat mojoj hudoj srjeći;
ar mi u paklu, u mukah ognjenih

100 nî žestočiji trud od želja ljuvenih.
Nu na sem svitu [nî] nidan trud mučan
tomuj ki ljubav slidit je naučan;
er da su s ognjem sve gorske visine
i brze rike i morske pučine,

105 dragi k milomu jur prit može svudi,
istom hotin'je od obiju budi;
i draga s milim razdilit ne može
ništar na saj svit ner zla smrt, moj Bože.
Zatoj znaj, vilo, da sam prihudo zdrav

110 jakin' ona zvir ku rani tvrdi lav.

Pronalaskom Dublinskog rukopisa, pouzdano je utvrđeno da je autor ove pjesme Džore Držić, s tim da u tom rukopisu stihovi 1-66 i 67-110 čine dvije odvojene pjesme.

[Br. 595]

[Leute moj mili, hoću te moliti]

Leute moj mili, hoću te moliti
mojojzi gospoji malo pozvoniti,
jeda ti od mene bolje srjeće budeš
čemerno tere nje sračce dobudeš.

[Br. 596]
[Lovac loveći, diklice]

Lovac loveći, diklice,
s kragujcem drobne ptičice,
biješe t' mi gorko sunačce,
ter iskah hladne vodice.
5 Ištući hladne vodice,
nađoh si mlade diklice
gdi beru cvitak ružice
ter sebi viju krunice;
imahu luke rožance
10 i s perjem zlate strelice. -
"Smirno se molim, diklice,
pridrage moje sestrice,
jeda gdi znate vodice,
napojte vaše služice."

[Br. 597]

[Moja košutice, krij se po sve strane]

Moja košutice, krij se po sve strane
liskom od ružice, da mi te ne rane,
er nam su stražice potajne zasjele,
da mene, krunice, s tobome razdijele.

[Br. 598]

[Mlađahat još ne imah ni šesnaes ljeta]

Mlađahat još ne imah ni šesnaes ljeta

[ni] mukâ ne primah, željah trudan svjeta.

[Br. 599]

[Molim te, sunačce, smiluj se na mene]

Molim te, sunačce, smiluj se na mene,
ter moje srdačce čin' da tač ne vene;
er ti ja ne stvorih, gospođe, žalosti,
nu svršeno dvorih tvojajzi mladosti,
5 još svako tve htjen'je satvorih ljuveno,
da moje željen'je utješim skroveno.
Još mišlju poslužit tebi ja, diklice,
tako mi ne tužit od željne tužice,
tako mi ne dvorit goremu od mene
10 i tužno ne vamrit od želje ljuvene.
Zatoj te ja molim, gizdavi moj cvite,
čin' da se ne bolim toli ja krozi te;
još neka nevolju utješim primilo,
jer za te ja želju dušu dat i tilo.
15 Molim te, sunačce, gizdava mâ vilo,
za rajsko tve ličce i grlo pribilo,
stvari mi dar oni koji sam imal ja
kadno mi pokloni tve ličce koje sja,
kadno me gizdavi obljudi pogled tvoj.
20 Molim te, objavi i sada meni toj;
er drugo ne želim mojojzi mladosti
neg da se veselim kon tvoje radosti.
Nu pamet postavi, zašto ja rekoh toj
nego cječ ljubavi ku ima ures tvoj.
25 Zatoj te još molim, gizdavi cvijete moj,
čin' da se ne bolim u tuzi ljuvenoj;
ere svijes i pamet ne hajem izgubit,
ako mi daš opet tve ličce poljubit.

[Br. 600]

**[Nemoj da se bolim, nemoj da se
tužim]**

Nemoj da se bolim, nemoj da se tužim,
nemoj da t' smrt želim, da se s njom sadružim;
nemoj da mi je plač umjesto radosti,
nemoj da tužim tač, tako ti mladosti.

5

I Bogu i ljudem kunu se nasvakčas
da nigdar ne budem ostavit tvoj obraz;
neću te ostavit, Bog da mi svidoči,
neg te ću ja ljubiti kakono me oči.

[Br. 601]

**[Našla 'e hrabra djevojčica u travici
speći]**

Našla 'e hrabra djevojčica u travici speći,
prjeđe ga je poljubila negli probudila.
Na junaku su zlate ostroge,
a na djevojci tanka košulja;
5 i zadješe se zlate ostroge
za djevojčinu tanku košulju.
Lijepa je svila, još ljepša vila,
lijep mi je cvijet, još ljepši svijet;
a junak se strijelja iz rožanca luka,
10 djevojka ga bljula i[z] zelena luga,
strjelice mu brala, na konja ih dala.

[Br. 602]

[Nesrjeća s ljubavi kad komu pridruži]

5 Nesrjeća s ljubavi kad komu pridruži,
sam sebe udavi ter veće ne tuži;
manje stoji umriti jednu smrt prijavši
nere smrt želiti smrtno živ ostavši.
A toj znam po sebi koji sam tim nezdrav,
jur sa mnom pokle bi nesrjeća i ljubav;
najliše još ktomu neharstvo gdi [s'] združi,
ja velim svakomu: sam sebe zaduši!

Pronalaskom Dublinskog rukopisa, pouzdano je utvrđeno da je autor ove pjesme Džore Držić.

[Br. 603]

[Odišjam se, moja vilo]

5 Odišjam se, moja vilo, Bog da nam bude u drušbu;
plač i suze i moju tušbu da bi znala, moja vilo!
Odišjam se a ne vijem komu ostavljam liče bilo.
Pokle ti je služba mila koju ti sam ja činio,
a sad te sam ucivilio, ostaj zbogom, moja vilo!
odišjam se...

10 Putovaje, uzdihaje i srdačcem svaki danak,
a na oči moje sanak da t' ne pride, moja vilo;
odišjam se...

15 Sila mi je putovati; oh, gorka je moja srjeća,
od svijeh tuga ma najveća, da bi znala, moja vilo!
odišjam se...

20 Ne uzdam se u dni kratke da te viđu, srce moje,
koje ostavljam da je tvoje; ostaj zbogom, moja vilo!
odišjam se...

25 Ako drumak pomanjkaje ter te život moj ne vidi,
srce moje ne slobodi; ostaj zbogom, moja vilo!
odišjam se...

30 Neka srce ne zabludi da ne bude drugoj služiti,
a s tobom se ne razdružiti; ostaj zbogom, moja vilo!
odišjam se...

35 Ja ti dadoh vjeru moju do života da te služim,
a po smrti da te združim; ostaj zbogom, moja vilo!
odišjam se...

40 Govori se: pravi sluga i tko bude vjeran biti
uvijek neće izgubiti, tko se bude potruditi.
Odišjam se, moja vilo. Oh, kako ja, moja vilo,
odišjam se a ne vijem komu ostavljam liče bilo.

[Br. 604]

[Ovako izbrane nje stvari razbirah]

Ovako izbrane nje stvari razbirah,
a s druge li strane na lipos pozirah,
ter mi se od rozic ona vil činjaše,
gdi jo' pram od koscic uz ličce lećaše.

[Br. 605]

[Ovo sam izdalek, kruno, k tebi prišal]

Ovo sam izdalek, kruno, k tebi prišal,
i veće prave neg u tebi sam našal:
obidoh vas saj svit, tako mi mladosti,
ne nađoh hitriji cvit od tvoje radosti.

[Br. 606]

[Ojme, nesrićo zla, ojme, nemilosti]

Ojme, nesrićo zla, ojme, nemilosti,
što s' toli nemila mojojzi mladosti?
Veliku t' moć ima, o smrti nemila,
ka me s' odijelila od cvijetka mojega.

[Br. 607]

**[Oh, vilo, ka s' meni jak anđeo s
nebesa]**

Oh, vilo, ka s' meni jak anđeo s nebesa,
ako me izrani, da zač me jur sveza
crnima očima iz ličca rumena,
i veću moć ima neg strila jadovna?

[Br. 608]

**[Oh, zvijezdo, po polju morskome čim
plovem]**

"Oh, zvijezdo, po polju morskome čim plovem,
sada te ja molju i slavim i zovem:
jedina svjetlosti, ka trudan put vladaš,
u morske tamnosti ka nigdar zapadaš,
5 reci mi Boga dil ter meni pravo kaž'
što čini onaj vil ke ljepos dobro znaš." -
"Tako mi plamena ki nigdar zahodi,
tva vila tužbena sada se nahodi;
vidim ju gdi rosom uzvire nje obraz,
10 ki zlatom tre kosom cvileći svaki čas.
Ne nosi jur venčac mînuti na glavi
ni zlati prstenčac na ruci gizdavi.
Mînuta nje gizda jak cvijetje opade
i kako jur zvizda u tamnos zapade;
15 a pokli s istoka nje ljubav izjedri,
sinuće iz oka jak sunce iz vedri." -
"Zato je pravedno, sokole plovući,
da združim zajedno nje obraz slovući,
da opet povrnem taj plamen izbrani
20 za kojijem vas trnem jak cvitak pri slani."

[Br. 609]

[V. br. 64.]

[Br. 610]
[Oh, tužne sej pjesni s uzdahom
složene]

Džore Držić: Pjesni Ljuvene.

Oh, tužne sej pjesni s uzdahom složene,
u suzah s boljezni cić muke Ljuvene,
slišat ki ih budu, da mene požale,
a sebe da bljudu ljubavi ku hvale.
5 Ljubav, ka nebesa i vas sî svit vlada,
prî ner me jur sveza i žestok trud zada,
mû mlados nahođah da mi ju svi slave,
ku rajski provođah čisto bez zabave;
jer imah mir meni vrh svega ugodan
10 i život blaženi ter pokoj slobodan;
ni mnjah da ka lipos može me čim smutit,
Ljuvenu da kripos ja budem učutit.
Ohol tijem zaviđah sam svomu pokoju,
najliše kad viđah ki služe gospoju,
15 ranjeni do duše samohoć gdi slide
u željah s ke tuže i vehnu i blide.
Recijeh: nî razbora ni uma, ni vida,
ni haju zazora od ljudi ni stida;
zač nigdar razumno taj ljubav ne udi
20 jak tomuj bezumno nje gnivom ki bludi.
Eto sad od zvizda mir mi taj razluči,
protiv mi još izda život moj da muči;
ar svaku oholas dostojno bi snizit,
a ljubav i nje vlas svršeno uzvisit.

Stih 5-12 akrostih Džore.

Nad stihom 1 u Zborniku Nikše Ranjine: Džore Držić: Pjesni Ljuvene; ova se pjesma nalazi na prvom mjestu u rukopisu Džorete Držića pjesni... koji je pronađen u Dublinu 1965, odnosno, ta bi pjesma trebala biti prva među pjesmama Džore Držića. Očigledno je Nikša Ranjina, prepisujući pjesme u svom zborniku alfabetskim redom prema prvom stihu, uz ovu pjesmu prepisao i naslov koji se iznad nje nalazio, a koji se odnosio na cijelu zbirku pjesama Džore Držića, što je definitivno potvrdio pronalazak Dublinskog rukopisa.

[Br. 611]

[U broj se tim vidim obćene bolosti]

U broj se tim vidim obćene bolosti
ter velmi ja stidim sam svojom mladosti.

"Pjesmica je kasnije umetnuta, i to valjda ne kao nastavak pjesme R. 371 (br. 610), jer je na kraju ove druge ostavljen znak ∞." (Milan Rešetar)

[Br. 612]

[Oh, protiv ljubavi je li gdi ko zel'je]

Oh, protiv ljubavi je li gdi ko zel'je
jur da me postavi u prvo vesel'je?

"Mlađa ruka crtom spojila ovu pjesmu sa sljedećom, ali je ipak na kraju prve ostavila znak ∞; i Jagić je uzeo obje pjesme kao jednu" (Milan Rešetar)

Pronalaskom Dublinskog rukopisa, pouzdano je utvrđeno da je autor ove pjesme Džore Držić.

[Br. 613]

[Ovo ti on piše ki t' lipos i gizde]

Ovo ti on piše ki t' lipos i gizde
u slavi uzdviže vrh najsvitlje zvizde.

Pronalaskom Dublinskog rukopisa, pouzdano je utvrđeno da je autor ove pjesme Džore Držić.

[Br. 614]

**[Okol srca striljana kruna mi s' čista
zlata]**

Okol srca striljana kruna mi s' čista zlata,
dobrim cvitjem [s] svih strana ko miriše i cvata.
Rajskoga ti uresa jur ona gre vila
rekbi je s nebesa sadahta sletila.

"Ova je pjesma bez sumnje skrpljena iz dvije razne pjesme, kako se vidi po sadržaju i po metru." (Milan Rešetar). Pronalaskom Dublinskog rukopisa, pouzdano je utvrđeno da je autor ove pjesme Džore Držić, s tim da u tom rukopisu stihovi 1-2 i 3-4 doista čine dvije odvojene pjesme.

[Br. 615]

[Od svitle danice tko taj bi ki skonča]

Od svitle danice tko taj bi ki skonča
neumrlo jur lice, prilipše od sonča?
Gdi se zbi taj kripas, za ljubav zna li tko,
ter dosle nje lipos tamnuje ovako?
5 Jeda je u raj u anđeli uzišla,
svitovni da znaju odkud bîše prišla?
Oh, ako toj može igdar bit na saj svit,
ne čin' me, moj Bože, veće bez nje živit,
rano da mû mlados ogrdi smrt tamna
10 ka svitu svu rados uzet ne bi sramna.
Er ona jedino sve t' mi bi blaženstvo,
mimo ku ja ino ne željah kraljevstvo;
taj samo ne meni, nu bîše od svita
slavan glas počteni i dika očita.
15 Jur sa mnom tim cvili sve Božje stvoren'je,
sve nam se razdili naše urešen'je;
i sva čas i gizda saj nam svit ostavi
ka vrh svitlih zvizda cavtiše u slavi.
A raj se veseli i u njem sva mlados,
20 ar nam ste vazeli svršeno svu rados.
Oh, ku ste još svitlos, blaženi, želili,
od Boga za milos sad ju ste primili.

Stih 3-16 akrostih Džoreti; stih 17-22 neće biti akrostih Jao, jer bi po dubrovačkom govoru trebalo da je Jaoh. (Milan Rešetar)

[Br. 616]

**[Prisvitla gospođe m', prisvitlo sunačce
m']**

Prisvitla gospođe m', prisvitlo sunačce [m'],
nemoj da ja pođem cvileći srdačcem;
nemoj tač da pođem suzice roneći,
a tebi, gospođe [m'], na službi stojeći.

[Br. 617]

[Pokli me tiraju nesriće najprvo]

Pokli me tiraju nesriće najprvo,
još mnom udaraju jak vali u drvo,
nijasam te pozabil, Bog da mi svjedoči,
nu te sam ja ljubil koliko mê oči.
5 Ako me ne smjeri nesrića naprida,
još ljuto protjeri kakono zvir bida,
ja Bogu i ljudem kunem se svaki čas
da nigdar ne budem ostavit tvoj obraz.
10 Iz tvoga jur krila veće me ne izgub',
jer me si savila kakono brštan dub.

[Br. 618]

[Povazdan jadovno ja cvilim i tužim]

Povazdan jadovno ja cvilim i tužim,
er te sliđah skrovno, jeda te sadružim,
er mišljah tve lice obljudbit za rados,
pokli ti, diklice, na službu dah mlados.
5 Odućih, dim uprav, sve posle parjati,
odlućih za ljubav sluga se tvoj zvati;
a ti me odbjegnu jakino ptiće vran.
Oni za njim ginu, pak dođe tretji dan,
nađe ih cvileći gdi cvile o[d] tužice
10 i od glada mrući i žednih vodice.
Ončas ih spokoji, bude ih nasitit,
taj čas ih napoji i želje izbavi t';
vidi po prilici ere su njegovi,
ostane u tužici i jošte u jadovi'.
15 A zač ih odbjegne? Zač se bijeli rode,
tere se njemu mne, golubi ih izvode.
Takoј tî sad mene odbjegnu, diklice,
ter tuge ljuvene napuni mê lice.

[Br. 619]

**[Plač' mi duša s tilom i život s
srdačcem]**

Plač' mi duša s tilom i život [s] srdačcem,
razlučen sam s vilom i svitlim sunačcem.
Priblido i tamno, sahani, moje lice,
5 zač ne mož bit sramno cić takej divice
da prijaš smrt ljutu, sem svitu očito,
 jak lav kad košutu grdi jadovito.
Krostoј sve usiši, usiši dan i noć,
 a srcem uzdiši nada svu svoju moć.
10 Oči mē, naučne cvilit kroz ljubezni,
 sej tuge primučne objav'te s boljezni,
er veće ja ne znam budem li kad vidit
 do smrti što poznam da ću željan slidit.
Krostoј sve suzite, a najveće sada,
 ter srce združite, jer puca od jada.
15 Vas uzrok vi biste od sej mē tužice
 on hip ki vidiste toli lipo lice,
jer srcu na znan'je napospih prem daste,
 najliše ufan'je od nje kad poznaste.
Krostoј sve suzite, suzite jur sada,
20 ter srce združite s mukom ka ga vlada.

Pronalaskom Dublinskog rukopisa, pouzdano je utvrđeno da je autor ove pjesme Džore Držić.

[Br. 620]

[Prislavna mâ vilo, kad počnem misliti]

Prislavna mâ vilo, kad počnem misliti
dostojno t' i milo kroz dar zahvaliti,
sva pamet i vas um, rič i glas u meni,
i znan'je i razum, sve se okameni;
5 jer nimam kriposti ni moći tolike
da možem zadosti dat hvale velike.
Krostoje Bog istini, ki svemu ljuveno
stvorac bi jedini, molim ga smiljeno
da t' plati on, vilo, tu ljubav i milos
10 protiv meni milo ku kaže tva svitlos.
A ja t' moju mlados ne budem štediti
na svaku tvu rados ka bi t' mogla biti;
i vas moj vik imaj na tvôj zapovidi,
ter virno vas imaj kako t' se uzvidi.
15 Zač me je svezala tva ljubav ne mala,
i dar mi s' poslala, - velika t' na nj hvala!

Pronalaskom Dublinskog rukopisa, pouzdano je utvrđeno da je autor ove pjesme Džore Držić.

[Br. 621]

[Reci mi za milos, zač toli potamnil']

Reci mi za milos, zač toli potamnil'
lice jes tva svitlos, ke tuge imaš dil?
Er jaki travica ter bosil zeleni,
5 dim, jak i ljubica, ki jes cvijet ljuveni,
kad procte zoricom, rajom se satvore;
nu kad ih vodicom oblaci ne zore,
vide im prvu slas, izgube svu lipos,
miris njih ne ima vlas ter usile mlados.
10 Jak gorska rosica vjetrom umorena,
ter svijetla rozica dračom poražena,
jak sunčana svitlos oblačcem skrovena,
tako je tva lipos velmi ucviljena
tužicam otajnim ke ćutiš prije roka;
bolim se, ar ne vim jur od njih uzroka.
15 Nut mi srce pravi dil' tvoje tužice:
ovo te okol slavi, - nije take krunice.

Stih 9 - rosica - može biti i rozica, ružica.

[Br. 622]

[Sve moje vesel'je, ti si kruna moja]

5 Sve moje vesel'je, ti si kruna moja,
među sve na sviti ti mi si gospoja;
krunom si krunjena, meni si suđena,
glas te je i slava od rajske ljepotna.
A misli tko ljubi, postavljam u tvoj sud,
tko ljubav izgubi, je li mu velji trud?
je li mu boljezan? Zašto se mni meni
da želna ljuvezan život je pakleni.

"Stih 1-4 pokvareni su, jer se srok slaže samo na kraju st. 1-2, naročito je nerazumljiv stih 4, gdje bez sumnje mjesto ljepotna treba čitati ljeposti, a tada bi trebalo u st. 3-4, ovako poredati riječi: krunom si krunjena od rajske ljeposti, | meni si suđena (i mojoj mladosti?)". (Milan Rešetar)

[Br. 623]

[Sve tuge od svijeta sad skupa nahode]

Sve tuge od svijeta sad skupa nahode,
s večer ter do svijeta srce mi ne ohode.
Razmišljam život moj koji ću činiti,
5 zač tugom velik broj ne možem trpiti.
Ne imam ufan'je nijedno u nikom,
razliko varan'je nahodim u svakom.
Dočime bih čestit, mnozi t' me ljubiše;
ki pravljahu ljubiti, svi me ti zabiše.
10 I zasveer ja bi' oda svijeh ostavljen,
jedna je pod nebi kom ću bit ozdravljen.

[Br. 624]

[Zlatima jur slovi upiši svak svude]

Zlatima jur slovi upiši svak svude:

"Tko kakav lov lovi, taku čas dobude";

er grubo ljubiti dvoja su prikora,

a lijepo sliditi nije ni pô zazora.

5

Drago ti je dragu bit, drago ti je draga stvar,

drago ti je još ljubiti tko ljubav da na har.

Pronalaskom Dublinskog rukopisa, pouzdano je utvrđeno da je autor ove pjesme Džore Držić.

[Br. 625]

[Svijetla mâ krunice, molim te ljuveno]

Svijetla mâ krunice, molim te ljuveno,
ukaž' mi tve lice gdigodir skroveno;
er meni srdačce umire krozi te,
svijetlo mê sunačce, želeći lice tve.
5 Jošte kad pozrem ja, vidim te sjedeći,
utečeš brzo tja jak ptica leteći.
Ništar s' ne dreseli, vidjećeš brzo toj,
cvijete moj veseli, biti ću brzo tvoj.
10 Ne poznaš po meni, svijetlo mê sunačce,
jer mnogo ja želim vidjeti tve ličce?
Zatoj me ne mori toliko, ružice,
sa mnom progovori za rajsko tve lice;
jer meni srdačce jur cvili dan i noć,
videći, sunačce, gdi mene neć pomoć.
15 Molim te, ružice, ozri se na mene,
jer blijedi mê lice videći tuj tebe.

[Br. 626]

[Slavan trg utrži ki ođe svitovna]

Slavan trg utrži ki ođe svitovna
da vična održi ka nisu nam skrovna;
ar se svak uskaje, znajte stanovito,
ki godi puštaje skrovno za očito.

Pronalaskom Dublinskog rukopisa, pouzdano je utvrđeno da je autor ove pjesme Džore Držić.

[Br. 627]
[Svrći se, kolo, spijevaje]

Svrći se, kolo, spijevaje,
ne gledaj tužna na me;
vesel'je gledat slava je,
nu rados sad nî za me.
5 Glasno spijevaju blaženi,
s kim stoji mirna svitlos,
ter vesel'jem urešeni
ki imaju rajsku milos.
10 Ja u žalosti pribivaju,
u dne ter noći tužim,
bolosti me dobivaju,
kroz koje vinu suzim.
O Bože, ki lise sniziš
15 ter im svu pridaš tamnos
a smiljenije uzvisiš
i daš im rajsku slavnos,
razumij sad mê cviljen'je,
jada najveće[g] grče,
20 ter odil' mi tve smiljen'je,
ar mi bili dan smrče.
Er ino, moj Bože, ne umim
razi se tebi tužit,
i mom srcu ne razumim
žalosti li čije služiti.
25 Tim, Bože, ožali mladosti
cić kih mê srce cvili,
ter odil' ih od radosti
s kom su svoj život svili.
Ah, koli žele razdilit
30 mû dušu s mojom vilom;
gnivno t' me hoće ucvililit
kako nebeskom strilom.
Ne izgubiv ljubav pravu,
neću im tuj dat jakost,
35 da ne izgubim svu slavu,
a ne dobudem gorkost.

Stih 5-32 akrostih Džoreta.

[Br. 628]

[Slatko me zadosti onaj vil pozire]

Slatko me zadosti onaj vil pozire
 prid kojom radosti svis moja umire,
za kojom mē oči istregah svaki čas,
 jeda gdi iskoči sunčani nje obraz,
5 jeda se napojim nje rajske ljeposti
 u srcu ku gojim od moje mladosti;
koja mi na saj svit ponavlja srdačce,
 jak rosa ljetnji cvit a zimnji sunačce.
Er mene zamami i k sebi priveza,
10 jek čudan on kami ki gvozdje priteza;
još ako nosi toj srcem što kaže van,
 čestit bi život moj i blažen vinu zvan.

[Br. 629]

[Ti s' moje srdačce i ti mi s' gospoja]

5 Ti s' moje srdačce i ti mi s' gospoja,
 u tvoje, sunačce, ruke su sva moja;
er te tač ja ljubim kako zna Višnji toj,
 za tebe da zgubim ne štedim život svoj.
Ter ako služen'je što virno more steć
 i željno tužen'je, imaš se moja reć;
zač virno poslužih tve ličce sunčan'je
 i želno potužih a za mê skončan'je.

Ova je pjesma po svoj prilici Menčetićeve. (Milan Rešetar)

[Br. 630]

[Vaj, da li suzice i plač moj čemeran]

Vaj, da li suzice i plač moj čemeran
i gorke tužice tere trud privjeran
ne mogu tvu ljepos, gizdava gospođe,
činiti na milos za ljubav da dođe?
5 Vaj, da li sva služba i vrijeme bjeguće
i plačna još tužba u pjesnijeh pojuće
ne može smiljen'je nijedno zaslužiti,
da uvijek cvijeljen'je ne budu ja družiti?
10 Vaj, da li uzdah moj ki srcem podiru
i trudan nepokoj cić koga umiru
tve srce kameno ne mogu smiliti
da mene ljuveno ne činiš cvijeliti?
Vaj, da li žalosti i gorke boljezni
ke patih zadosti cić tvoje ljuvezni
15 odluku pritvrdu ne mogu privratiti
ni tvoju rasrdu ka me će zakratiti?
Vaj, da li žaljen'je, u komu još venu,
i tamno blijedjen'je za tugu ljuvenu
ne more svrnuti na milos ures tvoj
20 da željan trnuti ne budem ovakoj?
Vaj, da li mē stan'je jadovno gdi stoju
i slatko ufan'je zašto ja sad poju
ne more prijat dil kigodir radosti,
da osladiš gorki stril mojojzi mladosti?
25 Jeda si vazela na mene zlu volju,
krunice vesela? jur ti se ja molju.
Jeda li jer vidiš pravedno gdi služu
tere me tač vridiš u željah da tužu?
Ako je toga cić, do smrti, vaj, moje
30 na milos neće prić tva ljepos, gospoje.
Uredbu od zvijezda tijem kunu ka mene
virna ti slugu da da mlados mâ vene.
Bolje bi neviran da budu satvoren,
jere bih bil miran, a ne tač izmoren;
35 i brže još rados prjeđe bih izdvoril
u tebe ka mlados moju si izmoril'.

Ova je pjesma po svoj prilici Menčetićeve. (Milan Rešetar)

[Br. 631]

[U ruke ti sam dal jednom srce moje]

U ruke ti sam dal jednom srce moje,
da činiš od njega što hoćeš, gospoje;
da srce razrježem, našla bi tvoj obraz
za kojijem ja venem i stinem kako i mraz.

[Br. 632]

[U brime od zore otvorih očice]

U brime od zore otvorih očice:

caftihu sve gore cvitkom od ružice,

vila t' ga berijaše bijelijema rukama,

ter vinčac vijaše rusijema kosama.

5

Jelinka pozira nadalek stojeći,

ter suze utira srdačcem tužeći:

"Moj Bože od ljubavi, u kom je sva milos,

ti mene dobavi da ne imam usilos!"

[Br. 633]

[Veseli tanče moj, molim vas Boga dil]

Veseli tanče moj, molim vas Boga dil,
međ vami je li toj što prave gorska vil?
er viđu nje lice ne ima priroka
5 meu svijetle danice, kad sine s istoka;
oči nje gizdave ter usta medena
 pune su sve slave od cvitka rumena,
a grlo pribilo, ostali vas uzras
 komu da nije milo jakino sitan klas?
10 Ter, vilo, kako mi blaženstvo dobiva
 i rados jur oni u čiji stan pribiva!

[Br. 634]

[Vaj meni nebogu nada sve mladosti]

Vaj meni nebogu nada sve mladosti,
ki prijat ne mogu ni jedne radosti,
ni pokoj negli trud, da ni smijeh negli plač;
5 zač je toj meni sud da živem nebog tač,
da služim, a steći ne mogu ni stignut,
vaj tamnoj nesrjeći, viđ, da sam u nje skut.
Vaj smrti nemila svakojzi naravi,
kamo si zanila? hodi me zadavi,
10 jere mi dodija nesrjeća nemirna
i ljuće neg zmiija izrani čemerna;
er nebog da stanem na kami stanovit,
da se prije ristanem, propal bih na on svit;
i svudi kudi grem, svud mi je protiva.
15 Tim želim da umrem, da mi duh počiva;
er bi mi dušici bez tijela bil' bolje
u gorkoj tužici sve patit nevolje
negoli ovakoj nasvakčas da sahnem,
a slidim nepokoj, dokole izdahnem.
20 A mudri govore, najliše Seneka,
da ništor nije gore neg nemoć bez lijeka.
Nu ka je huđa stvar, koja li taj nemoć
neg služit u nehar za službu steć ne moć?

[Br. 635]

[Vila je moma tri vjenačca]

- Vila je moma tri vjenačca; pelinak
bere, ružicu prosiplje.
Jedan je vila od tratorka; pelinak
bere, ružicu prosiplje.
5 Drugi je vila od bosioka; pelinak
bere, ružicu prosiplje.
Tretji je vila od ružice; pelinak
bere, ružicu prosiplje.
10 Koji je vila od tratorka; pelinak
bere, ružicu prosiplje, -
taj mi [je] bracu darovala; pelinak
bere, ružicu prosiplje.
Koji je vila od bosioka,
15 taj mi je sama pronosila; pelinak
bere, ružicu prosiplje.
Koji je vila od ružice,
taj mi je hrabru darovala; pelinak
bere, ružicu prosiplje.

[Br. 636]

[U meni nijedna stvar ne ima pokoja]

U meni nijedna stvar ne ima pokoja,
neg svaki dan cvili tužna mlados moja.
Tužim se na ljeto, er su male noći,
mladomu človičku ne mogu pomoći.

[Br. 637]

**[Gospo, ka s' u gizdah moj dičan
vinačac]**

Gospo, ka s' u gizdah moj dičan vinačac,
lipša ner u zvizdah pun jasan mjesečac,
ja tvoj se zovući sam sebi zavidim,
najliše budući tuj gdi te uzvidim;
5 od nike ljubezni uzigrav srdačce
veselo uzbijesni cječ tebe, sunačce;
rečem: "Jur tko veće blaženi na sviti
može se od srjeće kako ja dičiti?"
Evo lipa vila, pribilja od snijega,
10 k sebi me primila ljubeći vrh svega.
Tko bude nje sužan, blažen se taj pravi;
da tko je s njom združan zač da se ne slavi?
Aj blažen sud oni i ures od zvizda
ki mene pokloni i na tvu vlas izda!
15 Da je meu sve ti dan zlamenit svitlostju
kad, vilo, ja t' bih dan sa svomzi mladostju.
Jur cvitjem da zene čestiti stupaj moj
ki proni tuj mene na rajski ures tvoj.
Rajski taj put vinu travom se zeleni
20 najpri gdi prominu mene stril ljuveni.
Sve muke čestite i suze ke proliah
i sve što krozi te tužan se ja bolih,
ah, da bi blaženi svi gorki uzdas
kima plam ljuveni mē prsi zajazi.
25 Blaženo vidin'je kad te najpri vidih,
blaženo želin'je u kom te ja slidih.
Slavno sve još budi oblidiv što sahnuh
i kroz te što svudi tridiv ne odahnuh.
Blaženo toj vrime ko trajah za milos,
30 služiv na tve ime sa svu mû usilos.
Sinula noć svaka kako zrak sunčani
koju bdih bez sanki ištući lik rani.
Čestite još, vilo, pisni ke govoriš
[i] svako još dilo ko tebi satvoriš.
35 Blaženo strpljen'je na daždu i zimi
za tvoje ljubljen'je mâ mlados ko primi;
ar nitkor još toli čestit na svit ne bi
kako ja, pokoli u milos bih tebi;
najliše kad združan bih s tobom, gospoje,
40 ja ki t' sam svim sužan mladosti sve moje.

Stih 1-24 akrostih GIORETA DIRSA, tj. Džoreta Drža (čini se da je Džore Držić sam koristio prezime Dirsas, što se vjerojatno izgovara Drža; latinski oblik prezimena je Darsa ili Dersa).

[Br. 638]

[Umiru a poju, kako kuf pribili]

Umiru a poju, kako kuf pribili
kad vidi smrt svoju, tad počne da cvili.
Umiru a ne znam tko mi smrt zadava,
isto[m] me ljuven plam pomalo skončava.
5 Umiru pritužan, a ne znam krivine,
ni sam ja tač dužan život moj da gine.
Umire brže sad mâ mlados čemerna,
u željah tebe rad, krunice biserna.
Umiru i vidim očito gdi ja mrem;
10 tvu ljepos što slidim, samohoć na smrt grem.
Umiru, niza se kad pustiš da lete
svione tve vlase koji[m] me zaplete.
Umiru tako još, kad krunu budeš svit
od kosic kojim mož uresit vas saj svit.
15 Umiru, pogled tvoj kad svrneš na mene
za kojim život moj željahno vas vene.
Umiru, ljuveno mimo me kad mine
tve ličce rumeno, sunačcem jer sine.
Umiru, u tancu kad budeš ti začet
20 prislatku pjesancu kom budem ja vazet.
Umiru, kad prođeš meu vilam po dvori,
mû mlados jer ođeš plamenom da gori.
Umiru, kad tvoj glas anđelski otvoriš:
vjeruj me tadi čas mramorem satvoriš.
25 Umiru, neredno kad mi se gdje godi
tve slavno i medno ime čut prigodi.
Mâ vilo, ti čini što t' drago i tvori,
ti s' uzrok jedini mene smrt da mori.
Cić tebe sad tužim i suze podiru,
30 cić tebe smrt družim i željan umiru.
Cić tebe sve patim, očito vidiš toj,
cić tebe gdje kratim prî roka život moj.
Cić tebe slatki san trudna me odbignu
ki svu noć i vas dan ne mogu da stignu.
35 Cić tebe vesel'je meni se prikrati
u gorko dresel'je ko me će skončati.
Cić tebe ostavih svu misal i pokoj,
a samo zabavih o tebi život moj.

**IV. PJESME DRUGOGA
DIJELA RANJININA
ZBORNIKA**

[Br. 639]

[Ajme, ti počivaš razbludno kako hoć]

Ajme, ti počivaš razbludno kako hoć,
slatki san uživaš, mirna je tebi noć;
a mene začuti ne hoćeš ki tužu,
gdi glaš mi plač ljuti i žalos ku družu.
5 Ajme, spiš slatki san, tamna se noć traje,
a ja se uzaman tuku postupaje,
žalosno cvileći kamen'je jur budim
nego tebe speći nada sve ku žudim.
10 Ajme, spiš pokojno, a za me ne haješ;
je li ti dostojno da me tač skončaješ?
Evo ja umiru, tebi se ne brine
za službu i viru život moj gdi gine.
Ajme, ti ne čuješ, a vapim dovolje:
brže se raduješ od moje nevolje!
15 Ako ti je drago, vaj, da moj glas zamukne,
takoj se oglušaj, čim srce mē pukne.

[Br. 640]
[Tamnu noć svak žudi da mirno
počiva]

Tamnu noć svak žudi da mirno počiva
svital dan tko trudi i s mukom pribiva.
Povazdan jur služu u trudu stojeći,
a kad noć sadružu, dočekam trud veći;
5 tere sam tamnostiv nada sve stvoren'je
i veoma žalostiv kroz gorko trpjen'je.
Zač vazme svak pokoj a misli ostavi
neg samo život moj ki služi ljubavi;
svak vazme počivat tamnu noć, kad bude
10 i ptica pripivat pjesancu zabude;
a ja plač i tužbu i želno cviliti,
za virnu mû službu počnu sam vapiti,
zovući da milos oćuti gospoja
koja se za lipos slaviti dostoja;
15 ter da se spomene od moje mladosti
u željah ka vene bez nijedne radosti.

[Br. 641]

De sup(er) capitulo de la castità

Ako se nahodi tkogodi kon mene
rascviljen tko hodi i želno tko vene,
ter žali svojih dan u život ke je svoj
vrsnosti stratil van na službi ljuvenoj,
5 molim ga, gdi cvilim, da mene sadruži
i kako drag s milim da sa mnom protuži,
žaleći godišta i mnogo vrsnih dan
koje sam u ništa potrajal i zaman,
ne hteće tvoriti moj život razborno
10 neg ljubav dvoriti misleće pridvorno,
ufaje od moje vazdakrat mladosti
za službu svakoje steć da ću radosti.
A stekoh, služeći tuj ljubav, jadan gniv
i da grem tužeći, dokli sam na svit živ;
15 jer scijenjah u meni da ljubav dan i noć
i stril nje ljuveni vrh svega ima môć.
Ter ovoj držeći za biljnu istinu,
stirah se pržeći i viđah gdje ginu,
a ne znah što stvorit od mene čemeran,
20 ner mišljah još dvorit jak sluga privjeran.
Tim nemoj da tko mni ja da se ne starah,
gdi mnogo vele dni tač sebe sam varah;
i kako razdvojen [s] životom gdje idijeh,
tolikoj opojen ljubavju krjepko bijeh,
25 dokoli očima ne spazih krjeposti
gdje ljubav ne ima vrh jedne ljeposti.
Krjeposti tko kuša togaj cić ljuvene
nu pomno poslušaj za mal hip sad mene;
jer vam ću jednu stvar zamjernu povidit
30 ku nijesam ja nigdar mnil ni čut ni vidit.
Vrjemenom prolitje budući, kad zene
travica i cvitje ko zimi povene,
našad se u lugu, priđe mi na pamet
plač smišljat i tugu ljuveno kom bih spet
35 jakino prem kami brštanom zelenim,
ter grožah suzami, a stojah kako nim.
Pak stekši n i k u vlas i n i k u slobodu,
svemožan pustiv glas kroz moju nezgodu,
otvrdnuv jakno hrid zaučeh govorit:
40 "Deh, smrti, gdje si? prid", dođi me umorit,
da veće ne živu! deh, prospi mê kosti,
pokli sam u gnivu ljuvenoj gorkosti!"

Tad takoj po lugu pun plača i jada,
jak zmija u krugu cvileći ja tada,
45 upazih nika vil cvit po cvit po polju
gdi štijlje ter u kril svoj slaga na volju;
pak vidjeh gdje savi venačac jedan lip
i gdi ga postavi na kosi i na hip.
Pak meden pustiv glas, čuh reče: "Dubravo,
50 ka od vil ima čas dostojno i pravo
da krunu pronosi s počten'ja kako ja?
jer se to i prosi počten'ju koje sja
svitlostju po sebi zračnije i ljepše
neg sunce na nebi kad sviti najkrjepše."
55 Kom ovo izreče, to t' Ljubav u hip taj
k toj vili doteče jakino ognjen zmaj
lav ali nemili, od koje od gospoj
ovuj vil usili da š njome bije boj.
Usiliv nje ljepos, tako vam života,
60 slišajte ku krjepos nje ima ljepota,
koje li zabroje; jere ih imaše
ne jedne ma troje, taj kad boj bijaše.
Tim svak vas um stavi, jer kad vil rviješe,
reć vam ću Ljubavi oružje što biješe:
65 luk i tul pun strila, obal [štit sasvim] pros;
a ovoj od vila: čistoća, stid, mudros.
Oružja koga dil dobrotu i krjepos
znajući ovaj vul i slavna nje ljepos,
temeljno staše, dim, tad ona jak zvizda
70 mornarom ka je svim shranjen'je i gizda;
a srce gizdava imaše vil ova
krjepčije od lava - čudna stvar i nova!
A tretje ovaj vil tuj umom ne svrnu,
jer manje ljuven stril scijenjaše neg brnu.
75 Od koje ovo tad vidjevši Ljubav, dim,
svrnu se sva u jad, bezbrže sva sasvim;
i pride ublidiv jak pepel ali t' prah,
lipota nje vidiv gdi nima od nje strah
i gdje se ni mrve ne mari ni boji,
80 i gdje ju tač rve, hrabreno što stoji,
i svaki gdje se stril ukrša u peče
o prsi ove vil. Za ku stvar što reče? -
"Od gospoj gospoje, spravna sam do strile
iskršit o tvoje prsi ja od vile."
85 Od koje do strile potraja, izuće
o prsi od vile man svaku trajuće;
tad strativ strile tač i slomiv u peče,
taj hip se jakno mač liskatnuv uteče.
Lje prî neg uteče, ovojzi od gospoj:
90 "Opet ću prić, - reče - ja te ću, nu postoj!"

U taj hip opet ja vidjeh ju bezbrže
 snop strila bez perja prida se gdi vrže;
pak pera iz krila sva brčna izmače, -
 za onaj od strila toj dâ joj da plače.
95 Kad strile operi, tad kad ju ovaj vil
 onaku zamjeri žalosti svoje dil,
jak vjetar poteče, od ke ju uhiti
 ter joj hip taj reče: "Tuj li mi s', čuješ ti?"
Tad Ljubav pokleče, parjavši krjeposti:
100 "Krivac sam tvoj - reče - i tvoje ljeposti;
osvete ma nemoj vrh mene tvoriti,
 nemoj me ures tvoj svršeno moriti;
negli mi oprosti, kraljice od svih vil,
 protiva ljeposti što ti sam satvoril."
105 Kom ovo izreče, pušta ju ovaj vil.
Tad Ljubav uteče onaka i bez stril.
Togaj cić Ljubavi sad nigdje na sviti
 ni u sni ni javi moć nije viditi;
a zatoj, tužiti ka nećeš ljeposti,
110 čuj, nemoj služiti ljuvene krjeposti,
ako neć u put zač u komu pohvale
 ni časti nije moć nač velike ni male.

Stih 37 niku napisano nešto većim slovima (oba puta).

[Br. 642]

[Pokli hoć da slavi mlados mâ vavike]

5 Pokli hoć da slavi mlados mâ vavike
u pjesneh gizdavi tvoj ures i dike,
anđelski venče moj, dokli sam živ na svit,
iz volje mnjet nemoj da ti ću ja izit;
jer si ti, sunačce, i tvoja lipota
jedino srdačce od moga života.
Ali se tê pravit ne mogu krjeposti
da t' mogu proslavit podobno ljeposti.

Akrostih Paja.

[Br. 643]

[Pođite, mê pjesni, u one od gospoj]

5 Pođite, mê pjesni, u one od gospoj
mir cjeć ke ni u sni ne vidi život moj.
Ako li milo vas lipos nje ne prija,
rec'te 'oj u taj čas vam što ću pravit ja:
"Jer ti je dala čes lipotu ka se tre,
cjeć toga tvoj ures ohvaono ako gre, -
a ovi cić vire oholo it more
ku ništo ne stire, planinski moj bore."

Akrostih Paja.

[Br. 644]

[Pravi mi, Ljubavi, vidiš li ali ne]

5 Pravi mi, Ljubavi, vidiš li ali ne
cvijet ovi gizdavi što tvori od mene?
ali si slijepa, dim, vidiš li gdi se trem?
viđ, strijela gdi hodim napunjen svudi grem.
I potom vil ova, Ljubavi, mož vidjet
noseći luka dva gdi čudno hara svijet:
a toj su nje obi uzvite obrve
kojjemi nije dobi kad mene ne rve.

Akrostih Paja.

[Br. 645]

[Prolitje tko želi srid zime moć vidjet]

5 Prolitje tko želi srid zime moć vidjet
pogledaj veseli anđelski ovi cvijet;
anđelski ovi cvijet ki žudim noć i dan
na kritu moć vidjet, inako služu man;
inako služu man i cvilih vas moj vik,
nje lipos jedan dan ako mi ne da lik;
ako mi ne da lik ures nje veseli,
žudjet će smrt vas vik prolitje tko želi.

Akrostih Paja.

[Br. 646]

[Luk Ljubav nemila i strile ljuvene]

5 Luk Ljubav nemila i strile ljuvene
 birek je slomila od jada ter vene,
 videći, ružice, gdi me su tebe dil
 parjale tužice i svaki ljuven cvil,
i gdi se s' na mene smilila da veće
 mlados mâ ne vene, ures tvoj želeće.
Ali je, sunačce, Ljubav prem za službu
 stavila srdačce mê s tvojim u družbu.

Akrostih Luja.

[Br. 647]

[Liposti tvoje cić, vrh svega cić oči]

5 Liposti tvoje cić, vrh svega cić oči
skoro ću na smrt prić, Bog toj mi svidoči,
već ako na mene smiliš se ter moje
ugasiš plamene, svim vilam gospoje.
Jer da sam još kamen mogu reć ali led,
još bi me u plamen obrnul tvoj pogled.
A zatoj utaži tve oči, sunačce,
ter veće ne praži mê njimi srdačce.

Akrostih Luja.

[Br. 648]

Dialogus.

5 "Ludos te, mogu reć, dobiva, nebore,
ako mniš da uteć ljubavi tko more." -
Uteći! uteći! - "Kamo?" - Svud! - "Ti li?!" - Ja! -
"Ja?!" - Da tko? - "Muči!" - Zač? - "Ne govor!" - Govorim.
"Ne reci!" - Ne reći?! - "Stoj muče!" - Pođi tja! -
"Išteš što?" - Ljuven plač u kom se vas morim. -
"A zašto?" - Jer mila dvorit mi ne biješe. -
"Da što bî?" - Nje sila stvori mi što htiješe!

Akrostih Luja.

"Gotovo poslije svake riječi ima po jedna tačka a katkada i po dvije". (M. Rešetar)

[Br. 649]

[Kolikrat ova vil pogleda proč meni]

5

Kolikrat ova vil pogleda proč meni,
tolikrat mene stril udari ljuveni;
a ja prem da bih bil jakino ona zvir
divici ka u kril uteče za nač mir,
ter jednom utekoh u kril nje netiren,
utekši još rekoh: "Ovdi sam samiren!"
A kad se srid krila da joj bih prigodi,
mislite od strila kolik me broj zgodi!

Akrostih Kata.

[Br. 650]

[Kuf kako pribili, koji se pojeći]

5 Kuf kako pribili, koji se pojeći
[s] životom razdili u vodah stojeći,
ako se, gospoje, tač prid tvom lipotom
ne budu ja poje razdilit [s] životom,
toj ti sam odlučen krozi te da budem
tolikoj bit mučen, dokli te zabudem.
Ali ćeš na me prem tve smilit srdačce,
videći prav gdi mrem tebe cić, sunačce?

Akrostih Kata.

[Br. 651]

[Čudi se svak na svijet gdi ova neće vil]

5 Čudi se svak na svijet gdi ova neće vil
videći stat na cvijet, ki godi da bi bil,
a staje na menije bez nijedne milosti,
da pukne kamen'je. Toj gdi joj nije dosti,
ter žudi, moj Bože, kad na me nastupi,
po put ki da može, sve srde da skupi
a da ih na mene nje vrže pak ljepos,
toj neka povene svršeno mâ krjepos.

Akrostih Kata.

[Br. 652]

[Kad nebo oholas prolomi ter pade]

5 Kad nebo oholas prolomi ter pade
u tamnos, u propas, u muke, u jade,
anđelsko sunačce, zašto se oholiš
ter moje srdačce ranjeno ne toliš,
ter mene u družbu ne vazmeš u tvoju?
ako ne za službu, za vernu za moju,
a toj bud' Boga cíć; inako jer stvoriv,
skoro ću na smrt prić prav, ajmeh, a ne kriv!

Akrostih Kata.

[Br. 653]

**[Kad poznaš, gospođe, tko tuđu stvar
drži]**

5 Kad poznaš, gospođe, tko tuđu stvar drži
u pakal da pođe zle duše ki prži,
anđelsko sunačce, zač drži tva ljepos
tužno mê srdačce na silu i krjepos,
ter meni a moje srdačce ne vrati,
dokli smrt, gospoje, moj život ne skrati?
Ako toj pravo nî, nu izviđ, sunačce,
ter moje a meni povrati srdačce.

Akrostih Kata.

[Br. 654]
[Kamo se tko pravi]

5 Kamo se tko pravi: "Nije čudo da tuži
u dvoru ljubavi pravedno tko služi?"
Ako ja još na har i dvorim i služim,
da je li čudna stvar, ako se ne tužim?
također život moj zled ako ne prija,
da je li veće toj sad ko vam pravim ja?
ako se veselim, je li toj još veće
i ako ja velim da ne vim nesrjeće?

Akrostih Kata.

[Br. 655]

[Kamo se ki vele]

5 Kamo se ki vele: "Kolici na službi
ljuvenoj smrt žele, stojeći u tužbi?"
Ako je sladak trud onimim ki dvore,
ja scijenim ovi sud maneno da tvore;
ter stoju plača pun, kroz ki ću bit strajan,
jer živ nije Salamun, ni Pariš, ni Trajan.
A tko bi rad umrijet, nu mi ga ovdi daj;
lasno je riječju rijet, ma stvora pod' gledaj!

Akrostih Kata.

[Br. 656]

**[Kad ima za svoj trud bit plaćen tko
dvori]**

5

Kad ima za svoj trud bit plaćen tko dvori,
koji je ovo sud razum tvoj ki tvori,
ako je za službu da patim pravedno
plač, želju i tužbu - sve troje ujedno?
Tako mi života, patit ću, sunačce,
tva neka lipota nasladi srdačce;
ako li pravo nî toj patit za službu,
džilju moj rumeni, prijaj me u družbu.

Akrostih Kata.

[Br. 657]

[Komu se obrati u narav nauka]

5 Komu se obrati u narav nauka,
život mu ne krati ni žalos ni muka;
a manije svaki trud i svake žalosti,
koliko na moj sud, čine se radosti;
ter gdi mi trudno nî kad mi se zlo zgodi,
mni mi se u meni da tođer gospodi.
Ako [li] gospodi dan, misli svak, i noć,
kolik se broj godi vrimena ovdi doć.

Akrostih Kata.

[Br. 658]

[Čini mi, sunačce, sve što mož najgore]

5 Čini mi, sunačce, sve što mož najgore,
moje te srdačce ostavit ne more;
a tvoja lipota ovoj će vidjet van,
ako mi života doteče koji dan.
Toj li me streš jak cvit, što ćeš moć opravit?
bit što će neg ću svit jednokrat ostavit?
a žalju, jer ni ti, džilju drag rumeni,
moć nećeš živiti nimalo po meni.

Akrostih Kata.

[Br. 659]
[Čudim se jer sam živ, kolik si,
sunačce]

5

Čudim se jer sam živ, kolik si, sunačce,
 spravila na me gniv i na mê srdačce;
a ako krivinu ku ne znaš u meni,
 prav nemoj da ginu, cvijete moj rumeni.
To li t' sam u čem kriv, a tva zna lipota,
 ne čini da grem živ, skрати mi života.
A lje ću do mala poživjet i bez tač,
 jer me je skončala tva lipos i moj plač.

Akrostih Kata.

[Br. 660]

**[Ka s' vilam, kruno, cvit a drúga
sunačcu]**

5 Ka s' vilam, kruno, cvit a drúga sunačcu,
takaj mi s' svijem na svit u momu srdačcu;
a oni ljuveni oholi pozor moj,
prilikom u meni gdi ures vidi tvoj,
tužno mê srdačce strilami nakiti,
scijeneći, sunačce, da strijele bereš ti;
a ovoj svidoči ne samo, svilice,
rika mâ iz oči neg jošte i lice.

Akrostih Kata.

[Br. 661]

[Kaje se noć i dan i plače očima]

5 Kaje se noć i dan i plače očima
tko godi dvori man i platu ne ima;
a ja se ne kaju, ni plaču, ni tužu,
a viđu da traju sve zaman što služu.
Tim stanu vrh sebe misleći drugi dan
od ke je potrebe da dvorim ja zaman,
a opet uzvelim: jeda me tko sili?
sam služiti ja želim cvijet ovu primili.

Akrostih Kata.

[Br. 662]

**[Kolikrat sam sebi hotil sam zdat
smrt]**

5

Kolikrat sam sebi hotil sam zdat smrt,
neka se pod nebi svršeno budu strt;
a pak bih stav rekal: kako bih ja sada
sam na smrt natekal ka mi je dosada?
Trati sve strile man Kupido na saj svijet,
rvući noć i dan prislavni ovi cvijet;
ako ja i traju pjesni man i službu,
tolikoj ne haju, s njim kad sam u družbu.

Akrostih Kata.

[Br. 663]
[Kamen'ja od gore kimgodi
zlamen'jem]

5

Kamen'ja od gore kimgodi zlamen'jem
sfa da se satvore pridrazim kamen'jem
a zemlja zlatom, dim, i srebrom, ter da ja
vas saj svit gospodim, svim na što sunce sja,
ter da mi tko pravi: "Ali ti je draži svijet
ali tî gizdavi svim vilam ka si cvijet?"
anđelsko sunačce, rekal bih: "Svijetu svijet
a moje srdačce obira ovi cvijet."

Akrostih Kata.

[Br. 664]
[Krozač se gnijevaš tač još na me, moj bore]

5 Krozač se gnijevaš tač još na me, moj bore
da li te ni moj plač pridobit ne more?
a što mi mož veće, kad mi si za službu
sve dala nesrjeće da mi su za družbu?
Tlačiš me dresela, ter hodim blijed i suh;
sve kad mi s' vazela, vazmi mi jošte duh.
Ako li t' nijesam kriv, smili se na mene,
jer hođu jedva živ cječ tebe kamene.

Akrostih Kata.

[Br. 665]

[Česa cić, vilo mâ ter kruno biserna]

5 Česa cić, vilo mâ ter kruno biserna,
neć pozrjet očima na mene čemerna?
Ako je uzrok moj, drag venče zlatom vit,
inako i nemoj stvoriti za saj svit;
toj li ti nijesam kriv, a tva zna lipota,
ne čini da grem živ, skрати mi života.
Ako li ustavit srca neć toli tač,
na te ću grijeh stavit, a prsi na nag mač.

Akrostih Kata.

[Br. 666]

[Kami bi od gore još imal smiljen'je]

5 Kami bi od gore još imal smiljen'je,
da jednom čut more gorko mê cviljen'je;
a ova od gospoj rados je spravila,
budući život moj ljuveno ranila;
ter mi je veći trud negli se može reć,
na nijedan zatoj sud jer ne vim ja poteć.
A što se ne brine mnom, toj se ne bolju,
neg dvorba jer gine mâ imam zlu volju.

Akrostih Kata.

[Br. 667]

**[Kraljice od svih vil, što tvoriš? ne stoj
man]**

5

Kraljice od svih vil, što tvoriš? ne stoj man,
vidiš li kako stril gdi za dnem leti dan,
a gdi je vas saj svijet i ljepos i dika
jakino litnji cvijet i magla i rika?
Tu vidiš prolitje, tu ljeto, tu jesen,
tu zimu, tu cvitje, tu draču sve jak sjen;
a ti se ne haješ, što poznaj ja, ništa,
videći gdi traješ uzaman godišta.

Akrostih Kata.

[Br. 668]
**[Kad zgledam, sunačce, ures tvoj
prilijepi]**

5

Kad zgledam, sunačce, ures tvoj prilijepi,
oćutim srdačce gdi mi se rascijepi
a meni gdi veli: "Bud' ako ti goriš
(svak što ti ne želi), što mene daj moriš?"
Toj vidiš našu zled i tugu i nemoć
i gdi se kako led topimo dan i noć;
a ti se ne svrćeš, neg na plam nasvakčas
jak lepijer nasrćeš, gdi sa mnom goriš vas.

Akrostih Kata.

[Br. 669]

[Koja si ti od vil? Jer poznam da s' vila]

5
Koja si ti od vil? Jer poznam da s' vila,
molim te Boga dil da bi mi pravila;
anđelsko tve lice jer u ki zgledam hip,
ustreptim, svilice, očima kako slip,
ter nimam vlas oči u ličce t' pozrit ja,
koliko s istoči u sunce kada sja.
A zato sad ovo mē sumnji srdačce,
jeda si ti novo kô drugo sunačce.

Akrostih Kata.

[Br. 670]

[Kad godi zvire hrt rasrčen uhvati]

5 Kad godi zvire hrt rasrčen uhvati,
taj hip mu zada smrt i moć mu prikrati;
a mene tva lipos uhvativ jak zvir hrt,
ni mi će strt kripos ni mi će zadat smrt.
Togaj te molju cić, ali stvor' da sam tvoj,
ali stvor' na smrt prić najbrže život moj;
ar koga usile žalosti i praže
od smrti nemile ništo mu nije draže.

Akrostih Kata.

[Br. 671]

[Česa mi ima dil ovu stvar poslati]

5 Česa mi ima dil ovu stvar poslati
gizdava ova vil, može li tko znati?
Ar sumnjim cić ove ja jošte jabuke
boljezni da nove ne patim pun muke;
ter naglo i hrlo gdi smagnem na nju sad,
vazel bih mê grlo pridobit kroz nje jad.
Adam s nje jere vaj i Eva steče hud,
a ja ću na svit saj poginut kako lud.

Akrostih Kata.

[Br. 672]

[Kakono za hip mal otvoriv tko oči]

5 Kakono za hip mal otvoriv tko oči,
tko bude uzgledal u sunce s istoči;
ako pak bude poč ku inu stvar vidjet
ter mu se čini noć i tamno sve na svijet:
tođer se mni meni, kad godi zgledam ja
džilj ovi rumeni ki sunca svjetlje sja,
ako ku drugu vil zagledam u taj čas,
zamjere koje dil ostal sam smamljen vas.

Akrostih Kata.

[Br. 673]

[Čudim se ka sila sili me i krjepos]

5 Čudim se ka sila sili me i krjepos
da mi je tač mila anđelska tva ljepos;
a nigdi ne bi rât od igle stavila
gdi nijesi tisućkrat srce mē ranila.
Togaj te molju dil, džilju moj rumeni,
koja su ti od vil da praviš sad meni;
ar mi si očima ranila srdačce,
a nitko lijek ne ima nego ti, sunačce.

Akrostih Kata.

"Ovu pjesmu navodi A. Sasin kao pjesmu Čubranovićevu (Stari pisci hrvatski, 16, 107)." (M. Rešetar). Za više informacija o "Čubranoviću" v. bilješku o Pelegrinoviću.

Stih 1-2 isp. pj. 677.

[Br. 674]
[Kroz tvoju lipotu mnokrat sam,
gospođe]

5

Kroz tvoju lipotu mnokrat sam, gospođe,
smrt k momu životu požudil da dođe;
ar njegda čemeran vas biješe život moj,
moj venče biseran, želeći ures tvoj;
ter ni čas pokoja u meni ne biješe,
smrt mlados neg moja zagrlit želiše:
a sad mi ne pođe ni misal na tužbu,
pokli me s', gospođe, vazela u družbu.

Akrostih Kata.

[Br. 675]

[Kad mi da prvi cvijet gizdava ova vil]

5 Kad mi da prvi cvijet gizdava ova vil,
da mi tko da vas svijet, radiji ne bih bit;
ar cijenjaj da mene i ljubi i dvori
bez misli himbene i za mnom da gori.
Ter tada sve veljah: "Kamo se, ljuveni?
ovo ja što željah, - što lipše sad meni?"
A sad se pčelinj med u gorko obrati,
a ljuven plam u led koji me sakrati.

Akrostih Kata.

[Br. 676]

[Kupido, gdi ti je moć i hvale od strila]

5 Kupido, gdi ti je moć i hvale od strila,
kad vrha ne mož doć ovojzi od vila?
Ali nijes' ki si bil, ter me toj sad mori?
vidiš li ova vil objema što tvori?
Tebe se ne haje, a mene potlača,
i svakčas postaje krjepčija i jača.
A ti sad ovu stvar njoj ako propusti,
vladan'je t', gospodar komu si, opusti!

Akrostih Kata.

[Br. 677]

[Čudim se ka sila sili me i krjepos]

5 Čudim se ka sila sili me i krjepos
da mi je tač mila zamjerna tva ljepos;
ali moć ljuvena ali tva, sunačce,
dva ličca rumena mê sile srdačce?
Togaj cić od svih vil, venče moj primili,
pravi mi, Boga dil, stvar ka me usili;
ar ne znam ja mene što sili, svilice,
lje život moj vene i mlados i lice.

Akrostih Kata.

Stih 1-2 isp. pj. 673.

[Br. 678]

[Ka mi je ne vim zled na srcu i nemoć]

5 Ka mi je ne vim zled na srcu i nemoć;
ma viđu kako led gdje kopnim dan i noć,
a suzim noć i dan, a ne vim lje koje
bit ima tužni stan gdje suze mê stoje.
Tužim se, a ne vim na koga ni zašto;
nastupih na plač s svim, ma ne vim reć na što.
A zašto ne znam ja? Jaoh, jer je iz mene
svijes moja pošla tja želje cječ ljuvene.

Akrostih Kata.

[Br. 679]
[Kraljicam gospoje, znaš kada stavljaše]

5 Kraljicam gospoje, znaš kada stavljaše
desnicu vrh moje ke riječi pravljaše?
"Ako ću, venče, ja igdar te ostavit,
ošal me s koga sja naredno ovi svit!" -
Toj sve kroz počten'je, s ljubavju bez mjere
ko nosiš proć menije, o rijeko od vjere;
a sad se ures tvoj ne haje za mene,
u željah život moj videći gdi vene.

Akrostih Kata.

[Br. 680]

[Kamo se, ljuveni? pozrite Boga dil]

5 Kamo se, ljuveni? pozrite Boga dil
džilj ovi rumeni i slavnu ovu vil,
anđelski ovi cvijet s koga je gizdami
urešen slavno svijet jak nebo zvjezdami;
ter scijenim da krjepos ni razum nî na svit
ki može nje ljepos u pjesni postavit.
Ar narav svu ima sunčane krjeposti,
ter nije moć očima gledat nje ljeposti.

Akrostih Kata.

[Br. 681]

[Ka te, mâ gospoje, pravi mi, sili stvar]

5 Ka te, mâ gospoje, pravi mi, sili stvar
da svrćeš tač moje služen'je u nehar? -
ali mâ, sunačce, nesrjeća, rec' mi prid,
ali tve srdačce koje je kako hrid?
Ter, svitlja sunačca, sada si proć meni
tvrđega srdačca neg mramor studeni;
a taki ako tvoj bit hoće napridak,
vazmi mi život moj, vazamši mač bridak.

Akrostih Kata.

[Br. 682]

[Čemerni život moj želje cić ljuvene]

5 Čemerni život moj želje cić ljuvene,
 želeći ures tvoj, jakino cvit vene;
a zato, od gospoj kraljice i svijeh vil,
 ne čini život moj da vene tebe dil.
Tebe cić jer ako vazme mi smrt krjepos,
 slavan glas nikako steć neće tva ljepos;
ako li možeš steć u tomem slavan glas,
 ne krsmaj pače već, skрати mi moć i vlas.

Akrostih Kata.

[Br. 683]

[Čudim se na milos gdi pjesni čine doć]

5 Čudim se na milos gdi pjesni čine doć
paklenu usilos i srčbe svaku moć,
a ovu od gospoj ne može ni služba
ni pjesni ni plač moj ni trudi ni tužba.
Tajući potiho i voda, našad put,
u vrijeme zaliho iscrpe mramor krut;
a ova proć meni tvrđa je svakčas vil
neg mramor studeni, a ne vim česa dil.

Akrostih Kata.

"Stihove 1-4 navodi A. Sasin kao Čubranovićeve (Stari pisci hrvatski 16, 125)." (M. Rešetar) Za više informacija o "Čubranoviću" v. bilješku o Pelegrinoviću.

[Br. 684]
[Čudim se na saj svijet gdi narav moć
stvori]

5

Čudim se na saj svijet gdi narav moć stvori
toliko slavan cvijet i ki dar izdvori;
a u me gdi krjepos Omera ne stavi,
neka se nje ljepos po meni proslavi.
Togaj cić uzdišem i venem pak velim:
čemu ja usišem i ovu stvar želim?
a da sam jošte on nje dike da slavim,
prišlo bi napokon da ne znam što pravim.

Akrostih Kata.

[Br. 685]

[Krozač mi toj veliš, drag venče poviti]

5 Krozač mi toj veliš, drag venče poviti,
ali ti ne želiš stvar lijepu viditi?
Ako te očima pogledam, taki cvit
zato se ne ima u srčbu postaviti.
Togaj te cíc molju, džilju moj rumeni,
da veće zlu volju ne nosiš proć meni;
ako ti počten glas ne tlači moj pogled,
i ako t' s mene vlas ne ima koju zled.

Akrostih Kata.

[Br. 686]
[Ćud imah pjet njekad jak slavic u
lugu]

5

Ćud imah pjet njekad jak slavic u lugu,
a ovo cvilim sad jak zmija u krugu;
are se svrnuše sve pjesni mē u plač,
koje mi zgrnuše žalosti prijav mač,
tere sad od pjesni kad se ja spomenu,
svijes moja uzbijesni a jak cvit povenu.
A zato, venče moj, kako hoć da spivam,
pokli se sluga tvoj u mukah snebivam.

Akrostih Kata.

[Br. 687]

[Kruno mâ povita, molim te Boga dil]

Kruno mâ povita, molim te Boga dil,
ako te uspita što za me moja vil,
ako ćeš ikadar što stvorit za mene:
"Najdraža tvoja stvar ljuveno t' - rec' - vene,
5 tvoj sluga izbrani ki, kruno od svijeh vil,
izgubit ne brani život svoj tebe dil.
A zato usili i prigni srdačce
tere se posmili na njega, sunačce."

Akrostih Kata.

[Br. 688]

**[Kralj da bih bil ter svit pod moju da
jes vlas]**

5

Kralj da bih bil ter svit pod moju da jes vlas,
vas budu postaviti jak s glave jedan vlas;
a da bih razdiljen po ki put s tobom bil,
vazda bih rascviljen do smrti mē hodil.
Ter uzmi na znan'je, ovoj bih ja rekal:
što mi će iman'je toj ko sam ja stekal,
anđelsko sunačce pokli mi ne svita,
drugo mē srdačce, kruno mâ povita?

Akrostih Kata.

[Br. 689]

[Čudo se viđaše svakomu, - česa dil? -]

Čudo se viđaše svakomu, - česa dil? -

što slavno iđaše jak vitez ova vil.

Ah, sve joj slavljahu, ma svega van pogled;

kolici pravljahu: "Mogla bi sprazhit led!"

5

Toj ter gdi slišah ja, vas igrah kako bijes,

rekbi mi biješe tja zanjela sobom svijes;

a pače razdvojen bez uma ja idijeh,

tolikoj opojen ljubavju nekome bijeh.

Akrostih Kata.

[Br. 690]

**[Kud godi moj pogled obratim pun
vire]**

5

Kud godi moj pogled obratim pun vire,
svud mi se nješto led i oganj prizire:
a viđu srce nî od ognja, kruno, tve,
pokle si proć meni naravi leda sve.
Također od leda srca nijes', govorim,
tvoga cić pogleda ljuveno kad gorim;
a plam stât u goju ne može i led bil
neg vazda u boju, već ako mene dil!

Akrostih Kata.

[Br. 691]

[Čudim se dan i noć gdi, protiv naravi]

5 Čudim se dan i noć gdi, protiv naravi
ovaj vil stekši moć, svijes moju zatravi;
a toj sve nje krjepos ukaza vrh mene,
da žudim nje ljepos i dike ljuvene.
Toj sve kroz nje pogled, ki kada otvori,
da studen zgleda led, ljuveno uzgori:
a mene kad zgleda, mislite, ljuveni,
ki nijesam od leda, kolik je trud meni!

Akrostih Kata.

[Br. 692]

[Kraljice od svijeh vil ter venče poviti]

5 Kraljice od svijeh vil ter venče poviti,
molim te Boga dil, pravi mi tko si ti;
are se mniš meni, kad sklopiš tve oči,
bog da si ljuveni, sunčana istoči;
teke što luk i stril ne imaš ni krila.
Pravi mi toga dil koja si od vila,
ar mi je, sunačce, anđelska tva ljepos,
izraniv srdačce, vazela svu krjepos.

Akrostih Kata.

[Br. 693]

**[Ako je tko na svijet van tebe, moj
Bože]**

Ako je tko na svijet van tebe, moj Bože,
proslavit ovi cvijet u pjesneh tko može,
neka se razdijeli [s] životom život moj
ki vene i cvijeli cić ove od gospoj.
5 Jer slavnu nje ljepos u pjesni stavit ja
ne mogoh steć krjepos - stvar ka mi dodija.
Cić toga, ljuveni, molim vas, stvor'te sud
kolik je u meni togaj cić žestok trud.
10 A zašto? jere ja svijeh mladijeh želju van
da ova vil prosja krjepčije svaki dan.

Akrostih Anica.

[Br. 694]

[Anđelska mâ slavo ter venče poviti]

5 Anđelska mâ slavo ter venče poviti,
ures je tvoj pravo u pjesneh slaviti.
Nu ljepos tva i moć i ures i dika
gine ti dan i noć i bježi jak rika;
jer nis' cvit ki niče povenul iz trave,
nis' ptica feniče gork oganj ku prave,
sebe da ponovi, na staros kom dođe.
10 Togaj cić svijet ovi uživaj, gospođe,
ako se kajat neć; jer se dan, gospođe,
ne može nigda već stić koji mimođe.

Akrostih Anica.

[Br. 695]

[Ako će tko novu izvrsnu stvar vidjet]

Ako će tko novu izvrsnu stvar vidjet,
pogledaj vil ovu svim vilam ka je cvijet,
nebeske ljeposti koj rese svaki dan
5 sve rajske krjeposti svijeh vila na svijet van
jakino draču cvijet i mjesec [s] zvjezdami
i s nebom sunce svijet svojijemi gizdami.
Cječ toga u sebi pomisli svak na svijet
je li gdi pod nebi ovaki veće cvijet,
10 are se mni meni da nigdje na svijeti
ovake vile nî moć okom vidjeti.

Akrostih Anica.

[Br. 696]

[Ah, je li, moj Bože, van tebe tko na svijet]

Ah, je li, moj Bože, van tebe tko na svijet
u pjesneh tko može proslavit ovi cvijet?
navlašno nje oči, koje su vidjeti
jak sunce s istoči kad sine po svijeti,
5 i ličce gizdavo i pogled gizdavi,
koji bi svak pravo u pjesneh da slavi;
cječ koga noć i dan u plaču zadosti
ja hodim sebe van, pun svake žalosti.
A ona ne haje ni nje pak lipota
10 gdi moga nestaje pomalo života.

Akrostih Anica.

[Br. 697]

[Je li tko na saj svit zamjeril ikadar]

5 Je li tko na saj svit zamjeril ikadar
ovaki gizdav cvit ovaku ali stvar?
ere se mni meni, štil što sam i vidil,
da svijeme k Eleni slična je ova vil.
Lipostju i svime ista se mni meni,
neg samo što ime Elena jer joj nî;
a zato ures tvoj, svim vilam ki je cvit,
vaskolik život moj dvorit ću i slavit.

Akrostih Jela.

[Br. 698]

[Nikako, ljuveni, ne mogu po vas svijet]

Nikako, ljuveni, ne mogu po vas svijet
ne smišljat u meni zač dvorim ovi cvijet;
jer ova od gospoj ne haje za mene,
u željah život moj videći gdi vene.
5 Krostoj ću sa svu moć odsela i krjepos
čemernu dan i noć proklinat nje ljepos.
Jer ako smrt meni poraz da prî roka,
ne scijen'te, ljuveni, inoga uzroka
cić koga život moj na manje hoće doć,
10 nego vil jer ovoj man služih dan i noć.
A zatoj stekši cvil tko neće da tuži
nikako nemoj vil neharnu da služi.

Akrostih Nikica.

[Br. 699]

[Ako će, venče moj ter kruno povita]

Ako će, venče moj ter kruno povita,
iskati ures tvoj iman'je od svita,
naći ćeš gospode koja su jakno cvit,
s vitezi ka hode za pjenez rvat svit,
5 koja bi vas, dim, svoj stratila pjenez bil
za slavni ures tvoj, kraljice od svijeh vil;
ma slugu ako hoć, ja ti sam pripravan
da t' služim dan i noć, venče moj prislavan.
Ako li iskat hoć viteške jakosti,
10 dosti ćeš naći moć izvrsne mladosti,
koja bi život svoj stavila pod mač nag
za rajski ures tvoj svakomu ki je drag;
ma slugu ako hoć, ja ti sam pripravan
da t' služim dan i noć, venče moj prislavan.
15 Ako li mudrosti iskati takoj hoć,
upoli zadosti togaj ćeš iznać moć,
ter ki bi tve dike u pjesni stavili
ter bi te vavike podobno slavili;
ma slugu ako hoć, ja ti sam pripravan
20 da t' služim dan i noć, venče moj prislavan.
Ako li iskat hoć u kom je lipota,
toj naći nećeš moć, tako mi života,
ni u kom pod nebi liposti jer nî već
neg samo u tebi jedinoj, mogu reć;
25 tim slugu ako hoć, ja ti sam pripravan
da t' služim dan i noć, venče moj prislavan.

[Br. 700]

[Nu čuj plač jadovan i suze bez broja]

Nu čuj plač jadovan i suze bez broja
ke ronim povazdan niz ličca jur moja!
Jaoh, a sve rad tebe grem, vilo, plačuci,
i kunu sam sebe tvoj ures znajući.
5 Jaoh, što se ne stvorih kamenkom onada
tvu lipos kad pozrih, cić koje mrem sada.
Jaoh, što li mene lav od gore ne sreće
prije neg me u ljubav tvoj pogled zaplete?
10 Jaoh, što li čudna taj na me smrt ne dođe
najprvo moj stupaj za tobom kad pođe?
Jaoh, život i mû vlas jednom bi prikralil',
[a] ne bih svaki čas krozi te smrt patil.
Jaoh, ne bih provodil u željah život moj,
ne bih se nahodil u tuzi sad ovoj.
15 Jaoh, ne bi cvilile plačne oči moje,
kad ne bi vidile rajsko ličce tvoje.
Jaoh, ne bi suzice grozno me oblile,
kad ne bi tve lice mê oči vidile.
Jaoh, misal pritužna ne bi me morila,
20 ni bi me ti sužna svezavši vodila.
Jaoh, ni bi stegnula ovakoj mê grlo,
ni bi me ti čula sebe klet tač vrlo.
Nu mi je usilos, jer mi nije moć ino
neg želit tvu lipos i ličce jedino.
25 Još ću te pomolit, moj cvite rumeni,
nemoj se oholit protiva jur meni;
dopus' mi samo toj, rič s tobom govorit,
prije nego život moj smrt bude umorit.
30 A ja tvoj kupljen rob hoću vazda biti,
dokoli tamni grob bude me pokriti.
Još kad se dušica od tila razdili,
virna ću služica bit tebi, môj vili.
Zatoj me pomili sad tvoja lipota,
prije neg se odili duh moga života.

[Br. 701]

[Koliko jes godiš da ljuto i vrlo]

Koliko jes godiš da ljuto i vrlo
ti mene jur vodiš svezana za grlo!
Sužanstvo, ah, ovoj toli mi jes milo,
er drugi ja pokoj ne želim, mâ vilo.
5 Ti s' moje želin'je, ne želim ja ino
nego tve hotin'je udvorit jedino;
ti s' moja sva misal, ne marim inu stvar,
tebi sam zapisal život moj vas na dar.
10 Još, vilo, znaj ovoj: zaman je život moj,
i sam je moj pokoj gizdavi ures tvoj.

[Br. 702]

[Krunice povita, nu me čuj gdi tužu]

Krunice povita, nu me čuj gdi tužu:

jurve su pet lita ja tebe da služu,
a pođe vas trud moj i služba uzaman,
jakino sluga tvoj da nijesam nigdar zvan.

5

Toj li mê ufan'je i ljubav dostoja
željahno skončan'je da plata bi moja?
Ah, vilo, ne tvori tolike krivine,
er virno tko dvori nije pravo da gine.

Akrostih Kata.

[Br. 703]

[Ako je meni sud da patim dovika]

Ako je meni sud da patim dovika
ovaki ljuven trud i rane bez lika,
drago [je] i milo ponijet mi svaki sud
cić tebe, mâ vilo, i patit ljuven trud.
5 Ako [je] u mene na srce koji vrid
cić koga, jaoh, vene život moj unaprid,
drago [je] i milo ponijet mi svaku zled
za lice tve, vilo, i rajski tvoj pogled.
10 Ako još svaki dan mislit mi jes tuga
er se dah slobodan tebi rob i sluga,
drago [je] i milo mislit mi svaki čas
er tebi, mâ vilo, rob se dah život vas.
15 Ako još po sve dni ne imam radosti
er srce moje nî prid mojom mladosti,
drago [je] i milo radosti stât mi van,
kad prsi tve, vilo, srcu su momu stan.
Ako me u tuzi tko vidi još tužna
gdi stoju u uzi savezan za sužna,
20 drago [je] i milo meni stât tač tužan
krozi te, mâ vilo, i svezan i sužan.
Ako me smamljena ovako tko vidi
i velmi uhiljena gdi ličce mê blidi,
drago [je] i milo blidit mi svaki čas
i smamljen, mâ vilo, stojati po[d] tvu vlas.
25 Ako još ja steku zao glas vrh sebe
zli[h] ljudi ki reku, ja služim u tebe,
drago [je] i milo svaki glas meni steć,
istom ti, mâ vilo, izgubit da me neć.
30 Ako još na službi svu mlados istraju
želeći tvô' družbi, ništar se ne haju,
jošte ću ovo rit er mi je toj milo
smrt prijat i umrit cić tebe, mâ vilo.

[Br. 704]

[Veliko jes vrijeme da nika jur vila]

Veliko jes vrijeme da nika jur vila
nevoljno srce mē sebi je zgrabila.
Još mi je zanila vas razum i pamet,
ter me je činila da stoju jak vazet;
5 a veće spomene nimalo ne čini,
za roba jur mene odkoli zaplani.
Dvorbe mē ne scini ni službe ke tvorū,
ni me se znat čini, u zabit ter dvoru.
Oh, uzdah ovi moj da ljubav razvidi,
10 er nije pravo njoj da mene tač vridi!
Ne čin' to da slidi, Kupido ljuveni,
pošlji njoj da vidi jedan stril ognjeni,
i ona tvoju moć da more poznati,
cić koje dan i noć život moj zlo pati.
15 Oholas nje skrati i tvrdu jošte ćud,
jeda se obrati kadgodi na moj trud.

[Br. 705]

[Moć, misal i viru i ljubav svu stavih]

5 Moć, misal i viru i ljubav svu stavih
ovu vil da tiru ku služih i slavih;
ali bi jak kamen i mramor od gore,
u komu bit plamen ljuveni ne more.
Dvorih ju i služih, sedam lit sada jes,
a nigdar ne združih pristavni nje ures.
Ah, samo da vrati srce mi ke uze,
a makar ne plati nigdar plač ni suze.

Akrostih Mada.

[Br. 706]

[Sliši me rič njeku, moj družę gizdavi]

Sliši me rič njeku, moj družę gizdavi,
ja tebi da reku, tako ti ljubavi.
Me srce sve tuži i vene i cvili,
želeći da družı tvoj obraz pribili,
5 koji je vas vesel. U ljubav da 'e moć,
rado bih ja uzal gledat ga dan i noć.
Ma ljubav bez vire, moj družę gizdavi,
na svitu ki tire, Bog da ih ostavi;
er se će prije svit i zemlja skončati
10 neg ću ja pomislit da te ću parjati.
Ma nemoj ti mene, moj družę, ostavit,
tako ti ljuvene ljubavi napravit;
neg pozri srdačce mę ognjem gdi gori,
i tebe, sunačce, koj želja umori.
15 Viđ u njem zlatu stril kom ga si ranila, -
toli mu davaš cvil da ga si smamila.
Viđ oči gdi rone suzice s uzdası,
vrh ognja da one plamenke pogasi,
misleći dan uprav kad ga ću sčekati,
20 kada ću tu ljubav s tobome imati.

[Br. 707]

[V. br. 141]

[Br. 708]

[Je li, mâ gospoje, ti smisli, pravo toj]

Je li, mâ gospoje, ti smisli, pravo toj
za službe za moje da skončaš život moj?
Toj li bi plata toj za pisni u kih ja
postavih ures tvoj, vrh sunca ki nam sja,
5 zorome raneći jak ptice iza gor,
tebe ja služeći, pojuće prid tvoj dvor;
a pisni mi su sad za službu za moju
čemerni plač i jad posvakčas što poju.
Toj li bi, oh, moj dar nadari či[m] me ti,
10 da nijednu sad satvar ne imam na sviti
neg želit sebi smrt, rumeni moj cvite,
ka me će brzo strt, a sve toj krozi te.

[Br. 709]

[Srce mē, upivaj, toj ti bud' razgovor]

Srce mē, upivaj, toj ti bud' razgovor,
kunući ne pristaj gospođe slatki dvor;
zač ovo silom mrem. Na toj li bih stvoren,
gdi kako jeljen grem od lovac umoren?
5 Srce mē, upivaj; ali si zanimil?
kunući ne pristaj onu ka te ucvilil':
da bi t' se prikratil' svi puti i strli,
kud bi se obratil' tvoj stupaj prihrli;
da bi još tve srce padalo u nesan,
10 da želi sve smrce i u noć i u dan;
da bi još tve prsi, ružicom ke cafte,
uzdihal' jak vrsi na dubju kad trepte;
da bi jošte ruci prstenčac ne snosil',
neg kako drjeven glas svudi vik provodil';
15 da bi još vrat visok usahal jak cvijetak,
kijem vidiš vas istok jak s neba mjesečak;
da bi još zblidil' sva i obraz oholi,
jakino od mrtva kad čovik priboli.
Ostani vesela kako prid suncem mraz,
20 zač mene dresela učini tvoj obraz.

[Br. 710]

[Cvit pun sve radosti najprvi ki mi da]

Cvit pun sve radosti najprvi ki mi da
od gorke tamnosti svenul je kako ja;
evo ki se bolim i vehnem za tebe
i nasvakčas želim gledat se kon tebe.
5 Svakčas me o[d] tebe, mâ draga, želja jes,
i vehnem za tebe, jeda kad začuješ.
Evo ja izvehnuh mlađahan za tebe
i srce odvrnuh, neka je kon tebe;
zač scinju lipšu stvar od Boga ne mož reć
10 da ima ljuven dar koliko draga steć:
dva draga virna uprav jedan se more rit, -
ne more taj ljubav negoli s neba prit.
A drugo neću rit; ko ima razum svoj
lasno mu more prit na pamet tko je toj.

[Br. 711]

**[Kad te, vilo draga, na prozor gdi
vidim]**

5

Ka[d] te, vilo draga, na prozor gdi vidim,
ljubav me primaga, da ličcem prohlidim;
a ka[d] te ne nazru mê tužne očice,
srce mê sve podru željahne tužice.
Tako sam u trudu osuđen stojati,
uvijeke da budu željahno plakati;
ako me tva lipos ne bude slobodit,
meni je usilos život tač provodit.

Akrostih Kata.

[Br. 712]

[V. br. 480.]

[Br. 713]

[Moj džilju rumeni ter slavni moj cvite]

Moj džilju rumeni ter slavni moj cvite,
velmi se u meni skončavam krozi te,
zacić dva uzroka ki me će podriti
i koji prî roka čine me umriti.
5 Prvo: zač u tuzi pribivah tač sada
da polja i luzi povenu od jada,
žaleći dva virna razdiono gdi hode
i vele nemirna život svoj provode.
10 A drugo: jer mene skončaju žalosti
i želje ljuvene cić tvoje mladosti.
Tim želje, neka j' znat, moj džilju, mâ kripos
skoro će smrt imat, želeći tvu lipos;
kom željom imah blud i plakir od svita
i platu za gork trud, kruno mâ povita.
15 Oh, moje izbrano tim drugo sunačce,
neka ti je pridano mê želno srdačce,
koje je na peče raspuklo ter vene,
pokle se zdaleče razdili t' od mene,
gizdavi moj družje, jer tebi ja na dar
20 ni tila ni duše ne branim nikadar.

[Br. 714]

[Ovdi je onaj vil i kruna izbrana]

Ovdi je onaj vil i kruna izbrana,
 sluga joj ne bi bil' ljepotom Dijana;
ovdi je ka slove vrh sunca sama sad,
 ovdi je ka plove s istoka na zapad.
5 Ovdi je sva ljubav ku poje serena,
 ovdi je, dim uprav, sva milos ljuvena;
ovdi je oni cvit anđelske prilike
 u kom su na saj svit od raja sve dike.
10 Ovdi je sunačce nada sve svitlosti,
 ovdi je srdačce od moje mladosti;
ovdi je jezero oda sve ljeposti
 ku izreć Omero ne ima krjeposti.

[Br. 715]

[Sluga tvoj, ki za te tvrdo je izmučen]

Sluga tvoj, ki za te tvrdo je izmučen,
moli se prida te da ti je priporučen.

[Br. 716]
[Sad ću zacić ljubavi]

Sa[d] ću zacić ljubavi
 provodit sve dni moje
 u željah mene koje
 kruto more.
5 Po vas ću dan od zore
 jak slavic želno tužit,
 pokli mi nije moć združiti
 rajski obraz tvoj.
10 Ovoj li bi narok moj,
 po kom ja mnjah bit blažen,
 ner ovako poražen
 kako ginu?
Kad proz tvoj dvor [ja] minu,
 gdi će moć mê srdačce,
15 ne vidiv te, sunačce,
 biti mirno?
Za služen'je mê virno
 zač mi se na dar poda
 kakono bistra voda
20 liti cvitju.
Zatoj će prije prolitju
 bit dikle suprotiva
 i trudan, gdi počiva,
 ne odahnut;
25 zatoj će prije posahnut
 kon vode ruža drobna,
 u vence ka podobna
 ter se vije;
zatoj će prije zmiije
30 bez jeda i čemera
 i ribe van jezera
 moć pribivat, -
negli ću ne prolivat
 za tobom grozne suze
35 ka mene rajskom uze
 tvom lipotom;
ter vazda [ja] i potom
 nikomu ne zaviđah,
 kad tvoju mlados viđah
40 u mom krilu.
Nitko ljuvenu strilu
 toli mirno ne ćuti,

45 za ku mi pamet smuti
 i sve tilo, -
kako ja kad tve bilo
 željan ugledah lice,
 i prsi od ružice
 kad mi svrnu.
50 A sad mi srce strnu,
 kad čudan taj glas primih,
 pameti mojoj slidih
 odkud ovoj,
da s kim sam vas život moj
 provodil od mladosti
55 u velikoj radosti
 i u vesel'ju,
da me sad u dresel'ju
 ostavi, neka tužu,
 ljuvenoj mucu sužu?
60 Bud' toj takoj!

[Br. 717]

[Uzrok je vil nika da mlados mâ vene]

Uzrok je vil nika da mlados mâ vene
u mukah bez lika cić želje ljuvene.
Cić želje ljuvene, i javi i u san,
nevirna, jaoh, mene skončaje bolizan.
5 Skončaje boljezan, zač njeka od gospoj,
ke sam rob zavezan, ne da mi čas pokoj.
Ne da mi čas pokoj, ne da mi čas mira
neg mukam kim nije broj život moj zatira.
10 Život moj zatira nje pogled gizdavi,
u kom se nazira plam gorke ljubavi.
Plam gorke ljubavi kim, jak snig sunačce,
rastaplja i travi mê tužno srdačce.
Mê tužno srdačce, ko ne ima indje stan
neg u nje jur ličce godiš je vele i dan.
15 Godiš je vele i dan da sam nje a ne moj
i da sam svasma dan od gospoj vili toj.
Od gospoj vili toj ka ne ima milosti,
videći život moj da je skončan zadosti.
Da je skončan zadosti ne mari ni haje
20 nego jad, žalosti većma mi zadaje.
Većma mi zadaje, zač prima u rados
videći gdi traje dni zaman mâ mlados.
Dni zaman mâ mlados, er scijeni čas dobit,
er scijeni svu rados život moj pogubit.
25 Život moj pogubit mnim drugo ne želi,
tim se ću sam ubit, neka se veseli.
Neka se veseli, zašto od nje sva dobra
i ona što želi srce mê toj obra.

[Br. 718]
**[Plaču moj čemerni, s jadovnom
žalosti]**

Plaču moj čemerni, s jadovnom žalosti
pokli bi drug verni mojojzi mladosti,
dosad si vazda bil viran mi u družbi,
pokoli ovoj vil postah ja na službi.
5 Zatoj te ja molju, zač viđu nje mlados,
što se ja već bolju, veću ima rados;
očice më zatoj jezerom satvori,
jeda ju život moj daj plačem udvori,
10 jeda se spomene od moje mladosti
u želji ka vene bez nijedne radosti.

[Br. 719]

[Lava, zvir srditu, u gori govore]

Lava, zvir srditu, u gori govore
da ništor na svitu dobit ga ne more;
nu u njem nika je običaj nad zviru:
ka mu se pridaje, veće je ne tiri.
5 A tebe Bog stvori na svoju priliku, -
ne zviru u gori ni od nje još sliku,
nu lipšu gospođu negoli rajski cvit
kojojzi ne viđu prilike u vas svit,
10 koji su obrale mē hvale da slave
vrhu sve ostale gospoje gizdave.

[Br. 720]

[U srcu momu plač ti, vilo, postavi]

U srcu momu plač ti, vilo, postavi,
pokli me željna tač tva lipos ostavi;
ina mi misal nî negoli cvileći
5 istrajat moje dni sve trudno živeći.
Ere sam uhljen jadovno zadosti,
pokli sam razdiljen s tvojomzi mladosti;
er ako tvu lipos u moj kril ne viđu,
meni je usilos ovi plač da sliđu.
10 Er živit ne more bez tebe tvoj sluga
jakino bez gore jelin plah od luga.
Reci mi česa rad na me se rasrdi,
ter službu moju sad ljubavi pogrdi;
očito li, znam ja, ne stvorih takuj zled
15 da svrćeš dalek tja od mene tvoj pogled.
Nu tko taj uzrok bi da mene priverna
u tebe oznobi, krunice biserna,
da bi on život vas za roba stal sužan,
cić koga svaki čas stoju ja pritužan.
20 Ko mene okrivi u tebe, mâ vilo,
jeda ga ognivi višnji Bog nemilo;
da bi mu sunačce ne sjalo svitlosti,
ko moje srdačce napuni žalosti.
A tko je pravedan, da bude stojati
kon dražijeh povazdan i ljubav imati.

[Br. 721]

[V. br. 710, 3-14.]

[Br. 722]

[Zovući ja, brače, drago ime tvoje]

Zovući ja, brače, drago ime tvoje
srdačce mē plače u suzah i plove;
drago ime tvoje, prisvitlo sunačce,
za koje sad moje skonča se srdačce.
Izmi mi boljezan i[z] srca mojega
za virnu ljuvezan imena tvojega.

5

[Br. 723]

[Moj cvite, je li stvar ku rekoh ljuvena]

Moj cvite, je li stvar ku rekoh ljuvena
s nebesa oni dar gdi je ljubav skrovena?
Dosada s vesel'jem uživah tvu rados,
a odsad s dresel'jem tužice mâ mlados.
5 Kad mnjah u ljubavi virnojzi pribivat,
tvoj ures gizdavi s vesel'jem uživat,
sad mi je sve tužit nemilo dovika
i smrti pridružiti, ka ne ima lika.
10 Niko, mâ dušice, sva moja radosti,
lik od mê tužice, diko mê mladosti,
molim za ljubezan među nam koja bi
da ovi ognjen plan ugasit budeš ti
ki se [je] užegal hinbeno i gori
ter me je jur segal, da me prî umori.
15 Molim te rad Boga, viđ ka je stvar ovo,
da veće neboga ne cvilim ovako;
a pak mi zapoviđ u robstvo da t' se dam
i služim dovika, virna ljubavi mâ.

[Br. 724]

[Cvit pun sve radosti najprvo ki mi da]

Cvit pun sve radosti najprvo ki mi da
od gorke tamnosti svenul je kako i ja;
usahal jur je svim i minul vrijeme svê,
ma nu ga ja nosim za drago ime tve.
5 Zač mi je dan od Nika ki je mâ sva rados,
komu sam prinila srce me i mladost;
ter cvitku celov dam, kade se spomenem
od tebe, diko mâ, u željah s ke venem;
10 ter ne znam gdi budem, sva moja radosti,
sama se zabudem od njeke žalosti,
misleć mê tužice u kih sada cvilim,
tvoj ures, dušice, da sa mnom razdilim.
Razdili njega Bog i [s] svojim životom,
15 da cvili vik nebog do smrti i potom.
A ništamanje o tom ja ću bit uvik tva,
do konca životom, virna ljubavi mâ.
Brzo t' se odilit od mê je radosti,
meni je sve cvilit za tvojom mladosti.
20 Toprva neka tad životom povenem,
od tebe, diko, kad srcem se spomenem.
I ti se kadgodje spomeni od mene,
rec': "Ona kako je u željah ka vene?"

[Br. 725]

[Izvrсна ljubavi od moje mladosti]

Izvrčna ljubavi od moje mladosti,
cvite moj gizdavi, opun sve radosti,
cić koga ja venem i cvilim dan i noć,
od želje ljuvene m' trudnu ću steć nemoć.
5 Er kada na prozor pogledam, sunačce,
prtvrdi da je mramor, puklo bi srdačce,
misleć mē radosti nevoljna moja čes
koj biješe zadosti pozirat tvoj ures.
10 Ter tužni moj obraz poliju suzice,
srdačcu dam poraz, sve s trudom tužice,
misleći razgovor i slatke još psosti
ke bihu čut nadvor s velikom radosti,
ostale raskošne i milo življen'je
ke bīše, moj Bože, na naše hotjen'je.
15 Sada tu moju čes s kim da ju uživam,
kad, brače, tvoj ures kod mene ne imam?
ali mē tužice komu da ih tužu
neg tebi, dušice, komu virno služu?
20 Pozri me gdi venem, sva moja radosti,
od želje ljuvene [m'] za tvoje mladosti;
pozri mē očice, jezero od vode,
odkuda, dušice, tolik plač nahode,
da se jur od plača uzdržat ne mogu,
neg život moj skonča, moriv me nebogu.

[Br. 726]

[Zaman će svaki trud za ljubav prihvatiti]

Zaman će svaki trud za ljubav prihvatiti,
bez plate ljuven blud ko hoće imati:
dinar je gospodar svakojzi ljepoti,
žena će za dinar svaku stvar podati.
5 Lakoma i skupa žena je na zlatu,
a mudra i lijepa ne ljubi ni platu.
Vidil sam lip i mlad jednu vil služiti,
a drugi grub i grd vidil sam ljubiti.
10 Mogu li živiti, moj Bože, tej vike,
da mogu viditi človika s motike
s dinarom gdi ljubi, a tko vam jur služi,
on brijeme sve gubi a mlados svu tuži.
Sada je jur dinar svim ženam vojvoda,
počten'je, čas i dar svaka za nj jer prodava.
15 Neka se na sviti ovaj rič sad poje:
jošte će ljubiti bastasi gospoje!

[Br. 727]

[Moj brajo, kolikrat kle mi se, a zaman]

Moj brajo, kolikrat kle mi se, a zaman,
da nećeš veće stât u Stonu od pet dan;
a ovo je jur lito, polje se zeleni,
žnjelo se i žito, a tebe jošte nî.
5 Toj li bih dostojna o[d] tebe primiti
da budu jadovna život moj vas biti,
odsvuda predaje ka[d] ćeš bit, sad ćeš doć,
po moru gledaje vas drag dan i svu noć,
10 plavčice mahaje, odizdal ka plove,
iz glasa vikaje ime tve ke slove.
Hod' brže, moj džilju, da vidiš, oh, tugu,
neboga gdi cvilju jak zmija u krugu,
Kupida kunući, sve strijele da skrši,
u kami tukući, ako te on drži;
15 ako li vjetra cić, moj brajo, i[z] Stona
nis' mogal dosle prić, moliću Neptuna:
o bože Neptune i ti s njim Eole,
čin' vjetar da dune sad njemu odzdole,
da hrabar moj pride, ki er je pošao
20 mjesec to jur ide, jošte nije došao.
A sada kad budeš toj slegat polako,
čin', brajo, da budeš k meni doć tutako;
zač kako cvijet biti ne more, što ne cti, -
tako ja živiti bez tvoje ljeposti.

[Br. 728]

[Muče jur sve stoji, ner sam ja u tuzi]

Mučē jur sve stoji, ner sam ja u tuzi,
plačūci gospoji koja me rasuzi:
ja nebog uhiljen, tužan sam, - govoru, -
plačem sam nadiljen od vile ku dvoru.
5 Ka samo tužen'je da hoće mē čuti,
ne bi mi združen'je bilo plač priljuti;
nu kad glas jadovan i rič mû oćuti,
odvrne ličce van, da 'u žalos ne smuti.
Jaoh, je li smrt moja toj ka me umara,
10 kad mi toj gospoja ku služu satvara
da stanem plakaje u suzah čemerno?
Li milos ufaje služu joj priverno;
ma nebog u meni zatvoram potaje
taj plamen ljuveni koji me skončaje,
15 ni smim glas otvorit, da rečem boljezni
ke me će umorit cić gorke ljuvezni.
Ma ako vitar još nanese rič ovu,
da, vilo, čuti mož tvu milos gdi zovu,
moj cvite jedini, molim te ovu stvar,
20 služēn'je ne čini da pođe u nehar.

[Br. 729]

[Sliši moj pun jada uzdihaj i tužbu]

Sliši moj pun jada uzdihaj i tužbu,
stvoren'ja sva sada skup'te se u družbu!
Ne kren' se lisni vlas, tih budi vitre[n] ćuh,
da čuje svak moj glas, prî nego puštam duh;
5 najliše vi k meni na žalos prid'te sad
svi ki ste žalosni ćutili plamen jad,
nemila pokli tač dâ meni za službu
uzdihaj, boles, plač, tugu, vaj i tužbu.
Žal'te me sve gore, sve ptice, svaka zvir,
10 sva dubja, sve more, sve ribe, svaki vir,
kad ova od gospoj mû dvorbu ne plaća
negoli život moj napospih prikraća.
Plač' sa mnom sunačce i zora svitlušta,
er moje srdačce tužica ne pušta.
15 Žali me sva kripas nebeska [s] zvizdami,
pokli čas nje lipos pokoja ne da mi;
i mjesec sa svima nebesi sa mnom cvil',
odkoli ne prima moljen'ja ova vil.
Plači me trn, drača, er veće u meni
20 od suza i plača prilike moje nî.
Združ'te moj tužni vaj sve vode, sva vrila,
kad meni vil ovaj milos je sakrila.
Zovu još sve rike, ke m' dažde i blati,
er viđu dovike meni je plakati.
25 Žali me noć i dan, čas, ura, hip i vik,
odkoli nî mi dan boljezni mojoj lik.
Žali me prolitje i jesen i zima
i ljeto, kad bitje u vaj mê vazima.
Žal'te me sva zel'ja, sve trave, svaki cvit,
30 pokli čas vesel'ja ne imah na saj svit.

[Br. 730] Isteci, danice

Marin Kristićević stakmi sî pjesan

Isteci, danice, pogledaj s prozora,
obasjaj mê lice, jurve je dan, dzora;
jur slavic propiva, sunce se približe,
ružica odsiva, mrak i tmu da stiže.
5 Isteci, danice, pogledaj s prozora,
obasjaj mê lice, jurve je dan, dzora;
jur plove niz more pojući serena,
strilja se iz gore jeljenak Dijana.
10 Isteci, danice, pogledaj s prozora,
obasjaj mê lice, jurve je dan, dzora;
jur hrti tiraju košute po lugu,
vile se zbiraju uz tanac k jezerju.
15 Isteci, danice, pogledaj na mene,
gdi život i srce kroz tebe mê vene;
jer kako cvit biti ne može, što ne cti,
tako ja živiti bez tvoje milosti.

[Br. 731]

[Mê srce odoliti ne more gorki plač]

Mê srce odoliti ne more gorki plač,
ni muke pritrpit, pokli bih ranjen tač;
er ljubav neverna tač cvili život moj,
jak zmija čemerna kad pusti nalip svoj.
5 Zatoj cić žalosti puštaću taki glas
da svakoj mladosti protrne put i vlas,
ter tužne sej pjesni proklinju za žalos
ke čine da bijesni život moj i mlados.
10 A uzrok tomuj jes ka život moj skrati
i koja hudu čes na mene obrati,
i zasveda veće ne scijeni život moj,
nu mi još nameće žalosti, nepokoj.
Koj služih vik sužno, a na me sad mrzi
15 i srce mê tužno izdire iz prsi;
er koji je vik sužan nî toli ucviljen
kako ja pritužan nesrjećom nadiljen.
Sad neka cić moje žalosti svak trne,
i neka tko poje u plač se obrne;
20 i pokli tač bolim u tuzi dan i noć,
nesrjeću sad molim i zovem na pomoć:
neka me naputi na tužne sej pjesni,
ter da svak oćuti mê gorke boljezni;
neka pamet moja ukaže naredno
25 trude bez pokoja ke patim zajedno,
s nesrjećom jak poraz ki slide mû mlados,
stinući kako mraz, kopneći za žalos;
er veće ja moga ne želju viditi,
nikako dragoga nadalek sliditi.
30 Ne želim pokoja, pomoći ni svjeta,
neg protiv svakoja da mi su od svijeta;
zač ljubav i nje čes na toj me dovodi
da muku i boles smrt prijeka slobodi.
Er veće ne želim da čujem sladak glas -
svak me čuj što velim - neg da sam tužan vas.

[Br. 732]

[Jelu mi jur prave od duba najvišu]

Jelu mi jur prave od duba najvišu,
od rajske dubrave nje slave ne lipšu.
Jelu ćeš najprvo izdalek zamirit,
svih luzih toj drvo jur više neć vidit;
5 ke listak znobiti mraz neće studeni,
nu zimi i liti nje listak zeleni.
Sve dubje zaučne s jeseni opadat,
a jeli tad počne nov cvitak procvatat.
10 Pod jelom, kažuju, ljubko je počinut,
onim ki putuju trudačnim odahnut.
Pod jelom još prave lijep hladak da dahti,
razlike tuj trave s ružicom uscafti.
Trgovci toj znaju, kad pođe [s] suncem dan
svi lako jahaju pod jelom našad stan,
15 er nađu vodice okolo tuj blizu,
a pod njom travice i konji što grizu.
Tuj oni s trgome do svita počihnu
ne misleć drugome, nu svoj trud odahnu.
20 Ptičice još drobne, pod nebom razlike
međ sobom, poznobne od svoje prilike,
na jeli zeleni svu zimu stanuju,
počanši s jeseni u pjesneh dan traju.
Svakožzi naravi miran bi dubak taj,
a mene t' zatravi, da sve dni imam vaj.

[Br. 733]

[Nesrječan velmi bi oni dan za mene]

Nesrječan velmi bi oni dan za mene
kad poznah u sebi sve želje ljuvene.
Bolje bi onadaj zadavlju da se živ,
ter patil sada, vaj, ne bih ja tolik gniv.
5 Bolje bi mû dušu da budu ja zgubil
negoli da tužu pateći ljuven stril.
Bolje bi od nebes stril da mi zada smrt
negli znat ovu čes ka me će želna strt.
10 Bolje bi da me lav razdere kako zvir
negoli da ljubav daje mi sve nemir.
Bolje bi da sam vas od zemlje u prahu
negoli svaki čas da trnu u strahu.
Bolje bi na meni da su sve boljezni
negoli plameni od gorke ljuvezni.
15 Bolje bi svaki red učinit od mene
negli znat ovuj zled od želje ljuvene.
Jer veli svak ovoj: "Bolje bi izdahnut
neg imat nepokoj po vas vik i sahnut,"
20 kakono svaki čas nevoljno jur meni
vene sve život vas u želji ljuveni.
Bolje bi smrt priku da budu ja združil,
negoli uviku patiti ljuven stril.
Bolje bi svaka zled da meni bude doć
neg da me tvoj pogled čini mrit dan i noć.
25 Bolje bi gorki sud učinit od mene
neg patit ovi trud od želje ljuvene.
Pokoli svu mlados odlučih da služu,
pravo bi da rados kugodi sadružu;
hotin'je nu toj nî koj jesam na službi
30 negoli, sve me dni plaćući u tužbi,
radosti ni mal čas ne da mi uživat,
a veli: "Život vas sa mnom ćeš pribivat."
A viđu neboga da sve me vara toj,
a veće ne vim ja ni pustit službe njoj;
35 negoli usila vjerovat meni jes,
zač me je smamila kro[z] slavni nje ures.
A zatoj od službe svak život izbavi
i hude još družbe od ove ljubavi.

[Br. 734]

[Funjestra tva meni zadava velik jad]

Funjestra tva meni zadava velik jad,
moj cvite rumeni, vidim te na noć kad,
i vazda uzdahnu, hteći tvoj bit uprav,
jak cvitak usahnu, želeći tvu ljubav.
5 Oh, koje radosti prijal bih oni hip,
kad o[d] tve mladosti združil bih ures lip,
rumeni cvite moj; nu htje lipos tvoja
životu nepokoj mom da je bez broja.
10 Ako ć me kadgodi činit me da sam tvoj,
ka[d] ti se prigodi, biserni vinče moj.

Akrostih Fiora.

[Br. 735]

[Nesrjećnu mû tužbu slišite, ljuveni]

Nesrjećnu mû tužbu slišite, ljuveni,
di je plač za službu u platu dat meni.
Nesrjećni oni hip mâ misal kad stvori
zaslužiti obraz lip tvoj ki me sad mori.
5 Nesrjećni stupaj moj kad podoh da vidim
prislavni ures tvoj, ki rekoh da slidim.
Nesrjećne mê pjesni ke rekoh prid tvoj dvor
cječ tvoje ljuvezni za da[t] ti razgovor.
10 Nesrjećni moj pogled kroz koji mê srce
skopni sve kako led i zblijedi još lice.
Nesrjećne mê usi najprvo kad rekoh:
srjeća mi dopusti gospođu da stekoh.
Nesrjećno služen'je dosada ke stvorih,
i tužno cviljen'je na službi ke dvorih.
15 Nesrjećna bi mlados mâ virna na službi,
jere plač i žalos obujmih u družbi.
Nesrjećno odlučih mê srce tebi ja,
jer život izgubih ter ne imam pokoja.
20 Budi volja tvoja, odkle tî takoj hoć
da sam bez pokoja cić tebe dan i noć.

[Br. 736]

[Dovodi na milos cviljen'je ljuveno]

5 Dovodi na milos cviljen'je ljuveno
 paklenu usilos i srce kameno,
i zvijeri sve gorske, ohole i ljute,
 i ribe još morske ljuven plam da ćute;
a ova od gospoj kojojzi ja služu
 ne haje za trud moj, ni željno što tužu.
Zato je paklene natiskla silosti,
 pokoli vrh mene ne ima milosti.

[Br. 737]

[Mož li već, vilo mâ, odoliti srcem toj]

5 Mož li već, vilo mâ, odoliti srcem toj,
 videći očima di vene život moj?
a sve toj za ures prislavne ljeposti,
 pri kojoj sve možeš ljuvene krjeposti.
Rad togaj da znaš toj er ću ja umrijeti,
 ako me ures tvoj ne bude pozrjeti;
ar me će [s] životom boljezan razdilit,
 ako me lipotom ne budeš pomilit.

Akrostih Mara.

[Br. 738]

[Meni je bolje, znaj, život oć na službi]

5 Meni je bolje, znaj, život oć na službi
neg patit sve dni vaj, želeći tvôj družbi.
Ali znam zašto toj, mâ vilo, sve tvoriš:
jer trudan život moj hoć željom da moriš.
Razderi svršeno mê tužno srce sad,
da veće ljuveno ne patim tolik jad;
ako li, jaoh, služim, kruno, tebi verno,
ne čin' već da tužim u željah čemerno.

Akrostih Mara.

[Br. 739]

[Tvrđi bih kamena, da mogoh odoliti]

Tvrđi bih kamena, da mogoh odoliti
da lice suzama ne budem sve polit.
Tvrđi sam mramora, ne imam ljuvezni,
jakino od mora val kada uzbijesni,
5 misleći nevolju od moje mladosti,
za ku se sve bolju, jer ne imam radosti;
ter molbom ja molju da me svak žaluje,
ako mi nevolju i moj plač vjeruje.
Jer ini razgovor ne ćutim koli smrt,
10 ku služim i zovem, jeda me bude strt.
Još višnja nebesa moj plač da iskuse,
jer do njih doseza uzdah moj i suze.

[Br. 740]

[Oh, moji uzdasi srce ti ranili]

Oh, moji uzdasi srce ti ranili,
ter ti se svi vlasi od jada savili!
Plačite svi luzi i mramor pritvrđi,
er mojojzi tuzi taj vila pogrdi.

[Br. 741]

[Ovo sam zapantil da vazda uteče]

Ovo sam zapantil da vazda uteče
od mene njeka vil, vidiv me daleče,
a ne znam nijednu zled za ku bi pravo bil'
da skriva svoj pogled, ni da ['e] ovo satvoril'.
5 Tim uzrok rad bih znat zač ličce rumeno
za rados pozirat ne da mi ljuveno.
Brže zna, kad pozre nje lipos na mene,
oni čas da uzmre mâ mlados i vene;
jer neće da steče jur sebi prikori,
10 ni pak tko da reče: "Ono ga vil mori!"
Ako je uzrok toj ter skriva svoj obraz,
ne kteći život moj da pati gork poraz,
zašto ne izvida ranice ljuveno
odavna [ke] mi da nje lipos skroveno?
15 Zašto se ne smili na mene čas jedan,
videći gdi cvili mâ mlados svaki dan?
Zač ljubav ne tvori neg misli ljuveno
da mene umori jedan dan svršeno?
Ne bivši krivine satvoril nikada,
20 mâ mlados da zgine, gospođe, ka s' rada,
ozri se na dušu, što hoće viđ razlog,
ter ne čin' da tužu sve dni mê ja nebog.
Ako li so odlukom svakako mene strt,
zapoviđ môm rukom da sebi ja dam smrt;
25 to li neć, cvite moj, krudela bit toli,
učini sluga tvoj da ti se umoli.

[Br. 742]

[Nut lipo koli gre, nut slatko što gleda!]

Nut lipo koli gre, nut slatko što gleda!
tko za njom da ne mre, tko srce njoj ne da?
Hoće li suzice prid Boga moje doć
ke ronim niz lice krozi te dan i noć?

[Br. 743]

[Uz nike jur dvori sunačcem idući]

Uz nike jur dvori sunačcem idući,
gorko t' mi odzgori toj sunce privrući;
u vrijeme dragoga zač bîše prolitja,
kad poljem svakoga uscafti jur cvitja.
5 Podniknuv ter idih cić sunca svitlosti,
prid sobom ja vidih sjen vile liposti,
kojoj se začudih, ne smjeh proč ni kročit,
zač mi se vidi grih lipu stvar potlačit.
10 Ma nu stah da vidim, uzbiv se nazada,
neka se slobodim, ovuj sjen tko vlada.
Nu rekoh srdačcem, odvrhši svu tužbu:
jeda je [s] sunačcem ka vila u družbu?
Ter ovo sad kaže meni svê zlamen'je,
15 prisvjetlje i draže ner drago kamen'je;
jer birek, vim, hoće da jošte proslavi
nje ime slovuće u pjesan ter stavi.
U meni toj scinju, ter pozrih sunačcu,
od ruci učinju vrh oči sjenačcu
20 i vidih protiva na prozor gdi nika
diklica počiva na suncu cić dika,
razvrhši kosice niz bil vrat na prami.
Tuj mene nje lice i lipos zamami.
Vidiv me uteče, pruži se jak zmija
ter nješto, mnjeh, reče, posli se nasmija;
25 jer birek vidaše i ona što gledam
ondi ja, ter znaše od sjeni da predam.
Tere sta opravno, jakino od luga
kad sađe u ravno košuta bez druga,
čezaje od smrti, da ju gdi slidnici
30 i brzi još hrti ne vide s lovnici.
Tač ovaj ugledav jere ju vidih ja,
veće tuj i ne stav oni čas pođe tja.
Istom ljuveni glas začuh nje tere smih,
u komu rajsku slas srdačcem oćutih;
35 nu kom je ne uzrih, ni nje sjen prida mnom,
vas za njom tuj zamrih jak cvitak prid slanom.
I tuj se zatekoh a počeh tužiti,
srdačcem njoj rekoh: "Tebi ću služiti,
tebe ću gospođu za moju praviti

"Stihovi 37-39 u Kanconjeru Nikše Ranjine dodani su uz rub, a bio je još 1 stih (40.ti), ali je pri uvezivanju odrezan, tako da se vide samo vrši od nekih slova, a pred st. 37 ima nejasan broj '3', nego se ne vidi kamo upućuje." (M. Rešetar)

[Br. 744]

[Zorom sam ranila na glas od slavica]

Zorom [sam] ranila na glas od slavica
ter poljem zbirala razlika cvitjica;
a sad ranim zorom kada pane rosa
ter tužna grem gorom i naga i bosa.
Ostani zbogome, imaj me na pamet,
na putu ovome čim budu prić opet.

5

[Br. 745]

[S brjemenom sunačce zahodi za goru]

S brjemenom sunačce zahodi za goru,
s brjemenom i vitar utiša u moru:
brijeme ti je i meni satvorit tvu milos,
jer me je dovela do smrti tva lipos.
5 S brjemenom ptičice pod nebi lijetaju,
s brjemenom ptičice i ljudi hitaju:
brijeme ti je i meni satvorit tvu milos,
er me je dovela do smrti tva lipos.
10 S brjemenom ptičice moćno lijepo poju,
s brjemenom ptičice izgube riječ svoju:
brijeme ti je i meni satvorit tvu milos,
jer me je do smrti dovela tva lipos.
15 S brjemenom človika obujme žalosti,
s brjemenom i človik nađe se u radosti:
brijeme ti je i meni satvorit tvu milos,
jer me je do smrti dovela tva lipos.
20 S brjemenom ružica i džiljak rumeni,
s brjemenom ružica i džiljak poveni:
brijeme ti je i meni satvorit tvu milos,
jer me je do smrti dovela tva lipos.

[Br. 746]

[V. br. 228.]

[Br. 747]

[V. br. 182, 1-2.]

[Br. 748]

[Ajme, što ovo bi, koja li nesreća]

Ajme, što ovo bi, koja li nesreća,
koja prije ne bi, ni će bit dovika!
Ajme, nesrjeće zla, ajme nemilosti,
što s' toli nemila mojojzi mladosti?
5 Nitko se ne čudi ako sam nesrjećan, -
toj mi Bog odsudi na moj rođeni dan.
Nesrjeće prihuda, da li me uhili,
da li me odsvuda žalosti okrilí?
10 Vaj, mene da li hoć dovika sliditi,
cjeć tebe dan i noć da budem cviliti?
Nesrjeće prokleta, da li ti hoćeš tač
da mene susrijeta odsvuda gorki plač?
Cviliću ljuveno i tužit do smrti,
pokli me svršeno hoć u prah satrti.
15 Nesrjeće nemila, da li s' ti vas tvoj gniv
na mene spravila, da nisam veće živ?
Još kad me umoriš i kad mi tamni grob
pod zemljom otvoriš, još ću bit tebi rob.

[Br. 749]

[V. br. 291.]

[Br. 750]

**[Neharna gospoje, znaš kad mi
stavljaše]**

Neharna gospoje, znaš kad mi stavljaše
desnicu vrh moje ke riječi pravljaše? -
"Neću te ostaviti, Bog da mi svjedoči,
nek te ću ljubiti kakono mê oči."

[Br. 751]

[Plači svak i cvili, molim vas Boga dil]

Plači svak i cvili, molim vas Boga dil,
pokli se ne smili na mene ovaj vil.
Plači svak čemerno i gork uzdah podri,
služen'je mē verno kad vila ne pozri.
5 Plači svak gdi vene tužna mlados moja,
jer na me spomene ne ima gospoja.
Plačite kamen'je i mramor pritvrđi,
kad moje služen'je ovaj vil pogrdi.
10 Plačite ptičice i dubje i luzi,
jer moje očice sve plaču u tuzi.
Plačite sve zviri gorske mi na pomoć,
jer mene plač tiri povazdan i svu noć.
Plačite još sada svi ljudi za žalos,
jere se raspada od plača mâ mlados.
15 Plači još i cvili tužna mlados moja,
pokli se ne smili na mene gospoja.
Plači još vas narav, plači sve stvoren'je,
pokoli za ljubav ne prija smiljen'je.

[Br. 752]

[Nevjerni družo moj, neka te uprošu]

Nevjerni družo moj, neka te uprošu:
pravo li bi ovoj da za te podnošu,
za moju svu službu ku za te satvorih,
do smrti da tužu, ka me će umorit?

[Br. 753]

[Draž a si ti meni neg dragi kamenak]

Draž a si ti meni neg dragi kamenak,
cječ koje ljuveni ždeže me plamenak;
tebi se veselju jak rosi travica,
tvrđe te ja želju nek sunce rozica.

[Br. 754]

Hvala od vile izvrsne.

Bože, ka namira namiri ovuj vil?
Čudna t' me čes tira, Bogu se mnim u kril;
mni mi se nî druga pod nebi rođena
kojoj bih bil sluga sva moja brimena.
5 Ovo je ka krunu gizdavih nosi vil,
liposti sve punu, ljuvena srcu stril.
Ovo je ke lipos slovi jak Elene,
s kojom je taj kripos, život moj kom vene.
10 Tko ne bi ovuj vil služio dovika,
da bi ga u svoj kril primila nje dika?
Nahodi svu rados uhiljen š njom človik,
čudna je nje kripos, svaki je srcu lik.
Pokoj je i mir vas anđelska taj vila,
15 s kojom je moć i vlas, er bi svit dobila;
er bi svit smamila nje lipos i ures,
toliko jes mila, toliko draga jes.
Povik bih služil njoj, gizdavoju gospoju
ka srce i duh moj ljuveno opoji.
20 Mni mi se od luga rajskoga taj vila,
er [s] srca nî tuga ku ne bi odnila.
Ali je od višnje Dijane plemena,
ter svitlo ličce nje iz ličca ranjena?

[Br. 755]

Obrača besjedu k njoj.

Jeda kad budeš htjet, krunice gizdava,
ovi trud moj vidjet, koji mi smrt dava,
tere se ti smiliš za tvoju dobrotu
i momu podiliš pokoja životu?
5 Vaskolik ovi svit ne scinim, vilo, ja
neg ličca tvoga cvit u komu sunce sja.
Iman'ja i zlata ne želim steć uvijek,
moja bi bil' plata bolesnu srcu lik;
tadaj bi sa mnom bil' iman'je i slava,
10 kad bi me ti ljubil', krunice gizdava.
Ino mi ne lipše u momu životu,
neg me jad usiše za tvoju lipotu;
er mi se useli u srcu mom rana -
tvoj ures veseli, mâ vilo izbrana,
15 dobroda poziram rumeno ličce tve,
ter na čas umiram, želeći brime sve;
dobroda govorim sa krunom od vila
i obraz tvoj dvorim, da bi me shranila.
Vele je meni toj, moj cvite jedini,
20 da gledam ures tvoj, vele duh moj scini.
Ma bih htio da poznam tvu ljubav, krunice,
neka t' se svasma dam služiti tve lice;
er moju ljuvezan tko bi ju zgovoril?
pribivaš noć i dan u srcu momu, vil!
25 Tako mi Višnji daj na milos k njemu prič,
čas i hip patim vaj liposti tvoje cić.
Ino ti neću rit, krunice gizdava:
život moj na saj svit tebi se pridava.

[Br. 756]

[Dvoreći njeku vil jur mi se dotuži]

Dvoreći njeku vil jur mi se dotuži,
mnih prići u nje kril, htih da me sadruži:
dvorniji kad bih bil, služeći vili toj,
ranil' bi svojom stril gorčije život moj.
5 Odlučih njeki dan poč služit gorsku vil,
jeda bih tuj poznan i primljen u nje bil.
Pridoh lug u zelen iskati ovuj vil,
eto lip mlad jelen priteče u moj kril.
"Hod' ta, - rih - jelinak, ja za te ne prašam;
10 nî moj kril pelinak, da vas ja napasam.
Ja pitam gorsku vil ka s vami pribiva,
s kom, prave, zora bil' i sunce isiva."
Zapješe još taj čas dva slavja iz luga,
klikoše u glas vas onaj tuj dva druga.
15 Rih: "Nî mi kad slišat, er vašu ištem vil;
gdi opći htih bih znat, da bih joj sluga bil."
Obidoh taj lug vas ištući ovuj vil,
vapijah hip i čas: "Kamo se s', vilo, dil'?"
Nigdir ju ne pozrih, nigdir je ne bi čut:
20 "Jeda je ovoj - rih - u družbi od košut?"
Po[d] dubkom u sjencu tuj trudan počeh cknit:
"Protiva studencu - rih - žedna doće pit."
Kada je jur ne bi: "Vaj, - rekoh - Bože moj,
jeda je na nebi ka ina družba njoj?
25 Ja gorske vile rad ostavih lipu vil,
ter velmi tužna sad obiju rani stril!"
Nu grozno ucviljen tuj zaspah pod borkom,
o[d] dražih odiljen žalosti prigorkom.
Ugledah eto vil s krilami od zlata,
30 sletjela da bi bil' od anđel iz jata;
ljepšega pozora neg svitlo sunačce,
er bi od mramora stopila srdačce.
"Što s' - reče - nagal tač, što hoćeš od mene?
mori te, vidim, plač i želje ljuvene."

Putan:

35 Milosti tvoje rad, anđelska krunice,
sliši me, molim sad prisvitlo tve lice.
Služih ja, gospoje, privirno njekoju vil,

da bi me u moje pomilit tuge ht'il'.
Ne hoti onaj vil mē službe da vidi,
40 kako bi razlog ht'il prav človik ki slidi.
Rekoh sad poč služit u tvoje milosti,
da bi mi ne tužit ljuvenom gorkosti;
tako me ć, gospoje, primiti na službu,
da brime sve moje u tvu bih bil družbu.

Gorska vil:

45 Višnja je oblas toj moć služit gorsku vil,
moć steći ures moj i priti u moj kril.
Ne išti na saj svit od mene ljubavi,
na nebi moj se cvit uživa u slavi.
50 Pođ' sada ter služi koju si počel vil,
jeda te sadruži i primi u svoj kril.
Znaš zakon vile te, ne htij joj sakrivit,
neće ti srce tve uzaman ognivit.
Er prave, dobre vil nemilos nî takaj
da ti će svojom stril dat vični trud i vaj.
55 Veselo služi njoj, kajat se nećeš, znaj,
er te će u kril svoj primiti vila taj.

Putan:

Velika gospođe, a bi li ona ht'il'
plač mene da ođe od ljute srca stril?
60 Tužil sam pri[d] tom vil srčanom bolesti,
jeda bi ona ht'il' mē tuge odnesti:
nikada onaj vil ne hti se umolit,
da mi je hudom stril od srca ne bolit.
Suzama nju molim da bi se kad smilil',
ma hoće da bolim vas život od nje stril.
65 Tako sam u tugah koje ti ne vim reć
i hudih još mukah, er me ti primit neć.

Gorska vil:

I ti si nagal prem, strpi se njeki dan,
ja s tobom zač ja grem, biti će način dan;
70 ja ću vil tuj ganut neka te pomili,
da veće taj plač ljut tve srce ne cvili.

75 Tvoja je dobrota za ku se pristoji
da te vil ljepota tve želje napoji.
Dobroj se volji daj, dobra ti hoće vil,
pod moju vlas je, znaj, uzrasla u moj kril.
80 S neba je, scijeni se, take je naravi,
blaženi taj ki se nje družbe dobavi.
Nisi ju poznal još koje je kriposti,
ni toli brzo mož steći nje liposti.
U službi napriduj, neka t' se plata da,
a žalos ohaj tuj i suze tej sada.

Putan:

Danu ti, gospoje, pridaj me toj vili,
jeda me u moje kad tuge pomili;
a ja ću za tuj vil ne branit života
kojoj sam sluga bil, - zna tvoja dobrota.

[Br. 757]

[Eto me s' vik dana u svemu iskusil']

Eto me s' vik dana u svemu iskusil',
mâ vilo izbrana, - uzmakni luk i stril;
ne htij me odsela cviljati tač hudo,
mâ kruno vesela, mâ draga razbludo.
5 Želiti dragu stvar nije veći na svit trud,
ni pokoj nikadar, ni rados ni odkud.
Sama znaš pri[d] tobom er pamet zabudem,
ter voljan sam sobom, krunice, ne budem;
10 nu ćutim njeki raj, jak da bih snil u san,
ma patim trud i vaj, er mi nî u vlas dan.
Da bih u nj prišal kad, tadaj bih blažen bil,
tadaj bih velmi rad odahnul na tvoj kril.
Skup je tvoj velmi duh virnomu ne dat raj
ki svaki tvoj posluh u čas sam stvoril taj.
15 Da bih ga imal dil, tebi bi cio bil,
a ti bi milos, vil, za ljubav tuj dobil'.
Na drugi oni svijet i ja ću steći vlas,
od mene hoću t' rijet biti će dar i čas;
biti će krunica od cvitja razlika,
20 er meni tva lica ne brani tva dika.
Da bi me ljuveno primila u tvoj kril,
slavu bi svršeno na nebi stekla, vil.
Sužna bi odkupil', da bi me pomilil'
da ranjen tvojom stril odahnem na tvoj kril;
25 er imaš na saj svijet od raja vlas i moć,
liposti tvoje cvijet želi se dan i noć.
Toga cić, gospoje, sluga se moli tvoj,
milosti rad tvoje viđ suze i trud moj.
Ako li je da ranjen u mukah skopnim prem,
30 na smrt sam pripravljen, za tobom, vilo, mrem;
ako li je, krunice, trudaħnu dat pokoj,
dobav' mi tve lice i gizdav ures tvoj;
a pak će obima, gospođe, višnji dah,
oblasti ku ima, dat rados po vik dug.
35 Smiljenu človiku vrh neba vlas ti je dat'
da može poviku gdi hoće s drazijem stât.
Tuj će se obilno sve želje ispunit,
tuj će se zamirno drug vjeran okrunit.
Nu tvoja ljuvezan, da bi ti, vilo, ht'il',
40 sad bi mi rajski dan na ovi svit stvoril'.
Zatoj te ja molim, moj cvite rumeni,
želeći toj bolim, smili se ti meni

45

po ljubav ku želim: taka je bolizan,
ter drugda ja ne mnim da ću prit niki dan,
izličit od koje likar me ne more,
liposti van tvoje, zeleni moj bore.

[Br. 758]

[Nika me porazi, rad nike umiru]

5 Nika me porazi, rad nike umiru,
cječ nike uzdasi život moj zatiru.
Jadovnu gorkom stril ljubav da zadosti
kroz niku slavnu vil rana môj mladosti.
Kroz niku skončaje gorka me ljuvezan,
nika mi zadaje trud, plač i boljezan.
Ajme, ako nika ne da mi pokoja,
u mukah dovika bit će mlados moja.

Akrostih Nika.

[Br. 759]

[Da t' mogu izreći što ćuti srdačce]

Da t' mogu izreći što ćuti srdačce
 cić tvoje ljubavi, gizdava mâ vilo,
 činil bih tve ličce umiti pribilo
 suzami, uzdahom, prisvitlo sunačce!
5 Nu moći ne ima u meni srdačce,
 kada gdi uzgledam ličce tve pribilo;
 cić togaj vapijem pomoć tvu, sunačce,
 jadove da meni budeš ti izvidat,
 koji mi skončaju život moj i mlados.
10 Krostoj čin' da budu od njih sad lik imat,
 nekano umjesto skončan'ja nu rados
 krozi te ja primim ter uzmem uživat.

[Br. 760]

[Srce mē kroz ljubav toli bi jadovno]

Srce mē kroz ljubav toli bi jadovno
da mnokrat puknuti od jada je htjelo,
najliše kad ljubav priđaše u bijelo
u ličce nu tvoje jak ruža rumeno.
5 Dušica otit hteć od mene smiljeno
tuj prijeđe na oči mē, tuj na usti smilo;
tuj jedan i drugi iskaše, mâ vilo,
da bitje u prsi stave tve ljuveno.
10 Nu ih ja uzdržah, da, kad se sunačce
iz usti smihom tvih ukaza veselim,
onča[s] se moja moć sva svasma udavi;
jer duša dušicu a srce srdačce
oćuti da kruto izgrli sve sasvim,
da ljubav vrhu svijeh pristol'je postavi.

[Br. 761]

**[Tko žudi ovdi od vas ljuvenu nu
krjepos]**

Tko žudi ovdi od vas ljuvenu nu krjepos,
razum ter počten'je prislavno od sviti,
anđela priliku smiljena viditi,
milosti sve rajske izvrsnu ter rados:
5 pozri sad ov moje gizdave vil ljepos,
kojom je uzmožna sva bitja naditi,
svitlostju sve zvizde od nebi dobiti,
ter moćju nje vazet Kupidu svu jakos.
Ona je počten'jem gospođa Dijani,
10 razumom Paladi, Veneri lipotom,
cvitak je od ružice od svita izbrani;
sunačce svitlosti nadhodi, a potom
cafti u ličce nje taj džiljak rumeni,
svakoga da svojom užiže ljepotom.

[Br. 762]

[Ohola koja greš nada sve mladosti]

Ohola koja greš nada sve mladosti
kroz slavnu tvoju čes izvrsne liposti,
pokli tej liposti skončan'ja budu doć,
kajan'je i žalosti priti će po svu moć.
5
Gorcijemi suzami grozno ćeš cviliti
nemilos ku meni budeš satvoriti;
još stogaj dobro znam da ćeš proklinati
ljeposti koji dan mogla si uživati.
10
Togaj cić tva mlados dokli ima kriposti,
uživaj tvu lipos svakoje radosti,
tvojemu ter služi ljubavi ne brani
cić tebe ki suzi, moj cvijete izbrani.
Tve srce prikruo priklonit ne krati,
jer vrijeme minuto nigdar se ne vrati.

[Br. 763]

[Prislavni jes' li ti prstenak ki s' me vil]

Pislavni jes' li ti prstenak ki s' me vil
ures ti ruci bil, kima me zavezal?
A dobro da s' od nje ti ures prije imal,
dar taki umrlijem dopušten nis' vidil.
5 Promisli jesi li priblažen sve dni bil,
vazda er s' gospođe sva bitja ti tical;
tuj blažen da sam sad, tebe sam cić poznal,
er taki nigdar dar na svit sam prije smil.
10 Prsti mē goruće obujmi ti sada,
ter poći od mene ufan'je zgubi te,
dokli prah se stvori mē tijelo od jada.
Zač vječan biti ja mislim nu krozi te,
ere se meni mni da nitko nikadar
na svijeti imal je prislavan taki dar.

[Br. 764]

[Prstenče, ki si bil u brijeme minuto]

Prstenče, ki si bil u brijeme minuto
u milos mo'e vil na ruci gizdavi,
sa mnome ti veće sad nijesi u slavi,
krostoј ter obadva cvilimo mi zato.
5 Sad bitje od svita prihodi tač ljuto,
da čas si u milos, ončas ne u ljubavi.
Krostoј se ne boli, ere se toј pravi:
da dobro od svita nije vječno ni kruto.
10 Led si bil studeni u vile ter svitlos,
nu sada ognjen plam moјojzi tamnosti,
er s' mjesto prominil, prominil si i rados.
Nu stâti sad sa mnom ne primaj žalosti,
ni haj se da imaš od družijeh već milos;
zač bitja obćena u većoj su kriposti.

[Br. 765]

[Jadovne bolesti i uzdasi gorući]

5 Jadovne bolesti i uzdasi gorući,
 gospođi pođ'te vi ka me drži sužna,
tere ju molite, grozno vi plačući,
 srce mē od jada da izvida pritužna.
Nu to li umolit na toj se ne hteći
 ner mene umorit odlučivši mučna,
nje ruci srce mē vrzite smiljeno,
 er smrt je blažena umrijeti počteno.

[Br. 766]

[Ohola koja greš tvojojzi liposti]

5 Ohola koja greš tvojojzi liposti,
promisli ere dan stvar se tamna noć.
Nu zimi ako su velike tamnosti,
svjetlosti prihodi opet na lito môć;
nu studen pogubi sva cvitja od radosti,
opet s primalitjem njim [ti] će rados doć:
to li se jur tvoja pogubi nu ljepos,
vratit se nigdare moć neće u krjepos.

[Br. 767]

[Gizdave mladosti ke ljubav slidite]

5 Gizdave mladosti ke ljubav slidite,
od nje sve radosti po sve dni bižite,
inako bolesti ter plači jadovni
u vašoj kriposti bit vam će po sve dni.
Cić togaj nu dike parjajte i blažen'ja,
ljubavi sve slike ter nje jur ufan'ja;
zač za čas ki imate kogodir vesel'je,
svakdan pak primete neizmirno dresel'je.

[Br. 768]
[Pirna drama.]

Interlocutori:

Pallas, Juno, Apollo, Venus, Cupido, Amante, Amata et Jupiter.

Pallas a Junone:

Višnji bog od nebi u vječnoj radosti
daj mir nu sad tebi u svemu zadosti,
i ktomu još molju da pustit nam bude,
ako mu je u volju, mir i goj odsvude,
5 shraniti još ove počtenoj ljubavi,
svrh svega da slove njih satvor gizdavi;
zle misli odnimit od njih on da bude,
moljen'ja njih primit po sve dni odsvude.
Ti mnogo dobro znaš, i nije ti skroveno,
10 vladaocem dati vlas ima se svršeno.
Službenoj mladosti, gospođe prikrasna,
ima'u se milosti učinit sve svasma.
Videći da ljubav, s razumom istina
meu dvjema pribiva'u nada sve počtena,
15 kroz ke sam ja primil' služen'ja zadosti
ka mi su učinil' svojomzi mladosti,
mislil' sam zatoj, dim, da je jur razložno
učinit dobro njim svakoje i podobno,
20 nekano svakojim ki razum moj slide
u svemu pokoj im dohodi i pride,
neka se ne kaju od moga sliđen'ja,
a platu da imaju svojega služen'ja;
svrh togaj da tvojoj izvrsnoj svitlosti
25 služen'ja nu zatoj učine zadosti,
jere je tvoja moć u dobru dovijeka
sadržit, ako hoć, životu človjeka.
Krostoj te sad molim, sestro mâ pridraga,
nada sve i milim gospođe pribлага,
30 satvorit združen'je meu ovim ti budi
i moje željen'je ispuni sve odsvudi;
er slike ne imaju u svemu mjestu ovom,
tebi se pridaju, gospođe, svi sobom.
Slavu ćeš dobiti po vijeke vijekomam
nigdar ju zgubiti, toj dobro ja poznam.

Resposta de Juno a Pallas:

35 Toj tebi potvrdit objetom nu vječnim,
u ljubav sadružiti i tjezijeh razumim,
da vrijeme nijedno njih bude razdiljat
ner vas vijek zajedno u miru pribivat;
i porod još tomu da budu imati,
40 životu u svomu radosti uživati,
i dobra svakoja višnjega ufaje,
vječnoga pokoja na svrhu imaje.
Nu togaj cić [pođi] Veneri prislavnoj
Ljubavi gospođi, neka ona speru toj.

Resposta de Pallas a Junon:

45 Naći ju poč hoću, i toj se ufaju
Ljubavi gospođu na volju bit moju,
zač meni vazda je u svem pogađala,
u nju se uzdaje sve mi je dopuštala.
Nu ter po koj srjeći nađu ja nje lipos
50 kojgodijer u smeći, sa svu moć i kripos
hoću ju moliti, - mladosti gizdavi
toj bude stvoriti cić moje ljubavi.

Parlasi Pallas da Junone et, camminato un poco, fermasi parlando a si stessa appresso:

Svrh svega misleći,
mojoj pameti steći, kroz činjen'je
55 ne imaju svasma ufan'je: er može bit
družba se taj razlučit nu po koj srjeći
kroz ljubav nu budu. U smeći nu ako života
razluči se njih lipota, ako još ktomu
pokojne životu svomu ne imaju moći?
60 Krostoj ću ja sad poći prî toga vidit
Apola nu razum iskusit i bez griješen'ja,
priklonit mu mâ moljen'ja prav odgovor
da primi za moj ovi stvor; kroz njega viru
da otidem nu ja u miru prislavnoj Veneri,
65 neka ona toj satvori, pravozji ljubavi
njih ljepos sastavi. Zatoj ću sada poč,
er takoj stvorivši sagriješit neću moć.

Pallas fazza sacrificio consueto ad Apollo; ingenocchiata parla appresso:

Vele priklonito i[z] srca molimo,
70 Apolo, mi zato tebe sad smiljeno
odgovor da budeš meni vjerni izustit,
u dobru hoć li čes sej drage sadružiti,
i jošte na nebi je li toj slučeno,
molim se ja tebi, rec' mi je l' svršeno,
75 jeda gorka srjeća more li ih uhilit
ter smrtna nu smeća ukratko ucvilit.

Resposta da Apollo a Pallas ingenocchiata:

Conjunctis tamen sacris te praeside thedis
protinus aeternus inde sequetur honos.
Zdužen'je toj slično ter bitje počteno
i dobro sve vično njim je dopušteno.

Intesa risposta, Pallas trova Venus com parole appresso:

80 Na svijet mladosti blažena; ke, oj, Ljubav,
sina tvojega, nu uprav i njega strile
nad sve slide kroz vile, zdravje i mir tebi
višnji bog sam s nebi dopustit da bude.
U dobru svem odsvude budući slišal',
85 velmi dobro razmišljaj' tve, oj, vjernosti,
na svijet ke da'u žalosti semuj živjen'ju,
misleći o momu htjen'ju darov dostojnu,
vjernu sluzi podobnu učinit zadosti,
pod mojom ki je oblasti; ter za toj stvorit
90 s Junom sam ht'il' govorit cić togaj činjen'ja.
Sva svoja možen'ja meni je prikazal',
ter me je k tebi poslal'. Budem ti praviti,
pomoć na toj tvu prositi, er si gorušta
zvizda od nebi svitlušta, jer ti možeš
95 skrušiti na svit što hoćeš pravoj ljubavi.
Molim, srca sijeh postavi na svit, da toli
lipostju nisu oholi, ner zajedno pribivav
da uživati budu ljubav kroz mê moljen'je.
Molim, jur daj smiljen'je; i toj ne krati,
100 na toj njih srca obrati nada sve i kripoti,

neka njih tebe lipos u svem proslavi,
živeć krasnoj ljubavi pokoj da imaju.

Resposta de Venere a Pallas:

Veselijem nu srcem ter htjen'jem još pravijem
čuli smo sve sasvijem i mnogo dostojno
105 pitanje tve podobno. I toj ti hteći
stvorit, nu ovdi steći, sad mi se vidilo
Kupida moga dilo toj svasma združiti,
u moć koga 'e sve na svit, neka on satvori,
da me krostoj ne kori, ner uprav meu tijem
110 ljubav stvori dražijem i svojim zlatim stril
pod njegov obrati kril, davši im pokoja
sva ka im se dostoja. Togaj cić pođimo,
brzo ga nađimo. S njime ću govorit,
da t' bude toj stvorit, - u miru ter goju,
115 u svem na svit pokoju budu služeni,
pod naše vladan'je ljubavju združeni.

Venere con Pallas trovan Cupido, et Venus li parla nel modo subscripto:

Bože krilati, pođ' [i] veće ne krsmaj
ter meni satvori prislavnu jednu stvar,
i na toj [nu] brzo poleti kako zmaj.
120 Meu dubjem tuj blizu pribiva čudni dar,
na svijeti jedna vil, ka suncu odsiva,
dostojna imati kroz liepos svaku har.
Svjetlostju sve zvizde od nebi dobiva,
meni se u družbu podoba ljepotom,
125 razumom ter umom ki u njoj pribiva.
Svakoga nadhodi izvrsnom dobrotom,
nu kad se još stavi u slavu nje ures,
sunačcu [svu] svjetlos vazima ljepotom.
Nu posli ovdi još gizdavi mladac jes,
130 razumom na sviti i slavom podoban,
i ktomu dostojan svakoju imat čes,
kroz hvalu vrijednosti sad ovdi bogom dan,
a vili ljepostju i dobrom sličan svim,
plemena izvrsna, pokoju dostojan.
135 Krostoj sad[a] pođi s načinom svim tvojim
toj dobro stvoriti; er nigdar nećeš moć
taku čas dobiti, toj vi ja pravo vim.
Plamenkom gorućijem užeži [ti] njih môć,

140 neka da u ljubavi budu pribivat[i],
mirnomu pokoju kada ih budeš oć.
U tomuj činjen'ju nemoj ti krsmat[i],
nere tvoj stril sa svom moćju ter kriposti
iz luka tvojega budi njim poslat[i],
neka tijem sve svasma učiniš zadosti.

Resposta de Cupido a Venere:

145 [S] zlatima strilama i s lukom napetim
poći ću nu hrlo sad ja protiv[u] tim,
tolika moć moja ere je, pravo vim,
spražiti vas sî svit da morem sve sasvim.
Nije toli nitko jak ni togaj [ja] vidim,
150 more se protiv mni obranit, toj vam dim:
toj se je vidilo da Jova gorućim
pod ljubav plamenom stavil[a] sam mojim.
Krostož sada, majko pridraga, hoću poć,
jada im zadavši, pod moju nu oblas
155 i službu privesti hoću ih pod svû moć;
i svrh njih dat hoću tebi ja svaku vlas,
da od njih ti činiš u svemu nu što hoć,
i kroz njih da imaš na svijeti vječni glas.

Cupido sen parta, e trova l' amata, e trali un stral aurato, dicendo:

160 Užeži goruć plam gizdavu suj vilu,
da nje najmanši pram oćuti mo'u strilu.

Ferita, l' amata lamentasi infra:

Mem srcu što ćutim? vajmeh, ovoj što je,
jadovno tere tim razdiram prsi moje?
Još muke tolike odkud su meni sad,
umjesto od dike ter na me prišal jad?
165 Ajmeh, da li je na toj prišla mlados moja
kroz ljubav život moj da ne ima pokoja?
Ajmeh, kakva boles skončava život moj,
kroz moju trudnu čes mislim ja sada toj!
Ajmeh, moja nesrjećo, na što me s' dovela?
170 o trudna zla smećo, tvrdo t' me s' sad smela,
da žudim smrt ja sad mojojzi mladosti

kroz ovi žestok jad; toj li mi dopusti?
Ljubavi, nevjerom koja me ushrani,
životu mom smjernom zač me tač izrani?
175 Ter sade ne imam moć da tebi suprotim;
zatoj ću život oć tebe cić vas sasvim.
Jer plami gorući srce mi skončaju
i plači mogući oči mē uživaju;
dušica još moja iz tijela hoće poć.
180 mučenja er tvoja patit već ne ima moć.
Ter mi je usilos iskati krostoj lijek,
kroz tvu da nemilos ne bolim vas moj vijek,
pustivši sad tužbe i plače jadovne,
ištući još družbe za mene podobne.
185 Febo ako muke i druge nevolje
kroz tvoje odluke imal je i volje;
i ako nije Jove uteć mogal tebi,
imenom ki slove i vlastju na nebi;
Marte još krozi te imal je ranice,
190 toj dobro vi znate, cić svoje diklice.
Pokle nu nijesu oni mogli se obranit,
koji su uzmnožni, ner te su htjel' hranit,
kako ću ja, ka sam na svijeti stvorena,
učinit sad da sam tve moći zbavljena?
195 Da odkle nije moć suproć tvôj jakosti
imati nu pomoć mojojzi mladosti,
sej moje mladosti prislavni t' davam glas,
svom moćju krjeposti svrh nje jur da imaš.
200 Sluga t' se nazivat i srcem služit ću,
tvom dvoru pribivat povijeke ja hoću;
imaću ufan'je kroz tvoju slavnu moć
trudno mē živjen'je da će imat još pomoć,
imaće smiljen'je i druge radosti,
u svemu svršen'je ovizijeh bolosti.
205 Odnim'te s' od mene sve tužbe na sviti,
zač rane ljuvene odlučih trpiti;
er ljubav dobiva na svijeti svakoga,
krosto joj dariva života svak svoga.
Tijem joj se darovah u ruke sva sasvijem,
210 i srce prikazah [s] životom svijem mojijem:
on neka jur vlada ures moj i ljepos,
da izvida iz jada mlađahtu mû mlados.

Cupido trova l' amante e trali l' aureo stral dicendo:

Pod moju sad oblas sužan ćeš ti biti,
životu svomu vlas po sve dni zgubiti.

L' amante ferito lamentasi infra:

- 215 Ajmeh, jur ćutim prišal da sam sužan,
ajmeh, jur ćutim gorući ognjen plam
koi je skončan'je mojemu životu;
poznavam da ljubav čini jur tužan
220 moj život i dušu i moj najmanši pram
kroz vile gizdave anđelsku lipotu,
koja je pogubje, oj, momu životu.
Ter već nu ne poznam ni što sam, ni tko li,
u momu bitju nisam živ ni mrtav, -
svrh togaj vidim se zdrav.
- 225 Ajmeh, ovdi čujem da je jur okoli
ona kroz koju život moj se boli;
krostoј ću poč sade, jeda se dostoja
viditi nje lipos koja me umori.
Ovo jur lipote ka suncu odsiva,
230 po koj ću skazat tužen'ja sva moja,
jeda po koj srjeći milost mi satvori
onaj ka sunce svjetlostju dobiva
da sa mnom u rados nada sve uživa
gizdavu mlados svu. Odsade dovika,
235 o vilo prislavna, smrti me ukloni,
ljeposti tve pokloni.
Vidiš li jer tvoja mori me prilika?
vidiš li er si ti sva moja jur dika?
Pomoć mi sade daj i tvoga smiljen'ja,
240 i ktomuj izmi vaj od moga živjen'ja;
ne čin' me već bolit kroz tvoju ljubav
neg ove tužice od sve me svasma izbav'!

Resposta de la amata a lo amante:

- 245 Shraniti tvu krjepos, moj vijenče gizdavi,
nada sve i ljepos hoću ja u ljubavi,
i moje sve dike na službu hoć imat,
po sve dni sve vike sa mnome pribivat;
I er tako hotil je oni bog krilati
ki vazda mislil je s tobom me sastati.
Krostoј se ja sada u dar ti darivam,
250 neka jur iz jada život tvoj izvidam.
Za biljeg od toga ter vjere jur prave,
ufan'ja nu moga gizdave tve slave,

poljubit tve ličce hoću sad gizdavo,
pridrago sunačce, moj ures, mâ slavo.

Benediczion de Pallas:

255 Blažen'ja i radosti, sve dobro odsvude
 dopustit mladosti vašoj bog da bude;
 u miru i goju ljubveno pribivat,
 u vječnom pokoju na svrhu počivat.

Jupiter coniunga le sponsalizie com parole subsequente:

260 Vivite felices castique cupidinis ambo
 exercete diu dulcia bella simul,
 et videat tota vos ludere nocte lucerna,
 donec vos faciet curva senecta graves.

Finito fazza la [mjesto lo] amante con la amata insieme un ballo.

[Br. 769]
[Ajmeh, ča htîše izreći]

Ajmeh, ča htîše izreći
gizdavo pogledan'je
na trudno odjeljen'je
moje gospoje?
5 Ajmeh, tuj srce moje
nje liče bilo užeže,
[s] sobom ga ter odnese
u pozrjen'je.
10 Ajmeh, na nje cviljen'je,
ke suze biše nu š njom,
po bijelu ličcu da svom
tač ronjahu.
Ajmeh, nu tač tecijehu
po prseh nje pribilih.
15 Oh, koli drago primih
toj sužen'je.
Ajmeh, čudno tužen'je,
oh, slatko poziran'je,
aj, gorko nu uzdihan'je
20 ko činjaše.
Ajmeh, kad mi pravljjaše:
"U miru sad ostani,
nu er bit ne mogu s vami,
bolim se kruto."
25 Ajmeh, sad cvilim krostoj,
ajmeh, ter ondaj vidih,
ajmeh, da malo ne umrih
prid nje lipos.
Ajmeh, kada nje svitlos
30 od mene hoti otiti,
ter mene hti viditi
toli milo.
Ajmeh, nje ličce bilo
kad k meni tuj izide,
35 duša mi ončas pride
na moje usti.
Ajmeh, to li dopusti
da duša na toj pride,
od mene srce da ide
40 vapijući.
Krostoj sada cvileći
odlučih ja umriti,

45 na sviti ne živiti
 bez moje vile.
Ajmeh, što htje nu izreći?
Ajmeh, ličce nje moje
srdačce tuj užeže
 [moje gospoje.]

[Br. 770]

**[Svudi grem a sjedim, sve vapim a
mučim]**

Svudi grem a sjedim, sve vapim a mučim;
sve mi je a želim, hvalim se a nije čim.

[Br. 771]

[Brijeme je jur, vilo, da pozriš na milos]

Brijeme je jur, vilo, da pozriš na milos,
da pozri kad milo na mene tva lipos.
Ah, kad će na saj svijet blažen doć oni dan
da mogu tadaj rijet: stekoh tvu ljuvezan?
5 Brijeme je da sužna u mukah slobodiš,
ter me tač pritužna svezana ne vodiš.
Ah, jeda mene kad obasja sunačce
ter moje gorki jad ostavi srdačce?
Brijeme je da ljepos tva mene sahrani,
10 ka moju, jaoh, mlados i život moj rani.
Ah, zvijezde stvorene ljuvenijem na pomoć,
zač ste sad od mene odvratil' vašu moć?
Brijeme je da čuješ s jadovi uzdah moj,
ter me požaluješ ter meni daš pokoj.
15 Ah, kruno biserna, pridraga razbludo,
ne htij me čemerna striljati tač hudo.
Brijeme je da žalos i srca moga cvil
obradi se u rados, gospođe od svijeh vil.
Ah, kad će meni doć ljuvena onaj čas
20 da bi mi slatki moć naljubit tvoj ures?
Brijeme je da ljubav tva mene pomili,
ka mene nepristav nesrićna tač cvili.
Ah, mramor studeni i gorska svaka zvir
i luzi zeleni požal'te moj nemir.
25 Brijeme je srdačce mē s tvojijem da združu,
prisivjetlo sunačce, oh, željno er tužu.
Ah, moj bi ljuven cvil odnila i plač hud,
a tebi ne bi bil rad mene nijedan trud.
Ali mi s' odlučil' da vični vaj patim,
30 ter bi mi pokoj bil da život prikratim?
Pravije m', mnim, bi bil' da pozriš ljuvezan
neg da bi tužna ht'il' mučiti noć i dan.

[Br. 772]

[S cvitkom sam govoril, čim se je uresil]

S cvitkom sam govoril, čim se je uresil:

Oh, cvijete gizdavi, ctiš s jutra u slavi,
koji te dan rodi i koji te čas stvori.

5

Oh, cvijete Božji dar, da nijedna lijepa stvar
s brjemenom se stara i čuj se nevara,
s jutra kad je zora i gizda sva gora.

Kratka ti je tvoja čas, a večer povehneš;
oni ti domara, oni te postara.

10

Koji učiš čovika: ne trpi dovika
uživat radosti, uživat mladosti."

[Br. 773] [Lucretia Romana]

Ljepoto svijeh gospoj, o džilju pribijeli,
tko toli ures tvoj jadovno rascvijeli,
u kom je sva dika i razum sve slave
vrhu svijeh vladika od rimske države?
5 Čini te nu takoj stril gorke ljubavi
oćutit nepokoj i čemer krvavi,
radosti tvoje tač Kupido ter skrati
i tvoje sve u plač vesel'je obrati;
er tebe ne može prihinit po sebi
10 neg družijeh primože da dadu vaj tebi;
ter takoj odluči da tebe s ljepotom
prem svasma razluči i s tvojim životom,
jad, čemer i naljep ter ti da bez lijeka,
da ures tvoj prilijep popraži smrt prijeka.
15 A ti se s', gospoje, hrabreno branila
i počten'je tvoje ranicom shranila.
Ranjena zač se ti jak slavna vladika
osvete nasiti o[d] tvoga krvnika,
osvete rad koje pravo se može rijet
20 slave se te tvoje napuni vas saj svijet,
mnozujem da s' prilika počtena i slavna
po vas vijek dovika, gospoje izbrana.
Ar sama ti voli prije reda umrijeti
s prijekorom negoli udugo živjeti,
25 neka svak govori: "Ostavi počten glas
taj ka se umori za shranit svoju čas."
A on tko bi uzrok da zadaš smrt sebi
vječni je sam prirok ostavil po sebi.

Stih 1-28 akrostih Lucretia Romana, a to je prva polovica Vetranovićeve pjesme Lukreciji romanoj vladici s akrostihom Lucretia Romana ubode sama sebe (Stari pisci hrvatski 3, 200)

[Br. 774]

[Pjesance pritužna, molim te, hotij poč]

Pjesance pritužna, molim te, hotij poč
do vile ka sužna drži me dan i noć,
ter joj ćeš spovidit jad i trud pakljeni,
ki moreš ti vidit i poznat na meni.
5 Zač u ljutih mukah stanuje život moj,
pokli sam u rukah toj kruni od gospoj,
ka zlatom zaveza mē grlo, ter stoju
umiljen, gdi steza gledaje smrt moju.
10 Ter ne smim uzdahnut, da mene gdigodi
žalosna takoj čut ne bude tkogodi;
jer nje čas izbrana, - ona zna dobro toj. -
meni je pridana već nego život moj;
a ne vim taj vira i ljubav skrovena,
ka me na smrt tira, je li mi primljena.
15 Pjesance ti moja, toj sama opravi
mom plaču gospoja da svrhu postavi,
jeda mi bude dan cvitak od nje strane
i meni svital dan kadgodi da svane.
20 Toj će bit meni lik, a njo[j] je mala stvar,
ku milos ja uvik imal bih njoj za har.
[I] još čim bude duh u tamnoj môj sjeni,
njoj će bit na posluh i službi ljuveni;
zač meni ovi dar od Boga pridan jes
da služim lipu stvar jakino nje ures.

[Br. 775]

[V. br. 630, 23-36.]

[Br. 776]

[Za veći dati cvil i veće žalosti]

Za veći dati cvil i veće žalosti
gizdava ovaj vil mojojzi mladosti,
najprije [me] obasja pogledom ljuveno,
pak pogled svrnu tja od mene svršeno;
5 a sve mi toj čini anđelski nje ures,
da me prije rasčini tužica i boles.
Cić togaj ovi svit skoro ću oći ja,
pokli mi već život ne dava gospoja,
neka ga tkogodi srećniji uživa
10 komu se prigodi u srjeću vil ova.
Ma nu se meni mni, kad mlados mâ svene,
i javi i u sni žaliće vik mene;
er neće vik sužna nje lipos steći moć
jak mene pritužna ki dvorih dan i noć.
15 U drugom veću môć ona će moći nać,
ma vjere neće moć, - sunce će bit i zać!

[Br. 777]

[Neka svak govori da patim nepokoj]

Neka svak govori da patim nepokoj
i da me trud mori dvoreći vili toj;
ne velju toga ja na moju dragu vil,
zasvejer dodija srcu mom ljuta stril.
5 Ja sa svu moju moć i sa svom krjeposti
sakrivam moj nemir i moje žalosti.
Ako me tko praša: tajati gdi more,
er se zlo umnaža i hodi na gore;
10 ma nu bi bil' bolje, mni mi se, vili toj
kazati nevolje ke pati život moj,
jeda mi nje lice ushoće pomoć dat
i skrovne strjelice srcu mom izvidat.

[Br. 778]

[Svim vilam ki je bil razgovor ljuveni]

Maurus Vetrani.

Svim vilam ki je bil razgovor ljuveni
ovdi je priklopil mramorak studeni,
lakomi zač je ktio nenavid od smrti
taj cvijetak toli mio prije reda satrti.
5 Zatoj se sve muže jednaga u gori
na prijeku smrt tuže koja ga umori,
koja ga rascvijeli, da prjeđe povene
i svasma razdijeli od družbe ljuvene.
10 Nu, ako ga smrt s nami prije reda rastavi
i ovdi ga pod kami u vječni grob stavi,
smrtni je toj narav, zašto smrt ne gleda
milosti ni ljubav, brjemena ni reda,
neg toli bezredno i stare i mlade
sve kosi zajedno i u zemlju sve klade.
15 Nu smrtne pohvale, moj Niko gizdavi,
zaman su ostale što tebe tuj stavi;
Od smrti od prijekne zač ne bi takaj vlas
da se tvoj uvijeke zabude počten glas -
glas ki si ostavil teći će po vas vik,
20 zač si njim proslavil slovinski vas jezik.
Tijem neću suzice - neka ti je toj znati -
roniti niz lice ni vijeke plakati,
negli ću Bogu dat svu hvalu i slavu,
ki k sebi ktje prijat tvu mlados gizdavu,
25 svjetovne bolizni da se prije izbaviš
i tamo u pisni da njega proslaviš.
A sad ću rad Boga tko bude ovdi prit
ljuveno svakoga zaklinat i molit:
nemoj mu trudno bit, oh, svojom desnicom
30 ovi grob okropit blaženom vodicom
i rijeti: "Blažen bil ovi grob uvike
koji je priklopil od mužâ sve dike!"

Ovo su st. 1-32 Vetranovićeve pjesme Pjesanca Lili na grobu (v. Stari pisci hrvatski 3, 196-198, koja se nalazi i među Dimitrovićevim pjesmama (Stari pisci hrvatski 5, 105-106)

[Br. 779]

[Gizdavi cvite moj, moj venče zeleni]

Gizdavi cvite moj, moj venče zeleni,
čuh tužbe i plač tvoj što posla ti meni.
Toga cić huda zled cvilja me nepristav,
želeći slatki med - tvu milos i ljubav,
5 da bih te utišil' i virno poslužil'
da bih tve srca stril i pomoć i lik bil'.
Cić koga svis moja u mukah pribiva,
bez koga viku ja ne mogu bit živa;
u kom sve mê tuge nahode svaki lik, -
10 radosti ja druge ne želim steć uvik;
komu sva mâ mlados odlučih da služi,
želeći da rados tva mene sadruži.
Toga cić dan i noć razmišljam u sebi
kako bih sa svu moć poslužil' ja tebi;
15 er si ti mâ slava i moja sva dika
i kruna gizdava od cvitja razlika;
zač mi je razum tvoj i tvoja dobrota
razgovor svaki moj rajskoga života.
Ti s' moje želin'je i misal u meni,
20 ti s' moje živin'je i venčac zeleni.
Počteni s' ti moj glas i moja sva gizda,
urešen ki si vas jak nebo od zvizda.
Prstenčac ti s' zlat moj i biser moj bili,
srdačcu mom pokoj, da veće ne cvili.
25 Ljuvezan draga tva i tvoje kriposti
meni su blaga sva i mojoj mladosti;
u komu život moj radosti sve stavi,
misleći razum tvoj, moj cvite gizdavi.
Tadaj bi lik prijal' mê srce ranjeno,
30 kad bih te ja imal' u družbi ljuveno'.
Toj želim na sviti i javi i u san,
da mi je moć priti u tvoj kril njeki dan:
rumeni er si džilj izvrsne lipote,
iz raja ki s' sletil pun svake dobrote,
35 ljubavi pun svake i vječne radosti
i želje prislátke mojojzi mladosti.
Čemu bi meni bil liposti moje cvit,
da ne bi u tvoj kril ljubil se na saj svit?
Besjede, brače, tve od raja da bi bil',
40 pune su raja sve i srca moga cvil.
Medena jak slados ljuvena tva je moć,
ku steći mâ mlados razmišlja dan i noć.

S tobom bih pribival' u lugu od gore,
da bih môć tuj imal' i da mi bit more.
45 Ne bih se spomenul' od živa duha vik,
kad bih ja dosegнул' od srca moga lik.
Tebi bih sve blago dala mê liposti,
da ljubiš pridrago sa svakom radosti;
žedahan da piješ priniknuv kladencu,
50 odkole tvu opiješ ljuvenu svu žedcu.
Trudahan čim budeš, počihneš na moj kril,
neka tuj zabudeš od srca plač i cvil.
Toga cić ne tuži tač željno tva mlados,
dočim te sadruži ljuvena mâ rados,
55 dokle t' se osudi odluka od zvizda
da veće ne trudi za mene tva gizda;
er mi su muke tve po rados ljuvenu
u srcu tuge sve kijem, družé moj, venu.
Krostoј se pokripi i pusti tuj bidu,
60 čim versi moji lipi prida te bit idu.

[Br. 780]

[Dinarâ dobudi, u kih je svaka moć]

Dinarâ dobudi, u kih je svaka moć,
primljen ćeš bit svudi, gdi godir budeš poć.

[Br. 781]

[V. br. 195]

[Br. 782]

[V. br. 198]

[Br. 783]

[Gizdava mâ kruno, gospođe od vila]

Gizdava mâ kruno, gospođe od vila,
srdačce mê željno kamo si ti dila?
Ere sam naučan tve ličce ljubiti,
zatoj sam sad mučan nada sve na sviti.
Prišlo je sve trpit, smanje se ne može,
a ti ćeš sa mnom bit kad ti se uzmože.

5

[Br. 784]

[Tko čini da služba mâ ide u nehar]

Tko čini da služba mâ ide u nehar
da mu je, vaj, tužba i čemer gospodar!

[Br. 785]

[Ne čud' se uciviljen ere grem osamljen]

Ne čud' se uciviljen ere grem osamljen:

srcem sam razdiljen, ljubavi otravljen,

o tebi romonim u meni nasvakčas,

služi[t] te sve pomnim, moj nijesam, tvoj sam vas.

5

Ti mene sahrani, kako stvar sve tvoju,

moj cvite izbrani, meni trud pokoju.

Jedna ti gospodiš vrhu vil mû mlados,

suzna me ti vidiš, toj mi je za rados.

Ti s' blago iman'je, ti s' rajska mâ dika,

10

ti s' slavno ufan'je srcu mom dovika.

Akrostih NOTIT, tj. izvrnuto Titon?

[Br. 786]

Oči su tvoje stril, kojima me vazimaš...

"Ovaj stih nije ni umetnut ni dodan a pri kraju ima znak ∞" (Milan Rešetar)

[Br. 787]

[Da smišljam početak od moga života]

Da smišljam početak od moga života,
gdi vene jak cvijetak prid slanom srid ljeta:
od moje mladosti, od petnaes jur ljeta
imah sve žalosti s čemerom od svijeta
5 cječ jedne gospođe koja bi neharna,
raniv me pak ođe u jadu čemerna.
Molim vas, slišite ovi trud pakleni
i tvrdo žalite jad ovi u meni,
koji mi svaki čas snažice vazima,
10 a vidte moj obraz gdi [je] polit suzama.
Očice izgubih cječ gorke suzice,
misleći kako bih probavio tužice,
koje su skrovene u meni [s] suzicom,
za kojijeh sad meni je sva mlados s tužicom.
15 Još veće kad pozri na mene s radosti,
srce mi rastvori s velikom žalosti;
jer strnem do vlasa studeniji od leda
o[d] toga jur časa odkle me pogleda;
još kopnim u jadu s čemernom žalosti,
20 krjeposti sve padu od moje mladosti.
Blijedo je mê lice od vel'je tužice,
zašto sve ranice poveni suzice
koje mi satvori od moje mladosti.
Sada me umori, molim te s radosti,
25 da veće ne ćutim ovezi tužice,
ni s jadom priljutim ne puštam suzice.
Kad smislim početak od moje mladosti,
spržim se jak cvijetak od gorke žalosti.

[Br. 788]

[Ne žalim sad tvrdo tužne mê nevolje]

Ne žalim sad tvrdo tužne mê nevolje
ke ćutim prigrodo nasvakčas dovolje,
jer viđu očice gdje pozre pridrago,
5 obrativ tve lice u kom je sve blago.
Krostoј mi ovi trud jes milo strpiti,
zač viđu odasvud er me ćeš ljubiti.
Tve lice rados da s velikom milosti,
da se ja vijek vazda gizdam tvom liposti,
10 ako je još lijek ki, diklice, pravedni,
da sî trud veliki ne ćutim po sve dni.
Cječ togaj uzroka izgubih svaku moć,
suzice iz oka puštaje dan i noć.
Još veće pušta me čemeran uzdah moj,
jer tuga hvaća me kroz dragi obraz tvoj.
15 Ne znam, li tolikoj moj život jer kopni
na tebe, mâ diko, oj, gdje t' lice sve tamni.

Stih 9-16 akrostih ACIN, tj. izvrnuto Nika.

[Br. 789]

[Neka znaš, diklice, pakljeni život moj]

Neka znaš, diklice, pakljeni život moj,
gdje žele očice pozrjeti obraz tvoj;
jer ka[d] te ne vidim, moj cvite rumeni,
5 sve dni se nahodim u tuzi pakljeni, -
kroz ljubav toliku, ku t' nosim za milos
sve sasvijem veliku, meni bi usilos.
Očice izgubih, cvileći dan i noć
otkle te obljubih, i ktomu svaku moć.
10 Lice mi povehnu kroz jadne suzice,
a srcem uzdahnu, kad smislim tužice;
još veće neka znaš potajni uzdah moj
da nigdar do danas ne znah već obraz tvoj.
Cječ togaj uzroka bolos me obujmi
pritužna i gorka, umrijeti da bi mi;
15 i[z] srca još veće pritužno vapijem,
tež klete nesrjeće kad mi dâ ne vijem.
A sad znaj, diklice, jer skonča život moj,
želeći tve lice i pogled dragi tvoj.

Stih 1-16 akrostih Nikolici.

[Br. 790]

[Za Boga molim vas, tko bi ta diklica?]

Za Boga molim vas, tko bi ta diklica?
jer bih se o[d] danas njoj dao služica.
Sada znam er si ti ka nosiš ognjen stril!
ne daj mi suziti, molim te Boga dilj.
5 Izgubih svaku moć od moje mladosti,
cvileći dan i noć s velikom žalosti
ke prijah pod silu s čemerom bolosti,
ter želim smrt milu s velikom radosti.
Ah, zač me porazi jakino slana cvijet,
10 jur mi se domrazi živjeti na saj svijet.
Gizdavi moj raju, sluga t' sam umiljen,
ne čin' da istraju svu mlados uhiljen.

[Br. 791]

[Nika t' mi diklica ranu da skrovenu]

Nika t' mi diklica ranu da skrovenu,
s uzdahom i[z] srca da licem ja venu.
Još veće nje pogled s jado[m] me porazi,
jak cvijetak studen led ki sasma ispraži;
5 kroz ljubav toliku ku mi da za milos,
sve sasma veliku, jur mi bi usilos.
I zatoj ginu mi pritamno očice
i srce stine mi kroz ljute suzice.
10 Cječ togaj uzroka prikráti život moj,
da umru prije roka ne pozrjev obraz tvoj.
Krostoј bi sad bolje prijeku smrt prijati,
ter hude nevolje jednom se parjati.

Stih 1-8 akrostih Niki.

[Br. 792]

[Slišite, nevoljni, što mi tač dodija!]

Slišite, nevoljni, što mi tač dodija!
Što jad da čemerni, uzamši od zmija?
Što ne da prijeku smrt, da mene umori
5 jakino brzi hrt jeljenka u gori?
neg s tugom da cvilim puštaje suzice
i svakčas da želim još gorke tužice!
Što me tač porazi prjegrdo dovolje,
da mi se domrazi strpjet sê nevolje,
10 hitar mi pogled da život moj porazi,
kako cvijet pun leda ki sasma ispraži?
Sve sasvijem spraži mi, da tužim po vas vijek,
umrijeti da bi mi, jer ne znam ini lijek.
Vaj tomu tko je tvoj i tebi tko s' tuži
izgubi život svoj stojeći u tuzi!

[Br. 793]

[Gizdava diklice, čemer mi dodija]

Gizdava diklice, čemer mi dodija,
otvori očice s milosti od raja,
ter ove žalosti, molim te, pogubi
tvojome milosti, gizdava mâ ljubi;
5 jer ne znam ini lijek od ove tužice,
tako da vas moj vijek ne ronim suzice.
Zatoj te ja molim s velikom milosti,
nemoj da [ja] suzim u ovakoj žalosti;
10 jer da znaš pakljen trud kroza te ki prijah
koli bi vele hud a rije[t] ti ne smijah,
ovuj bi tužicu od mene sakrila,
ne bi mi ranicu jadovnu stvorila,
za koju, diklice, jes tužan život moj, -
znam da bi strjelice lomila i luk tvoj.
15 Cječ togaj, diklice, ne umor' služice,
otvori očice, prisvijetla danice.

[Br. 794]

[Ljubav me umara kroz rados dva oka]

Ljubav me umara kroz rados dva oka
i s ranom jad stvara, ter ginem prije roka,
da nitkor na saj svijet ne zna tej bolosti,
ni more ino rijet neg jadne žalosti.
5 Ja ne smijem izreći, da mi tko ne zazre,
što mislim želeći, ter s jadom život mre.
Gospođa s', ka moreš poznati rani lijek,
i dat mi ti moreš vas pokoj u moj vijek;
jer ino ne želim, dan i noć misleći,
10 neg da t' se umolim sve tuge izreći.
Ah, sve mi srdačce pritužno spraži se,
još veće mē ličce kad pozrje najliše;
ne želim ini dar, neka znaš, prijati
neg da bi odizgar prijeku smrt imati;
15 jer bolos žestoku ćuti mē srdačce, -
to je lijek uzroku tvoje dvije očice.

[Br. 795]

[Prikrati život moj, pralju ti uisto]

Prikrati život moj, pralju ti uisto,
taj dragi pogled tvoj kim vadriš pričisto;
još veće vesel'je kad pozrim na licu,
tužno t' mi dresel'je obujmi snažicu,
5 ter jadne suzice s čemerom uzlete
od gorke tužice ku ćutim krozi te.
Vajmeh, što čas oni smrt prijeku ne prijah?
bit hoću kako oni, jer mlados istrajah!
10 Diklice, molim te s velikom milosti,
nemoj da želim tê o[d] tebe radosti
ka s tobom pribiva pri licu rumenu.
Uzmi me robiva, da t' veće ne venu,
prikrati život moj, očima kad pozriš;
huđi je pogled tvoj čim mene sad moriš.

[Br. 796]

[Razmišljam oni dan s velikom radosti]

Razmišljam oni dan s velikom radosti
koji bi meni dan cjeć tvoje mladosti;
ljepos još kad poznah, vidjevši obraz tvoj
s pogledom, dobro znah jer ti dah život moj;
5 ufan'je jer imah toj prijat što želim, -
i trud taj vas prijah [s] srdačcem veselim.
Vidiv ti vrh vrata veliko zlamen'je -
pletenčak od zlata i drago kamen'je,
i rekoh sam sebi: što te svak ne slave,
10 jer na svijet prije ne bi kojoj nije zabave.
Sve ti Bog satvori i svrši ljeposti,
ka mene sad mori ljuvenom krjeposti.
Vidjev sve imah strah, ma opet uspredoh,
u jadu tužno mrah, ublijediv i padoh.
15 A ti bî ljuvena, milos mi hrlo da,
vidiv me ranjena, kako se podoba.
Kad smislim oni dan, tvrdo se veselim:
bi meni rado dan, ter veće ne cvilim.

[Br. 797]

[Usilos meni bi od ove prjetužna]

Usilos meni bi od ove prjetužna
ka na svijet prije ne bi toliko uzumnožna.
Lijek tomu je li ki može li tko znati,
hotje' ga izreći, jurve sam na smrti.
5 A ti znaš najbolje ka skrati život moj
ke ćutim nevolje, želeći obraz tvoj.
Huđi [jad] ne vidim od želje ljuvene,
i sam se ja čudim gdi život moj vene.
Vaj svakoj mladosti ka ljubav oćuti:
10 ima t' on žalosti vas svoj vijek do smrti;
želi sve prijeku smrt hrlo da umori,
kakono brzi hrt jeljenka u gori.
Izdahnut da bi mi, ter da se izbavim
od ove ljubavi, moj Bože, sve sasvim;
15 znaj da je sad meni usiona smrt ovaj, -
ako nije lijek ini, meni ti je u svem vaj.

Stih 1-14 akrostih Vlahuši.

[Br. 798]

[Perena strelice, što me tač porazi]

Perena strelice, što me tač porazi,
ter nigdar mē lice be[z] suze ne skrasi?
Perena strelice, što ne htje izrijeti
sve tvoje tužice? jer ću sad umrijeti!
5 Perena strelice, kad bih znal čemer tvoj,
pokril bih očice i jadni obraz moj.
Perena strjelice, da tebe ne vidim
ni tvoje očice prid kimi vas blidim!
10 Vaj, smrti žestoka, skрати mi mladosti,
sve sasvijem prije roka, molim te s radosti;
jer veće ne mogu čemeru odoliti,
ni ovuj gospođu ne mogu umoliti.
Vaj mojoj mladosti, kroz tvoj dar ljuveni
ne znam tve radosti neg čemer pakljeni.

[Br. 799]

[Pozrite, očice, ke spite skozni san]

Pozrite, očice, ke spite skozni san,
sad vidte, sunačce, jer priđe tvoj sužan.
Pozrite, očice, s pridragom ljepotom,
da ne znam tužice o[d] danas i potom.
5 Pozrite, očice, gdje trudno uzdišem,
odnes' mi suzice, jer od njih usišem.
Pozrite, očice, gdje skonča život moj,
još veće mê lice, kad pozrim obraz tvoj.
10 Pozrite, očice, tvojome krjeposti,
jer ne imam snažice cječ tvoje ljeposti.
Nut vehnem kopneći jak cvijetak prid slanom,
suzice roneći s tužicom sve jadnom.
Čudim se sam sebi gdi osta život moj,
15 jer nigdar prije ne bi tač gledan obraz tvoj.
Kad zgledah sad tebe, ustidoh kako led,
ne poznah sam sebe, - hitar bi tvoj pogled, -
kroz ljubav toliku ku t' nosim s milosti
sve sasvijem veliku od moje mladosti.
20 Nu mal čas postavši spoznah se s tužicom
i stah te gledavši jadovnom suzicom.
I ti tu ima stid, uzbiv se od srama,
oda sna ne ima vid, str oči rukama;
plamen ti udari u lice rumeno
25 jak sunce u gori u cvijetje crljeno.
Prihitro pogleda, život mi porazi,
kako cvijet grun leda kada ga ispraži.
Sve sasvijem sprazi mi, da tužim po vas vijek:
umrijeti da bi mi, jer ne znam ini lijek!

[Br. 800]

[Porazi život moj perena strjelica]

Porazi život moj perena strjelica,
odkle bih u svem tvoj najvjerniji služica.
Lice mi potamni od jadne suzice
kako cvijet pri slani o[d] drobne ružice.
5 Vaj, smrti žestoka, kamo dâ strjelice?
zašto mi prije roka ne skratiš snažire?
Čemu me ostavi odkle me prjedobi,
kako cvijet u travi slana ki oznobi,
suzice priljute da mi se podiru,
10 ke srce sve smute ter s jadom umiru?
Jer da znaš pakljen trud kroza te ki prijah, -
mnogo je vele hud, a reć ti ne smijah, -
čemer bi vas ovi od mene odmakla,
da veće trud ovi ne ćutim od pakla;
15 još bi sve radosti s vesel'jem spunila,
a gorke žalosti sve grdo sprazila.
Perena strjelice, cječ togaj ne mogu
ustrpjet suzice, mimo te kad prođu.

[Br. 801]

[Da znate ljuven trud koji je čemeran]

Da znate ljuven trud koji je čemeran
i što je vele hud i u svem nesrječan,
sad biste svi mene jadovno žalili
5 gdje život moj vene žalosno po sili
cječ jedne gospođe koja me zamami
mimo me kad prođe, ter ostah [s] suzami;
vesel mi pogled da s velikom hitrošću,
život moj da preda u tužnoj žalosti.
10 Okom me porazi kakono strjelicom,
da mi se domrazi živjeti s tužicom;
još čemer pakleni skrati mi mladosti,
ki osta u meni s gorkome žalosti.
Cječ moga imena, perena strjelice,
15 jedno si stvorena, da ronim suzice.
Vaj, tko te satvori toliko čemernu,
život mu izgori u ognju pakljenu;
vaj mojoj mladosti kroza te, strjelice,
zač ne znam radosti već gorke tužice.
20 Oto vam ljuven trud, za Boga poznajte,
jošte je veće hud; rad bih ja - ohajte!

Svrha.

[Br. 802]

[Sliši svak ovi trud ki ćutim mnogo lit]

Sliši svak ovi trud ki ćutim mnogo lit
koli je vele hud i što je oholit.
Pralju da ljuven stril jadovno porazi,
i tko ga ima dil, on rados ne skrasi;
5 to li ga tko ćuti, on roni suzice
i čemer priljuti skrati mu snažice;
uzdiše s bolosti nasvakčas jadovno,
jer ne zna krjeposti ljuvene napuno.
Sve dni gre misleći, očima prihiljen,
10 a ne smije izreći zašto je ucviljen.
Osobno pribiva jakino grlica,
i suzom umiva čemerno svâ lica;
vijek cvijetka ne nosi ni zlatne krunice,
već milos sve prosi, pogubje tužice;
15 ili smrt žestoka da priđe s jakosti
ter da mu prije roka prikrati mladosti.
Sad znate gorči trud jer ne ima milosti,
u njem je čemer hud i gorke žalosti.

Svrha.

[Br. 803]

[Pogubi, Isuse, onoga človika]

Pogubi, Isuse, onoga človika
cjeć koga sve suze ronim ja dovika;
pikrat' mu mladosti jak meni snažice,
da ne zna radosti već gorke tužice.
5 Daj mu trud pakljeni, neka ga oćuti,
i tvoj stril ognjeni, moj Bože, priljuti,
neka se ne hvali po svojoj družini
već čemer svoj žali kako ja u meni.
10 Tadaj će poznat trud i čemer pakljeni
koli je s jadom hud boravio u meni.
Moj Bože, napuni srce mu tužice,
da oči pokuni roneći suzice;
jer čemer pakljeni kada ga oćuti
15 i tvoj stril ljuveni, moj Bože, priljuti,
hoće se spomenut od moje tužice,
kad bude uvehnut od jadne suzice.
Tadaj će voljeti prijeku smrt da ima,
i neće željeti pokoja da ima,
20 nego će vapiti žalosno dan i noć,
neće moć strpiti, moj Bože, tvoju moć.
I suze, Bože moj, daj mu sad u srcu
i čemer ognjen tvoj i gorku tužicu.

Dosta.

[Br. 804]
[Svakomu na saj svijet nî bolje umrijeti]

Svakomu na saj svijet nî bolje umrijeti
neg kad je kako cvijet u mlados pozrjeti,
zašto je požaljen od svake naravi,
sve sasvijem izbavljen neharne ljubavi.
5 Sve tuge ostavi i gorke žalosti,
a uzme put pravi od vječne radosti,
i mene da ktiješe tamna smrt umorit,
muka t' mi ne biješe neg pokoj stanovit.
10 Ter ne bih ovi trud boravio s tužicom,
ni čemer svakčas hud spomenuo s tužicom,
koji[m] me porazi bez nijedne milosti,
još mlados svu sprazi gorkome žalosti.
15 Još za dva uzroka vazel bih umrijeti,
da ne znam prije roka u život pozrjeti:
jer viđu gorki jad mene svuda tjera,
krostoј bih bio rad van biti čemera.
Cječ toga uzroka vazeo bih imat smrt,
da pride žestoka, ka bi me mogla strt;
20 nu znam da smrt moja ne bi svijem prijala:
tko bi bio kako ja, togaj bi skončala.
Zač ne bi mogal trud ni žalos trpiti,
ni gorki čemer hud od sebe pustiti;
ni bi znal naći lijek, ni družijem bolos rijet,
već mislio vas svoj vijek kako će prije umrijet.
25 Cječ togaj uzroka ne bih til vidjet smrt,
zašto bi žestoka i mnozijeh mogla strt.

Dosta.

[Br. 805]

[Vaskolik život moj, od moje mladosti]

Vaskolik život moj, od moje mladosti,
ne imah vijek pokoj već gorke žalosti.
Tomuj nije moj uzrok, nu družu rijet mi će:
ovo je vas prirok cječ moje nesriće.
5 Nut ja znam najbolje što mi je u srcu
i tko mi nevolje satvori srdačcu;
ma trpim s tužicom ter s jadom snebivam,
i ljutom suzicom mê lice umivam;
10 ter čekam vrijeme, jeda se izbavim
oda zla imena i gnjijeva sve sasvim,
koji me porazi i skрати mû mladost
i grdo sve sprazi, da ne imam vijek rados.
Još ako moć budu tužni jad odoliti,
ili se prjehudu čemeru umoliti,
15 jeda me slobodi od gorke tužice,
i vas gnijev prihudi odnese snažice.
Jer da me ikakor slobodi od jada
i tužni moj prikor pogubi odsada,
ne bih se vijek veće na hud gnijev tužio
20 i sve bih nesrjeće odsada zabio.
To li se ne more tužni jad umoliti,
znam da ću i gore suzice još roniti;
tadaj ću vapiti iz glasa smrt priku:
ne mogu trpiti nesrjeću veliku.
25 Ako li još bude daleč rok od smrti,
znam gnijeve sve hude što me će prije strti;
daj neću vapiti ni roniti suzice
već jednom strpiti čemerne tužice.
Tadaj ću počinit kad me smrt razdili,
30 s vesel'jem priminut ovi svijet nemili:
od moje mladosti imah sve tužice
i gorke žalosti, roneći suzice.

Dosta.

[Br. 806]

[Misal me obujmi odveće velika]

Misal me obujmi odveće velika
umrijeti da bi mi, - to je sva mâ dika;
jer volju služiti smrt prijeku da dođe
nego se tužiti prid svake gospođe,
5 odakle nitkor nije tko me će požalit,
da mi da ufan'je i sebi primilit,
ali ki blag nauk mojojzi mladosti,
da ne ima vijek jauk ni gorke žalosti.
Još ako u jednom ufan'ju ne bude,
10 tući ću s kamenom nesrjeće prihude.
I takoj misleći moj život prjehudi,
očima suzeći hodeći ja svudi,
u taj čas spoznah se te uzbih misal sù;
zora se pokaže, s očiju strh suzu,
15 rastvorih očice, pogledah nebesa,
gdi zraka s danice sva cvijetja uresa.
Uresi i mene i moje očice,
i tuge pakljene podoše s nožice.
I taj čaš razumjeh jedan glas s nebesa, -
20 s pametju dobar bijeh, svijes mi se odveza, -
i reče: "Sliši me! ja sam taj što žudiš,
došao sam na vrime, što se sad začudiš?
Vidu da s' uhiljen s velikom žalosti, -
bio s' ti umiljen od svake milosti.
25 Ako ćeš moj nauk, da živeš u miru,
da ne imaš vijek jauk, ne služi čemeru;
ja ne imam svu krjepos sve sasvijem na[d] tobom,
davši ti mû milos, neć veće bit robom,
ni ćeš znat jadni trud ni čemer pakljeni,
30 ni predat odasvud prijat stril ljuveni.
Jer rados tko ima, on ne zna tužice,
ni plače očima s čemerom suzice,
neg svuda kad hodi srcem se veseli,
zašto se slobodi od gnijeva ki želi.
35 To li ćeš bit sluga, kako si dosle bio:
eto ti sva tuga koju si ljubio,
ter veće ne spomen' prida mnom odsada
vijek ognjen taj plamen, trpi ga odsada.
To li me budeš zvat da dođem na pomoć,
40 hotje' sad dobro znat, neću ti nigdar doć,
nego ću iskati sve tuge najveće,
i k njim ću pristati da t' svud dam nesrjeć[e];

45 zašto ti takoj hoć i tvoja tamna svijes,
 jer tugu nećeš oć. Cjeć koga ti ne smiješ,
 reci mi, tko je taj vladalac na[d] tobom
 ter trpiš ovi vaj i čemer vas [s] zlobom?
 rec' mi ga slobodno, nemoj se bojati,
 ako neć prijadno tvu mlados skončati.
50 Hoć da te slobodim od gnijeva velika
 i s tobom nahodim sva bil'ja razlika
 koja su podobna za tvoju tužicu,
 i vele izrodna, i s cvijetkom travicu?
 Zašto je travicâ od svake krjeposti,
 i svaka ranica ima lijek jur dosti:
55 zla misal s tužicom sasvijem će izginu[t]
 [i] jad sa suzicom veće se ne dignut.
 Sve dni ćeš pribivat s velikom radosti,
 s vesel'jem uživat zajedno starosti."
 Ti s', Bože, pokoj moj, mislećí sve tebe,
60 sluga t' sam u svem tvoj, za te ću dat sebe.

Dosta.

[Br. 807]

[Ne mogu nikakor utješit srdačce]

Ne mogu nikakor utješit srdačce,
ni strpjet tvoj prikor ki tvoriš, sunačce;
zatoj sam sve sasvijem misal svû smislio
istinu da t' povijem ki sam gnijev patio.
5 Uzrok bi tvoj pogled ki mi da skroveno,
er osta kako led mê srce kameno;
jer da znam tvoj pogled da ima tužice,
ne bih ja ovuj zled primio u srce,
koja me porazi bez nijedne milosti,
10 da mi se domrazi pozrjet tve ljeposti.
Nu odkle taj neće ka je sva čes moja,
neću ni ja veće, ni mi se dostoja.
Potom segaj doba, koliko moć budu,
svijem čim se podoba da je se svud bljudu;
15 mê oči ter pogled od nje svud da svrnu,
zašto ima hudu zled i vele neharnu.
I odsad unaprijed miran ću pribivat,
suzicom obraz blijed neću ga polivat;
nego ću slaviti o[d] danas ovi dan,
20 gorči jad zabiti ki prijah prijadan,
koji mi satvori mojojzi mladosti
i tugu pritvori velikom žalosti.
Uisto viruj sad i znaj stanovito,
vidjeću taj tvoj jad gdje skonča očito,
25 i gdi se snebiva i želi pogled moj
i suzom umiva gizdavi obraz svoj;
jer žalos ku s' mnjela da mi si tvorila,
nijesu toj mâ djela već nigdar tač bila.
Nu oto tvoj pogled hitro me porazi,
30 kakono snijegom led rumen cvijet ispraži.
Jošte znam, najbolje kad ve ti dotuže
sve gorke nevolje i čemer i suze,
svud se ćeš obzirat gdi bi me nazrjela,
trgaje bijeli vrat, da bi me vidjela,
35 i tome misal'ju skončaje svû mlados.
Veće t' ja ne haju ni ljubav ni rados;
ti s' takoj hotila, što s' tjela, budi ti,
gizdava mâ vila, - svijem te ću zabiti.
Ako li kako znaš ubrzo lijek dati,
40 sluga t' sam o[d] danas i vijek ću tvoj biti.

Uzeo bih utažit jadovno srdačce
i tebije poslužit, pridrago sunačce.

Dosta.

[Br. 808]

[Pohval'te diklicu, molim vas, kako ja]

Pohval'te diklicu, molim vas, kako ja,
zač nosi pri licu ljeposti od raja.
Svila je kosice gojtanom od zlata
okolo glavice, pod krunom da cvata.
5 Još ima diklica dva tanka pramena
ka pušta niz lica sa zlatom predena.
Bistra su dva oka bez nijedne hitrosti,
dim da su žestoka ljuvene krjeposti.
10 A ličcem odsijeva svijetlomu sunačcu,
najliše kad spijeva u zlatom vjenačcu.
Zamami srdačce rumeni obraz tvoj,
prsvijetlo sunačce, ne krati život moj.
Sluga t' sam pravedni cječ tvoje ljeposti,
15 i sada i sve dni sa svome krjeposti.
Pravo je da imaš sve hvale od svijeta,
jer ljepos vazimaš svakoga, dim, cvijeta.
Jedna si na svijeti pridragom ljepotom -
ne mogu izrijeti ni će bit i potom.
20 Ovuj ću diklicu hvaliti nada sve,
zač nosi pri licu ljeposti gizdave.

Dosta.

[Br. 809]

[Ako li i dođe prijeka smrt na mene]

Ako li i dođe prijeka smrt na mene,
ti s' uzrok, gospođe, život moj da vene.

[Br. 810]

[Sliši me, sunačce, hoću t' se tužiti]

Sliši me, sunačce, hoću t' se tužiti
na moje srdačce ko ne da s' tješiti;
jer mu su tužice skratile snažicu
i s jadom suzice stvorile ranicu.
5 Za Boga, sunačce, ako znaš koji lijek,
nemoj da srdačce uzdiše po vas vijek.
Pridrugo sunačce, uisto vjeruj mi,
srce mi svud plače, umrijeti da bi mi.
10 Cječ togaj, sunačce, ako mi ć lijek dati,
oto t' mē srdačce, službu mu sad plati.
Virno te služio sve sasvijem pravedno,
i s tobom družio svu mlados zajedno.
A zatoj vjeruj sad što reče srdačce:
tko mu da gorči jad i zašto sve plače.
15 Jer ka[d] ti bude rijet tko mu da tužice,
nećeš mu dat umrijet ni ronić suzice,
nu ga ćeš primilit i dat mu rani lijek
i tuge izbavit odsada po vas vijek.
20 Molim te, diklice, rastvori mē srce:
u njem su strjelice s biljegom od smrce,
i tvoja prilika sunčana gdi capta,
ona ti je mâ dika i od službe sva plata.
Cječ togaj, sunačce, mislim te služiti
i moje srdačce pri[d] tobom sniziti.

[Br. 811]

[Moj Bože veliki ki dijeliš milosti]

Moj Bože veliki ki dijeliš milosti,
u kaž' mi sad reći sve moje žalosti,
ter život pakljeni ki ćutim mućeći,
svaki čas boljezni dan i noć misleći!
5 Uzrok je sve tomuj diklica ku želim,
početak ovomuj, koju ja sad služim.
Viđu da vrh mene veliku ima vlas,
da drži slugu nje oholu t' ima čas.
Još mislim, u meni slavan ti steče glas,
10 ovogaj prije ne bi da ima ovuj vlas.
Vladat se dah tebi, a ti toj dobro znaš, -
ljepota tvoja bi za ku se podah vas.
Tebe ću slaviti, moj cvijete gizdavi,
ti s' jedna na sviti ka caftiš u slavi.
15 Poginu ružni cvijet cjeć tvoje ljeposti,
i sloveš na saj svijet jer imaš milosti.
Još bijeli svaki cvijet spraži se tebe cjeć,
istinu mogu rijet, potamni u tvoj vijek.
Sunačce svud sinu za tebe diklicu,
20 jer pozna istinu svu ljepos na licu.
Oćima pridobi prisvijetlu danicu,
svjetlosti puno bi na tvomu, dim, licu.
Na svijeti nije veće raznati koja si;
izbav' me nesrjeće koja me porazi,
25 i daj mi radosti da imam vas moj vijek,
jer tvoje milosti meni su u svem lijek.
A ti znaš najveće, s milosti koja si,
da nigdar vijek neće neg tobom bit blazi.
Gizdavi cvijete moj, ne haju plakati,
30 istom da život tvoj ne bude skončati;
nu moja prijeka smrt tebe će ucvililit,
ljubav nam hoće strt i s tobom razdilit.
Za ljubav veliku ku imaš sa mnome
spražićeš tvu diku, cvileći s jadome;
35 i ti ćeš iskat smrt, jer ćutiš jad ovi,
ka bi te mogla strt cjeć moje ljubavi.
I prije si hotila umrijeti za ovi jad
i s grozom suzila; zatoj te žalim sad.
Ako bi htjela ti, moreš strt ovi jad;
40 daj mi se vladati, da t' reku tvoj lijek sad.
Gizdavi cvijete moj, nemoj mi zazrjeti,
kad pozrem obraz tvoj, htje' malo strpjeti.

Sad moreš vidjeti moj život uhiljen,
kad budem izrijeti zašto grem ucviljen.
45 Gizdavi cvijete moj, to li ti je ki zazor
ili ki prikor tvoj, sve mi sad izgovor',
neka se ustavim, da za me ne imaš trud,
neka ti ja svud cvilim, odkle je jad ovi hud;
jer volim život tvoj počteno shraniti
50 negoli pogled moj na volju pustiti.
Gizdava diklice, bolje je strpjeti
u srcu tužice neg družijem izrijeti;
jer družu neće ktjet potajno držati,
nego će brzo rijet i družijem dat znati.
55 Jer, ako kako znah da život skonča tvoj
ali ki ljut uzdah, skraćaće život moj!
Gizdavi cvijete moj, nemoj ti skončati:
kad umrem biću tvoj, i ti toj hoć znati.

Dosta.

[Br. 812]

[Miran je život moj cjeć tebe, diklice]

Miran je život moj cjeć tebe, diklice,
zašto mi pogled tvoj rado da i lice.
Cjeć toga, neka znaš, sluga t' sam vjeran tvoj,
uzmi me o[d] danas, jer si ti pokoj moj.
5 Za ino ne haju neg da mi dobra hoć
i odsad, moj rajju, da t' služim sa svu moć;
jer ljubav u tebe plaća se napuno,
i službu ne gube tko je tvoj, mâ kruno.
Zatoj bih hotjel bit i zvat se tvoj sužan,
10 jer neću nigdar bit žalostan ni tužan,
negli ću s' veselit s velikom radosti,
a drugo ne želit neg tvoje milosti.
Za Boga, diklice, ako mi može bit
sunčano tve lice da mogu poljubit,
15 ter ako celov [tvoj] meni bi ugodan,
dati ću život moj, za platu da ti je dan;
jer plata za tebe ina nije, diklice,
neg se dat sam sebe i moje očice.
Miran je život moj cjeć tvoje ljeposti,
20 jer imah obraz tvoj pun rajske svjetlosti.

[Br. 813]

**[Nî t' moja nesrjeća, nî moj sud od
zvijezda]**

Nî t' moja nesrjeća, nî moj sud od zvijezda:
svijem se ti obeća i meni pod vlas da.
I zatoj ja t' se dah život moj vladati,
tvoju zled ja ne znah da me ćeš izdati.
5 O[d] togaj vrijeme skona me prikor tvoj,
cječ tvoga imena prikratih život moj.
Ne mogoh strpiti nikako prikor tvoj
ni žalos zabiti ku ćuti život moj.
10 Tomuj nî moj uzrok nu tvoja tamna svijes
i hudi tvoj prirok živeći u nesvijes.
Uzrok bi tvoj pogled s ludosti koji da,
uzrok bi vel'ja zled s prikorom be[z] stida,
moj život hoteći prije roka skratiti,
potajno živeći slugu me držati.
15 Molio sam tvoju zled, jedu ju ostaviš,
i hudi tvoj pogled sramom sve da činiš.
Poče se pucati mē srce [s] slabosti,
a htio sam mučati i strpjet žalosti.
Zaman je služiti tko za har ne ima,
20 i s njim se ljubiti i gledat očima,
nego ga pogrdjet, vazda sram da ima,
i zled mu povidjet, da plače očima,
da druge ne bude privarom varati,
svê zledi prihude da bude svak znati.
25 Nî t' moja nesrića, nu je zled sva tvoja,
ka ne ima odvika u meni pokoja.

Dosta.

[Br. 814]

[Ne marim ja ino neg za te, sunačce]

Ne marim ja ino neg za te, sunačce,
zašto me potajno ljubi tve srdačce,
zašto sam mû mladost tebi dal na službu,
neka ti je tva rados vijek sa mnom u družbu.
5 Jer kad sam, diklice, zajedno s tobome,
veselo t' mê lice s tobom gre domome,
smišljaje tvu lipos, ka na svijet prije ne bi,
i rajsku tvu milos ku imaš na sebi.
10 Jer take milosti znam da su u raju
i tvoje ljeposti nitko ne imaju.
Mogu rijet još veće da s' prva ljepotom,
i vazda zvat se će o[d] danas i potom.
Biti će puna svud vrhu svijeh tva slava,
neće bit tobom trud, jer si ti gizdava.
15 Sve imaš ljeposti koje su podobne
i rajske milosti izvan svijeh osobne.
Gizdavo s' kosice gojtanom savila,
vrh njih si krunice s biserom stavila.
Gizdava dva oka svakoga primili,
20 uresa s' visoka, i tvoj vrat pribili,
na kom je zlamen'je pleten trak od zlata,
sve drago kamen'je svjetlosti sve hvata.
Na licu rumenom rajske su ljeposti,
i dražijem romonom ispuniš žalosti.
25 Tvoj ures gizdavi, - ti s' vila s planine, -
po svijetu svud slavi od svake istine.
Pravo je hvaliti sve tvoje ljeposti
i nad sve slaviti sve tvoje milosti.
30 Za ino ne marim neg da sam sluga tvoj
i da se udvorim, dokle je život moj.

Dosta.

[Br. 815]

[Gizdavi cvite moj, hoću te moliti]

Gizdavi cvite moj, hoću te moliti
 želeći obraz tvoj da bi mi pozriti;
jer mi je u njem lijek od moje tužice,
 tako da vas moj vijek ne ronim suzice.
5 Gizdavi cvite moj, uvik ću plakati
 i ti ćeš život tvoj u zabit skončati.
Za ljubav ako je, sve mogu trpiti
 i za te, gospoje, i smrću primiti.
10 Nut znam ja što si ti žalosna bez mene,
 ne moreš trpiti što t' lice ne vene.
Cječ togaj, cvijete moj, ne žalim ja mene,
 nu žalim život tvoj i mlados gdi t' vene;
jer viđu priku smrt da te će ucviliti,
 ljubav nam hoće strt i s jadom razdilit.
15 Za ljubav veliku ku imaš sa mnome
 držim ja za diku tvu sliku domome;
s njome se prigledam kakono [s] sunačcem,
 ma tobom sve predam i za te sve plačem.
20 Pomisli, cvijete moj, i postoj vrh sebe,
 kad skonča život tvoj, što ću ja bez tebe?
Odsa[d] ću iskat smrt, da mene prikratim,
 ka bi me mogla strt, da tuge ne patim;
jer, za te imav smrt, vazda ću živ biti,
 znam što me hoće strt, neću ju zabiti.
25 Gizdavi cvite moj, mlados mi snebiva,
 jer viđu obraz tvoj gdi s jadom pribiva.
Gizdavi cvijete moj, ako ćeš već dati
 s vesel'jem obraz tvoj, daj mi ga zgledati.

Dosta.

[Br. 816]

[Prikrasna ljeposti, izbav' me tužice]

Prikrasna ljeposti, izbav' me tužice,
jer ne imam radosti cjeć jadne suzice.
Ovo ti vas moj vijek s čemerom istrajah,
želeći jadu lijek s tužicom ki prijah.
5 Krjeposti izgubih od moje snažice,
misleći kako bih probavio tužice
ke prijah pod silu s velikom žalosti,
odveće nemilu bez nijedne milosti.
10 Lice mi sve blijedi cjeć gorka čemera,
koji me svud slijedi bez goja i mira.
Cjeć togaj lijek prošu od ovej tužice,
da veće ne nošu poniknuv očice.
A lijek jes, diklice, u tvomu pogledu,
da drago očice otvoriš kad gredu.
15 A ti znaš najbolje ke ćutim žalosti
i koje nevolje trpjeh od mladosti.
Cjeć togaj, diklice, daj mi lijek od jada,
da veće srdačce ne plače odsada.
20 Mene ćeš izbavit od gorke tužice,
a sebe proslavit i tvoje očice.
Drugi lijek ja ne znam neg vesel pogled tvoj,
cjeć koga sve predam skončaje život moj.

Dosta.

[Br. 817]

[Molim te, diklice, nemoj mi zazrjeti]

Molim te, diklice, nemoj mi zazrjeti:

kad pozrem tve lice, ktje' malo strpjeti,

neka se nagledam od raja milosti,

da veće ne predam u gorci žalosti;

5 tako mi ne umrijet u mucu pakljeni

želit mi je sad pozrjet tvoj obraz ljuveni,

jer mi je u njem lijek od jadne suzice

ke ronim vas moj vijek cjeć gorke tužice.

Diklice gizdava, ini lijek nije moj

10 negoli tva slava i veseo pogled tvoj.

Kad pozriš na mene, ostavim svaki trud

i muke pakljene i čemer s jadom hud.

Pjesmi fali svršetak, jer se u rukopisu izgubila stranica.

[Br. 818]

Ljuveni, molin vas, rec'te mi Boga dil

Od ove je pjesme sačuvan samo stih 1 u popisu pjesama.

[Br. 819]

Pozrite rajski dan i š njime pozrite

gizdava pozora među sve diklice,
hvata joj jak zora ljepotom nje lice;
viđu da rajski dan dođe nam s milosti,
meni bi ugodan s velikom radosti.

5

Dosta.

Ovoj pjesmi fali početak, od kojega se je sačuvao samo stih 1 u popisu pjesama.

[Br. 820]

[Pozrite u kolu mlađahu diklicu]

Pozrite u kolu mlađahu diklicu,
njo' se ja sad molju da me uzme služicu.
Ona t' mi rados da nada sve diklice,
s vesel'jem pogleda i spraži tužice.
5 Ruse je kosice povila biserom
jakino rozice travicom pod gorom.
Još hitro krunicu od cvijetka savila,
skitivši ružicu biser je pokrila.
10 Pozri joj bijeli vrat koji je izvila,
na kom je biljeg zlat, ki[m] me je smamila.
Ona ti je uresa jak jela visoka,
mnim da je s nebesa, rados da iz oka.
Gizdav ti glas ima kojim svijeh zaveza

Dosta.

Pjesma je pri kraju krnja, premda uz posljednji stih ima znak ∞ a pod tim stihom riječ Dosta.

[Br. 821]

[Pokoli noćni mrak objumi vas saj svit]

Pokoli noćni mrak objumi vas saj svit
i za njim rumen zrak od zore bude prit,
nigdi t' san ne dođe na moje očiće,
5 niti me plač ođe ni gorke tužice,
neg cvilim jak zmija sva puna nalipa,
kada se privija po srijedi procipa.
Plaćući uzdišem bez tvoga obraza,
od suza izdišem jak trava od mraza,
10 er da znaš, davi se takoje život moj,
pokle odnosi se od mene obraz tvoj.

[Br. 822]

[Svilo nenošena, gizdavi moj cvite]

5 Svilo nenošena, gizdavi moj cvite,
boljezan svršena slijedi me krozi te.
Boli me srdačce i duša ljuveno,
želeći, sunačce, tve lice rumeno.
Smagnu mi očice i lice mē blidi,
jak mlado djetece kad zelen gdi vidi.
Ne želim, neka viš, ničemu inomu
neg da mi zapoviš jak sluzi vernomu.

Dosta.

[Br. 823]

[V. br. 151]

[Br. 824]

[Tač jeljen ne tuži s naljepom ustriljen]

5 Tač jeljen ne tuži s naljepom ustriljen
jak verno ki služi pak pođe ucviljen,
zač mu se u srcu boljezni ponove,
da sebi sam smrcu vapije i zove,
kunući toj vrime, oni dan, čas i hip
kada ču tve ime i vidi obraz lip.
Pače je prî kamen, pravo se govori,
ere vas u plamen o[d] tuge ne gori.

Dosta.

[Br. 825]

[Milosti jesu sve od raja s tobome]

Milosti jesu sve od raja s tobome
po svijetu ke slove ljepotom svakome:
a vidte zlamen'je ke na svijet prije ne bi, -
sve rajsko stvoren'je imaš ti na sebi.
5 Danici slične su oči tve svjetlosti,
vesel'je prinesu gdi pozru s milosti;
a licem odsivaš svijetlomu sunačcu,
ljepotom dobivaš svijeh u svem tanačcu.
Još imaš, diklice, od raja svu milos,
10 kud svrneš tve lice, tuj dođe sva rados.
Glas imaš od raja, - njim raniš jak vila,
mnim da dni ne traja ki padne u tva krila.
Još da zna svaki vas: nje pogled lijek ima,
i nigdar do danas smrt ne da očima
15 neg rados, milosti i svako vesel'je.
Gdje pozre s radosti, tuj nije dresel'je,
nego se veseli i pun je radosti,
i drugo ne želi neg tvoje milosti.
Jedna je diklica meu vami od raja, -
20 tko je njoj služica, on mlados ne traja.
Pravo je da slaviš tvojome ljepotom
i da se još hvališ izvrsnom dobrotom.

Dosta.

Stih 1-8 akrostih Mada.

[Br. 826]

[Da znate, oćutih jere sam jur svezan]

Da znate, oćutih jere sam jur svezan,
zašto ja obljubih novu sad ljuvezan.
Ljubav se povrati na mene pritužna,
da mene sad skrati i vodi za sužna.
5 Još me je dovela taj ljubav do smrce,
ter mi je vazela tužno mê srdačce.
Ma čujem okolo ublizu tuj vilu
ka nosi oholo od zlata svû strilu,
kojom sam ustriljen, ja čujem, do smrti
10 ter gredem uhiljen jak jeljen meu hrti.
Jeda ju gdi vidim, svudje ju ištem ja,
zač ino ne žudim nego nju i raja.
Ugledah nje lice puno sve ljeposti
gdi veće neg sunce ima sve svjetlosti.
15 Počeh se snebivat u meni nasvakčas,
a sebe zabivat zgledavši nje obraz.
Otidoh suprotiv velmi ju moleći:
"Čudim se jer sam živ, tebe ja želeći.
Nemoj sad bježati, jere ja k tebi grem,
20 ni se pak čuditi, ako ja sada mrem.
Ne vidiš gdi za te vas ginu u nered,
ne vidiš da za te ja patim vel'ju zled?
Molim te napuno, svrni sad tvoj pogled,
neka već, mâ kruno, ne patim ovu zled;
25 neka se pobludim ja s tobom u krilu,
zač ino ne žudim neg tebe sad vilu.
Plakat mi sad ne daj, molim te pravedno,
nego mi lice daj i sebe naredno.

Dosta.

[Br. 827]

[Ja t' ovi cvijetak moj dajem sad, neka znaš]

Ja t' ovi cvijetak moj dajem sad, neka znaš,
jer ću bit sluga tvoj, cjeć ono da mi daš.
Oto t' sam molio svaki dan, kitice,
i za te molio da mi daš tve lice,
5 cjeć koga umrijeh ja, ako me ne smiriš,
i sa[d] ću otit tja umrijeti, da vidiš. -
"Uh, - rijećeš, - krudela toliko ja li sam,
da sad, smrt nemila, otide i on sam?"
Gospođe, pak ćeš rijet: "Otiću za njime,
10 ter ću ja sad umrijet onako i š njime."
Nu ćeš pak ti rijeti: "Teći ću tuj hrlo,
ne dam ti umrijeti! ovo ti mê grlo,
ovo ti mê lice i moja još mlados,
ovo ti, svilice, i moja sva rados!"

Dosta.

[Br. 828]

[Me oči, plačite i srce još s vami]

5 Me oči, plačite i srce još s vami,
iz glasa vapite uzdihaj [s] suzami.
Plačite na ljubav: uze vas u robstvo,
stavi vas jak zvijer lav u svoje gospodctvo.
Plačite, sva mlados, na ljubav neharnu,
zašto vam svu rados u čemer tač svrnu.
Još, oči, plačite iz glasa tvrdo tač
i mene žalite, da nađe mjesto plač.

Dosta.

[Br. 829]

[Što su tej strjelice, reci mi, Ljubavi?]

Što su tej strjelice, reci mi, Ljubavi?
tužno mē sad lice, molim te, izbavi.
Na mrtva sad mene nemoj se sokolit,
gdi mi život vene, ni takoj oholit.
5 Hoćeš li ustrilit i ranit srdačce,
hotje' se oholit na ono sunačce;
onozji diklici u prsi ustrili,
od sunca prilici, neka se primili,
zač jednom mē srce ize mi nadvora,
10 otole ja smrce ćutim sad odzgora.
Jer jošte po sili drži ga sobome,
molim te, primili tuj vilu sa mnome.
Ustrijeli jednome nje srce i moje,
da držiš sobome za sluge za tvoje.
15 Jošte ćeš ti strilit dvaška sad ujedno
i hotiv primilit sa mnom nju zajedno.

Dosta.

[Br. 830]

[V. br. 41 i 44]

[Br. 831]

**[A ne vijem što mi je, ni ćutim čim
bolju]**

A ne vijem što mi je, ni ćutim čim bolju,
nu istom odnesti ne mogu zlu volju.
Kolikrat sta se klet meni tva ljepota
imat me na pamet od svoga života.

Dosta.

[Br. 832]

[A sad se odiljam, ljepša od sunačca]

5 A sad se odiljam, ljepša od sunačca,
pri tebi ostavljam pol moga srdačca.
Druga polovica vazda mi je s tobom,
ljepša od sunačca, ostavaj mi zbogom.
Srce ti ostaje a duša sa mnom gre,
gizdava gospoje, sahran' ga, ere mre.

Dosta.

[Br. 833]

[V. br. 311, 41-46.]

[Br. 834]

[Prikrasna strelice, tako mi života]

Prikrasna strelice, tako mi života,
sva mi je u srce taj tvoja ljepota;
er me si naučila tve lice ljubiti,
sad me s' razlučila ter se grem ubiti.
5 Rijeti ću ovoj sad, nu pamet postavi,
jakino ljuven jad, i ne zaboravi:
ako me ne uzmeš opeta u skut tvoj,
di skonča vidjećeš nevoljni život moj.
Neka se pohirim uza te ja mal čas,
10 jeda ja prihinim prisvijetal tvoj obraz;
jer kad se spomenem od njega, sunačce,
za velik čas potem procvili srdačce.
Krosto te sad molim, moj venče zeleni,
ne čin' me da cvilim u željnoj ljubezni.
15 Ovo t' sam za služit u rukah, sunačce,
dopus' mi sadružit veselo srdačce.

Dosta.

Akrostih Pera Niko.

[Br. 835]

[Ni dušu ni tijelo ne branim izgubit]

Ni dušu ni tijelo ne branim izgubit,
tve lice pribijelo da mogu poljubit;
zač Sokrat govori da nî služba veća
neg služit ljubavi po sunce koje sja.
5 Cječ togaj, sunačce, sliši me, molim te:
pridrago tve ličce daruj mi, želim te!
To li mi uzbranit budeš toj, mâ kruno,
znaj jer ću poč umrit, žimi tve bil' grlo;
10 zašto sam ucviljen, pun svake žalosti,
zatoj grem uhiljen cječ tvoje mladosti.

Dosta.

[Br. 836]

[S brjemenom]

S brjemenom svaka rič na svijetu dohodi,
s brjemenom svaka rič opeta zahodi.
S brjemenom ptičice mnogo lijepo poju,
s brjemenom ptičice izgube riječ svoju.
5 Sunačce s brjemenom zahodi za goru,
i vjetar s brjemenom utiša na moru.
Dohodi s brjemenom i ljeto i zima,
i čovik s brjemenom tač vesel'je ima.
10 Dohodi s brjemenom jesen primalitjem,
radosti s brjemenom s velicijem vesel'jem.
S brjemenom rozice s džiljem se rumene,
s brjemenom rozice i s džiljem uvene.
Gospođe, s brjemenom bude t' caftit mlados,
15 pristupi s brjemenom, ajmeh, gorka staros.
Človjeka s brjemenom obujme žalosti,
i človik s brjemenom najde se u radosti.
I sada s brjemena hoću se diliti,
isto bez brjemena tebe ću slijediti.
20 A zatoj brijeme bi učinit mi milos,
jer me je do smrti dovela tva lipos.
S brjemenom ptičice po dubju lijetaju,
s brjemenom ptičice lovci ubijaju.

Dosta.

[Br. 837]

[Jedina mâ vilo, ne gnijevaj na mene]

Jedina mâ vilo, ne gnijevaj na mene
tve ličce pribilo, jer život moj vene.
Jedini cvite moj, sva lipos u kom sja,
ter mislit, čuj, nemoj da se gdi hvalim ja.
5 Jedina ljeposti, zač je toj prijeka smrt
od moje mladosti, ka me će hrlo strt.
Jere se ne hvalim, nu vele otajno
u srcu ja hranim tve ličce prislavno.
Jer kad ja toj začuh da misliš, gospođe,
10 iz mene malo duh o[d] tuge ne pođe;
tere stah misleći što ima bit ovoj,
suzice roneći nemirno život moj.
Nu malo razgovor dah momu srdačcu,
misleći kad u dvor budu ja sunačcu,
15 toj ću ja sve uznat tko joj je spovidil.
Nije pravo vjerovat da što nî tko vidil.
Ter meni viruj sad što ti ću ovdî rit:
tako me ljuven jad podugo ne čin' mrit
i sve što jest tugâ na svijeti odasvud,
20 da mi su za druga, toj budi Božji sud,
ako sam u tom kriv tva ljepos što veli,
i tako budijem živ i Bog me veseli.
Ter zatoj molim te zautra da čekaš
jur ondi, moj cvite, kakono sama znaš.
25 On ki se ne štedi za čas tvoju umrijeti,
u željah dopadi, tako ti živjeti!

Dosta.

[Br. 838]

[Knjižice, nut pođi, hrlo se odpravi]

Knjižice, nut pođi, hrlo se odpravi
k onojzi gospođi, drago ju pozdravi
ter joj rec' od mene: "Bogme ti tvoj sluga
srdačcem zlje vene od gorcijeh jur tuga.
5 Nemoj mnit, - spomeni, - tebi ja er pišu,
od gorke boljezni jer veomi uzdišu.
Ako ćeš, moj brajo, da s tobom govoru,
na mjesto jur drugo u momu jur dvoru:
10 na drugo jur misto, moj venče, neka znaš,
neću doć za ništo, er ljubim tvoju čas.
To li mi, sunačce, toj nećeš dopustit,
moje će srdačce tvu ljubav odpustit;
li mi će s boljezni s velikom biti toj,
cječ vel'je ljubezni ku t' hoće razum moj.
15 Jer skoro jur hoće povehnut mê lice
od smrtne nesrjeće za tobom, diklice;
zatoj mi tva rados tuj milos dopusti,
ako neć da mlados moju smrt opusti.
Er ti će žao bit, kad budem pomanjkat;
20 tomuj sam stanovit da me ćeš uplakat.
I hoću ovi lis u ruke da se da,
er ima tuj kripas, gospođi od zvizda."

Dosta.

[Br. 839]

[Jedina mâ vilo, biserna krunice]

Jedina mâ vilo, biserna krunice,
nemo' da za bilo ja cvilim tve lice.
Jedini cvite moj, prisvijetlo sunačce,
ne čin' da ures tvoj uvrijedi srdačce.
5 Jedina ljeposti, ka s' puna sve slave,
molim tê kriposti i dike gizdave,
da bi se smilila na slugu tvojega,
dosta ga s' cvilila, pogledaj na njega.
10 Jurve je dosada tri ljeta, sunačce,
er mi se raspada u željah srdačce;
ere mi vesel'je srdačcu neće prit
nu gorko dresel'je ko me će umorit,
pokli sam obljubil tvoj ures biserni,
za ki sam utrudil moj život čemerni.
15 Molim te nu zatoj, gospođe od gospoj,
ljuveni da trud moj obratiš u pokoj,
neka mi zla volja ne skonča srdačce,
jak travi od polja kad stuži sunačce.
20 Zatoj ti život moj, gospođe, bud' pridan,
a da sam sluga tvoj odsada svaki dan;
er si ti život moj, od srca vesel'je
i slatki vas pokoj u kom nî dresel'je.

Dosta.

[Br. 840]
[Čemu me potvaraš, prisvijetlo
sunačce]

Čemu me potvaraš, prisvijetlo sunačce,
ter meni rastvaraš jadovno srdačce?
Nemoj me odgonit, gospođe od gospoj,
molim te, [ni] umorit, kada grih nî koji moj.
5 Jošte te ja molju, grimizna svilice,
razumje' nevolju od tužna služice,
ter meni sve vjeru' i mojoj mladosti,
kad ti što govoru od moje naglosti;
10 to li mi ne hoćeš, gospođe, dopustit,
bez tebe skoro ćeš mû mlados opustit.

Dosta.

[Br. 841]

[V. br. 418, 1-16.]

[Br. 842]

[V. br. 50.]

[Br. 843]

[V. br. 56.]

[Br. 844]

[V. br. 77.]

[Br. 845]
**[Čuj me svak tužeći, gdi grozom
plačem sad]**

Čuj me svak tužeći, gdi grozom plačem sad
o dražijeh misleći, jeda im skrivih kad;
zač da bih ostavljen ovakoj odasvud,
a s družih okrivljen, viđ, Bože, pravi sud.
5 Bog da zna, krivinu ni nijednu zled rekoš,
samo rič jedinu, ter nemir za nj stekoh;
ufavši a s mirom njemu se potužih
govore: nevirom to li ja islužih?
Već koja mala stvar, ne ljubav postavi, -
10 sve primih ja za har i što nju proslavi;
zašto me dobrota velika pridobi,
odloživ sve zlo ta, neka se ne kobi,
jeda bi puknulo srdačce gdi komu,
zlijem dankom svanulo u nemir svakomu
15 ki njega rasrdi i ljubav veliku,
zlo htjen'je utvrdi jak nalip človiku.
Nu mišljah da mač nag razvrći ne more,
nesrjeću gledav stag razmišljav, moj bore,
kako moć tu ima uvrkši zlu volju,
20 vik zledi ke prima životom gdi bolju,
Dviži sad nasvakčas u tuzi postavljen,
skončavši moj obraz, jak da sam otravljen.
Ovako ginuvši povazdan s ljubavi,
srdačcem skončavši, zač da me ostavi?

Dosta.

Stih 18 stag - možda umjesto stah?

[Br. 846]

[Gladan miš ljezući nesrjećom nabata]

5 Gladan miš ljezući nesrjećom nabat[a],
 kraj mora ištući, od mušlje na vrata;
 gristi ju hteći po svomu naravu,
 nu mušlja ne hteći, hvati ga za glavu
 tere mu smrt zada, ne svojom mudrostju,
 nesrjeća nu vlada tko žive s ludostju.
 Toj drugi lakomac ki tuđe vazima
 sam sebi konopac na grlo sažima.

Dosta.

[Br. 847]
[Tko tuđu stvar bljude, ako će bit
častan]

[Tk]o tuđu stvar bljude, ako će bit častan,
nemoj da on bude misalju svom lastan.

Dosta.

V. DODATAK

**PJESME IZ KANCONJERA NIKŠE RANJINE OD KOJIH SU SE SAČUVALI
SAMO PRVI STIHOVI U POPISU PJESAMA**

[Br. 848]

[l. 1] Mogu reć, odkola znam što 'e svit ovi
.....

V. br. 336.

Uz st. 1 'auatj' (t. j. avanti, 'naprijed'), čime je Ranjina htio uputiti da pjesmu treba tražiti naprijed, t. j. u "dodatku"; u njegovu je popisu ovaj natpis posljednji od slova M i do slova N nema više prazna prostora.

[Br. 849]

[l. 1] Mogu reć, tač sluga ova me udvori
.....

V. br. 459.

[Br. 850]

[l. 1] Zač ino ljubezan nî nego jur nemoć

[Br. 851]

[l. 2] Birek zna ovaj vil jer zlate nje kose

V. br. 261.

[Br. 852]

[l. 2] U nečas, vaj, pogled oni bî, dim uprav

[Br. 853]

[l. 2] Velmi se priruči njegovoj krjeposti

[Br. 854]

[l. 3] Duša ka pribiva u pakli vijeka vijek

[Br. 855]

[l. 3] Jurve je dosada godina, sunačce

[Br. 856]

[l. 3] Od mudrih rečen'je da želi drug druga

[Br. 857]

[l. 4] A sada, mâ vilo, budi ti na službu

[Br. 858]

[l. 4] Ki znaju raspraviti tvoju moć i kripos

[Br. 859]

[l. 4] Nije li sad život moj na pamet, ružice

V. br. 301.

[Br. 860]

[l. 6] Bog višnji na saj svit stvori me za sebe

[Br. 861]

[l. 6] Moj džilju rumeni, drago mē putačce

[Br. 862]

[l. 6] O kruno gizdava ter venče zeleni

**VI. PJESME DŽORE
DRŽIĆA IZ
DUBLINSKOG
RUKOPISA**

**KOJIH NEMA U RANIJE
POZNATIM
RUKOPISIMA**

**DŽORETE DRŽIĆA
PJESNI KE STVORI
DOKLE KROZ
LJUBAV BJEŠ-
NJEŠE POČI
NJU**

LXX

Grem si, grem, gdigodir misal mi pozade,
Jeda se' gdi ki mir mom srcu obnađe.
Inako iz prsi srce se van seli,
Ar ga svoj stan mrzi a k onoj poč želi
5 Ke pogled veseli njemu na smrt pride,
Jur tako tko želi da srce otide.
Grem si, grem, gdigodir misal mi pozade,
Jeda se gdi ki mir mom srcu obnađe.
Ovi da minem bijes ki ćutim cić vile,
10 Ke oči, um i svijes mene su smamile
A srce ranile sebi smrt da želi,
Vaj, moćne t' bi site nje pogled veseli.
Grem si, grem, gdigodir misal mi pozade,
Jeda se gdi ki mir mom srcu obnađe.
15 Razlike još kušam kriposti u travi,
Gdi moćnu ku slušam, jeda me ozdravi
Ter muke izbavi ka mi je velika,
Nu protiv ljubavi vidim da ni lika.
Grem si, grem, gdigodir misal mi pozade,
20 Jeda se gdi ki mir mom srcu obnađe.
Er ako pomoći ne bude ke sada,
Zime će čas oći, srce ke mnom vlada
Zač trpit nikada udorca tej strile,
Ah, gorku t' smrt zada sam pogled od vile.
25 Grem si, grem, gdigodir misal mi pozade,
Jeda se gdi ki mir mom srcu obnađe.
Ter kako kuf bili od lovca ustriljen
Pojući kad cvili prid smrti uhiljen,
Ja tužim umiljen i ranu svim kažu
30 Komzi bih nadiljen krozi stvar najdražu.
Grem si, grem, gdigodir misal mi pozade,
Jeda se gdi ki mir mom srcu obnađe.
Aj li je jur trijebi van srcu otiti,
Ni od koga kad ne bi ku pomoć primiti,
35 Meni je umriti nevolja prem taj čas,
Bez srca živiti ar človik ne ima vlas.

LXXV

5 Ljubav jur tajati razum je najveći
I znat se vladati kroz vilu goreći.
Jer tko može plamen zatajat ljuveni,
Tvrđi je ner kamen i mramor studeni.
I mudar još ki je svu želju da steza,
Bezočan taj nije jak ljubav kih sveza.

LXXVI

Ni mnh tač da smin'je i srce imaju,
Ki svoje živin'je gospojam pridaju.
Ni si znah kako se za sebe ne brinu
U srcu ki nose tuj vilu s ke ginu.
5 Ni znah još za ljubav da je svak tko gori
Bez straha kako lav meu zviru u gori.
Ni znah ki s vesel'jem od noći dan čine,
S kolicim dresel'jem zora im prosine.
10 Ni znah kom razlučni vide se čestiti,
Koli ončas mučni počnu se želiti.
Ni znah gdi ljuvezni veće se nahode,
Tuj često boljezni gorčije prihode.
Ni kušah još kako gdi sumnja ka biva
U vrime jur svako srce se snebiva.
15 Ni znah još da toli malim se rasrdi,
Ter svoga tim koli odveće pogrdi.
Ni znah da tač lasno suze za sve roni
I grlo nje jasno tuženjem uzzvoni.
20 Ni znah od gospoje srdžbi se opraviti
I jade nje stoje pritvrdo ustaviti.
Ni si bih naučan smiljen'ja još prosi,
Tere nju primučan strpljeno podnositi.
Ni znah da tko virno u ljubav pribiva,
Po sve dni taj mirno ljuven dar uživa.
25 Ni znah ki za uzrok od vile uz trude
Da prikor i prirok na svrhu svim bude.
Ni znah da vesel'je i kratka sva nje slas
Priđe na dresel'je i vječni sraman glas.

LXXVIII

Ljubav svak tko slidi bolježiv usiše
Ter licem uzblidi a srcem uzdiše.
I u san i javi toj zove što želi,
Vanka vas ostavi ini mir veseli.
5 Očima stvar inu ni pomnji viditi,
Ner vilu jedinu ku smagne ljubiti.
Razgovor oda svih zaman se još dava,
Ne stvoriv vesel smih na nj vila gizdava.
I od nje ki godir ne slišav dobar glas,
10 Tko da mu da ki mir u kom bi prijal slas?
Trudan je dan bili, tamna noć trudnija,
Jer misli a cvili, želja ga tač zbija.
Ah, moćni moj bože, ne kušav ljuvezni,
Tko prozrit nje može razlike boljezni?
15 Bjegajte, svih molju, od žive tej smrti
Jak jelin u polju kad bjega prid hrti.
Jur bud vam po meni razumnim prilika,
Ki kroz gnjiv ljuveni smrt vapim bez lika.

Akrostih Džori ta bi.

LXXIX

Ki ljubav slidite, gdi vam je slavna svijes?
Nu čisto mislite ljuveni čudan bijes.
Kamo ste um dili, oj tužne mladosti,
Svak od vas da cvili veće neg zadosti.
5 Smisliv ja, protrnu koliko zlo mrući,
Služite neharnu za mal dar bjegući.
Da toli onoga tko vjerno uzdvori
Nada sve jur Boga koji nas satvori,
Istinom dosle bi svaki vas pribival
10 Vik vični na nebi, gdi bi raj uživao
Jur s onom divicom, ku višnji Bog stavi
Nada sve kraljicom prî ner svit objavi.
Tač otkle sunačcu dâ svijetlos vazimat
Jak jasnu mjesečcu od sunca zrak primat?
15 Do svita skončan'ja, ka nigdar ne daje
Praznoga ufan'ja, ki se njoj pridaje,
Jur svaki vas tojzi uzdiši ter trudi,
Ar mucu vašojzi las može dat svudi.
I tko je zemaljski, zemlje ga izbavi,
20 Ter meu kor anđelski slavno ga sastavi,
Ar ona gospoja nebeska i vična
Hoće nje svakoja da budu njoj slična.
Tim, slipa mladosti, protri um i oči,
Ter iz tej tamnosti na svitlost iskoči.

LXXX

Po vas dan minuti hodih si svim cvile
 Jak jelin kad ćuti udorac od strile.
Gdi vidih da ljubav mene u svem grdi,
 Grđe ner zviri lav kada se rasrdi.
5 I zasve srid srca er u mni pribiva.
 Meni t' je najgrca sva sasvim protiva.
Oh, meu sve ostale ja si bih jedini
 Koga, da svi žale, ljuven gnjiv rasčini.
Rasčini očito da se van svih stidim,
10 Gdi vas jadovito usišem i blidim.
Eto za cić toga po vas dan pritužih
 Na gnjivna jur Boga, komu zaman služih.
Tuj sunce kad zađe, jak da me požali,
 Sladak me san snađe i bludno obali.
15 I ko m' bi prid zorum kad počne sunčan zrak
 Nicati nad gorom, ginuvši noćni mrak,
Nada mnom doleti mlađahat nu hitar
 Djetićak prokleti, svim brži neg vitar.
Anđelske liposti, pod kom su podhibe
20 I svakoj mladosti razlike pogibe.
Oči mu prozrihu ognjenim jur gnjivom,
 Ako si i bihu zavite koprinom.
Tuj vas nag, bez stida, sve vlase raspravi
 I vaze luk sprida ter s strilom sastavi.
25 Okol se obzira jak zmija u krugu,
 Mnih, mene samira da mî da još tugu.
I ovo još malo da vazme kriposti
 Što je je ostalo mojojzi mladosti.
Pomislih u sebi, da nigdar trudnije
30 Mom srcu još ne bi, ni će bit neg mi je.
I s sebe tim vas strah odvrgoh na stranu
 Tere mu protiv stah, ne hajav za ranu.
Pače se veseljah prijat smrt svršenu,
 Izmjerit ku željah za muku ljuvenu.
35 Ktijah mu govorit odveće srdito,
 Nepravdom još korit, ku vidim očito,
Nu razlog bi bolji, koga je moliti
 Da ga u nevolji ni triba srditi.
Krostoј prid njim steći, jur steći uhiljen.
40 Rekoh mu suzeći odveće umijen:
"O, bože svitovni, bože od ljubavi,
 Od zlata stril skrovni komu saj svit slavi
I ki si mogućí vrh svega što vladaš
 Kroz plamen gorući u srcu ki zadaš,

45 Najliše u mani ki svu moć porazi,
Pokle me izrani i k sebi priblazi.
Me srce ne može inako trud oći,
Ako me ti, bože, ne budeš pomoći,
Ar se moj vik skonca kako snig na gori,
50 Kade mu od sonca gorki zrak dogori.
Hoću li umriti sam sebi smrt davši,
Ali ću živiti u sî trud ostavši?
Bolje je kratak vik tere smrt s počten'jem
Neg dugo da človik zamani s živjen'jem.
55 Jur vidim sî trudi da svrhe ne imaju,
Boljezni ter svudi veće t' mi nastaju.
Ne možem trpiti, odlož' mi čas gnjiva,
Ako hoć viditi mene tebi živa.
Tebi će bit prirok a ne čas ni dika,
60 Ako za tvoj uzrok skrati mi smrt vika,
A ovaj od vila slobodna ostane.
Ni mal čas od strila ne ćutiv tve rane.
Ka se steć utvrdi jak mramor studeni,
Svu t' kripos pogrdi i plamen ognjeni,
65 A za me ne brine ni za moj mari trud,
Tač služba da gine, trpi li to tvoj sud?"
Toj rekši s boljezni, odvjet mi da ončas
Jak anđel nebesni izustiv sladak glas:
"Vrhu svih, moj mili i u svem najdraži,
70 Jur veće ne cvili, grozni plač utaži,
Tere se veseli: gizdava taj vila
Velmi te sad želi, pokli te vidila.
Ka zlati ljuven stril nî prije ćutila
Ner sada tebe dil kroz ki se smamila.
75 Otajno sva gori, ne može trpiti,
Jurve ju izmori, skoro se ć' smiriti.
Taj mani bud misal, pokli sam u naš broj,
Srce joj zapisal na nj staviv biljeg moj.
Ne zgubijem svih strila i od njih sve vlasti,
80 I ova još krila s razlikom pomasti,
Kako me ć' slaviti neizmjernom, radosti,
Kad budeš viditi nje rajske liposti.
Najliše kad bilo grlo joj okoliš
Bit [ti] će primilo sve što se sad boliš.
85 Cić toga ne služi neharnu gospoju
I veće ne tuži, jur daj se pokoju.
Tako se ne slomi ovi luk porazni,
I plamen tako mi sasvim ne ugasni,
Velmi me zlo mrzi tač vili neharni
90 Moj da se u prsi čisti stril ockvarni!
Jur ni za moj zlat vlas, ni da se još gizda,
Gdi kroz te slavan glas leti joj do zvezda.

95 Krostoju, dim, ne tuži, jur daj se pokoju,
 I veće ne služi neharnu gospoju.
 Gre vrime da te će s uzdahom želiti,
 Nu blažen odveće nećeš joj moć biti."
 Rekši mi toj Ljubav, ončas me san minu,
 I ostav moćno zdrav srce t' mi počinu;
100 Ar onaj gospoja, ka me tač utradi,
 Misal ju sad moja nimalo ne žudi.
 Po vrime naprida da sam zdrav u sebi,
 Moj Bože, ti mi da, a ino sve tebi.

Stih 3-20 akrostih Džoretina.

LXXXI

Gorki gnjiv ki m' prsi pripuni želin'ja,
Ter ih svoj vik mrzi cić trudna živin'ja.
Jur svaki njih pravi, trpit je usilos,
Sve bog od ljubavi što stvori za milos.
5 On vas sî svit vlada i u njem sve zviru
I kletu rat sklada i ljupko samiri.
Rat kojije m' on vrže cić vile gizdave,
Smiril bi svak brže jelinka meu lave.
Er neće da vidi da se ka gospoja
10 Od mnogih jur slidi bez krvi i boja.
Još ima moć i vlas dat ludim umin'je
I snizit oholas i strah oć u smin'je.
Ni sokol grlice tač tužno ne grdi,
On kako tih lice na kih se rasrdi.
15 Tere im sve toli izvehne i blidi,
Da se svak uzboli njih pozor tko vidi.
A ni moć uteći ni njojzi odbignut,
Otajno leteći ar može svih stignut.
Ondi ga dostrže gdi se i ne nada,
20 Tere ga zavrže tonotom od jada;
U kom zrak sunčan sja da prid njim sve pada,
Ropstva ga dovika ne bude slobodit.
Ma nu se svak bjudi mlađahtih divica,
Er ljubav gre svudi gdi sjaju njih lica.
25 U lica pribila tuj vas svoj vik složi
I broja od strila plodi ter umnoži -
Kad pusti tej strile, brže su od vitra,
Iz oči od vile s pogleda prihitra,
U kom zrak sunčan sja da prid njim sve pada,
30 Priljući ner zmija ka vidom smrt zada.
Taj, koga stril rani, bude mu smrt živa,
Ter mu se vas stani gdi život pribiva,
Kuju ne izliječi ni drago kamen'je,
Ni bil'je, ni riječi, ni staric bajan'je,
35 Nu trpi sve trudno ufan'jem živeći
I srce pričudno uzdahom ličeći.
Mira ni čas nîma još vas dan i svu noć,
Sanak mu k očima ne može nigdar doć.

Stih 1-10 akrostih Džore.

LXXXII

Vaj, čudna ljubavi, i tvoje hitrosti,
Velike t' Bog stavi u tebi raznosti!
Kroz gnjivan tvoj poraz koje su priljute,
Zna se na blid obraz me prsi što ćute.
5 Ni drivo ko plove sred morske pučine,
Tač pomoć ne zove ni želi kad gine,
Kako ja toliku trpeći usilos
I tugu razliku za ljubav i milos.
Inoga jur dilja svitloga sunačca,
10 Ko ljubav izdilja sred moga srdačca,
Nje rajska prilika da u mni odsiva
Ter da š njim dovika misal mi pribiva.
Nu zasve u prsi nje lipos sunčanu
Me srce er drzi i goji njom ranu,
15 Na svaki čas pride da oči izgubim
Tač žele da vide u srcu što ljubim.
Trgajuć za vilom kroza nje ka minu,
Stvoriv se jur strilom cić koje poginu.
Ter tužan vas sahnem i sebe van zađu,
20 Ni nigdar odahnem dokle ju ne nađu.
Nje pozor prilijepi vrh svega najdraži,
Jeda me pokrijepi i saj trud utaži.
A prid njom kad priđu, uzgrozi mnom groza,
Ostinu, pobliđu, kako cvit od mraza,
25 I ono još malo izgubim kriposti,
Što bude ostalo mojojzi mladosti.
Ter vas se smramorim mramora studeni
Pak vesel uzgorim kroz plamen ljuvenî,
Nu mi se povrati, ter budu velekrat
30 Zabavu tuj dati i sebe pokarat.
Zač veneš i blidiš, prikor ti može bit,
Ali se ne stidiš takoj se izgubit?
Ovo je cvit oni cić koga ne susta
Po svijetu da t' zvoni nje slava iz usta,
35 Srce ti tuj žudi: odahni, odahni,
Ljuveno ter bludi, jur tako ne sahni,
Tve srce toj želi, sad hoti počinut,
Mnozi bi vazeli kroz taku izginut.
Uživaj očima oči nje od zvizda,
40 Po vas svit kojima narav se sad gizda,
Poziraj, poziraj, er nije zemaaljska,
Vidit su svitli raj nje lica anđelska.
Anđelska nje lica, aj vrh kih cafti mi
Rumena ružica i ljeti i zimi.

45 S ljuvenom oblastju ne vim tko napisa
Nje usta pomastju crvena grimisa.
Što bilje tko stvori, je li džilj pribili,
Ali snig na gori jur nesen toj vili?
Ja ne vim, moj Bože, izvrsnu tuj lipos
50 Satvorit tko može ner sama tva kripos,
Ki cić nje uzdiše, duša mu blažena,
Od koga najliše ni zaman ljubljena.

LXXXIII

O' strilo perena, ma zlata strelice,
Svitla si plamena istočne danice.
O' strilo perena, lipa ti s' uresa
Za ljubav stvorena vrh tretih nebesa.
5 O' strilo perena, ka suncu odsivaš,
Mom srcu žuđena da u njem pribivaš.
O' strilo perena, ne nosim prstenka
Bez tvoga imena kako bez kamenka.
10 O' strilo perena, moj se um ne stidi,
Ako me smamljena kroz takuj tko vidi.
O' strilo perena, gdi prija tuj silos,
Da me tač smiljena činiš za tvu milos?
O' strilo perena, grka t' mi s' čemerom,
Zasve da s' kićena pridrobnim biserom.
15 O' strilo perena, ljubav te izdilja,
Pokli mi s' stavljena u srcu mom skrovno.
O' strilo perena, trudno t' mi domori
Tva kripas ognjena u meni ka gori.
O' strilo perena, najbrža od strila,
20 Hitro ti s' puštena, moćno t' me s' ranila.
O' strilo perena, srce mi proskoči,
Ki čas bi spravljena kroz tužne me oči:
O' strilo perena, trpit te jur gizda,
Tvoja moć ljuvena rajski mi trud izda.
25 O' strilo perena, ljubav te izdilja,
Meu sve s' ti hvaljena, ar tobom sve strilja.
O' strilo perena, ki s tobom počiva,
Duša mu blažena svitli raj uživa.
O' strilo perena, srce sam zapisal,
30 Da tvoga imena ne pušta ma misal.
O' strilo perena, umriti ne brinu,
Jer je smrt počtena da s takej poginu.
Krostoј mi s' ti dika, jak kruna od zlata,
I bit mi ć' dovika, ma strilo pernata!

LXXXVIII

U srcu vaj momu njeke me gnjiv steza,
Da tužim svakomu a ne vim vrh česa.
Ako bi ki skrovan mom srcu udorac,
Velmi t' je jadovan, oh tko mu bi tvorac?
5 To li je ka strila, po ki je put prošla,
Jur bi se vidila, biljeg bi tuj ošla.
Ali da zli plamen bude u me zašal,
Dosle bih dai zlamen ki godir iznašal.
Jur bi se u sebi taj gorkos ćutila,
10 A groza mnom ne bi studeno grozila.
Ako sam još svezan konopcem prikretim,
Kim uzlom bih stezan, i po čem, ne ćutim.
Svezan li još nisam nu sam rob i sužan,
Zač idem svudi sam bez straže razdružan.
15 Mnim, svak je slobodan ki vuži ne veze,
Uhvaćen ter prodan za zlate pjeneze.
Ner ako stvar inu sužanstvo ki zove,
Otajna, s ke ginu, ne znav nje jadove,
Togaj cić ako je razuman gdi človik,
20 Taj zled ki zna što je i može dat joj lik,
Evo me slobodi pri ner se taj trava
Po meni rasplodi, er je zla, koštrava.
U mlados najlipšu od segaj jur doba
Neka t' se ja pišu vas moj vik za roba
25 Er da se ukrijepi u srcu mom taj zled,
Tko da ju skorijepi, zaman je svaki red!

LXXXV

O' vrime čestito, kako taj promini
Ugodno jur lito na vrloj godini
Ter gdi mi sjaše zrak, svital zrak, sunačce,
Tuj mi je tamni mrak objumil srdačce.
5 O' vrime veselo, veselo odveće,
Što mi te vazelo, ke biše nesreće,
Ter svrnu vesel smih i drage jur pjesni
U grozni plač van svih da cvilim z boljezni?
10 O' vrime sunčano, ka te tma popada?
Pod ku si vlas dano, ka tobom moć vlada?
Tere si sinulo gdi ti se i neće,
Nad mnom se zginulo inijem si odveće?
O' vrime pridrago, kako se pritvori!
Sve dobro i blago gnjivno t' mi razori,
15 Ter kad bih naučan uživat milosti,
Od njih sam razlučan i svake radosti.
O' vrime prislakatko, ki te jad obide?
Tva trpiv slas kratko, čemerno t' otide,
Ter srce ogrknu, obraz mi osta blid,
20 A s tuge pomrknu s očima vas moj vid.
O' vrime gizdavo, gdi je tva tišina?
Oh, koli s' nezdravo sred morskih pučina
Ter drijevce no plove s vihrom bez jedara
Meu strašne valove, a daž mu gre zgara.
25 O' vrime pribudno, ki u te ufaju,
Koli se pak čudno z boljezni skončaju!
Da nu je trpiti nesreća što čini,
Ter nijem, slijep, gluh biti, dokli se promini.

LXXXVI

Jadovnih boljezni prsi su me pune
U željah ljuvezni, urešen paune,
Ke m' dušu podiru i s dušom srdačce,
Od muka umiru, prisvijetlo sunačce!
5 Misleći dan i noć, moj cvite najdraži,
Kako bi srce moć da nam se utaži.
Kako bi moć slučit dva srca što žude
I želje izručit, priskladno ko m' blude.
Ja sahnem, ti blidiš, ja mrem a ti želiš,
10 A sve to sam vidiš ter me još dreseliš,
Ter mi još skončavaš na pospjeh život moj
I duši pridavaš nevoljni nepokoj!
Gdi tužiš na mene, kažući tve lice,
S uzdahom ko t' vene kako cvit ružice,
15 A oči t' vre sozom, kim sjaju livade
Iz neba kad rosom zelen lis popade.
A to sve ti činiš, er ne znaš ćud vila,
Kih ljubav ne sciniš ni kletve bez dila.
U meni ni tako, kunu se toj bogu,
20 Ma nu ja inako ni umijem ni mogu.
Nesreći zabavi, a mene ne krivi,
Ka našoj ljubavi u svemu protivi,
Straži me još preda, oh stražo neugodna,
Ka nad mnom sve preda, čas nisam slobodna!
25 Nu da znam umriti, me zlato pričisto,
Skoro se ć' smiriti, vidićeš znam li što.
Vidit ćeš hitrosti djevojke ka ljubi,
Kako ne dopusti da platu trud gubi.

LXXXVII

Sladoje, po dilu pjesnivče pjesnivi,
Tako te kroz vilu ljuven gnjiv ne ognjivi!
Tako te ne rani, jakino Ljubmira,
Po svitu zamani goršticu ki tira!
5 Ke s' složil jur pjesni, pošlji m' ih, moj Slado,
Cić stare prijazni, molim te prirado.
Jeda mi dai one dadu smih izvidni,
Čim da mi ne zvone skoro dan poslidni.
Ar smiješnom besidom ako mi ne daš lik,
10 Umrijet ću nevidom, meni je kratak vik!
U grozah er tonu vas nezdrav i bolan,
Kako da u Stonu budem stal nevoljan.
Tamno dan, plačno noć provodim bez mira,
A držat duh ni moć, srce se podira.
15 Ni pića ni pitje, ništa mi ne prudi,
Neg venem jak cvitje kad sjever oprudi.
Vidivši seljanku prilipšu ner vilu,
Visoku i tanku, rumenu i bilu,
Gdi gre s bogomolje sve tiha stupaja,
20 Uzcafti njom polje jak cvitjem od raja.
Ne mogu t' skazati ni blizu lipos nje,
Tijem volim mučati neg rijeti od manje.
Ki godi nju vide, da je najstarî kmet,
Sva mu svijes otide i pamet u zamet.
25 A da ja ne žudim u mlados najlipšu
I kroz tu da štedim prijat ku perlipšu,
Budem se kušati, nu dotle, prijatelju,
Molbu mi ne krati od tebe ku želju.
Pošlji mi tve slike ali su, dim, pjesni,
30 Ke s' složil kroz smihe ali kroz ljuvezni.
Tol' ih neć poslati, glavni mi ć' bit krvnik,
Ki mož' a neć' dati mom srcu dai taj lik.
Zvati ću osvetu, ljubi te smamila,
Sve t' službe u štetu, zla te kob slidila!
35 Ne čin se još kleti, er bolan što kune,
Višnji ga osvete, kletve se ispune!

LXXXVIII

Ptica svezana govori vili

Ja nijesam svezana, nu svezan jest oni,
Ki, vilo sunčana, mnoom ti se pokloni.
Od zlata tuj uzu s mene ćeš razdriješit,
Njegovu nu suzu hoć kada utješit?

Ova se pjesma nalazi i u rukopisu Menčetićevih pjesama (v. pj. 216 st. 5-8)

LXXXIX

Salve Regina

Zdrava kraljice, mati od milosti,
Pravo ufan'je, život neskončani,
Čisti studenac izvrsne sladosti,
Eve sinovi kroz grijeh prognani
5 S tužnim uzdahom tebe vapijemo,
Tebe molimo, sužanstva nas brani.
Pogledaj kako u suzah plovemo,
Ter nas slobodi sej tamne tamnice,
Gdi sve bez tvoje pomoći ginemo.
10 Puna milosti, pričista divice,
Ka s' oca majka i kći sina tvoga,
Pomozi nas, o naša odvjernice.
Ter nas postavi u milos onoga,
Po Svetom Duhu ki čudno začet bi,
15 I njega divom porodi nam Boga.
Koga najveće umiljenstvom dobi,
A to bi Jezus, spasitelj rečeni,
Ki se uplodi u tvojoj utrobi.
Krostoј po tebi neka smo shranjeni,
20 Da uživamo sina tvoga svitlos,
Molimo te svi priklono skrušeni,
Od milosti majko, daj nam tu milos.

XC

Gizdava ma vilo, biserni moj cvite,
Sve t' mi je primilo što ćutim krozi te!

XCI

Gizdav je razgovor o vili gizdavi,
A vesel svaki dvor ki je se dobavi.

XCII

Za ne imat hudu rat, posilje ku t' čini,
Za drag se mir mnokrat sloboda promini.

XCIII

Jur mene a meni povrati, ma vilo,
Tako t' ne uveni tve ličce pribilo!
Tako ti ne stamni zrak oči prisvitli,
Taj pogled svrn ka mni, koji me prostrili!

XCVI

Ave Maria

Zdrava, o Marija, milostju ka s' puna,
Ti s' vrata od raja, anđelska s' ti kruna,
Izabrana diva od djevic i žena,
Bog s tobom pribiva, vrh svih si blažena.
U te se podoba blažen plod uplodit,
Ter čista t' utroba Jezusa porodit.
Molim te za svih nas, hti sinka moliti,
Na oni smrtni čas da nam se shraniti.

5

RJEČNIK

Abizak - Abisag, Abišaga, služavka ostarjelog kralja Davida kojemu je trebala biti i suprugom; simbol djevičanskog braka

ajli - da li, ili

akvila (lat.) - orao

ali - ili

ar, are - da, jer

bastah (mn. **bastasi**) - ranac, telećak

bazilisk (grč.) - mitska životinja, zmijski kralj, složen od žabe, zmije i pijetla s krunom na glavi; riga otrovnu vatru i ubija pogledom

bedra - bedro

besiditi - govoriti

bezredno - bez reda, preko reda

bidati - kloniti se, uklanjati se

bilig - znak, obilježje

bilj - zbilja

biljan - zbiljan

birek - rekao bi, reklo bi se, čini se

bjegući - prolazan

blag - blažen

bludno - zamamno

bljusti (prez. **bljudem**) - paziti, čuvati, promatrati

bljusti se - čuvati se

bo - jer

bojak - borba

bolan - bolestan

boliti - bolovati, trpjeti

boliti se - kajati se

bolizan - bolest

boližljiv - bolestan

boljazan - bol

boljezan - bolest, bol

bolost - bolest, bol

bosil - bosiljak

bosiok - bosiljak

brajo - bratac

brašno - jelo, hrana

bratac - brat

brijeg - obala

brijeme - vrijeme

brime - vrijeme

brštan - bršljan

bus - stručak

caftiti - cvasti

caftjen'je - cvjetanje

caftjeti (prez. **caftim**) - cvasti

caklen - staklen

cavtati - cvasti

celunjati - cjelivati, ljubiti

cić - zbog, radi

cjeć - zbog, radi

cjelje - bolje

ckniti - kasniti

cknin'je - kašnjenje

crljen - crven

cteti - cvjetati

cvatati - cvasti

cvitak - cvjetić

cvitje - cvijeće

ča - što

čas - čast

čemer - otrov

čemerno - otrovno, gorko; zdvojno

čes - kob, sudbina; moć; sreća

čezaje - čeznući; **čezaje od smrti** -

čeznući smrt

činiti - učiniti; određivati, zapovjediti

človik - čovjek

čudan - komu se čude, koji se drugima

čini pravo čudo

čuti se - čuvati se

čten'je - čitanje

čtiti - čitati; štovati

čtovati - štovati

ćaćko - otac

ćutiti (prez. **ćuću / ćutim**) - osjećati; osjetiti

daj - makar, ma, barem

daleč(i) - daleko

dalek - daleko

dan'je - davanje, ono što se daje

danu - ali, nego

dati - staviti; zadati

daž - kiša

der(i) - čak, dotle da, toliko da, sve do

desiž - "u ženskih ili kakav ures na glavi, ili način kojim je spletena kosa" (Akad. rj.); riječ se javlja samo kod Š. Menčetića

Dido - Didona, mitološka utemeljica i kraljica Kartage; u nju se zaljubio Eneja, te je ostavio

Dijana - starorimska božica lova,

Mjeseca i noćnog čaranja (grč. Artemida)

diklica - djevojka, žena

dil - radi, zbog; ustrajno, stalno; **česa dil** - zbog čega

dilak - djelić

dim - v. **diti**

dipli - diple, dvojnice

diti (prez. **đim**) - govoriti, kazati

djetićak - dječčić

dobiti (prez. **dobudem**) - steći

dobročes - dobrosretan, dobre sreće (supr. od zločest)

doditi se - dotaći se

dokli - dokad

domaknuti - približiti se

domoriti - dosaditi

dopustati se - prepuštati se

dosade - dosad

dosle - dosad

dostojati - zavređivati, zasluživati

doteći - dotrčati

dotužiti - dosaditi, dojaditi

dovik - zauvijek

dovolje - zaista; dovoljno, dosta

drača - korov

drag - skup

dreseliti se - žalostiti se, tugovati

dresel'je - žalost, tuga

drijevce, drivce - brodić

drijevo, drivo - brod

droban - sitan

druga - družica

drumak - put

dub - hrast; stablo

dubak - drvce

dubje - stabla, drveće

dubrava - šuma

Dunaj - Dunav

dvaš - dvaput

dvaška - dvaput

dvignuti - dići

dvignuti se - dići se

dzahar - šećer

dzora - zora

džilj (tal. **giglio**) - ljljan

er - da, jer; što, otkad

Elena - lijepa Helena, kći Zeusa i Lede, žena spartanskog kralja Menelaja koju je ugrabio Trojanac Paris i time izazvao Trojanski rat

Eol - grčki bog vjetrova

Feb, Febo - nadimak boga Apolona, često se koristi umjesto njegova imena, "Sjajni", "Blistavi"

fenice - feniks, mitska ptica iz egipatske mitologije koja izgori u svome gnijezdu, te se potom ponovno rađa iz pepela; simbol besmrtnosti

frava - gospođa (prema njem.?)

funjestra (tal.) - prozor

g - k

gdi - gdje; kako

gdigodi, gdigodir, gdi godir - gdje god

ginuti - goniti
gniv - gnjev
gnjiv - gnjev
godir - god; **što godir** - što god
godište (mn. i **godiš**) - godina
goj - spokojstvo, mir; sklad; užitak
gojiti - uzgajati, čuvati
gojtan (tur.) - vrpca
golino - koljeno
gorak - žarki
gork - gorak
gorkost - gorčina; vrućina (od **gorjeti**)
gorštica - gorštakinja
gorušti - rumen; vruć, žarki, koji gori
gospoja - gospođa
gresti (prez. **gredu / gredem / grem**) - ići
greznuti - utapati se
groza - groznica
gubiti - smanjivati, uništavati

har - pohara, propast; milost, dar; hvala, zahvalnost
hip - čas
hiža - kuća; pastirski stan
hode - hodeći
hora - kraj, selo; prigoda
hotin'je - htijenje, volja
hotiti - htjeti
hrabar - momak, mladić, suprug
hraniti - čuvati
hrl - brz, hitar
hrlo - brzo, hitro
htin'je - htijenje
htiti - htjeti
husa - gusa, gusar

id - otrov (isp. **jad**)
idan - ijedan
igdar - ikada
igdir - igdje
ije - jede (v. **isti**)
inako - inače, drukčije
ini - drugi
inud - drugamo
ipolit - Hipolit, sin Tezeja i Antiope, lijep mladić koji je izbjegavao žene, obožavatelj Artemide (Dijane). Pokušala

ga je zavesti njegova maćeha Fedra, a kada ju je odbio, lažno ga je optužila da ju je htio zavesti; ubio ga je bog Posejdon.

iskati - tražiti
ispliti - isplivati
istajati - pred očima nestati, iščeznuti
isteći - izaći
isti (prez. **ijem**) - jesti
istin - istinit
istoč (gen. **istoči** - ž. r.) - istok
istočan - koji izlazi
istrajati - potrošiti
it - ići
izam - iznimka; **bez izma** - bez mjere, preko mjere
izblagovati - pojesti
izbran - odabran, krasan
izdati - dati, podariti
izdvoriti - zaslužiti, zavrijediti
izglasa - glasno
iznevar - iznenada
izročiti - odrediti
izroniti - potrošiti
izustati - izgovarati
izvidan - ljekovit, koji može izvidati (ranu)
izvrći - izbaciti

jad - otrov (isp. **id**)
jadovan - žalostan, koji donosi jad; otrovan
jak, jakno, jakino - kao
javi - bdeći, na javi
jeda - da li, zar
jednaga - zajedno
jelin - jelen
jeljen - jelen
jeljenčac - jelenčić
jer - da
jezerje - jezera
jezik - jezik i narod
jošte - još
Jove (gen. **Jova**) - Jupiter, vrhovni rimski bog
Judit - Judita, biblijska junakinja

jur, jure, jurve - već
jutroska - jutros

kade - kad
kako - kao, kao što
kakono - kao
kalandra - ptica ševa
kami - kamen
Kasandra - kći trojanskog kralja Prijama i njegove žene Hekabe, glasovita proročica i čarobnica, u čija proročanstva nitko nije vjerovao
kazati - pokazivati
kej - koje
kejzi - kojoj; čiji
ki - koji
kladem - v. **klasti**
kladenac - izvor
klasti (prez. **kladem**) - staviti
klikovati - zvati
klobuk - šešir
kmet - čovjek; seljak
ko - tko; kad
kobiti - progoniti
koli - 1. koliko; 2. vremenska oznaka (nije mi **stat koli** - nemam vremena stajati)
kolikrat - koliko puta
kol'je - kola
konjac - konjić
konjic - konj
korin - korijen
koštrava - zla trava
kragujac - vrsta sokola za lov
kraj - obala, kopno
kram - hram
krasti se - vući se
kril - krilo
kripos - krepost
krivedan - kriv, nepravedan
krivina - krivnja
kročahat - umiljat, čedan, krotak
krostoj - zbog toga, zato
kroz(i) - zbog
krozač - zašto
krsmati - oklijevati
krudel - okrutan

krug - klupko (pored uobičajenog značenja); **zmija u krugu** - sklupčana zmija
krunica - vjenčić
krušan - nahranjen, sit
ktiti - htjeti
ktjeti - htjeti
kuf (prema tal.) - labud
kuka - kučina
Kupid - Kupido, rimski bog ljubavi, Amor (grč. Eros)
kus - komad

lagahat - lagašan
Lavs Deo et Virgini (lat.) - Slava Bogu i Djevici
ledom - poput leda, kao led
Leksandar - Aleksandar Veliki
lepče - leptir
lepijer - leptir
leut - lutnja, žičano glazbalo
li, lih - samo, tek
lik - lijek
lipos - ljepota
lipsati - nestati
lir (grč.) - ljljan
lis - pismo; list
lis - ponosan; ohol, prjevaran
liskatnuti - "jedan put zalaštiti se" (Akad. rj.), bljesnuti
listak - listić
lug - šuma
Lukrecija - žena rimljanina Tarkvinija Kolatina koja se ubila kad ju je obeščastio Seksto Tarkvinije, član kraljevske porodice, što je bio povod da se oko 510. pr. n. e. u Rimu ukine kraljevstvo; simbol ženske kreposti
lužanin - onaj koji živi u lugu, u šumici

lje - samo, tek
ljepos - ljepota
ljetnji - ljetni
Ljubav - (pisano velikim slovom) bog ljubavi, Amor, Eros
ljubezan - ljubav
ljubi - ljubav; draga

ljubim - drag; ljubljen
ljubovca - draga
ljupko - s ljubavlju, srdačno
ljuven - ugodan, drag, ljubak; ljubavan; zaljubljen
ljuveno - ljubavno, s ljubavlju
ljuvezan - ljubav

ma nu - ali
majde - zaista, doista
man - uzalud, zaman
mana - nebeska hrana (bibl.)
maneno - mahnito
mani - uzalud, zaman
mani - meni
Marte - Mars, rimski bog rata (grč. Ares)
medven - sladak
međ - među
meu - među
minut - prošli, protekli
minuti - proći, otići; nadvladati
misal - misao
mlačahat - vrlo mlad, mlačahan
mniti - misliti
mniti se - činiti se
mnokrat - mnogo puta, često
moguć - moćan
moj - moj; svoj
moljen'je - molitva
moma - djevojka
mučati - šutjeti
mučiti - šutjeti
mušlja - mušul, vrsta školjke kamenice
muža - muza

nadazrijeti - pogledati odozgo
nadhoditi - nadmašivati
nag - gol
nahoditi - nalaziti
najgrk - najgorči
najliše - najvećma; osobito, pogotovu
najpriđe - najprije
najprvo - najprije
najstarî - najstariji
nalip - otrov, gorčina
napitati - nahraniti
napojiti - napiti

naprida - unaprijed, ubuduće
Narčiz - Narcis, u grčkoj mitologiji ljepotan koji se zaljubio u svoju sliku u vodi i od te ljubavi umro na obali potoka; iz njegova tijela izrastao je cvijet koji je nazvan njegovim imenom
naredan - čestit, valjan; uredan; kako treba
narok - imanje, imovina; sudbina, sreća
nastupiti - nagaziti
nebavac - jadnik, siromah, nesretnik
nebesni - nebeski
nebor - jadan, bijedan
negli - nego
nehar - nemilosrdnost; nezahvalnost; nemar, nehaj
neharan - nezahvalan
neharstvo - nezahvalnost
nenavid - zavist
nepokoj - nemir
Neptun - rimski bog mora (grč. Posejdon)
ner - nego
nesmiran - neizmjeran
nesti - nositi
nesvijes - nesvijest
nevidom - neopazice
ni - ni; niti
nî - nije
nič - ništa
nidan - nijedan
nigda(r) - nikada
nikadar - nikada
nimati - nemati
ništor - ništa
nitkor - nitko
nu - no, ali, nego
nut - ali, no

njejzi - njezin

obaliti - oboriti, svladati
obazriti - obazreti se, pogledati; ugledati
obijetati - obećavati
obit - obećanje
obitati - obećati
obiti - obići

- obladati** - ovladati
oblas - vlast
obličje - lik
obljubiti - zavoljeti
obnaći - naći, pronaći
obniz - dolje, naniže
obraćati - okretati
obрати - odabrati
obratiti - okrenuti
obrnuti - okrenuti
obsivati - obasjavati
obteći - oprčati
obujmiti - obuhvatiti
obzirati se - osvrtnati se; osvrnuti se
ockvarniti - oskvrnuti
oći (prez. **ođem**) - ostaviti
oćutiti - osjetiti
odiljati se - dijeliti se, odlaziti
odizdal - odozdo
odjeljen'je - razdvajanje, odlazak
odkle - otkad
odkli - otkako, otkad
odko, odkoli - otkako, otkad
odlučen - određen, osuđen
odlučiti - odlučiti; dodijeliti
odmanje - premalo
odmetati - odlagati
odnimiti - oduzeti, odvojiti
odveće - odviše
odvit, odvjet - odgovor, savjet
odvrći - odbaciti
odzdole - odozdo
ođem - v. oći
ognjiviti - razgnjeviti
ogrknuti - postati gorak
ohajati (se) (imp. **ohajte**) - kaniti; okaniti se
oholas - oholost
ohvaono - oholo
okol - oko
okolish - krug, svemir
okoliti - opkoliti, ogrliti
okropiti - poškopiti
Omer, Omero - Homer, starogrčki pjesnik Ilijade i Odiseje
on - on; onaj
ončas - isti čas, odmah, onda
oni - onaj
- opahnuti** - udariti
opći - javni
općiti - običavati; boraviti
operiti - staviti pera na strijele
ophoditi - obilaziti
oplakati - oprati
opojiti se - napiti se
opruditi - opuriti, udariti
oskupsti (prez. **oskubem**) - očupati, oguliti
ostati se - ostaviti se, okaniti se
ostavati - ostati
ostinuti - ukočiti se
ostrog - ostruga
osuditi - ocijeniti
osvjenj - osim
otajno - tajno
otiti - otići
oto - eto
otraviti - začarati, očarati
ovdi - ovdje
ovi - ovaj
ovo - evo
ovoj - ovo; ovo
ozirati se - osvrtnati se
oznobiti - učiniti jednim
ozriti se - osvrnuti se
ozvati se - odazvati se
- pače** - štoviše
paću - patim
pak - poslije
Palas, Palada - pridjevnik božice Atene, kao jake i hitre djevice
parjati - ostaviti
peča - komad
pelen - pelin
peren - pernat; **stril perena** - strijela s percem
perlipša (lat.) - kazna, pedepsa
peti (prez. **poju /pojem**) - pjevati
pića - hrana
pikat (tal.) - jetra, iznutrica
Piram - v. Tizbe
pisnivac - pjesnik
pitje - piće
pitom - ljubazan, prislan

- pjenez** - novac
pjesan - pjesma
pjesanca - pjesmica
pjesniv - koji zna skladati pjesni
pjesnivac - pjesnik
pjestovati - njegovati
plakir (tal.) - veselje, radost, naslada
plav, plavca, plavčica - brod
pliti (prez. **plovu / plovem**) - plivati; doći
pluti (prez. **plovu / plovem**) - plivati;
 ploviti
poblaziti - pomilovati
pobluditi (se) - milovati (se)
poći - otići, proći
podhiba - himba, prijevara, dvoličnost,
 zloba
podirati - trošiti, uništavati, rušiti
podobati - zasluživati
podobiti - pripadati
pogiba - pogibelj, opasnost
poguba - pogibelj, opasnost
pohiriti se - nasladiti se
pohoditi - hodati
poju - v. **peti**
pokle, pokli, pokole, pokoli - budući da,
 jer; otkad, otkako
pokoj - mir
pokojan - miran
pokojno - mirno
polipsati - prestati, oslabiti
poludne - podne
pomanjkati - ponestati
pomniti - sjetiti se
pomnjiti - brinuti se, nastojati
pon - pun
ponavljati se - obnavljati se
poplesati - pogaziti
popražiti - popržiti, popeći; razmetnuti,
 razvrgnuti
poraziti - udariti; skončati, uništiti
porazni - koji može poraziti
poražati - uništavati
posil'je - nasilje
posoban - prikladan
pospih - brzina; **na pospih** - hitro, na
 brzinu
postati - zastati
postojati - počekati
postupiti - zakoračiti
posvediti - poželjati, požudjeti
potaje - potajice
poteći - potrčati, požuriti se
potobiti - nejasna riječ
potrajati - potrošiti
povazdan - neprestano, stalno
povesti - nakititi
poviti - splesti; skriti
pozaći - zalutati
poziran'je - pogled
pozirati - gledati, promatrati
poznoban - ozebao
pozor - pogled; oko
pozrin'je, pozrjen'je - pogled
pozriti, pozrijeti - pogledati
požeći se - upaliti se
praljati - kazati, govoriti, pripovijedati
 (isp. **pravljati**)
pram - pramen
prašati - pitati
praviti - kazati, govoriti, pripovijedati
pravljati - kazivati, govoriti,
 pripovijedati
predan'je - strah
predati - strašiti se
prem - baš, upravo
prî - prije
pribil - prebijel, veoma bijel
pribitak - život - bitak
pribivati - prebivati - boraviti
priblaziti - premamiti, omamiti,
 ošamutiti
približati se - izlaziti
prici - doći
pride - prije
prigoditi se - uspjjeti; naći se, zateći se
prigrizati - pregrizati
prihoditi - dolaziti, stizati
prihud - veoma za
prijati - primiti; prionuti; uzeti
prijazan - prijateljstvo, ljubav
prikratiti - uskratiti
priličati - priličiti, pristojati
prilika - slika, prilika, poredba; lik,
 oblik; sličnost
prilip - prelijep, veoma lijep
prilipši - mnogo ljepši

- primil** - premio
primoguć - premoguć
prinesti - prinijeti, približiti
priniknuti - pokleknuti
pripijevati - pjevati
prirok - prigovor
prisiše - sahne
prismagnuti - umrijeti od želje,
 presahnuti od čežnje
prisvenuti - uginuti
prit - bol
priti - doći
pritužiti - požaliti se
pritoriti se - okrenuti se, pretvoriti se
priz(a) - kroz, u tijeku
prizirati se - priviđati se
prjeđe - prije
prociniti - ocijeniti
proctiti - procvjetati
prodljiti - produžiti, očuvati
prodzor - prozor
prolitje - proljeće
propas - propast
propeti - raspeti
propivati - pjevati
prositi - moliti, tražiti; dolikovati
prostinuti - protrnuti
protirati (prez. **protirim**) - protjerati
protiv stati - suprotstaviti se
protiva - nasuprot; suprotnost
prozriti - vidjeti kroza što, proniknuti
prsi - prsa
pruditi - koristiti
- rab** - rob
račiti (se) - htjeti, željeti; dostojati se;
 počastiti se
rad - radi; voljan
raditi - nastojati
Rakel - Rahela, u Bibliji kći Labanova,
 žena Jakovova, majka Josipova
rasčiniti - uništiti
rashoditi se - razilaziti se, rasipati se
raspraviti - raščestljati, razmrsiti
rasuziti - rasplakati
rašćiniti - uništiti
rat (m) - vrh, vršak
- rat (ž)** - rat, borba
razbirati - prebirati, odabirati;
 raspoznavati; razmišljati
razdeći - rasplamsati
razdriješiti - odriješiti; razriješiti,
 razvezati
razdružiti - rastaviti
razlik - različit
razlog - razum
razlučan - razdvojen, rastavljen
razlučiti - rastaviti
razma - osim
razmi - nego, tek, jedino, osim
razvrći - raširiti
Rebeka - u Bibliji žena Izakova, majka
 Ezava i Jakova
reći se - nazvati se
rijeti - reći
roza - ruža
rozica - ružica
rožanac - od roga; kriv
rug - ruglo, sramota
rus - rumen
rusa - ruža
rušan - odjeven
rušce - umanjenica prema **ruho**
ružan (cvit) - ružin, poput ruže
- s** - s; zbog
sabirati - skupljati
sade - sada
sadružiti - pratiti
sahnuti - sušiti se; čeznuti
saj - ovaj
samirati - promatrati, uzimati na nišan
samiriti - smiriti
samohoć - slobodan
saptati - soptati, dahtati
satvar - stvar
satvarati - stvarati
satvoriti - učiniti, stvoriti; otvoriti
savručiti se - zgrijati se
scijeniti - misliti, smatrati, cijeniti
sciniti - misliti, smatrati, cijeniti
sčeznuti - isčeznuti
segaj - ovoga (nom. si ili **saj**)
serena - sirena, morska vila

- sfa** - sva
shrana - pohrana, pribježište
shraniti - sačuvati; poštovati
shranjen'je - pohrana, pribježište
si, sa, se - ovaj, ova, ovo; taj, ta, to
sinca - sjena
sinj - crn
siti - sići
sjen - sjena
sjeni - sjena
skazati - ispričati
skončan'je - kraj; propast
skončati - završiti, uništiti
skorijepiti - iščupati s korijenom, iskorijeniti
skrovan - skriven, prikriiven, tajan
skroven - skriven, prikriiven, tajan
skrovno - potajno
skup - škrt
slačiti - sladiti, uživati
slados - slast
slas - slast
slavic - slavuj
slegati (lat.) - pročitati
sličan - lijep
slidnik - tragač
slik - jednak, ravan
slišati - slušati, čuti
sloboditi (se) - osloboditi (se)
slovinski - hrvatski, slavenski
slovem - v. **sluti**
slovo - riječ
slovu - v. **sluti**
sluti (prez. **slovu / slovem**) - biti na glasu, sloviti
služben - uslužan; zarađen službom
služen'je - služba
sljednik - tragač
smama - smetenost
smamiti - prevariti
smeća - smutnja, neprilika
smiljen'je - samilost
sminj'je, smjen'je - smjelost, hrabrost
smino - smjelo
smirati - umirivati, smirivati
smirilj - nejasno značenje, "svakako je neka ptica" (Akad. rj.)
smirno - smjerno, ponizno
smiti - smjeti
smjeriti - nagraditi (po mjeri, po zasluži)
snižen'je - poniženje, poniznost
so - s
Sokrat - starogrčki filozof; misli se na Platonov dijalog Gozba (Symposion), u kojemu je riječ o ljubavi
sonce - sunce
sončan - sunčan, poput sunca
speti - svezati
spivan'je - pjevanje
spivati - pjevati, opijevati
spomenuti se - sjetiti se
spoviti - pripovijedati, kazati
spoviditi - ispričovjediti, izreći
spraviti se - otići
spražiti (se) - sažeći se
srčano - sa srcem, marljivo; srdačno
srid - usred
srjeća - kob, sudbina
stanovit - siguran, određen
starati se - starjeti
staviti red - odrediti
steći - pretvoriti se, postati
steći se - dogoditi se
stig - stijeg
stinuti - hladnjeti, mrznuti
stojati - boraviti
strana - zemlja
straviti - začarati, zatraviti
stre (od **streti**) - stere, prostire
stril - strijela; udarac, pogodak
strnuti - protrnuti
struc (tal.) - noj
stup - korak
stupaj - korak
stvor - čin, djelo
stvorac - tvorac, stvoritelj
stvoriti - ispuniti, izvršiti
sud - posuda
sumnjiti - sumnjati
sunáč - sunčan
Suzana - biblijska ljepotica koju su dva požudna starca optužili za preljub nakon što ih je odbila; svojom je mudrošću od kazne spasio Danijel
sužan - rob
svakčas - stalno, neprestano

svasma - posve
svijes - svijest
svim - posve
svis - svijest
sviti - splesti
svitlušti - svijetao
svjesiti - objesiti
svjet - savjet
svoj - svoj; njegov
svrćati se - osvrutati se
svrha - kraj
svrnuti - okrenuti, pretvoriti
svršen - savršen; konačan, potpun
svršeno - potpuno
svrućiti - zgrijati
svudi - svugdje

š - s
štediti - odricati se
što godir - što god

tač - tako
tadi - taj (**ta** + čestica **di**)
taj - taj; ta
tajati - tajiti
taje - nestaje
taki - takav
takmen - ravan, isti
takmiti - birati, odabirati (ono što je najbolje, najvrednije)
takoj - tako
tanac - ples; pjesma
tanačac - ples
telos (grč.) - svrha
ter(e) - te
ti - taj
tijem - tim; dakle
tirati (prez. **tirim**) - tjerati
Tizbe (Tizba) i **Piram** - dvoje zaljubljenika iz grčkog mita, koji su vodili ljubav kroz pukotinu jednog zida; oboje počinili samoubojstvo zabunom, misleći da je onaj drugi mrtav
tja - odavle, van, dalje; čak, sve do
tlačiti - potisnuti
tma - tama
to - to; ako

tođer - također
toj - toj; to
toli - toliko
tonot - zamka, mreža
toprv - istom, tek tada
trajati - trošiti, tratiti; provoditi; ustrajati
tratorak - krasuljak, vrsta cvijeta
trg - trgovina; trgovačka roba
trib - nečistoća u žitu
trijebi je - treba
triš - tripud
trpin'je - trpljenje
trpiti - trajati
trti - satirati
trudan - težak; umoran
tući se - potucati se
tugjivo - tužno
tuj - tu
tul - korice
tutako - tu, ovdje
tužba - jadikovka
tužica - tuga, žalost
tužiti (prez. **tužu** / **tužim**) - žalostiti se, tugovati
tvoj - tvoj; svoj
tvor - djelo; stvor, stvorenje
tvoriti - činiti - stvarati

u - u; za
ubliditi - probljedjeti
ubraniti - obraniti
udačan - uspio, vrijedan
udirati - udarati
udorac - udarac
ufano - pouzdano
uhiliti - oteti, lišiti
uhiljen - lišen, otet, jadan
uhititi - uhvatiti
uhrliti - požuriti
ukresiti se - ukrasiti se, nakititi se
ukrijepiti se - učvrstiti se
umiljen - ponizan, skroman
umiti - znati
umor - smrt
umrli - mrtvac, pokojnik
uokol - naokolo
upiti - utažiti

upotaj - tajno
uprašati - upitati
uprav - upravo
uputiti se - utjeloviti se
ureda - skoro, odmah
uredba - odluka, osuda
usahnuti - osušiti se
usihati (prez. **usišem**) - sahnuti, venuti, sušiti se
usilan - silovit
usiliti - prisiljavati
usion - silan, moćan
usti - usta
uvada - grabež
uvesti - ugrabiti, zavesti, povesti
uvijek - (uz negaciju) nikad
uvik - (uz negaciju) nikad
uvike - uvijek
uza - konopac; ropstvo
uzaman - uzalud
uzdan'je - nada
uzdih - uzdah
uzdihaj - uzdah
uzdvignuti - uzdići
uzriti - ugledati
uzsviriti - zasvirati
uzvezati se - prilijepiti se (za nepce)

va - u
vadriti - udariti
vaj - jao
vamriti - umrijeti
van - izvan; osim
vapin'je - zapomaganje
vapiti - zvati
var - briga; žurba
varovati se - skrivati se, izbjegavati
vas - sav
vazdakat - svaki put, uvijek
vazdan - cio dan
vazeti - uzeti
vazimati - uzimati
večerak - večer
već(e) - više, jače
većma - više
vehnuti - venuti
veliti - reći

velmi - veoma
vel'ji - velik
venčac - kruna, vjenčić
Venus - Venera, rimska božica ljubavi i ljepote rođena iz morske pjene na otoku Cipru (grč. Afrodita)
veras (mn. **versi**) - stih
vi - zna; v. **viti**
vično - vječno
viditi je - vidi se
viditi se - činiti se
vih - znah; v. **viti**
vihar - vjetar
vijeke - nikad
vik (vijek) - život
vik, viku - uvijek; uz negaciju: nikad
vil(a) - vila, draga, djevojka
vim, vime - znam; v. **viti**
vinac - vijenac
vinčac - kruna, vjenčić
vinu - uvijek, neprestano
Virgil, Virdžil, Virdžilj - Vergilije, Publije Maron (70-19. pr. n. e.), rimski pjesnik; autor Eneide, Bukolika (Ekloga) i Georgika.
viš - znaš; v. **viti**
viti (prez. **vim**) - znati
vitriti - lepršati
vižle - lovački pas
vjenačac - vjenčić
vlâs - vlast
vlasi - kosa
vonjati - mirisati
vreti - izvirati
vrh(u) - iznad

z - zbog
zabit - zaborav
zabiti (prez. **zabudem**) - zaboraviti
zabivati - zaboravljati
zabudem - v. **zabiti**
zacić - zbog
zač - zašto; jer
zaći - pogriješiti, skrenuti
zadil - zaradi, radi, zbog
zadosti - dosta
zadvoriti - zaslužiti (pri udvaranju)

- zahitriti** - saviti, splesti
zaimati - davati u zajam
zalih - suvišan
zaludu - uzalud
zaman(i) - uzalud
zamesti se - zaplesti se
zamicati se - zapletati se
zamijesiti - izmiješati
zasveda, zasve da - premda, mada, makar da
zasvejer - premda, unatoč
zašto - jer
zatoj - zato
zatoj dil - zbog toga, stoga, zato
zatraviti - očarati, uništiti, slomiti (duhovno)
zaučeti - započeti, otpočeti
zavrći - zabaciti
zazor - prikor, zazornost
zazrjen - zazoran
zbirati - skupljati
zbirati se - skupljati se
zbljusti (prez. **zbljudem**) - sačuvati
zbrajati - brojiti
zbrojiti - pobrojiti, prebrojiti
zdaleče - izdaleka
zdati - sagraditi, učiniti, dati
zdihan'je - uzdisanje
združen'je - pratnja, društvo
združiti - pratiti, sresti
zelen - zelenilo
zel'je - bilje
zenuti - pupati, cvasti
zgara - odozgo
zginuti se - nestati, prohujati
zgoriti - izgorjeti
zgovoriti - izgovoriti, dogovoriti
zgubiti - izgubiti
zijehnuti - zijevnuti
zimnji - zimski
zlamen'je - znak
zlat - zlatan
zled - zlo; ozljeda, rana
zločes - zlosretan (isp. **dobročes**)
zlosrd - zao
zlje - komparativ od **zlo**
znobiti - nanositi zlo
- ždeći** (prez. **ždežem**) - žeci
želin'je - želja
želno - od želje
žeti - brati
žimi - živ mi bio (bila)
žitak - život
živac - izvor
živin'je - život
živjen'je - život
život; do moga života - do kraja svojega života
živsti (prez. **živem**) - živjeti
žuditi - željeti

ABECEDNI POPIS PJESAMA

Ah, je li, moj Bože, van tebe tko na svijet	796
Ah, kruno biserna, tvojjem ličcem pribilim	648
Ajli se svi sile i velmi još muče	655
Ajmeh, ča htîše izreći	881
Ajme, što ovo bi, koja li nesreća	850
Ajme, ti počivaš razbludno kako hoć	737
Ako bih rekao smiljeno	637
Ako ćeš da sam zvan, gospođe, blažem sve	169
Ako ćeš, cvite moj, za mene što stvorit	155
Ako ćeš, ružice, da jošte poživu	182
Ako ćeš, Stijepo moj, za mene što stvorit	489
Ako ćeš, sunačce, da te se ostavim	51
Ako će tko novu izvrsnu stvar vidjet	795
Ako će, venče moj ter kruno povita	799
Ako je i s štetom i s vel'jom boljezni	76
Ako je ispovis svaku zled ka čisti.	28
Ako je koji trud što želim imati	356
Ako je lip obraz u ove mladosti	556
Ako je meni sud da patim dovika	803
Ako je na nebi ovakaj ljepota	82
Ako je ono stvor razumni što scine	64
Ako je paklen trud s tolikom boljezni	397
Ako jes istini, moj Bože, ovi san	650
Ako još dobrota nebeska raj stječe	303
Ako je tko na svijet van tebe, moj Bože	793
Ako li i dođe prijeka smrt na mene	925
Ako me ne ljubiš, moj venče izbrani	112
Ako mi tko želi od dražih čut rados	290
Ako nî ovo man rečeno, sunačce	238

Ako sam komu drag, sa mnom se veseli _____	480
Ako sam toj rekal, moj džilju gizdavi _____	410
Ako se blag zove i čestit još pravi _____	502
Ako se istina viruje sad moja _____	336
Ako se napuno mnom brineš i boliš _____	434
Ako si gdi oni znat ki si dobra rad _____	65
Ako tî prî pođe, komu ćeš mene oć? _____	301
Ako tko ima moć obraz lip gledati _____	577
Ako tko poželi čut moje dobro kad _____	406
Ali je nesrjeća, ali je uzrok tvoj _____	547
Anđelska mâ slavo ter venče poviti _____	794
Anđelski tanca međ nami jedna mlađahta vila _____	475
A ne vijem što mi je, ni ćutim čim bolju _____	948
A sad se odiljam, ljepša od sunačca _____	949
A što je život moj odkli znam ljubezan _____	163
Ave Maria _____	992
Birek zna ovaj vil jer zlate nje kose _____	298
Bisere gizdavi, biser te svak zove _____	266
Biserna krunice, moj džilju rumeni _____	656
Biserna s' krunica svim diklam od svita _____	605
Biserni cvite moj, biserom svak zove _____	416
Blaženi čas i hip najprvo kad sam ja _____	299
Blaženstvo dobiva tko ne da plakati _____	657
Bog mene človikom na svitu satvori _____	205
Bogme ti umira tvoj sluga, sunačce _____	390
Bože, ki caruješ kraljevstva nebeska _____	540
Brijeme je jur, vilo, da pozriš na milos _____	884
Cvit pun sve radosti najprvi ki mi da _____	810
Cvit pun sve radosti najprvo ki mi da _____	825
Čemerni život moj želje cić ljuvene _____	782
Čemu me potvaraš, prisvijetlo sunačce _____	957
Česa cić, vilo mâ ter kruno biserna _____	765
Česa mi ima dil ovu stvar poslati _____	771
Čestit ti prstenčac, gospođe od svih vil _____	302
Čini mi, sunačce, sve što mož najgore _____	758
Človiče, nikoga toliko srčano _____	291
Človiče, tva ljubav čini me s neba sît _____	585
Čuda su skrovena, čudne ti je naravi _____	467
Čudim se dan i noć gdi, protiv naravi _____	791

Čudim se jer sam živ, kolik si, sunačce _____	759
Čudim se ka sila sili me i krjepos _____	773
Čudim se ka sila sili me i krjepos _____	777
Čudim se na milos gdi pjesni čine doć _____	783
Čudim se na saj svijet gdi narav moć stvori _____	784
Čudne ti je liposti ovaj vil gizdava _____	230
Čudi se svak na svijet gdi ova neće vil _____	751
Čudo se viđaše svakomu, - česa dil? - _____	789
Čuh gdi se spovida da lijepim kosami _____	335
Čuj me svak tužeći, gdi grozom plačem sad _____	962
Ćud imah pjet njekad jak slavic u lugu _____	786
Ćutio bi svak žalos ko bi vidio mene _____	660
Da bi mi govoril, molju te, cvite moj _____	217
Da bi mi srdačce ledom se smrznulo _____	665
Da bude jur strasna ljeposti ovaj vil _____	84
Daj mi se za milos, gospođe, viditi _____	138
Da li toj dostoju od tebe, gospođe _____	563
Da me sve nesrjeće od svita tiraju _____	231
Da mogu životom izdvorit ovuj vil _____	194
Da možem ja tebi izreći, sunačce _____	60
Da scijenim jer mene slobodit more smrt _____	461
Da smišljam početak od moga života _____	901
Da t' mogu izreći što ćuti srdačce _____	864
Da većma zamami ovaj mē srdačce _____	90
Da znate ljuven trud koli je čemeran _____	915
Da znate, ljuveni, sve ljubi život moj _____	419
Da znate, oćutih jere sam jur svezan _____	943
Da živu sto godin kako struc tvrd i zdrav _____	392
De sup(er) capitulo de la castita _____	739
Dialogus. _____	748
Diklicu poziram meu nami u koli _____	661
Dinarâ dobudi, u kih je svaka moć _____	894
Djevojka hodi po zeleni travi _____	662
Djevojka je podranila, ružicu je brala _____	663
Djevojka je ružu brala po ravnoj livadi _____	664
Doj, Bože, pogledaj, ki dijeliš radosti _____	401
Doj, višnji moj Bože, veliku t' ima moć _____	253
Dokle je život moj, da t' vesel ne stoju _____	388
Dokli te, sunačce, mlados mâ ne združi _____	322

Dokole ja željah viditi vil ovu _____	246
Doleti jedan glas zlatima krilami _____	666
Dosada ljuven stril ne ćutih srdačcem _____	104
Dosada nisam vil kako se žali drag _____	530
Dovodi na milos cviljen'je ljuveno _____	837
Drago ti je drag biti, drago ti je mila stvar _____	523
Draž je od zlata, lipša ner prolitje _____	594
Draž je viditi, lipša ner sunačce _____	256
Draž si ti meni neg dragi kamenak _____	855
Draže nî človjeku poslušat ner meni _____	262
Drž' ovoj na pamet, človiče, ter nigdar _____	553
Dugo ja pohodim u željah, gospoje _____	167
Dva draga, dim uprav, jedan se mogu rit _____	333
Dvoreći njeku vil jur mi se dotuži _____	858
ELEGIA PRIMA. Gdi se je sada dil svak, da mu govoru _	462
ELEGIA PRIMA. Slišite, ljuveni, da vam se potužu _____	535
er lipos uresa razumom anđelskim _____	602
Eto me s' vik dana u svemu iskusil' _____	861
Funjestra tva meni zadava velik jad _____	835
Gdi godi ličca dva izrazi ovaj vil _____	225
Gdi je ovo sunačce? _____	36
Gdi mi će vil ova što veće satvorit _____	130
Gdi može bit tilo bez duše živeći? _____	674
Gdi može sunačce s nebesa poginut _____	627
Gdi možem da poju, cvileći srdačcem _____	604
Gdi možem da poju, noseći srdačce _____	75
Gdi se je sada dil svak, da mu govoru _____	462
Gdi si ti, kamo si koji znat sve si rad? _____	318
Gdi su pisni za me ner za one vile _____	634
Gdi t' kletve jur biše? gdi je vjera tvoja? _____	680
Gizdava diklice, čemer mi dodija _____	907
Gizdava diklice, tako mi zdravu bit _____	56
Gizdava krunice, kroz te m' srce gori _____	631
Gizdava mâ kruno, gospođe od vila _____	897
Gizdava mâ kruno, mojojzi mladosti _____	622
Gizdava ma vilo, biserni moj cvite _____	988
Gizdava mâ vilo, ka mi s' jak svitli dan _____	636
Gizdava ružice, tako ti života _____	38
Gizdava t' jur nika vidih da gre vila _____	592

Gizdave mladosti i vi svi ostali	610
Gizdave mladosti ke ljubav slidite	872
Gizdavi cvite moj, hoću te moliti	932
Gizdavi cvite moj, moj venče zeleni	892
Gizdavi moj cvite, moj vinče biserni	676
Gizdav je razgovor o vili gizdavi	989
Gizdavo prolitje sobom se dičaše	672
Gizdavo sunačce, gospođe od vila	667
Gladan miš ljezući nesrjećom nabata	963
Glas puštam, smiljeno velmi vas moleći	675
Glasom ja dan i noć prizivam krjeposti	259
Gojil sam jedan cvit od moga života	342
Gorči je život moj, oh, vinče biserni	444
Gorčije žalosti jesu li gdi komu	681
Gorki gnjiv ki m' prsi pripuni želin'ja	978
Gorko mi dresel'je prijede iz srdačca	679
Gospođe gizdava, puna sve radosti	165
Gospođe gizdave, služih dosti lita	623
Gospođe i kruno, u tvojo' ljeposti	208
Gospođe, sliši me: toliku slas ima	202
Gospođe, zač prosiš jer mi su tužice	274
Gospođe, za mene govorit nî pjesni	263
Gospo, ka s' u gizdah moj dičan vinačac	733
Govore jur družu: "Nî veće žalosti	344
Govoru pravedno da mojoj mladosti	371
Grem si grem, gdigodir misal mi pozade	970
Grem tužan povazdan cvileći odveće	670
Grlica, jedna zvir, kad zgubi jur druga	382
Grlica, ka ljubi virno svoga druga	669
Hoću se, gospoje, pomamit za slados	204
Hrlo tec' i svemog tko nije dosle vil	450
Hvala od vile izvrsne.	856
Imam ja gospođu punu sve radosti	331
Imam ja sad smilos prsten zlat da sam zvan	478
Isteci, danice	831
Istom mi zapoviđ a ne mol', cvite moj	324
I vele tva silos za svaku stvar slove	683
i za nju jedinu vas venem i blidim	645
Izbrana gospoje, moj cvite rumeni	337

Iznese ova vil svoj obraz gizdavi _____	160
Izrasla je vita jela na brijeg Dunaja _____	685
Izvrсна ljubavi od moje mladosti _____	826
Jadovne bolesti i uzdasi gorući _____	870
Jadovnih boljezni prsi su me pune _____	984
Jakino tko venčac ružicom ukresi _____	360
Jak srce od lava, također od mene _____	341
Jak travi od polja prituži sunačce _____	219
Jak trudan jelenčac poželi vodice _____	423
Ja ne vim koja čes toliku moć ima _____	145
Ja t' ovi cvijetak moj dajem sad, neka znaš _____	944
Jeda je daj sada prišal rok, sunačce _____	98
Jeda je naredno nebeskom kriposti _____	184
Jedina mâ vilo, biserna krunice _____	956
Jedina mâ vilo, ne gnijevaj na mene _____	954
Jednom se ja spravljah na niku rados poč _____	314
Jelinka od luga pas kad ga zateče _____	684
Je li tko na saj svit zamjeril ikadar _____	797
Je li tko na sviti da ovom ljubavju _____	106
Je li, mâ gospoje, ti smisli, pravo toj _____	808
Jelu mi jur prave od duba najvišu _____	833
Jesi li smamljeno, mê želno srdačce _____	687
Jes narav letušta (ovo je nje zlamen) _____	113
Još mogu rit ovoj: jes mene tko ljubi _____	357
Jur mene a meni povrati, ma vilo _____	991
Jur na te a tebi neka t' se potužu _____	632
Jur po mom htin'ju znaj, vilo, nisam zdrav _____	688
Jurve mi ljuvena boljezan dotuži _____	347
Kada bîh vazel ja ovu vil sliditi _____	567
Kada Bog ovi svit odluči proslavit _____	329
Kada se obazre ovaj vil okolo _____	455
Kada se spomenem od tebe sluga tvoj _____	659
Kad bi imal cvit ovi lip miris jak pomas _____	428
Kad bi um tko stavil na ovu ku želju _____	452
Kad bih ja tebi drag kako si ti meni _____	436
Kad bih ja tebi lik, kako si ti meni _____	477
Kade me zaupi taj vila jelinkom _____	474
Kade se, sunačce, namirim u tvoj dvor _____	481
Kad godi, dim uprav, dođe mi na pamet _____	580

Kad godi, ružice, zamirim ures tvoj _____	176
Kad godi spomenem, moj Bože, stvar ovu _____	507
Kad godi zvire hrt rasrčen uhvati _____	770
Kad godi, sunačce, pomislim na tvoj plač _____	427
Kad grlo jur slavje ovaj vil prostri van _____	500
Kad ima za svoj trud bit plaćen tko dvori _____	756
Kad jednom s tom vilom stah da se razdilim _____	466
Kad koga nesrjeće odluče ucivilit _____	569
Kad ličce rumeno ovejzi od gospoj _____	293
Kad među gospođe ova se prigodi _____	458
Kad mi da prvi cvijet gizdava ova vil _____	775
Kad nebo oholas prolomi ter pade _____	752
Kad ova izide istoku protiva _____	307
Kad poznaš, gospođe, tko tuđu stvar drži _____	753
Kad pusti ovaj glas iz ussti jak grimiz _____	495
Kad pusti tko hrta za vele jur zviru _____	658
Kad pustiš kosice, diklice gizdava _____	311
Kad službi taj neće ka je sva čes moja _____	641
Kad ta vil doteče za milos ku dvoru _____	454
Kad ta vil doteče, pruživ se jak zmija _____	408
Kad ta vil izide jakino sunačce _____	496
Kad ta vil pristupi na mjesto skroveno _____	497
Kad ta vil ugleda gdi gredu ja hrlo _____	493
Kad ta vil uz pjesan na prozor izide _____	443
Kad taj vil odluči smilit se na mene _____	446
Kad tē vil od gospoj mene stril porazi _____	492
Kad te, vilo draga, na prozor gdi vidim _____	811
Kad tvoju gdi lipos zamirih, sunačce _____	67
Kad vidi ovaj vil koja je sunačce _____	503
Kad vidi ovaj vil uciviljen da sam ja _____	334
Kad vidi ovaj vil, koja je sunačce _____	313
Kad vidih gospoju na rosnoj travici _____	449
Kad vidim gdi rados od ove ku služu _____	411
Kad zgledam, sunačce, ures tvoj prilijepi _____	768
Kad život moj pođe na službu ljuvenu _____	53
Kaje se noć i dan i plače očima _____	761
Ka je toj pomama pravednih da tvoriš _____	484
Kakav je ovoj red ki život moj obra _____	400
Kako čuh da pođe gospoja na zelen _____	508

Kako će da pođu? što pamet ne stave _____	453
Kako da govoru dobro ja na ljubav _____	570
Kako da na polju, kada je s prolitja _____	504
Kako da ne venu i ličcem ne blidim _____	521
Kako ja nisam rad i vesel zadosti _____	485
Kako ja za rados ovo sad ne venu _____	501
Kako me strah ne bi gdi biješe stavila _____	505
Kako mož, ružice, odoliti srcem toj _____	213
Kakono za hip mal otvoriv tko oči _____	772
Kako se bez sebe ne more živiti _____	448
Kako se k obrazu Božjemu odpravlja _____	571
Kako se odpravljaš, prisvitlo sunačce? _____	437
Kako svak ne hvali tej obraz umiljen _____	487
Kamen'ja od gore kimgodi zlamen'jem _____	763
Kami bi od gore još imal smiljen'je _____	766
Ka mi je ne vim zled na srcu i nemoć _____	778
Kamo se ki vele da je trud najveći _____	573
Kamo se ki vele _____	755
Kamo se ki žude lijepu stvar gledati? _____	506
Kamo se tko prave da ljubav i nje stril _____	404
Kamo se tko pravi _____	210
Kamo se tko pravi _____	754
Kamo se tko veli da nije Bog ni raj? _____	319
Kamo se tko vlada, kamo se tko sudi? _____	46
Kamo se, ljuveni? pozrite Boga dil _____	780
Ka s' vilam, kruno, cvit a drugá sunačcu _____	760
Ka se je jur vila ajli još gospoja _____	600
Ka te, mâ gospoje, pravi mi, sili stvar _____	781
Ki čas te ja vidim, oj svitla danice _____	606
Ki ljubav slidite, gdi vam je slavna svijes? _____	974
Kitice, ti pođi, dokole pođu ja _____	248
Knjižice, nut pođi, hrlo se odpravi _____	955
Koja je ovoj ćud u semuj človiku? _____	560
Koja si ti od vil? Jer poznám da s' vila _____	769
K onoj se odpravljam koja me tač obra _____	486
Koje su tužice na tvomu srcu sad? _____	548
Koji čtiš sej pjesni _____	27
Koji će, Bože, sud da ti se za zlobe _____	590
Koji su u rajú čudno se vesele _____	300

Kolicih vidit jes koje bih mogal reć _____	216
Koliko da rados zgodi se toj vili _____	575
Koliko da tvoj dvor pohodit ja začeh _____	483
Koliko jes godiš da ljuto i vrlo _____	801
Koliko jes ljudi, za svih je meni vaj! _____	578
Koliko ovaj vil slađe me pozira _____	550
Koliko razbludno ovaj vil putem gre _____	429
Koliko život moj ne misliš rastvorit _____	439
Kolikrat, gospoje, virno ti poslužih! _____	149
Kolikrat govoru, gospođe, s kim na zbor _____	430
Kolikrat ova vil pogleda proč meni _____	749
Kolikrat sam sebi hotil sam zadat smrt _____	762
Kolikrat uzbijesni, gospoje, moj razum _____	54
Koli je obično gdi se je stavila _____	499
Koli sam u tuzi ljuvenoj bolio _____	224
Koli se on blažen i čestit još pravi _____	447
Koliku ima moć lipos tva, gospoje _____	438
Koliku taji zled ova jur gospoja _____	572
Komu sad ne rižu srdačce svi noži _____	582
Komu se obrati u narav nauka _____	757
Kralj da bih bil ter svit pod moju da jes vlas _____	788
Kraljicam gospoje, znaš kada stavljaje _____	779
Kraljice od svih vil, što tvoriš? ne stoj man _____	767
Kraljice od svijeh vil ter venče poviti _____	792
Kročahta diklice, ako ćeš slaviti _____	425
Kročahta diklice, stiru se, dim uprav _____	433
Kročahta diklice, tako ti radosti _____	418
Krozač mi toj veliš, drag venče poviti _____	785
Krozač se gnijevaš tač još na me, moj bore _____	764
Krozašto, ružice, ne pomniš za mene _____	222
Kroz tvoju lipotu mnokrat sam, gospođe _____	774
Krunice povita, džilju moj gizdavi _____	68
Krunice povita, nu me čuj gdi tužu _____	802
Kruno mâ povita, molim te Boga dil _____	787
Kruno mâ ugodna vrh svega na sviti _____	626
Kud godi moj pogled obratim pun vire _____	790
Kuf kako pribili, koji se pojeći _____	750
Kupido, gdi ti je moć i hvale od strila _____	776
Kupido, ki sklada poda se vas sî svit _____	488

Kupidov luk i stril proklinam svaki čas _____	549
Kupido sâm da je! danu je još veća _____	574
Lava, zvir srditu, u gori govore _____	820
Leute moj mili, hoću te moliti _____	691
Liposti tvoje cić, vrh svega cić oči _____	747
Lovac loveći, diklice _____	692
Lucretia Romana _____	886
Luk Ljubav nemila i strile ljuvene _____	746
Ljubav jur tajati razum je najveći _____	971
Ljubav jur vidim da kripos _____	621
Ljubav me umara kroz rados dva oka _____	908
Ljubav mi dodija ka se bez razbora _____	682
Ljubav mi domori, ljubav mi dodija _____	619
Ljubav svak tko slidi bolježjiv usiše _____	973
Ljubica, pripros cvit, nu lipo zač vonja _____	378
Ljub' me, dušice mlađahta _____	668
Ljuvena krjeposti, kaž' moći tej tvoje _____	174
Ljuveno dotekoh vili ka me strilja _____	678
Makar svit da stane, ter što će govori _____	234
Makar tve da uvijek ne viđah mladosti _____	159
Meni ja kad stavljen oćutih na glavi _____	242
Meni je bolje, znaj, život oć na službi _____	839
Meni jur od nova nî veće pogodje _____	441
Me oči, plačite i srce još s vami _____	945
Mê srce odoliti ne more gorki plač _____	832
Milos svû napuno tad svitu Bog izda _____	596
Milosti jesu sve od raja s tobome _____	942
Miran je život moj cječ tebe, diklice _____	929
Misal me obujmi odveće velika _____	920
Misal mi zanosi ovaj vil gdi pušta _____	233
Misli se zloj ne dah, smrt makar da vidim _____	239
Mlađahat još ne imah ni šesnaes ljeta _____	694
Mlađahta diklice, prî nego bîh uzril _____	426
Mlađahta diklice, tako ti ljuvezni _____	460
Mlađahte divice ter vile gizdave _____	598
Mneći ja, gospođe, da neće potužit _____	150
Mnil ne bih nigda ja da oni lip obraz _____	267
Mniš li da taj slava u pisneh ku poju _____	613
Mniti će tkogodi, ovu vil gdi slavlju _____	55

Mnogo muž, gospoje, moj venče veseli _____	268
Mnogo sam u tuži razlici ja bolil _____	162
Moć, misal i viru i ljubav svu stavih _____	805
Moćno t' me odskora ovaj vil prihini _____	181
Mogu li da ne mrem svaki čas ljuveno _____	236
Mogu reć pravedno, od moje mladosti _____	369
Mogu reć, odkola znam što je svit ovi _____	380
Mogu reć: tač sluga ova me udvori _____	524
Moja košutice, krij se po sve strane _____	693
Moj Bože veliki ki dijeliš milosti _____	927
Moj Bože, Bože moj, molim te za rados _____	93
Moj brajo, kolikrat kle mi se, a zaman _____	828
Moj cvite izbrani, imam ti har nosit _____	304
Moj cvite rumeni, reci mi ovuj stvar _____	200
Moj cvite, je li stvar ku rekoh ljuvena _____	824
Moj džilju rumeni ter slavni moj cvite _____	813
Moje čisto zlato, pokle me Bog stvori _____	616
Moj tanče ljuveni, velmi te ja molju _____	325
Moj venče zeleni i kruno vesela _____	85
Molim se jednu stvar tvojojzi radosti _____	272
Molim svih ki sliše od ovih pjesni glas _____	237
Molim te, cvite moj, jakino gospoju _____	102
Molim te, diklice, nemoj mi zazrjeti _____	934
Molim te gospođu, ne budi srdcem lav _____	185
Molim te ljuveno, moj venče gizdavi _____	183
Molim te, nu me čuj, tako ti radosti _____	235
Molim te, rozice, rači mi reć hrlo _____	59
Molim te, ružice, moj venče gizdavi _____	123
Molim te, ružice, ozri se na me sad _____	459
Molim te, ružice, pogledaj na mene _____	348
Molim te, sunačce, da mene ne zgubiš _____	179
Molim te, sunačce, nemoj mi zazriti _____	271
Molim te, sunačce, promisli štogodi _____	273
Molim te, sunačce, smiluj se na mene _____	695
Molim vas svih okol, nemojte zazriti _____	374
More li bit rados tolika na svitu _____	139
More se zvat kamen i mramor studeni _____	243
Moreš li, sunačce, izustit rič jednu _____	244
Mož li već, vilo mâ, odoliti srcem toj _____	838

Mru, željom živeći, svaki hip a ne dan _____	156
Muče jur sve stoji, ner sam ja u tuzi _____	829
Na sviti nî s većom, što sunce obasja _____	557
Našla 'e hrabra djevojčica u travici speći _____	697
Ne bî li, gospođe, gdi veće ka mlados _____	154
Ne čud' se ucviljen ere grem osamljen _____	899
Neharna gospoje, znaš kad mi stavljaše _____	852
Neka je družim sve iman'je od svita _____	142
Neka smrt u mukah oćutim do mal hip _____	190
Neka svak govori da patim nepokoj _____	890
Neka toj dobro viš, ne scinju veći dar _____	377
Neka znaš, diklice, pakljeni život moj _____	903
Neka znaš, diklice, želja mi dotuži _____	424
Neka znaš, ružice, meni su s boljezni _____	421
Neka znaš, sunačce, očito umiru _____	249
Ne krije zlat pjenez skup človik tolikoj _____	196
Ne ljubim, dim uprav, ner venem, sunačce _____	435
Ne marim ja ino neg za te, sunačce _____	931
Ne mnju da poznaje još ovaj od gospoj _____	118
Ne mnju med od pćela da ima tuj sladost _____	164
Ne mogu biti zdrav, gospođe gizdava _____	265
Ne mogu ne slavit dan i noć vil ovu _____	279
Ne mogu ne slavit tebe ja, sunačce _____	135
Ne mogu ne žalit tebe cvit od gospoj _____	147
Ne mogu nikakor utješit srdačce _____	922
Nemoj da govoru, moj džilju veseli _____	359
Nemoj da se bolim, nemoj da se tužim _____	696
Ne nađoh huđu stvar do danas pod nebi _____	565
Ne najđoh zlo veće na svitu vas moj vik _____	566
Ner tko je kamen'je, a svak bi mogal rit _____	270
Ner tko je srcem lav i kamen u sebi _____	152
Ne scijeni zlo veće na sviti moja svis _____	403
Nesrjeća s ljubavi kad komu pridruži _____	698
Nesrjećan velmi bi oni dan za mene _____	834
Nesrjećnu mû tužbu slišite, ljuveni _____	836
Ne viđu taj ures, ne viđu tuj lipos _____	215
Ne vim ja gdi stoje uzdisi bez broja _____	117
Ne vim ja ini lik ovojzi ljubavi _____	73
Ne vim te odkli ja začet jur slaviti _____	141

Nevjerni družo moj, neka te uprošu _____	854
Ne žalim sad tvrdo tužne mê nevolje _____	902
Ni dušu ni tijelo ne branim izgubit _____	952
Nigdar me, sunačce, neće jad ostavit _____	57
Nika bez imena mlađahta gospoja _____	633
Nikako, ljuveni, ne mogu po vas svijet _____	798
Nika me porazi, rad nika umiru _____	863
Nika t' mi diklica ranu da skrovenu _____	905
Nika vil cvit vidi u mene žut; zatoj _____	399
Nika vil izide jakino sunačce _____	126
Nikoje vesel'je ovi svit sad ima _____	240
Niku sam gospoju izabral služiti _____	323
Nî mi sad život moj na pamet, ružice _____	339
Ni mnih tač da smin'je i srce imaju _____	972
Nitkor se ne čudi gdi tužan usišem _____	618
Nî t' moja nesrjeća, nî moj sud od zvijezda _____	930
Nî toli onada Saul kralj vesel bil _____	479
Nu čuj plač jadovan i suze bez broja _____	800
Nu mi se umoli, prisvitlo sunačce _____	172
Nu pamet postavi, gizdava gospoje _____	379
Nut lipo koli gre, nut slatko što gleda! _____	843
Njeki se nahodi u gradu trag sada _____	543
Obraća besjedu k njoj. _____	857
Oči mê, tužite, jer vas se plač prima _____	32
Od Boga veću stvar ne želim ni vim reć _____	539
Odiljam se, moja vilo _____	699
Od jele u gori jur dubak naravni _____	617
Odkole ne skriva ovaj vil svoj ures _____	278
Odkud mnjah da me će ogrijat sunačce _____	385
Odkuda sad ova Boga dil izide? _____	109
Od moje gospođe kad čuju ime ja _____	394
Od ove tko srjeće većma je nadiljen _____	343
Od svih je mudrih sud: tko želi što mučit _____	551
Od svitle danice tko taj bi ki skonča _____	711
Od tebe, sunačce, kada ja sčekah dar _____	312
Oh, kruno pridraga, biserni moj cvite _____	595
Oh, moji uzdasi srce ti ranili _____	841
Ohola koja greš nada sve mladosti _____	867
Ohola koja greš tvojojzi liposti _____	871

Oh, protiv ljubavi je li gdi ko zel'je _____	708
Oh, što se ne čudi zajedno sa mnom sad _____	188
Oh, tužne sej pjesni s uzdahom složene _____	706
Oh, vilo, ka s' meni jak anđeo s nebesa _____	703
Oh, višnji Bože moj, gorko ti ucvili _____	558
Oh, zvijezdo, po polju morskemu čim plovem _____	704
Ojme, nesrićo zla, ojme, nemilosti _____	702
Okol srca striljana kruna mi s' čista zlata _____	710
Omehšaj, Izuse, mē srce kameno _____	587
Onaj vil ku ljublju poruči jedan dan _____	368
Oni se veseli, oni se zove blag _____	289
Onojzi ku ljubim rekoh ja uz tužbu _____	275
Onojzi ku sliđu nî birek zadosti _____	269
O sinu Davidov, ljubavi gorušta _____	588
O slava od gospoj, anđelska liposti _____	252
O slavna liposti svitlja ner sunačce _____	251
O' strilo perena, ma zlata strelice _____	981
Oštar ti zub ima prokleta nenašis _____	576
Otide sunačce, otide ljepota _____	537
Otide, dim uprav, priz more ljuven stril _____	538
Ova će još dikla bit mnogim s tužice _____	440
Ova rič odvika vinu se govori _____	77
Ovako izbrane nje stvari razbirah _____	700
Ovdi je onaj vil i kruna izbrana _____	814
Ovdi nam u koli niku vil Bog izda _____	134
O vjerni krstjane ki putem hodite _____	584
Ovo čuh govore gdi veli star i mlad _____	546
Ovo ja ku želim jakino srdačce _____	71
Ovo je džilj bili, ovo je sva slava _____	180
Ovo je niki dan, slobodno mogu rit _____	146
Ovo je prilika: starica za pinez _____	534
Ovo je prišal rok kad ću reć: blažen dan _____	498
Ovo ka dostoja da ju svit proslavi _____	226
Ovo sam izdalek, kruno, k tebi prišal _____	701
Ovo sam zapantil da vazda uteče _____	842
Ovo su dvi zvizde, ovo dva sunačca _____	362
Ovo svak govori, najliše razuman _____	50
Ovo ti on piše ki t' lipos i gizde _____	709
Ovo ti znam reći: na moju moli smrt _____	140

O' vrime čestito, kako taj promini _____	983
Ovu ja od ljudi čuju rič svaki čas _____	74
Ovu rič svak veli: ne malo tko ima _____	457
Ovu rič svak veli: ne mnogo tko ima _____	522
Ovu rič svak, Bože, more čut i riti _____	43
Ovu vil sunačce mogu zvat i velit _____	58
Ozri se vil ova za diku uokol _____	456
Pale mē srdačce tvoja dva pozora _____	420
Perena jur strila i plamen ognjeni _____	615
Perena strelice, što me tač porazi _____	912
Perena strilice, kom smo svi gizdavi _____	625
Perena zlatna strila u prsi mene rani _____	624
Perenu strilicu obrati u milos _____	30
Perice, u krilu izvidaj sokola _____	131
Pirna drama. _____	873
Pjesance, kad budeš na skutu toj fravi _____	375
Pjesance pritužna, molim te, hotij poč _____	887
Pjesni o Isusu. _____	580
Plaç' mi duša s tilom i život s srdačcem _____	715
Plači svak i cvili, molim vas Boga dil _____	853
Plaču moj čemerni, s jadovnom žalosti _____	819
Pod nebom stvar veću ne želim ni pitam _____	257
Pod' da je tko uzdan u ženu, koja je _____	552
Pođi mi, rozice, k onojzi gospoji _____	630
Pođite, mē pjesni, u one od gospoj _____	743
Pogledaj svak hrlo gdi je ovaj pustila _____	87
Pogubi, Isuse, onoga človika _____	917
Pohval'te diklicu, molim vas, kako ja _____	924
Pokle nî stvar ina da saj svit uresa _____	593
Pokli hoć da slavi mlados mâ vavike _____	742
Pokli me tiraju nesriće najprvo _____	713
Pokli me u družbu, gospoje, neć nigdar _____	171
Pokli plač, sunačce, vidiš moj i tužbu _____	91
Pokli sam odlučen, od šta Bog izbavi _____	81
Pokli t Bog da kripas, ružice, na saj svit _____	258
Pokoli noćni mrak objumi vas saj svit _____	938
Pokoli, gospoje, nećeš me za slugu _____	157
Pomisli, ružice, moj cvite svih gospoj _____	92
Pomisli, ružice, što stvori jučera _____	277

Pomisli, sunačce, krunice od vila _____	490
Pomisli, sunačce, o venče biseran _____	305
Pomoz' mi cviliti svak želje ljuvene _____	101
Pomoz' mi svak tužit, kad ovu od gospoj _____	220
Porazi život moj perena strjelica _____	914
Po vas dan minuti hodih si svim cvile _____	975
Povazdan ja plačem, ma kad noć ugledam _____	72
Povazdan jadovno ja cvilim i tužim _____	714
Poziram po tancu, od koga gospoje _____	148
Pozri svak ureda na slavnu vil ovu _____	119
Pozri svak, dim uprav, međ nami sunačce _____	376
Pozrite u kolu mlađahtu diklicu _____	937
Pozrite, očice, ke spite skozni san _____	913
Pravi mi, cvite moj, pokle mi s' gospoja _____	432
Pravi mi, Ljubavi, vidiš li ali ne _____	744
Pravi mi, moj Bože, neka te proslavju _____	79
Pravi mi, ružice, smirno te ja molim _____	383
Pravi mi, sunačce, gospoje od vila _____	161
Pri bih znal sunačce kad zađe gdi stoji _____	193
Pribijela ružice, moj džilju gizdavi _____	229
Pribijela ružice, molim te ljuveno _____	44
Pribijela ružice, tako ti radosti _____	168
Priblažen tko bi znal svršen'ja od stvari _____	405
Pridrago sej lito i svi dni ostali _____	646
Priđe bih znal, Bože, što je sad na nebi _____	247
Prijal bih za službu u platu od ove _____	110
Prikrasna diklice, kad stanu pozirat _____	442
Prikrasna ljeposti, izbav' me tužice _____	933
Prikrasna strelice, tako mi života _____	951
Prikрати život moj, pralju ti uisto _____	909
Primili Blažu moj, molim te ovu stvar _____	125
Prî može biti lav bez lova od zviri _____	601
Pri nego ja pođu drugojzi poslužit _____	116
Prislavna gospođe, rači mi reć ovoj _____	121
Prislavna mâ vilo, kad počnem misliti _____	716
Prislavni jes' li ti prstenak ki s' me vil _____	868
Prislavnu ovuj vil pogleda' hrlo svak _____	227
Prisvitla gospođe m', prisvitlo sunačce m' _____	712
Prisvitla gospođe, neka znaš uviku _____	166

Prisvitla gospođe, tako mi života _____	315
Prisvitla gospoje koja sjaš sunačcem _____	105
Prisvitla od gospođ, da li bi srcem lav _____	561
Prisvitla od gospoj, da bude živiti _____	415
Prisvitla od gospoj, tako mi života _____	317
Prisvitlo sunačce, pravi mi za rados _____	128
Prisvitlo sunačce, tako mi zdravu bit _____	206
Prisvitlo sunačce, ti s' moja gospoja _____	207
Prisvitlo sunačce, višnji Bog učini _____	328
Pritrpih velik trud za tvoje počten'je _____	386
Prjeđe će sunačce u istok zapadat _____	111
Prjeđe mnjah umriti, prisvitla od gospoj _____	387
Prolitje tko želi srid zime moć vidjet _____	745
Prstenče, ki si bil u brijeme minuto _____	869
Ptica svezana govori vili _____	986
Rači mi reć uprav tko slišiš mene sad _____	482
Rači mi reć za har kako bi, sunačce _____	212
Razmi smrt jedinu ja ne vim zlo veće _____	158
Razmišljam oni dan s velikom radosti _____	910
Reci mi za milos, zač toli potamnil' _____	717
Reci mi, ružice, jesi li bez mene _____	292
Rec'te mi Boga dil kako će radosti _____	144
Reć mi se jur hoće, nu me je, cvijete, sram _____	327
Sada se jur tašto ne zvoni ni poje _____	409
Sada se zvat mogu i čestit i blažen _____	232
Sad ću zacić ljubavi _____	816
Sad život moj obra, odsad se zatječem _____	562
Salve Regina _____	987
Sâm se sam ja zabil jes' li ti on cvitak _____	384
S brjemenom sunačce zahodi za goru _____	847
S brjemenom _____	953
Scijeneći u meni tko zađe daleče _____	120
S cvitkom sam govoril, čim se je uresil _____	885
Skrila je taj za cvit dva ličca vesela _____	69
Sladoje, po dilu pjesnivče pjesnivi _____	985
Slađu rič čut ni reć ljubavi ne prave _____	294
Slađu stvar na sviti ne vidih, dim uprav _____	473
Slatki moj Izuse, smirno te ja molim _____	581
Slatki moj Izuse, tač svrúći svis moju _____	583

Slatko me ovaj vil pozire očima	276
Slatko me zadosti onaj vil pozire	724
Slatko me zadosti ovaj vil pozire	245
Slatko se veseli život moj, sunačce	316
Slatko ti je ljubav rit, nu toj nje ime nî	197
Slavan trg utrži ki ođe svitovna	722
Slave ja mladosti inojzi jur ne dam	133
Slavi svak iz glasa ovu vil gizdavu	189
Slavi svak vil ovu, hvali svak nje ures	471
Sličniju pod nebi, vilo, stvar ne vime	127
Sliši me rič njeku, moj družu gizdavi	806
Sliši me svak sada, sliši me tko sudi	61
Sliši me tužice, uresna ma kruno	97
Sliši me za ljubav, molim te, sunačce	381
Sliši me, ružice, er ti ću sad praviti	221
Sliši me, sunačce, hoću t' se tužiti	926
Sliši moj pun jada uzdihaj i tužbu	830
Sliši svak ovi trud ki ćutim mnogo lit	916
Sliši svak tko skrovno ne drži potaje	349
Sliši, svitlo sunačce, koje tuge s boljezni	393
Slišite, ljuveni, da vam se potužu	535
Slišite, mladosti, slišite, gospoje	198
Slišite, nevoljni, što mi tač dodija!	906
Slišite niki glas i čujte Boga dil	143
Slišite ovi sud, molim vas za ljubav	42
Sliši ti ki ne mož slišat mē radosti	288
Sliš' moju svak mlados gdi cvili svaki čas	338
Sluga se tvoj volju neg car zvat u saj hip	99
Sluga tvoj, ki za te tvrdo je izmučen	815
Sokole gizdavi, prilijepa ptičice	306
Srce mē kroz ljubav toli bi jadovno	865
Srce mē, upivaj, toj ti bud' razgovor	809
Srčani moj družu, s tebe mi sunce sja	472
Stavimo, ljubavi, gledati vil ovu	124
Stavil sam sunačce ime ja toj vili	34
Stvori Bog krjepostju zvir ke vid ne sveda	114
Sunačcem viđu sja nika vil u tanci	326
Sunačce u litu ima vruć toli zrak	89
Sunačce, umiru nesmirnom željom ja	211

Svaka ptičica žalosno ka poje	398
Svak mene ostavi, pokli sam ostavljen	402
Svak meni zabavi gdi daju svit ljudem	63
Svak ovdi pristupi pogledat ljuveno	80
Svaki viš lovac zapregne na ždrilu trudnoj zviru	186
Svakojzi nemoći človika nezdrava	391
Svakomu na saj svijet nî bolje umrijeti	918
Svakomu na saj svit nî bolje umriti	639
Svakomu sve, Bože, a meni, što viđu	96
Svani mi, svital dan, ki caftiš lipotu	635
Sva rajska gledajte u ovoj gospoji	191
Sve bi se človikom vazelo govorit	255
Sve človik što tuži (govore da je tač)	107
Sve kej sam jur slušal like ter nauke	607
Svemogi moj Bože, molim te, ako glas	280
Sve moje vesel'je, ti si kruna moja	718
Sve molju Bogu se je li gdi sudac prav	78
Sve odkle grem dresel, vapije razbor moj	94
Sve tuge od svijeta sad skupa nahode	719
Sve zabih tužice od moje mladosti	373
Svijetla mâ krunice, molim te ljuveno	721
Svi ki ste u tancu, tako vam radosti	367
Svilo nenošena, gizardavi moj cvite	939
Svi lovci ki zviru za koris ne love	136
Svim vilam ki je bil razgovor ljuveni	891
Svitlostju lipos prosinu, kad pride tanci vila	187
Svitovna po sebi izvrsna nî lipos	39
Svrći se, kolo, spijevaje	723
Svudi grem a sjedim, sve vapim a mučim	883
Svu tugu priljutu od svita zabudem	370
Što ćete da poju, koju li pjesancu	178
Što ću reć, ružice, pokli me neć slišit	260
Što ima bit ovo što nigda prî ne bi?	35
Što ima bit ovo, pravi mi za tvoj stril	321
Što ima bit, Bože, da ova ka je cvit	361
Što je toj, gospođe, reci mi za rados	310
Što Judit gospoja kon tvoje ljeposti	129
Što lovac luk i stril, kad u lov gre, nosi	228
Što mi je, ne vim ja, ni poznam čim bolju	31

Što samo ja željah očima viditi _____	476
Što scijeniš, gospoje, reci mi za rados _____	195
Što ste tač žalosne? što biste imali _____	559
Što su tej strjelice, reci mi, Ljubavi? _____	946
Što tebi za rados da moju vidiš prit _____	115
Što tužih, toj dosta! odkoli život moj _____	284
Što veće da živu? Sad je smrt za mene _____	88
Što živih u mukah, namirit mišlju ja _____	358
Tač jeljen ne tuži s naljepom ustriljen _____	941
Tako mi ljubavi, ne vim ja česa dil _____	203
Tako mi mladosti, gospoje od gospoj _____	62
Tako mi mladosti, kako vas ne gledam _____	541
Tamnu noć svak žudi da mirno počiva _____	738
Tamnu smrt smišljaje ajli poslinji sud _____	640
Ti s' moje srdačce i ti mi s' gospoja _____	725
Tko bude razdijeljen s velikom radosti _____	579
Tko čini da služba mâ ide u nehar _____	898
Tko će znat ljuven stril pogleda' svak lice _____	201
Tko ima u sebi milosti tač malo _____	564
Tko je ova, Boga dil rec'te mi da ju vim _____	223
Tko je tač mramoran, rec' mi Boga dila _____	643
Tko more da muči gdi se 'e rič vazela _____	70
Tko može da gleda nemilu ovu zvir _____	542
Tko može odoliti da ličca suzami _____	544
Tko nije vesel sad kamen je, nî človik _____	170
Tko sčeka darom dar, moj cvite veseli _____	330
Tko tuđu stvar bljude, ako će bit častan _____	964
Tko vas je, gospođe, ljepotom napisal? _____	366
Tko zlatom oprede kosice na glavi _____	40
Tko želi novu stvar da čuje sad hodi _____	52
Tko želi svital raj da gleda na sviti _____	296
Tko žudi ovdje od vas ljuvenu nu krjepos _____	866
Toliko ni polje uresno s prolitja _____	66
Toliku boljezan, gospoje od gospoj _____	192
Tome tvom liposti, diklice gizdava _____	431
Tvrđi bih kamena, da mogoh odoliti _____	840
Tvrđi je nere lav, tvrđi je ner kami _____	396
U brime od zore otvorih očice _____	728
U broj se tim vidim obćene bolosti _____	707

U čem se tko vidi, u tom je mišljen'ju _____	603
U meni nijedna stvar ne ima pokoja _____	732
Ukaži, diklice, tvoj pozor gizdavi _____	218
Umiru a poju, kako kuf pribili _____	735
Uresna krunice, sva dragi kamenak _____	285
U ruke ti sam dal jednom srce moje _____	727
Usilos meni bi od ove prjetužna _____	911
U srcu momu plač ti, vilo, postavi _____	821
U srcu vaj momu njeki me gnjiv steza _____	982
U vel'jih jes tugah tko je bil prjeđe blag _____	346
Uzmožna gospođe, tko milos ku žudi _____	412
Uz nike jur dvori sunačcem idući _____	844
Uzrok je vil nika da mlados mâ vene _____	818
Vaj, čudna ljubavi, i tvoje hitrosti _____	979
Vaj, da li suzice i plač moj čemeran _____	726
Vaj meni nebogu nada sve mladosti _____	730
Vaskolik život moj, od moje mladosti _____	919
Vazmi me za slugu, prisvitlo sunačce _____	122
Veća se, mnju, rados, gospoje, ne veli _____	173
Veći se jur prirok človiku ne stvori _____	340
Veliko jes vrijeme da nika jur vila _____	804
Veliku t' ima čes, veliku t' moć ima _____	199
Veli se jer oganj toliku ima moć _____	108
Velmi je trudna stvar za ljubav služiti _____	494
Velmi se čudu sad kako me prosiš toj _____	364
Velmi se kriv pravi i togaj sud čeka _____	175
Velmi se veselih ovomu dnevi ja _____	309
Velmi ti je gorušta, moj Bože, ljubav tva _____	589
Veseli tanče moj, molim vas Boga dil _____	729
Vidiš li, Ljubavi, tuj vilu međ svima _____	451
Viditi tko žudi što mogu nebesa _____	295
Vila je moma tri vjenačca _____	731
Vila ka mnom vlada i mojim životom _____	608
Vilo, ka prostrili mê prsi ljubezni _____	609
Vim da moj razgovor Kupido sam ne vi _____	445
Višnji Bog, ki vlada nas i sva ostala _____	614
Višnji Bog na nebi, vladalac od zvizda _____	41
Vite, me srdačce želeći umira _____	177
Za Boga molim vas, tko bi ta diklica? _____	904

Zač imaš zlu volju, moj cvite rumeni _____	372
Zač ovu, ružan cvit, proslavljam svaki dan? _____	37
Zač pravde, moj Bože, ljubavi ovoj ni _____	33
Zač skrivaš svoj obraz od mene, cvite moj? _____	417
Začuh svak gdi slavi, diklice primila _____	264
Za drugo vil ovu život moj ne obra _____	297
Zakon je ljuveni da virno tko služi _____	103
Za ljubav jur vel'ju, gospoje, i za har _____	320
Za ljubav od ove smamit se gdi neću _____	465
Za ljuven razgovor stojah ja u sjeni _____	261
Za mal čas nu postoj, ti koji putem greš _____	586
Za malo vrimena što postah na dvori _____	345
Zaman će svaki trud za ljubav prijati _____	827
Za mene cvitak nî ni druge radosti _____	83
Zamukni sva hvala tihoga slavica _____	599
Za ne imat hudu rat, posilje ku t' čini _____	990
Zapovid od vile obslužih, stvar malu _____	308
Za službu svaki čas pogledah radosti _____	281
Zašto ja ne umrih, gospođe od gospoj _____	151
Za veći dati cvil i veće žalosti _____	889
Za vele vrimena ne služih ku služu _____	365
Za vele vrimena od moje mladosti _____	414
Za vel'ju dobrotu ku scijenjah u ovoj _____	137
Zavidos koja bdi kako straž dan i noć _____	363
Za virno služen'je prid onom od gospoj _____	100
Za virno služen'je, oj kruno vrh vila _____	644
Zec tjeran od hrta, po poljih jur biže _____	95
Zlatima jur slovi upiši svak svude _____	720
Zlo ne vim ja veće negoli služi kad _____	86
Zlo ti je zla običaj, na viru zlo vel'je _____	395
Zmija se nahodi, - ovo je istina, - _____	132
Zorom sam ranila na glas od slavica _____	846
Zoviješe zora dan a slavno prolitje _____	29
Zovući ja, brače, drago ime tvoje _____	823
Žalosna mâ mlados, ka pokoj ne ima _____	422
Želeći ovu vil ljuveno da združu _____	250
Želim te povazdan, moj dragi biseru _____	597
Željno me povenut učini ljuven stril _____	48
Život moj ne želi, gospođe, inu čes _____	214